Instans:	Kommunstyrelsen
Tid:	2021-08-30 kl. 08:30
Plats:	Sämsjön (B-salen) Kommunhuset, Microsoft Teams

Gunnar Andersson	Moa Andersson
Kommunstyrelsens ordförande	Sekreterare

Förslag på justerare: Mats Palm (S)

Samtliga ärenden har beretts av kommunstyrelsens ordförande. I samtliga beslutsärenden föreslås kommunstyrelsen besluta i enlighet med förvaltningens/tidigare nämnds förslag till beslut om inget annat framgår av ordförandeskrivelse.

Information:

- KS = slutgiltigt beslut fattas i Kommunstyrelsen.
- KF = slutgiltigt beslut fattas i Kommunfullmäktige.
- Info = Information.
- Ett X markerar att handlingar finns bifogade i kallelsen.
- VS markerar att handlingar presenteras vid sammanträdet.

KL	NR	Besluts -organ	Ärende	DNR	Handlingar bifogas	Föredragande/ Kommentar
08.30			Sammanträdets öppnande			Ordförande
			Upprop			Nämndsamordnare
			Val av justerare och tid för justering			Ordförande
08.35	1	INFO	Presentation av ny administration- och kommunikationschef	--	--	Kommundirektör & AK-chef
08.40	2	INFO	Information om pågående arbete inför politisk omorganisation	--	--	Kommundirektör
08.50	3	INFO	Information om markanvisningstävlingen	--	--	Samhällsbyggnadschef och plan- och byggchef
09.10	4	INFO	Förslag om samverkan för införande av e-arkiv	--	--	Kommundirektör
09.15	5	KS	Månadsuppföljning juli 2021 för Herrljunga kommun	KS 7/2021 942	X	Controller
09.30	6	KS	Rapportering avseende bildningsnämndens budgetanpassning	KS 142/2021 942	X	BN presidie, controller BN & bildningschef
09.50	7	KS	Förslag för våldspreventivt arbete i Herrljunga kommun	KS 127/2021 878	X	Folkhälsostrateg
10.00	--	--	PAUS	--	--	--
10.15	8	KF	Budget och verksamhetsplan 2022–2024 för Tolkförmedling Väst	KS 146/2021 992	X	Ordförande
10.20	9	KS	Undertecknande av handlingar utifrån kommunstyrelsens delegationsordning (teckna firma Herrljunga kommun)	KS 148/2021 940	X	Kommundirektör
10.25	10	KF	Revidering av gemensamma reglementsbestämmelser för facknämnder	KS 86/2021 901	X	Kommundirektör
10.35	11	KF	Reglemente för samhällsbyggnadsnämnd	KS 174/2020 101	X	Kommundirektör
10.45	12	KF	Reglemente för myndighetsnämnd	KS 175/2020 101	X	Kommundirektör
10.55	13	KF	Sammanträdesplan 2022, årshjul	KS 153/2021 910	X	Nämndsamordnare
11.00	14	KF	Begäran om rapportering från Herrljungabostäder gällande uppdrag att genomföra nybyggnation av 64 lägenheter	KS 159/2021 101	X	Ordförande

11.05	15	KS	Förslag till yttrande gällande remiss från Västra Götalandsregionen om regional fysisk planering enligt PBL	KS 107/2021 950	X	Samhällsutvecklare
11.15	16	KS	Förslag till yttrande gällande remiss om förslag till föreskrifter för bärighetsklasser i Västra Götalands län	KS 136/2021 950	X	Samhällsutvecklare
11.25	17	KS	Handlingsplan för psykisk hälsa 2018–2022	KS 58/2021 992	X	Ordförande
11.30	18	KF	Säkerhetspolicy Herrljunga kommun	KS 161/2021 910	X	Säkerhetschef
11.40	19	KS	Förvärv av del av fastigheten Trollabo 1:5 i Herrljunga kommun	KS 169/2021 212	X	Kommundirektör
11.45	20	KF	Redovisning av ej färdigberedda medborgarförslag 2021	KS 50/2021 901	X	Ordförande
11.50	21	KF	Redovisning av ej färdigberedda motioner 2021	KS 51/2021 901	X	Ordförande
11.55	--	--	LUNCH	--	--	--
12.55	22	KF	Svar på medborgarförslag om att upphäva beslut gällande ställplatser för husbil vid Orraholmen	KS 263/2020 388	X	Ordförande
13.05	23	KF	Svar på medborgarförslag om cykelväg längs med väg 1927 mellan Eggvena skola och Fölene kyrka	KS 24/2021 351	X	Ordförande
13.10	24	KF	Svar på medborgarförslag om fler grillplatser i kommunen	KS 45/2021 385	X	Ordförande
13.15	25	KF	Svar på motion om anhörigstöd	KS 34/2021 760	X	Ordförande
13.20	26	KF	Svar på medborgarförslag om utbyggnad av två discgolfbanor i kommunens tätorter	KS 181/2020 384	X	Ordförande
13.25	27	KF	Svar på motion om åtgärder för att förbättra trafik- och parkeringssituationen vid Eriksbergs skola	KS 115/2021 351	X	Ordförande

NR	*Meddelandeförteckning*	*DNR*	*Handlingar bifogas*
1	Direktionsprotokoll från Boråsregionens Sjuhärads kommunalförbunds sammanträde 2021-06-04	KS 54/2021 992	X
2	Boråsregionens kommunalförbunds tertialrapport efter april samt prognos 2021	KS 54/2021 992	X
3	Utvecklingsstrategi för Sjuhärad 2021–2030 från Boråsregionen	Postlista KS 2021:24	X
4	KF § 69/2021-05-24 Svar på motion om framtagande av en koldioxidbudget för Herrljunga kommun	KS 154/2019 889	X
5	Beslut om att upphäva tidigare beslut avseende återbetalning av eget kapital från Kommunalförbundet Tolkförmedling Väst	KS 120/2021 992	X
6	BMN § Månadsuppföljning per april för bygg- och miljönämnden	Postlista KS 2021:22	X
7	Boråsregionens Sjuhärads kommunalförbunds gemensamma yttrande gällande Samrådsremiss 3: Ny stambana Göteborg-Borås	Postlista KS 2021:25	X
8	SN § 79/2021-06-08 Driftskostnader och behov på nya Hagens demenscentrum	KS 106/2020 601	X
9	SN § 76/2021-06-08 Uppföljning av handlingsplan för att hantera utmaningar i budget och verksamhetsplan 2021	KS 41/2021 942	X
10	Protokoll från KPFR 2021-05-20	Postlista KS 2021:26	X
11	Protokoll från Nossans Förvaltningsaktiebolags sammanträde 2021-03-29 (nr 83)	KS 80/2021 993	X
12	Protokoll från Nossans Förvaltningsaktiebolags sammanträde 2021-03-29 (nr 84)	KS 80/2021 993	X
13	Protokoll från Herrljungabostäder AB:s styrelsesammanträde 2021-06-01	KS 92/2021 993	X
14	Verksamhetsdialog 2021-05-31 bildningsnämnden	KS 154/2021 101	X

NR	*Meddelandeförteckning*	*DNR*	*Handlingar bifogas*
15	Verksamhetsdialog 2021-06-01 socialnämnden	KS 154/2021 101	X
16	Verksamhetsdialog 2021-06-02 tekniska nämnden	KS 154/2021 101	X
17	Förbundsavgift 2021 Sveriges Kommuner och Regioner (SKR)	Postlista KS 2021:27	X
18	SKR:s sammanträdesplan för 2022	Postlista KS 2021:28	X

HERRLJUNGA KOMMUN

KOMMUNSTYRELSENS FÖRVALTNING
Jenny Nyberg

Tjänsteskrivelse
2021-08-10
DNR KS 7/2021 942

Månadsuppföljning 2021 för Herrljunga kommun juli

Sammanfattning

Ekonomiavdelningen har sammanställt en rapport över budget och prognos för helåret 2021.

Prognosen för året pekar mot ett resultat på 29 879 tkr vilket är 21 283 tkr högre än budgeterat. Jämfört med skatteintäkter och generella statsbidrag uppgår prognostiserat resultat till 5,1 % vilket är bättre än det budgeterade finansiella målet om 1,5 %. Skatteintäkter och generella statsbidrag beräknas bli 15 810 tkr högre än budgeterat, nämnderna prognostiserar ett underskott på 1 690 tkr och gemensamma kostnader beräknas bli 3 130 tkr lägre än budgeterat, främst på grund av intäkter för försäljning av mark.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse i ärendet daterad 2021-08-10
Rapport Månadsuppföljning per 2021-07-31

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen godkänner månadsrapporten och lägger den till handlingarna.

Jenny Nyberg
Controller

HERRLJUNGA KOMMUN

KOMMUNSTYRELSENS FÖRVALTNING
Jenny Nyberg

Tjänsteskrivelse
2021-08-10
DNR KS 7/2021 942

Bakgrund
Enligt gällande policy Verksamhets- och ekonomistyrningsprinciper ska en månadsrapport redovisas till kommunstyrelsen per februari, juli och oktober. Uppföljningen innehåller budget och prognos för kommunens resultaträkning, styrelse/nämndernas kommunbidrag och investeringar.

Ekonomisk bedömning
Rapporten beskriver och kommenterar det ekonomiska läget för Herrljunga kommun.

Samverkan
Samverkas på CSG augusti.

Ärende 5

DIARIENUMMER: KS 2021-7

FASTSTÄLLD/INSTANS: Kommunstyrelsen

VERSION:

SENAST REVIDERAD:

GILTIG TILL:

DOKUMENTANSVAR: Ekonomichef

Månadsrapport

per den 2021-07-31

Med prognos för 2021-12-31

Herrljunga kommun

HERRLJUNGA KOMMUN

Växtkraft 10 000

Månadsuppföljning juli

Prognosen för året pekar mot ett resultat på 29 879 tkr vilket är 21 283 tkr högre än budgeterat. Jämfört med skatteintäkter och generella statsbidrag uppgår prognostiserat resultat till 5,1 % vilket är bättre än det budgeterade finansiella målet om 1,5 %. Skatteintäkter och generella statsbidrag beräknas bli 15 810 tkr högre än budgeterat, nämnderna prognostiserar ett underskott på 1 690 tkr och gemensamma kostnader beräknas bli 3 130 tkr lägre än budgeterat, främst på grund av intäkter för försäljning av mark.

1. Resultaträkning

	Budget 2021	Prognos helår	Avvikelse helår	Förändring Prognos
Verksamhetens intäkter	121 634	143 445	21 811	4 324
Verksamhetens kostnader	-655 295	-675 212	-19 917	-2 054
Avskrivningar/Nedskrivningar	-31 322	-27 494	3 828	3 828
Verksamhetens nettokostnader	**-564 983**	**-559 261**	**5 721**	**6 096**
Skatteintäkter	433 330	443 415	10 085	-
Gen statsbidrag och utjämn	139 749	145 474	5 725	-
Verksamhetens resultat	**8 096**	**29 628**	**21 531**	**6 096**
Finansiella intäkter	1 300	750	-550	-250
Finansiella kostnader	-800	-500	301	0
Resultat efter finansiella poster	**8 596**	**29 879**	**21 282**	**5 847**
RESULTAT	**8 596**	**29 879**	**21 283**	**5 849**

Not 1.

Specifikation av verksamhetens nettokostnader	Budget 2021	Prognos helår	Avvikelse helår	Förändring prognos
Nämndernas nettokostnader	-564 095	-565 786	-1 690	1 061
Gemensamma kostnader och intäkter	-6 720	-3 130	3 590	1 215
Återföring kapitalkostnader	37 154	37 148	-6	-6
Avskrivningar	-31 322	-27 494	3 828	3 828
Totalt	**-564 983**	**-559 262**	**5 722**	**6 096**

Verksamhetens nettokostnader

Verksamhetens nettokostnader består av nämnder och styrelsens nettokostnad samt gemensamma nettokostnader under gemensamma intäkter och kostnader. Under gemensamma intäkter och kostnader finns budgeterat kostnader för semesterlöneskulden, upplupna löner och personalomkostnader.

De gemensamma kostnaderna prognostiseras ha en positiv avvikelse mot budget med 3 590 tkr, vilket är en förbättring mot aprilprognosen med 1 215 tkr. En orsak till det prognostiserade överskottet är försäljning av mark och exploateringsfastigheter om 2 400 tkr. På grund av Covid-19 kommer kommunen att få ersättning för sjuklönekostnader för januari-juni. Intäkterna för januari-mars är utfördelade till de verksamheter som haft kostnader för sjuklön. Kvar är en prognos på 690 tkr, vilket är 515 tkr mer än tidigare prognos. Kommunens personalomkostnader väntas en positiv avvikelse mot budget på 500 tkr. Detta framförallt på grund av lägre kostnader totalt sett mot budgeterade 39,17 procent av bruttolönerna och då främst vad gäller arbetsgivaravgifter. Prognosen beräknas bli enligt budget för pensionskostnader för fullfonderingen. Kostnader för semesterlöneskulden och upplupna löner väntas bli som budgeterat.

Gemensamma kostnader	Budget 2021	Prognos helår	Avvikelse helår	Förändring prognos
Exploatering/markförsäljning	-	2 400	2 400	700
Sjuklöneersättning Covid-19	-	690	690	515
Semesterlöneskuld och upplupna löner	-1 500	-1 500	-	-
Personalomkostnader	-5 220	-4 720	500	-
Övrigt	-	-	-	-
Gemensamma kostnader	**-6 720**	**-3 130**	**3 590**	**1 215**

Avskrivningar

Prognosen för avskrivningar väntas ett överskott på 3 822 tkr. Kommunen har inte aktiverat investeringar i den omfattning som budgeterats

Skatteintäkter och generella statsbidrag

Baseras på skatteprognos per 2021-06-16.

Prognosen för skatteintäkter och generella statsbidrag visar en positiv avvikelse mot budget på 15 810 tkr. Detta motsvarar tidigare prognosen per april. Regleringsbidraget är större då regeringen i höstbudgeten ökade på de generella statsbidrag. Sen ser konjunkturen bättre ut än befarat vilket ger en positiv avvikelse för prognosen av skatteintäkter.

Finansiella intäkter och kostnader

Prognosen för finansiella intäkter och kostnader är 250 tkr lägre än budgeterat. Intäkterna väntas bli 550 tkr lägre framförallt på grund lägre prognos för utdelningen ifrån Kommuninvest än vad som budgeterats och likaså väntas kostnaderna bli 300 tkr längre än budgeterat.

2. Driftsredovisning

Prognos för nämndernas verksamheter uppgår till -1 690 tkr, vilket är en förbättring mot föregående prognos om 1 061 tkr och fördelas enligt nedanstående tabell.

	Budget 2021	Prognos helår	Avvikelse helår	Förändring Prognos
Kommunfullmäktige	1 706	1 706	-	-
Kommunstyrelse	36 280	37 529	-1 250	100
Bildningsnämnd	249 541	249 192	350	350
Socialnämnd	216 333	216 683	-350	400
Teknisk nämnd	40 967	40 917	50	-
Bygg och Miljönämnd	14 956	15 446	-490	210
Utvecklingsmedel	453	453	-	-
Kapitalkostnadspott	1 690	1 690	-	0
Lönepott	2 170	2 170	-	-
Summa skattefinansierat	**564 095**	**565 786**	**-1 690**	**1 061**
Teknisk nämnd -renhållning	-	-300	300	-
Summa avgiftsfinansierat	**-**	**-300**	**300**	**-**

Kommunstyrelsen

	Budget 2021	Prognos helår	Avvikelse helår	Avvikelse föregående	Förändring Prognos
Kommunstyrelsen	4 310	4 310	-	-	-
Kommunledning	9 151	9 701	-550	-550	0
Adm.- och kommunikationsenhet	4 679	4 679	-	-	-
IT/Växel/Telefoni	6 123	6 923	-800	-800	-
Reception	496	496	-	-	-
Ekonomi	4 936	4 936	-	-	-
Personal	6 585	6 485	100	-	100
Summa	**36 280**	**37 529**	**-1 250**	**-1 350**	**100**

Kommunstyrelsen prognostiserar totalt ett underskott mot budget om 1 250 tkr, vilket är en förbättring mot tidigare prognos om 100 tkr. Under juni månad har lönepott om 296 tkr för perioden april-december fördelats ut och ligger med i budget.

Kommunledning prognostiserar ett underskott om 550 tkr. Överförmynderi/gode män prognostiserar ett underskott mot budget om 250 tkr. Den ökning av arvodeskostnader som setts de senaste åren prognostiseras vara oförändrad även 2021. Kostnader för försäkringspremier ses överskrida budget om 200 tkr. Säkerhet och Krisberedskap prognostiserar ett underslott om 100 tkr där personalkostnader är högre än budgeterat.

IT/Växel/Telefoni prognostiserar ett underskott om 800 tkr. Ökade kostnader mot budget prognostiseras om totalt 1 100 tkr för budgetåret, där ökningen härrör främst ökade licenskostnader. IT-enheten arbetar med att ta fram besparingsåtgärder och vid prognostillfället är en besparing om 300 tkr inräkad. Besparingen innefattar bland annat översyn av Internetkommunikation och besparing IT-material.

Personal prognostiserar ett överskott om 100 tkr till följd av lägre personalkostnader än budgeterat.

Bildningsnämnden

	Budget 2021	Prognos helår	Avvikelse helår	Avvikelse föregående	Förändring Prognos
Nämnd- och styrelseverksamhet	461	461	0	0	0
Fritid	657	657	0	0	0
Kultur	7 059	7 260	-201	0	-200
Förskola	54 370	52 420	1 950	1948	0
Pedagogisk omsorg (DBV)	1 754	1 754	0	0	0
Fritidshem	18 241	17 291	950	901	50
Förskoleklass	0	0	0	0	
Grundskola/särskola	111 268	113 618	-2 349	-2750	400
Gymnasieskola/särskola	42 529	42 529	0	-100	100
Gemensamma stödanordningar	4 331	4 331	0	0	0
Kommunal vuxenutbildning	5 560	5 560	0	0	0
Kommersiell verksamhet	73	73	0	0	0
Summa	**246 303**	**245 954**	**350**	**0**	**350**

Bildning prognostiserar totalt att visa ett resultat om 350 tkr.

I förskolan prognosticeras ett överskott om 1 950 tkr där 600 tkr beror på obudgeterade intäkter, och resterande överskott på grund av minskat barnantal och lägre personalkostnader.

I grundskolan prognostiseras totalt ett underskott om 2 499 tkr vilket beror på ökade personalkostnader delvis på grund av korttidssjukskrivning, och delvis ökad personalstyrka till elever med ökat stödbehov.

I fritidshem förväntas ett överskott om 950 tkr på grund av minskade personalkostnader.

För särskolan förväntas ett överskott om 250 tkr till följd av ökat statsbidrag och något minskade personalkostnader

Hos biblioteket förväntas ett underskott om 200 tkr till följd av korrigering av lönekostnader.

.

Socialnämnden

	Budget 2021	Prognos helår	Avvikelse helår	Avvikelse föregående	Förändring Prognos
Nämnd	559	559	-	-	-
Förvaltningsledning	11 988	10 688	1 300	2 300	-1 000
Individ och familjeomsorg*	44 374	45 074	-700	-1 400	700
Vård och omsorg	128 051	126 801	1 250	550	700
Socialt stöd	31 362	33 562	-2 200	-2 200	0
Summa	**216 333**	**216 683**	**-350**	**-750**	**400**

**Inklusive de 5 200 tkr från 2016 års flyktinggrupp som resultatförs 2021.*

Prognosen per den siste juli visar på ett underskott på 350 tkr för socialförvaltningen för helår 2021. 5 200 tkr avser de flyktingmedel för 2016 års nyanlända som resultatförs 2021. Övriga verksamheter visar en negativ prognos på 5 550 tkr.

Förvaltningsledningen har ett prognostiserat överskott på 1 300 tkr. Statsbidraget för vård och omsorg av äldre, där Herrljunga kommuns andel är 4 394 tkr ligger prognostiserat under förvaltningsledningen i denna prognos, bortsett från de medel som ska finansiera driften av Solhagen, anhörigsamordnare, inköp av TES planering och de medel som prognostiseras att gå till utökat inköp av förbruknings- och skyddsmaterial.

Verksamhet individ och familjeomsorg prognostiserar ett underskott på 700 tkr. I detta belopp ingår resultatföring av flyktingmedel med 5 200 tkr. Övriga verksamheter inom IFO visar ett underskott på 5 900 tkr som beror på framför allt ökade kostnader för externa placeringar LSS samt till viss del institutions – och familjehemsvård av barn och familj. Placeringar av barn och unga fortsätter till viss del att finansieras via EKB-bufferten. I det prognostiserade underskotten inkluderas även ökade personalkostnader samt konsultkostnader.

Vård och omsorg redovisar en fortsatt positiv prognos, med ett överskott på 1 250 tkr på helår. Det är framför allt hemtjänst som prognostiseras ett överskott, utifrån antagandet att utförda timmar fortsätter att ligga på den relativt låga nivå som har varit under det första halvåret. SÄBO visar på ett visst underskott på grund av minskade hyresintäkter på grund av lediga lägenheter. Dagträffen har varit stängd under våren, på grund av pågående pandemi och därmed prognostiseras ett överskott på korttid och bemanning. Under årets första två månader höll Solhagen öppet, denna enhet (samt dess nattbemanning) fanns ej budgeterad, utan enhetens totala kostnader under 2021 har finansierats med statsbidraget riktat till vård och omsorg av äldre och visar därför ingen prognosavvikelse jämfört med budget. Hälso- och sjukvård prognostiseras ett fortsatt underskott på 350 tkr.

Ytterligare statsbidrag avseende utökade kostnader i och med pandemin under december 2020 har beviljats. Totalt under året har nämnden fått 2 135 tkr som avser coronakostnader 2020. Dessa medel finansierar de utökade kostnaderna för förbruknings – och skyddsmaterial såsom handsprit, munskydd, handskar och visir.

Socialt stöd visar en fortsatt negativ prognos, på 2 200 tkr. Prognosen är försämrad inom personlig assistans där verkställigheten under sommaren fått lägre intäkter samt tillfälligt utökad assistans. Förvaltningen undersöker möjligheten att återsöka kostnader för utökad assistans hos Försäkringskassan. Fortsatt underskott i och med fler beviljade insatser för avlösarservice, KTS och ledsagning, resulterar i ett totalt underskott på 2 150 tkr inom funktionshinder. Stöd och resurs fortsätter att förbättra prognosen i och med lägre kostnader för boendestödet, och visar nu ett prognostiserat underskott på 550 tkr. Sysselsättningsenheten har haft minskad försäljning på Reprisen, men detta vägs upp av lägre kostnader för daglig verksamhet. Utöver detta tillkommer ökade intäkter från Arbetsförmedlingen i forma av ersättning för extratjänster och lönebidrag. Personalkostnaderna för AME är lägre än budgeterat. Detta genererar en positiv prognos på 600 tkr.

Ekonomi är fortsatt ett fokusområde för förvaltningen och det arbetas löpande med att se till att resurserna används på bästa sätt, samt säkerställa bättre förutsättningar framåt, med hjälp av digitalisering och samplanering.

Tekniska nämnden

	Budget 2021	Prognos helår	Avvikelse helår	Avvikelse föregående	Förändring Prognos
Teknisk nämnd	275	275	-	-	-
Förvaltningsledning*	1 975	1 475	500	500	-
Gata Park	12 558	12 558	-	-	-
Fastighet	17 424	17 224	200	200	-
Måltid	0	0	-	-	-
Lokalvård	276	276	-	-	-
Fritid	8 459	9 109	-650	-650	-
Summa skattefinansierat	**40 967**	**40 917**	**50**	**50**	**-**
Renhållning	-	-	300	300	-
Summa avgiftsfinansierat	**-**	**-**	**300**	**-**	**-**

* Förvaltningsledning inkluderar även mark, bostadsanpassning och personalkaffe

Tekniska förvaltningen redovisar en oförändrad prognos med ett marginellt överskott på 50 tkr.

På grund av pandemin har Friskvårdscenter med bad, gym och gruppträning varit stängt under våren, prognosen för denna verksamhet blir därför negativ med 500 tkr, minskade hyresintäkter för idrottshallarna påverkar fritidsverksamheten negativt och beräknas till 150 tkr. Fastighets verksamhet har under våren haft en vakant tjänst, detta bidrar till ett överskott, prognos +200 tkr. Under förvaltningsledning finns en buffert som används för att täcka upp resterande underskott på fritid.

Renhållning beräknar ett överskott om 300 tkr mot budget. Förlikning där kommunen får ersättning är största orsaken till prognostiserat överskott.

Bygg- och miljönämnden

	Budget 2021	Prognos helår	Avvikelse helår	Avvikelse föregående	Förändring Prognos
Nämnd	711	711	-	-	-
Miljö	1 146	1 336	-190	-	-190
Bygg	1 634	1 334	300	-100	400
Räddningstjänst	11 465	12 065	-600	-600	0
Summa	**14 956**	**15 446**	**-490**	**-700**	**210**

Bygg- och miljönämnden prognostiserar totalt ett underskott om -490 tkr för helåret.

Nämnd- och miljöenheten redovisar en prognos enligt budget. Miljöenheten prognostiserar ett underskott om 190 tkr på grund av högre personalkostnader. Byggenheten förbättrar sin prognos med 400 tkr då intäkter för bygglov överstiger budgeterat. Räddningstjänstens underskott om 600 tkr kvarstår beroende på en underdimensionerad (besparingspost i budget om 541 tkr) budget gällande personalkostnader 400 tkr och övriga kostnader 200 tkr.

Investeringsredovisning

Budgeterade belopp är beslutad investeringsbudget för år 2021 samt ombudgeteringar från år 2020. Prognosen utgår från förbrukade medel under året och är inte en indikation på totalprojektets budgetföljsamhet. Detta visas längre ner i dokumentet.

Investeringar Belopp netto (tkr)	Urspr budg 2021	Ombudg 2021	Tot budg 2021	Utfall ack	Prognos helår	Avvikelse helår	Förändring prognos
Kommunstyrelse	9 100	-209	8 891	943	8 891	-	-
Bildningsnämnd	2 700	1 755	4 455	257	4 455	-	-
Socialnämnd	1 400	987	2 387	116	1 887	500	-
Teknisk nämnd	52 735	25 738	78 473	32 485	76 193	2 280	-800
Bygg och Miljönämnd	3 200	-	3 200	-	3 200	-	-
Total summa	**69 135**	**28 271**	**97 406**	**33 801**	**94 626**	**2 780**	**-800**

Kommentarer till nämndernas prognoser:

Kommunstyrelsen

Prognosen är ett utfall enligt budget för året.

Bildningsnämnden

Prognosen är ett överskott om 350tkr för året.

Socialnämnden

Prognosen är ett utfall enligt budget för året, bortsett från projektet inventarier Hagen på 500 tkr som ej beräknas nyttjas under 2021 eftesom tidplanen för utbyggantionen av Hagen har skjutis fram.

Tekniska nämnden

För 2021 finns medel avsatta till upprustning av lägenheter på Gäsenegården. Detta kommer inte att påbörjas under året. Ombyggnaden av Od skola samt Horsbyskolan slutförs, dessa investeringsprojekt beräknas överskrida ursprungsbudget, omfördelning av medel till dessa projekt från projekt upprustning av lägenheter på Gäsenegården har därför gjorts. Förstudie Hagen beräknas bli dyrare än avsatt budget, ca 800 tkr, vilket är lika med förändringen av prognos för tekniska nämnden.

Bygg- och Miljönämnden.

Prognosen är ett utfall enligt budget för året.

Bilaga 1

Utvecklingsmedel 2021				
Beslut		**Budget 2021**	**Prognos 2021**	**Avvikelse**
Nattkoll	KS §32	115	115	-
Besöksnäring	KS §86	400	400	-
Sponsring IK Frisco	KS §51	20	20	-
Varumärkesplattform	KS §19	450	450	-
Ferieentreprenörer	KS §56	60	60	-
Ferieentreprenörer	KS §64	150	150	-
Sommargåva	KS §101	300	300	-
Koldioxidbudget	KS §72	40	40	-
Bidrag Nossan regleringsföretag	KS §98	12	12	-
Idrottsbibliotek	KS §178	-	250	- 250
Summa		**1 547**	**1 797**	**- 250**
Budget		**2 000**	**2 000**	
Kvar av att förfoga över		**453**	**203**	

För budgetåret 2021 har det avsatts 2 000 tkr till politikens utvecklingsmedel och finns under gemensamma kostnader. Beslutade medel blir tilläggsbudgeterade löpande efter beslut.

HERRLJUNGA KOMMUN

KOMMUNSTYRELSEN
Gunnar Andersson (M)

Ordförandeskrivelse
2021-08-19
DNR KS 142/2021 606

Rapportering avseende bildningsnämndens budgetanpassning

Sammanfattning

Kommunstyrelsen begärde genom KS § 94/2021-05-31 att bildningsnämnden lämnar en rapport avseende lån om 8,4 miljoner vid varje kommunsanträde under 2021. Bildningsnämndens presidie lämnade 2021-08-16 en uppföljningsrapport per 2021-07-31 åt kommunstyrelsen att ta ställning till.

Beslutsunderlag

Ordförandeskrivelse daterad 2021-08-19
Presidieskrivelse från bildningsnämnden 2021-08-16
Kommunstyrelsen § 94/2021-05-31

Ordförandens förslag till beslut

Rapport avseende bildningsnämndens budgetanpassning godkänns och läggs till handlingarna.

Gunnar Andersson (M)
Ordförande kommunstyrelsen

För kännedom till: Bildningsnämnden

HERRLJUNGA KOMMUN

BILDNINGS-
NÄMNDEN
Christina Glad (KV)
Bert-Åke Johansson (S)

Presidieskrivelse
2021-08-16
DNR UN 137/2021 606

Uppföljningsrapport per 2021-07-31

Sammanfattning

Bildning ska enligt beslut KS § 94, 2021-05-31 lämna en rapport gällande den ramutökning som bildning fått 2021.

Tabellen nedan visar en sammanfattning av det ekonomiska läget per 31/07/21 jämfört mot budget och utfallet vid samma tid föregående år. Den visar även årsprognosen för bildningsnämnden per den 31/7, vilket visar ett estimerat överskott för helåret om 350tkr. Tabellen visar även en jämförelse mellan det ackumulerade utfallet per juli detta år, med utfallet vid samma tid föregående år. På grund av bokföringens struktur är inte dessa kolumner fullt rättvisande vid denna prognos.

Ansvarsområde	2020-07 Utfall	2021-07 Utfall Preliminär	2021-07 Budget	År Budget	År Prognos	År Diff
30 Nämnd	240	193	267	461	461	0
31 Förvaltningslednin	10 088	10 851	14 099	24 628	24 728	-99
32 Förskola	29 666	30 529	29 586	52 766	50 765	2 000
33 Fritidshem	9 802	9 525	10 169	18 141	17 191	950
34 Grundskola	50 177	53 423	50 555	90 737	93 235	-2 499
35 Grundsärskola	2 569	2 658	2 958	5 209	5 009	200
36 Gymnasieskola	20 137	20 864	21 611	38 096	38 146	-50
37 Gymnasiesärskola	914	2 092	2 091	3 584	3 534	50
38 Vuxenutbildning	2 733	3 200	3 243	5 560	5 560	0
39 Kultur och Fritid	2 957	3 704	4 012	7 123	7 324	-201
	129 283	**137 038**	**138 592**	**246 303**	**245 953**	**350**

Ärendet har inte behandlats i bildningsnämnden.

Beslutsunderlag

Presidieskrivelse i ärendet daterad 2021-08-16

Förslag till beslut

- Kommunstyrelsen godkänner uppföljningsrapport per 2021-07-31 för bildningsnämnden.

Christina Glad
Ordförande bildningsnämnden

Bert-Åke Johansson
Vice ordförande bildningsnämnden

Bakgrund

I tabellerna nedan visas en jämförelse mellan tilldelningen av medel som sker på kommunnivå i kommunbidraget och det som sker på förvaltningsnivå. På kommunnivå tilldelas del av förvaltningens medel genom en prognos av barn- och elevantal, där varje barn och elev motsvaras av en viss tilldelningspeng. Denna prognos bygger på hur många barn och elever som förväntas vara folkbokförda i kommunen varje år. I slutet av året görs en avstämning genom ett utdrag från SCB som visar den faktiska befolkningsstatistiken för året. Den vänstra tabellen visar denna jämförelse, där prognosen som användes för att tilldela pengar för barn- och elevantal jämförs med faktisk befolkningsstatistik från SCB för 2021. Då året inte är slut finns inte all statistik att tillgå utan jämförelsen baseras på senaste statistiken, per 31/3. Utifrån detta går det att se att bildning kan förväntas ha fått totalt 3,9 miljoner för mycket medel 2021 i kommunbidraget till följd av färre barn och elever boende i kommunen än prognosticerat.

Inom förvaltningen sker fördelningen av medel med en annan prognos. Denna bygger inte på befolkningsstatistik utan istället på statistik från bildnings administrativa system och uppskattning om kommande barn och elever. När pengarna fördelas räknas den pott om, som bildning fått på kommunnivå, för att passa det förväntade elevantalet det året. Detta innebär att samtliga medel som mottagits fördelas och att barn- och elevpengen inom bildning justeras beroende på antalet barn/elever. Har bildning färre barn/elever inskrivna blir barn- och elevpeng högre, är det fler barn blir pengen lägre. Oavsett antalet barn/elever har potten använts. Under året stäms bildnings prognos av mot utdrag från bildnings egna system. Tabellen till höger visar denna jämförelse. Utifrån detta ser vi att alla verksamhetsområden utom fritids haft fler barn och elever under året än vad som budgeterats internt. Om bildning hade justerat barn- och elevpengen hos skolorna under året hade det inneburit att bildning internt kunnat tilldela drygt 1,4 miljoner till sina verksamheter. Men eftersom hela potten redan delats ut vid början av året för det prognosticerade barn- och elevantalet är detta ej möjligt.

Det två tabellerna nedan visar därför skillnaderna mellan hur medel tilldelas på kommunnivå och på förvaltningsnivå. Skillnaderna grundar sig i att prognoser och avstämningar baseras på olika underlag. Den barn- och elevpeng som kommunen använder i sin tilldelning är därför inte samma som den inom bildning och de beräknas inte på samma sätt. Det innebär att det blir en särkoppling mellan två olika budgetar, vilket gör att uppföljning på förvaltningsnivå inte synliggör utvecklingen på kommunnivå och tvärtom.

Kommunnivå (31/3)	TKR	**Förvaltningsnivå** (30/6)	TKR
Prognos 2021 och kommuntilld.		Internbudg. Mot utfall	
Förskola	-3112,089	Förskola	1522,468
Grundskola	-381,900	Grundskola	394,630
Fritids	-488,544	Fritids	-752,239
Gymnasium	0,000	Gymnasium	207,263
Totalt	-3982,534	Totalt	1372,122

Bildnings verksamheter

Bildning prognostiserar totalt att visa ett resultat om 350tkr.

I förskolan prognosticeras ett överskott om 2 000tkr där 600tkr beror på obudgeterade intäkter och resterande överskott på grund av minskat barnantal och lägre personalkostnader.

I grundskolan prognostiseras totalt ett underskott om 2 499tkr vilket beror på ökade personalkostnader delvis på grund av korttidssjukskrivning och delvis ökad personalstyrka till elever med behov av särskilt stöd.

I fritidshem förväntas ett överskott om 950tkr på grund av minskade personalkostnader.

För särskolan förväntas ett överskott om 250tkr till följd av ökat statsbidrag och något minskade personalkostnader

Hos biblioteket förväntas ett underskott om 200tkr till följd av korrigering av lönekostnader.

Grundskola/fritidshem

- Pandemin har inneburit svårigheter att rekrytera vikarier i samtliga verksamheter.

Kunskapskällan/ gymnasiet

- Personalkostnaderna har ökat under läsåret 20/21 - behov av personal på plats under ett läsår med när- och distansundervisning.
- Minskar med 1 personal läsåret 21/22.
- Färre elever på IM nästa läsår.

Altorpskolan

- Har ett underskott om 1,3 miljoner, ökade vikariekostnader. Innan vidtagna åtgärder genomfördes prognosticerades ett underskott om 2 miljoner.
- Åtgärder: minskar med 3 tjänster till läsår 21/22
- Skolan har prioriterat personal på plats då vi haft närundervisning läsåret 20/21.
- Personal hemma vid symtom men undervisning har genomförts med stöd av vikarier. I åk 7-9 finns behov av fysisk personal i klassrum vid digital undervisning.

Horsby F-3

- Periodvis hög frånvaro hos personal utifrån rådande riktlinjer.
- Minskar med 1 tjänst läsåret 21/22 - något minskat elevantal.
- Endast 2 st F-klasser startar läsåret 21/22.

Horsby åk 4-6

- Ökar med en klass läsåret 21/22.

Molla / Mörlanda skolor

- Minskat antal elever på Mörlandaskolan pga utflytt.
- Litet elevantal på Molla skola.
- Fritids har ett överskott som stöttar upp skolans underskott.

Fyrskolans enhet

- Fritids har ett överskott som stöttar skolans underskott.
- Byggprojekt på Od skola har skapat utmaningar under läsåret.
- Små skolenheter samverkar med förskolan för att kunna schemalägga fritidstider.
- Utmaning att hålla verksamheter igång för personalen vid stort personalbortfall.

Förskola

Innerby

- Haft stöd av bemanningen kring vikariebehovet.

Ytterby

- Större svårigheter att få vikarier i ytterområden.

Molla/ Mörlanda förskolor

- Personal har täckt upp för varandra vid frånvaro.

Grundsärskola

- Erbjudit ordinarie undervisning hela läsåret.

Övriga verksamheter

Biblioteket

- Har anpassat sin verksamhet efter rådande riktlinjer under hela läsåret.

Öppna förskolan

- Anpassat sin verksamhet utifrån rådande riktlinjer.

Nyckeltal

Nedan visas grafer som visualiserar nyckeltal som valts ut för att representera bildnings strukturella utveckling över tid. Dessa jämförelsetal grundar sig i jämförelse mot barn- och elevantal, för att visa hur lokalkostnader, personalkostnader och personaltimmar utvecklats per elev och barn över tid. Det underlag som tagits fram för åren 2017-2020 är faktiska utfall, medan samtliga siffror för 2021 är prognossiffror. Det går därför inte att med säkerhet säga att den data som använts för 2021 visar hur året faktiskt kommer se ut, då dessa siffror är just estimeringar. Utöver detta är alla siffror för 2021 beräknade utifrån data fram till 31/6, vilket gör att dessa är från slutet av läsåret 20/21, och att data inte finns ännu som visar hur läsåret med nya klasser för 21/22 kommer se ut.

Barn- och elevantal

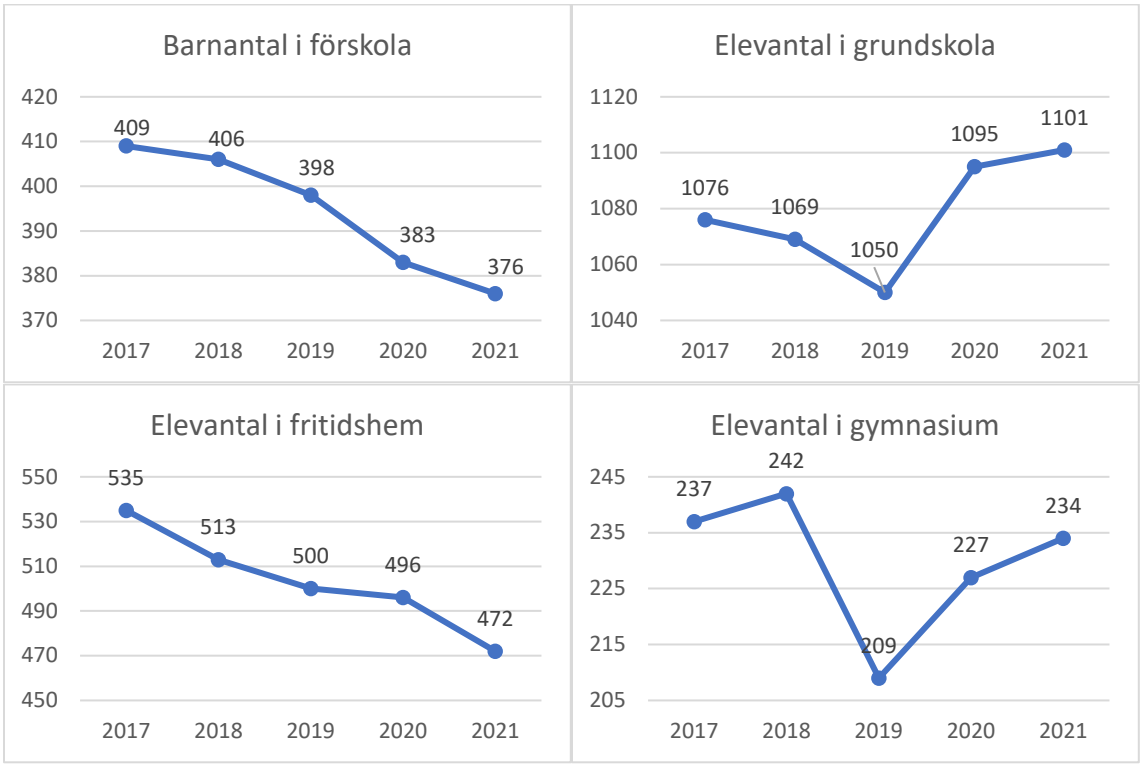

I förskola och fritidshem syns en stadig minskning av barn- och elevantal över tid. I grundskolan och gymnasiet går det att se en oregelbundenhet i elevantalet, det minskade kraftig 2019, därefter ser vi en ökning i båda verksamheter.

Arbetade timmar

Med arbetade timmar avses alla arbetade timmar som gått till att utföra eller stödja pedagogisk verksamhet. Det som är exkluderat från detta är rektors och administratörers arbetstid.

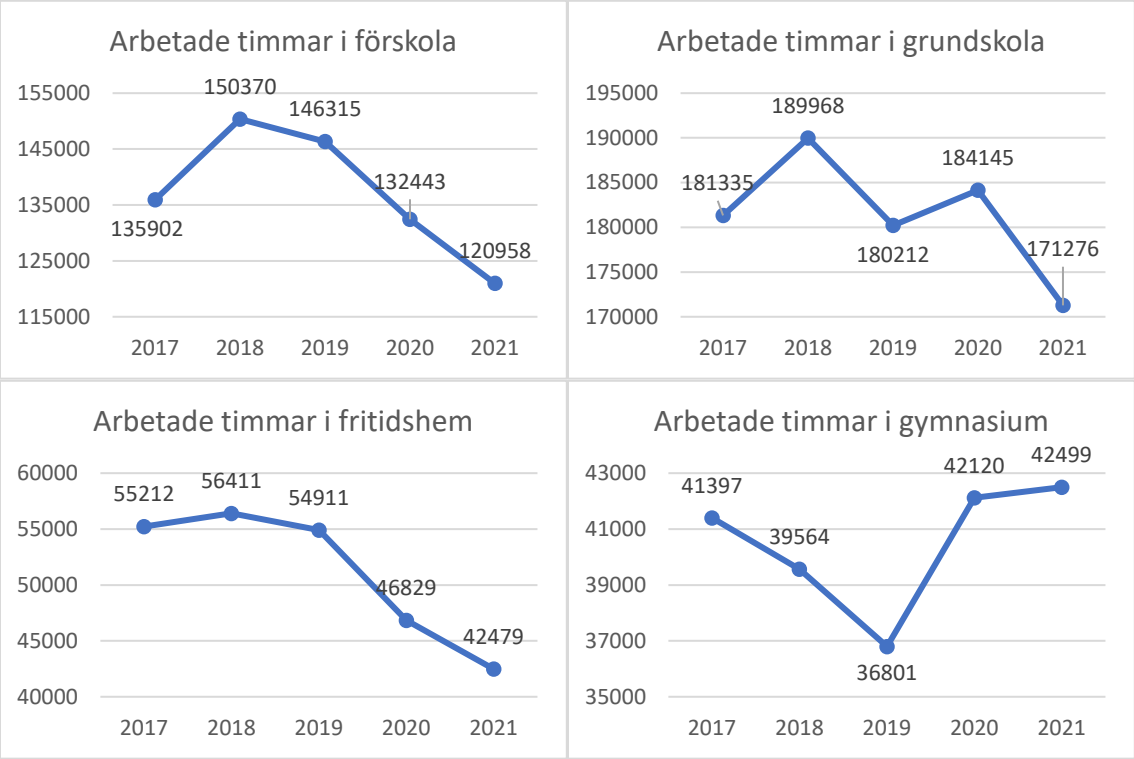

I förskola, fritidshem och grundskola har det skett en minskning över tid av antalet arbetade timmar som helhet, med en större oregelbundenhet i utvecklingen inom grundskolan. I gymnasiet syns det istället att det mellan 2017- 2019 minskade för att sedan öka igen.

Arbetade timmar per barn/elev

Även i denna jämförelse är enbart pedagogiska timmar inkluderade.

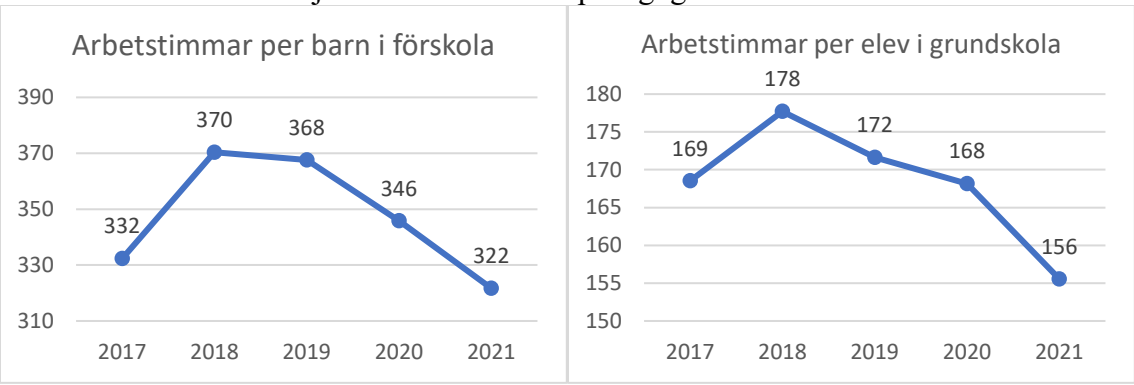

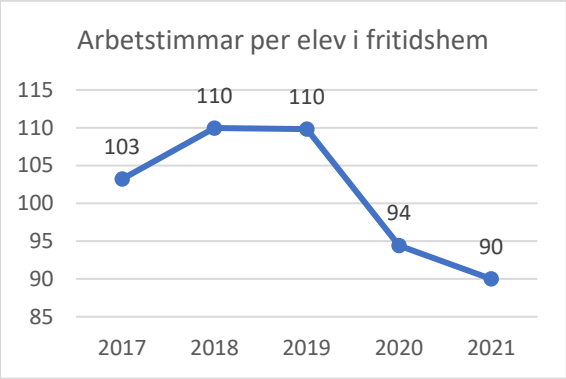

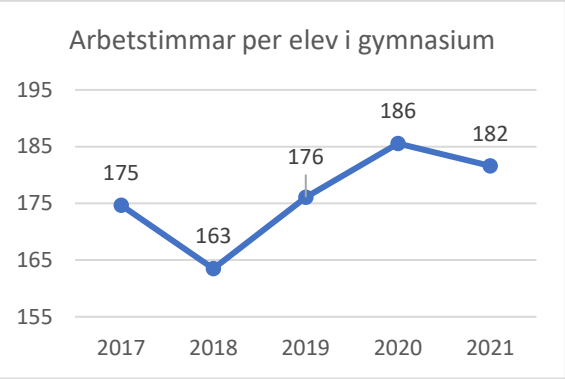

I förskola, grundskola och fritidshem har antalet arbetstimmar per elev minskat från 2018 medan det i gymnasium har ökat från 2018.

Arbetskostnad per barn/elev (i tkr)

I det underlag som använts vid beräkningen av personalkostnad har rektorslöner exkluderats.

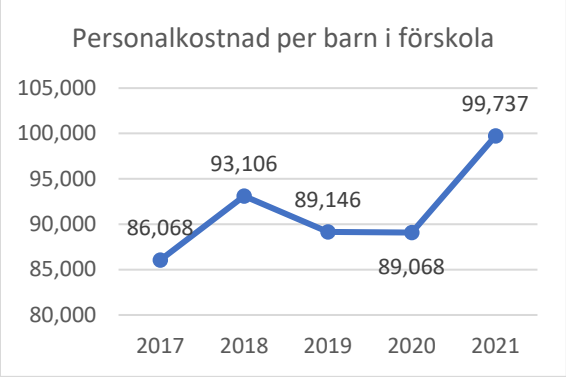

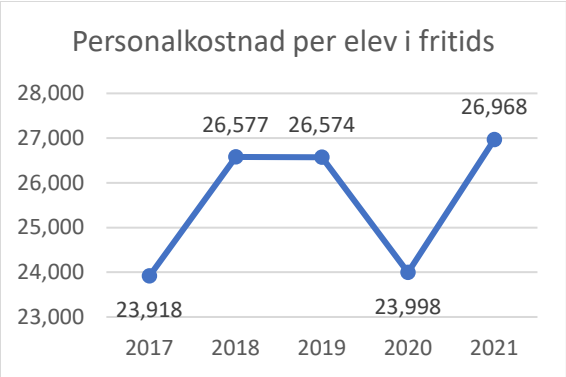

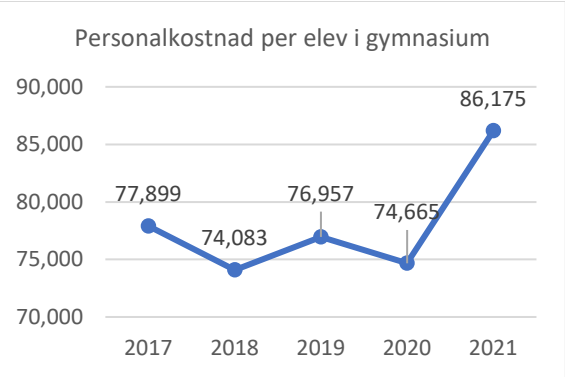

För samtliga skolformer går det att se en prognosticerad ökning av personalkostnad per barn och elev för 2021. Innan detta har samtliga verksamhetsområden en varierande grad av oregelbundenhet i snittet av personalkostnader.

Lokalkostnad per barn/elev (i tkr)

Lokalkostnaden för 2021 är baserad på den prognos som gjorts per 31/7

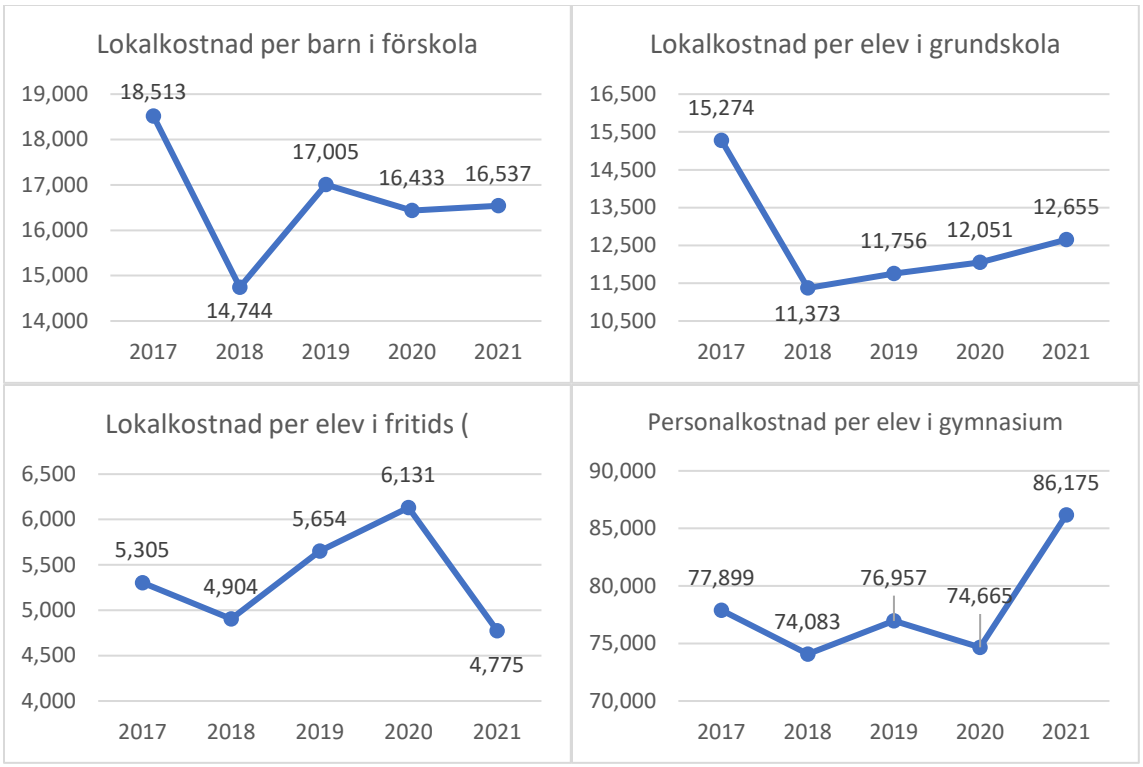

För fritidshem förväntas en minskning av lokalkostnader per elev för 2021, medan förskola och grundskola ligger på en någorlunda stabil nivå de senaste åren. Dock hade dessa verksamhetsområden en kraftig minskning mellan 2017-2018 och har sedan dess ökat i kostnadsnivå. Undantaget är förskolan där det mellan 2018 och 2019 var en kraftig ökning innan utvecklingen stabiliserats. För gymnasiet går det att se en oregelbundenhet i kostnadsutvecklingen men som legat på ett stabilt genomsnitt. Efter 2020 har detta dock utvecklats till en kraftigt prognosticerat ökning till 2021.

Planerade åtgärder

För att lämna ett överskott till den ramökning som bildning fått har ett antal åtgärder planerats. Inom förvaltningen går den största delen, drygt 70%, till personalkostnader. Utifrån nuvarande verksamhetsstruktur finns svårigheter att minska antal personal, det blir de största enheterna som får bidra mest. Regler kring behörighetskrav inom förskola/skola innebär att det blir olika stödfunktioner som får minskas.
Utifrån dessa förutsättningar finns ett antal åtgärder som planerats:

- Utföra en kostnadsutredning där bildning undersöker hur snittkostnader utvecklas över tid. Denna utredning är då mer detaljerad och genomlyser inte bara snittkostnader som helhet utan även olika typer av kostnader som personal, lokaler, förbrukningsmaterial och andra kringkostnader.

- Volymjusteringsmodell inför 2022: skapa av en modell som används för att justera de resurser som rektor har tillgängliga under året, baserat på volym, det vill säga barn- och elevantal. Tanken med modellen är att skapa rörlighet i den budget som sätts så det under året anpassas till verksamheternas förutsättningar och begränsningar.
- Justera elevpeng: omräkning av elevpeng för att anpassas till en minskad budget.
- Besparingsuppdrag: tilldela besparande åtgärder till verksamheterna.
- Personalekonomisk dialog: Fördjupa analysarbetet kring personalekonomiska åtgärder i verksamheterna.
- Skapa tydliga exempel för vad åtgärder motsvarar i pengar; kostnad för vikarie, organisatoriska lösningar, schemastrukturer.

KS § 94 DNR KS 7/2021 942

Månadsuppföljning april 2021 för Herrljunga kommun

Sammanfattning

Ekonomiavdelningen har sammanställt en rapport över budget och prognos för helåret 2021. Prognosen för året pekar mot ett resultat på 24 030 tkr vilket är 15 434 tkr högre än budgeterat. Jämfört med skatteintäkter och generella statsbidrag uppgår prognostiserat resultat till 4,1 % vilket är bättre än det budgeterade finansiella målet om 1,5 %. Skatteintäkter och generella statsbidrag beräknas bli 15 810 tkr högre än budgeterat, nämnderna prognostiserar ett underskott på 2 751 tkr och gemensamma kostnader beräknas bli 2 375 tkr lägre än budgeterat, främst på grund av intäkter för försäljning av mark.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse i ärendet daterad 2021-05-12
Rapport Månadsuppföljning per 2021-04-30

Förslag till beslut

Förvaltningens förslag till beslut:

- Kommunstyrelsen godkänner månadsrapporten och lägger den till handlingarna.

Christina Abrahamsson (M) yrkar på ett tillägg i form av att kommunstyrelsen begär att bildningsnämnden lämnar en rapport avseende lån om 8,4 miljoner vid varje kommunstyrelsesammanträde under 2021.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förvaltningens förslag till beslut antas och finner att så sker.

Ordföranden frågar om Christina Abrahamsson (M) tilläggsförslag antas och finner att så sker.

Kommunstyrelsens beslut

1. Månadsrapport per den 2021-04-30 godkänns (bilaga 1, KS § 94/2021-05-31).
2. Kommunstyrelsen begär att bildningsnämnden lämnar en rapport avseende lån om 8,4 miljoner vid varje kommunstyrelsesammanträde under 2021.

Expedieras till: Bildningsnämnden

KS § 54 DNR KS 70/2021 878

Initiativärende avseende satsning på våldspreventivt arbete

Sammanfattning

Kommunstyrelsens ordförande och 1:e vice ordförande lyfter initiativärende avseende satsning på det våldspreventiva arbetet med följande motivering: Antalet ökade placeringar har ökat markant gällande familjehem HVB och SiS i Herrljunga kommun det senaste året. Vid folkhälsopolitiska rådet den 3 mars var Karin Ljung Aust inbjuden att berätta om arbetet som pågår i Borås kring ämnet och deras arbete där hon är projektledare "Borås fritt från våld". Vi önskar att kommunen undersöker om ett liknande arbete kan på börjas i Herrljunga kommun så snart som möjligt.

Beslutsunderlag

Initiativärende 2021-03-11
Skrivning: Satsa på det våldspreventiva arbetet

Förslag till beslut

Ordförande och 1:e vice ordförandens förslag till beslut:

- Kommundirektören utreder möjligheten för Herrljunga kommun att ta fram ett våldspreventivt arbete med hela kommunen i fokus, "En kommun fritt från våld".
- Kommundirektören utreder möjligheten för Herrljunga kommun att ta fram ett våldspreventivt arbete med fokus på att jobba med insatser riktade mot alla barn och ungdomar i hela kommunen genom skolan gärna likt metoder "Mentorer i Våldsprevention MVP".

Emma Blomdahl Wahlberg (C) bifaller ordförandens och 1:e vice ordförandens förslag.

Mats Palm (S) bifaller ordförandens och 1:e vice ordförandens förslag och föreslår ett tillägg i form av att utredningen under 2021 finansieras med 400 tkr ur resultatet.

Håkan Körberg (L) bifaller Mats Palms (S) förslag.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om ordförandens och 1:e vice ordförandens förslag till beslut antas och finner att så sker.

Ordföranden frågar om Mats Palm (S) tilläggsförslag antas och finner att så sker.

Fortsättning KS § 54

Kommunstyrelsens beslut

1. Kommundirektören ges i uppdrag att utreda möjligheten för Herrljunga kommun att ta fram ett våldspreventivt arbete med hela kommunen i fokus likt ”En kommun fritt från våld”.
2. Kommundirektören ges i uppdrag att utreda möjligheten för Herrljunga kommun att ta fram ett våldspreventivt arbete med fokus på att jobba med insatser riktade mot alla barn och ungdomar i hela kommunen genom skolan, gärna likt metoder ”Mentorer i Våldsprevention MVP”.
3. Utredningen finansieras under 2021 med 400 tkr ur resultatet.

HERRLJUNGA KOMMUN

KOMMUNSTYRELSENS FÖRVALTNING
Ior Berglund

Tjänsteskrivelse
2021-06-11
DNR KS 146/2021 992

Budget och verksamhetsplan 2022–2024 för Tolkförmedling Väst

Sammanfattning

Tolkförmedling Väst är ett kommunalförbund med uppdrag att tillgodose medlemmarnas behov av språktolk- och översättningstjänster. Kommunalförbundets direktion har 2021-05-28 godkänt förslag till budget och verksamhetsplan 2022–2024. Direktionen skickar nu i enlighet med Tolkförmedling Västs förbundsordning förslaget till förbundsmedlemmarna för samråd, eventuella synpunkter ska vara Tolkförmedling Väst tillhanda senast den 1 september. Budget och verksamhetsplan 2022–2024 beskriver vad som planeras i verksamheten under 2022–2024 samt budget 2022. Budget 2022 för Tolkförmedling Väst är lagd utifrån idag gällande förutsättningar och efter samråd med förbundets medlemmar. Medlemmarnas behov beräknas till ca 320 000 uppdrag för 2022. Efter omprövning av nyttjandetiden på förbundets immateriella tillgångar förväntas investeringen vara helt avskriven år 2023 vilket resulterar i att avskrivningarna kommer öka med 4,5 mkr 2022. Då denna kostnad bedöms vara av engångskaraktär och förbundet har en stabil ekonomi läggs en budget med negativt utfall som resulterar i ett underskott. Underskottet förväntas täckas av förbundets egna kapital. Det beräknade underskottet för 2022 (-4,5 mkr) föreslås därmed ej behöva återställas i enlighet med Kommunallagens bestämmelser gällande balanskravet med åberopande av särskilda skäl. De särskilda skälen utgörs av att det beräknade underskottet år 2022 är av engångskaraktär utan bestående påverkan av förbundets ekonomiska resultat och ställning. Därutöver har förbundet över åren ansamlat ett eget kapital i syfte att bland annat nyttja vid situationer av engångskaraktär för att undvika att belasta förbundets medlemmar. En normal kostnadsutveckling förväntas fortsättningsvis och prisjusteringen för 2022 resulterar i en snitthöjning om 2,7 %. Förvaltningens bedömning är att Herrljunga kommun bör ställa sig bakom föreslag till budget- och verksamhetsplan 2022–2024 för Tolkförmedling Väst.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse i ärendet daterad 2021-06-10
Protokollsutdrag från direktionen för Tolkförmedling Väst § 439/2021-05-28
Förslag till budget- och verksamhetsplan för Tolkförmedling Väst 2022–2024

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att Herrljunga kommun ställer sig bakom föreslagen budget- och verksamhetsplan 2022–2024 för Tolkförmedling Väst.

Ior Berglund
Kommundirektör

Expedieras till: Kommunfullmäktige, Tolkförmedling Väst

Tolkförmedling Väst

PROTOKOLL
Direktionen
2021-05-28
Dnr 21/0001-2

§ 439 Förslag till budget och verksamhetsplan 2022 – 2024

Beslut

Direktionen beslutar att godkänna förslag till budget och verksamhetsplan 2022-2024.

Vidare beslutar direktionen att förslaget översänds till förbundsmedlemmarna för samråd inför beslut om budget och verksamhetsplan 2022-2024 på direktionsmöte den 24 september.

Sammanfattning

Budget och verksamhetsplan 2022-2024 beskriver vad som planeras i verksamheten under 2022-2024 samt budget för 2022.

Budget 2022 är lagd utifrån idag gällande förutsättningar och efter samråd med förbundets medlemmar. Medlemmarnas behov beräknas till ca 320 000 uppdrag för 2022. Efter omprövning av nyttjandetiden på förbundets immateriella tillgångar förväntas investeringen vara helt avskriven år 2023 vilket resulterar i att avskrivningarna kommer öka med 4,5 mkr 2022. Då denna kostnad bedöms vara av engångskaraktär och förbundet har en stabil ekonomi läggs en budget med negativt utfall som resulterar i ett underskott. Underskottet förväntas täckas av förbundets egna kapital. Det beräknade underskottet för 2022 (-4,5 mkr) föreslås därmed ej behöva återställas i enlighet med Kommunallagens bestämmelser gällande balanskravet med åberopande av särskilda skäl. De särskilda skälen utgörs av att det beräknade underskottet år 2022 är av engångskaraktär utan bestående påverkan av förbundets ekonomiska resultat och ställning. Därutöver har förbundet över åren ansamlat ett eget kapital i syfte att bland annat nyttja vid situationer av engångskaraktär för att undvika att belasta förbundets medlemmar. En normal kostnadsutveckling förväntas fortsättningsvis och prisjusteringen för 2022 resulterar i en snitthöjning om 2,7 %.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande
- FÖRSLAG TILL BUDGET OCH VERKSAMHETSPLAN 2022-2024, dnr 21/0023-2

Beslutet skickas till

Förbundsmedlemmarna

Ärende 8

FÖRSLAG TILL BUDGET
Dnr 21/0023-2
2021-05-28

Förslag till Budget och verksamhetsplan 2022-2024

Tolkförmedling Väst

Organisationsnummer 222000-2972

Innehåll

Ordförande har ordet **4**
Vision **5**
Övergripande strategi **5**
Övergripande mål **5**
Verksamhetsmål 2022 ..... **6**
Kvalitetsmål 6
Tolkförmedling Väst ska ha en pålitlig leverans 6
Tolkförmedling Väst ska tillhandahålla utbildade och kvalificerade tolkar 6
Tolkförmedling Väst ska ligga i framkant och verksamheten ska utvecklas 6
Arbetsmiljömål 6
Tolkförmedling Väst ska vara en attraktiv arbetsgivare 6
Miljömål 6
Tolkförmedling Väst ska bedriva en hållbar verksamhet 6
Verksamhetsbeskrivning **7**
Förbundets organisation **8**
Direktion 8
Tjänstemannaorganisation 8
Förväntad utveckling avseende verksamhet och ekonomi **8**
Organisation och bemanning 8
Verksamhet 9
Ökad digitalisering och distanstolkning 9
Kundarbete 9
Uppdragstagare 9
Ekonomiska förutsättningar **9**
Bakgrund 9
God ekonomisk hushållning 10
Utgångsläge inför planering av budget 2022 11
Årsprognos 2021 i jämförelse med budget 11
Arvodesutveckling 11
Personalbemanning och löneutveckling 11
Pension 12
Prisutveckling 12

Finansiella mål 2022 ..... **12**
Budget 2022 ..... **12**
Budget 2022, specifikation 13
Investeringsbudget 2022 13
Ekonomisk plan 2022-2024 ..... **13**

Ordförande har ordet

Förbundets ständiga utmaning är att förutse och på bästa sätt tillgodose medlemmarnas behov av tolk. Som ordförande för Tolkförmedling Väst är jag verkligen glad över att möta det mycket konstruktiva arbete och den vilja att alltid vara ledande inom tolkverksamheten som jag upplever kännetecknar utvecklingen inom förbundet.

Verksamheten är mycket utvecklingsinriktad och förbundet har under senare år genomgått flera förändringar och utmaningar. Ett ständigt kvalitetsarbete pågår i verksamheten och som ett resultat av detta certifierades Tolkförmedling Väst under hösten 2020 enligt FR2000. Ledningen driver ett målinriktat systematiskt arbetsmiljöarbete där förbundets värdegrund och ledord genomsyrar verksamheten. Som ordförande ser jag att den ständiga förbättringsprocessen och ambitionen att konsekvent erbjuda en mycket hög kvalitet ger oss de bästa möjligheterna att möta de förväntningar våra medlemsorganisationer har. Vid årsskiftet fick förbundet ytterligare tre nya medlemmar. Det är mycket glädjande att Tolkförmedling Väst har fått förtroendet att få leverera kvalitativa tolktjänster även till dessa kommuner.

I skrivande stund har pandemin en fortsatt stor inverkan på vårt samhälle och därmed även på kundernas efterfrågan av förbundets tolktjänster. Som ett resultat av pandemin utfördes något färre tolkuppdrag än budgeterat för 2020. Under första delen av 2021 har dock efterfrågan på tolk åter ökat och efterfrågan på distanstolkning, då främst telefontolkning, dominerar. Även distanstolkning via skärm har ökat stadigt och förbundet arbetar ständigt med att möta kundernas förändrade behov. Kundernas synpunkter är därför mycket viktiga för utvecklingen av olika typer av tolktjänster.

Pandemin har medfört att den digitala utvecklingen har skyndats på. Likaså har förbundet varit angelägna om att snabbt ställa om olika mötesformer och utbildningsinsatser, för både kund och tolk, till distans. Medarbetarna inom förbundet har i möjligaste mån arbetat på distans sedan pandemin bröt ut. Distansarbetet har fungerat väl och verksamhetens produktion har i mycket liten utsträckning påverkats av pandemin.

En verksamhet lyhörd för sina kunder, med stor utvecklingsvilja och en ekonomi under kontroll skapar goda förutsättningar för nya spännande verksamhetsår. Med dessa ord ser jag fram emot ytterligare ett år som ordförande i Tolkförmedling Väst.

Göteborg 2021-04-26

Åke Björk
Ordförande

Vision

Genom att erbjuda kvalitativa språktolktjänster bidrar Tolkförmedling Väst till ökad integration i samhället.

Övergripande strategi

Vårt uppdrag är att tillgodose medlemmarnas behov av språktolk. Detta gör vi genom att vara lyhörda för medlemmarnas behov.

Vi ska kartlägga, utreda och analysera vår verksamhet samt kundernas och uppdragstagarnas synpunkter för att utveckla och kvalitetssäkra verksamheten.

Vi ska vara det självklara valet för professionella uppdragstagare och en förmedling där uppdragstagare ges förutsättningar att utföra kvalitativa uppdrag.

Vi ska vara en attraktiv arbetsgivare där medarbetarna kan påverka, tar ansvar och är engagerade. Tillsammans med medarbetarna, utifrån förbundets värdegrund, skapar vi förutsättningar för en god arbetsmiljö.

Vi ska ha en budget i balans. Ingen beslutad aktivitet ska sakna finansiering och varje aktivitet ska vara värdeskapande för verksamheten. Varje möjlighet till effektivisering som inte går ut över kvaliteten ska tillvaratas.

Övergripande mål

Tolkförmedling Väst ska tillgodose medlemmarnas behov av språktolk och ska vara det självklara valet av förmedling för professionella uppdragstagare. Förbundet ska vara en attraktiv arbetsgivare där alla medarbetare vet sitt uppdrag och vem vi är till för. Tolkförmedling Väst ska vara i framkant och en förebild för andra. Förbundets värdegrund ska vara ett gemensamt förhållningssätt och verksamheten ska genomsyras av professionalitet, tillgänglighet och trygghet i alla led.

Tolkförmedling Väst ska

- ha god tillgänglighet och likvärdig service till förbundets kunder
- hantera och tillvarata såväl kundernas som uppdragstagarnas synpunkter för verksamhetens kvalitetssäkring och utveckling
- ha en god ekonomisk medvetenhet och arbeta kostnadseffektivt
- arbeta hållbart och miljömedvetet
- verka för ökad kunskap om tolkanvändande och vikten av professionella språktolkar i samhället.

Verksamhetsmål 2022

Målen för 2022 har justerats i relation till tidigare utfall och prognosen för kommande period. Direktionen har fastslagit följande verksamhetsmål:

Kvalitetsmål

Tolkförmedling Väst ska ha en pålitlig leverans

Indikator	Utfall 2020	Målvärde 2021	Målvärde 2022
Andel tillsatta beställningar ska överstiga 99 %	99 %	≥99 %	>99 %
Andel tillfällen tolkar kommer sent eller uteblir från bokade uppdrag ska understiga 1 %	0,8 %	<1 %	<1 %

Tolkförmedling Väst ska tillhandahålla utbildade och kvalificerade tolkar

Indikator	Utfall 2020	Målvärde 2021	Målvärde 2022
Andel hälso- och sjukvårdsuppdrag som utförs av auktoriserad sjukvårdstolk ska uppgå till minst 5 %.	4,5 %	≥5 %	≥5 %
Andel uppdrag som utförs av auktoriserad tolk ska uppgå till minst 18 %	20 %	≥15 %	≥18 %
Andel uppdrag som utförs av utbildad tolk ska uppgå till minst 65 %.	62,6 %	≥60 %	≥65 %

Tolkförmedling Väst ska ligga i framkant och verksamheten ska utvecklas

Indikator	Utfall 2020	Målvärde 2021	Målvärde 2022
Andel beställningar som inkommer via digitala tjänster ska uppgå till minst 65 %.	56 %	≥52 %	≥65 %

Arbetsmiljömål

Tolkförmedling Väst ska vara en attraktiv arbetsgivare

Indikator	Utfall 2020	Målvärde 2021	Målvärde 2022
Sjukfrånvaron ska understiga 6 %.	6,7 %	<6 %	<6 %
Hållbart medarbetarengagemang (HME) ska överstiga 85	75	>80	>85

Miljömål

Tolkförmedling Väst ska bedriva en hållbar verksamhet

Indikator	Utfall 2020	Målvärde 2021	Målvärde 2022
Andel uppdrag som utförs på distans ska uppgå till minst 63 %.	60,3 %	≥50 %	≥63 %

Verksamhetsbeskrivning

Tolkförmedling Väst är ett kommunalförbund och dess ändamål är att tillgodose medlemmarnas behov[1] av språktolk. Förbundet har tilldelats uppdraget att bedriva språktolkförmedling och är därmed huvudman för verksamheten. Medlemsorganisationernas verksamheter köper samtliga språktolktjänster av Tolkförmedling Väst. Förbundet bedriver även översättningsverksamhet.

Tolkförmedling Väst har varit i drift sedan 1 april 2013 och består av totalt 43 medlemmar; Västra Götalandsregionen samt kommunerna Alingsås, Bollebygd, Borås, Dals-Ed, Essunga, Falköping, Grästorp, Gullspång, Göteborg, Götene, Herrljunga, Hjo, Härryda, Karlsborg, Kungälv, Lerum, Lidköping, Lilla Edet, Lysekil, Mariestad, Mark, Munkedal, Mölndal, Orust, Partille, Skara, Skövde, Sotenäs, Strömstad, Svenljunga, Tanum, Tibro, Tidaholm, Tjörn, Tranemo, Trollhättan, Töreboda, Uddevalla, Ulricehamn, Vara, Vårgårda och Öckerö.

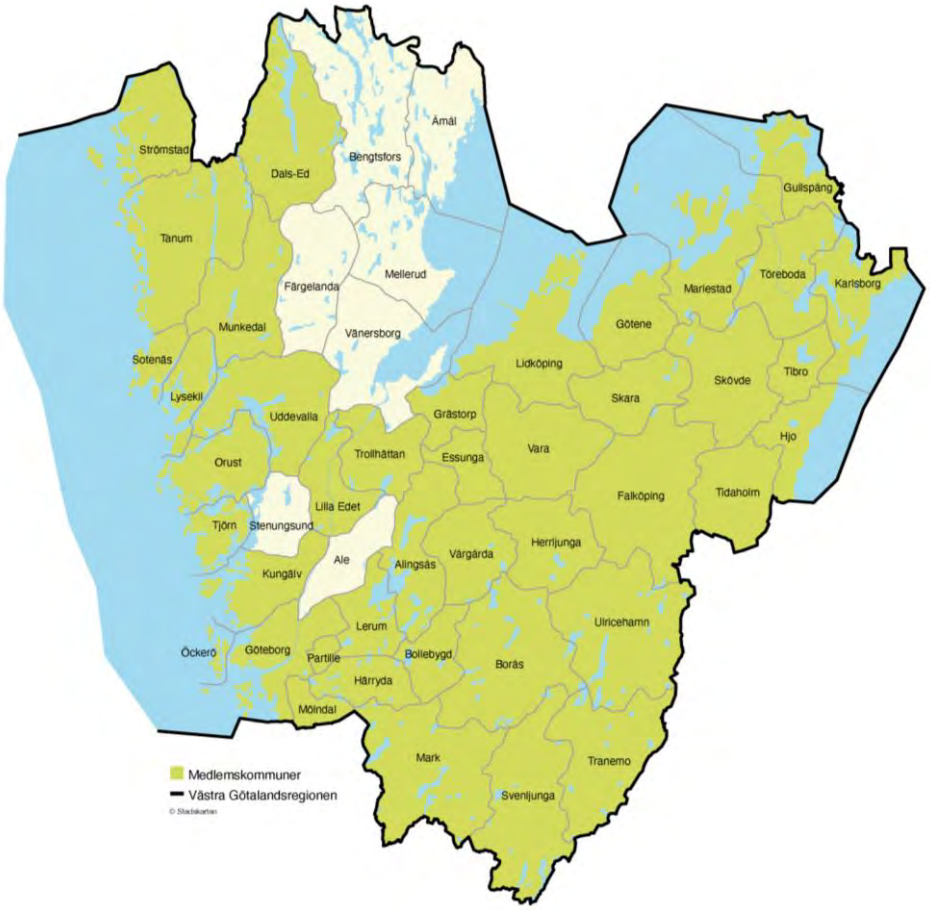

Figur 1 Karta över medlemskommuner

Förbundet är en egen offentligrättslig juridisk person, fristående i förhållande till sina medlemmar. Medlemmarna har kvar ett yttersta ekonomiskt ansvar för verksamheten. Varje medlem har tillskjutit 1 krona per kommuninvånare som andelskapital. Kvotvärdet av detta ger medlemmens andel i förbundet.

[1] En myndighet ska enligt 13 § i Förvaltningslagen ”… använda tolk och se till att översätta handlingar om det behövs för att den enskilde ska kunna ta till vara sin rätt när myndigheten har kontakt med någon som inte behärskar svenska.”

Förbundets organisation

Direktion

Tolkförmedling Väst styrs av en direktion bestående av ledamöter från respektive medlemsorganisation. Direktionens uppdrag regleras i Kommunallagen och i den förbundsordning som medlemmarna har antagit. Direktionen sammanträder fyra gånger per år.

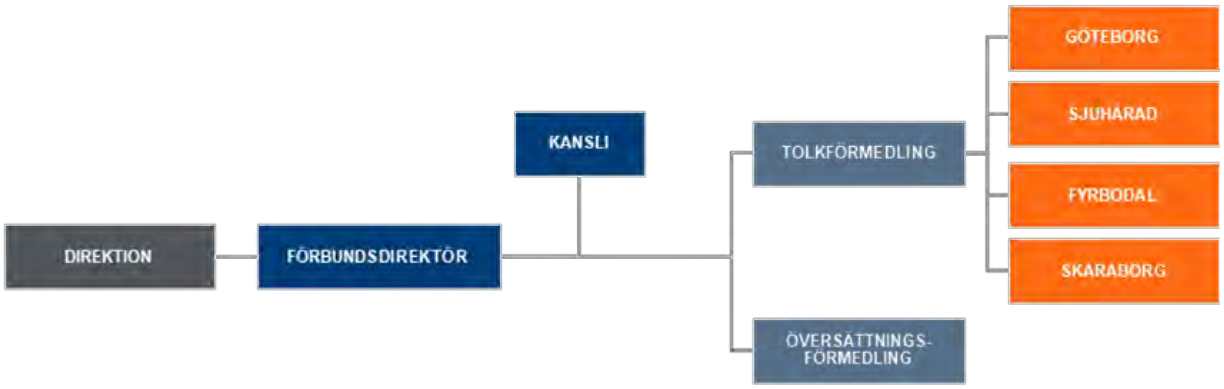

Figur 2 Organisationsschema

Tjänstemannaorganisation

På uppdrag av direktionen leds tjänstemannaorganisationen av förbundsdirektören. Verksamheten består av kansli, tolkförmedling och översättningsförmedling. Kansliet leds av förbundsdirektören och de lokala förmedlingskontoren, inklusive översättningsenheten, leds av fyra verksamhetschefer. Förbundet har sitt säte i Göteborg och lokala kontor i Borås, Trollhättan och Mariestad. Administrativa stödfunktioner inom IT, ekonomi, HR och lön köps av Mariestad, Töreboda och Gullspång (MTG), kommuner i samverkan. Verksamhetsspecifikt IT-stöd och verksamhetsanpassat telefonisystem köps separat.

Förväntad utveckling avseende verksamhet och ekonomi

Organisation och bemanning

Senaste årens fokus på verksamhetsutveckling i kombination med bland annat införandet av det nya verksamhetssystemet har medfört förändrade processer och arbetssätt. Tolkförmedlarrollen blir som en följd av detta alltmer differentierad och specialiserad. Under hösten 2020 inrättades en tjänst som digitaliseringsutvecklare i syfte att möta förbundets alltmer ökade digitaliserings-behov. Hur samhället kommer att se ut efter att pandemin planat ut återstår att se, men för att möta framtidens organisations- och bemanningsbehov är förbundet lyhörda för såväl kundernas som medarbetarnas synpunkter och signaler.

Verksamhet

Ökad digitalisering och distanstolkning

Löpande arbete pågår för att utveckla befintliga tolktjänster och för att följa den allt mer ökade digitaliseringen i samhället. Under de närmaste åren förväntas fler digitala tolktjänster och troligen även AI-baserade lösningar erbjudas branschen. Det nya verksamhetssystemet har skapat större förutsättningar för skärmtolkning vilket gjort att denna tjänst ökat under året som gått. Under pandemin har även telefontolkning ökat markant och är nu den dominerande tolktjänsten. Distanstolkningen förväntas fortsatt utgöra den större andelen av tolkuppdragen även när pandemin klingat av.

Kundarbete

Under föregående år fick kundarbetet stå tillbaka på grund av pandemin. Nya digitala mötesformer etablerades dock under slutet av 2020 och förväntas över tid finnas kvar som ett alternativ till det fysiska mötet med kund. Förhoppningen är att det fysiska mötet under 2022 återigen ska vara en del av förbundets kundarbete. Likaså förväntas varumärkesarbetet kunna återupptas genom deltagande på olika mässor och event.

Kundernas synpunkter, tankar och idéer är viktiga parametrar i förbundets utvecklingsarbete av såväl tjänsteutbud till kund som utbildningsinsatser för tolkarna. Utvecklingen av kundarbetet och kundrelationerna är därför ett fortsatt viktigt fokusområde de kommande åren.

Uppdragstagare

Samarbete med externa aktörer avseende såväl grundutbildning som kompetensutvecklingsinsatser för tolkar har inletts och förväntas utvecklas under de kommande åren. Flera av förbundets egna utbildningsinsatser har sedan 2020 successivt utvecklats till distansformat vilket innebär att en större andel av förbundets geografiskt utspridda tolkar över tid förväntas kunna ta del av förbundets kompetensutvecklingsutbud. Likaså har informationsträffar för förbundets uppdragstagare erbjudits i digital form sedan 2020. Denna mötesform förväntas fortsatt vara ett komplement till de fysiska mötena för att nå ut till en större andel av uppdragstagarna.

Ekonomiska förutsättningar

Bakgrund

Behovet av förbundets tjänster har en direkt koppling till den rådande flyktingsituationen och migrationspolitiken i världen. Antalet flyktingar som söker sig till Sverige påverkar till stor del behovet av språktolk- och översättningstjänster.

UNHCRs årliga rapport visar att 79,5 miljoner människor befann sig på flykt i slutet av 2019 vilket är 9,2 miljoner fler människor jämfört med 2018.[2] Närmare 13 000 personer sökte asyl i Sverige under 2020 vilket är hälften så många som 2019. Även kommunmottagandet har nästintill halverats. Minskningen är en direkt effekt av pandemisituationen i världen.[3]

[2] *Global trends forced displacement in 2019*. UNHCR. https://www.unhcr.org/5ee200e37.pdf. Hämtat 2021-03-31.
[3] www.migrationsverket.se. Hämtat 2021-03-31

Pandemisituationen i världen har gjort att Migrationsverket i sin första prognos för året justerar antalet asylsökande till ett spann om 12 000 - 20 000 för 2021. Hur pandemin och vaccineringen fortlöper är en osäkerhetsfaktor avseende prognosen för antalet asylsökande. Migrationsverkets bedömning är att reserestriktionerna inom Europa kommer att minska under hösten och att inflödet av asylsökande därmed kommer att öka. På längre sikt bedöms antalet asylsökande gradvis återgå till cirka 20 000 per år.[4] Den tillfälliga lagen om uppehållstillstånd gäller till juli 2021. Huruvida en förlängning eller inte kommer att ske är i dagsläget okänt och därmed en ytterligare osäkerhetsfaktor avseende prognosen för antalet asylsökande. I sin andra prognos för året sänker Migrationsverket intervallet till 11 000 - 19 000 asylsökande under 2021 vilket beror på ett lägre utfall än förväntat hittills i år. [5]

Under pandemin har kunderna haft ett förändrat tolkbehov, vilket innebär att distanstolkningen markant har ökat. Det förändrade tolkbehovet förväntas till viss del kvarstå även efter att pandemin klingat ut. Den allmänna politiska debatten om rättigheten till tolk, de offentliga verksamheternas besparingskrav samt den digitala utvecklingen i samhället kommer med stor sannolikhet att påverka behovet av språktolk under de närmaste åren. Framtida efterfrågan på förbundets tjänster är därmed svårbedömd men troligt är att efterfrågan av språktolk kommer att stabiliseras över tid även om det förväntas vara på en lägre nivå än innan pandemin.

År	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Budgeterat antal uppdrag	380 000	335 000	345 000	340 000	325 000	320 000		
Utfall antal uppdrag	336 000	337 000	347 000	304 000[6]	Prognos 325 000		Prognos 320 000	Prognos 320 000
Budgetutfall (tkr)	79	5 295	5 867	3 465	0	0	0	0

Figur 3 Utfall och prognos för antalet uppdrag och budgetutfall

Förbundets intäkter fås genom förmedling av tolktjänster och verksamhetens största kostnader är arvoden till tolkar kopplat till tolkuppdrag. Den totala kostnaden för arvoden och de totala intäkterna är beroende av hur många tolktjänster som utförs. Förbundet debiterar medlemmarna för utförda tjänster enligt självkostnadsprincipen.

God ekonomisk hushållning

I enlighet med kommunallagen ska förbundet ha god ekonomisk hushållning. Verksamheten ska genomsyras av god ekonomisk hushållning i både ett kort- och i ett långt perspektiv. Då både verksamhetsmålen och de finansiella målen bedöms uppfyllas över tid anses förbundet ha god ekonomisk hushållning. För år 2022 budgeteras ett underskott med åberopande av särskilda skäl bestående av ökade avskrivningskostnader av engångskaraktär. Även med beaktande av det planerade underskottet bedöms förbundet ekonomiska ställning vara god och under kontroll.

[4] *Verksamhets- och utgiftsprognos 2021-02-05*. Migrationsverket. https://www.migrationsverket.se/download/18.2fa4056d1775f05c2039c/1612515567302/Migrationsverkets%20prognos%20februari%202021%20P1-21.pdf. Hämtat 2021-03-13.
[5] *Verksamhets- och utgiftsprognos 2021-04-29*. Migrationsverket. https://www.migrationsverket.se/download/18.2fa4056d1775f05c2031077/1619609745531/Migrationsverkets%20prognos%20april%202021%20P2-21.pdf. Hämtat 2021-04-29.
[6] Covid-19, antal uppdrag tydligt påverkat av pandemin från och med mars 2020.

Utgångsläge inför planering av budget 2022

Enligt förbundsordningen ska direktionen årligen fastställa budget för förbundet. Budgeten ska innehålla en plan för verksamheten och ekonomin under budgetåret samt en plan för ekonomin under den kommande tvåårsperioden. Förbundets årliga kostnader ska, enligt Kommunallag och förbundsordning, normalt minst täckas av årets intäkter och som övergripande verksamhetsmål anges att verksamheten ska ha en god ekonomisk medvetenhet och arbeta kostnadseffektivt. Undantag från principen att de årliga budgeterade kostnaderna minst ska täckas av intäkter kan göras om direktionen åberopar särskilda skäl. Direktionen föreslår att särskilda skäl åberopas för år 2022. Redogörelse för dessa lämnas under rubriken ”Budget 2022”. Budgetförslaget ska samrådas med förbundsmedlemmarna senast en månad före direktionens sammanträde och budgeten ska fastställas senast den 30 september före verksamhetsåret.

Som utgångsläge för planeringen av 2022-2024 finns gällande plan för 2021-2023 samt utfallet av de senaste åren och prognoser för de kommande åren. Flyktingsituationen och migrationspolitiken i omvärlden samt Migrationsverkets prognos tas även i beaktan i planeringen av budget 2022. Huruvida pandemin kommer att påverka förbundets verksamhet även under 2022 är idag svårbedömt. Utifrån pågående vaccinering i samhället borde dock pandemin inte ha någon större påverkan på verksamheten under 2022.

Årsprognos 2021 i jämförelse med budget

Under 2020 utförde förbundet ca 316 000 uppdrag, vilket är 24 000 färre uppdrag än budgeterat. Till skillnad från flera andra förmedlingar i landet, som drabbats hårt av pandemin, blev utfallet för Tolkförmedling Väst högre än vad som först prognostiserades. Även om de första tre månaderna 2021 visade på en femprocentig ökning jämfört med motsvarande period 2020 så förväntas pandemin påverka det totala utfallet för helåret. Den första prognosen pekar dock på att antalet budgeterade uppdrag kommer att nås 2021. Troligt är att förbundet når ett nollresultat trots ökade avskrivningar.

Arvodesutveckling

Som ett led i att säkerställa försörjningen av uppdragstagare samt kvalitetssäkra förbundets tjänster, bör arvodena för såväl tolkar som översättare årligen ses över. Arvodesutvecklingen bör ha följsamhet med såväl branschen i stort som den generella arbetsmarknadens löneutveckling. Trots flera års arbete för marknadsmässiga arvoden bedöms särskilda satsningar på de högre kompetensnivåerna fortgå ytterligare några år.

Personalbemanning och löneutveckling

Såväl bemanning som arbetsprocesser ses kontinuerligt över och anpassas efter organisationens föränderliga behov. Införandet av det nya verksamhetssystemet har i kombination med förändrade behov utvecklat framförallt tolkförmedlarrollen, vilken på sikt därmed troligtvis kommer att bli mer lönedifferentierad. Såväl anställningsform som marknadsmässiga löner bedöms som viktiga parametrar för att förbundet ska uppfattas som en attraktiv arbetsgivare och därmed både kunna rekrytera och behålla rätt medarbetare.

Pension

Förbundets pensionsförvaltare är KPA och lagstadgade premier för tillsvidareanställda betalas löpande. Löneskatt på 24,26 % ingår i pensionskostnaden. Löneskatten betalas årsvis och regleras genom inbetalning via preliminärskatten varje månad och resterande skuld/fordran regleras vid bokslut varje år. Ingen ansvarsförbindelse finns då intjänandet och kostnaden tas löpande.

Prisutveckling

Indexuppräkningar och centrala löneavtal har ökat förbundets drifts- och personalkostnader. För att säkerställa försörjningen av uppdragstagare bör arvodena till tolkar och översättare ha följsamhet med den allmänna löneutvecklingen i samhället vilket också påverkar förbundets kostnader.

I enlighet med självkostnadsprincipen har förbundets tjänster inför 2021 prisjusterats med 2,6 %. För en budget i balans bedöms prisjusteringen för 2022 resultera i en snitthöjning om cirka 2,7 %.

Finansiella mål 2022

Enligt Kommunallagen ska förbundets ekonomi vara i balans. Intäkterna ska minst täcka kostnaderna vilket innebär att den löpande verksamheten ska ha ett positivt resultat. Dock har ett underskott budgeterats för år 2022 (se kommentarer i stycket nedan). Att förbundet har ett positivt saldo på banken under året och därmed inte nyttjar checkkrediten bidrar också till en ekonomi under kontroll.

Direktionen har fastslagit följande finansiella mål

- Den löpande verksamheten ska ha ett positivt resultat.
- Checkkrediten ska ej nyttjas.

Budget 2022

Enligt förbundsordningen ska förbundets årliga kostnader minst täckas av årets intäkter och medlemmarna debiteras för utförda tjänster enligt självkostnadsprincipen.

Budget 2022 är lagd utifrån idag gällande förutsättningar och efter samråd med förbundets medlemmar. Medlemmarnas behov beräknas till ca 320 000 uppdrag för 2022. Efter omprövning av nyttjandetiden på förbundets immateriella tillgångar förväntas investeringen vara helt avskriven år 2023 vilket resulterar i att avskrivningarna kommer öka med 4,5 mkr 2022. Då denna kostnad bedöms vara av engångskaraktär och förbundet har en stabil ekonomi läggs en budget med negativt utfall som resulterar i ett underskott. Underskottet förväntas täckas av förbundets egna kapital. Det beräknade underskottet för 2022 (-4,5 mkr) föreslås därmed ej behöva återställas i enlighet med Kommunallagens bestämmelser gällande balanskravet med åberopande av särskilda skäl. De särskilda skälen utgörs av att det beräknade underskottet år 2022 är av engångskaraktär utan bestående påverkan av förbundets ekonomiska resultat och ställning.

Därutöver har förbundet över åren ansamlat ett eget kapital i syfte att bland annat nyttja vid situationer av engångskaraktär för att undvika att belasta förbundets medlemmar. En normal kostnadsutveckling förväntas fortsättningsvis och prisjusteringen för 2022 resulterar i en snitthöjning om 2,7 %.

Budget 2022	tkr
Verksamhetens intäkter	**204 000**
Verksamhetens kostnader	**208 500**
Årets resultat	**-4 500**

Budget 2022, specifikation

Intäkter (tkr)

Intäktsslag	Belopp	Kommentar
Försäljning av förmedlingstjänster	204 000	Tolk- och översättningstjänster
Summa verksamhetens intäkter	**204 000**	

Kostnader (tkr)

Kostnadsslag	Belopp	Kommentar
Personalkostnad	33 792	Lön* och övriga personalkostnader
Direktionskostnad	1 200	Arvoden* och övriga möteskostnader
Arvoden uppdragstagare	156 300	Arvoden* och kostnadsersättningar
Rekrytering och utbildning av uppdragstagare	800	Utbildning, material, handledning
Lokalkostnader	3 754	Lokalhyra, lokalvård, larm, el
IT-kostnader	2 454	Hyra IT-utrustn., licenser, telefoni & porto
Förbrukningsinventarier, förbrukningsmaterial	340	Förbrukningskostnader
Administrativa tjänster	3 650	Adm. tjänster, konsulttjänster, jouravtal
Finansiella kostnader	6 210	Avskrivning, ränta, övriga bankkostnader
Summa verksamhetens kostnader	**208 500**	

* inkl. personalomkostnadspålägg

Investeringsbudget 2022

Det finns inga investeringar planerade under budgetåret och planperioden.

Ekonomisk plan 2022-2024

Budget, (tkr)	2022	2023	2024
Intäkter	**204 000**	**210 000**	**215 000**
Kostnader	**208 500**	**210 000**	**215 000**
Budgeterat resultat	**-4 500**	**0**	**0**

Tolkar med kvalitet

www.tolkformedlingvast.se

Tolkförmedling Väst

Förslag till budget och verksamhetsplan 2022 – 2024

Förslag till beslut

Direktionen beslutar att godkänna förslag till budget och verksamhetsplan 2022-2024.

Vidare beslutar direktionen att förslaget översänds till förbundsmedlemmarna för samråd inför beslut om budget och verksamhetsplan 2022-2024 på direktionsmöte den 24 september.

Sammanfattning av ärendet

Budget och verksamhetsplan 2022-2024 beskriver vad som planeras i verksamheten under 2022-2024 samt budget för 2022.

Budget 2022 är lagd utifrån idag gällande förutsättningar och efter samråd med förbundets medlemmar. Medlemmarnas behov beräknas till ca 320 000 uppdrag för 2022. Efter omprövning av nyttjandetiden på förbundets immateriella tillgångar förväntas investeringen vara helt avskriven år 2023 vilket resulterar i att avskrivningarna kommer öka med 4,5 mkr 2022. Då denna kostnad bedöms vara av engångskaraktär och förbundet har en stabil ekonomi läggs en budget med negativt utfall som resulterar i ett underskott. Underskottet förväntas täckas av förbundets egna kapital. Det beräknade underskottet för 2022 (-4,5 mkr) föreslås därmed ej behöva återställas i enlighet med Kommunallagens bestämmelser gällande balanskravet med åberopande av särskilda skäl. De särskilda skälen utgörs av att det beräknade underskottet år 2022 är av engångskaraktär utan bestående påverkan av förbundets ekonomiska resultat och ställning. Därutöver har förbundet över åren ansamlat ett eget kapital i syfte att bland annat nyttja vid situationer av engångskaraktär för att undvika att belasta förbundets medlemmar. En normal kostnadsutveckling förväntas fortsättningsvis och prisjusteringen för 2022 resulterar i en snitthöjning om 2,7 %.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande
- FÖRSLAG TILL BUDGET OCH VERKSAMHETSPLAN 2022-2024, dnr 21/0023-2

Beslutet skickas till

Förbundsmedlemmarna

Åsa Fröding
Förbundsdirektör

HERRLJUNGA KOMMUN

KOMMUNSTYRELSENS FÖRVALTNING
Ior Berglund

Tjänsteskrivelse
2021-06-10
DNR KS 148/2021 940

Undertecknande av handlingar utifrån kommunstyrelsens delegationsordning (teckna firma Herrljunga kommun)

Sammanfattning

Då ny administration- och kommunikationschef tillträder den 23 augusti 2021 behöver ett nytt beslut fattas avseende ersättare för kommundirektören att teckna firma för Herrljunga kommun utifrån kommunstyrelsens delegationsordning. Då myndigheter, organisationer, finansiella institut och företag begär styrkta utdrag ur de beslut som reglerar rätten att teckna firma för Herrljunga kommun, ska det framgå vilka namngivna personer som är utsedda att underteckna handlingarna.

På grund av skyldigheten att kunna namnge personer med mandat att teckna firma för Herrljunga kommun föreslår förvaltningen att kommunstyrelsen fattar ett särskilt beslut som anger rätten till firmateckning för Herrljunga kommun, i enlighet med reglemente och antagen delegeringsordning.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse i ärendet daterad 2021-06-10

Förslag till beslut

Administration- och kommunikationschef Anna Gawrys utses att som ersättare för kommundirektör Ior Berglund, kontrasignera avtal, fullmakter, ansökningar och andra handlingar utifrån § 19 Kommunstyrelsens reglemente.
Beslutet att kontrasignera för Herrljunga kommun, gäller från och med 2021-08-23 och tillsvidare.

Ior Berglund
Kommundirektör

HERRLJUNGA KOMMUN

KOMMUNSTYRELSENS FÖRVALTNING
Moa Andersson

Tjänsteskrivelse
2021-06-24
DNR KS 86/2021 901

Revidering av gemensamma reglementsbestämmelser för facknämnder

Sammanfattning

Gemensamt reglemente för facknämnderna fastställdes 2015 av kommunfullmäktige och gäller för samtliga facknämnder i Herrljunga kommun. Reglementet innehåller bland annat bestämmelser avseende nämndernas ekonomiska förvaltning, generella arbetsuppgifter för nämnderna, nämndernas arbetsformer samt nämndernas sammanträdesformer. Med anledning av att kommunfullmäktige i februari beslutade om ny politisk organisation (KF § 29/2021-02-23) ses nu det gemensamma reglementet över. I förslag till reviderat reglemente är borttagna delar genomstrukna och tillkomna ändringar markeras i rött. Ny politisk organisation träder ikraft 2022-01-01, därför föreslås även att förändringarna av det gemensamma reglementet träder ikraft samma datum.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse i ärendet daterad 2021-06-24
Förslag till gemensamma reglementsbestämmelser för facknämnder

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att revidering av gemensamma reglementsbestämmelser för facknämnder godkänns att gälla från och med 2022-01-01.

Moa Andersson
Nämndsamordnare/Dokumentcontroller

Expedieras till: Kommunfullmäktige
För kännedom till: Samtliga nämnder

Bakgrund

Gemensamt reglemente för facknämnderna fastställdes 2015 av kommunfullmäktige och gäller för samtliga facknämnder i Herrljunga kommun. Reglementet innehåller bland annat bestämmelser avseende nämndernas ekonomiska förvaltning, generella arbetsuppgifter för nämnderna, nämndernas arbetsformer samt nämndernas sammanträdesformer. Med anledning av att kommunfullmäktige i februari beslutade om ny politisk organisation (KF § 29/2021-02-23) ses nu det gemensamma reglementet över.

I förslag till nytt reglemente har två nya paragrafer tillkommit i form av *§ 19 Särskilda regler för ledamöter i samhällsbyggnadsnämnd och myndighetsnämnd* och *34 § Sammanträde på distans.*

§ 19 Särskilda regler för ledamöter i samhällsbyggnadsnämnd och myndighetsnämnd

Paragrafen förhindrar ledamöter och ersättare i samhällsbyggnadsnämnd att samtidigt inneha uppdrag i myndighetsnämnd och tvärtom. Detta för att särskilja ansvaret för drift och för tillsyn samt för att undvika jäv inom samhällsbyggnadsförvaltningens verksamhetsområde.

§ 34 Sammanträde på distans

Ledamöter får enligt kommunallagen 5 kap § 16 delta på distans om kommunfullmäktige har beslutat detta. Kommunfullmäktige beslutade genom § 137/2020-11-17 att kommunfullmäktige, kommunstyrelsen och samtliga nämner får, om särskilda skäl föreligger, sammanträda med ledamöter närvarande på distans. Kommunfullmäktige beslutade genom § 10/2021-02-23 att skriva in bestämmelsen om distansdeltagande i kommunfullmäktiges arbetsordning. Förslaget är därför att göra detsamma i facknämndernas gemensamma reglemente. Den nya paragrafen innebär att respektive nämnds ordförande beslutar om närvaro får ske på distans.

Protokollsjustering

Kommunstyrelsen beslutade genom § 15/2019-01-21 att justerare för kommunstyrelsen väljs ur oppositionen och beslutas vid varje sammanträde. Efter önskemål från kommunstyrelsens presidie föreslås en ändring i form av att protokoll för samtliga nämnder justeras av ordförande och ledamot ur oppositionen som utses vid mötet.

Övriga ändringar

Under § 18 har bygg- och miljönämnden och tekniska nämnden strukits och ersatts av myndighetsnämnden och samhällsbyggnadsnämnden.

Hänvisningar till tidigare gällande personuppgiftslagen (PUL) har ersatts av hänvisningar till nu gällande dataskyddsförordningen (GDPR). Även övrig daterad lagstiftning har ersatts av hänvisningar till aktuell lagstiftning, bland annat avseende regler om medbestämmande i arbetslivet och delegation om vissa kommunala angelägenheter.

Under § 6 Arbetsmiljö har hänvisningen till plan för systematiskt arbetsmiljöarbete ändrats till policy för Herrljunga kommuns arbetsmiljöarbete som kommer att skickas till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige för beslut under hösten 2021.

HERRLJUNGA KOMMUN

KOMMUNSTYRELSENS FÖRVALTNING
Moa Andersson

Tjänsteskrivelse
2021-06-24
DNR KS 86/2021 901

Juridisk bedömning

Gemensamt reglemente för facknämnder i Herrljunga kommun baseras på Sveriges kommuner och regioners (SKR) mall *Reglemente för styrelse och nämnder (2019)* som utgör ett underlag för lokala bedömningar. Mallen efterlever bestämmelserna i kommunallagen avseende kommunala nämnders arbetsuppgifter. I Herrljunga kommun har respektive nämnd dels ett eget reglemente innehållande nämndspecifika arbetsuppgifter, dels omfattas samtliga nämnder av det gemensamma reglementet som reglerar generella uppgifter, så som ekonomisk förvaltning, nämndens arbetsformer med mera. Bakgrunden till upplägget är att underlätta processen vid revidering av de generella arbetsuppgifterna.

DIARIENUMMER:	KS 86/2021 901
FASTSTÄLLD:	KF § 142/2015-09-08
VERSION:	2
SENAS T REVIDERAD:	--
GILTIG TILL:	Tillsvidare
DOKUMENTANSVAR:	Kommunstyrelsen

Reglemente

Gemensamma reglementsbestämmelser för socialnämnd, ~~teknisk nämnd~~ samhällsbyggnadsnämnd, bildningsnämnd och ~~bygg- och miljönämnd~~ myndighetsnämnd i Herrljunga kommun

Dokumentet gäller för samtliga facknämnder

HERRLJUNGA KOMMUN

Våga vilja växa!

Innehåll

~~Inriktning~~ ... 3

Inledande bestämmelser ... 3

Reglementets roll ... 3

1 § Reglementets roll ... 3

Ekonomisk förvaltning ... 3

2 § God ekonomisk hushållning och ekonomisk förvaltning ... 3

Bemyndigande, gemensamma och allmänna uppgifter ... 4

3 § Nämnd har inom sitt verksamhetsområde rätt ... 4

4 § Övergripande förvaltningsorganisation ... 4

5 § Personalpolitik ... 5

6 § Arbetsmiljö ... 5

7 § Samverkan och medbestämmande enligt samverkansavtal och lagen om medbestämmande i arbetslivet ... 5

8 § Verksamhetslokaler ... 5

9 § Intern kontroll ... 6

10 § Konkurrensutsättning ... 6

11 § Underteckna handlingar, diarieföring ... 6

12 § Information och kommunikation ... 6

13 § Ansvar och rapporteringsskyldighet ... 6

14 § Ansvar, rapporteringsskyldighet och information om medborgarförslag ... 6

15 § Nämnds styrdokument ... 7

16 § Samverkan och samordning ... 7

17 § Delegeringsordning ... 7

Nämndernas arbetsformer ... 7

18 § Antal ledamöter ... 7

19 § Särskilda regler för ledamöter i samhällsbyggnadsnämnd och myndighetsnämnd ... 8

~~19~~ 20 § Mandattid för ledamöter och ersättare ... 8

~~20~~ 21 § Ordförandes och vice ordförandes uppdrag ... 8

~~21~~ 22 § Nämndens ordförande ... 8
~~22~~ 23 § Ersättarnas tjänstgöring ... 8
~~23~~ 24 § Inkallande av ersättare ... 9
~~24~~ 25 § Växeltjänstgöring ... 9
~~25~~ 26 § Yttranderätt ... 9
~~26~~ 27 § Ersättare för ordföranden ... 9
Nämnd med utskott ... 9
~~27~~ 28 § Myndighetsutskott ... 9
~~28~~ 29 § Utskottens uppgifter ... 10
~~29~~ 30 § Ersättare i utskott ... 10
~~30~~ 31 § Tid för sammanträde med utskott ... 10
~~31~~ 32 § Protokollsjustering ... 10
Sammanträden ... 10
~~32~~ 33 § Tidpunkt ... 10
34 § Sammanträde på distans ... 10
~~33~~ 35 § Kallelse ... 11
~~34~~ 36 § Justering av protokoll ... 11
~~35~~ 37 § Reservation ... 11
Övrigt ... 11
~~36~~ 38 § Delgivning ... 11
~~37~~ 39 § Närvarorätt ... 11

~~Inriktning~~

~~Kommunfullmäktige har fastställt vision, övergripande mål och inriktningsmål för styrelse, bolag, stiftelse och samtliga nämnder i Herrljunga kommun.~~

~~Herrljunga kommuns vision är: **VÅGA VILJA VÄXA**.~~

~~Kommunens övergripande strategiska mål är det ska finnas 10 000 invånare i kommunen år 2020.~~

~~Herrljunga kommun har antagit följande inriktningsmål:~~

~~Herrljunga kommun~~
~~- är en kommun där det är gott att leva!~~
~~- är en långsiktigt hållbar kommun!~~
~~- har en tydlig och välkomnande VI-känsla!~~
~~- har ett dynamiskt och lokalt förankrat näringsliv!~~
~~- har en välskött kommunal ekonomi!~~
~~- arbetar i enlighet med det personalpolitiska programmet~~

~~Den kommunala verksamheten utgör en gemensam organisation för medborgarna. Vi ska vara behjälpliga för dem som bor och verkar i vår kommun. Detta förutsätter att en god samverkan sker såväl mellan nämnder som mellan förvaltningar. Denna inställning ska genomsyra all verksamhet.~~

~~Nämnd ska utveckla brukarinflytandet inom sitt verksamhetsområde.~~

Inledande bestämmelser

Ärenden av principiell betydelse för kommun, ska tillställas kommunstyrelsen för avgörande av eventuell beredning till kommunfullmäktige.

Krisledningsnämnd kan vid särskild händelse aktivera krisledningsplan och därvid komma att fatta beslut inom nämnds verksamhetsområde.

Reglementets roll

§ 1 Reglementets roll

Utöver vad som är föreskrivet i för varje nämnd särskilt fastställt reglemente gäller i detta reglemente meddelade allmänna föreskrifter för kommunens nämnder.

Om ett nämndreglemente eller särskilt kommunfullmäktigebeslut innehåller någon bestämmelse som avviker från detta reglemente gäller den bestämmelsen.

Ekonomisk förvaltning

§ 2 God ekonomisk hushållning och ekonomisk förvaltning

Herrljunga kommun ska tillämpa god ekonomisk hushållning.

Nämnd ansvarar därvid särskilt för att;

- Nämnd ska följa av kommunfullmäktige fastställda mål och riktlinjer för sin verksamhet.
- Nämnds verksamhet ska bedrivas inom tilldelade ekonomiska resurser.
- Nämnd ska tillse att verksamheten bedrivs på ett ändamålsenligt och effektivt sätt.
- Nämnd ska följa de administrativa råd och föreskrifter för kommunens olika verksamheter som beslutas av kommunfullmäktige eller kommunstyrelsen.
- Nämnd ska följa av kommunfullmäktige fastställda verksamhets- och ekonomistyrningsprinciper.

Nämnden ska regelmässigt till fullmäktige och kommunstyrelsen rapportera hur verksamheten utvecklas och hur den ekonomiska ställningen är under budgetåret.

Inget budgetöverskridande accepteras av någon nämnd. Av kommunfullmäktige fastställd budget gäller och varje nämnd har ansvar för att detta följs.

Om nämnden upptäcker att ett överskridande av budget är på väg att ske, ska nämnden omedelbart besluta om åtgärder för att minska kostnaderna och redovisa detta till kommunstyrelsen.

Bemyndigande, gemensamma och allmänna uppgifter

§ 3 Nämnd har inom sitt verksamhetsområde rätt

- Att själv eller genom ombud föra kommunens talan i mål eller ärenden, vilka ingår i nämndens verksamhetsområde, eller i annat fall när det följer av lag eller annan författning eller av beslut av kommunfullmäktige.
- Att träffa överenskommelse om betalning av fordran, anta ackord, ingå förlikning och sluta annat avtal om inte annat följer av lag eller kommunfullmäktiges beslut eller fastställd delegationsordning.
- Att inom ramen för beviljade anslag inrätta och lönesätta befattningar med beaktande av utarbetade riktlinjer.
- Att inom de riktlinjer kommunfullmäktige fastställt bestämma om nämndens förvaltningsorganisation avseende verksamhet.

Ansvaret för stöd/service och styrfunktionerna ekonomi, personal, administration och informations-/kommunikationsteknik åligger kommunstyrelsen att ansvara för.

Nämnd beslutar om delegering inom sitt ansvarsområde till ordförande, utskott och förvaltningschef eller annan befattningshavare

Punkt 2 och 4 i denna paragraf omfattas av nämnds rapporteringsskyldighet till kommunfullmäktige genom kommunstyrelsen.

§ 4 Övergripande förvaltningsorganisation

- Kommun~~chefen~~direktören är direkt underställd kommunstyrelsen.
- Kommun~~chefen~~direktören är chef för kommunens förvaltningschefer.
- Kommun~~chefen~~direktören anställer förvaltningschefer efter samråd med kommunstyrelsens presidium och respektive nämnds presidium.

- Förvaltningschefer ansvarar för anställning av underställd personal.

§ 5 Personalpolitik

Kommunstyrelsen ska handha frågor som rör förhållandet mellan kommunen som arbetsgivare och dess arbetstagare och har därvid bland annat att;

- Med bindande verkan för kommunen genom kollektivavtal reglera frågor rörande förhållandet mellan kommunstyrelsen som arbetsgivare och kommunens arbetstagare
- Förhandla på kommunens vägnar enligt gällande lagstiftning om förhandlingsrätt utom vad gäller §§ 11–14 och § 38 ~~paragrafen om medbestämmande i arbetslivet inom andra nämnders verksamhetsområden~~ Lag (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet.
- Besluta om stridsåtgärd.
- Avgöra principiella frågor om tolkning och tillämpning av lag, avtal och andra bestämmelser rörande förhållandet mellan kommunen som arbetsgivare och dess arbetstagare.
- Lämna uppdrag ~~som avses i den kommunala delegationslagen (1954:130)~~ avseende kommunal delegation enligt Lag (2009:47) om vissa kommunala befogenheter
- Ansvara för att utarbeta strategiska mål och policydokument för personalfrågor.
- Bereda övergripande organisatoriska ärenden.
- Besluta i ärenden avseende pension- och försäkringsavtal.
- Besluta avseende förflyttning och omplacering av personal mellan olika nämnders ansvarsområden.
- Utgöra anställningsmyndighet för personal inom kommunledningsförvaltningen.

Nämnd är ansvarig för all personal inom sitt ansvarsområde och att personalbudget samt personalekonomiskt bokslut upprättas årligen.

§ 6 Arbetsmiljö

Nämnd ansvarar för arbetsmiljöarbetsuppgifter inom nämndsansvaret.

Nämnd ska planera, leda och kontrollera verksamheten inom sitt ansvarsområde på ett sätt som säkerställer att arbetsmiljön uppfyller kraven i arbetsmiljölagen och de föreskrifter som meddelats med stöd av lagen.

~~Kommunstyrelsen~~ Kommunfullmäktige fastställer ~~Plan för Systematiskt ArbetsMiljöarbete~~ Policy för Herrljunga kommuns arbetsmiljöarbete. ~~för styrelsen och samtliga facknämnder.~~

§ 7 Samverkan och medbestämmande enligt samverkansavtal och lagen om medbestämmande i arbetslivet

Nämnd ansvarar för att samverkan och medbestämmande för berörda fackliga organisationer sker i enlighet med gällande samverkansavtal och medbestämmandelagen (MBL)

§ 8 Verksamhetslokaler

Nämnd ansvarar för inhyrning av lokaler inom nämndens verksamhetsområde.

Vid förhyrning av lokaler ska interna lokaler väljas före externa. Kommunstyrelsen kan dock vid särskilda skäl medge tillstånd till extern förhyrning.

§ 9 Intern kontroll

Nämnd ska se till att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt. Nämnden har därvid att årligen fastställa och följa upp en plan för den interna kontrollen.

§ 10 Konkurrensutsättning

Beslut om konkurrensutsättning fattas av upphandlande nämnd.

Vid tveksamhet om konsekvenser för kommunen totalt, överlämnas frågan till kommunstyrelsen för prövning.

§ 11 Underteckna handlingar, diarieföring

Avtal, andra handlingar och skrivelser som beslutas av nämnden ska undertecknas av ordförande och kontrasigneras förvaltningschef. Vid deras frånvaro är vice ordförande och anställd som nämnden bestämmer, ersättare. I övrigt bestämmer nämnden vem som ska underteckna handlingar.

Nämnd ~~har registeransvar för personregister som nämnden för i sin verksamhet~~ är skyldig att föra register över personuppgiftsbehandlingar som sker inom nämndens verksamhetsområde.

Nämnd är personuppgiftsansvarig ~~(PUL)~~ för all behandling av personuppgifter som sker inom ramen för nämndens verksamhet.

Nämnd ansvarar för att ärenden diarieförs, registreras och arkiveras enligt gällande föreskrifter.

§ 12 Information och kommunikation

Nämnd har ansvaret för information om sin verksamhet och planerade verksamhetsförändringar till brukare och allmänhet.

Nämnd ska tillse att den är så informerad att den kan ta sitt ansvar för verksamheten.

Nämnd ska inom sitt verksamhetsområde avge de yttranden och lämna de upplysningar som kan begäras av kommunfullmäktige, kommunstyrelsen eller kommunens övriga nämnder.

Nämnd får inkräva yttranden och upplysningar från dessa övriga nämnder när det behövs för att kunna fullgöra sina uppgifter.

Nämnd ska fullgöra de uppdrag som kommunfullmäktige eller kommunstyrelsen överlämnat till nämnden.

§ 13 Ansvar och rapporteringsskyldighet

Nämnd ska se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige har bestämt, de föreskrifter som kan finnas i lag eller förordning samt bestämmelser i detta reglemente och nämnds reglemente.

Nämnd ska regelmässigt till kommunfullmäktige rapportera hur verksamheten utvecklas, rapportera av kommunfullmäktige beslutade uppdrag och hur den ekonomiska ställningen är under budgetåret.

§ 14 Ansvar, rapporteringsskyldighet och information om medborgarförslag

Fullmäktige har beslutar i vissa fall att överlåta till kommunstyrelsen eller annan nämnd att besluta i ärenden som väckts genom medborgarförslag.

Den som väckt ett ärende genom medborgarförslag har rätt att delta i överläggningarna i ärendet när beslut ska fattas ~~i anledning av~~ gällande förslaget, utom i de fall som anges i ~~6 kap 19 a § tredje stycket kommunallagen~~ 6 kap 25 § tredje stycket.

Nämnden ska fortlöpande informera fullmäktige om de beslut som fattats ~~i~~ med anledning av medborgarförslag

Nämnd ska två gånger per år redovisa de medborgarförslag som inte avgjorts inom ett år från det att förslagen väcktes i fullmäktige. Redovisningen ska göras på fullmäktiges ordinarie sammanträde i juni och i december.

§ 15 Nämnds styrdokument

Nämnd ansvarar för att nämndens styrdokument utvecklas och reformeras i takt med;

- resultat av utvärdering av verksamheterna
- förändringar i nationella lag- och regelförändringar och förändringar i specialbestämmelser
- förändringar i regionala åtaganden och beslut i kommunen, vilka berör verksamheterna.

§ 16 Samverkan och samordning

Nämnd ansvarar för att erforderlig samverkan och samordning med andra huvudmän, kommuner, organisationer och externa intressenter sker.

§ 17 Delegeringsordning

Nämnd ansvarar för att delegeringsbestämmelser och delegeringsordning fastställs för ansvarsområdet.

Kommunstyrelsens delegeringsordning ska tillämpas avseende övergripande ansvarsområden. Nämnd fastställer delegat.

Nämndernas arbetsformer

§ 18 Antal ledamöter

Kommunfullmäktige utser ledamöter och ersättare samt utser nämndens presidium bestående av ordförande och vice ordförande.

Bildningsnämnden består av	11 ledamöter och 11 ersättare
Socialnämnden består av	11 ledamöter och 11 ersättare
~~Bygg- och miljönämnden~~ Myndighetsnämnden består av	5 ledamöter och 5 ersättare
~~Tekniska nämnden~~ Samhällsbyggnadsnämnden består av	~~7~~ 9 ledamöter och ~~7~~ 9 ersättare

§ 19 Särskilda regler för ledamöter i samhällsbyggnadsnämnd och myndighetsnämnd

Myndighetsnämndens ledamöter och ersättare får inte samtidigt ha förtroendemannauppdrag i samhällsbyggnadsnämnden.

Samhällsbyggnadsnämndens ledamöter och ersättare får inte samtidigt ha förtroendemannauppdrag i myndighetsnämnden.

§ ~~19~~ 20 Mandattid för ledamöter och ersättare

Ledamöter och ersättare i nämnderna utses, om inte annat är särskilt föreskrivet, för fyra år, räknat från och med den 1 januari året efter det år då val av kommunfullmäktige har ägt rum.

§ ~~20~~ 21 Ordförandes och vice ordförandes uppdrag

Ordföranden ska leda, samordna och övervaka nämndens verksamhet. Vice ordförande ska biträda ordföranden vid fullgörandet av denna uppgift. Ordförande och vice ordförande utgör nämndens presidium.

De ärenden som ska avgöras av nämnd ska beredas av presidiet om beredning behövs.

Presidium bestämmer dag och tid för sina sammanträden.

Ärenden ska beredas med god ordning, uppsikt och framförhållning.

Presidieberedning kräver ej protokoll.

§ ~~21~~ 22 Nämndens ordförande

I enlighet med vad som i lag och reglemente stadgas, åligger det nämndens ordförande;

- att närmast nämnden ha inseende över nämndens verksamhetsområde
- med uppmärksamhet följa frågor av betydelse för nämndens verksamhet och i sådant avseende ta erforderliga initiativ
- att främja erforderlig samverkan mellan nämnden och kommunens övriga nämnder och styrelser
- att vid uppvaktningar för myndigheter eller vid konferenser och sammanträden med myndigheter, företag och enskilda företräda nämnden om inte nämnden beslutar annorlunda för det enskilda fallet ~~för särskilt fall annorlunda beslutar~~
- att tillse att nämndens ärenden behandlas utan onödigt dröjsmål, samt
- att i övrigt tillse, att nämndens uppgifter fullgörs

§ ~~22~~ 23 Ersättarnas tjänstgöring

För ersättarnas tjänstgöring gäller följande;

- Om en ledamot är förhindrad att inställa sig till ett sammanträde eller att vidare delta i ett sammanträde ska en ersättare tjänstgöra i ledamotens ställe.
- En ledamot som inställer sig under ett pågående sammanträde har rätt att tjänstgöra även om en ersättare har trätt in i ledamotens ställe.
- Om inte ersättarna väljs proportionellt ska ersättarna tjänstgöra enligt den av Kommunfullmäktige ~~mellan dem~~ bestämda inkallelseordningen.

- En ersättare som börjat tjänstgöra har dock alltid företräde oberoende av turordningen. Om styrkebalansen mellan partierna därigenom påverkas får en ersättare som inställer sig under pågående sammanträde träda in i stället för en ersättare som kommer längre ner i ordningen.

§ ~~23~~ 24 Inkallande av ersättare

En ledamot som är förhindrad att delta i sammanträde eller del därav, ska tillse att en ersättare träder in i den frånvarande ledamotens ställe. Den ersättare kallas som står i tur att tjänstgöra och som inte redan kallats in.

§ ~~24~~ 25 Växeltjänstgöring

En ledamot eller ersättare som har avbrutit sin tjänstgöring på grund av jäv i ett ärende får åter tjänstgöra, sedan ärendet handlagts.

En ledamot som har avbrutit tjänstgöringen en gång under ett sammanträde på grund av annat hinder än jäv, får åter tjänstgöra om ersättarens inträde har påverkat styrkebalansen mellan partierna (bestämmelsen gäller om ersättarens inträde leder till partiväxling och får tillämpas endast vid ett tillfälle under ett sammanträde).

§ ~~25~~ 26 Yttranderätt

Icke tjänstgörande ersättare har rätt att delta i nämndens överläggningar, men inte i besluten.

Förvaltningschef har rätt att delta i överläggningarna.

Nämnd~~sekreterare~~samordnare har rätt att delta i överläggningar avseende juridiska och formella överväganden.

§ ~~26~~ 27 Ersättare för ordföranden

Om varken ordförande eller en vice ordförande kan delta i ett helt sammanträde eller i en del av ett sammanträde utser styrelsen en annan ledamot att tillfälligt vara ordförande. Den till åldern äldste ledamoten tjänstgör som ordförande tills den tillfällige ordföranden har utsetts.

Om ordföranden på grund av sjukdom eller av annat skäl är förhindrad att fullgöra uppdraget för en längre tid får styrelsen utse en annan ledamot att vara ersättare för ordföranden. Ersättaren fullgör ordförandens samtliga uppgifter.

Nämnd med utskott

§ ~~27~~ 28 Myndighetsutskott

Fullmäktige beslutar om myndighetsutskott och eventuellt övriga utskott som ska finnas i nämnder, samt de antal ledamöter utskotten ska bestå av.

Ordförande och vice ordförande i nämnden är tillika ordförande och vice ordförande i utskott.

Övriga ledamöter och ersättare utses av nämnden.

Om ordföranden på grund av sjukdom eller av annat skäl är förhindrad att fullgöra uppdraget för en längre tid får styrelsen/nämnden utse en annan ledamot att som ersättare för ordföranden fullgöra dennes uppgifter.

§ ~~28~~ 29 Utskottens uppgifter

Nämnd har uppdrag att fastställa delegeringsordning för utskottet.

Utskott fattar beslut på delegering och utgör beredande organ i nämndärenden.

I ärenden av principiell betydelse för verksamhetsansvaret, ska alltid nämnd besluta.

Ordförande och vice ordförande i nämnden är tillika ordförande och vice ordförande i utskott.

Övriga ledamöter och ersättare utses av nämnden.

Om ordföranden på grund av sjukdom eller av annat skäl är förhindrad att fullgöra uppdraget för en längre tid får styrelsen/nämnden utse en annan ledamot att som ersättare för ordföranden fullgöra dennes uppgifter.

§ ~~29~~ 30 Ersättare i utskott

Ersättare ska närvara vid utskottets sammanträden endast om ledamot är förhindrad att tjänstgöra.

Är ledamot av utskott hindrad att delta i ett sammanträde ska ledamoten kalla ersättare.

Ersättare ska inkallas till tjänstgöring i den av nämnden vid valet bestämda ordningen.

Avgår en ledamot eller ersättare i utskottet, som inte utses vid proportionellt val, ska fyllnadsval snarast förrättas.

§ ~~30~~ 31Tid för sammanträde med utskott

Utskottet sammanträder på dag och tid som varje utskott bestämmer.

Sammanträden ska också hållas när ordföranden anser att det behövs eller när minst två ledamöter begär det.

Utskottet får handlägga ärenden bara när mer än hälften av ledamöterna är närvarande.

Utskottets ärendehantering ska protokollföras.

§ ~~31~~ 32 Protokollsjustering

Utskottets protokoll ska justeras av ordförande och ledamot ur oppositionen som utses på mötet.

Sammanträden

§ ~~32~~ 33 Tidpunkt

Nämnderna sammanträder på dag och tid som respektive nämnd bestämmer.

Sammanträde ska också hållas om minst en tredjedel av nämndens ledamöter begär det eller ordföranden anser att det behövs.

§ 34 Sammanträde på distans

Nämnden får, om särskilda skäl föreligger, sammanträda med ledamöter närvarande på distans. Sådant sammanträde får endast äga rum om ljud- och bildöverföring sker i realtid och på ett sådant sätt att

samtliga deltagare kan se och höra varandra på lika villkor. Lokalen ska vara så beskaffad att inte obehöriga kan ta del av sammanträdeshandlingar, bild eller ljud.

Ledamot som önskar delta på distans ska senast fem dagar i förväg anmäla detta till styrelsens kansli.

Ordföranden avgör om närvaro får ske på distans. Deltagande på distans tillåts inte vid sammanträden då sluten omröstning kan komma att tillämpas.

§ ~~33~~ 35 Kallelse

Ordföranden ansvarar för att kallelse utfärdas till sammanträden.

Kallelse sker digitalt och ska innehålla uppgift om tid och plats för sammanträdet.

Kallelsen ska tillställas varje ledamot och ersättare senast fem dagar före sammanträdesdagen.

Kallelsen ska åtföljas av föredragningslista.

Ordföranden bestämmer i vilken utsträckning handlingar som tillhör ett ärende på föredragningslistan ska bifogas kallelsen.

I undantagsfall får kallelse ske på annat sätt.

När varken ordförande eller en vice ordförande kan kalla till sammanträde ska den till åldern äldste ledamoten göra detta.

§ ~~34~~ 36 Justering av protokoll

Protokollet justeras av nämndens ordförande och ledamot ur oppositionen som utses på mötet.

Nämnden kan besluta att en paragraf i protokollet ska justeras omedelbart. Paragrafen ska redovisas skriftligt vid sammanträdet innan nämnden justerar den.

§ ~~35~~ 37 Reservation

Om en ledamot reserverat sig mot ett beslut och ledamoten vill motivera reservationen ska ledamoten göra det skriftligt. Motiveringen ska lämnas före den tidpunkt som har fastställts för justering av protokollet.

Övrigt

§ ~~36~~ 38 Delgivning

Delgivning med nämnd sker med ordföranden, förvaltningschef eller anställd som nämnden bestämmer.

§ ~~37~~ 39 Närvarorätt

Kommunstyrelsens ordförande har rätt att delta i sammanträde med de kommunala nämnderna. ~~Han/hon~~ Kommunstyrelsens ordförande får därvid delta i överläggningarna men inte i besluten. Deltaganderätten gäller inte ärenden som rör myndighetsutövning mot enskild.

Vid nämndens sammanträden ska, i den mån nämnden i särskilt fall inte annat beslutar, sekreterare och förvaltningschef närvara, med rätten att delta i överläggningarna.

Personalföreträdare omfattas av närvarorätt enligt bestämmelserna i Kommunallagen.

Ordförande får medge att förtroendevald, annan anställd eller sakkunnig får näravara vid ärende för att lämna information och upplysningar.

Övrigt närvarande ska nämnd besluta om.

HERRLJUNGA KOMMUN

KOMMUNSTYRELSENS FÖRVALTNING
Moa Andersson

Tjänsteskrivelse
2021-06-24
DNR KS 174/2020 101

Förslag till reglemente för samhällsbyggnadsnämnd

Sammanfattning

Kommunfullmäktige beslutade genom KF § 29/2021-02-23 om ny politisk organisation i form av att bygg- och miljönämnden och tekniska nämnden avskaffas 2022-01-01 och att en samhällsbyggnadsnämnd och en myndighetsnämnd bildas från och med 2022-01-01. Genom KF § 29/2021-02-23 beslutade kommunfullmäktige att samhällsbyggnadsnämnden övertar de uppgifter som bygg- och miljönämnden samt tekniska nämnden ansvarar för med undantag för den tillsyn och annan myndighetsutövning som bygg- och miljönämnden ansvarar för idag. Kommunfullmäktige beslutade vidare att ge kommunstyrelsen i uppdrag att ta fram ett förslag på reglemente för samhällsbyggnadsnämnd i vilket nämndens uppdrag preciseras närmare. Förslag till reglemente har tagits fram med utgångspunkt i hur kommunfullmäktige beslutat att arbetsuppgifterna ska fördelas mellan de två nya nämnderna. Samtliga av nuvarande bygg- och miljönämnden och tekniska nämndens uppgifter som inte utgör tillsyn eller annan myndighetsutövning har sammanställts i förslag till reglemente för samhällsbyggnadsnämnd medan myndighetsnämnden ansvarar för all tillsyn och myndighetsutövning inom samhällsbyggnadsnämndens verksamhetsområde.

Förslag till reglemente för samhällsbyggnadsnämnd har tagits fram i samverkan med samhällsbyggnadsförvaltningen och har gått på remiss till bygg- och miljönämnden och tekniska nämnden. Såväl bygg- och miljönämnden som tekniska nämnden har inkommit med remissvar, dessa har tagits i beaktande i det förslag till reglemente som nu presenteras.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse i ärendet daterad 2021-06-24
Förslag till reglemente för samhällsbyggnadsnämnd
Bygg- och miljönämnden § 26/2021-06-09
Bilaga 1, BMN § 26/2021-06-09
Tekniska nämnden § 54/2021-06-10

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att anta reglemente för samhällsbyggnadsnämnd att gälla från och med 2022-01-01.

Moa Andersson
Nämndsamordnare

Expedieras till: Kommunfullmäktige
För kännedom till: Tekniska nämnden, bygg- och miljönämnden

Bakgrund

Kommunfullmäktige beslutade genom KF § 29/2021-02-23 om ny politisk organisation i form av att bygg- och miljönämnden och tekniska nämnden avskaffas 2022-01-01 och att en samhällsbyggnadsnämnd och en myndighetsnämnd bildas från och med 2022-01-01. Genom KF § 29/2021-02-23 beslutade kommunfullmäktige att samhällsbyggnadsnämnden övertar de uppgifter som bygg- och miljönämnden samt tekniska nämnden ansvarar för med undantag för den tillsyn och annan myndighetsutövning som bygg- och miljönämnden ansvarar för idag. Kommunfullmäktige beslutade vidare att ge kommunstyrelsen i uppdrag att ta fram ett förslag på reglemente för samhällsbyggnadsnämnd i vilket nämndens uppdrag preciseras närmare. Förslag till reglemente har tagits fram med utgångspunkt i hur kommunfullmäktige beslutat att arbetsuppgifterna ska fördelas mellan de två nya nämnderna. Samtliga av nuvarande bygg- och miljönämnden och tekniska nämndens uppgifter som inte utgör tillsyn eller annan myndighetsutövning har tilldelats samhällsbyggnadsnämnd medan myndighetsnämnden ansvar för all tillsyn och myndighetsutövning inom samhällsbyggnadsnämndens verksamhetsområde. I respektive nämnds reglemente regleras endast de verksamhetsrelaterade uppgifter som nämnden ansvarar för, övriga bestämmelser avseende exempelvis ansvar för ekonomisk förvaltning, bemyndigande (gemensamma och allmänna uppgifter), arbetsformer och sammanträden regleras i det gemensamma reglementet för facknämnder.

Förslag till reglemente för samhällsbyggnadsnämnd har tagits fram i samverkan med samhällsbyggnadsförvaltningen och har gått på remiss till bygg- och miljönämnden och tekniska nämnden. Såväl bygg- och miljönämnden som tekniska nämnden har inkommit med remissvar, dessa har tagits i beaktande i det förslag till reglemente som nu presenteras. En del av de synpunkter som framkom i remissvaren berör risker avseende organisationsförändringen i stort snarare än reglementet specifikt, dessa synpunkter kommer att tas i beaktande i det vidare arbetet med att forma den nya organisationen.

Remissvar från tekniska nämnden

Tekniska nämnden belyser i sitt yttrande två punkter. Dels att ansvar för kommunjägare och beslut om skyddsjakt bör skrivas in i samhällsbyggnadsnämndens reglemente. Dels anser tekniska nämnden att då samma lagstiftning listas i såväl samhällsbyggnadsnämndens som myndighetsnämndens reglemente kommer en särskild myndighetsnämnd inte att behövas i framtiden. Tekniska nämnden föreslår att behovet av en myndighetsnämnd utvärderas vid slutet av år 2022 för att fastställa om behov av en sådan nämnd finns eller om ansvar för tillsyn och myndighetsutövning bör flyttas till samhällsbyggnadsnämnden med start 2023-01-01.

Ansvar för kommunjägare och skyddsjakt har skrivits in i förslag till reglemente enligt tekniska nämndens förslag. Orsaken till att samma lagstiftning listas i såväl samhällsbyggnadsnämndens som i myndighetsnämndens reglemente är att de båda nämnderna ansvarar för olika delar av samma lagstiftning. Förvaltningen planerar att upprätta delegeringsordningar för samhällsbyggnadsnämnden och myndighetsnämnden under hösten 2021, i delegeringsordningarna preciseras ansvarsfördelningen mellan nämnderna inom ramen för respektive lag tydligare.

HERRLJUNGA KOMMUN

KOMMUNSTYRELSENS FÖRVALTNING
Moa Andersson

Tjänsteskrivelse
2021-06-24
DNR KS 174/2020 101

Remissvar från bygg- och miljönämnden

Risk för jäv i tjänstemannaorganisationen
Bygg- och miljönämnden ser en risk för jäv inom tjänstemannaorganisationen i och med att samhällsbyggnadsförvaltningen har ett kombinerat ansvar för drift och tillsyn. Nämnden ser även en risk för att ärenden avseende tillsyn och myndighetsutövning som leder till stora kostnader för samhällsbyggnadsnämnden inte lyfts till myndighetsnämnden av tjänstepersoner på grund av att tjänstepersonerna sympatiserar med övriga enheter inom samhällsbyggnadsförvaltningen. Bygg- och miljönämnden bedömer att den faktiska risken för jäv i nuvarande tjänstemannaorganisationen är knuten till vilka personer som har de respektive rollerna såväl politiskt som på tjänstemannanivå. Bygg- och miljönämnden påpekar vikten av en organisation som håller över tid oberoende av rollinnehavarna.

Risk för jäv i verksamhetsplaneringsfrågor
Bygg- och miljönämnden ser en problematik i att samhällsbyggnadsnämnden övertar ansvaret för verksamhetsplaneringen gällande prioritering av tillsynsområden då en del av denna tillsyn riktas mot nämndens egen verksamhet.

Risk för jäv i samband med budgetfördelning
Bygg- och miljönämnden ser en risk för att tillräckliga medel inte avsätts för att fullfölja myndighetsrelaterade åtaganden då samhällsbyggnadsnämnden bär ansvar för budget för såväl drift som tillsyn.

Bygg och miljönämndens förslag
Bygg- och miljönämnden ser en risk med att samhällsbyggnadsnämnden fullgör kommunens ansvar inom ramen för bland annat miljöbalken, livsmedelslagen och plan- och bygglagen. Bygg- och miljönämnden anser att samhällsbyggnadsnämnden i och med detta per automatik får ansvar för planering, personalförsörjning, ekonomi och övriga åtaganden kopplat till kommunens ansvar inom dessa lagstiftningar. För att åtgärda problemet föreslår bygg- och miljönämnden att tolv lagstiftningsområden helt styrks ur samhällsbyggnadsnämndens reglemente så att det fulla ansvaret istället vilar på myndighetsnämnden (se bilaga 1, BMN § 26/2021-06-09).

Ekonomisk bedömning
Kommunfullmäktige beslutade genom KF § 29/2021-02-23 att beslut avseende ramväxlingar från bygg- och miljönämnden samt tekniska nämnden till samhällsbyggnadsnämnden och myndighetsnämnden ska fattas vid samma sammanträde som fullmäktige behandlar de nya nämndernas reglementen. Bakgrunden till beslutet var att ramväxlingen ska anpassas efter omfattningen av arbetsuppgifter som preciseras i reglemente för samhällsbyggnadsnämnd och reglemente för myndighetsnämnd. Efter samråd med ekonomichef och kommundirektör föreslår förvaltningen att beslut om ramväxling för de nya nämnderna hanteras vid nästkommande sammanträde efter det sammanträde då nya reglementen hanteras. Orsaken till förslaget är att förslaget om ramväxling då kan anpassas efter de arbetsuppgifter som fastställts i de nya nämndernas reglementen. Förslaget om ändrad ordning för ärendegången till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige har stämts av och godkänts av kommunstyrelsens presidie.

HERRLJUNGA KOMMUN

KOMMUNSTYRELSENS FÖRVALTNING
Moa Andersson

Tjänsteskrivelse
2021-06-24
DNR KS 174/2020 101

Juridisk bedömning

Förslag till reglemente för samhällsbyggnadsnämnd baseras på Sveriges kommuner och regioners (SKR) mall *Reglemente för styrelse och nämnder (2019)* som utgör ett underlag för lokala bedömningar. Mallen efterlever bestämmelserna i kommunallagen avseende kommunala nämnders arbetsuppgifter. I Herrljunga kommun har respektive nämnd dels ett eget reglemente innehållande nämndspecifika arbetsuppgifter, dels omfattas samtliga nämnder av det gemensamma reglementet som reglerar generella uppgifter, så som ekonomisk förvaltning, nämndens arbetsformer med mera. Bakgrunden till upplägget är att underlätta processen vid revidering av de generella arbetsuppgifterna.

DIARIENUMMER:	KS 174/2020 101
FASTSTÄLLD:	KF § x/20xx-xx--x
VERSION:	1
SENAS T REVIDERAD:	--
GILTIG TILL:	Tillsvidare
DOKUMENTANSVAR:	Samhällsbyggnads-chef

Reglemente

Reglementsbestämmelser för samhällsbyggnadsnämnd

Dokumentet beslutas av kommunfullmäktige och gäller för samhällsbyggnadsnämnd.

HERRLJUNGA KOMMUN

Våga vilja växa!

Innehåll

Innehåll 1
Reglementets roll 2
1 § Reglementets roll 2
Samhällsbyggnadsnämndens ansvarsområden 2
2 § Lagstiftning och förordningar 2
3 § Investeringsprojekt 3
4 § Plan- och bygg, exploatering 3
5 § Miljö 3
6 § Gata och park 3
7 § Fastigheter 4
8 § Renhållning 4
9 § Lokalvård 4
10 § Kost 4
11 § Räddningstjänst 4
12 § Fritid 5
13 § Trafik och parkering 5
14 § Taxor, avgifter och hyror 5
15 § Övriga uppgifter 5
Jäv 6
16 § Frågor om jäv hanteras av myndighetsnämnd 6

Reglementets roll

1 § Reglementets roll

Samhällsbyggnadsnämnden ska inom sitt verksamhetsområde följa vad som anges i lag eller annan författning samt gemensamt reglemente för facknämnderna i Herrljunga kommun. Nämnden ska utöver vad fullmäktige beslutat i samband med budget eller i annat särskilt beslut följa bestämmelserna i detta reglemente. Om ett särskilt fullmäktigebeslut innehåller någon bestämmelse som avviker från detta reglemente gäller den bestämmelsen. Nämnden ska inom sitt område verka för att fastställda mål uppnås och i övrigt följa givna uppdrag och angivna riktlinjer. Nämnden ska besluta i ärenden som fullmäktige delegerat till dem, liksom bereda fullmäktiges ärenden inom sitt ansvarsområde och se till att fullmäktiges beslut verkställs.

Myndighetsnämnden ansvarar för myndighetsutövning, tillsyn och handläggning inom samhällsbyggnadsnämndens verksamhetsområde.

Samhällsbyggnadsnämndens ansvarsområden

2 § Lagstiftning och förordningar

Samhällsbyggnadsnämnden fullgör kommunens ansvar inom ramen för följande lagar och förordningar:

- Förordningen om skydd mot olyckor
- Lag om skydd mot olyckor
- Lagen om bostadsanpassningsbidrag
- Lagen om brandfarlig och explosiv vara
- Lagen om foder och animaliska biprodukter
- Lagen om nämnder för vissa trafikfrågor
- Lagen om sprängämnesprekursorer
- Lagen med särskilda bestämmelser om gaturenhållning och skyltning
- Livsmedelslagen
- Miljöbalken
- Naturvårdsverkets förordningar
- Plan- och bygglagen
- Produktansvarslagen
- Smittskyddslagen
- Strålskyddslagen
- Tobakslagen, - Tillsyn av rökfria miljöer
- Trafikförordningen
- Väglagen
- Tillhörande förordningar, föreskrifter och EU-lagstiftning

Nämnden fullgör även övriga uppgifter som enligt annan lag ska fullgöras av den kommunala nämnd som ansvarar för plan- och byggväsendet, miljö- och hälsoskyddsområdet eller räddningstjänsten.

3 § Investeringsprojekt

Samhällsbyggnadsnämnden ansvarar för exploatering, projektering, upphandling och genomförande av fastigheter och anläggningar i samband med beslutade investeringar.

4 § Plan- och bygg, exploatering

Samhällsbyggnadsnämnden upprättar detaljplaner med enkelt planförfarande samt upprättar på kommunstyrelsens uppdrag övriga detaljplaner.

Nämnden medverkar inom sina fackområden i kommunens översiktsplanering.

Nämnden beslutar om antagande, ändring eller upphävande av detaljplan samt områdesbestämmelser, då bestämmelserna om enkelt planförfarande får tillämpas. En förutsättning för nämndens befogenhet är att kommunstyrelsen inte har någon erinran mot åtgärden och att planen inte reglerar exploateringssamverkan. Befogenheten innefattar också rätt att förlänga eller förnya detaljplanens genomförandetid. Nämnden har däremot inte rätt att ändra eller upphäva detaljplan före genomförandetidens utgång mot fastighetsägarens bestridande.

Nämnden ansvarar för den kommunala tomtkön samt för marknadsföring och försäljning av kommunala tomter för bostadsändamål.

Nämnden ansvarar för att genom avtal eller på annat sätt (exempelvis genom ledningsrättslagen) säkra kommunens rätt till servitut, ledningsrätt eller nyttjanderätt i annan tillhörande fastighet samt medverka till ändring eller upphävande av sådan tillkommen rätt.

Nämnden handlägger och genomför mark- och fastighetsaffärer på uppdrag av kommunstyrelsen.

Nämnden ansvarar för förvaltning och utveckling av kommunens geografiska informationssystem (GIS).

Nämnden beslutar i ärenden som rör adresser samt namn på gator, kvarter och liknande.

Nämnden ansvarar för kommunens adressregister samt för att hålla de statliga byggnads- och lägenhetsregistren uppdaterade.

Ansvar för tillsyn och myndighetsutövning enligt plan- och bygglagen vilar på myndighetsnämnden.

5 § Miljö

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar om dispenser från bestämmelser i kommunens renhållningsordning och lokala föreskrifter till skydd för människors hälsa och miljö.

Ansvar för tillsyn och myndighetsutövning enligt miljöbalken, livsmedelslagen, smittskyddslagen, tobakslagen avseende tillsyn av rökfria miljöer, lagen om sprängämnesprekursorer, strålskyddslagen samt lagen om foder och animaliska biprodukter vilar på myndighetsnämnden.

6 § Gata och park

Samhällsbyggnadsnämnden ansvarar för väghållning för kommunens gatunät samt drift och underhåll av kommunens gator, vägar, broar, fastigheter, allmänna platser, parkmark och renhållning av dessa.

Nämnden ansvarar för belysning av allmän plats, gator, vägar, torg och parker samt för kommunens underhåll av och bidrag till enskilda vägar och vägsamfälligheter.

Nämnden ansvarar för flaggning och dekorering av allmänna platser.

Nämnden ansvarar för gaturenhållning och renhållning i övrigt där allmänheten får färdas fritt och som ankommer på kommunen enligt lagen med särskilda bestämmelser om gaturenhållning och skyltning. Nämnden ansvarar även för frågor om undantag från skyldighet att svara för gångbanerenhållning som kan ha ålagts fastighetsinnehavare.

Nämnden ansvarar för markupplåtelse och nyttjanderätter genom arrende, uthyrning eller annan lämplig upplåtelseform.

Nämnden ansvarar för förvaltning av jord, skogs- och exploateringsfastigheter samt den kommunala markreserven. Ansvaret omfattar inte industrifastigheter, ansvaret för industrifastigheter vilar på kommunstyrelsen.

7 § Fastigheter

Samhällsbyggnadsnämnden ansvarar för de kommunala fastigheterna samt för kommunala verksamhetslokaler med effektivt lokalutnyttjande.

Nämnden ansvarar för att hyra externa lokaler och uppdaterat fastighetsregister samt för handläggning av statligt och kommunalt bostadsstöd.

Nämnden ansvarar för underhåll, förvaltning och utveckling av fast egendom samt lös egendomen inom samhällsbyggnadsnämndens verksamhetsområde samt för fastighetsskötsel och vaktmästeri.

Nämnden ska sträva efter att tillgodose behovet av anläggningar och lokaler för fritidsverksamhet samt förvalta och underhålla kommunala anläggningar och lokaler för fritids-, kultur-, musikskole- och turistverksamhet i egen regi.

8 § Renhållning

Samhällsbyggnadsnämnden ansvarar för insamling, mottagning och behandling av hushållsavfall enligt miljöbalken samt utveckling av renhållningskollektivet.

9 § Lokalvård

Samhällsbyggnadsnämnden ansvarar för lokalvård i kommunens lokaler.

10 § Kost

Samhällsbyggnadsnämnden ansvarar för kost och måltidsproduktion till kommunens förvaltningar och verksamheter i enlighet med skollagen, livsmedelslagen och socialtjänstlagen.

11 § Räddningstjänst

Samhällsbyggnadsnämnden fullgör kommunens uppgifter enligt lag om skydd mot olyckor, lagen om brandfarlig och explosiv vara samt enligt förordning om skydd mot olyckor.

Nämnden ansvarar för att bedriva utbildning i förebyggande brandskyddsarbete.

Ansvar för tillsyn och myndighetsutövning enligt lagen om skydd mot olyckor samt lagen om brandfarlig och explosiv vara vilar på myndighetsnämnden.

12 § Fritid

Samhällsbyggnadsnämnden ansvarar för kommunens fritidsverksamhet och ska med uppmärksamhet följa utvecklingen av fritidsfrågor samt ta initiativ och framlägga de förslag nämnden finner påkallade.

Nämnden beslutar om upplåtelse av kommunala anläggningar och lokaler för fritidsverksamhet och verkar för att kommunens fritidsverksamheter är tillgängliga för personer med funktionsnedsättningar.

Nämnden ska verka för att kommunens fritidsverksamhet är tillgänglig på tider då medborgare kan utnyttja dem.

Nämnden ska i nära samarbete med kommunens verksamma föreningar och organisationer för fritidsverksamhet, stödja och stimulera det arbete de bedriver och som komplement till föreningslivets verksamhet organisera och ansvara för arrangemang inom verksamhetsområdet.

Nämnden ska enligt av kommunfullmäktiges fastställda normer handlägga frågor beträffande kommunala stipendier och priser inom fritidssektorns föreningsliv samt dessas utdelande.

13 § Trafik och parkering

Samhällsbyggnadsnämnden ansvarar för övergripande trafikplanering, trafikärenden som avses i lagen om nämnder för vissa trafikfrågor samt trafikförordningen. Nämnden ansvarar för att avge yttranden gällande sådana lokala trafikföreskrifter som annan myndighet beslutar om.

Nämnden ansvarar för trafiksäkerhetsarbete samt för att till ansvarig nämnd, anmäla sådana förhållanden som kan anses kräva åtgärder för ökad trafiksäkerhet. Nämnden ska bistå med information, anordna kurser och andra arrangemang avseende trafiksäkerhet.

Nämnden ansvarar för parkering på sådan allmän plats som definieras i 1 § allmänna ordningsstadgan, parkeringsövervakning samt handläggning av parkeringstaxor. Nämnden ansvarar även för parkeringsövervakning enligt lagen om kommunal parkeringsövervakning.

14 § Taxor, avgifter och hyror

Samhällsbyggnadsnämnden ansvarar för taxor, avgifter, hyror, arrenden och andra leveransvillkor inom nämndens ansvarsområde. Nämnden ska vid behov bistå med framställningar och rekvisitioner för erhållande av statsbidrag eller andra bidrag för byggnads- och anläggningsföretags genomförande.

15 § Övriga uppgifter

Samhällsbyggnadsnämnden ansvarar för:

- Att bistå med energi- och klimatrådgivning inom ramen för tilldelade medel för detta ändamål.
- Samtliga förvaltningars behov av kommunala fordon exklusive räddningstjänsten.
- Torg- och marknadsverksamhet och därtill hörande ärenden
- Miljöanpassning av kommunal verksamhet

- Ärenden avseende jakt och fiske
  - Kommunjägare och beslut om skyddsjakt
- Trygghetsboende

Jäv

16 § Frågor om jäv hanteras av myndighetsnämnd

Eventuella jävsfrågor som uppstår inom de olika verksamhetsgrenarna i samhällsbyggnadsnämnden hanteras av myndighetsnämnden.

HERRLJUNGA KOMMUN

KOMMUNSTYRELSENS FÖRVALTNING
REMISS
2021-05-04
Dnr KS 174/2020 101

Remiss - Reglemente för samhällsbyggnadsnämnd

Remissinstanser
Bygg- och miljönämnden
Tekniska nämnden

Bakgrund
Kommunfullmäktige beslutade den 23 februari 2021 om ny politisk organisation enligt följande:

1. Bygg- och miljönämnden avskaffas 2021-12-31.
2. Tekniska nämnden avskaffas 2021-12-31.
3. Samhällsbyggnadsnämnden bildas från och med 2022-01-01.
4. Myndighetsnämnden bildas från och med 2022-01-01.
5. Samhällsbyggnadsnämnden övertar de uppgifter som bygg- och miljönämnden samt tekniska nämnden idag ansvarar för med undantag för den tillsyn och annan myndighetsutövning som bygg- och miljönämnden ansvarar för.
6. Myndighetsnämnden övertar den tillsyn och annan myndighetsutövning som bygg- och miljönämnden idag ansvarar för.
7. Samhällsbyggnadsnämnden ska bestå av nio ledamöter och nio ersättare. Bland dessa ska en ordförande och en vice ordförande väljas. Kostnadsökningen jämfört med nuvarande politiska organisation beaktas i ordinarie budgetprocess.
8. Myndighetsnämnden ska bestå av fem ledamöter och fem ersättare. Bland dessa ska en ordförande och en vice ordförande väljas.
9. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att ta fram förslag till reglementen för samhällsbyggnadsnämnden och myndighetsnämnden i vilka nämndernas uppgifter preciseras närmare.
10. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att ta fram ett förslag till revidering av Reglemente om arvoden, ersättningar och bestämmelser för förtroendevalda i Herrljunga kommun med anledning av den föreslagna förändringen av den politiska organisationen.
11. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att ta fram ett förslag till revidering av Gemensamma reglementsbestämmelser för facknämnderna i Herrljunga kommun med anledning av den föreslagna förändringen av den politiska organisationen.
12. Beslut om ramväxlingar från bygg- och miljönämnden samt tekniska nämnden till samhällsbyggnadsnämnden och myndighetsnämnden fattas vid samma sammanträde som fullmäktige behandlar de nya nämndernas reglementen.
13. Paragrafen direktjusteras.
14. Fullmäktigeberedning för organisationsförändringen entledigas från uppdraget.

I enlighet med kommunfullmäktiges beslut har kommunstyrelsens förvaltning tagit fram ett förslag på reglemente för samhällsbyggnadsnämnd. Förslaget till reglemente är baserat på nu gällande reglementen för bygg- och miljönämnden och för tekniska nämnden. Samhällsbyggnadsnämnden ska enligt kommunfullmäktiges beslut överta de uppgifter som

Besöksadress
HERRLJUNGA KOMMUN
Torget 1 (Box 201)
524 23 HERRLJUNGA

Telefon
0513-170 00
Fax
0513-171 33

E-post
info@admin.herrljunga.se
Internet
www.herrljunga.se

HERRLJUNGA KOMMUN

KOMMUNSTYRELSENS FÖRVALTNING
Remiss
2021-05-04
Dnr KS 174/2020 101

bygg- och miljönämnden samt tekniska nämnden idag ansvarar för med undantag för den tillsyn och annan myndighetsutövning som idag vilar på bygg- och miljönämnden. Förslaget till reglemente har tagits fram i samarbete med samhällsbyggnadschef och reglementet har stämts av med respektive enhetschef inom samhällsbyggnadsförvaltningen.

Ärende

En myndighet har enligt förvaltningslagen § 23 skyldighet att utreda ett ärende i den omfattning som dess beskaffenhet kräver. Inom ramen för det utredningsansvar som § 23 fastställer kan en myndighet enligt FL § 26 begära yttrande från en annan myndighet. Kommunstyrelsens förvaltning lämnar därför möjlighet för bygg- och miljönämnden och tekniska nämnden att yttra sig över förslag till nytt reglemente för samhällsbyggnadsnämnd innan ärendet skickas till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige för fastställande.

Yttrande från tekniska nämnden och bygg- och miljönämnden bör vara kommunstyrelsen tillhanda **senast den 18 juni.**

Bilagor

Kommunfullmäktige § 29/2021-02-23
Förslag till reglemente för samhällsbyggnadsnämnd

Instruktion för remissvaret

Remissvaret skickas senast den:	**18 juni 2021**
Svaret skickas till:	**herrljunga.kommun@herrljunga.se**

Svaret skickas digitalt som en scannad kopia på justerat protokoll inklusive eventuella bilagor.

Moa Andersson
Nämndsamordnare/Dokumentcontroller
Kommunstyrelsens förvaltning

TN § 54 TK 128/2021 601

Yttrande över förslag till reglemente för samhällsbyggnads-nämnd

Sammanfattning
Tekniska nämnden har fått möjlighet att yttra sig över förslag till reglemente för samhällsbyggnadsnämnd innan ärendet behandlas på kommunstyrelsen och kommunfullmäktige för fastställande.

Tekniska nämnden har två punkter att belysa:

1. Det bör inskrivas att samhällsbyggnadsnämnden ansvarar för kommunjägare och beslut om skyddsjakt.
2. Det är samma lagar och och förordningar som gäller både i reglemente för samhällsbyggnadsnämnd och myndighetsnämnd. Tekniska nämnden anser därför att en särskild myndighetsnämnd inte behövs i framtiden. Praxis kommer under 2022 visa omfattningen av beslut som samhällsbyggnadsnämnd kommer att hänföra till myndighetsnämnd. Tekniska nämnden föreslår att under 2022 ha en myndighetsnämnd som ska utvärderas om behovet av den finns eller de besluten ska tagas av samhällsbyggnadsnämnden från 2023.

Beslutsunderlag
Missiv reglemente för samhällsbyggnadsnämnd
Förslag till reglemente för samhällsbyggnadsnämnd
Kommunfullmäktige § 29/2021-02-23

Förslag till beslut
Ordförandens förslag till beslut:
- Tekniska nämnden godkänner yttrandet och lämnar det till kommunstyrelsen.
- Beslutsparagrafen direktjusteras.

Beslutsgång
Ordföranden frågar om ordförandens förslag till beslut antas och finner att så sker.

Tekniska nämndens beslut
1. Yttrandet godkännas och lämnas till kommunstyrelsen.
2. Beslutsparagrafen direktjusteras.

Expedieras till: Kommunstyrelsen

BMN § 26 B 89/2021 601

Yttrande över förslag till reglemente för samhällsbyggnadsnämnden

Sammanfattning
Med det förslag till reglemente för samhällsbyggnadsnämnd som finns ser nämnden risker när det gäller rättssäkerhet inom myndighetsutövningen. De risker som nämnden ser är jäv inom tjänstemannaorganisationen, jäv i samband med verksamhetsplaneringsfrågor och jäv i samband med budgetfördelning inom förvaltningen. Beskrivning av riskerna och förslag till förändringar finns i remissyttrandet.

Beslutsunderlag
Yttrande över förslag till reglemente för samhällsbyggnadsnämnd daterad 2021-05-28
Presidieskrivelse i ärendet daterad 2021-05-28

Förslag till beslut
Presidiets förslag till beslut:

- Bygg- och miljönämnden godkänner yttrandet och lämnar det till kommunstyrelsen.

Beslutsgång
Ordföranden bifaller presidiets förslag till beslut.

Ordföranden frågar om presidiets förslag till beslut antas och finner att så sker.

Bygg- och miljönämndens beslut
1. Yttrandet godkänns och lämnar det till kommunstyrelsen (bilaga 1, BMN § 26/2021-06-09).

Expedieras till Kommunstyrelsen

HERRLJUNGA KOMMUN

BYGG- OCH MILJÖNÄMNDEN
Yttrande
2021-05-28
Dnr B 89/2021
Sida **1** av **2**

Bygg- och miljönämndens yttrande över fullmäktigeberedningens förslag till reglemente för samhällsbyggnadsnämnd

Sammanfattning
Med det förslag till reglemente för samhällsbyggnadsnämnd som finns ser nämnden risker när det gäller rättssäkerhet inom myndighetsutövningen i fall där myndighetsutövning är riktad mot samhällsbyggnadsnämndens egen verksamhet, vilket är vanligt förekommande inom miljöenheten, plan- och byggenheten och räddningstjänsten. De risker som nämnden ser är jäv inom tjänstemannaorganisationen, jäv i samband med verksamhetsplaneringsfrågor och jäv i samband med budgetfördelning inom förvaltningen.

Det framgår i förslag till reglemente att samhällsbyggnadsförvaltningen fullgör kommunens ansvar inom ramen för bland annat miljöbalk, livsmedelslag och plan- och bygglag förutom när det gäller myndighetsutövning, tillsyn och handläggning. Det innebär att samhällsbyggnadsförvaltningen har ansvar för planering, personalförsörjning, ekonomi och övriga åtaganden kopplat till kommunens ansvar inom dessa lagstiftningar. Med denna ansvarsfördelning bygger organisationen en risk för jäv.

Därför föreslår bygg- och miljönämnden att tolv lagstiftningsområden stryks ur samhällsbyggnadsförvaltningens reglemente, så att ansvaret för dessa lagstiftningsområden i sin helhet ligger under myndighetsnämnden.

Ökad risk för jäv inom tjänstemannaorganisationen
Enligt förslag till reglemente ligger ansvar för ekonomi och personalförsörjning under samhällsbyggnadsförvaltningen. SKR skriver att det finns risk för oegentligt förfarande i fall där förvaltningen kombinerar ansvar för utförande/drift och myndighetsutövning/tillsyn, särskilt om chef för myndighetsutövning ska bedriva tillsyn mot lönesättande chef*.

Bygg- och miljönämnden ser en risk för att beslut som fattas enligt miljöbalk, plan- och bygglag eller någon annan av de tolv lagstiftningsområden som finns listade i slutet av detta dokument, och som innebär stora kostnader för samhällsbyggnadsförvaltningen inte lyfts till myndighetsnämnden av tjänstepersonerna, medvetet eller omedvetet, om personalen på de myndighetsutövande enheterna sympatiserar med övriga enheter på samhällsbyggnadsförvaltningen. I praktiken kan det handla om en bygglovshandläggare som måste villkora om fördyrande åtgärder i samband med ett bygglov, en miljöenhetschef som måste begära kostsamma undersökningar och saneringar av förorenade områden på kommunal mark eller en medarbetare inom räddningstjänsten som måste begära stora åtgärder efter en brandskyddstillsyn vid ett kommunens äldreboenden.

*https://skr.se/samhallsplaneringinfrastruktur/miljohalsa/taxamiljo/taframdintaxa/statistikochtaxor/organisation.31207.html

Besöksadress
HERRLJUNGA KOMMUN
Torget 1 (Box 201)
524 23 HERRLJUNGA

Telefon
0513-170 00
Fax
0513-171 33

E-post
info@admin.herrljunga.se
Internet
www.herrljunga.se

HERRLJUNGA KOMMUN

FÖRVALTNING
Yttrande
2021-05-28
Dnr B 98/2020 801

Nämndens bedömning är att den faktiska risken för jäv i den organisation som föreslås, är knuten till vilka personer som är anställda och vilka personer som har politiska uppdrag. Att verka i en sådan organisation som följer av föreslaget reglemente ställer höga krav på de myndighetsutövande tjänstepersonernas professionalitet och förmåga att bortse från kollegiala sympatier. Nämnden skulle föredra en organisation som kan fungera över tid, oavsett vilka politiker och tjänstepersoner på alla nivåer som finns i organisationen.

Risk för jäv i verksamhetsplaneringsfrågor
I samband med verksamhetsplaneringen har bygg-och miljönämnden beslutat om vilka tillsynsområden som ska prioriteras under de kommande åren. Nämnden ser att en samhällsbyggnadsnämnd får en jävsproblematik när samhällsbyggnadsnämnden ska vara med och prioritera bland tillsynsområden. Några områden (t.ex. tillsyn av ventilation i skolor, tillsyn av förorenade områden och brandskyddstillsyn) kan ha direkt negativ påverkan på samhällsbyggnadsnämndens egen verksamhet. Det är därför olämpligt att samhällsbyggnadsnämnden har inflytande över de myndighetsutövande enheternas planering.

Risk för jäv i samband med budgetfördelning
Bygg- och miljönämnden har inom nämndens ramar haft möjlighet att fördela budgeten mellan de olika enheterna. Att tillföra medel för att fullfölja myndighetsrelaterade åtaganden har alltid varit högt prioriterad. I en samhällsbyggnadsnämnd är bygg- och miljönämndens farhåga att myndighetsuppgifter kan komma att nedprioriteras till förmån för andra områden.

Förslag
Bygg- och miljönämnden föreslår att följande lagstiftningsområden lyfts ut ur samhällsbyggnadsnämndens reglemente, så att all verksamhet som är relaterad till de myndighetsutövande enheterna ligger under myndighetsnämnden, inklusive ansvar för planering, personalförsörjning och ekonomi.

De lagstiftningsområden som bygg- och miljönämnden föreslår ska strykas ur samhällsbyggnadsnämndens ansvarsområde är:
- Förordningen om skydd mot olyckor
- Lag om skydd mot olyckor
- Lagen om brandfarlig och explosiv vara
- Lagen om foder och animaliska biprodukter
- Lagen om sprängämnesprekursorer
- Livsmedelslagen
- Miljöbalken
- Naturvårdsverkets förordningar
- Plan- och bygglagen
- Smittskyddslagen
- Strålskyddslagen
- Tobakslagen, - Tillsyn av rökfria miljöer

Besöksadress
HERRLJUNGA KOMMUN
Torget 1 (Box 201)
524 23 HERRLJUNGA

Telefon
0513-170 00
Fax
0513-171 33

E-post
info@admin.herrljunga.se
Internet
www.herrljunga.se

Ärende 12

DIARIENUMMER:	175/2020 101
FASTSTÄLLD:	KF § x/20xx-xx-xx
VERSION:	1
SENAS T REVIDERAD:	--
GILTIG TILL:	Tillsvidare
DOKUMENTANSVAR:	Samhällsbyggnads-chef

Reglemente

Reglementsbestämmelser för myndighetsnämnd

Dokumentet beslutas av kommunfullmäktige och gäller för myndighetsnämnden

HERRLJUNGA KOMMUN

Våga vilja växa!

Innehåll

Innehåll 1
Reglementets roll 2
1 § Reglementets roll 2
Myndighetsnämndens ansvarsområden 2
2 § Tillsyn och myndighetsutövning 2
3 § Lagstiftning 2

Reglementets roll

1 § Reglementets roll

Myndighetsnämnden ska inom sitt verksamhetsområde följa vad som anges i lag eller annan författning samt gemensamt reglemente för facknämnderna i Herrljunga kommun. Nämnden ska utöver vad fullmäktige beslutat i samband med budget eller i annat särskilt beslut följa bestämmelserna i detta reglemente. Om ett särskilt fullmäktigebeslut innehåller någon bestämmelse som avviker från detta reglemente gäller den bestämmelsen. Nämnden ska inom sitt område verka för att fastställda mål uppnås och i övrigt följa givna uppdrag och angivna riktlinjer. Nämnden ska besluta i ärenden som fullmäktige delegerat till dem, liksom bereda fullmäktiges ärenden inom sitt ansvarsområde och se till att fullmäktiges beslut verkställs.

Myndighetsnämndens ansvarsområden

2 § Tillsyn och myndighetsutövning

Myndighetsnämnden fullgör kommunens tillsynsuppgifter och handläggning av ärenden inom ramen för samhällsbyggnadsnämndens verksamhetsområde. Nämnden fullgör även övriga uppgifter som enligt annan tillsynslagstiftning ska fullgöras av kommunal nämnd och där kommunfullmäktige lägger tillsynsansvaret på nämnden.

Myndighetsnämnden ansvarar för tillsyn av rökfria miljöer enligt Tobakslagen. Övriga delar av kommunens ansvar inom Tobakslagen ligger under socialnämnden.

3 § Lagstiftning

Myndighetsnämnden ansvarar för myndighetsutövning, handläggning och tillsyn enligt;

- Förordningen om skydd mot olyckor
- Lag om skydd mot olyckor
- Lagen om bostadsanpassningsbidrag
- Lagen om brandfarlig och explosiv vara
- Lagen om foder och animaliska biprodukter
- Lagen om nämnder för vissa trafikfrågor
- Lagen om sprängämnesprekursorer
- Lagen med särskilda bestämmelser om gaturenhållning och skyltning
- Livsmedelslagen
- Miljöbalken
- Naturvårdsverkets förordningar
- Plan- och bygglagen
- Produktansvarslagen
- Smittskyddslagen
- Strålskyddslagen
- Tobakslagen, - Tillsyn av rökfria miljöer
- Trafikförordningen

- Väglagen
- Tillhörande förordningar, föreskrifter och EU-lagstiftning

Verksamhet enligt ovanstående lagstiftning som inte är tillsyn eller myndighetsutövning ansvarar samhällsbyggnadsnämnden för.

4 § Planering och utredning

Myndighetsnämnden ansvar för planering av tillsyn i enlighet med miljötillsynsförordningen (2011:13) §§ 8–11 och livsmedelsverkets föreskrifter om offentlig kontroll av livsmedel LIVSFS 2005:21 § 3e.

Nämnden ansvarar för utredning av tillsynsbehovet i enlighet med miljötillsynsförordningen (2011:13) § 6.

HERRLJUNGA KOMMUN

KOMMUNSTYRELSENS FÖRVALTNING
REMISS
2021-05-04
Dnr KS 175/2020 101

Remiss - Reglemente för myndighetsnämnd

Remissinstanser
Bygg- och miljönämnden
Tekniska nämnden

Bakgrund
Kommunfullmäktige beslutade den 23 februari 2021 om ny politisk organisation enligt följande:

1. Bygg- och miljönämnden avskaffas 2021-12-31.
2. Tekniska nämnden avskaffas 2021-12-31.
3. Samhällsbyggnadsnämnden bildas från och med 2022-01-01.
4. Myndighetsnämnden bildas från och med 2022-01-01.
5. Samhällsbyggnadsnämnden övertar de uppgifter som bygg- och miljönämnden samt tekniska nämnden idag ansvarar för med undantag för den tillsyn och annan myndighetsutövning som bygg- och miljönämnden ansvarar för.
6. Myndighetsnämnden övertar den tillsyn och annan myndighetsutövning som bygg- och miljönämnden idag ansvarar för.
7. Samhällsbyggnadsnämnden ska bestå av nio ledamöter och nio ersättare. Bland dessa ska en ordförande och en vice ordförande väljas. Kostnadsökningen jämfört med nuvarande politiska organisation beaktas i ordinarie budgetprocess.
8. Myndighetsnämnden ska bestå av fem ledamöter och fem ersättare. Bland dessa ska en ordförande och en vice ordförande väljas.
9. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att ta fram förslag till reglementen för samhällsbyggnadsnämnden och myndighetsnämnden i vilka nämndernas uppgifter preciseras närmare.
10. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att ta fram ett förslag till revidering av Reglemente om arvoden, ersättningar och bestämmelser för förtroendevalda i Herrljunga kommun med anledning av den föreslagna förändringen av den politiska organisationen.
11. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att ta fram ett förslag till revidering av Gemensamma reglementsbestämmelser för facknämnderna i Herrljunga kommun med anledning av den föreslagna förändringen av den politiska organisationen.
12. Beslut om ramväxlingar från bygg- och miljönämnden samt tekniska nämnden till samhällsbyggnadsnämnden och myndighetsnämnden fattas vid samma sammanträde som fullmäktige behandlar de nya nämndernas reglementen.
13. Paragrafen direktjusteras.
14. Fullmäktigeberedning för organisationsförändringen entledigas från uppdraget.

I enlighet med kommunfullmäktiges beslut har kommunstyrelsens förvaltning tagit fram ett förslag på reglemente för myndighetsnämnden. Förslaget till reglemente är delvis baserat på nu gällande reglemente för bygg- och miljönämnden då myndighetsnämnden enligt kommunfullmäktiges beslut övertar ansvar för tillsyn och annan myndighetsutövning som

Besöksadress
HERRLJUNGA KOMMUN
Torget 1 (Box 201)
524 23 HERRLJUNGA

Telefon
0513-170 00
Fax
0513-171 33

E-post
info@admin.herrljunga.se
Internet
www.herrljunga.se

HERRLJUNGA KOMMUN

KOMMUNSTYRELSENS FÖRVALTNING
Remiss
2021-05-04
Dnr KS 175/2020 101

bygg- och miljönämnden idag ansvarar för. Förslaget till reglemente har tagits fram i samarbete med samhällsbyggnadschef och reglementet har stämts av med respektive enhetschef inom samhällsbyggnadsförvaltningen.

Ärende

En myndighet har enligt förvaltningslagen § 23 skyldighet att utreda ett ärende i den omfattning som dess beskaffenhet kräver. Inom ramen för det utredningsansvar som § 23 fastställer kan en myndighet enligt FL § 26 begära yttrande från en annan myndighet. Kommunstyrelsens förvaltning lämnar därför möjlighet för bygg- och miljönämnden och tekniska nämnden att yttra sig över förslag till nytt reglemente för myndighetsnämnd innan ärendet skickas till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige för fastställande.

Yttrande från tekniska nämnden och bygg- och miljönämnden bör vara kommunstyrelsen tillhanda **senast den 18 juni.**

Bilagor

Kommunfullmäktige § 29/2021-02-23
Förslag till reglemente för myndighetsnämnd

Instruktion för remissvaret

Remissvaret skickas senast den:	**18 juni 2021**
Svaret skickas till:	**herrljunga.kommun@herrljunga.se**

Svaret skickas digitalt som en scannad kopia på justerat protokoll inklusive eventuella bilagor.

Moa Andersson
Nämndsamordnare/Dokumentcontroller
Kommunstyrelsens förvaltning

TN § 55 TK 128/2021 601

Yttrande över förslag till reglemente för myndighetsnämnd

Sammanfattning
Tekniska nämnden har fått möjlighet att yttra sig över förslag till reglemente för myndighetssnämnd innan ärendet behandlas på kommunstyrelsen och kommunfullmäktige för fastställande.

Tekniska nämnden har två punkter att belysa:

1. Det bör inskrivas att samhällsbyggnadsnämnden ansvarar för kommunjägare och beslut om skyddsjakt.
2. Det är samma lagar och och förordningar som gäller både i reglemente för samhällsbyggnadsnämnd och myndighetsnämnd. Tekniska nämnden anser dräför att en särskild myndighetsnämnd inte behövs i framtiden. Praxis kommer under 2022 visa omfattningen av beslut som samhällsbyggnadsnämnd kommer att hänföra till myndighetsnämnd. Tekniska nämnden föreslår att under 2022 ha en myndighetsnämnd som ska utvärderas om behovet av den finns eller de besluten ska tagas av samhällsbyggnadsnämnden från 2023.

Beslutsunderlag
Missiv reglemente för myndighetsnämnd
Förslag till reglemente för myndighetsnämnd
Kommunfullmäktige § 29/2021-02-23

Förslag till beslut
Ordförandens förslag till beslut
- Tekniska nämnden godkänner yttrandet och lämnar det till kommunstyrelsen.
- Beslutsparagrafen direktjusteras.

Beslutsgång
Ordföranden frågar om ordförandens förslag till beslut antas och finner att så sker.

Tekniska nämndens beslut
1. Yttrandet godkännas och lämnas till kommunstyrelsen.
2. Beslutsparagrafen direktjusteras.

Expedieras till: Kommunstyrelsen

BMN § 27 B 89/2021 601

Yttrande över förslag till reglemente för myndighetsnämnden

Sammanfattning

Med det förslag till reglemente för myndighetsnämnd som finns ser nämnden risker när det gäller rättssäkerhet inom myndighetsutövningen i fall där myndighetsutövning är riktad mot samhällsbyggnadsnämndens egen verksamhet, vilket är vanligt förekommande inom miljöenheten, plan- och byggenheten och räddningstjänsten. De risker som nämnden ser är jäv inom tjänstemannaorganisationen, jäv i samband med verksamhetsplaneringsfrågor och jäv i samband med budgetfördelning inom förvaltningen. Utifrån dessa risker har nämnden förslag på förändringar i reglementet, vilka framgår av remissyttrandet.

Beslutsunderlag

Yttrande över förslag till reglemente för myndighetsnämnd daterad 2021-05-28.
Presidieskrivelse i ärendet daterad 2021-05-28

Förslag till beslut

Presidiets förslag till beslut:

- Bygg- och miljönämnden godkänner yttrandet och lämnar det till kommunstyrelsen.

Beslutsgång

Ordföranden bifaller presidiets förslag till beslut.

Ordföranden frågar om presidiets förslag till beslut antas och finner att så sker.

Bygg- och miljönämndens beslut

1. Yttrandet godkänns och lämnar det till kommunstyrelsen (bilaga 1, BMN § 27/2021-06-09).

Expedieras till Kommunstyrelsen

HERRLJUNGA KOMMUN

BYGG- OCH MILJÖNÄMNDEN
Yttrande
2021-05-28
Dnr B 89/2021
Sida **1** av **1**

Yttrande över förslag till reglemente för myndighetsnämnd

Sammanfattning
Med det förslag till reglemente för myndighetsnämnd som finns ser nämnden risker när det gäller rättssäkerhet inom myndighetsutövningen i fall där myndighetsutövning är riktad mot samhällsbyggnadsnämndens egen verksamhet, vilket är vanligt förekommande inom miljöenheten, plan- och byggenheten och räddningstjänsten. De risker som nämnden ser är jäv inom tjänstemannaorganisationen, jäv i samband med verksamhetsplaneringsfrågor och jäv i samband med budgetfördelning inom förvaltningen.

Förslag

I reglementets 2§ första raden anges att *Myndighetsnämnden fullgör kommunens tillsynsuppgifter och handläggning av ärenden inom ramen för samhällsbyggnadsnämndens verksamhetsområde*. Bygg och miljönämnden föreslår meningen ändras till *Myndighetsnämnden fullgör kommunens ansvar för verksamhet enligt de lagstiftningsområden som anges i 3§*.

I reglementets 3§ första raden anges att *Myndighetsnämnden ansvarar för myndighetsutövning, handläggning och tillsyn enligt;*. Bygg- och miljönämnden föreslår att meningen ändras till *Myndighetsnämnden ansvarar för;*.

I reglementets sista rad anges att *Verksamhet enligt ovanstående lagstiftning som inte är tillsyn eller myndighetsutövning ansvarar samhällsbyggnadsnämnden för*. Bygg- och miljönämnden föreslår att detta stryks, så att myndighetsnämnden får hela ansvaret för myndighetsutövningen, inklusive planering, personalförsörjning och ekonomi.

Besöksadress
HERRLJUNGA KOMMUN
Torget 1 (Box 201)
524 23 HERRLJUNGA

Telefon
0513-170 00
Fax
0513-171 33

E-post
info@admin.herrljunga.se
Internet
www.herrljunga.se

HERRLJUNGA KOMMUN

KOMMUNSTYRELSENS FÖRVALTNING
Moa Andersson

Tjänsteskrivelse
2021-06-24
DNR KS 153/2021 910

Sammanträdesplan 2022, årshjul

Sammanfattning

För en effektiv ärendeprocess har förslag på sammanträdesplan för 2022 tagits fram. En gemensam sammanträdesplan för kommunfullmäktige, kommunstyrelse och nämnder gör att förvaltning och politik på ett överskådligt sätt kan planera verksamheten och de kommunala beslutsprocesserna och därmed optimera ärendeflödet i organisationen. Efter en inkommen motion beslutade kommunfullmäktige den 2019-04-09 att ändra hälften av mötesdagarna för kommunfullmäktige. Förslag till kommunfullmäktiges sammanträdesdagar för 2022 ligger därför på måndag varannan månad och på tisdag varannan månad. Hänsyn har, så långt detta varit möjligt, tagits till regionfullmäktiges sammanträdesdagar för 2022 och kommunstyrelsen och kommunfullmäktiges sammanträden är i planen förlagda på datum då regionfullmäktige inte har ordinarie sammanträde. Datumen för internkontroll har stämts av mot policyn för internkontroll.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse i ärendet daterad 2021-06-24
Kommunstyrelsens sammanträden 2022 daterad 2021-05-03
Sammanträdesplan 2022, årshjul
Regionfullmäktige Västra Götalandsregionen § 137/2021-06-07

Förslag till beslut

Förslag till kommunstyrelsen:

1. Kommunstyrelsens sammanträden 2022 och sammanträdesplanen för 2022 fastställs.

Förslag till kommunfullmäktige och nämnder:

1. Nämnderna uppmanas att fastställa sammanträdestiderna för 2022.
2. Kommunfullmäktige föreslås anta sammanträdesplanen 2022.

Moa Andersson
Nämndsamordnare

Expedieras till: Kommunfullmäktige, samtliga nämnder

HERRLJUNGA KOMMUN

2021-05-03

Kommunstyrelsens sammanträden 2022

Presidieberedning (enkel)	Presidieberedning (skarp)	Kallelse	Sammanträde
--	10 jan	17 jan	24 jan
31 jan (ägardialoger e.m.)	7 feb	14 feb	21 feb
28 feb (verksamhetsdialoger e.m.)	7 mar	14 mar	21 mar
28 mar	4 apr	11 apr	25 apr
9 maj (verksamhetsdialoger e.m.)	16 maj	23 maj	30 maj
13 jun	20 jun	--	--
--	15 aug (extra)	22 aug	29 aug
5 sep (verksamhetsdialoger e.m.)	12 sep	19 sep	26 sep
3 oktober (ägardialoger e.m.)	10 okt	17 okt	24 okt
31 okt	7 nov	14 nov	21 nov
28 nov (verksamhetsdialoger e.m.)	5 dec	12 dec	19 dec

Datum	Aktuellt	Kommunstyrelsen och presidieberedning	Kommunfullmäktige	Bildningsnämnden	Socialnämnden	Socialnämndens myndighetsutskott	Myndighetsnämnden	Samhällsbyggnadsnämnden	KLG	Budgetprocess	Internkontrollprocess
		måndag 08:30	måndag/tisdag 18.30	måndag 15:00	tisdag 13:15	tisdag	onsdag 13:00	torsdag 13.00	tisdag 13.00-17.00		
29-dec-21											
30-dec-21											
31-dec-21	Nyårsafton										
03-jan-22											
04-jan-22											
05-jan-22											
06-jan-22	Trettondagen										
07-jan-22						Sista inlämningsdag					
10-jan-22		Presidieberedning (skarp) Sista inlämningstid 08:00									
11-jan-22						Kallelse			KLG		
12-jan-22											
13-jan-22											
14-jan-22				Presidie/Sista inlämningsdag	Sista inlämningsdag						
17-jan-22		Kallelse									
18-jan-22					Presidie	Sammanträde					
19-jan-22							Sista inlämning/Presidie				
20-jan-22								Sista inlämning/Presidie			
21-jan-22						Sista inlämningsdag					
24-jan-22		Sammanträde		Kallelse							
25-jan-22					Kallelse	Kallelse			KLG		
26-jan-22							Kallelse				
27-jan-22								Kallelse			
28-jan-22											
31-jan-22		Presidieberedning (enkel) f.m. & Ägardialog bolag e.m.		Sammanträde							
01-feb-22					Sammanträde	Sammanträde					
02-feb-22							Sammanträde				
03-feb-22								Sammanträde			
04-feb-22						Sista inlämningsdag					
07-feb-22		Presidieberedning (skarp) Sista inlämningstid 08:00	Beredning 14-16								
08-feb-22						Kallelse			KLG		
09-feb-22											
10-feb-22											
11-feb-22				Presidie/Sista inlämningsdag	Sista inlämningsdag						
14-feb-22		Kallelse	Kallelse/Kungörelse								
15-feb-22					Presidie	Sammanträde					
16-feb-22							Sista inlämning/Presidie				
17-feb-22								Sista inlämning/Presidie			
18-feb-22						Sista inlämningsdag					
21-feb-22		Sammanträde	Sammanträde	Kallelse							

22-feb-22					Kallelse	Kallelse			KLG		
23-feb-22							Kallelse				
24-feb-22								Kalllelse			
25-feb-22											
28-feb-22		Presidieberedning (enkel) f.m. & Verksamhetsdialog e.m.	Justering	Sammanträde							BN uppföljning internkontroll
01-mar-22					Sammanträde	Sammanträde					SN uppföljning internkontroll
02-mar-22							Sammanträde				MN uppföljning internkontroll
03-mar-22								Sammanträde			SBN uppföljning internkontroll
04-mar-22						Sista inlämningsdag					
07-mar-22		Presidieberedning (skarp) Sista inlämningstid 08:00	Beredning 14-16								
08-mar-22						Kallelse			KLG		
09-mar-22											
10-mar-22											
11-mar-22				Presidie/Sista inlämning	Sista inlämningsdag						
14-mar-22		Kallelse	Kallelse/Kungörelse								
15-mar-22					Presidie	Sammanträde					
16-mar-22							Sista inlämning/Presidie				
17-mar-22								Sista inlämning/Presidie			
18-mar-22						Sista inlämningsdag					
21-mar-22	Årsredovisning 2021 behandlas i KS	Sammanträde	Sammanträde	Kallelse							KS Uppföljning internkontroll KS + samtliga nämnder
22-mar-22					Kallelse	Kallelse			KLG		
23-mar-22							Kallelse				
24-mar-22								Kallelse			
25-mar-22											
28-mar-22		Presidieberedning (enkel)	Justering	Sammanträde							
29-mar-22					Sammanträde	Sammanträde					
30-mar-22							Sammanträde				
31-mar-22								Sammanträde			
01-apr-22											
04-apr-22		Presidieberedning (skarp) Sista inlämningstid 08:00									
05-apr-22			Beredning 14-16							Budget heldag	
06-apr-22											
07-apr-22											
08-apr-22						Sista inlämningsdag					
11-apr-22		Kallelse									
12-apr-22			Kallelse/Kungörelse			Kallelse			KLG		
13-apr-22											
14-apr-22	Skärtorsdag			Presidie/sista inlämningsdag	Sista inlämningsdag						
15-apr-22	Långfredag										
18-apr-22	Annandag påsk										
19-apr-22	Årsredovisning 2021 behandlas i KF		Sammanträde		Presidie	Sammanträde					
20-apr-22							Sista inlämning/Presidie				

21-apr-22								Sista inlämning/Presidie				
22-apr-22						Sista inlämningsdag						
25-apr-22		Sammanträde		Kallelse								
26-apr-22			Justering		Kallelse	Kallelse			KLG			
27-apr-22							Kallelse					
28-apr-22								Kallelse				
29-apr-22												
02-maj-22				Sammanträde								
03-maj-22					Sammanträde	Sammanträde					Budgetdag halvdag förmiddag	
04-maj-22							Sammanträde					
05-maj-22								Sammanträde				
06-maj-22												
09-maj-22		Presidieberedning (enkel) f.m. & Verksamhetsdialog e.m.	Beredning 14-16									
10-maj-22									KLG			
11-maj-22												
12-maj-22												
13-maj-22						Sista inlämningsdag						
16-maj-22		Presidieberedning (skarp) Sista inlämningstid 08:00	Kallelse/Kungörelse									
17-maj-22						Kallelse						
18-maj-22												
19-maj-22												
20-maj-22					Sista inlämningsdag							
23-maj-22		Kallelse	Sammanträde									
24-maj-22					Presidie	Sammanträde						
25-maj-22							Sista inlämning/Presidie					
26-maj-22	Kristi himmelfärds dag							Sista inlämning/Presidie				
27-maj-22						Sista inlämningsdag						
30-maj-22	Beslut budget 2023	Sammanträde	Justering	Presidie/Sista inlämningsdag								
31-maj-22					Kallelse	Kallelse			KLG			
01-jun-22							Kallelse					
02-jun-22								Kallelse				
03-jun-22				Kallelse								
06-jun-22	Sveriges nationaldag											
07-jun-22			Beredning 14-16		Sammanträde	Sammanträde						
08-jun-22							Sammanträde					
09-jun-22								Sammanträde				
10-jun-22												
13-jun-22		Presidieberedning (enkel)		Sammanträde								
14-jun-22			Kallelse/Kungörelse						KLG			
15-jun-22												
16-jun-22												
17-jun-22						Sista inlämningsdag						

20-jun-22		Presidieberedning (skarp) Sista inlämningstid 08:00										
21-jun-22	Beslut budget 2023 i KF		Sammanträde			Kallelse						
22-jun-22			EV. sammanträde									
23-jun-22												
24-jun-22	Midsommarafton											
27-jun-22												
28-jun-22			Justering			Sammanträde						
29-jun-22												
30-jun-22												
01-jul-22												
04-jul-22												
05-jul-22												
06-jul-22												
07-jul-22												
08-jul-22												
11-jul-22												
12-jul-22												
13-jul-22												
14-jul-22												
15-jul-22												
18-jul-22												
19-jul-22												
20-jul-22												
21-jul-22												
22-jul-22						Sista inlämningsdag						
25-jul-22												
26-jul-22						Kallelse						
27-jul-22												
28-jul-22												
29-jul-22												
01-aug-22												
02-aug-22						Sammanträde						
03-aug-22												
04-aug-22												
05-aug-22												
08-aug-22												
09-aug-22												
10-aug-22					Sista inlämningsdag Presidie							
11-aug-22												
12-aug-22						Sista inlämningsdag						
15-aug-22		Extra presidieberedning (skarp) Sista inlämningstid 08:00										
16-aug-22				Presidie/Sista inlämningsdag	Kallelse	Kallelse						

17-aug-22							Sista inlämning/Presidie					
18-aug-22								Presidie				
19-aug-22												
22-aug-22		Kallelse		Kallelse								
23-aug-22					Sammanträde	Sammanträde						
24-aug-22							Kallelse					
25-aug-22								Kallelse				
26-aug-22												
29-aug-22		Sammanträde		Sammanträde								
30-aug-22									KLG			
31-aug-22							Sammanträde					
01-sep-22								Sammanträde				
02-sep-22						Sista inlämningsdag						
05-sep-22		Presidieberedning (enkel) f.m. & Verksamhetsdialog e.m.	Beredning 14-16									
06-sep-22						Kallelse						
07-sep-22												
08-sep-22												
09-sep-22					Sista inlämningsdag							
12-sep-22		Presidieberedning (skarp) Sista inlämningstid 08:00	Kallelse/Kungörelse									
13-sep-22					Presidie	Sammanträde			KLG			
14-sep-22												
15-sep-22												
16-sep-22				Presidie/Sista inlämningsdag		Sista inlämningsdag						
19-sep-22		Kallelse	Sammanträde									
20-sep-22					Kallelse	Kallelse			KLG			
21-sep-22							Sista inlämning/Presidie					
22-sep-22								Presidie				
23-sep-22												
26-sep-22		Sammanträde		Kallelse								
27-sep-22			Justering		Sammanträde	Sammanträde					SN fastställer plan för internkontroll	
28-sep-22							Kallelse					
29-sep-22								Kallelse				
30-sep-22						Sista inlämningsdag						
03-okt-22		Presidieberedning (enkel) f.m. & Ägardialog bolag e.m.		Sammanträde							BN fastställer plan för internkontroll	
04-okt-22			Beredning 14-16			Kallelse			KLG			
05-okt-22							Sammanträde				MN fastställer plan för internkontroll	
06-okt-22								Sammanträde			SBN fastställer plan för internkontroll	
07-okt-22					Sista inlämningsdag							
10-okt-22	Verksamhetsplanering/budget beslutad av respektive nämnd för redovisning i KS/KF nov	Presidieberedning (skarp) Sista inlämningstid 08:00										
11-okt-22			Kallelse/Kungörelse		Presidie	Sammanträde						
12-okt-22												
13-okt-22												

14-okt-22						Sista inlämningsdag					
17-okt-22		Kallelse									
18-okt-22			Sammanträde		Kallelse	Kallelse			KLG		
19-okt-22							Sista inlämning/Presidie				
20-okt-22								Presidie			
21-okt-22				Presidie/Sista inlämningsdag							
24-okt-22	Budget, internkontroll, FN dagen	Sammanträde									KS fastställer KS egen plan för internkontroll
25-okt-22					Sammanträde	Sammanträde					
26-okt-22							Kallelse				
27-okt-22								Kallelse			
28-okt-22						Sista inlämningsdag					
31-okt-22		Presidieberedning (enkel)		Kallelse							
01-nov-22			Beredning 14-16/ Justering oktober			Kallelse			KLG		
02-nov-22							Sammanträde				
03-nov-22								Sammanträde			
04-nov-22					Sista inlämningsdag						
07-nov-22		Presidieberedning (skarp) Sista inlämningstid 08:00		Sammanträde							
08-nov-22			Kallelse/Kungörelse		Presidie	Sammanträde					
09-nov-22											
10-nov-22											
11-nov-22						Sista inlämningsdag					
14-nov-22		Kallelse									
15-nov-22	Budget antas i KF		Sammanträde		Kalllelse	Kalllelse			KLG		
16-nov-22			Ev. sammanträde								
17-nov-22											
18-nov-22											
21-nov-22		Sammanträde									KS fastställer internkontrollplan för samtliga nämnder
22-nov-22			Justering		Sammanträde	Sammanträde					
23-nov-22							Sista inlämning/Presidie				
24-nov-22								Sista inlämning/Presidie			
25-nov-22				Presidie/Sista inlämningsdag	Sista inlämningsdag						
28-nov-22		Presidieberedning (enkel) f.m. & Verksamhetsdialog e.m.	Beredning 14-16								
29-nov-22					Presidie				KLG		
30-nov-22							Kallelse				
01-dec-22								Kallelse			
02-dec-22						Sista inlämningsdag					
05-dec-22		Presidieberedning (skarp) Sista inlämningstid 08:00	Kallelse/Kungörelse	Kallelse							
06-dec-22					Kallelse	Kallelse					
07-dec-22							Sammanträde				
08-dec-22								Sammanträde			
09-dec-22											
12-dec-22		Kallelse	Sammanträde	Sammanträde							

13-dec-22					Sammanträde	Sammanträde					
14-dec-22											
15-dec-22											
16-dec-22											
19-dec-22		Sammanträde	Justering								
20-dec-22									KLG		
21-dec-22											
22-dec-22											
23-dec-22											

Protokoll från regionfullmäktige, 2021-06-07

§ 137

Sammanträdestider för regionfullmäktige 2022

Diarienummer RS 2021-01992

Beslut

1. Regionfullmäktige sammanträder 22 februari, 12 april, 24 maj, 13-14 juni, 11 oktober (avtackning), 25 oktober (nyvalda) och 29 november 2022.
2. Regionfullmäktiges sammanträden börjar kl. 9.30. Tvådagarssammanträde börjar kl. 9.30 dag 1 och kl. 9.00 dag 2.

Sammanfattning av ärendet

Regionfullmäktige och regionstyrelsen ska varje år besluta om sina sammanträdesdagar. Fullmäktige ska även besluta om tid för sammanträdena.

Regionstyrelsen kommer att behandla förslag till sammanträdesdagar för regionstyrelsen och utskott den 15 juni 2021.

Beslutsunderlag

- Protokollsutdrag från regionstyrelsen 2021-05-25 § 172
- Tjänsteutlåtande daterat 2021-04-21

Skickas till

- Kommunerna i Västra Götaland
- Samtliga nämnder och styrelser

HERRLJUNGA KOMMUN

KOMMUNSTYRELSEN
Gunnar Andersson (M)
Jessica Pehrson (C)
Mats Palm(S)

Presidieskrivelse
2021-08-16
DNK KS 159/2021 101

Begäran om rapportering från Herrljungabostäder AB gällande uppdrag att genomföra nybyggnation av 64 lägenheter

Sammanfattning

Kommunfullmäktige fattade den 16 juni 2020 beslut att ge Herrljungabostäder i uppdrag att genomföra nybyggnation av 64 lägenheter (KF § 82/2020-06-16). Enligt beslutet ska 32 lägenheter aktiveras senast 2022-01-01, 16 lägenheter som aktiveras senast 2025-01-01 samt slutligen 16 lägenhet som aktiveras senast 2028-01-01.

Önskvärt vore att kommunfullmäktige kontaktar Herrljungabostäder AB om en begäran gällande hur arbetet fortlöper, då drygt ett år gått sedan uppdraget utdelades.

Beslutsunderlag

Presidieskrivelse daterad 2021-08-16
Kommunfullmäktige § 82/2020-06-16

Förslag till beslut

Presidiets förslag till beslut:

- Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att begära rapport från Herrljungabostäder AB gällande hur arbetet fortlöper med uppdraget.

Gunnar Andersson	Jessica Pehrson	Mats Palm
Ordförande	1:e vice ordförande	2:e vice ordförande
kommunstyrelsen	kommunstyrelsen	kommunstyrelsen

KF § 82
KS § 85

DNR KS 44/2020 993

Uppdrag till Herrljungabostäder AB att genomföra nybyggnation av 64 lägenheter samt förändring av bolagets avkastningskrav

Sammanfattning

Kommunfullmäktige beslutade genom KF § 31/2020-03-09 att ge det kommunala bostadsbolaget Herrljungabostäder AB i uppdrag att genomföra en ekonomisk analys vid simulering av nya flerfamiljshus. Uppdragsbeskrivningen (bilaga 1, KS § 25/2020-02-18) angav ett antal parametrar för bolaget att ta hänsyn till i den ekonomiska analysen. Ett antal av dessa parametrar förväntades bolaget själva bedöma och uppskatta baserat på deras profession och kunskap.

Herrljungabostäder har återkommit med en rapport och redogjort för simulerade scenarier utifrån kommunfullmäktiges uppdragsbeskrivning. I rapporten konstateras att bolaget har förmågan att klara av de simulerade nybyggnationerna utan krav på ägartillskott. Soliditeten kommer att befinna sig över den nivå som är fastställd i ägardirektivet. Under den kommande tioårsperioden kommer soliditetsmåttet vid nybyggnation även att öka. Avkastningen kommer att vara stabil i förhållande till marknadsvärdet på fastigheterna. Dock kommer inte ägardirektivets krav på avkastning att kunna uppfyllas. Under den kommande tioårsperioden kommer bolaget att befinna sig på 2-2,4 procent i avkastning i förhållande till fastigheternas marknadsvärde. Anpassningar i hyresnivåer alternativt underhållskostnader skulle kunna öka avkastningen, men avvägningen kan vara svår. En minskad underhållsbudget kan på sikt vara sämre för fastigheternas värde och drift då fler oförutsägbara åtgärder kan behöva genomföras.

Vid förändrade förutsättningar är det av vikt att nya siffror tas fram i modellen för att se hur det nya ekonomiska läget prognostiseras. Förutsättningar kan ändras, vilket med största sannolikhet också är troligt då många antaganden är gjorda utifrån nu kända fakta och uppskattningar. Den ekonomiska analysen ger en god bild över vad som händer i bolagets ekonomi vid nybyggnation och kan utgöra ett beslutsstöd gällande vilka kommande investeringar som ska genomföras. Analysen kan även utgöra ett diskussionsunderlag för kommunens politiker och bolagets styrelse.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse i ärendet daterad 2020-05-08
Rapport från Herrljungabostäder AB (affärssekretess)
Kommunfullmäktige § 31/2020-03-09
Uppdragsbeskrivning (bilaga 1 KS § 25/2020-02-18)

Förslag till beslut

Förvaltningens förslag till beslut:

- Kommunfullmäktige föreslås lägga informationen till handlingarna.

Fortsättning KF § 82
Fortsättning KS § 85

- Kommunfullmäktige föreslås ge Herrljungabostäder AB:s styrelse i uppdrag att genomföra nybyggnation av 32 lägenheter som aktiveras senast 2022-01-01, 16 lägenheter som aktiveras senast 2025-01-01 samt 16 lägenheter som aktiveras senast 2028-01-01.

Jessica Pehrson (C) föreslår följande tillägg:

- Avkastningskravet i Särskilt ägardirektiv för Herrljungabostäder AB ändras till 2 procent från och med 2020 till och med 2029 under förutsättning att nybyggnation av 64 lägenheter sker under den aktuella tidsperioden.

Christina Abrahamsson (M) och Fredrik Svensson (KD) yrkar bifall till Jessica Pehrsons (C) förslag till beslut.

Mats Palm (S) föreslår följande ändringsförslag:

- Aktiveringen av de 32 första lägenheterna ändras till senast 2022-06-30.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om punkt 1 i förvaltningens förslag till beslut antas och finner att så sker.

Ordföranden frågar om punkt 2 i förvaltningens förslag till beslut med Mats Palms (S) ändringsförslag antas och finner att så sker.

Ordföranden frågar om Jessica Pehrsons (C) tilläggsförslag antas och finner att så sker.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

1. Rapport från Herrljungabostäder AB läggs till handlingarna (bilaga 1, KS § 85/2020-05-25).
2. Herrljungabostäder AB:s styrelse ges i uppdrag att genomföra nybyggnation av 32 lägenheter som aktiveras senast 2022-06-30, 16 lägenheter som aktiveras senast 2025-01-01 samt 16 lägenheter som aktiveras senast 2028-01-01.
3. Avkastningskravet i Särskilt ägardirektiv för Herrljungabostäder AB ändras till 2 procent från och med 2020 till och med 2029 under förutsättning att nybyggnation av 64 lägenheter sker under den aktuella tidsperioden.

I kommunfullmäktige bifaller Brita Hårsmar (C) och Gunnar Andersson (M) kommunstyrelsens förslag till beslut.

Ordföranden frågar om kommunstyrelsens förslag till beslut antas och finner att så sker.

Fortsättning KF § 82

KOMMUNFULLMÄKTIGES BESLUT

1. Rapport från Herrljungabostäder AB läggs till handlingarna (bilaga 1, KS § 85/2020-05-25).
2. Herrljungabostäder AB:s styrelse ges i uppdrag att genomföra nybyggnation av 32 lägenheter som aktiveras senast 2022-06-30, 16 lägenheter som aktiveras senast 2025-01-01 samt 16 lägenheter som aktiveras senast 2028-01-01.
3. Avkastningskravet i Särskilt ägardirektiv för Herrljungabostäder AB ändras till 2 procent från och med 2020 till och med 2029 under förutsättning att nybyggnation av 64 lägenheter sker under den aktuella tidsperioden.

Expedieras till: Herrljungabostäder AB
För kännedom till: Dokumentcontroller

HERRLJUNGA KOMMUN

KOMMUNSTYRELSENS FÖRVALTNING
Maja Sallander

Tjänsteskrivelse
2021-07-08
DNR KS 107/2021-950

Remissvar från Herrljunga kommun: Regional fysisk planering enligt PBL – VGR som regionplaneorgan

Sammanfattning

Västra Götalandsregionen utreder nu frågan huruvida regionen skall hemställa till regeringen om att bli regionplaneorgan i enlighet med Plan- och Bygglagen (nedan förkortad PBL). Herrljunga kommun har via kommunalförbundet inbjudits att yttra sig i frågan. Om Västra Götalandsregionen skulle bli regionplaneorgan i enlighet med PBL skulle de få ansvar för att ta fram en regionövergripande fysisk plan för användning av mark och vatten (ungefär motsvarande en kommunal Översiktsplan) inom ramen för PBL. Samhällsutvecklare Maja Sallander har berett ärendet genom att delta i remisskonferens och dialog med regionen och andra kommuner i regionen. Internt har samhällsutvecklaren fört dialog med förvaltningschefer och tjänstemän från olika förvaltningar i kommunen samt föredragit ärendet för diskussion i Kommunstyrelsen den 31 maj 2021. Utifrån vad som framkommit i dessa dialoger har förvaltningen utarbetat ett förslag till yttrande. Yttrandet lyfter de frågor som identifierats som prioriterade ur Herrljungas synvinkel. I enlighet med beslut i Kommunstyrelsen 2021-05-31 har en preliminär version av yttrandet, undertecknad av Kommunstyrelsens presidium, redan sänts till Sjuhärads kommunalförbund som underlag för ett gemensamt yttrande i kommunalförbundet. Förvaltningen föreslår att den av Kommunstyrelsen antagna versionen skickas direkt till Västra Götalandsregionen, med Sjuhärads kommunalförbund som kopiemottagare.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse i ärendet (daterad 2021-07-08)
- Förslag till yttrande från Herrljunga kommun i ärendet (daterat 2020-07-08)
- Remissbrev om regional fysisk planering enligt plan- och bygglagen – VGR som regionplaneorgan. Daterat 2021-03-15
- Bilaga Faktaunderlag – remiss om regional planering enligt PBL. Ingen datering.
- SKR ”Juridisk analys av de nya reglerna i plan- och bygglagen om regional planering” daterad 2019-04-11

Förslag till beslut

1. Förslag till yttrande godkänns och sänds som kommunens yttrande i ärendet till Västra Götalandsregionen
2. Förslag till yttrande sänds till Sjuhärads kommunalförbund för att bekräfta kommunens inspel till kommunalförbundets gemensamma yttrandet i ärendet

Maja Sallander
Samhällsutvecklare

HERRLJUNGA KOMMUN

KOMMUNSTYRELSENS FÖRVALTNING
Yttrande
2021-07-08
Kommunens dnr KS 107/2021

Västra Götalandsregionen
Regionstyrelsen
Regionens hus
405 44 Göteborg

Remissvar från Herrljunga kommun: Regional fysisk planering enligt PBL – VGR som regionplaneorgan. Västra Götalandsregionens diarienummer RS 2021-01146.

Sammanfattning

Herrljunga kommun har av Västra Götalandsregionen inbjudits att lämna synpunkter gällande hur kommunen ställer sig till regionens möjlighet att hos regeringen hemställa om att bli regionplaneorgan i enlighet med Plan- och Bygglagen (nedan förkortad PBL).

Herrljunga kommun är i grunden positivt inställda till möjligheten för Västra Götalands-regionen att få rollen som regionplaneorgan inom ramen för PBL. Ett sådant ansvar kan öppna för förbättrade möjligheter till regional samverkan och ett mer effektivt nyttjande av befintliga resurser. Samtidigt ser Herrljunga kommun ett antal frågor som behöver hanteras på ett tillfredsställande vis innan förändringen kan genomföras. Dessa frågor berör uppdelningen i ansvarsområden mellan kommun och region samt hur ett effektivt politiskt ansvarsut-krävande och ett kommunalt självstyre fortsatt kan säkras. Samverkansformerna inom regionen behöver tydliggöras för att säkra en fungerande dialog där alla parter får komma till tals utan att slutresultatet blir urvattnat. Resurstillgången och -behoven på såväl kommunal som regional nivå menar Herrljunga kommun är viktiga att klargöra innan beslut i frågan fattas, liksom vilka frågor en regionplan skall hantera.

Beslutsunderlag

Remiss med bilagor inkom till kommunen 2021-04-06 via Boråsregionens kommunalförbund. Till ärendet hör:

- Remissbrev om regional fysisk planering enligt plan- och bygglagen – VGR som regionplaneorgan. Daterat 2021-03-15
- Bilaga Faktaunderlag – remiss om regional planering enligt PBL. Ingen datering.

Yttrande

Förslaget som helhet

Herrljunga kommun ser i stort positivt på möjligheten för VGR att hemställa om att bli regionplaneorgan, men ser att arbetet med planeringen behöver utformas med eftertänksamhet för att fortsatt värna om kommunernas självstyre och medborgarnas möjligheter till politiskt ansvarsutkrävande.

Besöksadress
HERRLJUNGA KOMMUN
Torget 1 (Box 201)
524 23 HERRLJUNGA

Telefon
0513-170 00
Fax
0513-171 33

E-post
herrljunga.kommun@herrljunga.se
Internet
www.herrljunga.se

HERRLJUNGA KOMMUN

KOMMUNSTYRELSENS FÖRVALTNING
Yttrande
2021-07-08
Kommunens dnr KS 107/2021

Vilken betydelse kan en samlad planering på regional nivå ha för att stärka Västra Götaland?
Herrljunga kommuns uppfattning är att rätt genomförd kan en samlad planering på regional nivå stärka Västra Götaland genom förbättrad dialog och mer effektivt nyttjande av resurser.

Till att börja med kan kommunerna genom förbättrad dialog på regional nivå komma överens om gemensamma mål så att vi drar åt samma håll och på så vis förstärker varandras respektive insatser. Planering på regional nivå kan i vissa frågor ge en mer ändamålsenlig planeringshorisont än den kommunala, vilket ger en mer effektiv planering, mer effektivt nyttjande av resurser och därmed en god ekonomisk hushållning.

Vidare kan planering på regional nivå bidra till tydligare motiveringar i frågor där vinsterna blir mest uppenbara på regional nivå. Genom ett större utredningsområde ökar också möjligheterna att placera verksamheter på mest optimala plats. Med gemensamt arbete kan vi hitta bättre lösningar på gemensamma problem och stärka möjligheterna att genomföra intentionerna i den regionala utvecklingsstrategin.

Slutligen kan en regional fysisk planering inom ramen för PBL ge kommunerna och regionen ett starkare mandat i dialog och förhandlingar med statens företrädare i olika frågor.

Hur resonerar ni kring hur den regionala fysiska planeringen kan stärka den kommunala fysiska planeringen?
En enskild kommun har inte alltid resurser att specialisera sig i alla frågor. Genom att samla resurser blir det möjligt att ta fram mer underlag i sakfrågor och det innebär också bättre möjligheter att få tillgång till spetskompetens och därigenom göra mer genomtänkta och effektiva insatser. Kommunerna blir på så vis starkare tillsammans än var och en för sig. Genom detta arbete kan också kommunerna få en starkare röst i dialog och förhandling med statens företrädare i olika frågor.

Regionalt underlagsmaterial som kan användas i Översiktsplanering och efterföljande planering kan dessutom innebära en arbetsbesparing för kommunerna. Detta möjliggörs dels genom att kommunerna inte behöver lägga resurser på att utreda frågor där ett ställnings-tagande behöver göras på regional nivå, dels genom att kommunerna får tillgång till underlag som tydliggör förutsättningarna för planeringen istället för att behöva ta fram sådant underlag själva eller anlita en konsult. Exempel på en sådan fråga skulle kunna vara riskhantering.

Genom mer ändamålsenliga nätverk och samverkan som inte enbart baseras på geografisk närhet kan frågor som är viktiga för kommunen lyftas och stärkas, såväl kommunalt som regionalt.

Besöksadress
HERRLJUNGA KOMMUN
Torget 1 (Box 201)
524 23 HERRLJUNGA

Telefon
0513-170 00
Fax
0513-171 33

E-post
herrljunga.kommun@herrljunga.se
Internet
www.herrljunga.se

HERRLJUNGA KOMMUN

Vilka frågor/områden inom fysisk planering ser ni att det finns ett behov av att samverka kring på regional nivå?
Frågor som uppmärksammats som relevanta för planering på regional nivå, i de diskussioner som förts i Herrljunga kommun, har den gemensamma nämnaren att de är tydligt kommungränsöverskridande till sin karaktär. Ofta syns vinsterna särskilt tydligt på en regional, eller till och med nationell, nivå. Frågor kopplade till hållbar utveckling är viktiga att få med i en regional plan: både social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet. Här inryms till exempel energiförsörjningsfrågan, där vindkraft, elektrifiering och laddinfrastruktur förtjänar att nämnas särskilt. Frågor kopplade till mobilitet och infrastruktur är också viktiga att lyfta i en regional planering: bebyggelse i stationsnära lägen, godstransporter, godsomlastning, mellanregional infrastruktur, grön infrastruktur och mobility management hör hit. Tätt sammanlänkade med dessa frågor är klimatanpassningsfrågor, riskhantering, biologisk mångfald och ekosystemtjänster. Även frågor som exploatering av jordbruksmark bör genomlysas på regional nivå så att tillämpningen av kriterier för när det är motiverat kan bli samstämmig över hela regionen och så att kommunerna kan få stöd i varandra i dialogen med Länsstyrelsen.

Vilka samverkansformer tror ni skulle behövas?
Vilka samverkansformer som behövs för att få en effektiv och ändamålsenlig planering på regional nivå är inte lätt att svara på och kräver mer utredning än vad som är möjligt inom ramen för denna remiss. Herrljunga kommun anser att det finns ett stort värde i att bygga samarbeten på funktionella och tematiska samband framför geografisk närhet och administrativa gränser. Samtidigt finns redan etablerade samarbeten, lång erfarenhet och kompetens inom kommunalförbunden som är mycket värdefull och behöver tas tillvara. Kommunalförbunden har klara fördelar och deras framtida roll i den regionala planeringen bör klargöras i arbetet med att organisera ett eventuellt framtida arbete med en regional fysisk planering. Men den ständigt återkommande organiseringen via kommunalförbunden innebär också uppenbara nackdelar när kommuner som tillhör olika arbetsmarknadsregioner, ligger längs olika infrastrukturstråk eller dylikt, skall samverka och enas om gemensamma prioriteringar i dessa frågor. Som en kommun på gränsen mellan två kommunalförbund hade Herrljunga kommun önskat en större frihet att hitta former för att i vissa frågor samverka med andra kommuner än de som tillhör det egna kommunalförbundet. Västra Stambanegruppen är ett sådant forum, den typen av samarbeten kan fångas upp, eller skapas, och få ett tydligare mandat i en ny regional planering.

En kommande analys bör utreda frågan om ansvarsfördelningen mellan region och kommuner, för att tydliggöra de olika rollerna. Det är viktigt att det i framtiden möjliggörs för en kontinuerlig dialog mellan kommunerna och regionen samt kommunerna emellan, så att vi kan bygga upp en gemensam bild av situationen vi befinner oss i och vart vi är på väg, istället för att begränsa den till enstaka remisstillfällen (som ofta är tidspressade och därför inte alltid ger möjlighet till en öppen och förutsättningslös dialog). Samtidigt är det viktigt att ge tillräckligt utrymme för denna dialog, vilket i vissa fall kan kräva att regionen delas upp i

mindre grupper där funktionella samband är utgångspunkten, för att inte helheten ska bli ohanterligt stor och vissa kommuner ska riskera att hamna i skymundan. Exempelvis kan sådan indelning baseras på arbetsmarknadsregioner eller sakfrågor (så som nätverk för olika funktioner i den kommunala organisationen, nätverk för elektrifieringsarbete eller dylikt). Genom att variera grunderna för samverkan kan gränser lösas upp och en gemensam helhet växa fram på sikt. Denna typ av samverkan bör utformas med stor eftertänksamhet så att helheten för kommunerna blir relevant och rimlig. Det är inte möjligt eller effektivt för kommunerna att samverka på allt för många nivåer samtidigt.

En viktig del i samverkan, som inte får glömmas bort i processen, är den mellanregionala samverkan. VGR bör arbeta för en effektiv samverkan med grannregionerna, och se till att kopplingarna till dessa tas om hand på ett bra sätt. Kommunerna i regionens gränstrakter är viktiga parter i denna samverkan.

Sammanfattande syn på frågan om VGR ska hemställa till regeringen om att ansvara för regional planering enligt PBL
Under förutsättning att frågor om samverkan/dialog, resurstillsättning (både regionalt och kommunalt), ansvarsutkrävande och kommunalt självbestämmande kan lösas på ett tillfredsställande vis är Herrljunga kommun positiva till att Västra Götalandsregionen hemställer till regeringen om att ansvara för regional planering enligt PBL.

Övriga synpunkter
Farhågor och risker med en samlad planering på regional nivå som Herrljunga kommun ser som värdefulla att lyfta och arbeta för att förebygga är: brist på resurser, svårigheter att föra effektiv dialog med och samordna många inblandade parter, risk för att vissa kommuners perspektiv inte får plats och otydlighet i det demokratiska ansvarsutkrävandet.

Västra Götalandsregionen är en stor region med 49 kommuner. En bättre samordning och mer resurser för att lösa gemensamma utmaningar än vad som är fallet i dagsläget är önskvärt. Samtidigt ställer det stora krav på planeringsprocessen om alla 49 kommuner ska kunna enas utan att planen blir urvattnad eller att vissa perspektiv, som exempelvis de mindre lands-bygdskommunernas perspektiv, skall komma i skymundan. Det finns en risk att det blir svårt att komma överens. Inför beslut i frågan bör klargöras vad som händer om kommunerna inte kan komma överens – vem har tolkningsföreträde och beslutsmandat då? Hur säkras att det inte blir en övervikt åt de större kommunernas perspektiv?

Det råder i dagsläget brist på resurser för att arbeta med den här typen av planering. Än så länge är det, enligt vad Herrljunga kommun erfar, oklart varifrån de resurser som behöver tillföras skall komma. Detta behöver klargöras i beslutsprocessen för att försäkra att resurserna räcker för att möjliggöra en god planering. Även i kommunerna kommer resurser

HERRLJUNGA KOMMUN

KOMMUNSTYRELSENS FÖRVALTNING
Yttrande
2021-07-08
Kommunens dnr KS 107/2021

behöva avsättas för att se till att kommunerna kan delta i den gemensamma planeringsprocessen. Av det underlag som finns i remissen framkommer inte hur mycket och vilken typ av resurser som kan komma att krävas, varken på regional eller kommunal nivå, för att göra en regional fysisk planering möjlig och effektiv. Inte heller framgår varifrån dessa resurser skall tas. Herrljunga kommun menar att detta bör klargöras innan beslut fattas. En analys bör belysa dels vad som krävs på regional nivå för att få till en organisation som kan hantera frågan, men också vad som kan komma att krävas av kommunerna (små såväl som stora) för att delta i processen. Analysen bör innehålla en riskbedömning avseende små kommuner, där resurserna ofta måste prioriteras mycket hårt, och vad som händer om de inte har möjlighet att delta aktivt i alla skeden av den regionala dialogen. Vilken nytta har de då av en regional, fysisk planering? Innan beslut fattas behöver fördelningen ses över så att arbets- och resursbehovsbördan blir rimlig och hanterlig på både kommunal och regional nivå.

Herrljunga kommun anser att det är viktigt att i utformandet av planeringsprocessen och den regionala planen tas hänsyn till att upprätthålla möjligheterna till ett så direkt demokratiskt ansvarsutkrävande som möjligt. Att tydliggöra vilka frågor som enligt subsidiaritetsprincipen skall hanteras på vilken nivå ser Herrljunga kommun som avgörande för att regional fysisk planering enligt PBL skall göras transparent gentemot medborgare och förtroendevalda. Sveriges kommuner och Regioner (SKR) har i en utredning (*Juridisk analys av de nya reglerna i plan- och bygglagen om regional planering*, SKR 2019-04-11) lyft riskerna med att det bildas en planhierarki, där en regional plan överordnas den kommunala översiktsplanen. Detta riskerar att påverka medborgarnas möjligheter till politiskt ansvarsutkrävande negativt. Herrljunga kommun menar att detta är viktiga frågor att lyfta och utreda i arbetet med att besluta om huruvida VGR ska bli regionplaneorgan och hur ett sådant arbete i så fall skall organiseras.

Gunnar Andersson (M)
Kommunstyrelsens ordförande

Ior Berglund
Kommunchef

Besöksadress
HERRLJUNGA KOMMUN
Torget 1 (Box 201)
524 23 HERRLJUNGA

Telefon
0513-170 00
Fax
0513-171 33

E-post
herrljunga.kommun@herrljunga.se
Internet
www.herrljunga.se

Sveriges Kommuner och Landsting

2019-04-11

Avdelningarna för juridik och tillväxt och samhällsbyggnad
Ann-Sofie Eriksson
Bengt Westman
Germund Persson
Gunilla Glasare

Juridisk analys av de nya reglerna i plan- och bygglagen om regional planering

Sammanfattning

Riksdagen beslutade den 14 november 2018 om nya regler i PBL om regional planering i regionerna Skåne och Stockholm.

Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) har gjort en analys av de nya reglerna.

I SKL:s yttrande på den utredning som föregick lagstiftningen var SKL positiva till en regional planering, men den ska inte regleras i PBL. Regionerna har sedan tidigare ett regionalt utvecklingsuppdrag enligt förordning.

De nya reglerna innebär att en planhierarki införs där de regionplanerna kan komma att styra innehållet i kommunernas översiktsplaner och i förlängningen även detaljplaner.

Om PBL-lagstiftningen används så som den är skriven innebär det att medborgares och företags möjlighet att påverka lokalsamhället och utkräva ansvar flyttas från kommunal till regional nivå.

I praktiken kan det förväntas att regionplanen blir styrande även om den inte är bindande. Domstolar kan komma att använda regionplanen när de överprövar kommunernas planer.

Lagändringarna i PBL riskerar att försvaga kommunernas rådighet över hur mark och vatten ska användas.

En planhierarki riskerar att motverka de arbetssätt som har utvecklats mellan regioner och kommuner.

Sammanfattningsvis är vår bedömning att regionplaner enligt PBL kommer att påverka kommunernas möjlighet att besluta om hur mark och vatten ska användas.

Tidigare lagstiftning

Regionplaneringen reglerades tidigare i två lagstiftningar. Dels i en särskild lag om regionplanering för kommunerna i Stockholms län där regionplaneringen var obligatorisk och skulle bedrivas av landstinget, dels genom reglerna i 7 kapitlet PBL för övriga delar av landet, där regionplaneringen var frivillig och skulle bedrivas av ett utsett regionplaneförbund. Enligt dåvarande 7 kapitlet PBL har regionplanering endast

kommit till stånd för 13 kommuner i Göteborgsområdet med Göteborgsregionens kommunalförbund som regionplaneorgan.

Den nya lagstiftningen skiljer sig på principiella punkter

De två tidigare lagstiftningarna är borttagna respektive ändrade. I stället har en ny lagtext som gäller för Skåne och Stockholm lagts in i PBL. Den nya lagstiftningen skiljer sig på principiella och viktiga punkter jämfört med de tidigare reglerna. Det är dessa principiella skillnader som kan förväntas få till konsekvens att kommunernas bestämmanderätt över markanvändningen påverkas.

Konsekvenser på kort och lång sikt

På kort sikt kommer sannolikt inte effekterna av den nya lagstiftningen att märkas. Det beror på att lagstiftningen ställer stora krav på hur en regional plan ska tas fram (i princip samma krav som på hur en översiktsplan tas fram). Det innebär att det kommer ta lång tid innan den första regionplanen som tas fram enligt nya lagstiftningen är klar. Dessutom har kommuner och regioner en tradition av att samarbeta kring frågor som tjänar på att samordnas regionalt snarare än att en regionplan ska styra över en kommunal.

På lång sikt, om lagen används så som den är skriven, kan lagen få de effekter som framkommer av detta dokument.

Om utredningen bakom den nya lagstiftningen

Bostadsplaneringskommittén hade som uppdrag att se över regelverken för fysisk planering och planeringsunderlag på regional nivå samt att se över formerna för samordning mellan fysisk planering, bostadsförsörjning, regionalt utvecklingsarbete, infrastrukturplanering och kollektivtrafik.

Utredningen föreslog att den aktör som har det regionala utvecklingsansvaret i varje län skulle ges uppgiften att bedriva regional fysisk planering. Detta skulle ske genom införandet av ***en ny lag om regional fysisk planering***. Genom den nya lagen skulle länsstyrelsen fråntas uppgifter som hade att göra med samordningen mellan kommuner i fysisk planering.

För att inte förväxla den regionala fysiska planeringen med planering enligt PBL föreslogs att den regionala planeringen i den föreslagna lagen skulle manifesteras i ett ***”regionalt fysiskt program”*** för att markera att det handlade om ett program som skulle samla de regionala planeringsförutsättningarna som underlag för kommunernas fysiska planering.

Vår farhåga i utredningen var att ett inlemmande av den regionala planeringen i PBL dels skulle ge planeringen fel fokus och ett innehåll som styrde åt fel håll, dels att det skulle försvaga den regionala utvecklingsplaneringen som var under uppbyggnad. Utvecklingsplaneringen har ett annat angreppssätt än PBL-planering. Den hanterar

regionala tillväxtfrågor, överenskommelse mellan regering, region och kommuner, prioritering av EU-medel, regional infrastruktur, strategiska satsningar i regionen m.m.

Att reglera den regionala planeringen i PBL är mindre lyckat av två orsaker. Dels risken att en reglering i PBL uppfattas som en förändring av grundprinciperna för den fysiska planeringen, dels hamnar regionplaneringen under oket av alla de regler om riksintressen och allmänna intressen som finns i PBL. Den regionala planeringen riskerar därmed att missa sitt syfte att underlätta för den efterföljande planeringen genom att hantera de övergripande strukturfrågorna.

Sammanfattningsvis framförde SKL i utredningen att om en regional planering ska ha ett värde för Sverige bör den:

- Frikopplas från plan- och bygglagen
- Bygga på samverkan mellan region och kommuner
- Utgå från de verksamheter som beslutas på regional nivå
- Även behandla andra frågor med en regional logik
- Ge möjlighet för staten/regeringen att redovisa sina mål med den aktuella regionens utveckling
- Minska behovet av länsstyrelseövervakning av de enskilda kommunernas planeringsarbete

Den lösning som valdes uppfyller i princip ingen av dessa punkter.

Närmare beskrivning av den nya lagen

Från och med år 2019 finns en ny lagtext införd i 7 kapitlet i PBL avseende obligatorisk regional fysisk planering för Region Stockholm och Region Skåne. Den nya lagtexten skiljer sig på principiella och avgörande punkter från de tidigare lagstiftningarna om regional planering.

Regeringskansliet utreder just nu om alla regioner ska vara skyldiga att ta fram en regionplan enligt PBL.

En av de obligatoriska uppgifterna i dessa två regioner är att ta fram en regionplan. I 7 kapitlet PBL preciseras hur denna regionplan (RP) ska tas fram och vad den ska innehålla:

- När det gäller planprocessen och framtagandet av RP så gäller samma krav som när en kommun ska ta fram en översiktsplan (ÖP), förutom vad gäller utställningstiden som ska uppgå till minst tre månader istället för två månader
- Vad gäller de innehållsmässiga kraven så ska, liksom för en ÖP, grunddragen för mark- och vattenanvändningen framgå
- I RP ska även anges riktlinjer för lokalisering av bebyggelse som har betydelse för länet

- Av RP ska, liksom av en ÖP, framgå hur hänsyn har tagits till allmänna intressen enligt 2 kapitlet PBL, hur riksintressen enligt 3-4 kapitlet miljöbalken (MB) har tillgodosetts och på vilket sätt miljökvalitetsnormer enligt 5 kapitlet MB har följts. Detta är en viktig del i de principiella skillnaderna till den tidigare lagstiftningen

Konsekvenser av den nya lagen

Påverkan på det kommunala självstyret

Många av förfarandereglerna har goda intentioner som t.ex. att länsstyrelsen kan avlastas vissa utrednings- och planeringsuppgifter genom den regionala fysiska planeringen.

När det gäller planprocessen dvs samråd, utställning och granskning gäller samma regler för både regionplan och översiktsplan, förutom utställningstiden som är en månad längre för RP. Eftersom det föreskrivna innehållet i regionplanen och översiktsplanen i stort sett beskrivs i samma termer innebär det en risk för dubbelarbete och en mer utdragen planeringsprocess utan att kvaliteten över huvud taget påverkas.

I översiktsplanen ska anges om den avviker från RP och på vilket sätt den gör det samt skäl till avvikelser. Om regionen finner att en kommun vid upprättande av detaljplaner avviker från RP:s innehåll kan regionen framföra sina synpunkter till länsstyrelsen och begära att saken ska överprövas av länsstyrelsen. Lagstiftningen innebär därmed ett kraftigt ingrepp i kommunernas självbestämmande.

Regionerna har sedan tidigare ett regionalt utvecklingsuppdrag

De innehållsmässiga kraven tar inte upp de uppgifter som regionerna har i sitt ansvar för den regionala utvecklingsplaneringen. Regionerna har ett uppdrag[1] att:

- arbeta fram och fastställa en strategi för utvecklingen i länet
- samordna insatser för att genomföra denna strategi
- besluta om hur medel för regionalt tillväxtarbete ska användas
- följa upp, utvärdera och redovisa resultaten av tillväxtarbetet till regeringen
- utföra uppgifter inom ramen för EU:s strukturfondsprogram
- upprätta och fastställa länsplaner för transportinfrastruktur

Redan dessa uppgifter behöver utvecklas regionalt tillsammans.

Samma innehåll som översiktsplaner

Regionplanen ska enligt den nya lagen 7 kapitel PBL ha samma innehåll som översiktsplaner avseende allmänna intressen. I propositionen [2] ges följande exempel på intressen som har regional betydelse: övergripande fysiska strukturer för bebyggelse och tillhörande anläggningar, huvudstråk, städer eller tätorter av särskild regional betydelse (s.k. regionala kärnor), natur- och grönområden, infrastruktur för

[1] Enligt förordningen om regionalt tillväxtarbete och lagen om regionalt utvecklingsansvar
[2] Regeringens proposition 1017/18:266 En ny regional planering

transporter, energi- och vattenförsörjning, avlopp samt strukturer som kan minska klimatpåverkan. Det kan vidare avse strukturer för strandskyddsområden och landsbygdsutveckling i strandskyddsnära lägen. Regionerna kan därmed få svårt att få genomslag för sina regionala särdrag och forma en planering efter sina förutsättningar och förhållanden.

Då regionplanen är en plan enligt PBL kommer det också innebära i planhierarkin att regionplanen ligger ”ovanför” den kommunala översiktsplanen. Den regionala fysiska planeringen kan leda till en förskjutning av ansvar och befogenheter från kommunal till regional nivå.

Om regionen väljer att hantera alla frågor som är uppräknade ovan innebär det att regionen kommer att styra hur kommunerna ska hantera motsvarande frågor.

Den regionala planen hanterar kommunala frågor

Kravet att det av en RP ska framgå hur hänsyn tagits till allmänna intressen enligt 2 kapitlet PBL och enligt 3-5 kapitlet MB är nytt i lagstiftningen. Det innebär att planläggning ska ske med hänsyn till en stor mängd intressen, som idag hanteras av kommunerna, såsom natur- och kulturvärden, miljö och klimataspekter, ändamålsenlig struktur, estetiskt tilltalande utformning, från social synpunkt god livsmiljö för alla samhällsgrupper, långsiktigt god hushållning, goda miljöförhållanden, god ekonomisk tillväxt, en effektiv konkurrens och bostadsbyggande och utveckling av bostadsbeståndet samt riksintressen och miljökvalitetsnormer.

Beroende på vad regionen anser vara en regional fråga kan de regionala planerna därmed komma att redovisa och bedöma samma områden som de kommunala översiktsplanerna.

Lagändringarna riskerar därmed att försvaga kommunernas rådighet över hur mark- och vatten ska användas.

Kraven är vägledande i teorin, men styrande i praktiken

I lagstiftningen används ordet ”vägledande” för den regionala planen. I praktiken blir dock den regionala planen styrande av skäl som har beskrivits tidigare i texten:

- När kommunen tar fram en översiktsplan måste den beskriva om den gör avsteg från den regionala planen
- Regionen och länsstyrelsen kan bevaka hur kommunerna tar hänsyn till den regionala planen
- Om regionen finner att en kommun har avvikit från regionplanens innehåll kan regionen framföra sina synpunkter till länsstyrelsen och begära att saken prövas av länsstyrelsen enligt 11 kap 10 §. Enligt propositionen bör regionens mening tillmätas stor betydelse
- Dessutom finns det exempel på att domstolar hänvisar till regionala planer (enligt tidigare lagstiftning) och översiktsplaner i sina beslut, trots att de bara är ”vägledande” enligt lagstiftningen

I praktiken blir den regionala planen med andra ord styrande över översiktsplaner och detaljplaner.

Sveriges Kommuner och Landsting

KS § 92 DNR KS 107/2021 950

Remiss från Västra Götalandsregionen (VGR) avseende regional fysisk planering enligt plan- och bygglagen (PBL)

Sammanfattning

Samhällsutvecklare informerar om inkommen remiss från Västra Götalandsregionen (VGR) avseende regional fysisk planering enligt plan- och bygglagen (PBL). Remisstiden är till 30 september. Boråsregionen Sjuhärads kommunalförbund kommer att skriva ett yttrande där de sammanfattar samtliga kommuners synpunkter och kommunalförbundet har sista svarsdag den 30 juli. Remissen berör huruvida VGR ska bli ett regionalt planorgan som verkar enligt PBL. Det är möjligt att arbeta med regional fysisk planering inom ramen för PBL på frivillig basis, detta gör VGR redan idag, om än i begränsad utsträckning. Frågan är nu om man ska ta steget och göra detta enligt PBL. Då PBL reviderades under 2019 var intentionen att fler regionen skulle börja arbeta mer med fysisk planering inom ramen för PBL, med anledning av detta har därför frågan uppkommit huruvida VGR ska ansöka om att få detta uppdrag. Om regionen ansöker om att få uppdraget blir det ett nytt ansvarsområde för regionen. Arbetet innebär att VGR tar fram en regional översiktsplan, planen är ej juridiskt bindande men den är strategisk och vägledande. Planen utgör då en överenskommelse mellan kommunerna kring hur mark och vatten ska användas.

Förvaltningen ser ett behov av att ta ett helhetsgrepp om dessa frågor. VGR har 49 kommuner och det är redan idag en utmaning att göra sin röst hörd. Det kommer att krävas ett gediget arbete för att komma överens om en regional översiktsplan men det kommer att bli en tydligare vägledning för oss som liten kommun. Mycket kan göras på frivillig bas men det ger inte samma tyngd som man får om man arbetar genom PBL.

Beslutsunderlag

Remiss om regional fysisk planering enligt PBL - VGR som regionplaneorgan daterad 2021-03-15
Remissunderlag – remiss om regional fysisk planering enligt plan- och bygglagen – VGR som regionplaneorgan

Förslag till beslut

Lennart Ottosson (KV) föreslår att kommunstyrelsens presidie ges i uppdrag att underteckna och skicka ett preliminärt förslag avseende regional fysisk planering till Boråsregionen Sjuhärads kommunalförbund innan den 30 juli.

Beslutsgång

Lennart Ottossons (KV)

Ordföranden frågar om ~~förvaltningens~~ förslag till beslut antas och finner att så sker.

Ändring enligt FL § 36

Fortsättning KS § 92

Kommunstyrelsens beslut

1. Kommunstyrelsens presidie ges i uppdrag att underteckna och skicka ett preliminärt förslag avseende regional fysisk planering till Boråsregionen Sjuhärads kommunalförbund innan den 30 juli.

Remissunderlag – remiss om regional fysisk planering enligt plan- och bygglagen – VGR som regionplaneorgan

Innehåll

Fakta om lagstiftningen 1
Regionplanen är vägledande och ej rättsligt bindande 2
Frågor som har betydelse för länets fysiska miljö 2
Behovet av Regional fysisk planering 2
Regional fysisk planering och regionplan enligt PBL 3
Regional fysisk planering utanför PBL 3
Samverkan är en förutsättning 4
Regional utblick, exempel från andra regioner 4
Avslutande kommentar 5
Lästips, länkar 5

Fakta om lagstiftningen

Uppdraget som regionplaneorgan regleras i Plan- och Bygglagens (PBL) sjunde kapitel Regional fysisk planering. PBL är också den lag som reglerar kommunernas planläggning av mark och vatten, som t ex översikts- och detaljplaner.
Bakgrunden till att kapitel 7 gjordes om var Bostadsplaneringskommitténs utredning SOU 2015:59 En ny regional planering – ökad samordning och bättre bostadsförsörjning.

När en region omfattas av PBL kap 7 Regional fysisk planering ska regionen enligt § 1:

1. utreda regionala frågor av betydelse för länets fysiska miljö,
2. upprätta ett förslag till regionplan enligt 2-4 §§ eller förslag till ändring av en sådan plan,
3. anta, pröva aktualiteten hos och vid behov ändra planen,
4. lämna underlag om regionala frågor av betydelse för länets fysiska miljö till länsstyrelsen, andra berörda regioner och de kommuner, regionala kollektivtrafikmyndigheter och andra myndigheter som berörs,
5. yttra sig över förslag till översiktsplaner inom länet under granskningstiden i fråga om hur dessa planer förhåller sig till regionplanen,
6. verka för insatser som kan bidra till att det långsiktiga behovet av bostäder kan tillgodoses, och
7. verka för insatser som kan bidra till att minska länets klimatpåverkan och dess effekter

I § 2 står att en regionplan ska ange de grunddrag för användningen av mark- och vattenområden och de riktlinjer för lokaliseringen av bebyggelse och byggnadsverk som har betydelse för länet. Planen ska ge vägledning för beslut om översiktsplaner, detaljplaner och områdesbestämmelser. Regionplanen är inte bindande.

Regionplanen är vägledande och ej rättsligt bindande

I samband med den nya lagstiftningen har det uppkommit frågor kring hur regionplanen förhåller sig till kommunens planering och överklaganden. Lagmässigt är en regionplan är att betrakta som en översiktsplan, dvs den är vägledande och inte juridiskt bindande. Både översikts- och regionplaner kan ge fördelar om de efterlevs men det finns inga lagmässiga krav att följa dessa. I domar om överklagande i detaljplaner eller liknande kan de ge vägledning för beslut. Kommunen ska däremot motivera varför avsteg görs i förhållande till regionplanen. Detta är i princip på samma sätt som en kommun idag ska motivera avsteg från den egna översiktsplanen.

Frågor som har betydelse för länets fysiska miljö

I PBL står att regionplanen ska omfatta regionala frågor som har betydelse för länets fysiska miljö. Det är inte specificerat vilka dessa frågor är. Det som nämns är:
verka för insatser som kan bidra till att det långsiktiga behovet av bostäder kan tillgodoses, och
verka för insatser som kan bidra till att minska länets klimatpåverkan och dess effekter
samt ange grunddrag för användningen av mark- och vattenområden och riktlinjer för lokaliseringen av bebyggelse och byggnadsverk.

I förarbetena till lagändringen (SOU 2015:59) skrevs att planeringen ska gälla frågor som behöver behandlas ur ett vidare perspektiv än den enskilda kommunens. Det gavs också exempel på vad som skulle kunna vara frågor av regional betydelse. *”Med detta menas frågor som är regionala till sin karaktär eller som angår två eller flera kommuner. Det kan exempelvis röra sig om övergripande fysiska strukturer för bebyggelse och tillhörande anläggningar, huvudstråk, städer eller tätorter av särskild regional betydelse (s.k. regionala kärnor), natur- och grönområden, infrastruktur för transporter, energi- och vattenförsörjning, avfallshantering, avlopp, gränsregionala relationer, eller strukturer som minskar klimatpåverkan. Det kan vidare handla om strukturer för strandskyddsområden och landsbygdsutveckling i strandskyddsnära lägen*.”

En tolkning av detta skulle kunna vara att det långsiktiga behovet av bostäder och att bidra till att minska länets klimatpåverkan och dess effekter, är frågor av regional karaktär och att det i samverkan finns möjligheter att forma och anpassa regionplanen utifrån de behov som finns i Västra Götaland.

Redan idag samverkar kommuner och region m fl kring ett antal områden. Västra Götalandsregionen är regionalt ansvarig för länsplanen för infrastruktur, trafikförsörjningsprogram för kollektivtrafik och regionala utvecklingsstrategin (RUS). Dessa områden finns det upparbetade samverkansformer kring och här kan finnas erfarenheter.

Bostadsfrågor är i första hand en kommunal angelägenhet, men har stark koppling till regionens ansvarsområden inom transportinfrastruktur, kollektivtrafik och regional utveckling och är en viktig del i en fortsatt långsiktig hållbar utveckling. Bättre samordning av dessa frågor är ett steg närmare en effektivare samhällsplanering.

Behovet av Regional fysisk planering

Den ökade komplexiteten i samhället innebär att hänsyn behöver tas till större geografiska områden än kommunen. Flera frågor i samhällsplaneringen behöver idag hanteras kommunöverskridande, exempelvis infrastruktur, klimat- och miljö, energiförsörjning, regional bostadsförsörjning och kollektivtrafik. Frågornas karaktär innebär ofta att resurser behöver samlas och utmaningarna tas om hand av flera än den enskilda kommunen. En gemensam viljeinriktning

över Västra Götalands fysiska struktur ger tydlighet och styrka i kommunernas och regionens arbete och kan bidra till att stödja planeringsprocesser på olika nivåer.

En regional fysisk planering kan även stödja samverkan i de länsöverskridande sambanden som finns. Till exempel ingår Kungsbacka, Varberg och Falkenberg i Göteborgs funktionella arbetsmarknadsregion, liksom att Åmål ingår i Karlstads. Vidare ingår Kungsbacka i Västtrafiks trafikeringsområde och i Göteborgsregionens kommunalförbund, Varberg är adjungerad i Sjuhärads kommunalförbund. Även andra länsgränsöverskridande samband finns gentemot Norge och våra grannlän.

Västra Götalandsregionen har ett pågående arbete med regional fysisk planering, där kommunalförbund, Trafikverket och länsstyrelsen deltar i den så kallade Strukturbildsgruppen. Behov att jobba med regional fysisk planering identifierades redan i regionala utvecklingsstrategin, VG2020. I remissvaren på den nyligen antagna strategin RUS 2030 efterfrågas en utökad och tydligare regional fysisk planering.

Regional fysisk planering och regionplan enligt PBL

Att bli ett regionplaneorgan enligt PBL skulle innebära ett nytt ansvarsområde för VGR, men också skapa förutsättningar för ett helhetsgrepp och samverkan kring viktiga frågor för Västra Götaland. Vi kommer då också att få samma ansvar som de två andra storstadsregionerna.

Regional fysisk planering enligt PBL och framtagande av en regionplan följer en lagstiftad och återkommande process. Grunderna i planen, se ovan under fakta om lagstiftningen, innebär en långsiktighet gällande både form och innehåll. Regionplanen ger möjligheter att knyta ihop den kommunala översiktliga planeringen på ett tydligare sätt med den regionala planeringen. Kommunerna kan se sig i ett regionalt sammanhang och ta del av gemensamma planeringsunderlag på regional nivå. I förhållande till den statliga nivån ger regionplanen ett tydligt mandat och visar på den regionala viljeinriktningen. Regionplanen skulle kunna underlätta och lösa ut frågor kring statliga intressen redan på regional nivå och därmed förenkla för den kommunala planeringen.

Som ett led i att åstadkomma mer enhetlighet i landet, kan ytterligare län omfattas när behov av och förutsättningar för sådan planering finns. Riksdagen gjorde också ett så kallat tillkännagivande till regeringen om att regeringen ska ”ta nödvändiga initiativ till att utveckla reformen så att den omfattar fler län”. Att arbeta enligt PBL och ta fram en regionplan innebär samtidigt större krav på planeringen och utökade resurser och kompetens. Enligt tidigare bedömningar kan det röra sig om ett tiotal tjänster. VGR ser inte att resursfrågan innebär något hinder för att bli regionplaneorgan.

Regional fysisk planering utanför PBL

Oavsett om Västra Götalandsregionen är regionplaneorgan eller ej finns det ett behov av samverkan och tätare knyta samman den planering som sker på olika nivåer, särskilt mellan kommunal och regional nivå, men också nationellt. Syftet är att tydliggöra hur geografin påverkar tillväxt och utveckling och använda planeringen som ett verktyg för att samordna olika beslutnivåer och politikområden. Det kan innebära att man stärker kopplingen mellan kommunal översiktsplanering, bostadsförsörjning, regionalt tillväxtarbete och kollektivtrafik- och infrastrukturplanering.

Följande kännetecknar regional fysisk planering utanför PBL: Det är ett frivilligt uppdrag som bedrivs inom tillväxtuppdraget. Frivilligheten ger inte samma formella tyngd gentemot andra aktörer och bygger på gemensamma överenskommelser. Region och kommuner är fria att tillsammans bestämma vilka frågor man ska jobba med och på vilket sätt.

Samverkan är en förutsättning

Med tanke på Västra Götalands storlek med 49 kommuner behöver det finnas tydliga samverkansformer för regional fysisk planering. Även samverkansformer med grannregioner behöver utvecklas, speciellt där gemensamma arbetsmarknadsregioner finns. Exempel på samverkansformer mellan VGR och kommuner och kommunalförbund finns inom det regionala transportinfrastrukturarbetet och för det strategiska arbetet inom kollektivtrafiken.

I Västra Götaland är vi unika med en organisation med fyra kommunalförbund. Att tillsammans med berörda aktörer utarbeta arbetsformer för samarbetet inom länet, liksom utanför, blir en grundläggande fråga.

Regional utblick, exempel från andra regioner

Region Halland arbetar sedan några år tillbaka med regional planering i form av olika fördjupande kunskapsmaterial och analyser. Region Halland skickade tillsammans med de halländska kommunerna hösten 2020 in en hemställan till regeringen om att bli regionplaneorgan. Region Halland ser möjligheter i att koppla ihop olika strategiska planeringsprocesser i arbetet med en kommande regionplan.
Region Skåne har inom arbetet med "Strukturbild för Skåne" arbetat med regional planering sedan början av 2000-talet. Region Skåne har under 2019-2020 arbetat fram förslag till sin första regionplan kopplat till rollen som regionplaneorgan enligt PBL. Planen är ett stöd för de skånska kommunerna i frågor som är av mellankommunal och regional karaktär. En övergripande utvecklingsinriktning för Skåne stöds av olika planeringsstrategier. Tematiska fördjupningar finns för bland annat transporter, teknisk försörjning och bebyggelseutveckling. Planen tydliggör det fysiska perspektivet av Skånes regionala utvecklingsstrategi.

Bild från samrådsförslag "Regionplan för Skåne 2022-2040".

Region Stockholm har lång erfarenhet av att arbeta med regional planering och har tagit fram flera regionplaner sedan 1950-talet. Den senaste regionplanen, regional utvecklingsplan för Stockholm (RUFS 2050), togs fram 2018.
Region Östergötland har tagit ett beslut om att tillsvidare fortsätta arbetet med regional planering utanför PBL. Region Östergötland arbetar med regional planering i form av en strukturbild och olika

planeringsunderlag för både regionen och kommunerna. En rumslig inriktning är tänkt att förtydliga det fysiska perspektivet i regionala utvecklingsstrategin för Östergötland.

Avslutande kommentar

Om beslut skulle tas om att Västra Götalandsregionen ska hemställa om att få ansvar för regional fysisk planering enligt PBL, kommer handläggningen på Regeringskansliet att ta tid. Det finns inget tydligt svar om hur lång tid. En indikativ tidplan är att om en hemställan skickas in 2021 kan regionen omfattas av lagen tidigast 2022/23. Under mandatperioden 2022-2026 ska sedan en regionplan tas fram. För Region Skåne har det tagit ca två år att utarbeta en plan och de hade en bra grund, genom sitt strukturbildsarbete, att utgå ifrån.
De regionplaner som har tagits fram av Region Skåne resp Stockholm har olika utformning och fokus. En ev regionplan för Västra Götaland skapas utifrån de förutsättningar som finns här. I förarbetena står: Den regionala variationen innebär att den regionala fysiska planeringen innehållsmässigt kommer att skilja sig åt mellan olika län.

Lästips, länkar

- Förarbeten till PBL-förändringen:
  SOU 2015:59 En ny regional planering – ökad samordning och bättre bostadsförsörjning, samt propositionen 2017/18:266
  En ny regional planering - Regeringen.se

- Plan- och bygglag (2010:900) Svensk författningssamling 2010:2010:900 t.o.m. SFS 2020:603 - Riksdagen

- På Boverkets hemsida finns mer information att läsa

- Information om Region Skånes förslag till regionplan:
  https://utveckling.skane.se/utvecklingsomraden/samhallsplanering/regional-fysisk-planering/

VÄSTRA GÖTALANDSREGIONEN

Remiss
Datum 2021-03-15
Diarienummer RS 2021-01146

Remiss om regional fysisk planering enligt PBL- VGR som regionplaneorgan

En reviderad plan- och bygglag, PBL, började gälla 1 januari 2019. I och med att lagen antogs fick Region Stockholm och Region Skåne ett obligatoriskt uppdrag att bedriva regional fysisk planering för sitt respektive territorium. Det är endast regionutvecklingsansvariga som kan omfattas och i Västra Götaland är det bara Västra Götalandsregionen som kan vara det. Som ett led i att åstadkomma mer enhetlighet i landet, kan ytterligare län omfattas när behov av och förutsättningar för sådan planering finns. Riksdagen gjorde också ett så kallat tillkännagivande till regeringen om att regeringen ska ”ta nödvändiga initiativ till att utveckla reformen så att den omfattar fler län”.

Finansdepartementet har, via samtal 2019 och 2020, frågat Västra Götalandsregionen om regionen bedömer att det finns förutsättningar för att kunna omfattas av lagen. I remissvaren på den nyligen antagna strategin VG2030 efterfrågas en utökad och tydligare regional fysisk planering. Frågan om regionens ansvar för regional planering enligt PBL har lyfts på beredningen för hållbar utveckling (BHU) och BHU:s ordförande önskade få synpunkter från kommunerna och kommunalförbunden om deras inställning till frågan om att Västra Götalandsregionen skulle bli ett regionplaneorgan. Frågan har diskuterats i kommunalförbunden som återkom med önskemål om att frågan skulle skickas som en formell remiss, samt att VGR tydliggör sin inställning. BHU ställde sig bakom önskemålet om remiss.

Västra Götalandsregionen är positiv till att bereda och utreda frågan om en hemställan till regeringen om att ansvara för regional fysisk planering, under förutsättning att det finns stöd från kommunerna då planeringen behöver göras genom samverkan. Ett sådant stöd är en viktig förutsättning för att nå framgång i denna typ av planering.

Remissen består av ett antal frågeställningar och ett underlag bestående av kort fakta, med lästips för fördjupning.

Under remisstiden kommer en digital remisskonferens att hållas den 29 april på eftermiddagen. Mer information om remisskonferensen kommer att skickas ut inom kort.

Postadress:	Besöksadress:	Telefon:	Webbplats:	E-post:
Regionens Hus 462 80 Vänersborg	Residenset, Torget Vänersborg	010-441 00 00	www.vgregion.se	regionstyrelsen@vgregion.se

Remissens frågeställningar

Vilken inställning har ni till att Västra Götalandsregionen hemställer om att få ansvar för regional fysisk planering enligt PBL i Västra Götaland.
Vi önskar svar på följande frågeställningar:

- Vilken betydelse kan en samlad planering på regional nivå ha för att stärka Västra Götaland?
- Hur resonerar ni kring hur den regionala fysiska planeringen kan stödja den kommunala fysiska planeringen?
- Vilka frågor/områden inom fysisk planering ser ni att det finns ett behov av att samverka kring på regional nivå?
- Vilka samverkansformer tror ni skulle behövas?
- Sammanfattande syn på frågan om VGR ska hemställa till regeringen om att ansvara för regional planering enligt PBL.
- Övriga synpunkter

Här beskrivs bakgrund till respektive remissfråga:

Vilken betydelse kan en samlad fysisk planering på regional nivå ha för att stärka Västra Götaland?

Ett bakomliggande skäl till förslaget om regional fysisk planering är att planeringen bör kunna bidra till att stärka samordningen med andra planeringsslag. En regional plan utgör då gemensamma plattformar, viljeinriktningar och utgångspunkter, vilket ger ett stöd för mellankommunal samverkan och i dialoger med staten och andra nivåer.

Hur resonerar ni kring hur den regionala fysiska planeringen kan stödja den kommunala fysiska planeringen?

Ett syfte med regional fysisk planering är att den, genom att ha ett regionalt perspektiv, ska ge ett stöd för kommuner och andra aktörer i deras översiktliga planering. Enligt förarbetena och propositionen skrivs att avsikten med ansvaret för regional fysisk planering är att den ska underlätta den kommunala översiktsplaneringen, planeringen för bostadsförsörjning och planeringen av övriga regionala planeringsslag genom att bidra med underlag och regionala bedömningar samt avvägningar mellan olika nationella, regionala och lokala intressen.

Vilka frågor/områden inom fysisk planering ser ni att det finns ett behov av att samverka kring på regional nivå?

Många frågor är strukturövergripande och kan inte begränsas av en kommungräns, t ex transportinfrastruktur, kollektivtrafik och miljö- och klimatfrågor, samt energiförsörjning. I förarbetena till lagändringen (SOU 2015:59/Prop2017/18:266) skrevs att planeringen ska omfatta frågor av betydelse för den fysiska miljön som angår två eller flera kommuner i ett län. Planeringen ska således gälla frågor som behöver behandlas ur ett bredare perspektiv än den enskilda kommunens. Regional planering är inte avsedd att inskränka den kommunala planeringen, den ska vara stödjande. Förslaget innebär inte en omfördelning av uppgifter som någon annan ansvarar för idag. Här nämns några gränsöverskridande frågor. Finns det fler?

I våra tidigare dialoger i kommunalförbundens nätverk kring regional planering har exempelvis följande frågor lyfts fram:

Vilka samverkansformer tror ni skulle behövas?

- Vilken roll kan/bör kommunalförbunden ha?

Med tanke på Västra Götalands storlek med 49 kommuner behöver det finnas tydliga samverkansformer för regional fysisk planering. Även samverkansformer med grannregioner behöver utvecklas, speciellt där gemensamma arbetsmarknadsregioner finns. Exempel på samverkansformer mellan VGR och kommuner och kommunalförbund finns inom det regionala transportinfrastrukturarbetet och för det strategiska arbetet inom kollektivtrafiken. Kommunalförbunden bedriver idag arbete med delregionala strukturbilder. I Västra Götaland är vi unika med en organisation med fyra kommunalförbund. Att tillsammans med berörda aktörer utarbeta arbetsformer för samarbetet inom länet, liksom utanför, blir en grundläggande fråga.

Sammanfattande syn på frågan om VGR ska hemställa till regeringen om att ansvara för regional planering enligt PBL

Utifrån ovan frågor och svar – vad är er sammanfattande syn gällande om VGR ska vara regionplaneorgan enligt PBL?

Övriga synpunkter

Övriga synpunkter, medskick eller inspel som ni vill bidra med.

Svar på remissen

Vi vill ha ert remissvar **senast 30 september 2021**. Svaret skickas till regionstyrelsen@vgregion.se. Ange i ämnesraden ”*Er organisation* – Remissvar Regional fysisk planering PBL, RS 2021-01146 ”.

Frågor angående remissen besvaras av anita.rynvall.martensson@vgregion.se eller martin.elofsson@vgregion.se

Med vänliga hälsningar

Västra Götalandsregionen

Sändlista remiss

Kommunerna i Västra Götaland
Göteborgsregionens kommunalförbund
Fyrbodals kommunalförbund
Sjuhärads kommunalförbund
Skaraborgs kommunalförbund
Region Halland
Region Jönköping
Region Värmland
Region Örebro
Länsstyrelsen Västra Götaland
Trafikverket Region Väst

HERRLJUNGA KOMMUN

KOMMUNSTYRELSENS
FÖRVALTNING
Maja Sallander

Tjänsteskrivelse
2021-07-02
DNR KS 136/2021

Remissvar gällande förslag till nya föreskrifter för Västra Götalands län samt upphävande av Trafikverkets föreskrifter (TRVTFS 2018:4) om bärighetsklasser i Västra Götalands län

Sammanfattning

Trafikverket har föreslagit nya föreskrifter om bärighetsklasser för vägar i Västra Götaland vilka Herrljunga kommun inbjudits att yttra sig över. Herrljunga kommun berörs genom att tre av de vägar som föreslås få höjd bärighet (väg 181, 182 och 183) och sex av de vägar som föreslås även i fortsättningen få nedsatt bärighet (1810, 1842, 1845, 1846, 1850 och 1933) går inom eller genom kommunen, se bilaga ”Karta över av förslaget berörda vägar inom Herrljunga kommun”. Trafikverket ser nu behov av att successivt öppna upp vägnätet för ännu tyngre fordon än tidigare och har då infört en ny bärighetsklass: BK4 (se bilagor ”Bärighetsklasser (BK) på vägar och broar” samt ”Information om BK4”). Målet är att senast år 2029 öka bärigheten på 70-80% av det vägnät som har störst betydelse för näringslivet. Vägar som enligt förslaget även fortsättningsvis får BK2, nedsatt bärighet, bedöms inte klara tyngre laster. Förvaltningen föreslår att kommunen tillstyrker förslag till föreskrift med hänsyn till den förväntade nyttan för näringslivet på sikt, men samtidigt lyfter de potentiella målkonflikter förslaget kan innebära i relation till oskyddade trafikanter i anslutning till väg 181 i tätorten. Kommunen har fått förlängd svarstid till den 3/9.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse i ärendet (daterad 2021-07-02)
- Förslag till yttrande från Herrljunga kommun i ärendet (daterat 2021-07-02)
- Bilaga till yttrande ”ÅVS för väg 181” (daterad 2020-03-16)
- Karta ”Av förslaget berörda vägar inom Herrljunga kommun” (daterad 2021-07-01)
- Förslag till föreskrift ”Trafikverkets föreskrifter om bärighetsklasser i Västra Götalands län” (ej daterad)
- Trafikverkets konsekvensutredning i ärendet (daterad 2021-05-17)
- Mejlkonversation med Trafikverkets handläggare (daterad 2021-07-01)
- Trafikverkets presentation ”Information om BK4” (ej daterad)
- Utdrag från Trafikverkets hemsida https://www.trafikverket.se/for-dig-i-branschen/vag/bk--barighetsklasser-pa-vagar-och-broar/ ”Bärighetsklasser (BK) på vägar och broar” (daterad 2021-07-02)

Förslag till beslut

Förslag till yttrande godkänns och sänds som kommunens yttrande i ärendet till Trafikverket, Region Väst.

Maja Sallander
Samhällsutvecklare

HERRLJUNGA KOMMUN

KOMMUNSTYRELSENS FÖRVALTNING
YTTRANDE
2021-07-02
KOMMUNENS DNR KS 136/2021-950

Karin Gustafsson
TRAFIKVERKET Region Väst
405 33 Göteborg

Herrljunga kommuns remissvar gällande förslag till nya föreskrifter för Västra Götalands län samt upphävande av Trafikverkets föreskrifter (TRVTFS 2018:4) om bärighetsklasser i Västra Götalands län, Trafikverkets dnr TRV 2021/19738

Sammanfattning

Herrljunga kommun har av Trafikverket inbjudits att lämna synpunkter i ärende TRV 2021/19738, förslag till nya föreskrifter för Västra Götalands län samt upphävande av Trafikverkets föreskrifter (TRVTFS 2018:4) om bärighetsklasser i Västra Götalands län.

Herrljunga kommun berörs i första hand av förslaget genom att tre av de vägar som föreslås få höjd bärighetsklass 4 i enlighet med förslagets §2 går i eller genom kommunen, samt att sex av de vägsträckor som förslås ha bärighetsklass 2 går i eller genom kommunen. Herrljunga kommun tillstyrker förslag till föreskrifter för de delar av vägnätet som berör kommunen, men är mån om ett fortsatt förbättringsarbete och att Trafikverket värnar om säkerheten och trygghetsupplevelsen för oskyddade trafikanter i tätorten.

Beslutsunderlag

Remiss, inklusive remissbrev (daterat 2021-05-17), Förslag till Trafikverkets föreskrifter om bärighetsklasser i Västra Götalands län (ej daterat), Konsekvensutredning till förslag om bärighetsföreskrifter Västra Götalands län enligt förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning (daterad 2021-05-17).
Kommunens yttrande i ärendet, daterat 2021-06-24.

Yttrande

Herrljunga kommun vill påpeka att remissen saknar material som redogör för vilka bedömningar som ligger till grund för förslaget. Detta ser kommunen som en tydlig brist som gör materialet svårtillgängligt och svårbedömt.

Kommunen väljer att inte avstyrka förslag till föreskrifter avseende väg 181, sträckan väg 1921 Östergården–väg 47, 2632 Mellomgården, men anser att den i remissen inte har motiverats i tillfredsställande omfattning med hänsyn till tidigare problematik på sträckan. Väg 181 på sträckan väg 1921 Östergården-väg 183 Bergagärde är redan i dagsläget en sträcka som identifierats som problematisk av kommunen, vilket även diskuterats med Trafikverkets regionala samhällsplanerare på Region Väst. Sträckan har varit föremål för

HERRLJUNGA KOMMUN

granskning och åtgärdsförslag i, den på kommunens uppdrag framtagna, Åtgärdsvalsstudie för väg 181 som bifogas detta yttrande. På sträckan kör tung trafik genom små och trånga cirkulationsplatser. Längs sträckan finns gång- och cykelvägar som nyttjas frekvent samt ett flertal gångpassager/övergångsställen. I närhet av vägen ligger kommunens största grundskola samt kommunens enda gymnasieskola. Skolbarn har ofta anledning att passera över vägen eftersom upptagningsområdet för grundskolan är hela tätorten och för gymnasieskolan hela kommunen. I nära anslutning till vägen finns även ett flertal andra målpunkter, som sporthall/simhall, vårdcentral, matbutik och bostäder, fördelade på båda sidor vägen. På grund av denna komplexitet är passagerna över vägen återkommande ämnen i synpunkter från medborgare. Ofta framkommer att oskyddade trafikanter upplever gångpassagerna som osäkra, och ett antal incidenter har också rapporterats. Kommunen befarar att tyngre, och därmed också längre, transporter på sträckan kan förvärra denna problematik. Därför behöver en förändring, likt den i förslag till föreskrifter, vara väl motiverad med en uppenbar nytta. Eventuellt behöver åtgärder genomföras för att minska konflikterna mellan godstrafiken och de oskyddade trafikanterna. Av förslaget framgår inga sådana åtgärder. I nu liggande förslag sträcker sig bärighetsklass 4 till en punkt strax bortom den problematiska sträckan: i korsningen väg 181/väg 1921 Östergården. Kommunen ser inte vart tunga transporter, som kräver BK4, ska ta vägen i denna punkt. Här finns ingen tydlig målpunkt. Här finns heller ingen möjlighet att lasta om. De målpunkter som skulle gynnas av en höjd bärighet finns i huvudsak bortom den nu föreslagna slutpunkten. Längs väg 1921 finns ett par industriområden under utveckling, inom en kilometer från nu föreslagen slutpunkt. De verksamheter som finns där hade gynnats av en höjd bärighet om den hade nått ända fram till industriområdena, vilket nu inte är fallet. Likaså hade en stor andel av kommunens näringsverksamheter gynnats av om bärighetsklass 4 gällde även på resterande del av väg 181, ut till väg E20. Så är inte heller fallet. Av dialog med Trafikverket, Region Väst, framgår ändå att avsikten är att på sikt öppna upp även resterande del av väg 181, fram till väg E20, men att detta inte är genomförbart under den tid då E20 byggs om. Likaså framhåller Trafikverket Region Väst att avsikten är att på sikt möjliggöra för tyngre trafik på väg 1921. Under förutsättning att detta fortsatt är Trafikverkets avsikt väljer Herrljunga Kommun att inte avstyrka förslag till föreskrift för väg 181. Kommunen vill dock framhålla att denna förändring ytterligare understryker behovet av åtgärder för oskyddade trafikanter i tätorten i enlighet med bifogad ÅVS. Förbättringar på vägen hade även gynnat näringslivet i omgivande delregion som kan nyttja väg 181 för att ansluta till E20.

Kommunen tillstyrker förslag till bärighetsklass 4 på övriga sträckor som kommunen berörs av (182 Väg 42, sträckan 1782 Stenatorp–väg 46 Timmele; 183 Väg 42, 1801 cirkulationsplats Fristad–väg 181 Bergagärde). Vägarna är av stor betydelse för näringslivet och utformningen på den bärighetsklassningsförändring som föreslås möjliggör för effektiva transporter genom kommunen. Kommunen vill dock uppmärksamma Trafikverket på att väg 183 på sträckan väg 1848 Vesene-väg 182 Stenö (söder om Grude) i dagsläget inte nyttjas av tung trafik i samma utsträckning som omgivande sträckor på väg 183. Kommunen erfar att

HERRLJUNGA KOMMUN

detta är på grund av vägens utformning: vägen är kurvig och innebär i många fall en omväg jämfört med att välja väg 1848 på denna delsträcka. För att kunna nyttja vägen optimalt hade åtgärder behövts. Herrljunga kommun erfar att väg 1848 på grund av detta är relativt hårt belastad, vilket märks genom att bärighetslagret blir slitet. Önskvärt vore alltså att även denna sträcka rustades för BK4 genom åtgärder i framtiden.

Avseende BK2 på de sträckor som kommunen berörs av (1810.02 sträckan väg 1810 Torpåkra–340 meter norr om väg 1810 Torpåkra; 1842 sträckan väg 182 Holmen–väg 1843 Alboga; 1845 sträckan väg 1843 Haragården–väg 1846 Broddarp; 1846 sträckan väg 1851 Öra–väg 1843 Eriksberg; 1850 sträckan väg 1846 Fageråsen–väg 2648 Rosendalen; 1933 sträckan bro över Nossan vid Hudene) har kommunen ingen erinran.

Avseende övriga sträckor, som Herrljunga kommun inte berörs direkt av, har kommunen ingen erinran.

Maja Sallander
Samhällsutvecklare

Besöksadress
HERRLJUNGA KOMMUN
Torget 1 (Box 201)
524 23 HERRLJUNGA

Telefon
0513-170 00
Fax
0513-171 33

E-post
herrljunga.kommun@herrljunga.se
Internet
www.herrljunga.se

HERRLJUNGA KOMMUN

KOMMUNSTYRELSENS FÖRVALTNING
Maja Sallander

Tjänsteskrivelse - bilaga
2021-07-01
DNR KS 136/2021

Karta över av förslaget berörda vägar inom Herrljunga kommun

Vägar som enligt förslaget får bärighetsklass 4 med villkor enligt föreskriftens 2 §

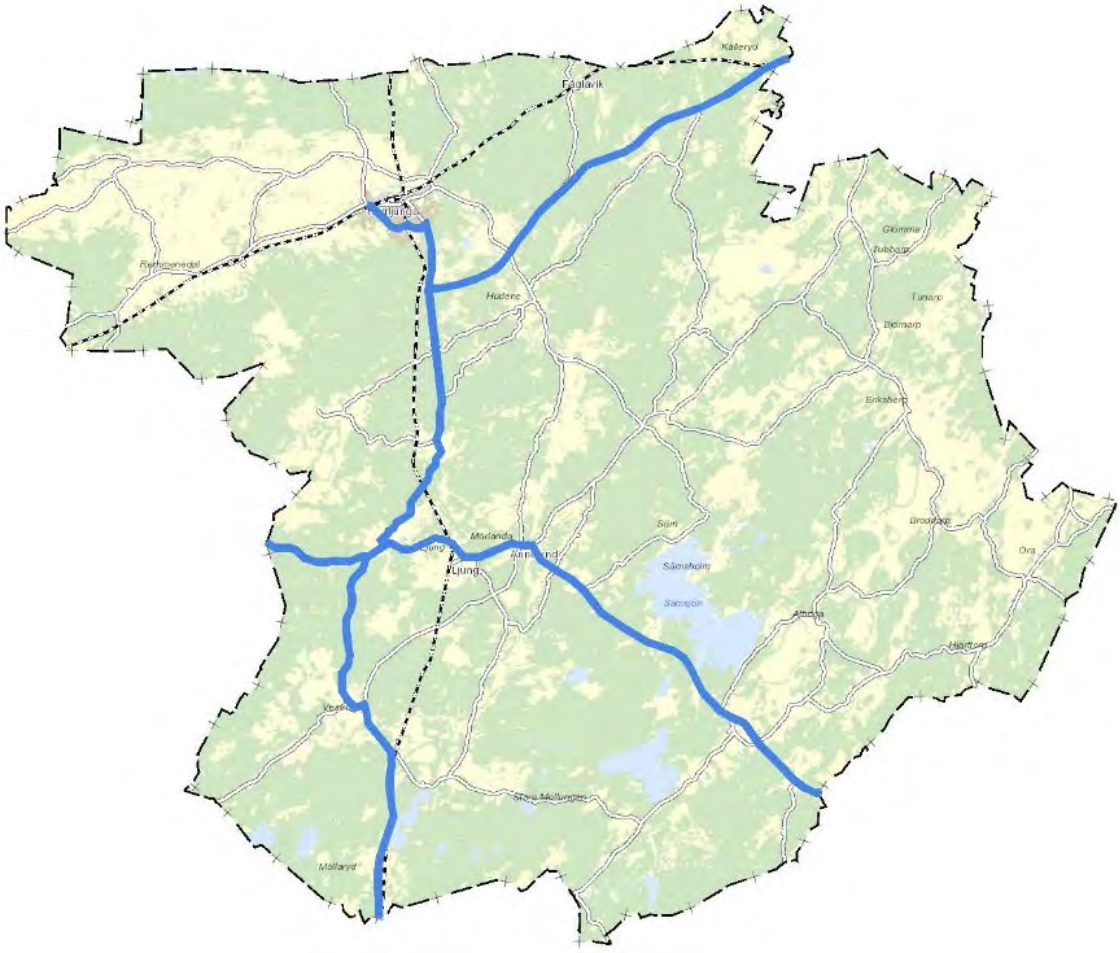

Dessa vägar är:

- Väg 181: från väg 1921 (Bitternavägen) till väg 47 (andra sidan Falköpingsgränsen). Går bland annat genom Herrljunga tätort.
- Väg 182: Från väg 42 (Vårgårda) till väg 46 Timmele (Ulricehamn). Går bland annat genom Ljung och Annelund.
- Väg 183: Från väg 42 Fristad (Borås) till väg 181 Bergagärde (Herrljunga)

Vägarna har i dagsläget bärighetsklass 1.

HERRLJUNGA KOMMUN

KOMMUNSTYRELSENS FÖRVALTNING
Maja Sallander

Tjänsteskrivelse - bilaga
2020-07-01
DNR KS 136/2021

Vägar som enligt förslaget får bärighetsklass 2 enligt föreskriftens 3 §

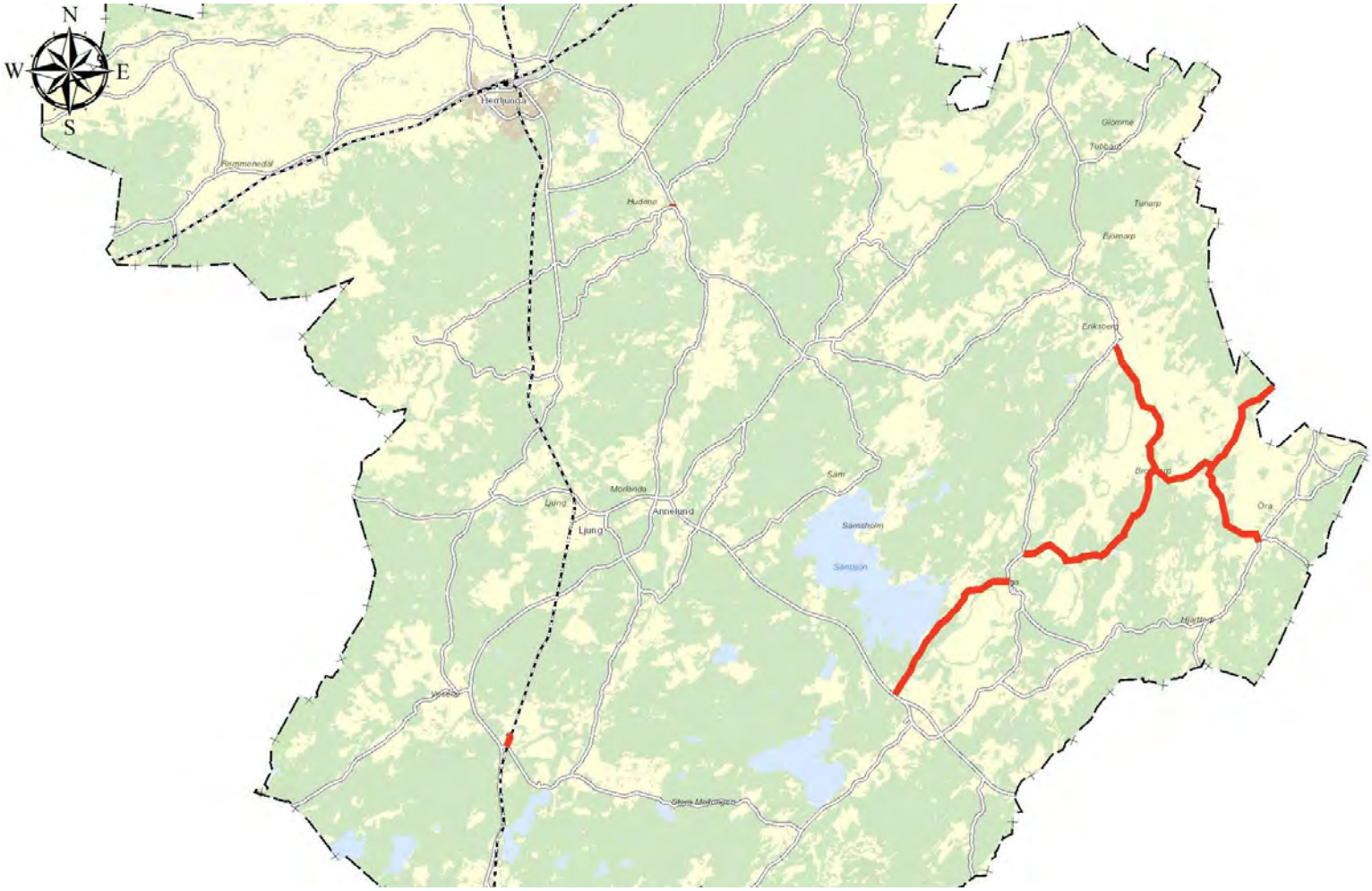

Dessa vägar är:

- 1810.2: Från väg 1810 Torpåkra och 340 meter norrut, vägen in till Torpåkra hållplats (Herrljunga)
- 1842: Från väg 182 (Holmen, Herrljunga) till väg 1843 vid Alboga (Herrljunga), söder om Sämsjön
- 1845: Från väg 1843 Haragården till väg
- 1846 Broddarp (Herrljunga) 1846: Från väg 1851 vid Öra till väg 1843 vid Eriksberg (Herrljunga)
- 1850: Från väg 1846 vid Fageråsen – väg 2648 (Falköping)
- 1933: Bron över Nossan vid Hudene

Vägarna har i dagsläget bärighetsklass 2.

DIARIENUMMER: KS 100/2017 351

FASTSTÄLLD: 2020-03-16

VERSION: Antagen

SENAST REVIDERAD: 2020-02-27
GILTIG TILL: -

DOKUMENTANSVAR: Bygg- och miljöförvaltningen

Åtgärdsvalstudie

Väg 181

Herrljunga kommun

Godkänt av kommunstyrelsen 2020-03-16

Åtgärdsvalsstudien, uppfört av Herrljunga kommun, har tagits fram för ett godkännande av kommunstyrelsen samt som underlag till val av inriktning för den fortsatta planeringen.

HERRLJUNGA KOMMUN

Våga vilja växa!

Innehåll

Bakgrund 2
Varför behövs åtgärder? Varför just nu? 2
Arbetsprocessen och organisering av arbetet 3
Tidigare planeringsarbete 3
Anknytande planering 4
Sammanförande av flera behov/brister/problem 5
Övergripande syfte med de lösningar och åtgärder som studerats 6
Intressenter 6
Avgränsningar 7
Geografisk avgränsning 7
Avgränsning av innehåll och omfattning 7
Tidshorisont för åtgärdernas genomförande 7
Mål 8
Koppling till transportpolitiska mål 8
Viktiga regionala och lokala mål i sammanhanget 8
Mål för problemlösning 10
Problembeskrivning, förhållanden, förutsättningar 10
Problembeskrivning 10
Befintliga förhållanden och utveckling- referensalternativ 10
Trafiksystemet 13
Workshop 24
Åtgärdsförslag 26
Tänkbara åtgärdstyper 26
Kostnader 35
Samlad bedömning inför fortsatt arbete 36
Förslag till inriktning och rekommenderade åtgärder 38
Beskrivning av övergripande inriktning 38
Rekommenderade åtgärder 39
Åtgärdspaket 1 – Åtgärder längs befintlig vägsträckning 39
Åtgärdspaket 2 – Ny vägsträckning 41
Bedömning av åtgärdspaket 43
Förslag till beslut om fortsatt hantering 44
Kommunens inriktning 44

Bakgrund

Varför behövs åtgärder? Varför just nu?

Detta uppdrag syftar till att genomföra en åtgärdsvalsstudie för väg 181 åt Herrljunga kommun. Åtgärdsvalsstudien och utvecklingen av väg 181 ses som en del av kommunens arbete med att nå de tillväxtmål som preciseras i Översiktsplan 2017 - 2035. Väg 181 genom Herrljunga tätort har utretts och studerats under flera år i vägutredningar av både Trafikverket (tidigare Vägverket) och kommunen. Utredningarna har föreslagit nya vägsträckningar som leder trafiken runt tätorten istället för igenom. Att förbättra trafikmiljön längs väg 181 har varit en angelägenhet för kommunen sedan början av 1990-talet. Med den nya översiktsplanen för Herrljunga kommun, antagen år 2017, bedrivs nu återigen ett arbete inom ramen för föreliggande åtgärdsvalsstudie som kraftsamlar kring åtgärdsförslag för att skapa en god och trygg miljö längs väg 181. Åtgärderna längs väg 181 syftar också till att skapa förutsättningar till att stärka näringslivet i regionen.

Åtgärdsvalsstudien ska hjälpa kommunen att ta ställning i planeringsarbetet gällande åtgärder för att förbättra väg 181. Studien ska även hjälpa kommunen att lyfta frågan bland regionala aktörer som Västra Götalandsregionen och Trafikverket för att få gehör för problematiken som finns längs sträckan.

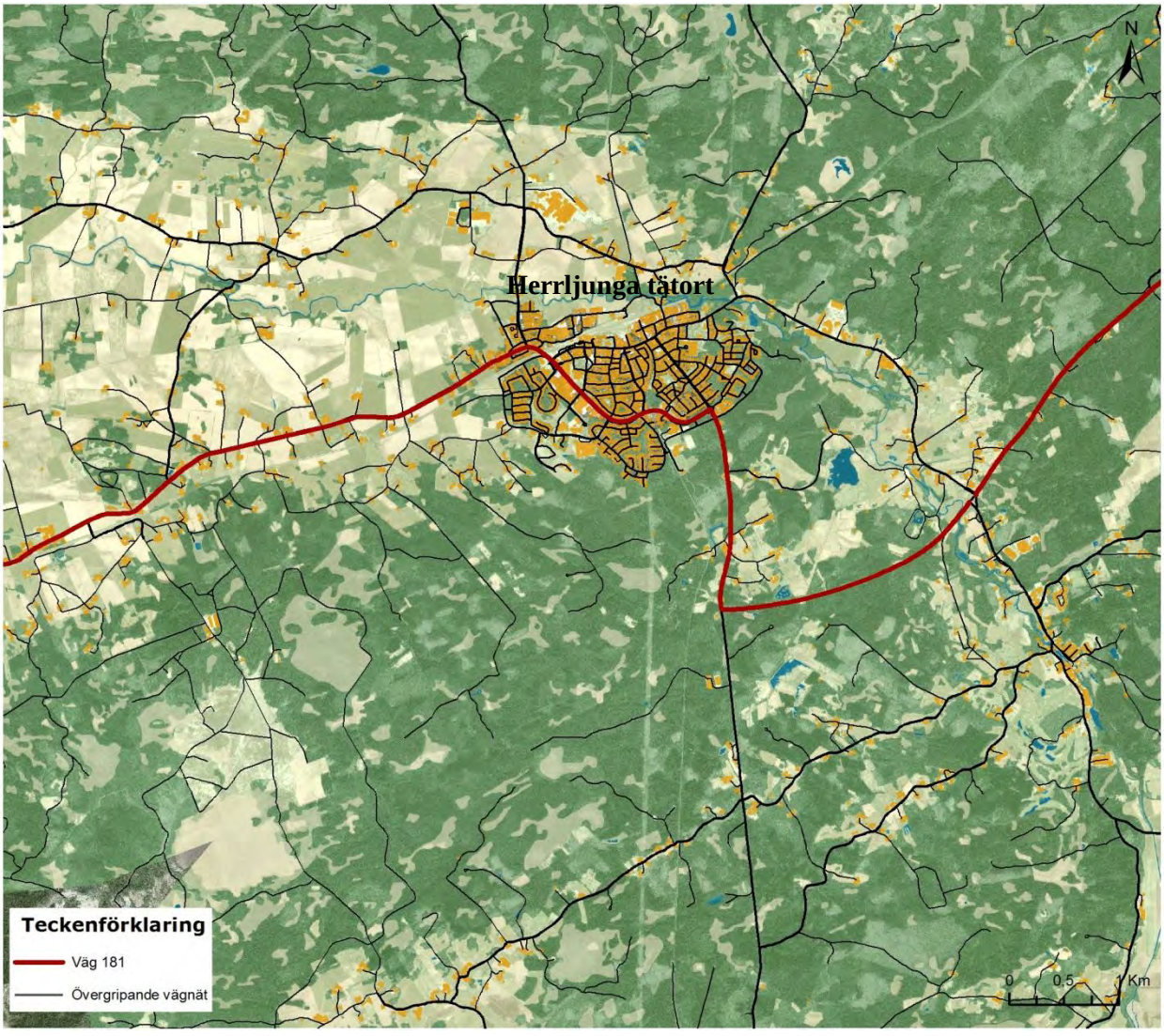

Figur 1. Sträckningen av väg 181 i förhållande till Herrljunga tätort.

Arbetsprocessen och organisering av arbetet

Utredningsarbetet har bedrivits enligt Trafikverkets metod för åtgärdsvalsstudier med de fyra faserna: *Initiera*, *Förstå situationen*, *Pröva tänkbara lösningar* och *Forma inriktning och rekommendera åtgärder*. De föreslagna åtgärderna har analyserats med hänsyn till Trafikverkets Fyrstegsprincip: Steg 1-Tänk om, Steg 2-Prioritera, Steg 3-Bygga om och Steg 4-Bygg nytt.

Åtgärdsvalsstudie väg 181 har initierats av Herrljunga kommun vilka är beställare till arbetet. Åtgärdsvalsstudien har genomförts genom samverkan mellan kommunen och berörda aktörer inom samhällsutvecklingen och näringslivet.

Under fas 3 av åtgärdsvalsstudien har en workshop genomförts med representanter från Herrljunga kommuns Bygg- och miljöförvaltning samt Teknisk förvaltning. Andra aktörer som medverkat är representanter från näringslivet (Emtunga Transport AB, Sanfridssons Åkeri AB och Herrljunga Lager & Logistik). Inbjudan har även gått till Trafikverket och Länsstyrelsen som inte har kunnat medverka under workshopen.

Arbetsgruppen har bestått av representanter från Herrljunga kommun och Ramboll Sverige AB. Styrgrupp i arbetet har varit kommunens plankommitté bestående av politiker och tjänstemän med huvudansvar för samhällsplanering.

Tidigare planeringsarbete

Ett flertal utredningar har genomförts under åren gällande väg 181. Utredningarna har genomförts av Trafikverket (tidigare Vägverket) så väl som kommunerna Vårgårda, Herrljunga och Falköping. Nedan redogörs för dessa tidigare utredningar:

Förstudie och Vägutredning Väg 181- Delen Fagrabo vid Vårgårda till Bergagärde (Vägverket, 1996)

En förstudie genomfördes av Vägverket 1996. Förstudien redovisade problem och brister i nuvarande vägnät samt alternativa vägsträckningar. Förstudien övergick därefter till en vägutredning som i detalj studerade två vägsträckningar, Nord och Syd. Alternativen visade på sträckningar för att avlasta Herrljunga tätort. Efter remissyttranden genomfördes kompletteringar till vägutredningen under 1997 och 1998 varefter Vägverket bedömde att beslutsunderlaget var tillräckligt för ett beslut om val av vägkorridor och fortsatt projektering.

Förstudie Väg 181- Delen Fagrabo vid Vårgårda till Bergagärde (Vägverket, 2000)

En förstudie påbörjades återigen år 2000. Anledningen till en förnyad förstudie var att ny lagstiftning i och med att miljöbalken trädde i kraft år 1999. Miljökonsekvensbeskrivningen bedömdes därmed behöva förnyas så att den följde den nu gällande planeringsprocessen.

Förstudien visade på två alternativa åtgärdsförslag. Det ena förslaget utgick från att förbättra nuvarande väg genom Herrljunga tätort. Det andra alternativet utgick från tidigare utredningsalternativ Nord 2, som visade på en ny sträckning förbi tätorten.

Vägutredning med miljökonsekvensbeskrivning- Väg 181

Under 2004 genomfördes en vägutredning av Vägverket. Vägutredningen utgick från två alternativ, att antigen förbättra befintlig väg 181 eller att skapa en ny förbindelse söder om tätorten. Vägutredningen grundades på tidigare utredningar kring väg 181 och gav en mer detaljerad bild av åtgärder för båda alternativen.

Trafikverket: Nationell plan för transportsystemet 2018–2029

Trafikverket tar var fjärde år fram en nationell plan för transportsystemet utifrån ett trafikslagsövergripande perspektiv, vilken beslutas av regeringen. Planen innehåller information om hur stora investeringar som är avsedda att genomföras under handlingens giltighetstid, vad som ska göras samt i vilka geografiska områden det ska genomföras.

I den nationella planen för 2018–2029 har grunden för prioriteringarna varit att underhålla och effektivisera användandet av existerande infrastruktur. Vidare prioriteras att utveckla samhället genom att bygga om och bygga ny infrastruktur samt hitta nya lösningar med andra aktörer.

VGR: Regional plan för transportinfrastrukturen i Västra Götaland 2018–2029

Parallellt med Trafikverkets nationella plan för transportsystemet tar varje län fram en regional plan för den regionala transportinfrastrukturen. Planen innehåller information om de satsningar som regionen avser att genomföra med hänsyn till de regionala transportbehoven.

Anknytande planering

Invid väg 181 pågår eller har nyligen avslutats ett antal mindre detaljplaner som inte bedöms påverka åtgärdsvalsstudien. Detaljplanerna är av mindre omfattande karaktär.

Detaljplan för Horsby etapp 2

Detaljplanen upprättas för att medge byggnation av bostäder i Horsby, dels som markbostäder i form av villor, radhus och kedjehus dels som flerbostadshus i två våningar samt möjlighet till förskola. Planen vann laga kraft i december 2019.

Detaljplan Förskola Skoghälla

Enligt SCB:s prognoser förväntas antalet barn i förskoleålder öka i Herrljunga tätort de kommande åren. Av denna anledning krävs en utbyggnad av förskolan i tätorten. Mark för en ny förskola har därför reserverats i området kring Skoghälla, där väg 183 ansluter till södra Herrljunga. Samråd planeras under 2020.

Detaljplan Ölltorps industriområde

Verksamhetsområdet i Ölltorps industriområde norr om Herrljunga planeras att expanderas under år 2020. Målet är att skapa möjligheter för nya verksamheter att etablera sig i kommunen. En nybyggd gång- och cykelväg mellan Herrljunga och Ölltorp togs i bruk år 2016. Planen vann laga kraft i december 2019.

Översiktsplan 2017-2035

Herrljunga kommun har arbetat med en ny översiktsplan som vann laga kraft år 2017. Översiktsplanen gäller fram till år 2035. Översiktsplanen pekar ut ett flertal utvecklingsområden som redovisas i figur 2.

Utöver utvecklingsområden pekar översiktsplanen ut infrastrukturkorridorer och en inriktning för trafikplaneringen inom kommunen. Dessa beskrivs under rubriken Mål.

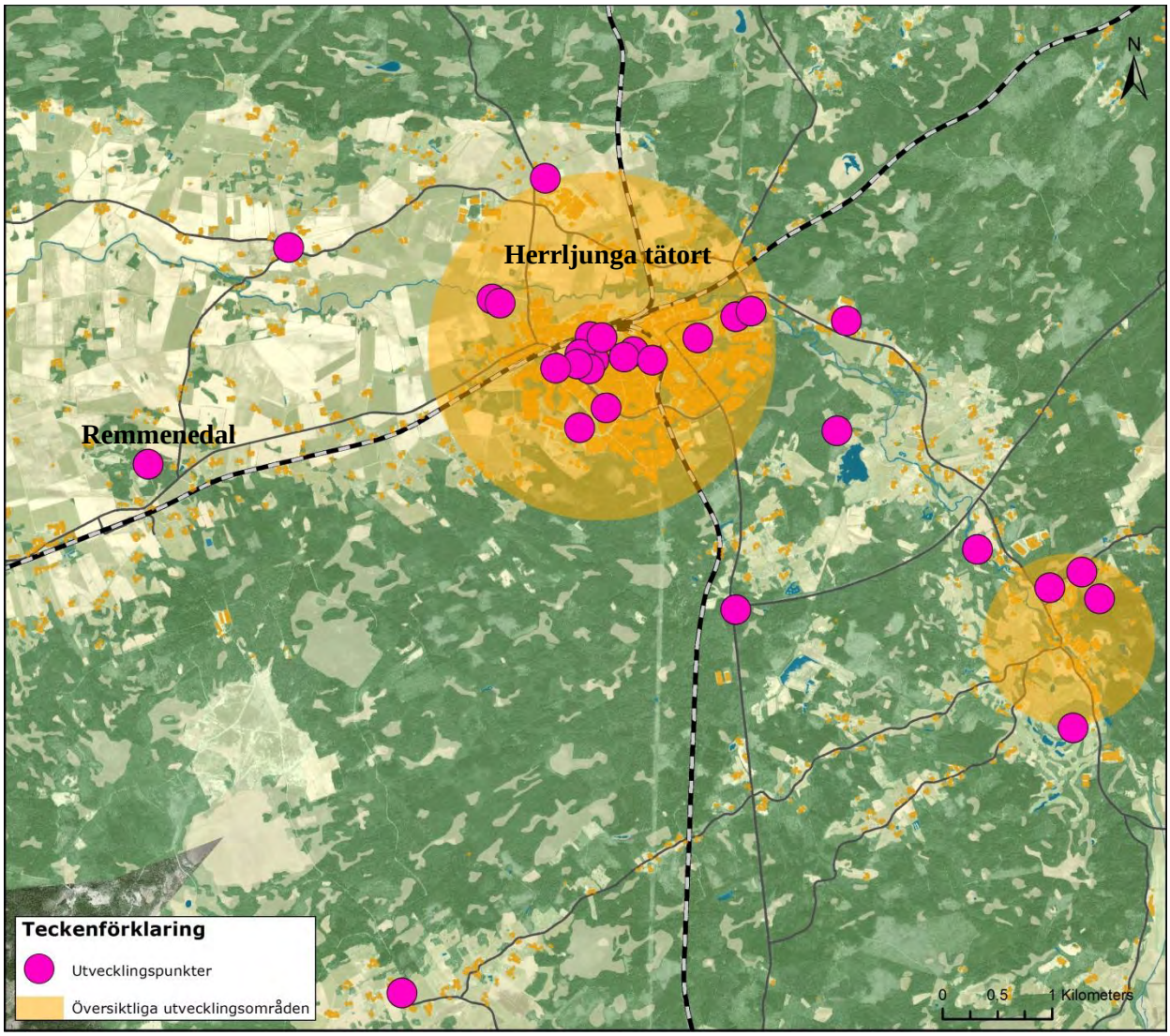

Figur 2. Utvecklingsområden enligt Översiktsplan 2017–2035.

Sammanförande av flera behov/brister/problem

Väg 181 utgör idag en barriär genom Herrljunga tätort. All trafik som färdas mellan Vårgårda och Falköping längs väg 181 måste idag färdas genom tätorten. Genomfartstrafikens utsläpp och bullerpåverkan ses idag som ett miljöproblem av boende i tätorten. Vidare korsar vägen också två vattentäkter varav ett utgör vattenskyddsområde. Eftersom vägen utgör sekundärväg för farligt gods kan konsekvenserna vid en eventuell olycka bli förödande om vattentäkterna blir kontaminerade. Passager för oskyddade trafikanter sker i plan och uppfattas av ortens invånare som osäkra. Denna osäkerhet riskerar att motverka kommunens mål om ett ökat hållbart resande i Herrljunga tätort. Vidare medför plankorsningarna i kombination med ett stort antal enskilda fastighetsutfarter att fordon på väg 181 ofta behöver bromsa in av hänsyn till övrig trafik. Detta resulterar i ett ojämnt körtempo och riskerar att göra trafikmiljön mer osäker.

En detaljerad analys av behov, brister och problem ges under rubrik Problem, förhållanden och förutsättningar.

Övergripande syfte med de lösningar och åtgärder som studerats

Syftet med studien är att föreslå lösningar på såväl kort som lång sikt. Förslagna lösningar skall bidra till att skapa en högre trafiksäkerhet för samtliga trafikslag, god framkomlighet särskilt för godstrafiken samt verka för att minska utsläpp i regionen. Samtidigt ska lösningarna skapa förutsättningar för en förbättrad stadsmiljö och värna om vattenskyddsområden i Herrljunga tätort genom minskad genomfartstrafik, minskade bullernivåer och minskad mängd farligt gods.

Intressenter

Herrljunga kommun har ett starkt intresse av åtgärder på väg 181 då vägsträckningen går genom kommunens huvudort. Trafikverket är väghållare och påverkas av eventuella åtgärder.

Näringslivet påverkas också, främst då vägen utgör en viktig förbindelse till E20. Åkerier och logistikbolag har därför varit med i arbetet med åtgärdsvalsstudien. Emtunga Transport AB, Sanfridssons Åkeri och Herrljunga lager & logistik har varit inbjudna till workshops i arbetet med åtgärdsvalsstudien.

Indirekt påverkas även Vårgårda och Falköpings kommuner. Åtgärder längs väg 181, som används för genomfart av boende och näringslivet i dessa kommuner, innebär förbättrade resmöjligheter.

Försvarsmakten är också en intressent då de äger mark i området. Främst berörs deras mark sydväst om Herrljunga tätort. Försvarsmakten har ett skjutfält här vilket är klassat som riksintresse för Försvaret. Området har tidigare föreslagits som möjligt för ny sträckning av väg 181, något som Försvarsmakten ställt sig tveksamma till.

Räddningstjänsten är också en intressent då deras utryckningstider påverkas av åtgärder längs aktuell sträcka. Utryckningstiderna kan till exempel påverkas av sänkta hastigheter för utryckningsfordon och av åtgärder som påverkar trafikmängden, och därmed framkomligheten, på vägen.

Avgränsningar

Geografisk avgränsning

Den geografiska avgränsningen av utredningsområdet för denna åtgärdsvalsstudie är området kring Herrljunga tätort. Området sträcker sig via väg 181 och väg 183 via Stenunga, Bergagärde och Herrljunga. I figur 3 visas en karta med en ungefärlig avgränsning av utredningsområdet.

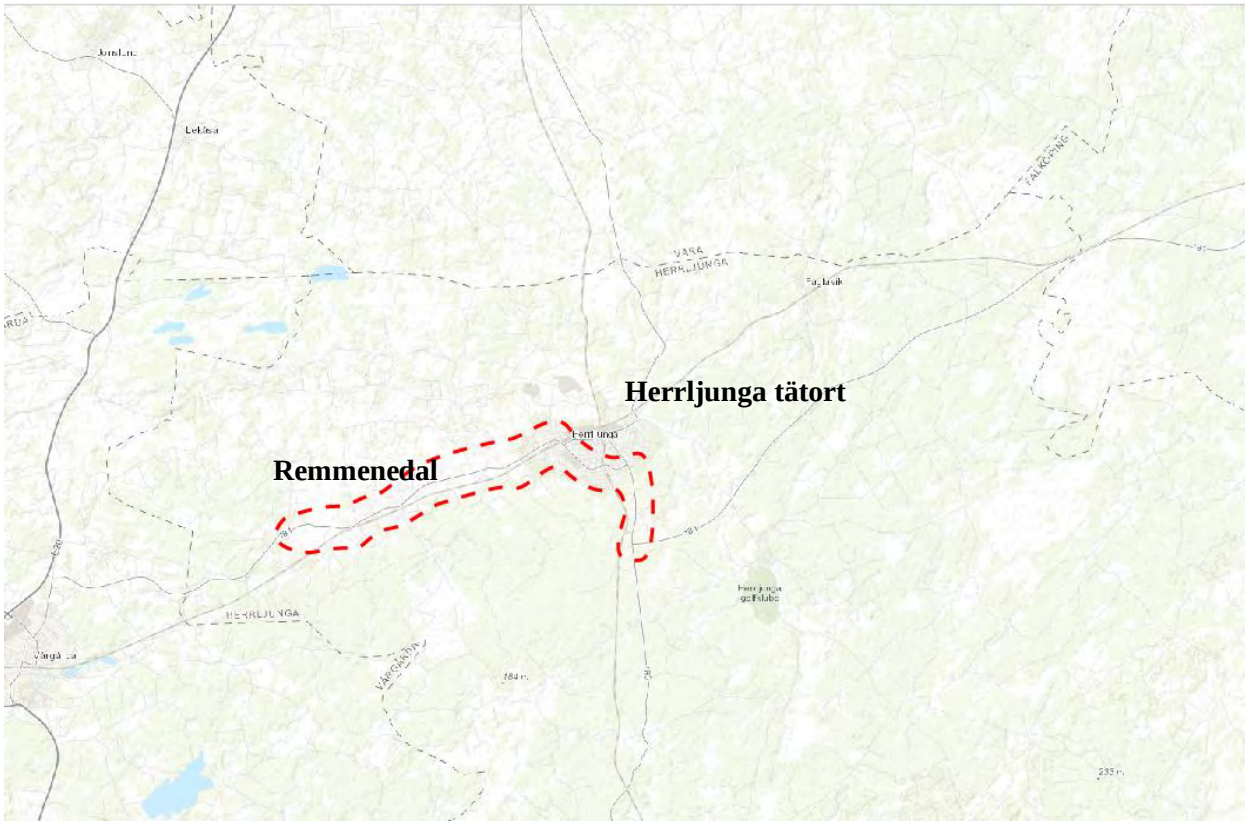

Figur 3. Geografiska avgränsning för åtgärdsvalsstudien.

Avgränsning av innehåll och omfattning

Åtgärdsvalsstudien behandlar markanvändning avseende gång-, cykel-, kollektiv- och motortrafik. Detaljeringsnivån innebär i huvudsak att de brister och behov som studeras påverkar hela eller större delar av transportsystemet inom och i anslutning till utredningsområdet. Brister och behov som har hög detaljeringsgrad och lokal påverkan behandlas i liten utsträckning. Åtgärder och lösningar kommer i första hand att omfatta övergripande strukturer och system eller vara generella för ett eller flera transportslag då syftet med åtgärdsvalsstudien handlar om att förbättra trafikmiljön i ett geografiskt stort område.

Tidshorisont för åtgärdernas genomförande

Som planeringshorisont för åtgärdsvalsstudien har året 2040 valts, vilket är Trafikverkets planeringsstyrande prognosår. Prognoserna redovisar trafikutvecklingen utifrån förväntad befolkningstillväxt till följd av planerade bostäder, tillkommande arbetstillfällen till följd av förväntad verksamhetsutveckling samt planerade (beslutade) åtgärder i transportsystemet.

Mål

Koppling till transportpolitiska mål

De övergripande transportpolitiska målen är framtagna av regeringen för att skapa god tillgänglighet, ökad trafiksäkerhet samt god miljö och hälsa.

Funktionsmålet handlar om tillgänglighet. Transportsystemets utformning, funktion och användning ska möjliggöra tillgänglighet med god kvalitet för samtliga trafikanter oavsett trafikslag. Genom att förbättra väg 181 ökar tillgängligheten för boende och näringslivet i Herrljunga, Vårgårda och Falköpings kommuner. Detta genom eventuellt kortare restider, minskade barriäreffekter och ett mer jämställt transportsystem som främjar både mäns och kvinnors transportbehov.

Hänsynsmålet ska bidra till ökad säkerhet, miljö och hälsa. Transportsystemet ska anpassas så att ingen dödas eller skadas allvarligt samtidigt som det bidrar till att nå miljökvalitetsmålen och ökad hälsa. Hänsynsmålet inkluderar samtliga trafikanter. Trafiksäkerheten längs väg 181 är på vissa delar bristfällig. Förbättringar längs vägen kan bidra positivt till att hänsynsmålet uppnås, både genom ökad trafiksäkerhet och genom lägre trafikflöden genom Herrljunga tätort.

ÅVS:en kopplas också till Västra Götalandregionens vision om *Det goda livet*. Visionen behandlar bland annat infrastruktur och kommunikationer. Infrastrukturutbyggnad ska bidra till bättre bebyggelsemiljöer och beakta både mäns och kvinnors värderingar. Vidare ska de främja hållbar utveckling, god tillgänglighet, hög trafiksäkerhet och bidra till en positiv utveckling i hela regionen.

Viktiga regionala och lokala mål i sammanhanget

Västra Götalandsregionen

Västra Götalandsregionens vision *Det goda livet* har tagits fram gemensamt av i huvudsak Västra Götalandsregionen och de fyra kommunalförbunden i regionen. *Det goda livet* representerar ”en god hälsa, arbete och utbildning, trygghet, gemenskap och delaktighet i samhällslivet, en god miljö där vi värnar de förnybara systemen, [att] möta behoven hos barn och ungdomar, en uthållig tillväxt och ett rikt kulturliv”[1]. Visionen antogs år 2005. Grundläggande för visionen är en hållbar utveckling, utifrån vilken fem fokusområden formulerats:

- Ett livskraftigt och hållbart näringsliv
- Ledande i kompetens och kunskapsutveckling
- Infrastruktur och kommunikationer med hög standard
- En ledande kulturregion
- En god hälsa

Utvecklingsarbetet mot visionens förverkligande ska genomsyras av fyra perspektiv: ett gemensamt Västra Götaland, jämställdhet, integration och internationalisering.

Översiktsplan 2017–2035

Herrljunga kommuns översiktsplan antogs av kommunfullmäktige 2017. Översiktsplanen ger en framtidsbild av hur stadens fysiska miljö ska utvecklas fram till år 2035. Översiktsplanen med dess vision och mål har varit ett vägledande dokument i åtgärdsvalsstudiens arbete.

Översiktsplanen pekar bland annat ut väg 181 som ett viktigt transportsamband av stor betydelse för kommunen. Att något pekas ut som ett transportsamband innebär att det är särskilt viktigt för att skapa,

[1] *Vision Västra Götaland - Det goda livet*. Västra Götalandsregionen, år 2005, sida 2.

förbättra eller upprätthålla en god tillgänglighet. Dit bör investeringar i transportinfrastrukturen riktas så att sambandet vidareutvecklas. I översiktsplanen finns även en utpekad infrastrukturkorridor söder om tätorten, vilket begränsar exploatering i denna riktning.

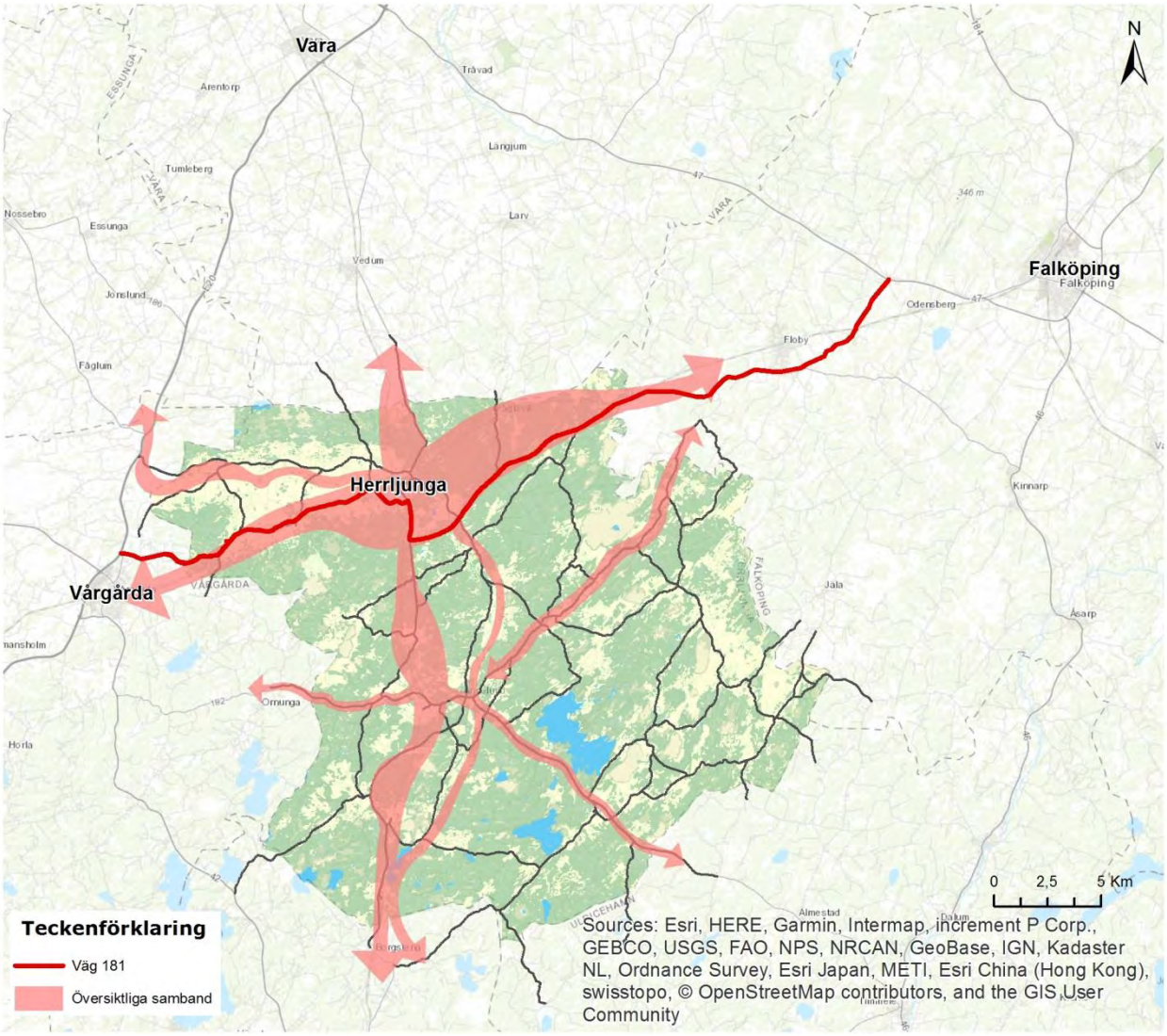

Figur 4. Strukturbild ur Herrljunga kommuns översiktsplan.

Mål för problemlösning

Våren 2019 formulerades mål för åtgärderna längs med väg 181. Målen togs fram i samarbete mellan representanter från Herrljunga kommun och lokalt näringsliv. Bland annat deltog representanter för åkerier och logistikföretag i målformuleringsarbetet.

Målen är:

- En mer trafiksäker vägsträcka
- Att ha en god utveckling av logistik- och näringslivstransporter i området
- Minskade utsläpp längs tätbebyggda områden
- Minskad mängd farliga godstransporter som passerar vattenskyddsområden och tätbebyggda bostadsområden
- Arbeta för att få jämnare hastigheter för att minska restider, utsläpp och buller
- Färre och mer trafiksäkra anslutningar till enskilda fastigheter
- Förbättra möjligheterna för oskyddade trafikanter att korsa vägen och minska vägens barriäreffekt
- Minskad genomfartstrafik i Herrljunga tätort
- Öka hållbart resande i Herrljunga tätort

Problembeskrivning, förhållanden, förutsättningar

Problembeskrivning

Väg 181 har god framkomlighet och tillgänglighet för fordonstrafik längs sträckan. Däremot är utsläpp och bullerstörningar påtagliga för boende och verksamheter längs vägen. Två vattenskyddsområden finns nära vägen, varav en vattentäkt som används av Herrljunga Cider AB. Transporter av farligt gods längs vägen skapar risker för vattentäkterna. Längs vägen finns även Horsbyskolan med cirka 330 elever och ett upptagningsområde som täcker Herrljunga tätort. Ett stort antal elever behöver varje dag passera väg 181 för att nå skolan. Detta riskerar öka andelen föräldrar som väljer att skjutsa sina barn till skolan med bil, vilket medför ett ökat antal korta bilresor i området.

Remmenedal tätort, som ligger strax väster om Herrljunga tätort, består av flera enskilda fastigheter med direktanslutning till väg 181. In- och utfarter längs sträckan är bristfälliga ur trafiksäkerhetssynpunkt och ökar olycksrisken för samtliga trafikanter.

Befintliga förhållanden och utveckling- referensalternativ

Herrljunga kommun gränsar till Vårgårda, Essunga, Vara, Falköpings, Ulricehamns kommuner och Borås Stad. Herrljunga kommun ingår i Västra Götalandsregionen. Västra Götalandsregionen beslutar bland annat i frågor som rör infrastrukturen.

Väg 181

Väg 181 har sin sträckning mellan Falköping och Vårgårda via Herrljunga tätort. Vägen möjliggör även resande söderut till Borås via Herrljunga tätort. Hastighetsgränsen varierar mellan 50 kilometer per timme inom tätort och 70/90 kilometer per timme utanför tätort. Väg 181 ingår i Trafikverkets ”Strategiskt vägnät för tyngre transporter” och har stora volymer av tyngre transporter. Vägen är sekundär väg för transporter av farligt gods. Vägen är utpekad av Trafikverket som en del av funktionellt prioriterat vägnät och utgör en regionalt viktig länk.

Vägen har byggts om i olika etapper efter utredningar i början av 2000-talet. Väg 181 har god standard och tillräckligt god bredd med fria ytor på båda sidor av vägen inne i tätorten. Längs med väg 181 väster om tätorten finns flera direktanslutningar till enskilda fastigheter och i vissa fall finns staket och vegetation som skymmer sikten. Öster om tätorten sträcker sig vägen genom landsbygden till områden med till största delen obebyggd mark.

Befolkning och bebyggelse

År 2018 hade Herrljunga kommun cirka 9 500 invånare och en positiv befolkningsutveckling. Herrljunga kommun har goda kommunikationsmöjligheter och är centralt belägen i Västra Götaland med närhet till flera större städer. Inom regionen har Göteborg en stor dragningskraft som gör det attraktivt att bosätta sig i kranskommunerna vilket i sin tur medför en befolkningsökning där. Drygt hälften av Herrljunga kommuns invånare bor i de båda tätorterna Herrljunga och Ljung-Annelund, resterande del bor i mindre orter eller på landsbygden. Enligt Herrljungas översiktsplan är målet att bli 10 000 invånare år 2020. Med en befolkningsökning i samma takt efter år 2020 är det rimligt att anta att invånarantalet kommer uppgå till cirka 11 500 till år 2035. Den förväntade befolkningsutvecklingen medför att cirka 750 nya bostäder ska byggas fram till år 2035. Rekommendationen för bostadsförsörjning är att bostadsbyggande i huvudsak ska äga rum i kommunens tätorter och småorter. Bedömningen är att en tredjedel av bostäderna kan tillkomma genom förtätning i Herrljunga tätort.

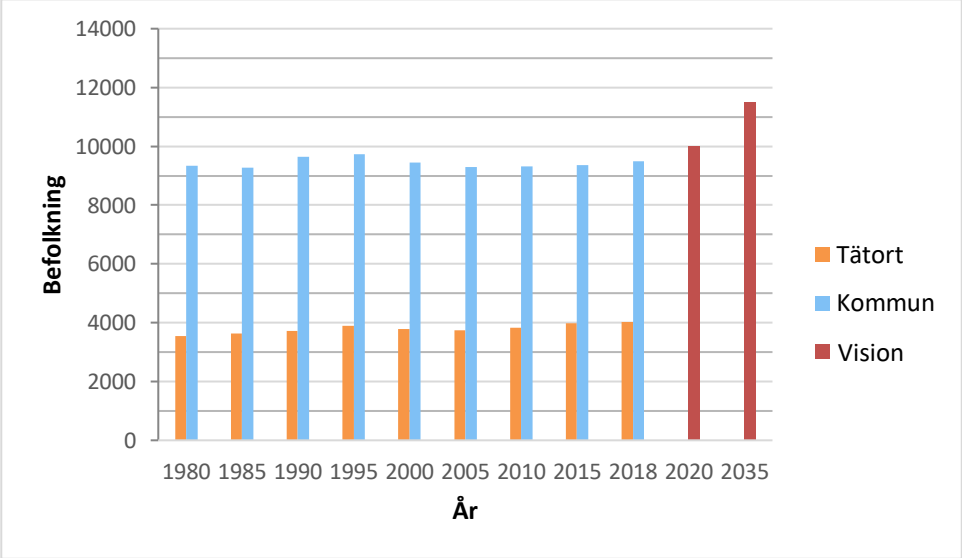

Figur 5. Befolkningsutveckling och framtida prognoser för Herrljunga kommun (källa: SCB)

Arbetspendling

Största pendlingsrelationen för Herrljunga kommun är till Borås Stad. Cirka 470 människor arbetspendlar från Herrljunga till Borås. Vårgårda och Falköping utgör också viktiga pendlingsorter. Dessa pendlingsrelationer är, med bilen som transportmedel, beroende av framkomlighet och tillgänglighet längs väg 181.

En resa mellan Herrljunga och Göteborg tar i dagsläget cirka 50 minuter med tåg och 65 minuter med bil, vilket kan betraktas som rimligt pendlingsavstånd.

Tabell 1. Arbetspendling till och från Herrljunga kommun (källa: SCB, 2017)

Inpendling	
Vårgårda	224
Borås	209
Vara	196
Alingsås	145
Falköping	125

Utpendling	
Borås	467
Vårgårda	339
Alingsås	210
Göteborg	206
Falköping	131

Näringsliv

De största näringarna inom kommunen är tillverkning och utvinning, vård och omsorg, utbildning, jordbruk och skogsbruk samt byggverksamhet. Tillverkning och utvinning har ett stort behov av tunga transporter som påverkar boende och samhällen med buller och otrygghet som följd.

Målpunkter

Längs väg 181 genom Herrljunga tätort finns bland annat Ugglans förskola, Herrljungas sim- och idrottshall, Altorpskolan för årskurs 7-9 och en matbutik. Målpunkterna är spridda på båda sidor av väg 181. Barn och ungdomar vistas frekvent invid väg 181 som oskyddade trafikanter och har ett behov av att passera vägen för att nå dessa målpunkter.

Hänsyn

Ett vattenskyddsområde finns längs med väg 181. Vattenskyddsområdet är en grundvattentäkt som försörjer en större del av tätorten med vatten. Vattenskyddsområdet sträcker sig över väg 181 vid Altorp.

Herrljunga Cider AB använder sig av en vattenbrunn i centrum, norr om järnvägsspåren, som inte är ett vattenskyddsområde i dagsläget.

Utöver vattenskyddsområden behöver hänsyn tas till järnvägsspåren. Järnvägen är ett riksintresse och har i dagsläget planskilda korsningar med väg 181 för att skapa god framkomlighet och trafiksäkerhet.

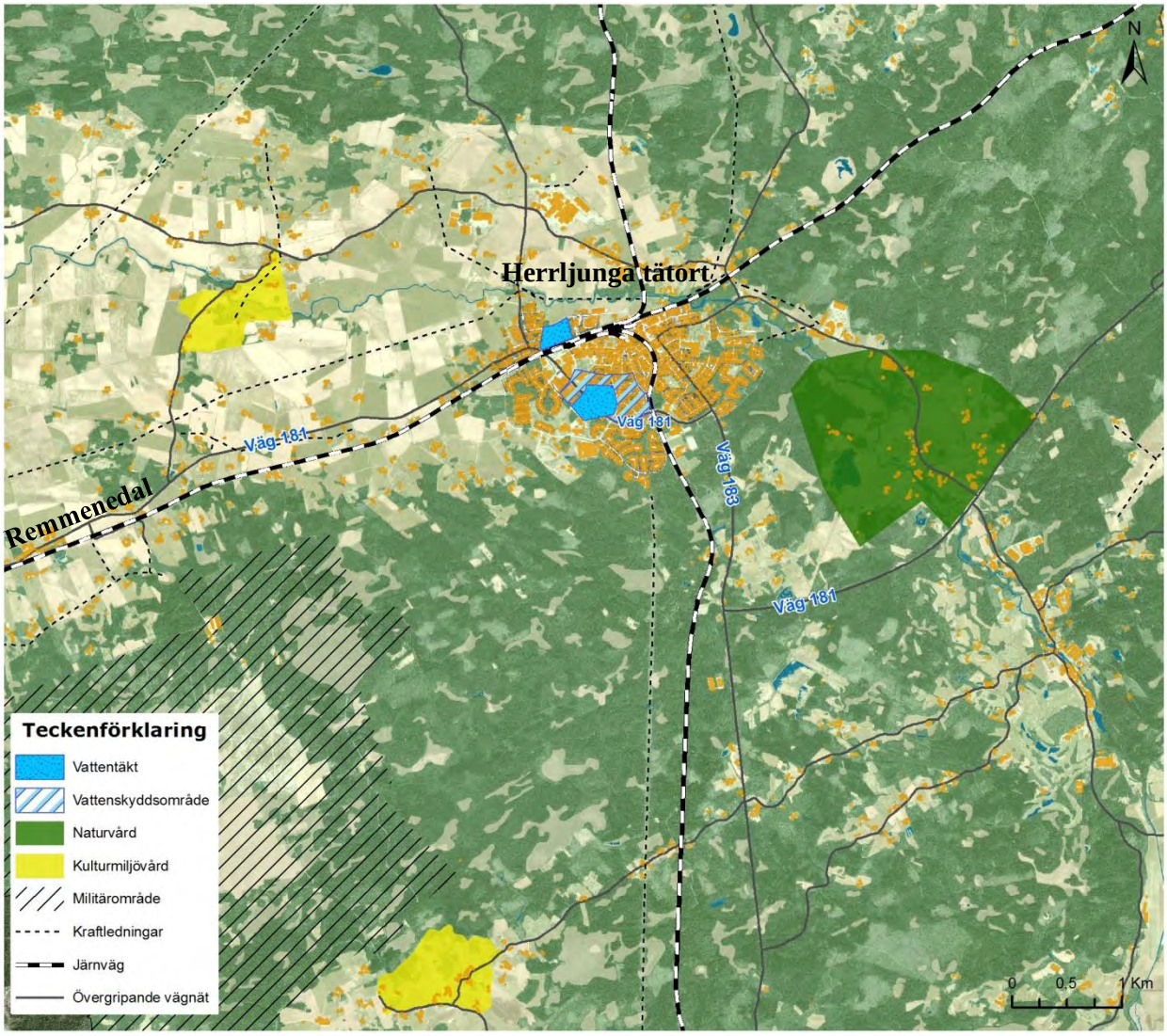

Figur 6. Vattenskyddsområde i Herrljunga tätort.

Trafiksystemet

In- och utpendling till och från Herrljunga kommun sker genom resor med tåg, bil och buss. De viktigaste tågstråken ur pendlingssynpunkt är Västra Stambanan, Älvsborgsbanan och Kinnekullebanan. Särskilt viktiga stråk för in- och utpendling med bil, buss och för yrkestransporter är väg 181, E20, väg 183 och väg 2516. De allra flesta som arbetar inom Herrljunga kommun bor också i kommunen. Arbetspendlingen ut från kommunen är något större än arbetsinpendlingen. Den största utpendlingskommunen är Borås, men många pendlar även mot Vårgårda, Alingsås och Göteborg. Inpendling till Herrljunga sker främst från Göteborg, Alingsås och Vårgårda. I Herrljunga kommuns översiktsplan beskrivs bland annat Västra Stambanan, Älvsborgsbanan och väg 181 som viktiga transportstråk att bygga vidare på. Framförallt ska utvecklingen längs väg 181 prioriteras. Inom kommunen utförs majoriteten av resorna med bil och endast ett fåtal resor med kollektivtrafik. Andelen resor som görs till fots eller med cykel är relativt stor.

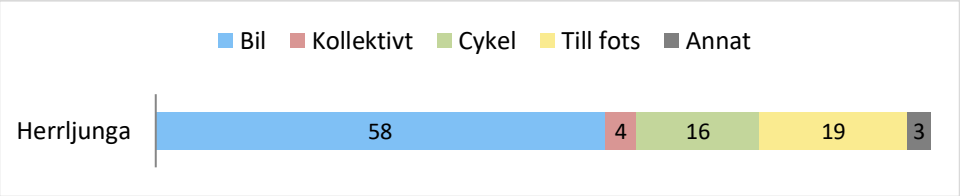

Figur 7. Färdmedelsandel enligt en resvaneundersökning som genomfördes år 2017 i samband med projektet Västsvenska Paketet.

Västra Stambanan och Älvsborgsbanan

Herrljunga station är en regional knutpunkt, en bytespunkt som också är av stor betydelse för grannkommunernas invånare. Via Herrljunga passerar både Västra Stambanan och Älvsborgsbanan vilka är viktiga för tillgängligheten till arbetsmarknaden och kompetensförsörjning inom regionen och mellan kommunerna. Västra Stambanan är den järnväg som förbinder Sveriges två största städer, Stockholm och Göteborg. På sträckan förbi Herrljunga trafikeras banan av snabbtåg, regionaltåg, fjärrtåg samt godståg. Det råder kapacitetsbrist på banan, särskilt på sträckan från Alingsås in till Göteborg där snabba tåg får hålla nere hastigheten eftersom pendeltåg utgör ett hinder. Genom Herrljunga går Västra Stambanan i öst-västlig riktning.

Älvsborgsbanan är järnvägen som går genom Herrljunga i nord-sydlig riktning. Banan sträcker sig från Borås, via Vänersborg, till Uddevalla. Älvsborgsbanans funktion omfattar att försörja regionen med fjärrtåg, regiontåg, godståg och möjlighet till omledning. Godstrafiken på Älvsborgsbanan har minskat kraftigt sedan avregleringen 1988. Älvsborgsbanan förbinder tåg från Borås via Herrljunga till Kinnekullebanan.

Det totala antalet på- och avstigande tågresenärer under ett vardagsdygn på linjen mellan Borås och Uddevalla uppgår till drygt 800 personer.

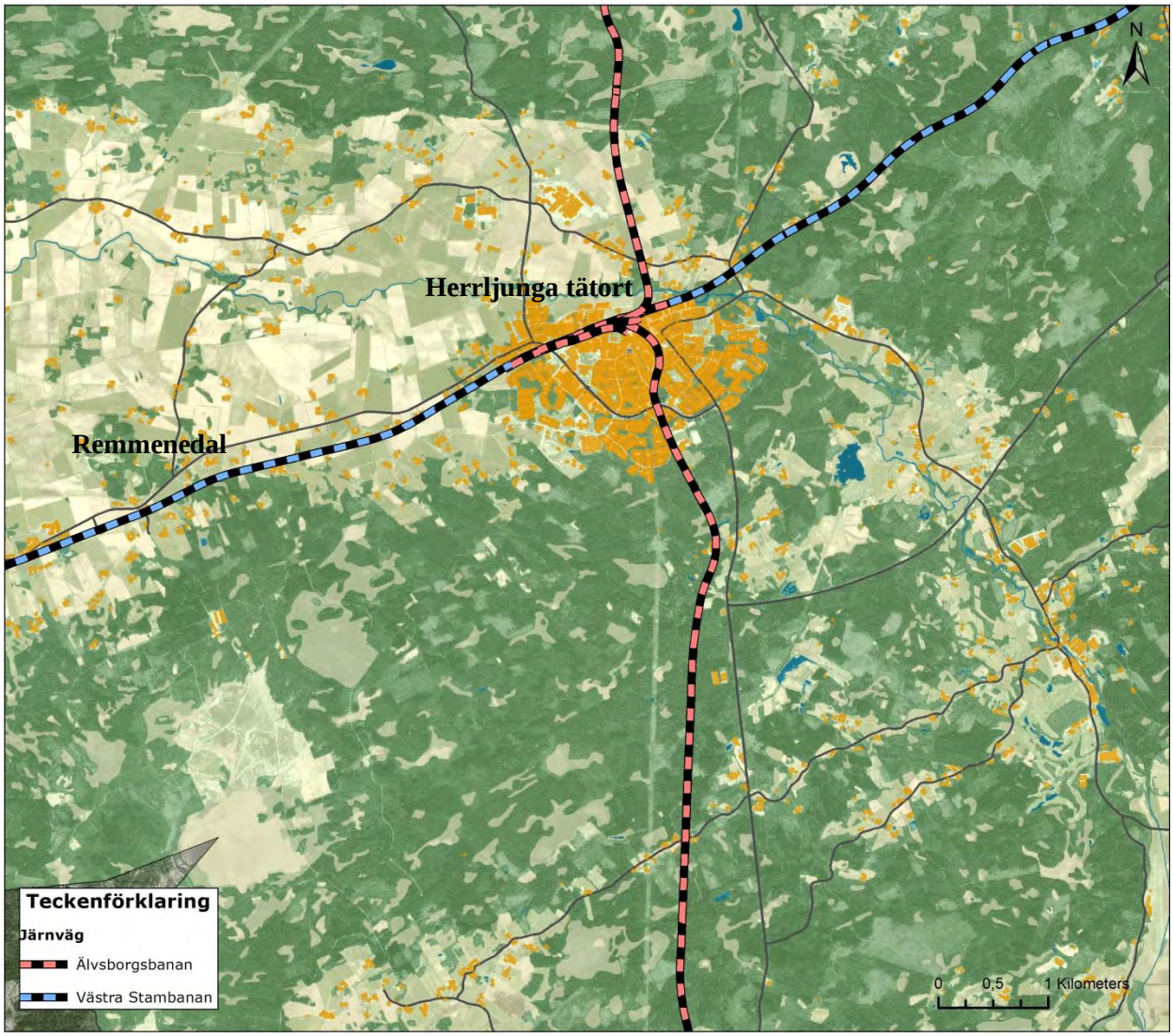

Figur 8. Älvsborgsbanan och Västra Stambanan med sträckning genom Herrljunga tätort.

Vägnätet

E20 går inte genom Herrljunga kommun, men förbinder kommunen med Stockholm och Göteborg via väg 181, som ansluter till väg E20 på cirka 13 km avstånd från Herrljunga centrum.

Väg 181 sträcker sig från Vårgårda till Falköping, rakt genom Herrljunga tätort. Vägen sammanlänkar därmed trakterna kring Falköping och Herrljunga med E20 och Göteborgsregionen på ett gent sätt. Vägen ansluter också i Herrljunga till länsväg 183 mot Borås. I Herrljunga kommuns översiktsplan 2017-2035 föreslås en ny lokalisering söder om Herrljunga tätort för förbättrad framkomlighet, trafikmiljö och trafiksäkerhet. Under 2000-talet har en etapp av väg 181 mellan Vårgårda och Bråttensby byggts ut till högre standard. Föreslagen ombyggnation berör etappen förbi samhället Remmenedal och Herrljunga tätort för anslutning vid Bergagärde, för vilken vägutredning med konsekvensbeskrivning finns framtagen. Väg 181 är sekundär transportled för farligt gods och befintlig sträckning korsar två vattentäkter.

Trafikverket är väghållare för det övergripande vägnätet, kommunen har ansvar för vägar som finns inom tätorterna. Utöver detta finns enskilda vägar med privata aktörer som väghållare.

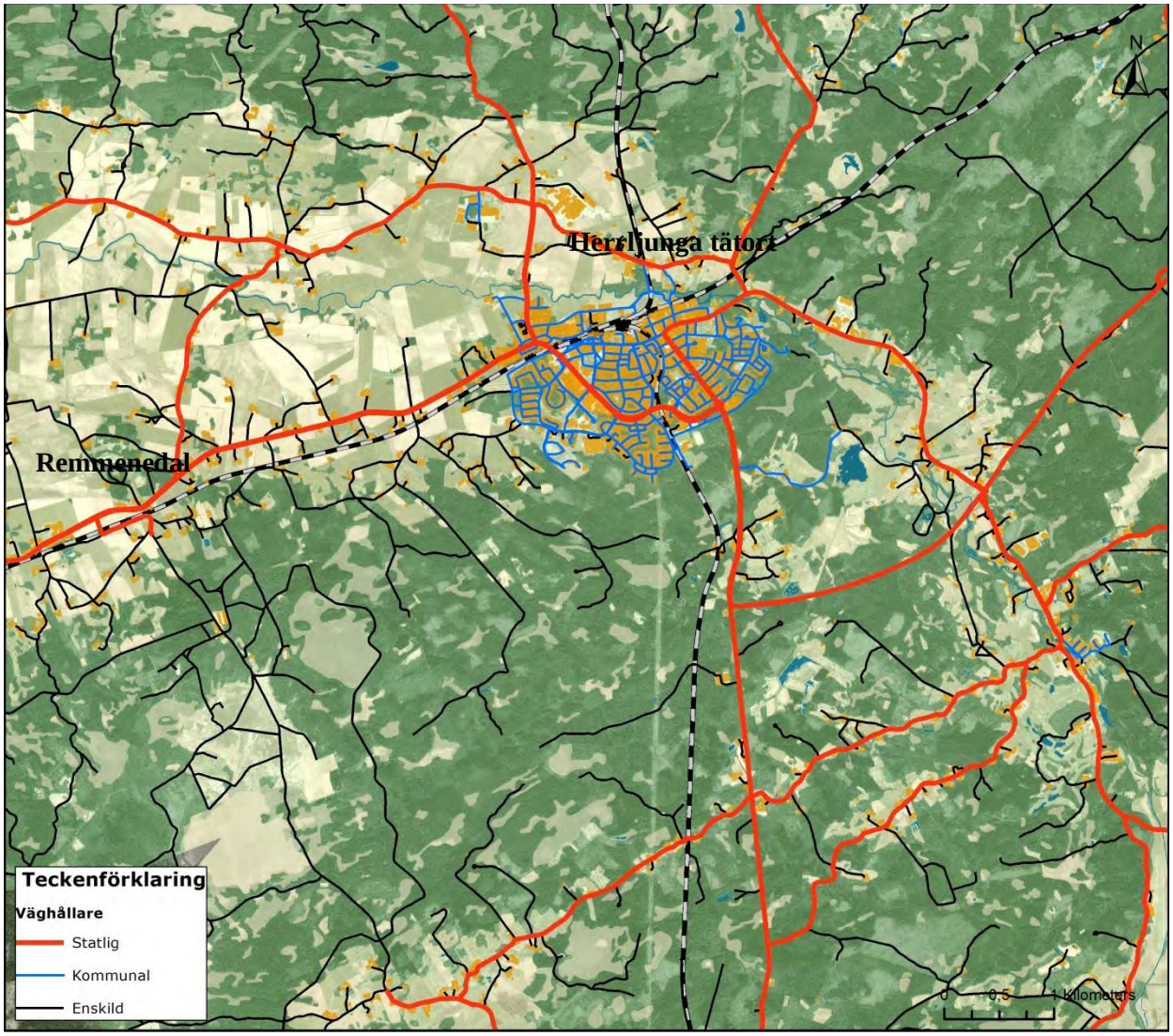

Figur 9. Väghållarskap inom Herrljunga kommun.

Väg 181 trafikeras av cirka 3 000–3 300 fordon per dag strax utanför tätorten, både söder och väster om tätorten. Trafikmängderna inom tätorten ligger på ungefär samma nivå, förutom närmast Herrljunga Cider AB där trafikflödet ligger på cirka 5 000 fordon per dag. Trafikflödet efter korsningen mellan väg 181 och väg 183 söder om tätorten och vidare mot Falköping ligger på cirka 1 700 fordon per dag.

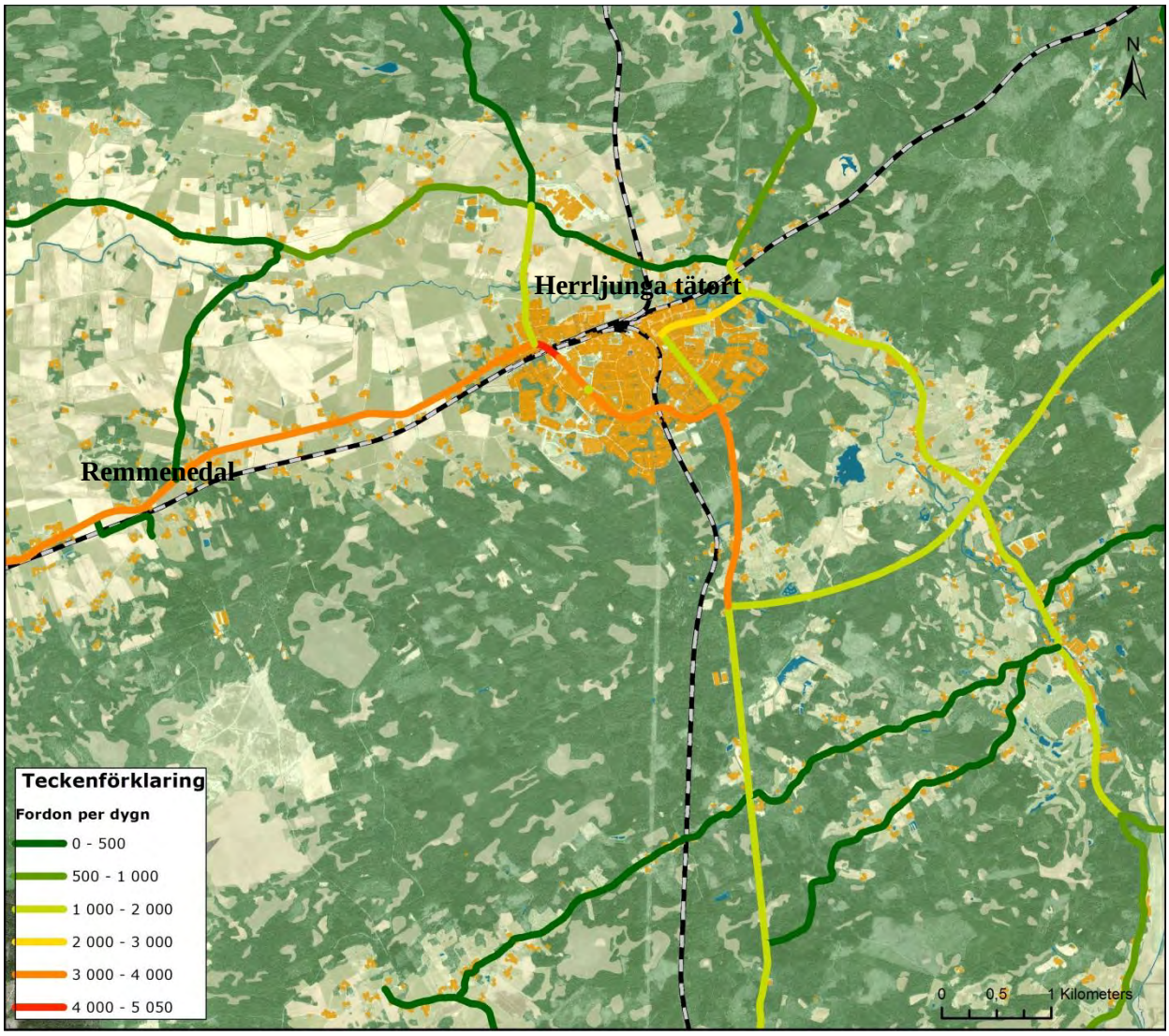

Figur 10. Trafikflöden på det övergripande vägnätet i Herrljunga kommun.

En historisk tillbakablick visar att trafikflödet på vissa sträckor har fördubblats mellan mättillfällena år 1994 och 2017. Trafiken har ökat som mest på sträckan strax söder om tätorten med cirka 108 procent, medan det på resterande sträckor har ökat cirka 50 procent sedan 1994. De sträckor som har mätts år 2005 och 2009 visar på ökningar mellan 10 och 20 procent.

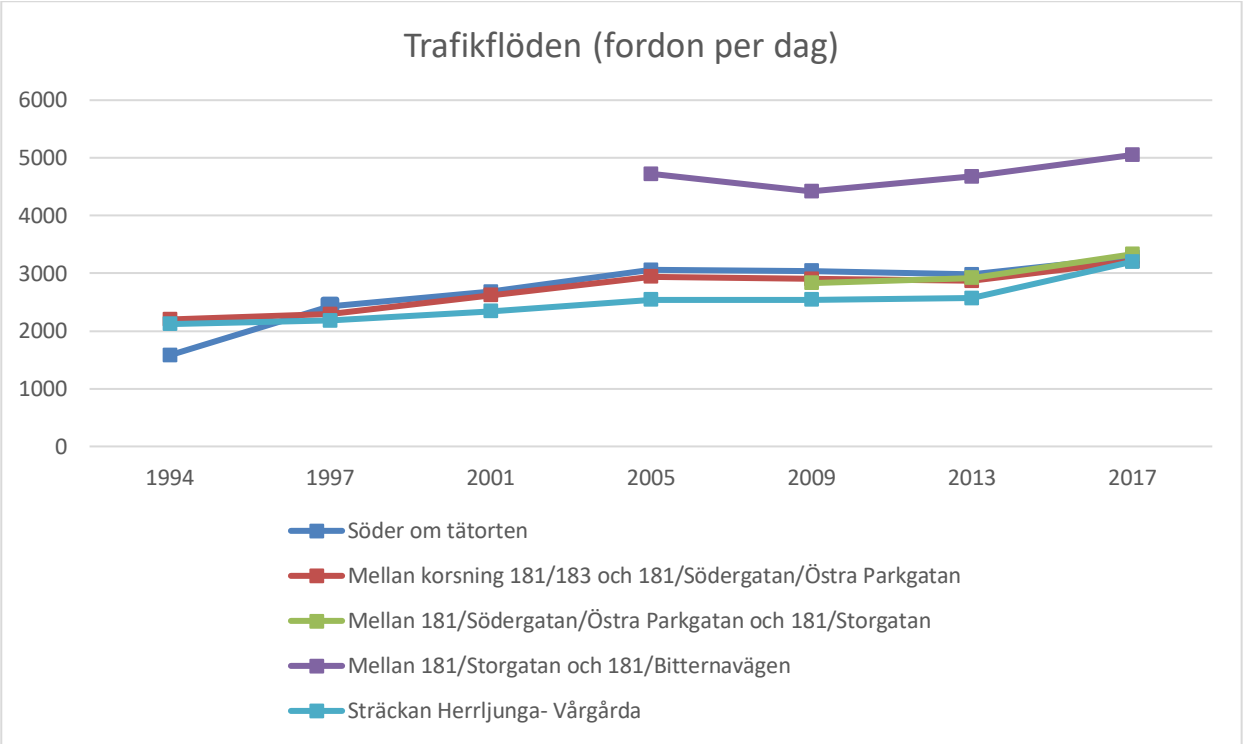

Figur 11. Trafikflöden från 1994 och framåt. (källa: Trafikverket)

Vägval

Den regionala trafiken mellan Vårgårda och Falköping (och vice versa) nyttjar i hög utsträckning kopplingar genom Herrljunga. För att få en bild av fordonstrafikanters vägval inom regionen har trafikdata inhämtats från företaget INRIX som tillhandahåller fordonsdata från nyare fordon och lastbilar uppkopplade mot mobilnätet. INRIX är ett företag som förser intressenter med data som beskriver människors resmönster med motorfordon. INRIX data är insamlad via anslutna fordon.

Fordonsdata har inhämtats avseende april månad år 2019 från fordon som har färdats längs väg E20, väg 47 och väg 181 på sträckorna mellan Vårgårda, Vara och Falköping. Erhållen data påvisar att ungefär 3,2 procent av fordonen i utredningsområdet är anslutna till INRIX, vilket är något lägre än riksgenomsnittet som är mellan 5 till 10 procent.

Vägen via Vara innebär en längre körsträcka och restid, ungefär fem minuter, jämfört med vägen via Herrljunga. Data erhållen från INRIX indikerar att ungefär 33 procent av det totala antalet resor mellan Vårgårda och Falköping sker via E20 och riksväg 47, ungefär 31 resor per dag i båda riktningar. En majoritet av det totala antalet resor genomförs alltså redan via Herrljunga, ungefär 64 per dag.

Detta kan dock inte likställas med genomfartstrafik då statistiken ovan endast beskriver trafikanter mellan tätorterna Falköping och Vårgårda medan trafikanter med start eller slutpunkt utanför tätorterna som åker igenom Herrljunga är betydligt fler. I den tidigare vägutredningen från 2004 visade sig genomfartstrafiken utgöra cirka 30 procent av trafiken på väg 181 inom tätorten. Ungefär 15 år senare

antas denna andel vara ungefär densamma. Med cirka 5 000 fordon per dag inom Herrljunga tätort och cirka 3 200 fordon strax utanför tätorten längs väg 181 innebär detta att cirka 1 000- 1 500 fordon färdas genom tätorten utan att ha en målpunkt där.

Trafiksäkerhet

Antalet in- och utfarter längs med Väg 181 är högt strax väster om tätorten samt vid Remmenedal. In- och utfarter sker främst från privata fastigheter med direktanslutning till vägen. En gång- och cykelväg längs vägens norra sida ger utrymme för biltrafik från fastigheter norr om vägen att stanna upp och se sig för innan de kör ut på väg 181. Utfarterna på vägens södra sida ansluter istället direkt till väg 181. Ofta är de kantade med staket och buskage vilket skymmer sikten. Förare kan alltså observera trafik på väg 181 först när de kör ut på vägen, vilket innebär en trafiksäkerhetsrisk. Vidare utgör det stora antalet direktutfarter längs väg 181 en trafiksäkerhetsrisk för alla trafikanter som vistas på och längs vägen.

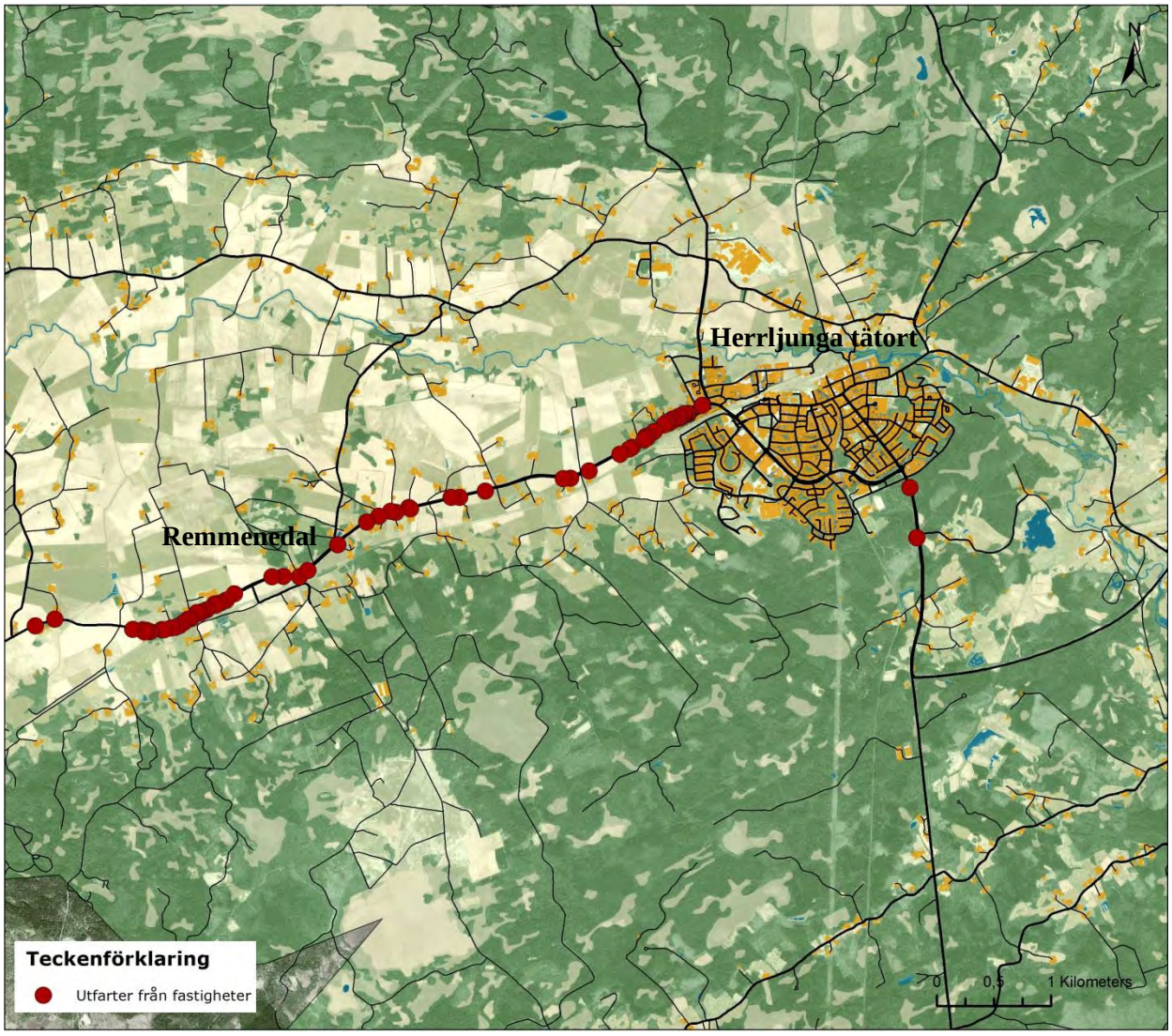

Figur 12. Förekomsten av direktutfarter från fastigheter mot väg 181.

Gods

Väg 181 är en viktig och strategisk väg för godstransporter från Falköping och Tidaholm på väg mot E20 och vidare söderut mot Vårgårda och Göteborg. Norrgående godstransporter har fler möjligheter att nå väg E20, genom exempelvis Vara och Skara. Godstransporter gör att andelen tung trafik är något högre inom tätorten.

Väg 181 är dessutom en utpekad sekundär väg för farligt gods och är funktionellt prioriterad väg för tung trafik, utpekad av Trafikverket.

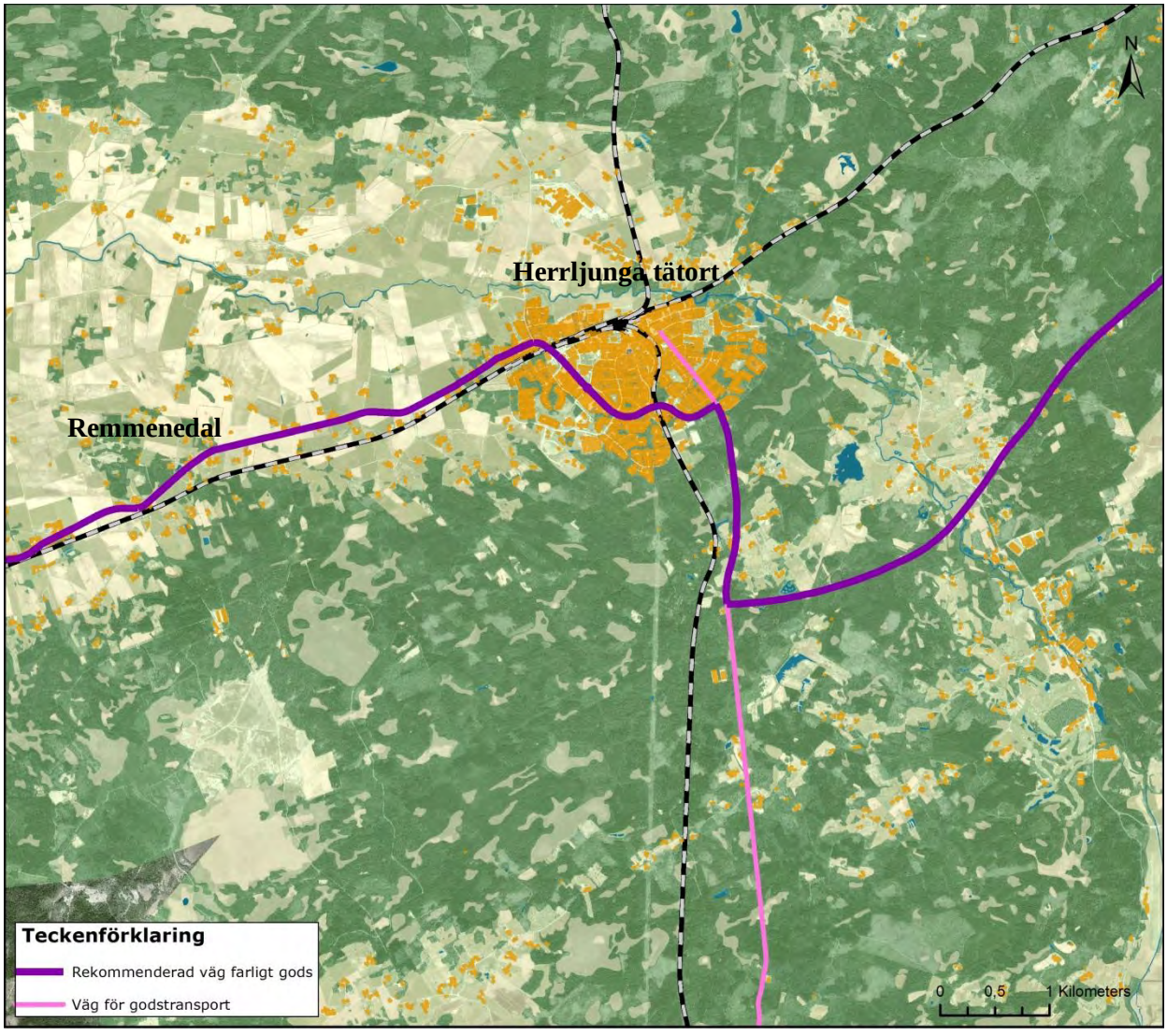

Figur 13. Rekommenderade vägar för farligt gods och godstransporter.

Andel tung trafik varierar mellan cirka 9 och 13 procent längs med sträckan, vilket betyder strax över 300 lastbilar per dag. Antal lastbilar är som högst mellan 420 och 450 fordon på sträckan väster om tätorten.

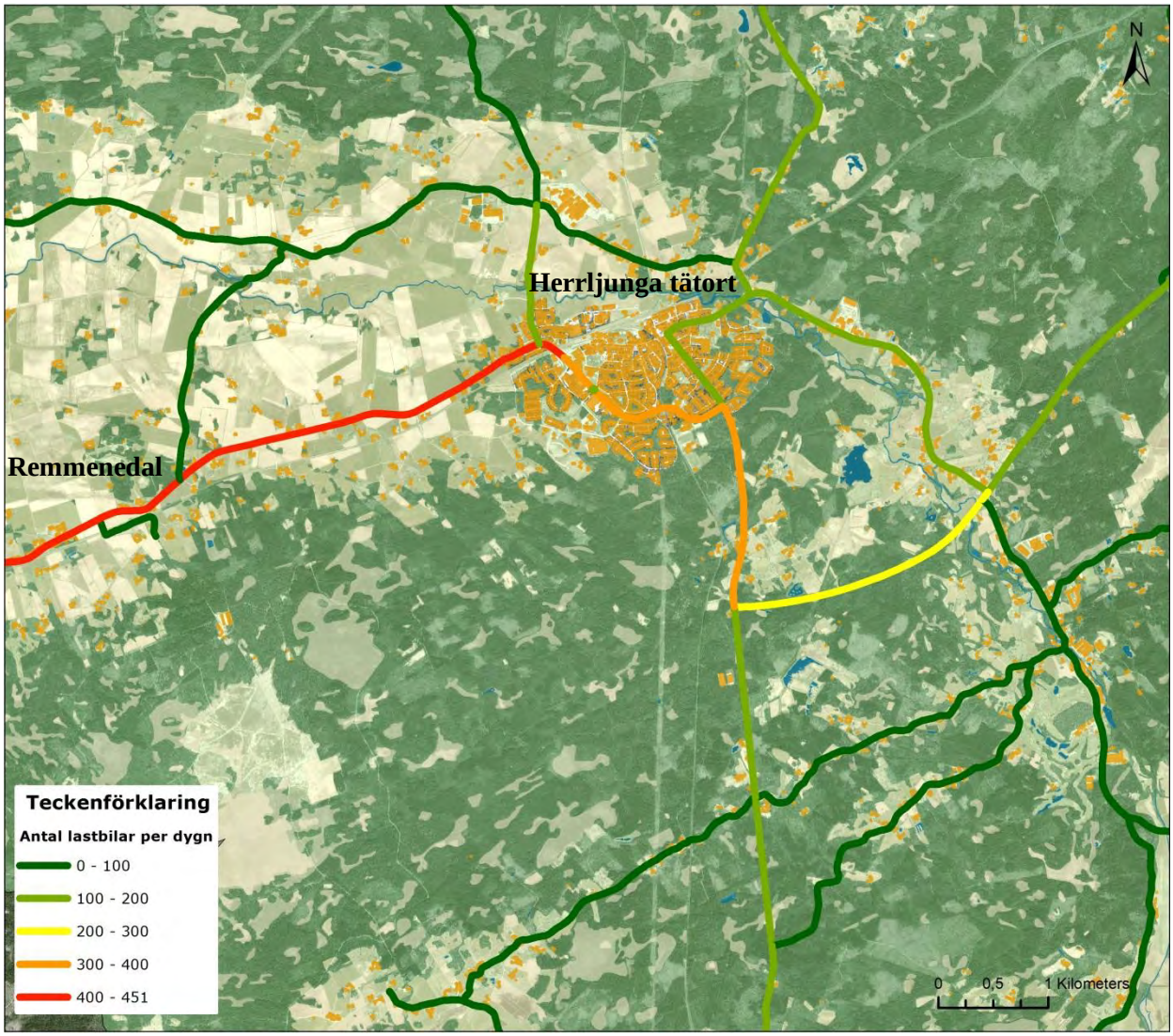

Figur 14. Trafikflöden på det övergripande vägnätet i Herrljunga kommun.

Gång- och cykel

I Herrljunga kommun finns det god framkomlighet i gång- och cykelnätet. Cykelvägnätet binder samman stora delar av tätorterna. Nya sträckor tillkommer årligen där framkomligheten, säkerheten och underlaget förbättras kontinuerligt.

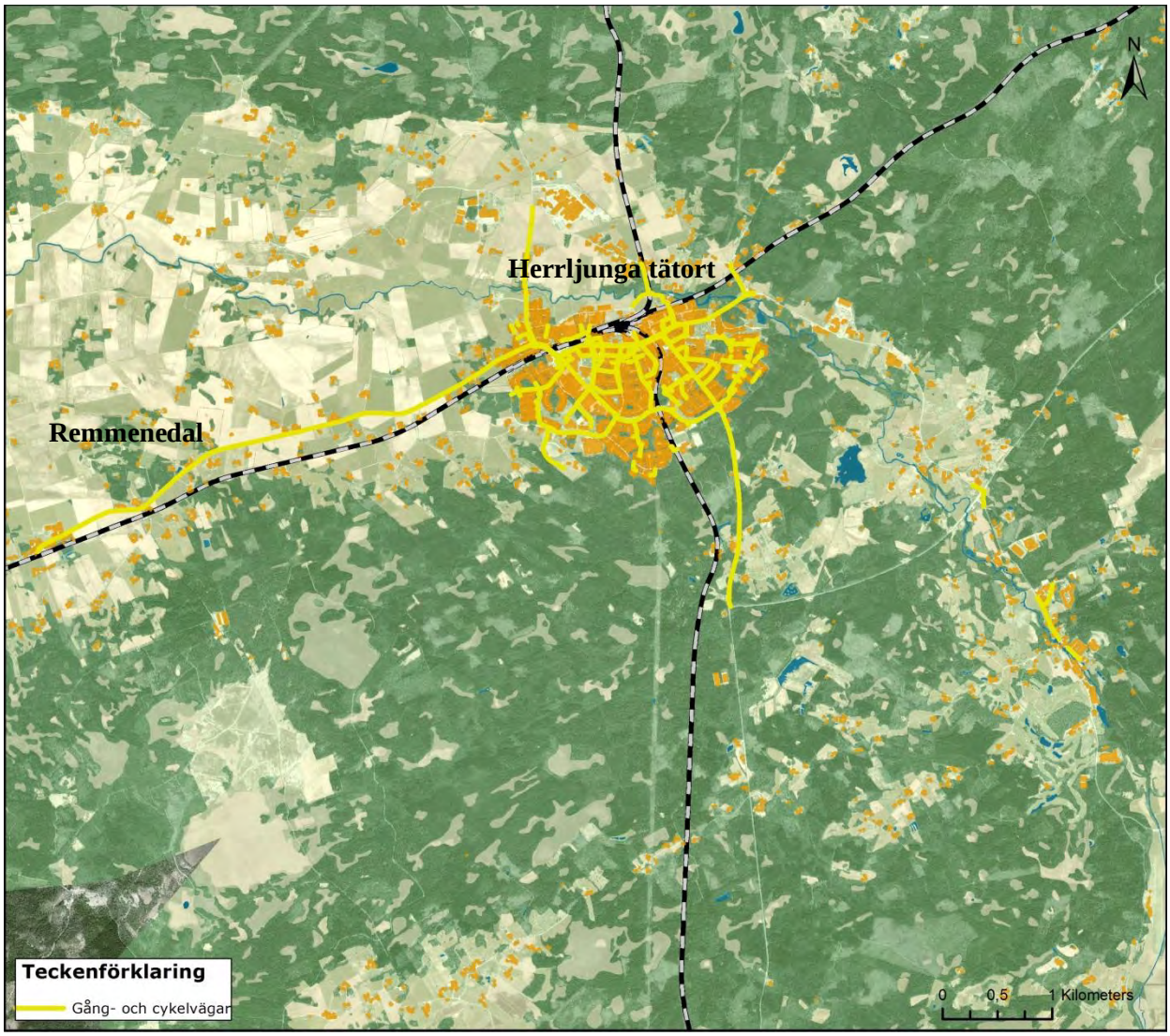

Figur 15. Gång- och cykelvägar inom Herrljunga tätort.

Olycksstatistik

Under perioden 2014 – 2019 rapporterades det totalt in 20 trafikolyckor längs väg 181, mellan Remmenedal och korsningen vid väg 181/väg 183, till trafikolycksstatistikdatabasen STRADA. Majoriteten av olyckorna var av lindrig karaktär. Under den studerade perioden inträffade en dödsolycka, i korsningen vid väg 181/väg183.

Av det totala antalet olyckor var majoriteten singelolyckor med motorfordon eller upphinnandeolyckor mellan motorfordon. En av olyckorna var mellan motorfordon och fotgängare eller cyklist. Få olyckor sker alltså där oskyddade trafikanter är inblandade.

Vad gäller godstrafik har en olycka inträffat där slam från oljeavskiljare har läckt ut längs sträckan genom vattenskyddsområdet.

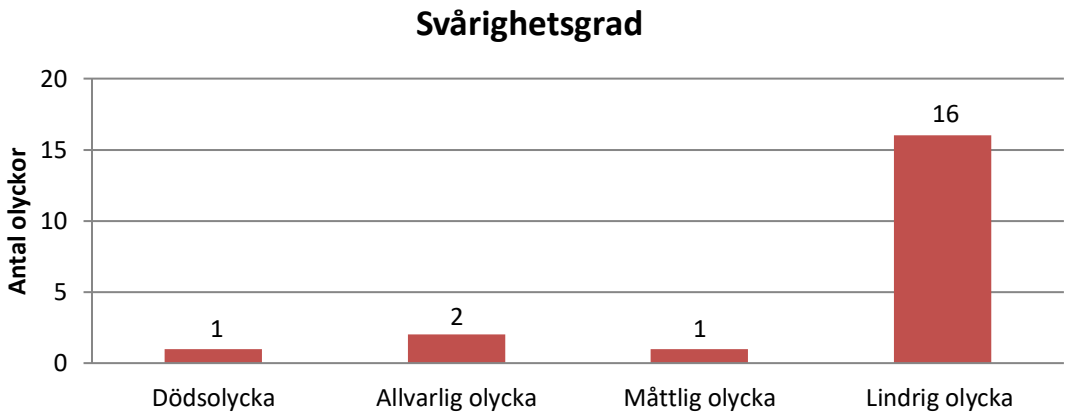

Figur 16. Samtliga inrapporterade trafikolyckor längs väg 181 på sträckan mellan Remmenedal och korsningen vid väg 183/181. Olycksstatistiken visas för en femårsperiod (2014–2019) och kategoriseras efter olyckans svårighetsgrad.

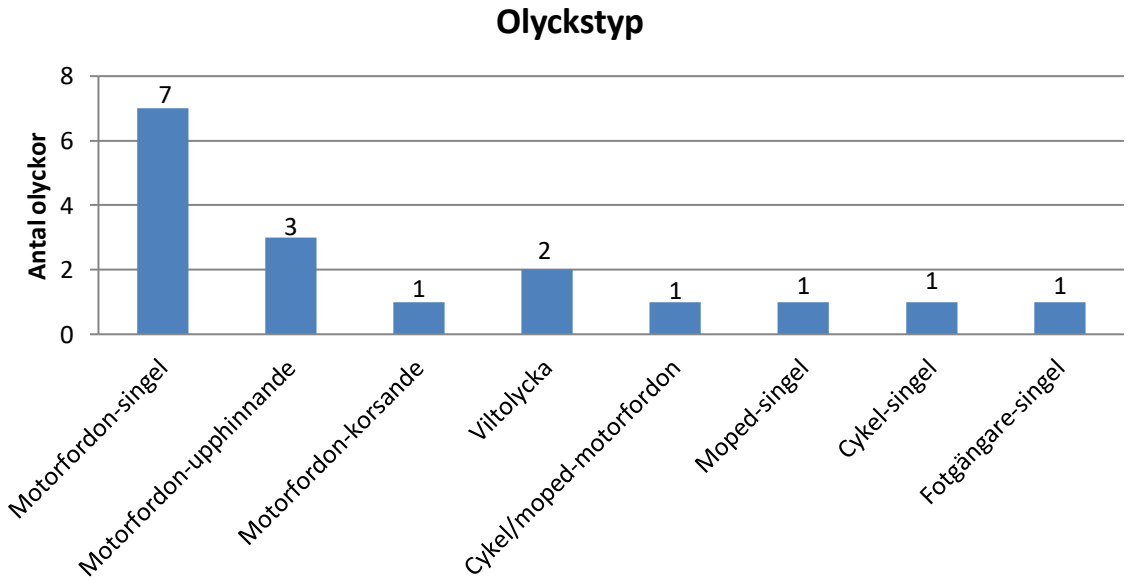

Figur 17. Samtliga inrapporterade trafikolyckor längs väg 181 på sträckan mellan Remmenedal och korsningen vid väg 183/181. Olycksstatistiken visas för en femårsperiod (2014-2019) och kategoriseras efter olyckans typ.

Workshop

Den 24 maj 2019 genomfördes en workshop på kommunhuset i Herrljunga. Syftet med workshopen var att identifiera problem och att ta fram förslag på åtgärder längs väg 181. Deltagare var kommunala politiker och specialister samt representanter från regionala verksamheter och företag. Workshopen genomfördes i två delar, den första delen handlade om att identifiera problem (Fas 2 Förstå situationen) och den andra om att ta fram åtgärdsförslag (Fas 3 Pröva tänkbara lösningar).

Problem

Under den första halvan av workshopen identifierades problem längs väg 181. I figur 18 presenteras några av de identifierade problemen. De problem som i första hand berör biltrafik har markerats med gult. Vidare diskuterades mer allmän problematik som riskerna med att köra farligt gods genom vattenskyddsområdet, problemen för tätorten att expandera söderut, de varierande hastighetsbegränsningarna väster om tätorten, dispensen för godstransporter, skolbarn som korsar väg 181 och problemen för lastbilstrafiken med många inbromsningar i tätorten.

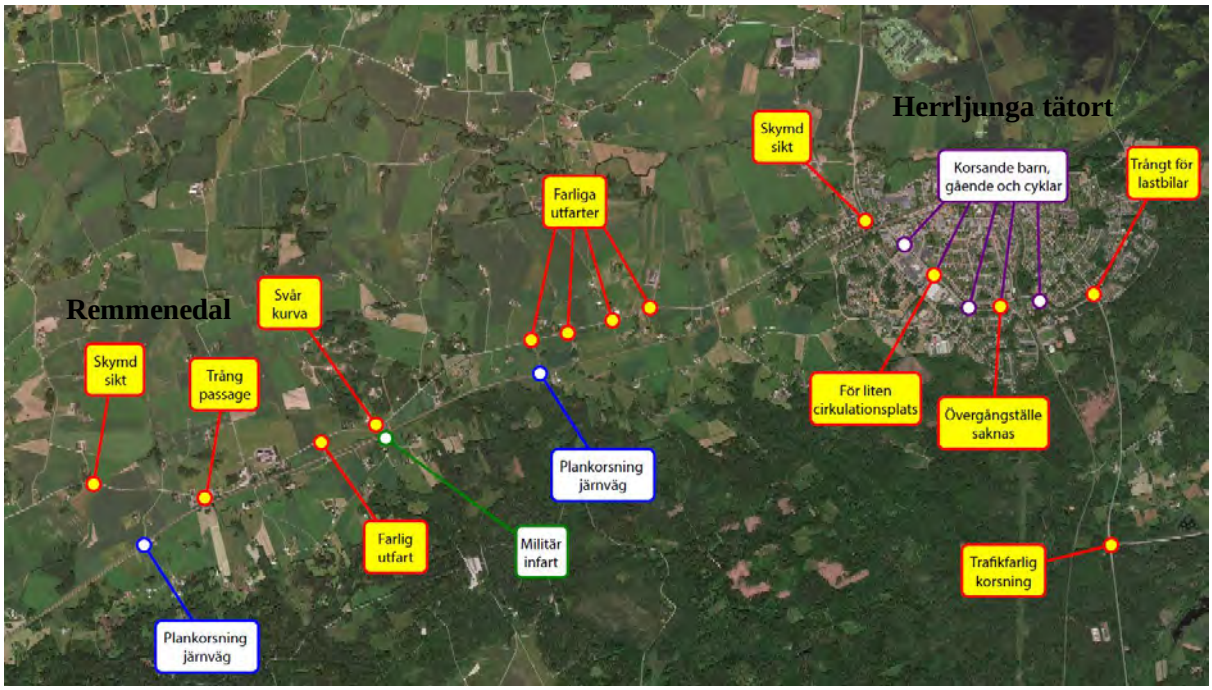

Figur 18. De under workshopen identifierade platsspecifika problemen längs väg 181.

Lösningar

Under den andra halvan av workshopen togs tänkbara lösningsförslag fram till de identifierade problemen. Förslag som togs upp var en hastighetssänkning längs väg 181 för att kunna hålla en jämnare hastighet, att förbjuda farliga godstransporter att färdas genom vattenskyddsområden, att flytta vattentäkter, en ny vägsträckning och att genomföra trafiksäkerhetshöjande åtgärder vid de platser som identifierats som trafikfarliga.

Föreslagna trafiksäkerhetshöjande åtgärder var att räta ut skarpa kurvor, anlägga cirkulationsplatser vid trafikfarliga korsningar, ansluta vägarna söder om Västra stambanan så att endast de planskilda korsningarna med järnvägen används samt anläggande av planskilda gångpassager i Herrljunga tätort.

Under workshopen lyftes också att ett förslag om en ny vägsträckning med alternativa dragningar redan analyserats. En infrastrukturkorridor för de alternativa dragningarna visas i figur 19.

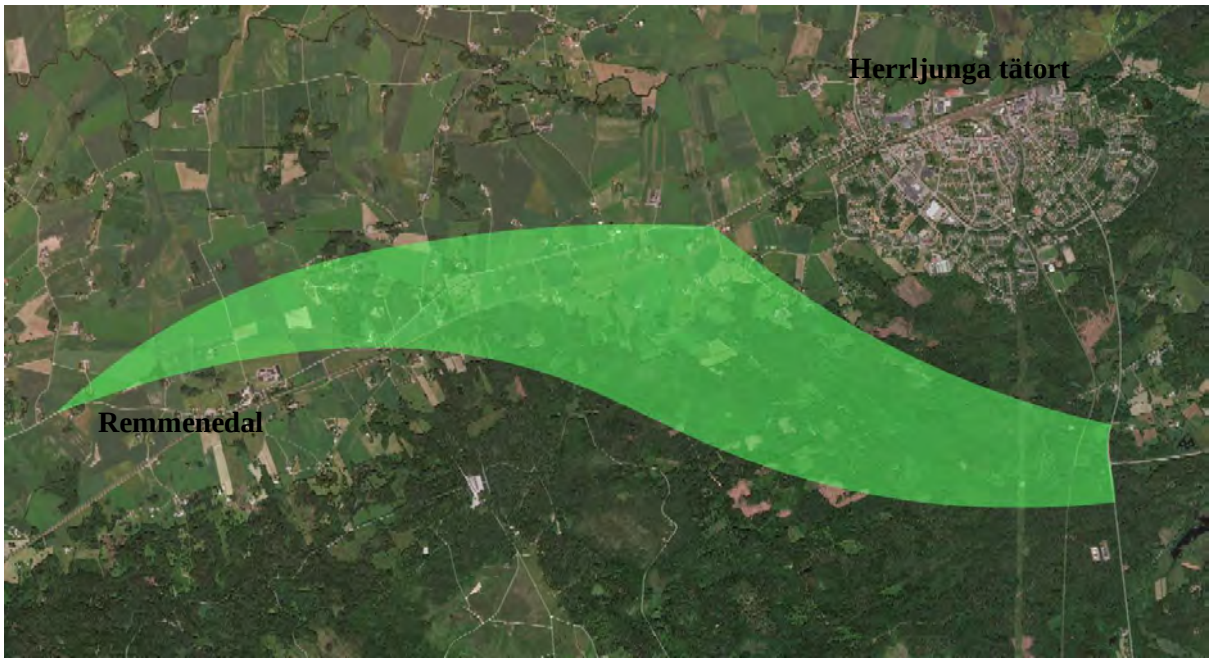

Figur 19. Infrastrukturkorridor för en ny vägsträckning vid Herrljunga tätort enligt översiktsplanen.

Under workshopen lyftes ett problem med att trafik mellan Vårgårda och Falköping väljer att köra vägen via Vara, E20 och riksväg 47, istället för väg 181 via Herrljunga. Vägen via Vara innebär en längre körsträcka och restid, ungefär fem minuter. En attraktivare vägsträckning av väg 181 skulle därför kunna få en del av trafiken att välja den kortare vägen via Herrljunga och på så sätt bidra till ett mer hållbart resande och mindre klimatpåverkan. Trafikanters vägval har i ett senare skede analyserats med hjälp av statistik och underlag från trafikanter som har inhämtats från företaget INRIX. Statistiken tyder på att cirka två tredjedelar av trafikanterna väljer att köra via Herrljunga och en tredjedel via Vara, på sträckan Vårgårda- Falköping. Av alla fordon reser totalt mellan 90 och 100 fordon mellan Vårgårda och Falköping varje dag, i båda riktningar. Förare väljer att resa via Vara på grund av olika anledningar. Hastighetsbegränsningen på sträckan Falköping- Vara (väg 47) är jämn (80 kilometer i timmen) längs hela sträckan, medan den längs väg 181 varierar mellan 50, 70 och 90 kilometer i timmen. Sträckan Falköping- Vara har även bredare vägbana, som lägst cirka 7,5 meter, vilket är god standard för två mötande lastbilar. Längs väg 181 varierar bredden och som lägst är vägen cirka 6,5 meter bred, vilket förekommer på längre delar av sträckan. Den smalare bredden, cirka 6,5 meter, finns vid Västtorp och Floby Församling till korsningen väg 181/väg 47. Körytan är även 6,5 meter bred från strax väster om Herrljunga tätort till Bråttensby. Sträckan Falköping- Vara är dessutom en riksväg vilket gör att den syns tydligare och större i fordon med GPS vilket också kan påverka förares val av färdväg. För yrkesförare utgör också sträckan Falköping- Vara primärväg för godstransporter.

Dessa faktorer är troligtvis bidragande orsaker till att en tredjedel av resande mellan Falköping och Vårgårda använder väg 47 istället för väg 181 även om vägen är längre. Åtgärder längs väg 181 innebär därför inte per automatik att fler som kör mellan Falköping och Vårgårda väljer att köra via Herrljunga.

Inom workshopen diskuterades även möjligheten att flytta på vattenskyddsområdet. Detta alternativ har dock inte undersökts då åtgärden visat sig väldigt kostsamt. I och med att det är vägen som stör vattenskyddsområdet, och inte tvärtom, blir också resonemanget orimligt ur ett hållbarhetsperspektiv.

Åtgärdsförslag

Tänkbara åtgärdstyper

Nedan presenteras de förslag på åtgärder som lyftes under workshopen och i diskussioner med kommunen. Alla uppkomna förslag presenteras här nedan och en sållning av åtgärderna görs först i kapitel *Förslag till inriktning och rekommenderade åtgärder*. Förslagen presenteras på en övergripande nivå med bedömningar och analyser. I slutet av kapitlet följer en tabell som beskriver måluppfyllelsen för respektive åtgärd för att studera hur väl åtgärderna överensstämmer med de uppsatta målen.

<table>
<tr><td colspan="2">Förbjud farligt gods att färdas genom vattenskyddsområdet</td></tr>
<tr><td>Beskrivning
Farligt gods förbjuds att transporteras genom vattenskyddsområdet.</td><td>Kostnadsintervall
<500 000 kr</td></tr>
<tr><td>Analys
Då inga transporter med farligt gods tillåts färdas genom vattenskyddsområdet säkras det mot farliga föroreningar vid läckage i samband med olyckor. Förbud av transporter av farligt gods kan minska antal godstransporter genom Herrljunga tätort vilket även har en positiv effekt på människors upplevda trygghet. Det bör dock påpekas att farligt gods med målpunkter i Herrljunga tätort fortfarande kommer att tillåtas färdas på vägen för att nå sin destination. Detta kan innebära att åtgärden inte får dess önskade effekt. Näringslivet i Herrljunga tätort blir därmed även opåverkade av denna åtgärd. Eftersom väg 181 används som sekundär transportväg för farligt gods i regionen måste en alternativ vägsträcka för ändamålet utredas. En utredning med ändamålet kan komma att utgöra en kostnad för kommunen. Tänkbara sträckningar för farligt gods på sträckan Falköping- Vårgårda kan vara via väg 42, väg 182 och väg 181. Detta innebär dock en längre sträcka för trafiken med farligt gods och behöver utredas vidare.

Åtgärden är främst en planeringsåtgärd och är därmed genomförbar så länge länstyrelsen och Trafikverket är överens om att förbjuda farligt gods på denna sträcka.</td><td>Prioritet
Hög</td></tr>
<tr><td colspan="2">Bedömning
Åtgärdsförslaget löser problemet med transporter av farligt gods genom vattenskyddsområdet.</td></tr>
</table>

Stäng befintliga plankorsningar mellan motortrafik och järnväg	
Beskrivning Plankorsningarna mellan motorfordon och järnväg väster om Herrljunga tätort reduceras genom att stänga av de befintliga plankorsningarna och låta motortrafiken använda de existerande planskilda korsningarna.	**Kostnadsintervall** <1 mkr
Analys När plankorsningarna mellan motortrafik och järnvägen tas bort medför det en förbättrad framkomlighet för järnvägstrafiken. Järnvägstrafiken saktar ner vid plankorsningar vilket ökar restiderna men genom att ta bort plankorsningar kan hastigheten bibehållas. På sträckan Vårgårda-Herrljunga finns tre plankorsningar utanför tätorterna. Två av dessa ligger inom åtgärdsvalsstudiens utredningsområde. Den tredje plankorsningen behöver också tas bort för att få en positiv effekt för järnvägstrafiken. För motortrafik som idag färdas via plankorsningarna kommer framkomligheten att försämras då trafiken behöver färdas en längre sträcka för att nå väg 181. Trafikflödet vid plankorsningarna är okänt. Genom att studera bebyggelsen söder om järnvägen bedöms trafikflödet som lågt. En samlad effektbedömning bör genomföras för att klargöra den samhällsekonomiska nyttan som erhålls genom borttagandet av berörda plankorsningar. En utredning för att klargöra hur motortrafiken kan omledas behöver också genomföras. Kostnaden kan variera kraftigt beroende på vilka vägar som väljs. Åtgärden är genomförbar men behöver ske i samarbete mellan Trafikverket och enskilda väghållare. Dessa aktörer behöver vara överens om avstängningen för att åtgärden ska vara genomförbar.	**Prioritet** Hög
Bedömning Trafiksäkerheten för motortrafik och tågtrafik ökar. Framkomligheten för tågtrafiken ökar. En förkortning av restiden för tågtrafiken kan medföra stor samhällsekonomisk nytta. Framkomligheten för motortrafiken vid plankorsningarna försämras.	

<table>
<tr><td colspan="2">Bygg om befintliga plankorsningar med järnvägen till planskilda</td></tr>
<tr><td>Beskrivning
Plankorsningarna mellan motortrafik och järnväg byggs om till planskilda korsningar.</td><td>Kostnadsintervall
> 100 mkr per korsning

Kostnadsbedömningen för att skapa planskilda korsningar är en grov uppskattning. För en bättre uppskattning krävs en mer detaljerad utredning av vilka korsningar som är lämpliga att bygga om samt vilken typ av planskild korsning som ska anläggas. I vissa fall kan kostnaden för att anlägga en planskild korsning uppgå till runt 100 mkr per korsning.</td></tr>
<tr><td>Analys
När plankorsningarna mellan motortrafik och järnväg tas bort medför det en förbättrad framkomlighet för järnvägstrafik. En samlad effektbedömning bör genomföras för att klargöra den samhällsekonomiska nytta som erhålls vid borttagandet av berörda plankorsningar. För den motortrafik som idag färdas över plankorsningarna kommer framkomligheten att öka då de inte längre behöver vänta in passerande tåg.

Åtgärden förutsätter ytterligare utredningar för att bedöma dess genomförbarhet. Bland annat kan geotekniska undersökningar krävas.</td><td>Prioritet
Låg, åtgärden bedöms vara dyr i förhållande till dess nytta och bör enbart ses som ett alternativ till att stänga plankorsningarna.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Bedömning
Trafiksäkerheten för motortrafik och järnvägstrafik ökar. Trafikflödet vid plankorsningarna är okänt. Genom att studera bebyggelsen söder om järnvägen bedöms trafikflödet som lågt.

Framkomligheten för tågtrafik och motortrafik ökar. En förbättring av restiden för tågtrafiken kan medföra större samhällsekonomisk nytta. En översiktlig bedömning är dock att åtgärden endast kommer att nyttjas av ett fåtal trafikanter per dag och därför inte är samhällsekonomiskt lönsam. Åtgärden tas därför inte med i det fortsatta arbetet.</td></tr>
</table>

Sänkt hastighetsgräns	
Beskrivning Längs väg 181 väster om Herrljunga tätort mot Remmenedal införs en sänkning av skyltad hastighet.	**Kostnadsintervall** <500 000 kr
Analys En hastighetssänkning mellan Herrljunga tätort och Remmenedal medför en jämnare trafikrytm längs sträckan. Hastighetssänkningen sker på sträckor med många in- och utfarter till enskilda fastigheter. Detta kan medföra något säkrare trafikmiljö men det finns dessutom en risk för att detta ger en falsk trygghet om fordon inte sänker sin faktiska hastighet. För att påverka fordonens hastighet behöver fysiska åtgärder implementeras vilket denna åtgärd inte syftar till. Detta då fysiska åtgärder kan vara relativt kostsamma på denna sträcka. Hastighetsbegränsningen kan kännas omotiverad av förare vilka istället väljer att köra fortare än tillåtet. Hastighetssänkningen medför även att den totala färdtiden från Herrljunga och västerut kommer öka. Genomförbarheten för åtgärden begränsas av att det sannolikt inte är motiverat att sänka hastigheten på hela sträckan i dagsläget.	**Prioritet** Låg
Bedömning Trafiksäkerheten för gång-, cykel- och motortrafik ökar.	

<table>
<tr><td colspan="2">Trafiksäkerhetshöjande åtgärder vid korsningar</td></tr>
<tr><td>Beskrivning
Genomförande av trafiksäkerhetshöjande åtgärder vid de platser som pekades ut som trafikfarliga under workshopen som genomfördes i maj 2019. Åtgärderna består av säkerhetshöjande åtgärder vid farliga korsningar och gångpassager längs väg 181. Åtgärderna är punktinsatser vid korsningar, övergångsställen och passager för att höja trafiksäkerheten främst för oskyddade trafikanter. Åtgärderna kan bland annat handla om att förbättra utformningen, med förbättrade/tydligare mittrefuger vid övergångsställen, och att anlägga vänstersvängskörfält vid korsningar.</td><td>Kostnadsintervall
1-10 mkr per korsning

Kostnaden kommer att variera från korsning till korsning beroende på vilka åtgärder som behöver implementeras.</td></tr>
<tr><td>Analys
Föreslagna ombyggnationer medför ökad trafiksäkerhet för gång-, cykel- och motortrafik. Vidare medför ökad trafiksäkerhet att risken för att olyckor med farligt gods inträffar reduceras.</td><td>Prioritet
Medel</td></tr>
<tr><td colspan="2">Bedömning
Risken att olyckor med farlig gods sker reduceras.

Trafiksäkerheten för gång-, cykel- och motortrafik ökar.</td></tr>
</table>

Cirkulationsplatser vid viktiga korsningspunkter	
Beskrivning Cirkulationsplats vid korsningspunkterna väg 181/väg 183, Stora Skolgatan/Ringleden och Alingsåsvägen/Ringled.	**Kostnadsintervall** 10 till 20 mkr per cirkulationsplats Kostnadsbedömningen avseende en cirkulationsplats är något högre än en schablonmässig uppskattning. Detta beror på att cirkulationsplatserna vid korsningen väg 181/väg 183 och framförallt Stora Skolgatan/Ringleden är mer komplicerade att anlägga än cirkulationsplatser normalt sett är. Vid Stora Skolgatan/Ringleden beror detta på att det finns en gång- och cykeltunnel i närheten och med de stora nivåskillnader som föreligger behöver även detta beaktas vid ett anläggande.
Analys Generellt sett ökar cirkulationsplatser framkomligheten och trafiksäkerheten för samtliga trafikslag. Trafikflöden vid korsningarna bör vara så att den mindre vägen (sekundärvägen) har minst 25 procent av trafikflödet av huvudvägen (primärvägen). Detta gör att flöden i cirkulationsplatserna blir tillräckligt goda för att öka framkomligheten för samtliga motortrafikanter. I korsningen väg 181/väg 183 och Stora Skolgatan/Ringleden visar Trafikverkets mätningar att trafikflödena uppnår denna princip. Vid korsningen Ringleden/Storgatan saknas trafikmätningar på Storgatan för att göra en bedömning. Det är dock sannolikt att Storgatan har tillräckligt höga trafikflöden för att en cirkulationsplats ska fungera. Förutom att framkomligheten och kapaciteten ökas vid cirkulationsplatser så påverkas även trafiksäkerheten positivt. Låga hastigheter i cirkulationsplatserna gör att trafiksäkerheten ökar för samtliga trafikslag och risken för allvarliga olyckor minskar. Genomförbarheten försvåras dock vid korsningen Stora Skolgatan/Ringleden och till viss del vid korsningen väg 181/183 då terrängen är ojämn. Vid Stora Skolgatan/Ringleden är dessutom korsningen belägen strax intill en gång- och cykeltunnel. Dessa faktorer gör att kostnadsbedömningen är något högre för en cirkulationsplats här än vid ställen med mer gynnsamma förutsättningar.	**Prioritet** Medel

Bedömning Risken för olyckor med farligt gods reduceras. Framkomligheten för godstrafik ökar.

Flytta befintlig vattentäkt	
Beskrivning Befintlig vattentäkt för Herrljunga tätort flyttas.	**Kostnadsintervall** 20–80 mkr
Analys En flytt av befintlig vattentäkt minimerar risken för en olycka med farligt gods som förorenar vattentäkten. Å andra sidan är det mycket dyrt och en svår process att flytta en vattentäkt. Kostnadsintervallet är dessutom väldigt osäkert då ytterligare utredningar behövs för att fastställa storlek och förutsättningar för en eventuell flytt.	**Prioritet** Låg
Bedömning Risken för olyckor med farligt gods inom vattenskyddsområdet försvinner. Framkomligheten för godstrafik upprätthålls. Åtgärden bedöms som dyr och med osäkert slutresultat.	

Ny vägsträckning	
Beskrivning Under 1990-talet utreddes en ny vägsträckning mellan Bergagärde och Remmenedal. Möjligheten att använda tidigare utredningar för vägsträckningen ses över. Åtgärden syftar till att säkra vattenskyddsområdet från föroreningar, öka trafiksäkerheten för oskyddade trafikanter samt förbättra framkomligheten för motortrafik.	**Kostnadsintervall** Cirka 250 mkr. Att kostnadsbedöma en ny vägsträckning försvåras av att ingen exakt vägsträcka har fastslagits ännu. Kostnadsbedömningen bygger dock på att det finns goda geotekniska förutsättningar samt fördelaktig terräng för att anlägga en ny väg. Två planskilda korsningar vid järnvägsspåren bedöms öka kostnaden för anläggandet av en ny väg. I en vägutredning från år 1998 gjordes en kostnadsbedömning till 110 mkr i 1996 års prisnivå.
Analys Den nya vägsträckningen för väg 181 i Herrljunga innebär en förflyttning av genomfartstrafiken i tätorten till den nya vägsträckningen. Förflyttningen reducerar trafikflödet genom Herrljunga tätort vilket leder till en ökad trafiksäkerhet vid tätortens gångpassager. Trafiksäkerheten vid utfarter längs nuvarande sträckning av väg 181 kommer att öka vid lägre trafikflöden. Trafikflödet på väg 181 ligger på runt 3 200 fordon per dag precis utanför tätorten och som högst 5 000 fordon inom tätorten (på sträckan mellan Storgatan och Bitternavägen). I den tidigare vägutredningen från 2004 analyserades genomfartstrafiken med resultatet att cirka 70 procent av trafiken hade målpunkter längs med den befintliga vägsträckningen av väg 181. Andelen genomfartstrafik på 30 procent bör vara ungefär lika hög idag då inga större strukturella förändringar har skett sen dess. Detta innebär att cirka 1 000 till 1 500 fordon (30 procent av 3 200 och 5 000 fordon) passerar Herrljunga tätort utan att ha en målpunkt längs den befintliga sträckan. En ny vägsträckning gynnar i första hand dessa resenärer då genomfarten underlättas men även samhället gynnas av mindre trafik inom tätorten. Farligt gods behöver inte längre transporteras genom vattenskyddsområdet vilket då säkras mot farliga föroreningar. Framkomligheten för motorfordon längs väg 181 främjas också då åtgärden gör det möjligt att hålla en jämnare hastighet längs den nya vägsträckningen.	**Prioritet** Medel

En ny vägsträckning innebär också att de existerande plankorsningarna mellan väginfrastrukturen och Västra stambanan kan byggas bort genom att koppla vägnätet söder om järnvägen till den nya vägen. Borttagandet av plankorsningarna innebär en förbättrad framkomlighet för järnvägstrafiken. Framkomligheten för den motortrafik som idag färdas över plankorsningarna kommer dock att reduceras då fordonen behöver färdas en längre sträcka för att nå väg 181. En samlad effektbedömning bör genomföras för att klargöra vilken samhällsekonomisk effekt som erhålls med borttagandet av plankorsningarna. En ny vägsträckning kommer kräva ombyggnationer vid de platser där ny väg ansluter till nuvarande sträckning av väg 181 och där befintlig infrastruktur korsas. Den föreslagna vägsträckningen korsar Västra stambanan, Älvsborgsbanan och nuvarande väg 181. Korsningarna med järnväg bör vara planskilda. I väst ansluter den nya vägen till väg 181 vid en T-korsning och i öst anläggs en cirkulationsplats mellan den nya vägen, väg 183 och befintliga delar av väg 181. Försvarsmakten äger delar av det område där den nya vägens sträckning tidigare föreslagits. Försvarsmakten driver här ett skjutfält vilket nyligen klassats som riksintresse för Försvaret. Arbetet med en ny väg kommer att kräva dialog med markägare om åtgärden ska genomföras. Ny vägsträckning kan vara beroende av att Försvarsmakten släpper mark för vägen.	

Bedömning

Transporter av farligt gods genom vattenskyddsområdet minskar.

Trafiksäkerheten för gång-, cykel- och motortrafik ökar.

Framkomligheten för tågtrafik ökar. En förbättring av restiden för tågtrafik kan medföra stor samhällsekonomisk nytta.

Restiden längs väg 181 minskar med en ny vägsträckning vilket kan vara en viktig del av Västsveriges regionförstoring då den förkortar restiden från det aktuella området till Göteborg.

Nuvarande trafikflöden på väg 181 bedöms inte som särskilt höga och då kostnaden för en ny väg är hög anses investeringen vara dyr för en relativt liten effekt.

Kostnader

Den sammanlagda summan för alla åtgärder bedöms till ungefär 500 miljoner kronor. Detta är en grov bedömning och kostnadsbedömningen för ett flertal åtgärder varierar, vilket även beskrivs ovan under respektive åtgärder. Fördelningen av bedömda kostnader per åtgärd visar på att en ny vägsträcka är mest kostsam och åtgärden utgör cirka 60 procent av den sammanlagda kostnaden för alla föreslagna åtgärder.

Kostnadsfördelningen visar även på att större delen av åtgärderna är riktade mot biltrafikanter, där cirka 90 procent av kostnaderna är direkt relaterade till åtgärder som förbättrar för biltrafiken. Cirka 10 procent av åtgärderna är riktade mot gång- och cykelåtgärder, detta är åtgärder för sänkt hastighet och trafiksäkerhetshöjande åtgärder vid övergångsställen.

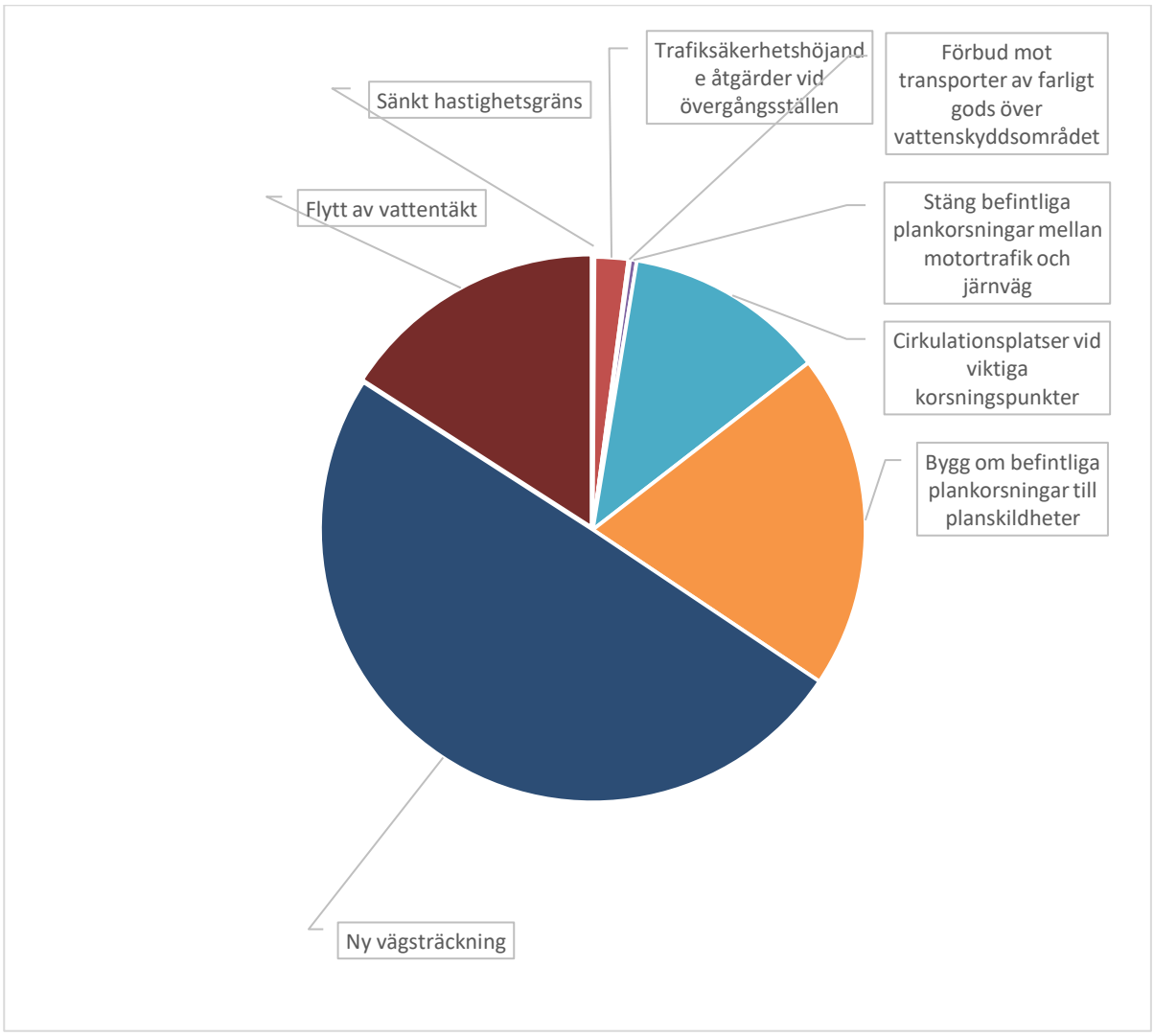

Figur 20. Kostnadsfördelning avseende åtgärdsförslagen.

Samlad bedömning inför fortsatt arbete

En samlad bedömning av åtgärderna har gjorts utifrån måluppfyllelse. Målen har i ett tidigt skede av åtgärdsvalsstudien tagits fram tillsammans med representanter för Herrljunga kommun och med aktörer inom näringslivet. Den samlade bedömningen presenteras i tabell 2 på nästa sida.

Av alla åtgärder är en ny vägsträckning den åtgärd som innebär största måluppfyllelse. Detta beror dock på att åtgärdsförslaget, till skillnad från exempelvis trafiksäkerhetshöjande åtgärd vid ett övergångställe, är en mer genomgripande åtgärd som i högre utsträckning påverkar målen.

Åtgärdsförslagen har samlats i två åtgärdspaket, ett för befintlig vägsträcka och ett för ny vägsträckning. Paketen är sammansatta utifrån bedömningarna i analysen och tar hänsyn till måluppfyllelse, kostnadsbedömning och nytta.

Teckenförklaring till tabell 2.

Ingen koppling till måluppfyllelse	
Motverkar måluppfyllelse	
Medverkar i begränsad omfattning till måluppfyllelse	
Medverkar i viss omfattning till måluppfyllelse	
Medverkar till god måluppfyllelse	

Tabell 2. Färgtabell som beskriver åtgärdernas måluppfyllelse.

Åtgärd	Fyrstegsprincipen	Trafiksäkrare vägsträcka	En väg som stödjer kommunens näringslivsutveckling	Minskade utsläpp längs tätbebyggda områden	Minskad mängd farliga godstransporter som passerar vattenskyddsområden och tätbebyggda bostadsområden	Minskade restider och utsläpp	Färre och trafiksäkrare anslutningar till enskilda fastigheter	Förbättra möjligheter för oskyddade trafikanter att korsa.	Minskade bullerstörningar och olycksrisk genom tätorten	Minskad genomfartstrafik i Herrljunga tätort	Öka hållbart resande i Herrljunga tätort	Kostnadsbedömning (Låg, Medel, Hög)
Förbud för transporter av farligt gods att färdas över vattenskyddsområdet	1											Låg
Stäng befintliga plankorsningar mellan trafik och järnväg	2											Låg
Bygg om befintliga plankorsningar mellan motortrafik och järnväg till planskilda	3											Medel
Sänkt hastighetsgräns	1											Låg
Trafiksäkerhetsåtgärder vid korsningar	3											Medel
Cirkulationsplatser vid korsningspunkter	3											Medel
Flytta befintlig vattentäkt	4											Hög
Ny vägsträckning	4											Hög

Förslag till inriktning och rekommenderade åtgärder

Beskrivning av övergripande inriktning

Nuvarande sträckning av väg 181 utgör idag en barriär genom tätorten Herrljunga. Vägsträckningen kantas genom tätorten av både villabebyggelse och skolor samt förskolor. Detta genererar oskyddade trafikanter med benägenhet att korsa väg 181 i tätorten. Herrljunga kommuns bebyggelseutveckling fokuserar på att expandera tätorten och flödet av oskyddade trafikanter kommer i framtiden troligtvis att öka. För att främja hållbart resande behöver trafiksituationen i tätorten förändras.

Vid framtagandet av åtgärder i denna åtgärdsvalsstudie har målsättningen därför varit att skapa en säker trafikmiljö för samtliga trafikgrupper genom att skapa bättre kopplingar mellan bostadsområden och målpunkter inom tätorter. Med tillskapande av trafiksäkra skolvägar kommer föräldrars behov av att skjutsa sina barn till och från skolan att minska, vilket i sin tur bidrar till att ytterligare förbättra trafikmiljön.

Vidare har hänsyn tagits till Västra Götalandsregionens mål kring regionförstoring och Göteborgs Stads lokala arbetsmarknads geografiska utbredning. Med förbättrade kommunikationer till Göteborg stärks attraktiviteten för att bosätta sig i Herrljunga med omnejd samtidigt som Göteborgsregionen förstärks med attraktiva boendemiljöer.

En del åtgärder har valts bort då de inte ansetts genomförbara eller relevanta. Följande åtgärder har valts bort och tas inte med i rekommendationerna:

- Ombyggnation av befintliga plankorsningar med järnvägen till planskilda korsningar
- Sänkt hastighetsbegränsning på sträckan Herrljunga tätort till Remmenedal
- Utpekade trafikfarliga korsningar har sållats bort
- Flytt av vattentäkt

Åtgärden med att flytta Herrljungas vattentäkt har valts bort då det vid en övergripande bedömning anses genomförbar. Hastighetssänkning på sträckan Herrljunga tätort till Remmenedal har valts bort för att åtgärden inte anses ge tillräckligt med effekt. Sänkningen kommer troligtvis inte påverka biltrafikanternas hastigheter. För att sänka hastigheterna bedöms fysiska åtgärder vara nödvändiga på denna sträcka och har därför valts bort. Att bygga om befintliga plankorsningar med järnvägen till planskilda bedöms vara en allt för dyr åtgärd relativt till dess måluppfyllelse. Vidare har många av de platser som under workshopen pekades ut som trafikfarliga i efterhand varit föremål för bedömning av Rambolls trafikspecialister. För ett flertal är bedömningen att de inte är trafikfarliga. Rambolls trafikspecialister anser bland annat att krav ställda i Vägar och gators utformning (VGU) på sikt och kurvradier uppfylls på många av platserna. Ytterligare utredningar kan dock vara nödvändigt för att säkerställa goda siktförhållanden längs sträckan.

Bedömning av genomförbarhet, effekter och måluppfyllelse

De åtgärder som föreslagits i denna åtgärdsvalsstudie har utvärderats med alternativstudier, effektbedömningar, kostnadskalkyler och måluppfyllelse. Åtgärdsförslagen har utvärderats övergripande och åtgärderna behöver därför utredas vidare för att kunna kartlägga deras exakta genomförbarhet, kostnad, effekter och konsekvenser.

Rekommenderade åtgärder

Systemlösning för Herrljunga

Åtgärderna föreslagna i denna åtgärdsvalsstudie bidrar alla till att förbättra trafiksituationen i Herrljunga tätort. Men för att skapa en långsiktigt hållbar trafiksituation bör flera åtgärder införas tillsammans. De åtgärder som diskuterades under workshopen har av Rambolls konsulter satts samman till två tänkbara åtgärdspaket. Nedan presenteras de två åtgärdspaketen för väg 181.

Åtgärdspaket 1 – Åtgärder längs befintlig vägsträckning

Åtgärdspaket 1 består av åtgärder längs befintlig sträckning av väg 181. Åtgärderna är dels av enklare karaktär och dels åtgärder som utgörs av olika trafikregler och kvalitetshöjande ombyggnationer av befintlig infrastruktur.

Beskrivning

Farligt gods förbjuds att transporteras genom vattenskyddsområdet.

Plankorsningarna mellan motorfordon och järnväg väster om Herrljunga tätort stängs och motortrafiken leds om till de existerande planskilda korsningarna.

Åtgärdspaketet innefattar även vissa kvalitetshöjande åtgärder vid de lägen som pekades ut som trafikfarliga under workshopen som genomfördes i maj 2019. Åtgärderna består av säkerhetshöjande åtgärder vid skarpa kurvor, krön och gångpassager längs väg 181. Vidare föreslås ombyggnation av de övergångsställen som pekats ut som trafikfarliga längs väg 181.

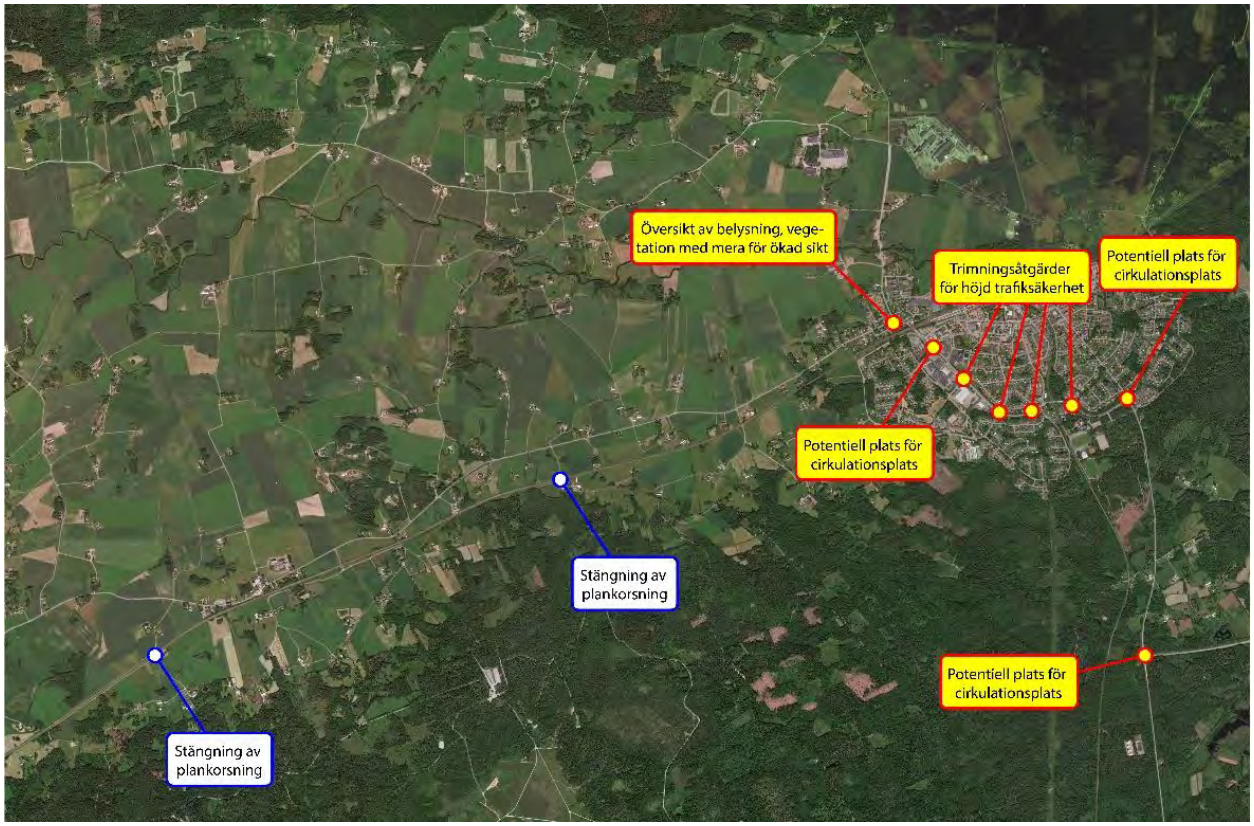

Figur 21. Platser där ombyggnationer kan komma att bli aktuella i åtgärdspaket 1.

Analys

Då inga genomgående transporter med farligt gods tillåts inom vattenskyddsområdet skyddas området i högre grad mot läckage av farligt gods och föroreningar som följd. Eftersom väg 181 används som sekundär transportväg för farligt gods i regionen måste en alternativ vägsträcka pekas ut. En utredning med syfte att finna en ny väg för farliga godstransporter kommer att medföra en kostnad för kommunen.

Då plankorsningarna mellan motortrafik och järnväg elimineras medför det en förbättrad framkomlighet för järnvägstrafiken. För den motortrafik som idag färdas över plankorsningarna kommer framkomligheten dock att försämras då den behöver färdas en längre sträcka för att nå väg 181. En samlad effektbedömning rekommenderas att genomföras för att klargöra vilken samhällsekonomisk nytta som erhålls genom borttagandet av plankorsningarna i fråga. Om plankorsningarna byggs om till planskildheter kommer framkomligheten att öka för motortrafik då den inte längre behöver vänta in passerande tåg.

Vidare bidrar föreslagna ombyggnationer till en ökad trafiksäkerhet för gång-, cykel- och motortrafik.

Kostnadsintervall

Cirka 13 mkr för åtgärder som förbud mot farligt gods över vattenskyddsområden och trafiksäkerhetshöjande åtgärder samt cirka 20 mkr per cirkulationsplats (totalt har tre cirkulationsplatser rekommenderats). Det totala kostnaden uppskattas till cirka 70 miljoner kronor.

Bedömning

Åtgärdsförslaget löser problemet med farliga godstransporten genom vattenskyddsområdet.

Trafiksäkerheten för gång-, cykel- och motortrafik ökar.

Framkomligheten för tågtrafiken ökar. En förbättring av restiden för tågtrafiken kan medföra stor samhällsekonomisk nytta.

Prioritet

Hög

Åtgärdspaket 2 – Ny vägsträckning

Åtgärdspaket 2 syftar till att upprätta en ny väg lokaliserad mellan Bergagärde och Remmenedal.

Beskrivning

I förstudier och vägutredningar från 1990-talet samt 2000-talet utreddes en ny vägsträckning mellan Bergagärde och Remmenedal. Möjligheten att använda den utredda vägsträckningen från dessa utredningar bör ses över. Vägutredningen från 2004 visar följande vägsträckning.

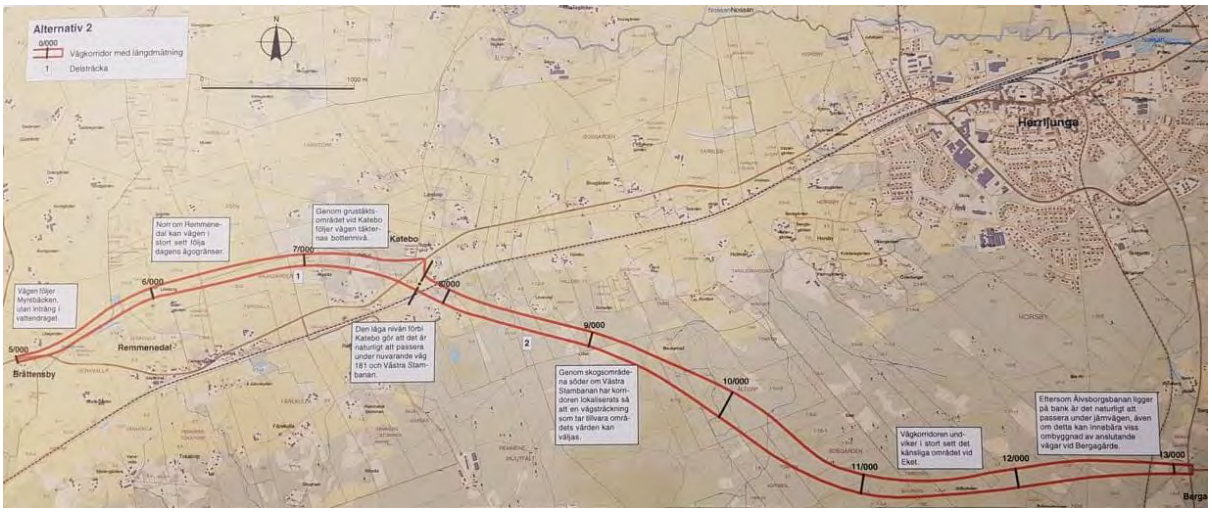

Figur 22. Vägsträckning föreslagen i vägutredning från 2004.

En del förutsättningar har ändrats sedan 2004, inte minst en ökad trafikmängd längs med vägen. Det finns dock ett flertal analyser genomförda i utredningen som har viss relevans till detta åtgärdsförslag. I vägutredningen finns exempelvis samhällsekonomiska kalkyler framtagna som visar på att vägen är lönsam ur ett samhällsekonomisk perspektiv. De förändringar som har genomförts sedan utredningen är bland annat att skjutfältet som används av försvarsmakten har utökats till att bli en riksintresse vilket försvårar möjligheten att dra vägen på försvarsmaktens mark.

Åtgärden med en ny vägsträckning syftar till att säkra vattenskyddsområdet från föroreningar, öka trafiksäkerheten för oskyddade trafikanter samt förbättra framkomligheten för motortrafik.

Analys

Den nya vägsträckningen för väg 181 i Herrljunga innebär en överflyttning av genomfartstrafiken i tätorten till den nya vägsträckningen. Tidigare utredningar pekar på att ungefär 30 procent av trafiken längs väg 181 består av genomfartstrafik. Dessa trafikanter har ingen målpunkt eller destination längs den befintliga vägsträckan och är de som gynnas mest av en ny vägsträckning. Det innebär att ungefär 1 000 till 1 500 fordon får förbättrade möjligheter att resa med högre trafiksäkerhet och jämnare hastigheter. Restiden för dessa trafikanter förbättras. Samtidigt skapar överflyttningen mindre trafik genom Herrljunga tätort och ökar då trafiksäkerheten vid tätortens gångpassager och övergångsställen.

Trafiksäkerheten vid utfarter längs väg 181 kommer öka vid lägre trafikflöden på sträckan. Vidare kommer farligt gods inte längre transporteras genom vattenskyddsområdet vilket då säkras från föroreningar från farligt gods. Framkomligheten för motorfordon längs väg 181 främjas också då en jämnare hastighet kan hållas längs den föreslagna vägsträckan.

En ny vägsträckning innebär också att de existerande plankorsningarna för motortrafiken och Västra stambanan kan byggas bort genom att koppla vägnätet söder om järnvägen till den nya vägen. Elimineringen av plankorsningar innebär en förbättrad framkomlighet för järnvägstrafiken. Framkomligheten för den motortrafik som idag färdas över plankorsningarna kommer dock att reduceras då de behöver färdas en längre sträcka för att nå väg 181. En samlad effektbedömning rekommenderas därför för att klargöra vilken samhällsekonomisk nytta som erhålls genom borttagandet av de berörda plankorsningarna.

En ny vägsträckning kommer kräva ombyggnationer vid de platser där den ansluter till nuvarande sträckning av väg 181 samt där den korsar befintlig infrastruktur. Den föreslagna vägsträckningen korsar Västra stambanan, Älvsborgsbanan och befintlig sträckning av väg 181. Korsningar med järnväg är tänkta att utformas som planskilda genom att leda den nya vägen under existerande infrastruktur. I väst ansluter den nya vägen till väg 181 vid en T-korsning och i öst anläggs en cirkulationsplats mellan den nya vägen, väg 183 och väg 181.

Ny vägsträckning kräver dialog med berörda markägare, bland annat Försvarsmakten som äger delar av det område som är aktuellt. Skjutfältet är dessutom ett riksintresse för Försvaret vilket gör att större markintrång inte kommer kunna genomföras. Däremot kan en ny vägsträckning vara möjligt om sträckningen går utanför eller endast berör små områden i ytterkanten av riksintresset. Att utreda en lämplig vägsträckning är därför en viktig aspekt i det fortsatta planeringsarbetet om denna åtgärd ska genomföras. En ny väg kan förhoppningsvis, med rätt planering, utformas så att den inte stör riksintresset i högre utsträckning. En väg störs inte av buller från skjutfältet och skulle därför kunna bedömas som lämplig markanvändning i området. Försvaret har dock vetorätt.

Kostnadsintervall

Kostnaden för en ny vägsträckning har uppskattats till cirka 250 miljoner kronor. Osäkerhetsfaktorn är dock stor i denna kostnadsuppskattning. Två nya planskilda korsningar behöver anläggas vilket kommer antagligen kräva en större del av budgeten. Förutsättningar, så som geotekniska förhållanden och utformningen av planskildheten, behöver undersökas närmare för att fastställa en säkrare kostnad.

Bedömning

Åtgärdsförslaget löser problemet med farliga godstransporter genom vattenskyddsområdet.

Trafiksäkerheten för gång-, cykel- och motortrafik ökar.

Framkomligheten för tågtrafik ökar. En förbättring av restiden för tågtrafik kan medföra stor samhällsekonomisk nytta.

Restiden längs väg 181 minskar med en ny vägsträckning vilken kan vara en viktig del av regionförstoringen i Västsverige då den förkortar restiden från det aktuella området till Göteborg.

Nuvarande trafikflöden på väg 181 bedöms som låga och då kostnaden för en ny väg är hög anses investeringen kostsam för en begränsad effekt.

Prioritet

Medel

Bedömning av åtgärdspaket

Åtgärdspaket 1 och 2 har bedömts i sin helhet utifrån de uppsatta målen för åtgärdsvalsstudien. Måluppfyllelsen visar på att åtgärdspaket 2 är mer fördelaktig men är också betydligt mer kostsam. Investeringskostnader behöver utredas vidare för att få en kostnadsnivå i dagens prisnivå.

Tabell 3. Färgtabell som beskriver åtgärdspaketens måluppfyllelse.

Åtgärd	Fyrstegsprincipen	Trafiksäkrare vägsträcka	En väg som stödjer kommunens näringslivsutveckling	Minskade utsläpp längs tätbebyggda områden	Minskad mängd farliga godstransporter som passerar vattenskyddsområden och tätbebyggda bostadsområden	Minskade restider och utsläpp	Färre och trafiksäkrare anslutningar till enskilda fastigheter	Förbättra möjligheter för oskyddade trafikanter att korsa.	Minskade bullerstörningar och olycksrisk genom tätorten	Minskad genomfartstrafik i Herrljunga tätort	Öka hållbart resande i Herrljunga tätort	Kostnadsbedömning (Låg, Medel, Hög)
Åtgärdspaket 1	2-3											Låg
Åtgärdspaket 2	4											Hög

Bidrar inte till måluppfyllelse	
Motverkar måluppfyllelse	
Medverkar i begränsad omfattning till måluppfyllelse	
Medverkar i viss omfattning till måluppfyllelse	
Medverkar till god måluppfyllelse	

Fortsatt utredningsarbete

I det fortsatta arbetet med att hantera trafiksituationen i Herrljunga kommun behöver de föreslagna åtgärdsförslagen analyseras mer ingående.

Förslag till beslut om fortsatt hantering

Resultatet av arbetet med åtgärdsvalsstudien visar att det faktiska behovet av åtgärder är mindre än förväntat. Trafiksäkerhetshöjande åtgärder bör dock genomföras i korsningarna inom tätorten där passager för oskyddade trafikanter ses om bristfälliga.

För att säkra kommunalt dricksvatten mot föroreningar bör transportvägen för farligt gods ses över.

Enbart trafikflödena inom tätorten bedöms som för låga för att motivera en ny vägsträckning. Däremot har kommunen lyft ett flertal andra faktorer som kan motivera en ny vägsträckning.

Kommunens inriktning

Herrljunga kommun har i ett 20-30-tal år arbetat med inställningen att en ny förbifart ska anläggas utanför Herrljunga tätort. Detta framgår i förstudier och vägutredningar som har genomförts av Trafikverket (tidigare Vägverket). Kommunens inriktning i den fortsatta planeringsprocessen (till exempel i översiktsplanen) är att en ny förbifart ska byggas.

Det finns ett flertal anledningar till att bygga en förbifart, vilka har lyfts från kommunens sida. Bland annat vill kommunen minska farliga godstransporter i känsliga områden förbi vattentäkter som inte bara tillgodoser kommunens dricksvattenbehov utan också förser Herrljunga Cider AB med vatten för att framställa sina produkter. Herrljunga Cider AB är en verksamhet som är mycket viktig för såväl kommunens näringsliv som för sysselsättning. Företagets produkter säljs över hela landet.

Godstransporter igenom tätorten innebär även en högre andel lastbilar än om trafiken skulle kunna ledas via en förbifart. Dessa transporter innebär även en högre olycksrisk då de kör förbi sträckor nära förskolor, skolor och fritidsverksamheter (exempelvis badhus och fotbollsplaner) med många barn och ungdomar, med behov att korsa vägen till fots eller med cykel.

En förbifart kan även minska behovet av antalet plankorsningar med Västra stambanan om den är rätt planerad. Färre plankorsningar har en tydlig samhällsekonomisk nytta för Sverige. Varje sekund som minskas i restid på sträckan Göteborg-Stockholm ökar den samhällsekonomiska nyttan.

Att dra väg 181 i en ny sträckning utanför tätorten är en viktig fråga för kommunen som drivit denna fråga i ett flertal decennier. Enligt kommunens långsiktiga strategiska styrdokument, bland annat översiktsplanen, är en ny vägsträckning en förutsättning i kommunens fortsatta planering. En ny vägsträckning bidrar till regionförstoring i området samt ett lägre trafikflöde genom Herrljunga tätort vilket skapar en mer levande stadsmiljö med bättre möjligheter att färdas med hållbara transportmedel.

Maja Sallander

Från: karin.gustafsson@trafikverket.se
Skickat: den 1 juli 2021 16:11
Till: Maja Sallander; mirjam.lindqvist@trafikverket.se
Ämne: SV: Remiss BK4

Hej!
Beviljar er förlängd svarstid till den 3 september.

Med vänlig hälsning

Karin Gustafsson
Trafikingenjör

karin.gustafsson@trafikverket.se
Tel: 010-123 30 92

Trafikverket
405 33 Göteborg
Besöksadress: Trädgårdsgatan 15D Skövde
Telefon 0771 - 921 921
www.trafikverket.se

Facebook | YouTube | Twitter | LinkedIn | Instagram

Från: Maja Sallander <maja.sallander@herrljunga.se>
Skickat: den 1 juli 2021 16:07
Till: Lindqvist Mirjam, PLväp <mirjam.lindqvist@trafikverket.se>
Kopia: Gustafsson Karin, PLvät <karin.gustafsson@trafikverket.se>
Ämne: Sv: Remiss BK4

Tack för era svar!

Eftersom det här betyder att vi ställs inför ett lite svårt strategiskt ställningstagande hade jag väldigt gärna gett Kommunstyrelsen möjlighet att ta ställning till yttrandet. Dessvärre har de sitt nästa sammanträde den 30 augusti. Finns det någon möjlighet att få förlängd svarstid till den 2 september, så att deras beslut hinner justeras innan vi skickar vårt yttrande?

Med vänlig hälsning

Maja Sallander
Samhällsutvecklare
Enhet strategisk planering
Herrljunga kommun
e-post: maja.sallander@herrljunga.se
Tfn: 0513-171 13
www.herrljunga.se

HERRLJUNGA KOMMUN

Herrljunga kommun, Box 201, 524 23 Herrljunga
Besöksadress: Torget 1, 524 30 Herrljunga
Växel 0513-170 00
Organisationsnummer: 212 000-15 20
Läs hur vi behandlar personuppgifter: www.herrljunga.se/personuppgifter

Från: mirjam.lindqvist@trafikverket.se <mirjam.lindqvist@trafikverket.se>
Skickat: den 1 juli 2021 12:59
Till: Maja Sallander <maja.sallander@herrljunga.se>
Kopia: karin.gustafsson@trafikverket.se
Ämne: SV: Remiss BK4

Hej igen!

Nedan beskrivs vad som ligger till grund för de trafikföreskrifter ni fått för remiss. Jag beskriver även hur vi avser att arbeta med BK4 och hur vi gör våra bedömningar inför beslut om öppnande av BK4.

- Anledningen till att vi enbart öppnar för BK4 på väg 181 igenom Herrljunga och inte fortsatt västerut till E20 är som sagt att anslutningen kommer att byggas om i samband med att E20 byggs om nu. Vi planerar att öppna E20 för BK4 trafik efter att hela E20 är utbyggt dvs 2024. Men för att vi ska nå vårat mål om **öka bärigheten på 70-80 procent av de vägar i landet som är viktigast för näringslivet inom gällande planperiod 2018-2029** (främst BK1-vägar) så måste vi ibland upplåta delar av vägar även om det inte är helt optimalt.
- Du nämner att den väg som ligger norr om väg 181 är den väg som den tunga industrin använder (1921). Utifrån ovanstående punkt så är ju tanken att denna väg på sikt också ska öppnas för tung trafik.
- Trafikverket räknar med att de kommer bli färre antal tunga fordon då man kan transportera större mängd gods på en och samma transport
- Vi fick ett inriktningsbeslut under hösten 2020 som ligger till grund för de upplåtande av BK4 som skickas ut på remiss. Bakgrunden till inriktningsbeslutet var att Region Väst sticker ut med en lägre andel upplåtet BK4-vägnät och en långsammare planerad utbyggnadstakt i jämförelse med övriga regioner.
- Enligt inriktningsbeslutet så bedöms de högtrafikerade vägnätet kunna öppnas för BK4 utan åtgärder. De högtrafikerade vägnätet omfattar främst de tvåsiffriga vägnätet. För de mellantrafikerade vägnätet (ofta) tresiffriga vägar så får man göra en bedömning.
- Vi har gjort en bedömning av väg 183 och 182 tillsammans med projektledare på underhåll och deras bedömning är att dessa vägar klarar BK4 utan att det krävs några åtgärder

Jag hoppas att ovanstående kam förtydliga hur vi har tänkt. Om du har fler frågor så hör av dig till mig. Jag bifogar även en ppw om BK4 som vi tidigare skickat ut till kommunerna.

Med vänlig hälsning/
Mirjam Lindqvist
Åtgärdsplanerare

mirjam.lindqvist@trafikverket.se
Direkt: 010-123 37 33
Mobil: 072-148 00 04

Trafikverket
405 33 Göteborg
Besöksadress: Vikingsgatan 2-4

Telefon: 0771 – 921 921
www.trafikverket.se

Från: Maja Sallander <maja.sallander@herrljunga.se>
Skickat: den 29 juni 2021 08:46
Till: Lindqvist Mirjam, PLväp <mirjam.lindqvist@trafikverket.se>
Ämne: Remiss BK4

Hej Mirjam!
Hoppas allt är bra med dig! Förstår att det är lite rörigt på samhällsplanerarsidan för Sjuhärad nu, men det gläder mig att du verkar vara kvar 😊. Semester snart? Själv jobbar jag ett par veckor till.

Jag försöker nu skriva ett svar på remiss Förslag till nya föreskrifter för Västra Götalands Län (2021/19738), och har en del frågor som jag gärna skulle få bolla med dig. Jag hade kontakt med Karin Gustafsson som står som kontaktperson för remissen, men hon hänvisade till dig. Om du vill kan vi höras på telefon istället. Jag har sökt dig, men kom bara till telefonsvararen. För att vi ska hinna förankra remissvaret internt i kommunen skulle jag behöva få svar innan semestern… Men om du redan gått på semester får jag lösa det efter eget huvud.

Vi saknar lite resonemang kring vad ni baserar förslaget till de höjda bärighetsklasserna på. Vi har reagerat på att väg 181 genom tätorten Herrljunga föreslås få höjd bärighet, men att denna höjning avslutas strax utanför tätorten. Vad är skälet till detta? Vad ser ni för nytta med den höjda bärigheten genom tätorten, när den inte når någon målpunkt som vinner på en sådan höjning? Vart är det tänkt att de tunga transporterna ska ta vägen? Det finns ingen omlastningsmöjlighet där BK4 upphör, och de målpunkter som främst skulle betjänas av en höjd bärighetsklass ligger bortanför den sträcka som nu är aktuell. Vi har ju ett par industriområden strax utanför tätorten på den sida där BK4 tar ganska plötsligt slut, men eftersom det är cirka en kilometer kvar till dem vinner de inte nämnvärt på höjningen. Däremot befarar vi att konflikterna mellan oskyddade trafikanter och tung trafik, som ju redan idag är ett problem, riskerar att förvärras om transporterna blir tyngre och därmed längre. Eller räknar ni med att transporterna påverkas så pass att detta vägs upp av att antalet transporter minskar? Har ni tagit hänsyn till utformning på cirkulationsplatser o.dyl. i utredningen? Om det hade funnits en tydlig nytta med bärighetshöjningen genom tätorten, såsom att näringslivet kunde nå E20 eller industriområdena med tyngre transporter, så hade vi sett det som motiverat, men fortfarande önskat åtgärder på sträckan genom tätorten. Nu har vi svårt att se den nyttan. Hur resonerar ni kring detta? Om det fanns möjlighet att höja bärigheten hela vägen ut till E20 hade det naturligtvis varit en väldigt stor fördel för näringslivet i hela området! Det finns såklart också nyttor med höjd bärighet in till tätorten, men också nackdelar som jag ser det, och jag hade gärna hört hur ni resonerat. Finns det en tanke om att göra åtgärder på resterande del av väg 181 för att höja bärigheten hela vägen ut mot E20? Om detta förslag kan bidra till en sådan utveckling vill i naturligtvis stötta det. Men jag skulle helt enkelt behöva lite mer information än vad som kan utläsas av remissen. Är helt öppen för att jag kan ha missförstått/missat något, och det är därför jag är nyfiken på att få höra din bild av det hela.

Mot bakgrund av resonemanget ovan funderar vi på att avstyrka just den delen av förslag till föreskrifter som berör väg 181 på sträckan väg 1921 Östergården-väg 183 Bergagärde. Jag såg att ni i svarsformuläret vill att vi lämnar ett svar på huruvida vi avstyrker eller tillstyrker förslaget i sin helhet. Om vi inte finner just denna del lämplig (och det alltså inte finns bra motiv för att göra på det här viset), men i övrigt ser positivt på förslaget: hur anser du då att vi ska svara på den frågan?

Med vänlig hälsning

Maja Sallander
Samhällsutvecklare
Enhet strategisk planering

Herrljunga kommun
e-post: maja.sallander@herrljunga.se
Tfn: 0513-171 13
www.herrljunga.se

HERRLJUNGA KOMMUN

Herrljunga kommun, Box 201, 524 23 Herrljunga
Besöksadress: Torget 1, 524 30 Herrljunga
Växel 0513-170 00
Organisationsnummer: 212 000-15 20
Läs hur vi behandlar personuppgifter: www.herrljunga.se/personuppgifter

TRAFIKVERKET

1

2

TRAFIKVERKET

Trafikverkets arbete med ny bärighetsklass BK4 i Region Väst

Information till kommuner och näringsliv i Västsverige

2

3

TRAFIKVERKET

Vad innebär BK4?

- Ny bärighetsklass! Högsta tillåtna bruttovikt höjs till 74 ton (Jmf. med BK1 som tillåter upp till 64 ton).
- Nationellt uppdrag i nuvarande nationella plan, beslutat av regeringen - **Öka bärigheten på 70-80 procent av de vägar i landet som är viktigast för näringslivet inom gällande planperiod 2018-2029** (främst BK1-vägar)
- På sikt är målsättningen att upplåta HELA dagens BK1-vägnät!

3

4

TRAFIKVERKET

Målsättning: Ett nationellt sammanhängande BK4-vägnät

- Fem kluster av allmänna vägar i landet öppnades upp för BK4 2018
- Nu ska BK4-vägnätet fortsätta byggas ut i regionerna och sammankopplas över regiongränserna så att vi får ett helhetssystem
- Projektet ligger inom gällande NP 2018-2029, men kommer sannolikt fortsätta efter 2029 också

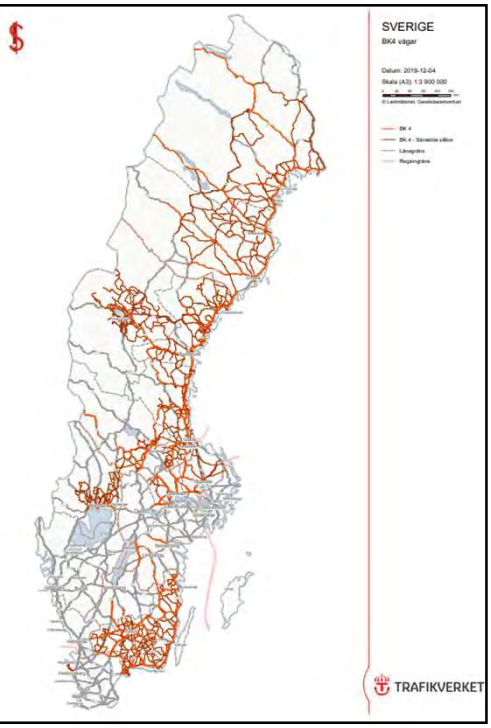

4

5

TRAFIKVERKET

BK4 i Region Väst

- Målsättningen i Region Väst är att öka bärigheten och klassa upp befintliga BK1-vägar till BK4, samt koppla samman regionens BK4-nät mot angränsande regioner.
- Prioriteringen av viktiga BK4-stråk görs utifrån näringslivets behov. Behoven lyfts i Trafikverkets och näringslivets gemensamma bärighetsmöten.
- Vissa vägar och broar kommer att kräva åtgärder innan uppklassning till BK4. För de vägar och broar som måste åtgärdas baseras satsningen på samhällsekonomiska principer - prioriteringen genomföras i dialog med näringslivet och andra berörda aktörer för att få ut så stora samhällsnyttor som möjligt.

5

6

TRAFIKVERKET

Nulägesbild i Regionen

Länk till GIS-verktyg:

http://geo22p2.trafikverket.local/portal/home/webmap/viewer.html?webmap=4525cf5f88a04c47897d2ae8562fee8b

OBS! Kartan är ett arbetsmaterial!

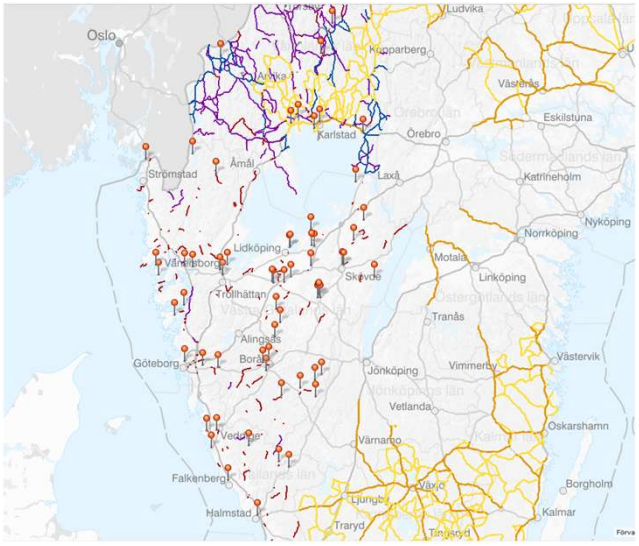

6

7

TRAFIKVERKET

Kommunernas roll i arbetet

- Kommunerna måste också aktivt jobba med BK4, då dessa ofta har ”first and last mile” för näringslivets målpunkter (hamnar, industrier, logistikparker etc).
- Dialog om vilka kommunala vägar som berörs behöver huvudsakligen ske mellan kommunerna och näringslivet, förslagsvis via kommunalförbunden. Viktigt att hålla sig uppdaterad.
- Trafikverket kan informera om status och verkets aktuella planer för kommande utbyggnad av BK4 på det statliga vägnätet, men kommunerna måste själva ta initiativ till utbyggnad på kommunalt vägnät.

7

8

TRAFIKVERKET

Mejlutskick till kommunerna 2019

”Som ni säkert känner till så har det första statliga vägnätet upplåtits för BK 4-transporter, dvs tunga transporter upp till 74 ton, vid halvårsskiftet 2018. Trafikverket valde initialt att prioritera ett öppnande i mindre avgränsade geografiska områden där detta kunde göras utan att begränsas av broar eller vägar som inte klarar de nya belastningarna. I Region Väst innebar detta ett område centralt i Värmland i det första steget. Läs mer på Trafikverkets hemsida, här hittar du också länk till nuvarande BK 4 vägnät i hela Sverige:https://www.trafikverket.se/for-dig-i-branschen/vag/barighetsklass-bk4/

Trafikverkets långsiktiga ambition är att upplåta hela 70-80 procent av BK 1-vägnätet till BK 4 och detta beräknas i nuläget kunna vara klart inom en inom planperioden - 2029. Motiven till att införa BK 4 är flera och sammantaget bidrar detta till hållbarare transporter;

……

8

9

TRAFIKVERKET

…….

- *Nyttja befintlig infrastruktur på ett effektivare sätt*
- *Tyngre och färre transporter bidrar till miljövinster i form av minskade utsläpp per transporterad godsenhet*
- *Färre men tyngre fordon innebär lägre transportkostnader*
- *Effektivare transporter ger stärkt konkurrenskraft för svenskt näringsliv*

Nästa steg i Trafikverkets arbete är att se över om det finns ytterligare mindre områden som vi skulle kunna komplettera det nuvarande BK 4-vägnätet med. Vi har påbörjat översynen och målsättningen är att öppna nya vägar samt komplettera tidigare öppna vägar från halvårsskiftet 2020 och framåt.

…….

9

10

TRAFIKVERKET

……

Trafikverket kan bara peka ut statliga vägar men för den sista/första delen av transporten nyttjas ofta ett vägnät med annan huvudman, tex ert kommunala vägnät. I samband med vår översyn ser vi därför ett behov av att föra dialog om hur vi får till ett sammanhängande vägnät, oavsett huvudman, för näringslivets viktigaste målpunkter/terminaler.

Med anledning av det så skulle vi vilja ställa några frågor till er:

1. ***Hur har ert arbete med BK 4 sett ut hittills?***
2. ***Vilka problem har ni upplevt?***
3. ***Vilka större industrier/verksamheter inom er kommun saknar koppling till det statliga vägnätet som nu har upplåtits för BK 4?***
4. ***Hur kan vi samarbeta runt fortsatt utbyggnad av BK 4? I vilka forum och på vilket sätt?***

Vi tar tacksamt emot era synpunkter som kommer att utgöra viktigt underlag i vår översyn av BK 4-vägnätet inför kommande öppningar av vägsträckor”

10

11

TRAFIKVERKET

Bärighetsklasser (BK) på vägar och broar

Bärighet beskriver hur tunga fordon en bro eller väg får belastas med. Bärighetsklassen (BK) avgör vilka fordonsvikter som är tillåtna på vägen eller bron. För BK4 finns också särskilda villkor för fordonets utformning.

Bärighetsklass (BK) är den klassificering som används för att gradera bärighet. Hur tunga fordon en bro eller en väg i det allmänna vägnätet får belastas med. Enskilda vägar är inte klassificerade utan regleras med lokala bestämmelser.

- **BK1** Max 64 tons bruttovikt tillåts. Beroende på fordonets axelavstånd och axeltryck kan tillåten bruttovikt vara lägre.
- **BK2** Max 51,4 tons bruttovikt. Beroende på fordonets axelavstånd och axeltryck kan tillåten bruttovikt vara lägre.
- **BK3** Max 37,5 tons bruttovikt. Beroende på fordonets axelavstånd och axeltryck kan tillåten bruttovikt vara lägre.
- **BK4** Max 74 tons bruttovikt med oförändrade krav på axeltryck jämfört med BK1, men beroende på fordonets axelavstånd kan tillåten bruttovikt vara lägre.

Bärighetsklass BK4 – för fordon upp till 74 ton

Vägar med bärighetsklass 4 tillåter fordonskombinationer med upp till 74 tons bruttovikt. BK4 består av vägar som har anpassats eller som redan tidigare haft en standard som bedöms klara en högre belastning.

Fordonståget ska vara anpassat för den högre bruttovikten. Det måste uppfylla både Transportstyrelsen krav på fordonskombinationer och Trafikverkets villkor.

Rätt väg, rätt fordonskombination och rätt fordonskonfiguration med tillräcklig stabilitet – det är tre saker att ha koll på när man kör på BK4-vägar. Sedan finns ett litet krux: Behöver jag dubbelmontage eller inte? Här får du svaren:

- Rätt fordon för BK4? Börja med lastbilskalkylatorn
- Behöver jag dubbelmontage?
- Vägkarta med bärighetsklasser – Nationella vägdatabasen
- Slitage på BK4-vägar
- Remiss om ändrade bärighetsklasser på vägar i vissa län

Uppdatering av implementeringsplanen för BK4

Vi uppdaterar årligen den ursprungliga genomförandeplanen från 2020 . I den här rapporten redovisas utfallet från 2020 samt en genomförandeplan på vägnätsnivå för perioden 2021-2023, som har konkretiserats för olika delar av landet (Trafikverkets regioner).

Uppdatering av regeringsuppdrag - Implementering av bärighetsklass 4 (pdf, 1,8 MB)

Under 2022 kommer utfallet från 2021 samt en genomförandeplan på vägnätsnivå för perioden 2022-2024 att redovisas.

Länkar

- Trafikförordningen, med ändringarna gällande BK4 (Riksdagens webbplats)
- Mått och vikt för buss- och godstrafik (Transportstyrelsens webbplats)
- Bärighetsföreskrifter (Svensk trafikföreskriftssamling, STFS), Transportstyrelsens webbplats

Rapporter och PM

- PM - Information och råd för kommuner gällande den nya bärighetsklassen BK4 (pdf, 512,6 kB)
- Regeringsuppdrag Implementering av bärighetsklass 4
- Statliga vägar som kan anses lämpade för en ny bärighetsklass 4 2016:141 (Trafikverkets publikationsdatabas)
- Tyngre transporter på det kommunala vägnätet (Sveriges kommuner och regioner)

Senast uppdaterad/granskad: 2020-11-13

Trafikverket

För frågor om körkortsprov eller fotografering.

Skriv till oss via kontaktformulär

Ring, 0771-17 18 19
måndag–onsdag, fredag kl. 8.00–16.15
torsdag kl. 8.45–16.15 (dygnet runt för avbokning)

För frågor om väg, järnväg, färja och övriga frågor.

Skriv till oss via kontaktformulär

Ring, 0771-921 921
måndag–fredag kl. 8.00–16.00 (dygnet runt för trafikinformation och akuta fel som kräver omedelbar åtgärd)

Trafikverket

Trafikverkets föreskrifter om bärighetsklasser i Västra Götalands län; TRVTFS :

beslutade den

Trafikverket föreskriver följande med stöd av 4 kap. 11 § trafikförordningen (1998:1276).

1 § Följande vägar i Västra Götalands län ska tillhöra bärighetsklass 4 på följande sträckor.

Väg	Sträcka
E6.21	Väg E6.20 Bräckemotet–väg E45 Marieholmsmotet
E6.21	Av och påfartsramper i Bräckemotet till väg E6.20
E6.21	Av och påfartsramper i Marieholsmotet till väg E45
E6.20	Väg E6 Åbromotet–väg E45 Agnesbergsmotet
E6.20	Av och påfartsramper i Järnbrottsmotet till väg 158
E6.20	Av och påfartsramper i Agnesbergsmotet till väg E45
E6.20	Avfartsramp i södergående körriktning i Vädermotet till väg 155
E6.20	Av och påfartsramper i Rödastensmotet till väg E45.1
E20	Väg 26 Hassle–Örebro länsgräns
E20	Samtliga vägar i trafikplats Hova
E20	Väg 1751, 1956 Ingaredsmotet–väg 42 trafikplats Hjultorp
E20	Samtliga vägar i trafikplats Hjultorp
E20	Avfartsramp i södergående körriktning och påfartsramp i norrgående körriktning i Ingaredsmotet
E20	Samtliga vägar i Bälingemotet
27	Avfartramp i östlig körriktning och påfartsramp i västlig körrikning i Viaredsmotet till väg 40
40	Väg 41,42 Annelundsmotet–Jönköpings länsgräns
40	Samtliga vägar i Ulricehamnsmotet
40	Samtliga vägar i Hössnamotet
40	Avfartsramp i västlig körrriktning och påfartsramp i östlig körriktning i Annelundsmotet
40	Samtliga vägar i Dalsjöforsmotet
40	Väg 535 Bårhultsmotet–väg 27 Viaredmotet
40	Avfartsramp i västlig körriktning och påfartsramp i östlig körriktning i Bårhultsmotet
40	Samtliga vägar i Ryamotet
40	Samtliga vägar i Grandalsmotet
40	Samtliga vägar i Kullamotet
40	Samtliga vägar i Grönkullenmotet
40	Samtliga rampvägar i Nabbamotet
46	Väg 40 cirkulationsplats Ulricehamnsmotet södra–väg 40 cirkulationsplats Ulricehamnsmotet norra
156	Väg 40, 554 Ryamotet–väg 40 Ryamotet
524	Rastplats Grandalen–väg 40 Grandalsmotet
527	Väg 40 Kullamotet södra–väg 40 Kullamotet norra
1627	Väg 40 Grönkullemotet södra–väg 40 Grönkullemotet norra
1721	Väg 40, 1704 cirkulationsplats Hössnamotet södra–väg 40 cirkulationsplats Hössnamotet norra
1751	E20, 1956 cirkulationsplats Ingaredsmotet–väg E20 Ingaredsmotet

2 § Följande vägar i Västra Götalands län ska tillhöra bärighetsklass 4 på följande sträckor.

Utöver vad som framgår i trafikförordningen (1998:1276) ska förande av fordon eller fordonståg vara förenade med särskilda villkor enligt följande.
Motordrivna fordon med en bruttovikt som överstiger 32 ton ska ha en drivande axel som är

Förslag

försedd med dubbelmonterade hjul och luftfjädring eller likvärdig fjädring, eller att drivaxlarna är försedda med dubbelmonterade hjul och vikten inte överskrider 9.5 ton på någon av axlarna. För fordonskombinationer gäller dessutom att om bruttovikten överstiger 64 ton ska minst 65 procent av släpvagnens eller släpvagnarnas sammanlagda bruttovikt belastas av sådana axlar med dubbelmonterade hjul.
Fordon eller fordonståg registrerade i transportstyrelsens fordonsregister, före 2018-12-31, undantas från ovanstående villkor

Väg	Sträcka
26	Väg E20 Hassle–Värmlands länsgräns
27	Väg 40 Viaredsmotet–Jönköpings länsgräns
27	Samtliga vägar i trafikplats Kråkered
27	Samtliga vägar i trafikplats Aplared
27	Samtliga vägar i trafikplats Björsdamm
41	Väg 27 cirkulationsplats Kråkered södra–väg 40, 42 Annelundsmotet
42	Cirkulationsplats Nordskogen–väg E20, 42, 1900 cirkulationsplats Hjultorp västra
44	Väg E6, 786 Södra Torpmotet–väg E45 trafikplats Båberg
44	Samtliga vägar i trafikplats Grunnebo
44	Samtliga vägar i trafikplats Väne-Ryr
44	Samtliga vägar i Ramserödsmotet
44	Samtliga vägar i Kurödsmotet
44	Väg E45 trafikplats Stallbacka–väg 2566 Häljestena
44	Samtliga vägar i trafikplats Hullsjön
E45	Väg 42 ,44, 47, 2015 trafikplats Stallbacka–väg 2221 Solberg
E45	Samtliga vägar i trafikplats Stallbacka
E45	Samtliga vägar i trafikplats Skogsbo
E45	Samtliga vägar i trafikplats Båberg
E45	
E45	Väg 164 cirkulationsplats Åmål–Värmlands länsgräns
E45	Väg E45.1 Fiskehamnsmotet– väg 1996 Lödösemotet
E45	Avfartsramp i norrgående körriktning och påfartsramp i södergående körriktning i Lödösemotet
E45	Avfartsramp i södergående körriktning i Marieholmsmotet till väg E6.21
E45.01	Väg E6.20 Kungsstensmotet–väg E45 Fiskehamnsmotet
154	Hallands länsgräns–väg 27 cirkulationsplats Kila
155	Färjeläget vid Lilla Varholmen–väg E6.20 Vädermotet
155	Samtliga vägar i Ytterhamnsmotet
156	Väg 154 cirkulationsplats Svenljunga–väg 27 trafikplats Björsdamm östra
158	Hallands länsgräns–väg E6.20 Järnbrottsmotet
158	Avfartsramp i södergående körriktning och påfartsramp i norrgående körriktning i Lindåsmotet
164	Väg 166, 2183 Jordbron–väg 166 Kårslätt
166	Väg 164 Kårslätt–väg E45 cirkulationsplats Mellerud norra
172	Väg 44, 688 Kurödsmotet–väg 2065 Knotten
180	Fjällgatan, Borås–väg E20 trafikplats Alingsås
181	Väg 1921 Östergården–väg 47, 2632 Mellomgården
182	Väg 42, 1782 Stenatorp–väg 46 Timmele
183	Väg 42, 1801 cirkulationsplats Fristad–väg 181 Bergagärde
193	Norra Ringvägen, Fröjeredsvägen cirkulationsplats Tidaholm östra–väg 49 Linderyd
195	Jönköpings länsgränas–väg 49 Lampås
200	Väg E20 trafikplats Hova västra–väg 2997 Guntorp
517	Väg 158, 953 Lindåsmotet västra–väg 158 Lindåsmotet östra
697	Väg 44 Ramserödsmotet–väg 2028 Kvarntorp
697.01	Väg 44, Stampgatan trafikplats Grunnebo–väg 697 Ässet
1664	Väg 27 trafikplats Aplared västra–väg 27 trafikplats Aplared östra
1996	Väg E45 cirkulationsplats Lödösemotet västra–väg E45 cirkulationsplats Lödösemotet östra
2005	Väg 42, 44, 47 trafikplats Hullsjön södra–väg 42, 44, 47 trafikplats Hullsjön norra

Förslag

2026	Väg 44, E45 trafikplats Skogsbo–väg 2025 cirkualtionsplats Korseberg
2028	väg 697 Kvarntorp–väg E45 trafikplats Båberg
2029	Väg 44 trafikplats Väne-Ryr västra–väg 697 Väne-Ryr västra
2056	Väg E45 trafikplats Götered östra–väg E45 trafikplats Götered västra
2214	Väg 172 Alfhem–Värmlands länsgräns
2254	Värmlands länsgräns–Värmlands länsgräns
2993	Väg E20 Backa–väg 200 Midskog
2997	Väg 200 Guntorp–väg 2998 Skagersvik
3061	väg 3058 Undenäs–Örebro länsgräns
3063	Väg E20, 200 trafikplats Hova västra–väg E20, 200 cirkulationsplats Hova östra

3 § Följande vägar i Västra Götalands län ska tillhöra bärighetsklass 2 på följande sträckor.

Väg	**Sträcka**
544	Väg 503 Inseros–väg 542 Snugga
545	Väg 541 Bjällås–2 900 meter söder om väg 541 Bjällås
597	Väg 570 Kroken–1 560 meter söder om väg 570 Kroken
606	Väg 570 Bremnäs–3422 meter sydväst väg 570 Bremnäs
617	Väg 620 Ödsmål–2 630 meter väster om väg 620 Ödsmål
632	2334 meter öster väg 574 Ingetorp–väg 634 Stubbhålt
645	Bro över järnvägen vid Stora Höga
668	Väg 2025 Utby–väg 681 Vassbo
681	Bro över Vassbosjöns utlopp vid Backen
695	Väg 694 Nordmanneröd–väg 696 Vigansröd
696	Väg 697 Kyrkobyn–väg 698 Martered
698	1 300 meter väster om väg 2060 Lubberud–väg 2060 Lubberud
720	1 330 meter väster väg 169 Bleket–2348 meter väster väg 169 Bleket
726	Väg 723 Häller–1 600 meter om väg 723 Häller
738	Färjeläget vid Lyre sund–3 498 meter sydväst om färjeläget vid Lyre sund
751	Färjeläget vid Fröjdendal–färjeläget vid Fruvik
882	Väg 174 Röseberget–60 meter öster om väg 885 Sotekanalen
922	Väg 914 Krokebräcke–väg 920 Pålen
933	Väg 930 Gunghult–4 045 meter norr om väg 930 Gunghult
963	Väg 960 Liveröd–väg 960 Rimseröd
964	Väg 960 Backen–620 meter sydväst om väg 164 Björnlidmon
968	Väg 164 Fagerhult–väg 165 Vassbotten
985	Väg 988 Högstad–väg 1054 Näsinge kyrka
987	Väg 990 Risäng–väg 981 Björke
1004	Väg 914 Tegneby–väg 920 Gerum
1008	Väg 163 Rörvik–väg 163 Grebbestad
1055	Väg 988 Blomsholm–väg 1054 Vässby
1055.01	Väg 1055 Sandåker–väg 1054 Näsinge kyrka
1158	Väg 160 Säckebäck–5110 meter öster om väg 160 Säckebäck
1180	Väg 751 Flatö kapell–165 meter sydost om väg 751 Flatö kapell
1518	Väg 1505 Broby–väg 1519 Segerstad
1519	Väg 41 Sundholmen–väg 1526 Svansjö
1521	Väg 1519 Öxnevalla–160 meter nordväst om väg 1519 Öxnevalla
1522	Väg 41 Berghem–3500 meter sydväst om väg 1524 Lekvad
1524	Väg 1522 Lekvad–väg 156 Kullagården
1525	Väg 1607 Berghem–väg 1524 Haby
1541	Väg 1540 Tokabo–väg 1559 Hyndarp
1543	Väg 1541 Svartasjön–väg 1546 Björkeholm
1560	Bro över Lillån vid Mölneby
1568	Väg 1567 Backabo–Jönköpings länsgräns
1574	Väg 1578 Mårdsbo–väg 1573 Assmabro
1575	3 000 meter öster om väg 1567 Svedjorna–Jönköpings länsgräns
1580	Väg 1582 Assmabro–väg 1578 Ambjörnarp
1600	Bro över Enån vid Grevared
1606	Väg 1607 Berghem–väg 1605 Torp
1626	Väg 1628 Dragered–väg 1610 Segloraberg

förslag

1628	Väg 1628 Dragered–väg 1629 Alvared
1629	Väg 1637 Hulu–väg 1627 Ljungslätt
1637	Södra brofästet vid bro över Häggån–väg 1610 Seglora kyrka
1638	Väg 1626 Viskaberg–väg 1637 Hagen
1652	Väg 1634 Fritsla, västra anslutningen–väg 1634 Fritsla, östra anslutningen
1656	Väg 156 Lyckås–väg 1659 Ringestena
1680	Väg 1673 Björdal–väg 157 Södra Åsarps kyrka
1680	Väg 1679 Bäck–väg 1674 Länghem
1682	Väg 1758 Töllsjö–väg 180 Hedared
1686	Väg 1680 Björdal, östra anslutningen–väg 1673 Nolhagen
1731	Väg 1732 Ölsremma kyrka–Jönköpings länsgräns
1750	Bro över Torska ström vid Lövhult
1753	Väg 554 Stockagärde–6 380 meter söder om väg 1751 Edsås
1757	Väg 527, 554, 1758 Bollebygd–väg 1627 Grönkullen
1760	Väg 1757 Sandared–väg 1758 Holmared
1764	Väg 180 Lygnared–3 018 meter nordost om väg 180 Lygnared
1768	Väg 1773 Vralen–väg 1765 Kroksbo
1770	2 430 meter norr om väg 1769 Ålgården–väg 1768 Ingelstorp
1810.02	Väg 1810 Torpåkra–340 meter norr om väg 1810 Torpåkra
1814	Väg 1815 Fänneslunda–väg 1807 Tostered
1818	Väg 1816 Rångedala kyrka–väg 1803 Ågården
1842	Väg 182 Holmen–väg 1843 Alboga
1845	Väg 1843 Haragården–väg 1846 Broddarp
1846	Väg 1851 Öra–väg 1843 Eriksberg
1850	Väg 1846 Fageråsen–väg 2648 Rosendalen
1853	Väg 1760 Kvarnholmen–väg 1762 Backabo
1865	Väg 1827 Åryd–väg 1859 Rävike
1878	Väg 1877 Häggarpet–väg 1879 Norra Hästhagen
1884	Väg 1882 Kölingared–Jönköpings länsgräns
1894	Bro över Säveån vid Källafors
1927	Bro över Nossan vid Södra Härene
1933	Bro över Nossan vid Hudene
1940	1 655 meter nordost om väg E20, 556 Jonseredsmotet–971 meter väster om väg E20 Hulanmotet
1956	Väg 1957 Norsesund–väg 1750 Bodarnamotet
1957	Väg 1956 Norsesund–760 meter sydväst om väg 1956 Norsesund
1978	Väg 1997 Verle–väg 2001 Livered
1981	Väg 1980 Skepplanda–340 meter nordost om väg 1980 Skepplanda
1994	Väg 2002 Lödöse–väg 1996 Sankt Peders kyrka
1997	Väg 1996 Nygård–väg 1978 Verle
2001	Väg 1978 Livered–väg 42 Boryd
2008	Väg 2012 Härklättan–1345 meter nordväst om väg 2012 Härklättan
2010	Väg 2011 Rommele–635 meter söder om väg 2011 Rommele
2012	Väg 2014 Bliksered–väg 2009 Skrehall
2028.01	Väg 2028 Båberg–90 meter sydväst om väg 2028 Båberg
2029	Väg 668 Nötebron–väg 688 Sågebron, södra anslutningen
2064	944 meter nordväst väg 2062 Brasmerud–3 033 meter nordväst väg 2062 Brasmerud
2083	1 700 meter norr om väg 2081 Färgelanda–väg 2086 Edstenafors, östra anslutningen
2087	Väg 2081 Västra Edstena–väg 2086 Edstenafors, västra anslutningen
2111	Väg 2110 Böle–väg 166 Tingvalla
2127	Väg 2143 Säter–väg 2135 Örsberg
2128	Väg 173 Norra Rådane–väg 2127 Häljebyn
2144	Väg 2143 Stränge–1 435 meter väster om väg 2143 Stränge
2150	Väg E45, 2059 Gömman–väg E45 Berg
2154	2 400 meter öster om väg 2149 Vinterhålet–väg 2149 Gestad kyrka
2159	Väg 2160 Korpås–väg 2166 Qvantenburg
2170	Väg 2169 Råskog–väg 2171 Östra Järn
2223	Väg E45 Köpmannebro, södra anslutningen–770 meter söder om väg 2223.01 Köpmannebro
2223.01	Väg 2223 Köpmannebro–väg E45 Köpmannebro, norra anslutningen
2500	Väg 2504 Fåglum–väg 2505 Ånnestorp
2604	Väg 2603 Vipetomten–väg 2605 Torkelstorp

förslag

2793	1 760 meter nordost om väg 2792 Solberga–2 100 meter nordost om väg 2792 Solberga
2843	Väg 2847 Ettak–väg 2848 Billareslätten
2938	Väg 2939 Horn–väg 2931 Lilla Rör
2949	Väg 2948 Odensåker–väg 2951 Skalkarike
2973	Väg 2972 Norrkvarn–väg 3044 Böckersboda
3008	Bro över järnvägen i Fagersanna

4 § Följande vägar i Västra Götalands län ska tillhöra bärighetsklass 3 på följande sträckor.

Väg	**Sträcka**
566	620 meter nordväst om väg 563 Björlanda–1 488 meter norr om väg 563 Björlanda
567	Väg 566 Björlanda–420 meter väster om väg 566 Björlanda
698	2 300 meter väster om väg 2060 Lubberud–1 300 meter väster om väg 2060 Lubberud
730	Väg 729 Kolleröd–3 294 meter nordväst om väg 729 Kolleröd
882	60 meter öster om bro över Sotekanalen–3 970 meter norr om väg 885 Sotekanalen
885	Väg 882 Sotekanalen–1 640 meter söder om väg 882 Sotekanalen
940	Bro över Örekilsälven vid Restad
1155	611 meter söder om väg 1155.01 Härön–626 meter norr om väg 1155.02 Härön
1155.01	Väg 1155 Härön–60 meter öster om väg 1155 Härön
1155.02	Väg 1155 Härön–40 meter väster om väg 1155 Härön
2047	3 150 meter nordost om väg 2005 Artorp–väg 2005 Forstena

---

Dessa föreskrifter träder ikraft den 1 december 2021, då Trafikverkets föreskrifter (TRVTFS 2018:4) om bärighetsklasser i Västra Götalands län ska upphöra att gälla.

På Trafikverkets vägnar

LENA ERIXON

Elin Isaksson
(Verksamhetsområde Planering)

Förslag

Ärendenummer
TRV2021/19738

Dokumentdatum
2021-05-17

Sidor
1(20)

TRAFIKVERKET

Konsekvensutredning till förslag om bärighetsföreskrifter för, Västra Götalands län enligt förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning

Bakgrund

Väghållningsmyndigheten i region Väst har för avsikt att ändra bärighetsklasser på vissa vägar i Västra Götalands län och föreslår därför att Trafikverkets föreskrifter (TRVTFS 2018:4) om bärighetsklasser i Västra Götalands län ska upphöra att gälla och nya föreskrifter beslutas.

Bärigheten beror på en kombination av naturliga förutsättningar och vägkonstruktionens egenskaper. Bärighetsrestriktioner används för att skydda vägar och broar mot de skador och den nedbrytning som orsakas av den tunga trafiken. Om inte annat har föreskrivits tillhör en allmän väg bärighetsklass 1[1] (BK1). Begränsning till en lägre bärighetsklass, BK2/BK3, görs för vägar, vägdelar eller broar som i dagsläget inte klarar BK1 utan att kostsamma åtgärder utförs för att förstärka dessa och om de ska kunna fortsätta vara framkomliga under överskådlig tid. Efter att en väg förstärkts kan den återgå till BK1 och därmed utgå ur föreskriften eller föreskrivas till BK4

Vägar som kan klara en högre bärighetsklass än BK1 och som ingår i det upplåtna vägnätet för BK4 kan föreskrivas få BK4. Vissa vägar inom det upplåtna BK4 vägnätet klarar inte den belastning som bruttoviktstabellen för BK4 genererar. Dessa vägar kommer att villkoras med krav på fordonen avseende hjulkonfiguration i form av dubbelmonterade hjul på fordonen. Motivet till detta är att inte riskera vägkapitalet och undvika accelererande underhållskostnader.

Beskrivning av aktuellt läge och vad Trafikverket vill uppnå

De berörda vägarna har redan sådan standard att de klarar den högre bärighetsklassen BK4. Genom att ändra bärighetsklass uppnås ökad samhällsnytta främst i form av minskad miljöbelastning och ökad trafiksäkerhet utan att några investeringar behövs. Trafikverket har därför beslutat att utöka det upplåtna ett vägnätet för BK4 genom att inkludera de berörda vägarna.

Trafikverket har genomfört förstärkningsåtgärder och kan därför höja bärighetsklass på de sträckor som beskrivs under rubriken förändringar av bärighetsklasser.

[1] 4 kap 11 § trafikförordningen (1998:1276)

Förändringar av bärighetsklasser

Väg: E6.20

Föreslagen text: Väg E6 Åbromotet–väg E45 Agnesbergsmotet

Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåtna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 1 § uppfylls.

Gälland paragraf: 1 §

Väg: E6.20

Föreslagen text: Av och påfartsramper i Järnbrottsmotet till väg 158

Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåtna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 1 § uppfylls.

Gälland paragraf: 1 §

Väg: E6.20

Föreslagen text: Av och påfartsramper i Rödastensmotet till väg E45.1

Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåtna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 1 § uppfylls.

Gälland paragraf: 1 §

Väg: E6.20

Föreslagen text: Avfartsramp i södergående körriktning i Vädermotet till väg 155

Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåtna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 1 § uppfylls.

Gälland paragraf: 1 §

Väg: E6.20

Föreslagen text: Av och påfartsramper i Agnesbersmotet till väg E45

Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåtna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 1 § uppfylls.

Gälland paragraf: 1 §

Väg: E6.21

Föreslagen text: Väg E6.20 Bräckemotet–väg E45 Marieholmsmotet

Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåtna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 1 § uppfylls.

Gälland paragraf: 1 §

Väg: E6.21

Föreslagen text: Av och påfartsramper i Bräckemotet till väg E6.20

Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåtna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 1 § uppfylls.

Gälland paragraf: 1 §

Väg: E6.21

Föreslagen text: Av och påfartsramper i Marieholmsmotet till väg E45

Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåtna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 1 § uppfylls.

Gälland paragraf: 1 §

Väg: E20

Föreslagen text: 1956 Ingaredsmotet–väg 42 trafikplats Hjultorp, Väg 26 Hassle–Örebro länsgräns

Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåtna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 1 § uppfylls.

Gälland paragraf: 1 §

Väg: E20

Föreslagen text: Avfartsramp i södergående körriktning och påfartsramp i norrgående körriktning i Ingaredsmotet

Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåtna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 1 § uppfylls.

Gälland paragraf: 1 §

Väg: E20

Föreslagen text: Samtliga vägar i Bälingemotet

Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåtna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 1 § uppfylls.

Gälland paragraf: 1 §

TMALL 0412 Konsekvensutredning bärighetsklasser v.3.0

Väg: E20

Föreslagen text: Samtliga vägar i trafikplats Hjultorp

Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåtna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 1 § uppfylls.

Gälland paragraf: 1 §

Väg: E20

Föreslagen text: Samtliga vägar i trafikplats Hova

Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåtna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 1 § uppfylls.

Gälland paragraf: 1 §

Väg: 27

Föreslagen text: Avfartsramp i östlig körriktning och påfartsramp i västlig körriktning i Viaredsmotet till väg 40

Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåtna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 1 § uppfylls.

Gälland paragraf: 1 §

Väg: 40

Föreslagen text: Väg 535 Bårhultsmotet–väg 27 Viaredsmotet, Väg 41,42 Annelundsmotet–Jönköpings länsgräns

Förändring:

Vägen ingår i det av Trafikverket upplåtna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framg

Väg: 40

Föreslagen text: Avfartsramp i västlig körriktning och påfartsramp i östlig körriktning i Bårhultsmotet

Förändring:

Vägen ingår i det av Trafikverket upplåtna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 1 § uppfylls.

Gällande paragraf: 1 §

Väg: 40

Föreslagen text: Samtliga vägar i Ryamotet

Förändring:

Vägen ingår i det av Trafikverket upplåtna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 1 § uppfylls.

Gällande paragraf: 1 §

Väg: 40

Föreslagen text: Samtliga vägar i Grandalsmotet

Förändring:

Vägen ingår i det av Trafikverket upplåtna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 1 § uppfylls.

Gällande paragraf: 1 §

Väg: 40

Föreslagen text: Samtliga vägar i Kullamotet

Förändring:

Vägen ingår i det av Trafikverket upplåtna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 1 § uppfylls.

Gällande paragraf: 1 §

Väg: 40

Föreslagen text: Samtliga vägar i Grönkullemotet

Förändring:

Vägen ingår i det av Trafikverket upplåtna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 1 § uppfylls.

Gällande paragraf: 1 §

Väg: 40

Föreslagen text: Samtliga rampvägar i Nabbamotet

Förändring:

Vägen ingår i det av Trafikverket upplåtna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 1 § uppfylls.

Gällande paragraf: 1 §

Väg: 40

Föreslagen text: Avfartsramp i västlig körriktning och påfartramp i östlig körriktning i Annelundsmotet

Förändring:

Vägen ingår i det av Trafikverket upplåtna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 1 § uppfylls.

Gällande paragraf: 1 §

Väg: 40

Föreslagen text: Samtliga vägar i Dalsjöforsmotet

Förändring:

Vägen ingår i det av Trafikverket upplåtna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 1 § uppfylls.

Gällande paragraf: 1 §

Väg: 40

Föreslagen text: Samtliga vägar i Ulricehamnsmotet

Förändring:

Vägen ingår i det av Trafikverket upplåtna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 1 § uppfylls.

Gällande paragraf: 1 §

Väg: 40

Föreslagen text: Samtliga vägar i Hössnamotet

Förändring:

Vägen ingår i det av Trafikverket upplåtna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 1 § uppfylls.

Gällande paragraf: 1 §

Väg: 46

Föreslagen text: Väg 40 cirkulationsplats Ulricehamnsmotet södra–väg 40 cirkulationsplats Ulricehamnsmotet norra

Förändring:

Vägen ingår i det av Trafikverket upplåtna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 1 § uppfylls.

Gällande paragraf: 1 §

Väg: 156

Föreslagen text: Väg 40, 554 Ryamotet–väg 40 Ryamotet

Förändring:

Vägen ingår i det av Trafikverket upplåtna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 1 § uppfylls.

Gällande paragraf: 1 §

Väg: 524

Föreslagen text: Rastplats Grandalen–väg 40 Grandalsmotet

Förändring:

Vägen ingår i det av Trafikverket upplåtna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 1 § uppfylls.

Gällande paragraf: 1 §

Väg: 527

Föreslagen text: Väg 40 Kullamotet södra–väg 40 Kullamotet norra

Förändring:

Vägen ingår i det av Trafikverket upplåtna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 1 § uppfylls.

Gällande paragraf: 1 §

Väg: 1627

Föreslagen text: Väg 40 Grönkullemotet södra–väg 40 Grönkullemotet norra

Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåtna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 1 § uppfylls.

Gälland paragraf: 1 §

Väg: 1721

Föreslagen text: Väg 40, 1704 cirkulationsplats Hössnamotet södra–väg 40 cirkulationsplats Hössnamotet norra

Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåtna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 1 § uppfylls.

Gälland paragraf: 1 §

Väg: 1751

Föreslagen text: E20, 1956 cirkulationsplats Ingaredsmotet–E20 Ingaredsmotet

Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåtna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 1 § uppfylls.

Gälland paragraf: 1 §

Väg: 26

Föreslagen text: Väg E20 Hassle–Värmlands länsgräns

Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåtna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.

Gälland paragraf: 2 §

Väg: 27

Föreslagen text: Väg 40 Viaredsmotet–Jönköpings länsgräns

Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåtna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.

Gälland paragraf: 2 §

Väg: 27

Föreslagen text: Samtliga vägar i trafikplats Kråkered

Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåtna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.

Gälland paragraf: 2 §

Väg: 27

Föreslagen text: Samtliga vägar i trafikplats Aplared

Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåtna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.

Gälland paragraf: 2 §

Väg: 27

Föreslagen text: Samtliga vägar i trafikplats Björsdamm

Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåtna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.

Gälland paragraf: 2 §

TMALL 0412 Konsekvensutredning bärighetsklasser v.3.0

Väg: 41

Föreslagen text: Väg 27 cirkulationsplats Kråkered södra–väg 40, 42 Annelundsmotet

Förändring:

Vägen ingår i det av Trafikverket upplåtna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.

Gällande paragraf: 2 §

Väg: 42

Föreslagen text: Cirkulationsplats Nordskogen–väg E20, 42, 1900 cirkultationsplats Hjultorp västra

Förändring:

Vägen ingår i det av Trafikverket upplåtna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.

Gällande paragraf: 2 §

Väg: 44

Föreslagen text: Väg E6, 786 Södra Torpmotet–väg E45 trafikplats Båberg, Väg E45 trafikplats Stallbacka–väg 2566 Häljestena

Förändring:

Vägen ingår i det av Trafikverket upplåtna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.

Gällande paragraf: 2 §

Väg: 44

Föreslagen text: Samtliga vägar i Kurödsmotet

Förändring:

Vägen ingår i det av Trafikverket upplåtna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.

Gällande paragraf: 2 §

Väg: 44

Föreslagen text: Samtliga vägar i Ramserödsmotet

Förändring:

Vägen ingår i det av Trafikverket upplåtna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.

Gällande paragraf: 2 §

Väg: 44

Föreslagen text: Samtliga vägar i trafikplats Väne-Ryr

Förändring:

Vägen ingår i det av Trafikverket upplåtna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.

Gällande paragraf: 2 §

Väg: 44

Föreslagen text: Samtliga vägar i trafikplats Grunnebo

Förändring:

Vägen ingår i det av Trafikverket upplåtna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.

Gällande paragraf: 2 §

Väg: 44

Föreslagen text: Samtliga vägar i trafikplats Hullsjön

Förändring:

Vägen ingår i det av Trafikverket upplåtna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.

Gällande paragraf: 2 §

Väg: E45

Föreslagen text: Väg E45.1 Fiskehamnsmotet-väg 1996 Lödösemotet, Väg 42, 44, 47, 2015 trafikplats Stallbacka–väg 2221 Solberg, Väg 164 cirkulationsplats Åmål–Värmlands länsgräns

Förändring:

Vägen ingår i det av Trafikverket upplåtna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.

Gällande paragraf: 2 §

Väg: E45

Föreslagen text: Avfartsramp i södergående körriktning i Marieholmsmotet till väg E6.21

Förändring:

Vägen ingår i det av Trafikverket upplåtna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.

Gällande paragraf: 2 §

Väg: E45

Föreslagen text: Avfartsramp i norrgående körriktning och påfartsramp i södergående körriktning i Lödösemotet

Förändring:

Vägen ingår i det av Trafikverket upplåtna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.

Gällande paragraf: 2 §

Väg: E45

Föreslagen text: Samtliga vägar i trafikplats Stallbacka

Förändring:

Vägen ingår i det av Trafikverket upplåtna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.

Gällande paragraf: 2 §

Väg: E45

Föreslagen text: Samtliga vägar i trafikplats Skogsbo

Förändring:

Vägen ingår i det av Trafikverket upplåtna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.

Gällande paragraf: 2 §

Väg: E45

Föreslagen text: Samtliga vägar i trafikplats Båberg

Förändring:

Vägen ingår i det av Trafikverket upplåtna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.

Gällande paragraf: 2 §

Väg: E45

Föreslagen text: Samtliga vägar i trafikplats Götered

Förändring:

Vägen ingår i det av Trafikverket upplåtna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.

Gällande paragraf: 2 §

Väg: E45.1

Föreslagen text: Väg E6.20 Kungsstensmotet–Väg E45 Fiskehamnsmotet

Förändring:

Vägen ingår i det av Trafikverket upplåtna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.

Gällande paragraf: 2 §

Väg: 154

Föreslagen text: Hallands länsgräns–väg 27 cirkulationsplats Kila

Förändring:

Vägen ingår i det av Trafikverket upplåtna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.

Gällande paragraf: 2 §

Väg: 155

Föreslagen text: Färjeläget vid Lilla Varholmen–E6.20 Vädermotet

Förändring:

Vägen ingår i det av Trafikverket upplåtna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.

Gällande paragraf: 2 §

Väg: 155

Föreslagen text: Samtliga vägar i Ytterhamnsmotet

Förändring:

Vägen ingår i det av Trafikverket upplåtna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.

Gällande paragraf: 2 §

Väg: 156

Föreslagen text: Väg 154 cirkulationsplats Svenljunga–väg 27 trafikplats Björsdamm östra

Förändring:

Vägen ingår i det av Trafikverket upplåtna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.

Gällande paragraf: 2 §

TMALL 0412 Konsekvensutredning bärighetsklasser v.3.0

Väg: 158

Föreslagen text: Hallands länsgräns–väg E6.20 Järnbrottsmotet

Förändring:

Vägen ingår i det av Trafikverket upplåtna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.

Gällande paragraf: 2 §

Väg: 158

Föreslagen text: Avfartsramp i södergående körriktning och påfartsramp i norrgående körriktning i Lindåsmotet

Förändring:

Vägen ingår i det av Trafikverket upplåtna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.

Gällande paragraf: 2 §

Väg: 164

Föreslagen text: 166, 2183 Jordbron–väg 166 Kårslätt

Förändring:

Vägen ingår i det av Trafikverket upplåtna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.

Gällande paragraf: 2 §

Väg: 166

Föreslagen text: Väg 164 Kårslätt–väg E45 cirkulationsplats Mellerud norra

Förändring:

Vägen ingår i det av Trafikverket upplåtna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.

Gällande paragraf: 2 §

Väg: 172

Föreslagen text: Väg 44, 688 Kurödsmotet–väg 2065 Knotten

Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåtna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.

Gälland paragraf: 2 §

Väg: 180

Föreslagen text: Fjällgatan, Borås–väg E20 trafikplats Alingsås

Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåtna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.

Gälland paragraf: 2 §

Väg: 181

Föreslagen text: Väg 1921 Östergården–väg 47, 2632 Mellomgården

Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåtna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.

Gälland paragraf: 2 §

Väg: 182

Föreslagen text: Väg 42, 1782 Stenatorp–väg 46 Timmele

Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåtna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.

Gälland paragraf: 2 §

Väg: 183

Föreslagen text: Väg 42, 1801 cirkulationsplats Fristad–väg 181 Bergagärde

Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåtna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.

Gälland paragraf: 2 §

Väg: 193

Föreslagen text: Norra Ringvägen, Fröjeredsvägen cirkulationsplats Tidaholm östra–väg 195 Linderyd

Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåtna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.

Gälland paragraf: 2 §

Väg: 195

Föreslagen text: Jönköpings länsgräns–väg 49 Lampås

Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåtna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.

Gälland paragraf: 2 §

TMALL 0412 Konsekvensutredning bärighetsklasser v.3.0

Väg: 200

Föreslagen text: Väg E20 trafikplats Hova västra–väg 2997 Guntorp

Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåtna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.

Gälland paragraf: 2 §

Väg: 517

Föreslagen text: Väg 158, 953 Lindåsmotet västra–väg 158 Lindåsmotet östra

Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåtna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.

Gälland paragraf: 2 §

Väg: 697

Föreslagen text: Väg 44 Ramserödsmotet–väg 2028 Kvarntorp

Förändring:

Vägen ingår i det av Trafikverket upplåtna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.

Gällande paragraf: 2 §

Väg: 697.1

Föreslagen text: Väg 44, Stampgatan trafikplats Grunnebo–väg 697 Ässet

Förändring:

Vägen ingår i det av Trafikverket upplåtna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.

Gällande paragraf: 2 §

Väg: 1664

Föreslagen text: Väg 27 trafikplats Aplared västra– väg 27 trafikplats Aplared östra

Förändring:

Vägen ingår i det av Trafikverket upplåtna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.

Gällande paragraf: 2 §

TMALL 0412 Konsekvensutredning bärighetsklasser v.3.0

Väg: 1996

Föreslagen text: Väg 45 cirkulationsplats Lödösemotet västra–väg E45 cirkulationsplats Lödösemotet östra

Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåtna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.

Gälland paragraf: 2 §

Väg: 2005

Föreslagen text: Väg 42, 44, 47 trafikplats Hullsjön södra–väg 42, 44, 47 trafikplats Hullsjön norra

Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåtna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.

Gälland paragraf: 2 §

Väg: 2026

Föreslagen text: Väg 44, E45 trafikplats Skogsbo–väg 2025 cirkulationsplats Korseberg

Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåtna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.

Gälland paragraf: 2 §

Väg: 2028

Föreslagen text: Väg 697 Kvarntorp–väg E45 trafikplats Båberg

Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåtna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.

Gälland paragraf: 2 §

Väg: 2029

Föreslagen text: Väg 44 trafikplats Väne-Ryr västra–väg 697 Väne-Ryr västra

Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåtna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.

Gälland paragraf: 2 §

Väg: 2056

Föreslagen text: Väg E45 trafikplats Götered östra–väg E45 trafikplats Götered västra

Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåtna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.

Gälland paragraf: 2 §

Väg: 2214

Föreslagen text: Väg 172 Alfhem–Värmlands länsgräns

Förändring:

Vägen ingår i det av Trafikverket upplåtna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.

Gällande paragraf: 2 §

Väg: 2254

Föreslagen text: Värmlands länsgräns–Värmlands länsgräns

Förändring:

Vägen ingår i det av Trafikverket upplåtna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.

Gällande paragraf: 2 §

Väg: 2993

Föreslagen text: Väg E20 Backa–väg 200 Midskog

Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåtna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.

Gälland paragraf: 2 §

Väg: 2997

Föreslagen text: Väg 200 Guntorp–väg 2998 Skagersvik

Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåtna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.

Gälland paragraf: 2 §

Väg: 3061

Föreslagen text: Väg 3058 Undenäs–Örebro länsgräns

Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåtna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.

Gälland paragraf: 2 §

TMALL 0412 Konsekvensutredning bärighetsklasser v.3.0

Väg: 3063

Föreslagen text: Väg E20, 200 trafikplats Hova västra–väg E20, 200 cirkulationsplats Hova östra

Förändring: Vägen ingår i det av Trafikverket upplåtna vägnätet för BK4 under förutsättning att de särskilda villkoren som framgår i 2 § uppfylls.

Gälland paragraf: 2 §

Väg: 1029

Tidigare text: Östra brofästet vid bro över Örensundet–1 550 meter nordväst om östra brofästet vid bro över Örensundet

Förändring:

Utgår ur föreskrifterna eftersom bron över Örensundet är renoverad.

Gällande paragraf: 3§

Väg: 2064

Tidigare text: Väg E45 Liden–3 000 meter nordväst om väg 2062 Brasmerud
Föreslagen text: 944 meter nordväst väg 2062 Brasmerud–3 033 meter nordväst väg 2062 Brasmerud

Förändring:

Del av sträckan utgår ur föreskrifterna eftersom vägen bedöms uppfylla BK1.

Gällande paragraf: 3§

Väg: 2137

Tidigare text: Väg 2135 Södra Myckeläng–väg E45 Bergarud

Förändring:

Utgår ur föreskrifterna eftersom bron är nybyggd och vägen bedöms klara BK1.

Gällande paragraf: 3§

Väg: 1188

Tidigare text: Solhem–Lindön

Förändring:

Utgår ur föreskrifterna eftersom vägen är indragen från allmänt underhåll och numera enskild väg.

Gällande paragraf: 4 §

TMALL 0412 Konsekvensutredning bärighetsklasser v.3.0

Väg: 2673

Tidigare text: Bro över Fjölbroån vid Norra Vånga

Förändring:

Utgår ur föreskrifterna eftersom bron är utbytt.

Gällande paragraf: 4 §

Utöver detta har även vissa redaktionella ändringar gjorts som inte påverkar föreskriften i sak.

Alternativa lösningar

Om föreslagna föreskrifter inte kommer till stånd så kommer de vägar som föreslås få ny bärighetsklass inte att kunna belastas med tyngre trafik, vilket innebär att vägarna inte utnyttjas maximalt. Dessutom kommer gjorda investeringar inte att ge ökad samhällsnytta.

Det finns inga alternativa lösningar för att uppnå syftet med förslaget.

Vilka som berörs av regleringen

De näringsidkare som har fordonstyper som kan nyttja de utökade lastmöjligheterna gynnas av föreskriften. Övriga trafikanter gynnas av den minskade mängden tung trafik.

Kostnader och andra konsekvenser

Ett utökat vägnät för BK4 bedöms generera positiva effekter för bl.a. miljö, kapacitet och för näringslivets transportkostnader i och med att befintlig infrastruktur nyttjas effektivare. Samhällsekonomiska analyser visar på en nettonuvärdeskvot på över 2 på lång sikt, dvs. förväntad vinst på över 2 kr per satsad krona, om hela BK1 vägnätet upplåts för BK4. De minskade transportkostnaderna bedöms i denna studie ligga mellan 5-20 procent beroende på vilket gods som transporteras.[2]

De särskilda villkoren gäller för motordrivna fordon och fordonsekipage med en samlad bruttovikt över 64 ton som är registrerade i vägtrafikregistret efter 2018-12-31.

Trafikverkets sammantagna bedömning är att införandet av villkor på dubbelmonterade hjul inte kommer ha en avgörande betydelse för investeringsbesluten totalt sett då de minskade transportkostnaderna generellt bedöms vara betydligt större.

Utökningen av BK4 görs i dialog med branschorganisationer.

Föreskrifterna förväntas inte påverka konkurrensförutsättningarna mellan olika företag då alla får samma förändring.

Dock kan det finnas företag som påverkas beroende på exempelvis versamhet, storlek och lokalisering. Trafikverkets bedömning är att konsekvenserna av föreskriftsänrdingarna inte är så pass omfattande att utredning av hur många företag som påverkas är nödvändig.

[2] Natanaelsson, K. & Ngo, P. (2015). Fördjupade analyser av att tillåta tyngre fordon på det allmänna vägnätet, ISBN: 978-91-7467-847-5

Förslaget bedöms inte påverka företagens administrativa förutsättningar i någon större utsträckning.

Överrensstämmelse med EU-rätten

Förslaget är av nationell karaktär och överensstämmer med de skyldigheter som följer av Sveriges anslutning till Europeiska unionen.

Ikraftträdande och informationsinsatser

Föreskrifterna föreslås träda i kraft den *2021-12-01.* Särkild hänsyn till tidpunkt för ikrafttärdande bedöms inte behövas eftersom det är angeläget att den nya bärighetsklassen ikraftträder snarast för att nyttan ska tillgodogöras. Det är angeläget att genomföra förändringarna snarast för att nyttan av den högre bärighetsklassen ska infalla så snart som möjligt och för att minimera slitage på de delar där bärighetsklassen sänks.

Föreskriftsförslaget samt nu gällande bärighetsföreskrifter i kartform finns tillgängliga via Trafikverkets interaktiva kartapplikation: Trafikverkets bärighetsklasser (om kartan ser konstig ut så prova att öppna i en annan webbläsare, förslagsvis Google Chrome)

Information om BK4 och gällande regelverk finns på Trafikverkets hemsida: Regelverk BK4

Trafikverkets bedömning är att särskilda informationsinsatser inte behövs eftersom förändringen av föreskrifterna kommuniceras i och med denna remiss.

Föreskrifterna kungörs i Svensk trafikföreskriftssamling, STFS som finns i den rikstäckande databasen, RDT.

Datum: 2021-05-17

.....

Anneli Hansson

Trafikingenjör

BILAGOR

Förslag till trafikföreskrift

§ 6 Handlingsplan psykisk hälsa i Västra Götaland 2018-2022

Diarienummer: 2021/SKF0104

Beslut

Direktionen ställer sig bakom en förlängning av Handlingsplan psykisk hälsa i Västra Götaland 2018–2022 och rekommenderar medlemskommunerna att ta beslut om handlingsplanen

Sammanfattning

Sedan 2016 finns i Västra Götaland en strukturerad samverkan mellan huvudmännen på länsövergripande nivå. Detta har varit ett krav och en förutsättning för de statsbidrag som lämnats. 2017 fattade huvudmännen beslut om en gemensam handlingsplan för psykisk hälsa för åren 2018–2020. Handlingsplanen togs fram i samverkan mellan Västra Götalandsregionen, de 49 kommunerna samt Nationell Samverkan för Psykisk Hälsa i Göteborg och Västra Götaland (NSPHiG) inom ramen för vårdsamverkan. Handlingsplanen syftar bland annat till att stärka kommuner och regioner i arbetet med att främja psykisk hälsa och gemensamt arbeta för att minska den psykiska ohälsan.

2019 gjordes en fördjupad analys som gav stöd för ett fortsatt arbete och handlingsplanen föreslås därför förlängas t o m 2022. Den länsgemensamma styrgruppen för handlingsplan psykisk hälsa ställde sig den 15 oktober bakom en förlängning av handlingsplanen med mindre revideringar. Bedömningen var att målen är fortsatt aktuella och det är nu arbetet börjar göra skillnad.

Syftet med handlingsplanens mål, aktiviteter och indikatorer är att sätta ljus på områden där vi i Västra Götaland vill bli bättre. Handlingsplanen skapar en grund för att utveckla våra gemensamma insatser med tidig samordning och sömlösa vårdövergångar samt god samverkan.

För att undvika glapp i samverkan och säkerställa att det finns gemensamma mål och strategier efter 2022 behöver ett parallellt arbete med att utarbeta en handlingsplan för 2023 och framåt påbörjas.

Expedieras till

Medlemskommunerna

Boråsregionen
Sjuhärads kommunalförbund

2021-02-22

Till medlemskommunerna i
Boråsregionen Sjuhärads kommunalförbund

Rekommendation gällande Handlingsplan psykisk hälsa i Västra Götaland 2018–2022

Den länsgemensamma styrgruppen för gemensam handlingsplan för psykisk hälsa i Västra Götaland ställde sig den 15 oktober bakom en förlängning av den gällande handlingsplanen till och med 2022, med mindre revideringar.

Direktionen för Boråsregionen Sjuhärads kommunalförbund behandlade ärendet den 12 februari 2021 och översänder nu sitt beslut samt rekommenderat förslag.

Kommunernas beslut meddelas Boråsregionen **senast 2021-05-14** på info@borasregionen.se

Linda Bergholtz
Administrativ chef

Bilagor
1 Protokollsutdrag
2 Handlingsplan för psykisk hälsa i Västra Götaland 2018 - 2022

18

Det goda livet
i Västra Götaland

Handlingsplan för psykisk hälsa

2018-2022

Förlängd!
Med mindre justeringar

22

Innehåll

Förlängd handlingsplan 2
Bakgrund 2
Vi sätter ljus på skavet 3
Syfte med handlingsplanen 3
Fokusområden 3
Process för framtagande 3
- Organisation 3
- Samverkan för psykisk hälsa i Västra Götaland 4
- Genomförande 4
- Uppföljning 4

Fokusområden och mål för vuxna 5
Fokusområden och mål för barn och unga 8

Förlängd!
Med mindre justeringar

Förlängd handlingsplan

Uppföljning av handlingsplanen 2019 visade att målen fortfarande är aktuella. Därför har den länsgemensamma styrgruppen rekommenderat huvudmännen att förlänga handlingsplanen till och med 2022.

Uppdraget för delregional vårdsamverkan att realisera handlingsplanen utifrån delregionala strategier och prioriteringar fortsätter som tidigare.

Förändringarna

Sex indikatorer har tillkommit. De nya indikatorerna är markerade i i dokumentet med **"NY!"**. Några av de länsgemensamma aktiviteterna har slutförts vilket framgår under respektive aktivitet.

Tre indikatorer har utgått: *Antal personer med missbruk och/eller beroende utskrivna enligt LVM, Undvikbara slutenvårdstillfällen och Standardiserade bedömningsmetoder för föräldraförmåga.*

Bakgrund

År 2016 slöt regeringen och Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) överenskommelsen "Stöd till riktade insatser inom området psykisk hälsa". Överenskommelsen syftar bland annat till att stärka kommuner och regioner i arbetet med att främja psykisk hälsa och ömsesidigt arbeta för att minska den psykiska ohälsan. Huvudmännen får ekonomiskt stöd för att stärka och utveckla sina insatser inom området och för det gemensamma arbetet att ta fram regionala handlingsplaner.

Denna handlingsplan är gemensam för Västra Götalandsregionen (VGR), de 49 kommunerna via kommunalförbunden och VästKom samt Nationell Samverkan för Psykisk Hälsa i Göteborg och Västra Götaland (NSPHiG). Den gemensamma arenan är vårdsamverkan regionalt, delregionalt och lokalt.

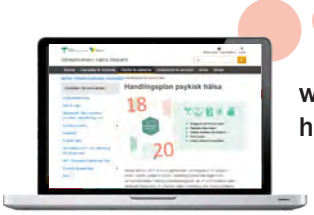

www.vardsamverkan.se/handlingsplanpsykiskhalsa

Vi sätter ljus på skavet

Den mänskliga rättigheten till bästa uppnåeliga fysiska och psykiska hälsa gäller för alla människor som bor, verkar och vistas i Västra Götaland. Samverkan över organisatoriska gränser med människan i centrum, är en förutsättning för att uppnå detta.

Anställda och politiker inom regionens alla delar och i alla kommuner gör sitt bästa – det tas fram planer, det satsas, det följs upp och det utvecklas. Var och en för sig går det ganska bra, ibland riktigt bra, men i mötet oss emellan skaver det ibland. De organisatoriska gränserna blir hinder och det är svårt att se förbi dem för att istället se till den enskildes behov. Vi vet dessutom ofta väl var det skaver och det skiljer sig inte åt om vi befinner oss i stora Göteborg, i något mindre Skövde eller i lilla Dals-Ed. I arbetet med att ta fram handlingsplanen har vi lagt mycket tid på att identifiera och sätta ljus på områden där det skaver extra mycket, där vi alla vill åt samma håll, där alla måste bidra och göra det samtidigt.

Syfte med handlingsplanen

Med handlingsplanens mål, aktiviteter och indikatorer för uppföljning vill vi sätta ljus på frågor där vi vill bli bättre i hela Västra Götaland. Handlingsplanen skapar en grund för att utveckla våra gemensamma insatser med tidig samordning och sömlösa vårdövergångar samt god samverkan.

Fokusområden

Regeringen har i sin strategi för området psykisk hälsa pekat ut fem fokusområden som särskilt viktiga. Dessa anges även i den nationella överenskommelsen och sammanfattar olika delar inom områden som är viktiga att fokusera på utifrån befolkningens behov för främja psykisk hälsa, motverka psykisk ohälsa och erbjuda effektiva insatser till de som drabbats.

De fem fokusområdena har legat till grund för arbetet med framtagandet av handlingsplanens mål och målsättningen har varit att formulera minst ett mål för varje fokusområde.

- **Förbyggande och främjande arbete**
- **Tillgängliga tidiga insatser**
- **Enskildas delaktighet och rättigheter**
- **Utsatta grupper**
- **Ledning, styrning och organisation**

Process för framtagande

Organisation

Att i en handlingsplan formulera sig tillsammans så att alla nivåer – regionalt, delregionalt och lokalt – strävar åt samma håll ställer krav på gemensamma strukturer. På strategisk övergripande nivå mellan de 49 kommunerna och Västra Götalandsregionen finns sedan 2012 en struktur för ledning i samverkan.

År 2017 förändrades sammansättningen och gruppen benämns nu Vårdsamverkan Västra Götaland (VVG). Deltagare i VVG är en representant från varje huvudman (kommun och region) utsedda via delregional vårdsamverkan. Uppdraget är att identifiera gemensamma behov, utgöra stöd för kunskapsutveckling, stödja samordning och skapa förutsättningar för länets utveckling inom välfärdsområdet.

Sedan hösten 2016 finns en särskild styrgrupp för handlingsplanen för psykisk hälsa. Styrgruppen ska följa utvecklingen och genomförandet av handlingsplanens delar och ansvara för återrapportering såväl till VVG som till de delregionala vårdsamverkansorganisationerna. I styrgruppen finns representanter från de sex vårdsamverkansområdena från specialistpsykiatri, primärvård och kommun. I styrgruppen ingår även NSPHiG och representant från VGR:s avdelning Social hållbarhet. Styrgruppen leds av representanter från VästKom och VGR:s koncernstab hälso- och sjukvård.

Arbetet med prioritering av mål har skett på bred front med deltagande tjänstemän från kommun och region från samtliga vårdsamverkansområden i syfte att skapa delaktighet och förankring i det arbete som ska göras. Dialoger har förts med samarbetspartners, brukarföreträdare, representanter från HBTQ-communityt och nationella minoriteter.

Samverkan för psykisk hälsa i Västra Götaland

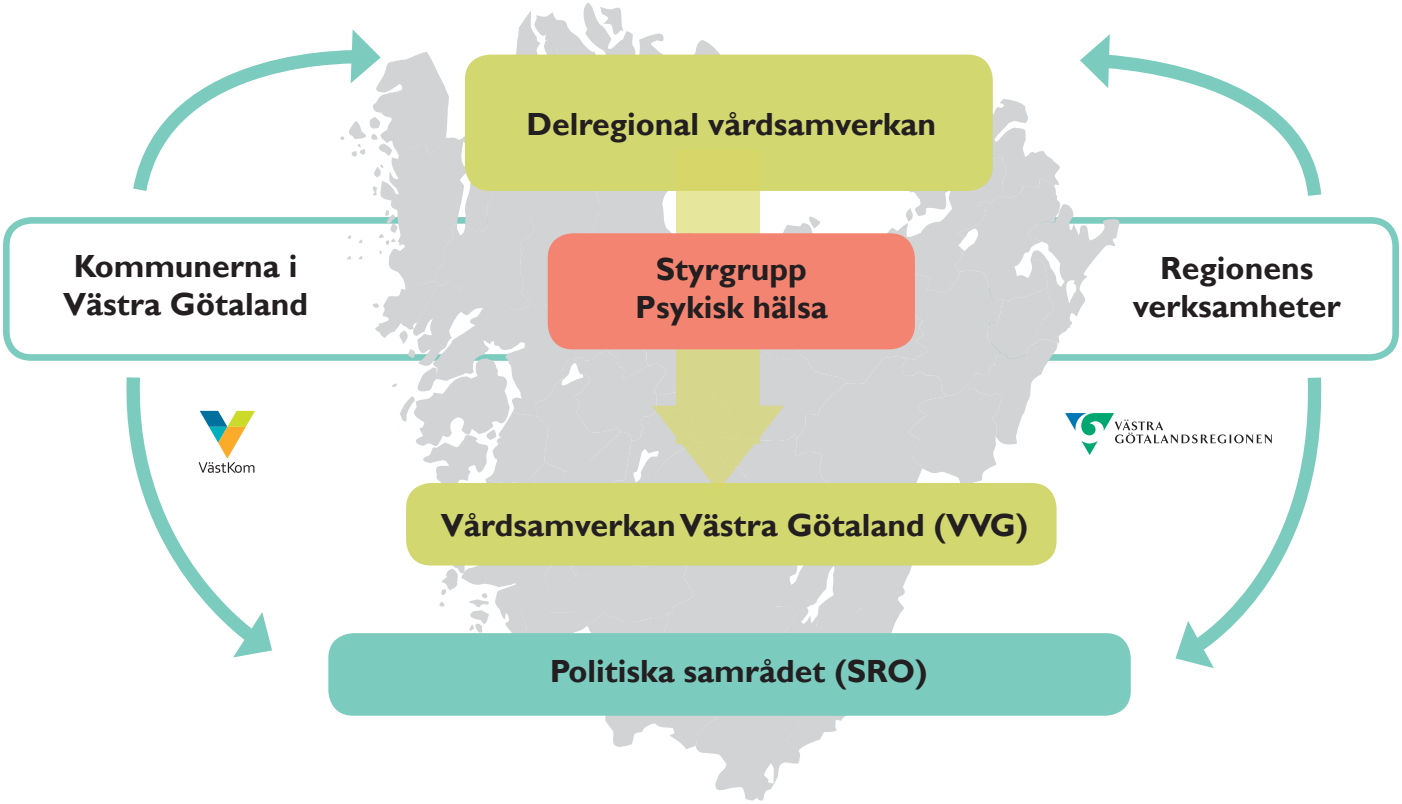

Genomförande

Delregional vårdsamverkan har ansvar för genomförande av de mål som är definierade i handlingsplanen. Det ska beskrivas i en genomförandeplan med delregionala och/eller lokala aktiviteter för att nå målen. En delregional genomförandeplan möjliggör anpassningar till de geografiska och befolkningsmässiga skillnader som finns i länet och hur arbete ska ske tillsammans med t ex privata vårdgivare, samarbetspartners och brukarföreträdare på lokal nivå.

Länsgemensamma aktiviteter kommer ske inom ramen för några av målen.

Uppföljning

Styrgruppen ansvarar för uppföljning av handlingsplanen. För att följa handlingsplanens 15 mål över tid har uppföljningsindikatorer valts ut. Målsättningen är att indikatorerna ska göra det möjligt att jämföra processer och resultat, och därigenom stimulera och initiera förbättringsarbete.

Till stöd för arbetet med uppföljning finns en användarmanual och ett excel-ark för baslinjemätning. Dessa finns att hämta på **www.vardsamverkan.se**. Här publiceras också resultatet av de årliga uppföljningarna.

Fokusområden och mål för vuxna

1. Förbyggande och främjande arbete

Mål 1.1 Nollvision om suicid i Västra Götaland

Varje år tar cirka 200 personer i Västra Götaland sitt eget liv. Bakom varje fullbordat suicid går det tio allvarliga försök och bakom statistiken döljer sig psykisk ohälsa som kan förebyggas genom samverkan över verksamhetsgränser. Det kan handla om att tidigt uppmärksamma varningssignaler, identifiera, ge stöd och behandling till grupper i särskilt utsatta situationer och att utbilda personal. Ingen i Västra Götaland ska behöva se suicid som en utväg.

Indikatorer

- Antal suicid i befolkningen.
- Antal suicidförsök i befolkningen.
- Handlingsplan för suicidprevention.

Länsgemensam aktivitet

- Länsgemensam handlingsplan för suicidprevention ska tas fram i enlighet med Folkhälsomyndighetens uppdrag.
  ✓ Framtagen 2020: Det goda livet i Västra Götaland – Handlingsplan för suicidprevention 2020-2025.

2. Tillgängliga tidiga insatser

Mål 2.1 Äldre personer med psykisk ohälsa ska få rätt vård och stöd

Åldrandet i sig innebär en ökad risk för både fysiska och psykiska sjukdomar. Depression och ångest är vanligt hos äldre personer och cirka en femtedel av den äldre befolkningen lider av psykisk ohälsa, vilket gör att vi kan tala om det som ett folkhälsoproblem. Psykisk ohälsa är dock inte en del av det naturliga åldrandet och äldre är i behov av evidensbaserade insatser precis som alla andra åldersgrupper. Social gemenskap, fysisk aktivitet och bra matvanor kan förebygga ohälsa. Psykisk ohälsa bland äldre behöver uppmärksammas för att fler ska få rätt vård, stöd och behandling.

Indikatorer

- Aktuella rutiner för samordning inom äldreomsorgen.
- Förskrivning av antidepressiva läkemedel i befolkningen.
- **NY!** Andel äldre med äldreomsorg som har besvär av ängslan, oro eller ångest.

3. Enskildas delaktighet och rättigheter

Mål 3.1 Personer som har behov av samordnade insatser ska ha en SIP

Sedan 2010 är det lagstiftat, både i socialtjänstlagen och hälso- och sjukvårdslagen, att kommun och region ska upprätta en samordnad individuell plan (SIP) när en person har behov av insatser från båda huvudmännen. En SIP säkerställer att den enskilde får sina behov tillgodosedda när flera aktörer ansvarar för insatser. En SIP gör den enskilde och närstående delaktiga i planeringen av insatser från hälso- och sjukvård och socialtjänst och ansvarsfördelningen blir tydlig. SIP är också ett bra verktyg för samordning mellan verksamheter inom en huvudman.

Indikatorer

- Upprättande av SIP i befolkningen.
- Uppföljning av SIP i befolkningen.
- Rutin för information om SIP.

Länsgemensam aktivitet

- Vid behov revidera den länsgemensamma riktlinjen och stödmaterialet för SIP.
  ✓ Revidering genomförd 2020.
- Från länsgemensam styrgrupp för handlingsplan psykisk hälsa framföra vikten av digitalt stöd för SIP till Styrgrupp IT i Väst (SITIV).
  ✓ Digital SIP finns i IT-stödet SAMSA.
- Uppdra åt brukarorganisationer att följa arbetet med SIP – hur blir det för den enskilde?
  ✓ Rapport framtagen: "Jag lever mitt liv mellan stuprören" Brukarrevision av Samordnad Individuell Plan (SIP) i Västra Götaland 2018.

Mål 3.2 Brukarföreträdare ska vara delaktiga i utvecklingsarbete

Den enskildes egna upplevelser behöver tas tillvara för att kunna utveckla ett kunskapsbaserat arbetssätt. Delaktighet i sin egen hälsa och vård är en mänsklig rättighet och en hälsofrämjande faktor. Inflytandet behövs på lokal, delregional, regional och nationell nivå och varje insats behöver betraktas ur den enskildes perspektiv. De som berörs av insatser ska i så hög utsträckning som möjligt kunna påverka verksamhetsutveckling och definiera vad god kvalitet är.

Indikatorer

- Systematiskt samarbete med brukarorganisationer.

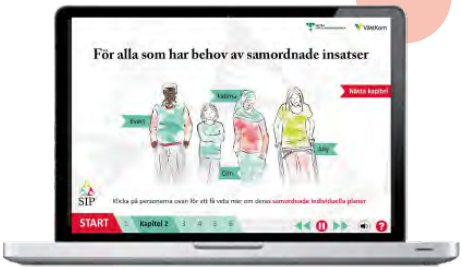

Tips!
Informations- och arbetsmaterial för SIP i Västra Götaland finns på www.vardsamverkan.se/sip

4. Utsatta grupper

Mål 4.1 Ingen ska diskrimineras eller uppleva negativt bemötande i kontakterna med kommunerna och regionen

Det finns sju diskrimineringsgrunder som omfattas av lagens diskrimineringsförbud: kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder. Personal ska få ökad kunskap om hur gruppers utsatthet, bl a minoritetsstress och skillnader i psykisk hälsa, kan relateras till att personer bryter mot normer utifrån exempelvis sexuell läggning, könsidentitet och nationellt ursprung. Kunskapen om mänskliga rättigheter, normativt bemötande och hur det påverkar individer i enskilda möten ska också öka.

Indikator

- Klagomål med avseende på bemötande inom socialtjänst och sjukvård.
- **Ny!** Andel äldre med äldreomsorg som uppger att de brukar bli bra bemötta av personalen.

Länsgemensam aktivitet

- Se över och, vid behov, ta fram länsgemensamt utbildningsmaterial om t ex rättighetslagstiftning och diskrimineringsgrunder.

Mål 4.2 Personer med missbruk, psykisk ohälsa och/eller komplex problematik ska få integrerade insatser

Den enskilde ska få vård, stöd och insatser som upplevs som en väl fungerande helhet. Det är viktigt att personer med två eller flera sjukdomstillstånd samtidigt (samsjuklighet) får vård och behandling parallellt och samordnat. Vård- och stödinsatser från olika aktörer i kommun och region kan också behöva integreras för att möta den enskildes behov. Insatserna ska syfta till att förhindra utveckling av allvarliga tillstånd och ytterst bidrar till undvika slutenvård.

Indikatorer

- Case management till personer med psykisk sjukdom.
- Aktuella rutiner för samordning inom socialtjänsten.

Länsgemensam aktivitet

- Uppföljning av delregionala/lokala tillämpningar av "Överenskommelse om samarbete mellan Västra Götalandsregionen och kommunerna i Västra Götaland kring personer med psykisk funktionsnedsättning och personer med missbruk".

5. Ledning, styrning och organisation

Mål 5.1 Invånare ska få tillgång till evidensbaserade metoder inom vård, stöd och behandling

Evidens innebär bästa sammantagna vetenskapliga stöd och bevis om insatsers effekt. Det är en utmaning för verksamheterna att dra nytta av vetenskap och kunskap som finns och systematiskt tillämpa den. Samtidigt är det av yttersta vikt att främja spridningen av evidensbaserade metoder och bromsa användningen av ineffektiva metoder och rent av skadliga insatser. Det gäller att hushålla med resurserna genom att satsa på de metoder som gör störst nytta. Det finns nationella riktlinjer för målgrupper som är gemensamma för huvudmännen och som ger rekommendationer om vilka behandlingar och metoder som olika verksamheter i vård och omsorg bör satsa på.

Indikatorer

- Standardiserade bedömningsmetoder inom missbruk- och beroendeverksamhet.
- Standardiserade bedömningsmetoder för utredning av alkoholmissbruk.
- Standardiserade bedömningsmetoder för utredning av drogmissbruk.
- **Ny!** Rekommenderad behandling vid psykiatriskt tillstånd.

Länsgemensam aktivitet

- Inrättande av regionalt resurscentra för psykisk hälsa.

Fokusområden och mål för barn och unga

1. Förbyggande och främjande arbete

Mål 1.1 Föräldrar ska erbjudas stöd under barnets hela uppväxt

Föräldrar är viktiga i varje barns liv. De påverkar förutsättningarna för barnets fysiska och psykiska hälsa och utveckling i stort. Därför är det viktigt att ge föräldrar och vårdnadshavare stöd utifrån sina och barnens behov när det behövs. Det kan gälla föräldrar till barn med funktionsnedsättning eller föräldrar med psykisk ohälsa och/eller missbruk. Verksamheter som arbetar med barn och som möter föräldrar behöver kunna erbjuda föräldrarna anpassat stöd under barnets hela uppväxt, 0-18 år.

Indikatorer

- Manualbaserad insats för föräldrastöd.
- **Ny!** Föräldraprogram om alkohol och droger i grundskolan.

Mål 1.2 Alla elever ska lämna grund- och gymnasieskolan med godkända betyg

Att klara godkänt resultat i skolan är en stark faktor för god hälsa senare i livet. En fjärdedel av varje årskull går inte ut gymnasiet i Västra Götaland idag. Samtidigt är det en viktig förutsättning att ha gymnasiekompetens för att kunna leva ett självständigt liv. Elever med hög frånvaro måste uppmärksammas tidigt och ges det stöd de behöver för att närvara i skolan. Det är viktigt att utveckla närvarofrämjande åtgärder och arbetssätt i samverkan.

Indikatorer

- Andel elever som fullföljt gymnasieutbildningen inom tre år.
- Andel elever utan godkända betyg från åk 9.
- Andel elever med betydande frånvaro från skolan.

2. Tillgängliga tidiga insatser

Mål 2.1 Barn och unga med psykisk ohälsa ska få rätt insatser i rätt tid

Att tidigt identifiera psykisk ohälsa hos barn och unga kan förhindra utveckling av allvarliga problem. Det som ofta benämns som "första linjen" är de funktioner eller verksamheter som har i uppgift att först ta emot barn, ungdomar eller familjer som söker hjälp när ett barn har problem eller mår dåligt. Barn och föräldrar ska veta vart de ska vända sig. Därför behöver första linjen för barn och ungas psykiska hälsa vara definierad och känd. En bra första linje är tillgänglig, utgår från barnets bästa och sätter barn och familj i centrum. Den hjälper barn och unga genom att kunna identifiera problem, behandla lindriga problem, remittera vidare när det behövs och säkerställa att alla barn och unga får tidig och högkvalitativ hjälp.

Indikatorer

- Barn och unga med psykiatrisk diagnos som vårdats i slutenvård.
- Standardiserade bedömningsmetoder för utredning av missbruk.
- **Ny!** Andel barn och unga som får en första bedömning vid BUP inom 30 dagar.
- **Ny!** Andel barn och unga som fått bedömning och vård för psykisk ohälsa/sjukdom på en vårdcentral.

Mål 2.2 Förebygga och uppmärksamma bruk av alkohol och narkotika bland unga

Bruk av alkohol och narkotika kan påverka fysiskt, psykiskt och socialt välbefinnande. För att ge goda förutsättningar för ett gott vuxenblivande behöver missbruk tidigt uppmärksammas. Missbruk hos unga samspelar ofta med psykiska och sociala faktorer som påverkar missbruket och samsjukligheten är ofta hög. Det finns samband med individers livsvillkor och sociala sammanhang. Särskilt sårbara och viktiga att uppmärksamma är t ex hbtq-personer, ensamkommande/nyanlända och barn till föräldrar med eget missbruk eller psykisk ohälsa. Det är viktigt att samordna insatser för unga som har kontakt med flera myndigheter och behandlingsverksamheter. I samverkan behöver kommun och hälso- och sjukvård utveckla former för att tidigt identifiera dessa unga.

Indikatorer

- Andel elever med riskkonsumtion av alkohol i åk 9.
- Andel elever med riskkonsumtion av alkohol i gymnasiet år 2.
- Andel elever som någon gång använt narkotika i åk 9.
- Andel elever som någon gång använt narkotika i gymnasiet år 2.

Länsgemensam aktivitet

- Sammanställa kunskap och ta fram ett regionalt inriktningsdokument för integrerade verksamheter/mottagningar för unga.
  ✓ Framtaget 2020: Länsgemensamt inriktningsdokument för regionen och kommunerna i Västra Götaland för Organiserat integrerat arbete för personer med psykisk ohälsa, missbruk och beroende.

3. Enskildas delaktighet och rättigheter

Mål 3.1 Barn och unga som har behov av samordnade insatser ska ha en SIP

Sedan 2010 är det lagstiftat, både i socialtjänstlagen och hälso- och sjukvårdslagen, att kommun och region ska upprätta en samordnad individuell plan, SIP, när en person har behov av insatser från båda huvudmännen. I Västra Götaland finns från 2020 en överenskommelse om samverkan för barn och ungas hälsa. I den har tidigare Västbus riktlinjer inarbetats. En SIP gör den enskilde och närstående delaktiga i planeringen av insatser från hälso- och sjukvård, socialtjänst och skola och ansvarsfördelningen blir tydlig. SIP är också ett bra verktyg för samordning mellan verksamheter inom en huvudman.

Indikatorer

- Upprättande av SIP i befolkningen 0-20 år.
- Uppföljning av SIP i befolkningen 0-20 år.
- Rutin för information om SIP.

Länsgemensam aktivitet

- Revidering av Västbus riktlinjer och stödmaterial.
  ✓ Överenskommelse om samverkan för barn och ungas hälsa fastställs 2020.

Mål 3.2 Brukarföreträdare ska erbjudas delaktighet i utvecklingsarbete

Barns och ungas egna upplevelser behöver tas tillvara för att kunna utveckla ett kunskapsbaserat arbetssätt. Barn har rätt till delaktighet i alla frågor som berör dem enligt FN:s konvention om barnets rättigheter. Inflytandet behövs på lokal, delregional, regional och nationell nivå och varje insats behöver betraktas från barnets perspektiv. Barn, unga och deras vårdnadshavare ska i så hög utsträckning som möjligt kunna påverka verksamhetsutveckling och definiera vad god kvalitet är.

Indikator

- Systematiskt samarbete med brukarorganisationer.

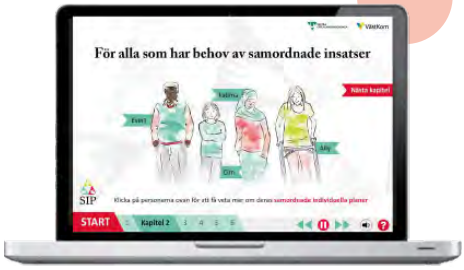

Tips!
Informations- och arbetsmaterial för SIP i Västra Götaland finns på www.vardsamverkan.se/sip

4. Utsatta grupper

Mål 4.1 Ingen ska diskrimineras eller uppleva negativt bemötande i kontakterna med kommunerna och regionen

Det finns sju diskrimineringsgrunder som omfattas av lagens diskrimineringsförbud: kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder. Personal ska få ökad kunskap om hur gruppers utsatthet, bl a minoritetsstress och skillnader i psykisk hälsa, kan relateras till att personer bryter mot normer utifrån exempelvis sexuell läggning, könsidentitet och nationellt ursprung. Kunskapen om mänskliga rättigheter, normativt bemötande och hur det påverkar unga i enskilda möten ska också öka.

Indikator

- Klagomål med avseende på bemötande inom socialtjänst och sjukvård.

Länsgemensam aktivitet

- Se över och, vid behov, ta fram länsgemensamt utbildningsmaterial om t ex rättighetslagstiftning och diskrimineringsgrunder.

5. Ledning, styrning och organisation

Mål 5.1 Nollvision om suicid i Västra Götaland

I flera undersökningar uppger upp till åtta procent av flickorna och fyra procent av pojkarna att de någon gång försökt ta sitt liv. I Västra Götaland sker i genomsnitt åtta till nio suicid per år i åldersgruppen 15-19 år. Bakom varje fullbordat suicid går det tio allvarliga försök och bakom statistiken döljer sig psykisk ohälsa som är viktig att uppmärksamma. Unga personer med förhöjd suicidrisk ska identifieras och erbjudas rätt hjälp i tid så att de inte försöker ta sitt liv. Detta sker genom utvecklad samverkan och samsyn mellan olika aktörer. Ingen i Västra Götaland ska behöva se suicid som en utväg.

Indikatorer

- Antal suicid i befolkningen 0-19 år.
- Antal suicidförsök i befolkningen 0-19 år.
- Handlingsplan för suicidprevention.

Länsgemensamma aktiviteter

- Länsgemensam handlingsplan för suicidprevention ska tas fram i enlighet med Folkhälsomyndighetens uppdrag.
  ✓ Framtagen 2020: Det goda livet i Västra Götaland - Handlingsplan för suicidprevention 2020-2025.
- Tillgängliggöra nationellt webbaserat verktyg (SPISS).

VästKom
VÄSTSVENSKA KOMMUNALFÖRBUNDENS SAMORGANISATION

VÄSTRA GÖTALANDSREGIONEN

NSPHiG
Nationell Samverkan för Psykisk Hälsa i Göteborg

Grafisk formgivning: Josefin Lantz, kommunikatör

HERRLJUNGA KOMMUN

KOMMUNSTYRELSENS FÖRVALTNING
Anette Falk

Tjänsteskrivelse
2021-07-05
DNR KS 161/2021 910

Säkerhetspolicy Herrljunga kommun

Sammanfattning

Säkerhetsarbetet inom kommunen innefattar flera områden, tex brandskydd, brottsförebyggande, krisberedskap och civilt försvar. För att skapa en enhetlig grund för säkerhetsarbetet behövs en övergripande policy som styr alla dessa områden mot samma övergripande mål och tydliggör ansvarsfördelningen. Till policyn knyts sedan riktlinjer för de olika säkerhetsområdena som mer specifikt redogör för hur arbetet ska bedrivas inom varje säkerhetsområde.

Idag finns en brandskyddspolicy (KF §44/2014-04-01) vilken utifrån föreslagen struktur ovan kommer att upphöra och istället arbetas om till en riktlinje knuten till säkerhetspolicyn.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse i ärendet daterad 2021-07-05
Förslag till säkerhetspolicy

Förslag till beslut

Förslag till säkerhetspolicy godkänns.
Nuvarande brandskyddspolicy upphör.

Anette Falk
Säkerhetschef

Expedieras till: Kommunfullmäktige
För kännedom till: Bygg- och miljönämnden

DIARIENUMMER:	KS-2021-161
FASTSTÄLLD:	åååå-mm-dd
VERSION:	1
SENAST REVIDERAD:	2021-07-13
GILTIG TILL:	Tillsvidare
DOKUMENTANSVAR:	Säkerhetschef

Policy

Säkerhetspolicy Herrljunga kommun

Denna policy gäller för alla Herrljunga kommuns verksamheter, inklusive de kommunala bolagen. Policyn fastställs av kommunfullmäktige.

HERRLJUNGA KOMMUN

Våga vilja växa!

Innehåll

Syfte 2

Omfattning 2

Målsättningar 2

Metod 2

Ansvar 3

Syfte

Syftet med säkerhetspolicyn är att redogöra för säkerhetsarbetets inriktning och dess ansvarsfördelning och utgör grunden för ett samordnat och aktivt säkerhetsarbete inom hela den kommunala organisationen.

Syftet med säkerhetsarbetet är att skapa en robust kommun där det finns en god förmåga att i första hand förebygga/förhindra och i andra hand hantera/begränsa; störningar, skador, olyckor, kriser och extraordinära händelser såväl i fredstid som vid höjd beredskap och krig. På det sättet skapas trygghet och säkerhet för kommunens alla medborgare, anställda och andra som vistas i vår kommun.

Omfattning

Denna policy gäller för alla verksamheter inom Herrljunga kommun, inklusive de kommunala bolagen. Informationssäkerhet ingår dock inte i denna policy utan regleras i ”Policy för informationssäkerhet och personuppgifter i Herrljunga kommun”.

Policyn utgör ramverket för kommunens säkerhetsarbete och konkretiseras i olika riktlinjer och andra mer verksamhetsnära dokument.

Målsättningar

- I Herrljunga kommun är det tryggt och säkert att bo, arbeta, vistas och driva verksamhet.
- Herrljunga kommuns säkerhetsarbete utgår ifrån de nationellt beslutade värden som ska skyddas:
    - Människors liv och hälsa
    - Samhällets funktionalitet
    - Demokrati, rättssäkerhet och mänskliga fri- och rättigheter
    - Miljön och ekonomiska värden
    - Nationell suveränitet
- Det systematiska säkerhetsarbetet förebygger och skapar förmåga att hantera händelser som allvarligt kan påverka kommunens samhällsviktiga verksamheter. Säkerhetsarbetet är så långt som möjligt en integrerad del i verksamheternas normala arbete och rutiner.
- Herrljunga kommun bedriver ett adekvat säkerhetsskyddsarbete som skyddar verksamheter som är viktiga för Sveriges säkerhet mot antagonistiska hot. Det finns även ett effektivt arbete mot andra oegentligheter och otillåten påverkan.
- Herrljunga kommun arbetar för en god säkerhetskultur med hög säkerhetsmedvetenhet och kunskap hos samtliga anställda.

Metod

Herrljunga kommun ska aktivt arbeta för att uppnå en god säkerhetsnivå. För detta krävs ett systematiskt säkerhetsarbete som bygger på strukturerad riskhantering, relevanta och kostnadseffektiva skyddsåtgärder samt regelbunden uppföljning och utvärdering av arbetet och inträffade incidenter.

Arbetet ska genomföras genom nära samverkan mellan berörda parter inom kommunen och externa aktörer såsom myndigheter, organisationer, privata företag och försäkringsbolag.

Säkerhetsarbetet ska bedrivas i överensstämmelse med lagar, föreskrifter och ingångna avtal, vilka utgör lägsta nivån för säkerhetsarbetet i kommunen.

Ansvar

Säkerhetsansvaret följer linjeorganisationen - varje chef har ansvar för säkerhetsarbetet inom sin verksamhet.

Kommunfullmäktige fastställer och ansvarar för denna policy. Kommunfullmäktige ansvarar för att policyn integreras i kommunala bolags ägardirektiv samt att uppgifter inom det systematiska säkerhetsarbetet fördelas till kommunstyrelse och nämnder i respektive reglemente. Kommunfullmäktige ger ekonomiska resurser för det systematiska säkerhetsarbetet i det årliga budgetbeslutet.

Kommunstyrelse/bolagsstyrelse ansvarar för att säkerhetsarbetet i kommunen/bolaget bedrivs enligt policyn och fastställer kommun-/bolagsövergripande riktlinjer kopplade till denna policy. Styrelsen har också det övergripande ansvaret för samordning, planering, utveckling och uppföljning av säkerhetsarbetet.

Respektive nämnd är ansvarig för att säkerhetsarbetet inom verksamhetsområdet följer denna policy och kommunövergripande riktlinjer, samt beslutar vid behov om verksamhetsövergripande styrdokument som tydliggör policy och riktlinjer. Dessa verksamhetsövergripande styrdokument ska alltid delges kommunstyrelsen.

Förvaltningschef/VD ansvarar för att policyn med tillhörande riktlinjer/styrdokument integreras i verksamheternas arbete och fastställer vid behov verksamhetsspecifika rutiner.

Verksamhetschef eller liknande, är ansvarig för säkerhetsarbetet inom sitt område och ska avsätta de resurser som krävs för att policy med tillhörande styrdokument följs. Verksamhetsansvarig ska vid behov konkretisera styrdokumenten i checklistor eller liknande för att underlätta säkerhetsarbetet.

Alla medarbetare i kommunen ansvarar för att följa de styrdokument, rutiner och liknande som de informerats om och ska aktivt arbeta för en ökad säkerhet och trygghet på arbetsplatsen samt för kommunen som helhet tex. genom att informera överordnad om upptäckta brister i säkerheten.

Kommundirektör ansvarar för verkställighet av policy och riktlinjer inom tjänstemannaorganisationen. Kommundirektören är tillika biträdande säkerhetsskyddschef.

Säkerhetschef ska stödja kommunstyrelsen i dess uppdrag att samordna, planera, utveckla och följa upp det övergripande säkerhetsarbetet i kommunen samt stödja förvaltningar och verksamheter i deras operativa säkerhetsarbete. Säkerhetschef är tillika säkerhetsskyddschef.

Herrljungas räddningstjänst ansvarar för förebyggande och akuta insatser mot brand och olyckor utifrån lagen om skydd mot olyckor.

HERRLJUNGA KOMMUN

KOMMUNSTYRELSENS FÖRVALTNING
Ior Berglund

Tjänsteskrivelse
2021-08-19
DNR KS 169/2021 212

Förvärv av del av fastigheten Trollabo 1:5 i Herrljunga kommun

Sammanfattning

Herrljunga kommun äger begränsat med mark lämplig för verksamhetsetablering vilket påverkar kommunens långsiktiga möjlighet att tillgodose efterfrågan på verksamhetsmark inom kommunens hela geografiska område. Det aktuella objektet är strategiskt belägen mellan väg 181 och 183. Området kommer ej att användas för bostadsändamål.
Säljaren äger aktuellt markområde genom avtal och lantmäteriförrättning kommer att påbörjas per omgående vilket är ett villkor för att fullborda avtalet.

I det avtal som har upprättats mellan parterna Herrljunga kommun och Anders Börjesson fastställs att avtalet endast kan göras gällande mellan parter under förutsättning att det godkänts av kommunstyrelsen.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse i ärendet daterad 2021-08-19
Köpeavtal för del av fastigheten Trollabo 1:5 i Herrljunga Kommun daterad 2021-08-16
Kartbilaga 1

Förslag till beslut

Förvärv av del av fastigheten Trollabo 1:5 i Herrljunga kommun godkänns

Ior Berglund
Kommundirektör

Expedieras till: Anders Börjesson

HERRLJUNGA KOMMUN

2021-08-16

Köpeavtal för del av fastigheten Trollabo 1:5 i Herrljunga kommun

Föreliggande köpeavtal har idag träffats mellan

Herrljunga kommun, organisationsnummer 212000 -1520, box 201, 524 23 Herrljunga (***köparen***) och
Anders Börjeson 530122-5552 (***säljaren***)

gällande del av fastigheten Trollabo 1:5 i Herrljunga kommun. Parterna är överens om att äganderätten till fastigheten övergår till köparen från tillträdesdatum.

Bakgrund

Herrljunga kommer äger begränsat med mark lämplig för verksamhetsetablering vilket påverkar kommunens långsiktiga möjlighet att tillgodose efterfrågan på verksamhetsmark inom kommunens hela geografiska område. Det aktuella objektet är strategiskt belägen mellan väg 181 och 183. Området kommer ej att användas för bostadsändamål.

Säljaren äger aktuellt markområde genom avtal och lantmäteriförrättning kommer att påbörjas per omgående vilket är ett villkor för att fullborda avtalet.

§1 Objekt och överlåtelseförklaring

Säljaren överlåter härigenom ca 120 000 kvadratmeter av fastigheten Herrljunga Trollabo 1:5 till köparen, under nedan angivna villkor. Markområdets omfattning framgå av till avtalet hörande kartbilaga 1.

§2 Köpeskilling

Överlåtelsen sker mot en överenskommen köpeskilling om tvåmiljonertvåhundrafemtiotusen kronor //2 250 000 kronor// till säljaren, varav handpenning om tvåhundrafemtiotusen //250 000 kronor// skall betalas senast fem dagar efter dagens datum.

§3 Köpeskillingens erläggande

Resterande köpeskilling skall erläggas senast 30 dagar efter att köpeavtalet godkänts av kommunstyrelsen och beslutet justerats, samt efter att lantmäteriets beslut om fastighetsbildning har vunnit laga kraft.

Köpeskilling betalas enligt ovanstående och köparen märker betalningen ”Del av Bergagärde”.

§4 Tillträdesdag

Köparen tillträder markområdet först när hela köpeskillingen har erlagts.

Besöksadress
HERRLJUNGA KOMMUN
Torget 1 (Box 201)
524 23 HERRLJUNGA

Telefon
0513-170 00

E-post
herrljunga.kommun@herrljunga.se

www.herrljunga.se

HERRLJUNGA KOMMUN

§5 Markområdets skick

Markområdet överlåts med de belastningar som är kända från fastighetsregistret men är i övrigt fritt från penninginteckningar och rättigheter.

Köparen har beretts möjlighet att besikta området.

§6 Skada

Säljaren svarar för skada på markområdet innan tillträdesdagen och köparen för skada på markområdet efter tillträde. Säljaren friskriver sig för eventuell förekomst av föroreningar i markområdet.

§7 Intäkter och kostnader

De intäkter och kostnader för markområdet, inklusive fastighetsskatt, som belöper på markområdet fram till tillträdesdagen tillkommer, respektive belastar säljaren.

De intäkter och kostnader för markområdet, inklusive fastighetsskatt, som belöper på markområdet efter tillträdesdagen tillkommer respektive belasta köparen.

§8 Lantmäteriförrättning

För köpets fullbordan krävs fastighetsbildning.

Köparen skall omgående ansöka hos lantmäterimyndigheten om fastighetsbildning. Markområdet skall om möjligt överföras genom fastighetsreglering till annan av köparen tillhörig fastighet, alternativt styckas av till ny fastighet.

Om överlåtelsen genomförs genom avstyckning skall säljaren, efter att köparen fullgjort betalning av hela köpeskillingen, utfärda köpebrev, på vilket köparen kan ansöka om lagfart.

Säljare och köpare är medvetna om att det kan bli nödvändigt att göra avsteg från detta avtal under fastighetsbildningen vad gäller markområdets omfång. Säljare och köpare är överens om att i sådant fall godta sådan avvikelse.

Detta avtal ska biläggas ansökan om fastighetsbildning och säljaren bistår härigenom ansökan.

Köparen stå för den kostnad som uppkommer koppad till sökt fastighetsbildning.

§9 Övriga villkor

1. Detta avtal kan endast göras gällande mellan parter under förutsättning att det godkänts av kommunstyrelsen.
2. För köpets fullbordan krävs att påbörjad fastighetsbildning genomförs i enlighet med ovan och att lantmäterimyndighetens beslut vinner laga kraft.
3. Markområdet får inte fyllas upp med massor eller nyttjas som upplag av säljaren eller annan innan tillträde.
4. Ingen avverkning får ske på området efter dagens datum.

Besöksadress
HERRLJUNGA KOMMUN
Torget 1 (Box 201)
524 23 HERRLJUNGA

Telefon
0513-170 00
Fax
0513-171 33

E-post
info@herrljunga.se
Internet
www.herrljunga.se

HERRLJUNGA KOMMUN

§10 Återgångsklausul

I det fall detta avtal inte kan genomföras ska vardera parta stå sina egna kostnader och eventuellt erlagda prestationer ska återgå.

§11 Ändringar och tillägg

Ändringar och tillägg till detta köpeavtal är endast bindande om de upprättats skriftligen mellan parterna samt godkänts av kommunstyrelsen.

§12 Tillämpa lag och tvister

Eventuell tvist som uppstår med grund i detta köpeavtal skall slutligt avgöras i allmän domstol med tingsrätt som första instans.

Detta köpekontrakt har upprättats i två likalydande exemplar varav köparen tagit ett och säljaren ett exemplar.

Ort: Herrljunga
Datum: 2021 08 16

Säljare

.....

Anders Börjesson

Ort Herrljunga
Datum 2021-08-11

Köpare

.....

Gunnar Andersson

Kommunstyrelsens ordförande

.....

Ior Berglund

Kommundirektör

Besöksadress
HERRLJUNGA KOMMUN
Torget 1 (Box 201)
524 23 HERRLJUNGA

Telefon
0513-170 00
Fax
0513-171 33

E-post
info@herrljunga.se
Internet
www.herrljunga.se

HERRLJUNGA KOMMUN

Plan- och byggenheten Herrljunga

augusti 16, 2021

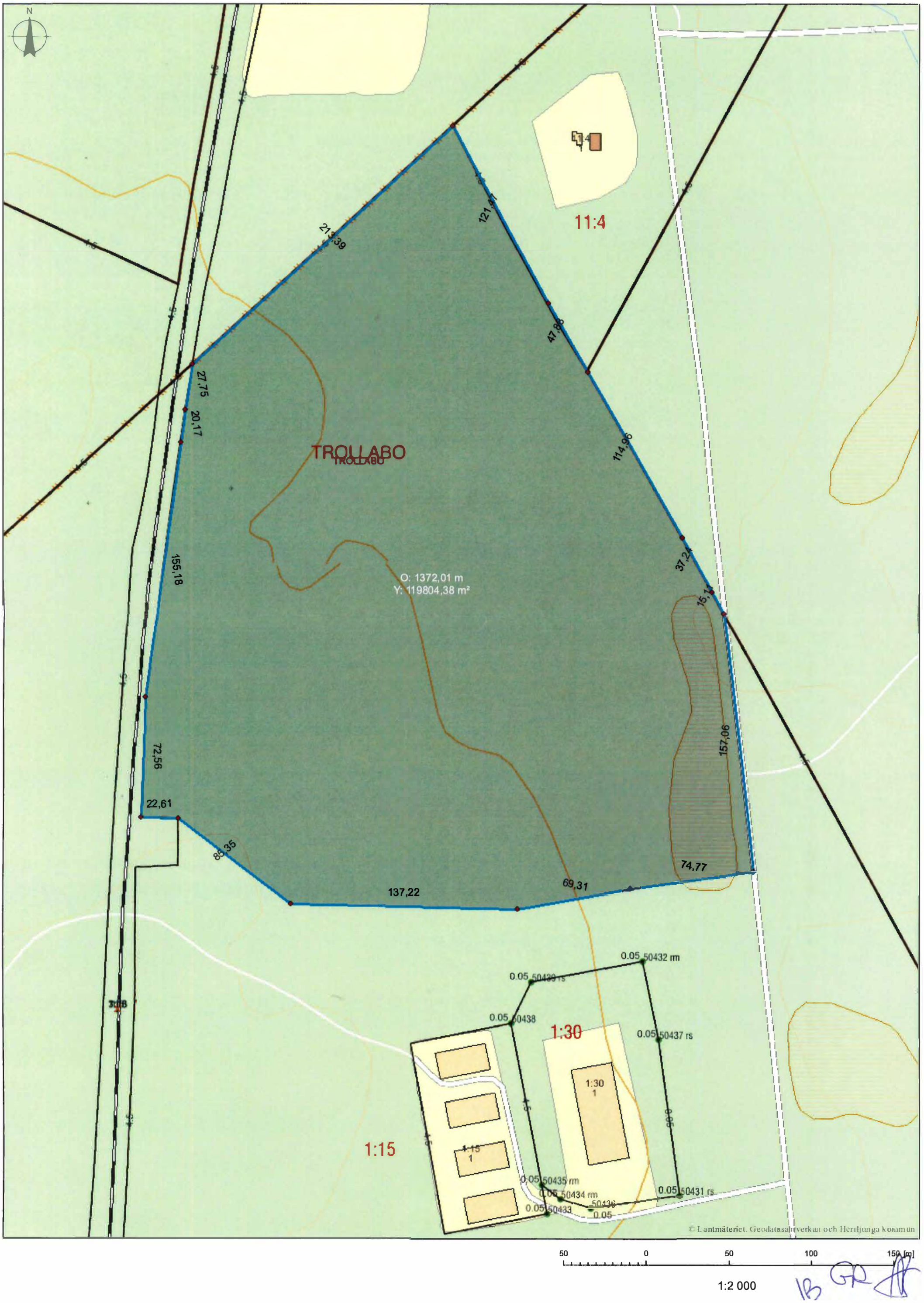

HERRLJUNGA KOMMUN

KOMMUNSTYRELSENS FÖRVALTNING
Mirjana Lind

Tjänsteskrivelse
2021-06-28
DNR KS 50/2021 901

Redovisning av ej färdigberedda medborgarförslag hösten 2021

Sammanfattning

Enligt kommunfullmäktiges arbetsordning skall kommunstyrelsen i september varje år redovisa ej färdigberedda medborgarförslag. Följande medborgarförslag återstår att bereda:

- Medborgarförslag om att godkänna kontanter som betalningsmedel i alla kommunens verksamheter.
- Medborgarförslag om traktorförbud på Storgatan i Herrljunga.
- Medborgarförslag om hemtjänsten i Herrljunga kommun.
- Medborgarförslag gällande nuvarande prissättning för hyra av sporthallar.
- Medborgarförslag om fler grillplatser i kommunen.
- Medborgarförslag om sommarcykelväg längs med väg 1927.
- Medborgarförslag om att upphäva beslut gällande ställplatser för husbil vid Orraholmen.
- Medborgarförslag om utbyggnad av två discgolfbanor i kommunens tätorter.
- Medborgarförslag - En dagsfestival fylld av gemenskap och glädje.
- Medborgarförslag om modernisering och utveckling av Skoghälla IP.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse i ärendet daterad 2021-06-28
Kommunfullmäktiges arbetsordning

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige lägger redovisningen av ej färdigberedda medborgarförslag under hösten 2021 till handlingarna.

Mirjana Lind
Kansliassistent

Expedieras till: Kommunfullmäktige
För kännedom till:

HERRLJUNGA KOMMUN

KOMMUNSTYRELSENS FÖRVALTNING
Mirjana Lind

Tjänsteskrivelse
2021-06-28
DNR KS 50/2021 901

- Medborgarförslag om att godkänna kontanter som betalningsmedel i alla kommunens verksamheter
  Inkom 2021-06-21 från Krister Karlsson
  Diarienummer 156/21

- Medborgarförslag om traktorförbud på Storgatan i Herrljunga
  Inkom 2021-06-15 från Ingemar Carlson
  Diarienummer 151/21

- Medborgarförslag om hemtjänsten i Herrljunga kommun
  Inkom 2021-05-19 från Birgitta Larsson
  Diarienummer 139/21

- Medborgarförslag gällande nuvarande prissättning för hyra av sporthallar
  Inkom 2021-04-19 från Peter Backenfall
  Diarienummer 113/21

- Medborgarförslag om fler grillplatser i kommunen
  Inkom 210208 från Yvonne Stenqvist
  Diarienummer 45/21 (TN)

- Medborgarförslag om sommarcykelväg längs med väg 1927
  Inkom 210125 från Ronny Norrman
  Diarienummer 24/21 (TN)

- Medborgarförslag om att upphäva beslut gällande ställplatser för husbil vid Orraholmen. Inkom 201230 från Kent Johansson
  Diarienummer 263/20 (KS)

- Medborgarförslag om utbyggnad av två discgolfbanor i kommunens tätorter
  Inkom 200831 från Fredrik Olsson
  Diarienummer 181/20

- Medborgarförslag - En dagsfestival fylld av gemenskap och glädje
  Inkom 200505 från Linus Lindelöf
  Diarienummer 139/20

- Medborgarförslag om modernisering och utveckling av Skoghälla IP
  Inkom 200505 från Linus Lindelöf
  Diarienummer 138/20

HERRLJUNGA KOMMUN

KOMMUNSTYRELSENS FÖRVALTNING
Mirjana Lind

Tjänsteskrivelse
2021-06-28
DNR KS 51/2021 901

Redovisning av ej färdigberedda motioner hösten 2021

Sammanfattning

Enligt kommunfullmäktiges arbetsordning skall kommunstyrelsen i september varje år redovisa ej färdigberedda motioner. Följande motioner återstår att bereda:

- Motion om attraktivt nattschema för vårdpersonal.
- Motion om arbetsskor för vårdpersonal.
- Motion om laddplatser för laddningsbara fordon.
- Motion om bostadsbyggnation i Molla.
- Motion angående åtgärder för att förbättra trafik-och parkeringssituationen vid Eriksbergs skola.
- Motion om införande av visselblåsarfunktion i Herrljunga kommun.
- Motion om digital signering.
- Motion om anhörigstöd.
- Motion om gratis anropsstyrd närtrafik för pensionärer.
- Motion om gratis fixartjänst.
- Motion avseende gratis kollektivtrafik inom kommunen för pensionärer.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse i ärendet daterad 2021-06-28
Kommunfullmäktiges arbetsordning

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige lägger redovisningen av ej färdigberedda motioner under hösten 2021 till handlingarna.

Mirjana Lind
Kansliassistent

Expedieras till: Kommunfullmäktige
För kännedom till:

- Motion om arbetsskor för vårdpersonal
  Inkom 210610 från Mats Palm (S) och Björn Wilhelmsson (S)
  Diarienummer 149/21

- Motion om attraktivt nattschema för vårdpersonal
  Inkom 210604 från Mats Palm (S) och Anette Rundström (S)
  Diarienummer 144/21

- Motion om laddplatser för laddningsbara fordon
  Inkom 210524 från Jacob Brendelius (SD) Patrich Hällfärdsson (SD)
  Diarienummer 140/21

- Motion om bostadsbyggnation i Molla
  Inkom 2021-05-07 från Christina Glad (KV)
  Diarienummer 133/21

- Motion angående åtgärder för att förbättra trafik-och parkeringssituationen vid Eriksbergs skola
  Inkom 2021-04-20 från KD/Ove Severin
  Diarienummer 115/21

- Motion om införande av visselblåsarfunktion i Herrljunga kommun
  Inkom 2021-04-19 från Jacob Brendelius (SD)
  Diarienummer 114/21

- Motion om digital signering
  Inkom 2021-04-14 från Mats Palm (S)
  Diarienummer 110/21

- Motion om anhörigstöd
  Inkom 210205 från Socialdemokraterna Mats Palm, Anette Rundström, Carina Fredriksen, Björn Wilhelmsson
  Diarienummer 34/21 (SN)

- Motion om gratis anropsstyrd närtrafik för pensionärer
  Inkom 201012 från Socialdemokraterna, Björn Wilhelmsson, Kari Hellstadius, Mats Palm, Kerstin Johansson, Lise-Lotte Hellstadius
  Diarienummer 196/20

- Motion om gratis fixartjänst
  Inkom 200313 från Mats Palm (S)
  Diarienummer 83/20

HERRLJUNGA KOMMUN

KOMMUNSTYRELSENS FÖRVALTNING
Mirjana Lind

Tjänsteskrivelse
2021-06-28
DNR KS 51/2021 901

- Motion avseende gratis kollektivtrafik inom kommunen för pensionärer
  Inkom 170216 från Lennart Ottosson (KV)
  Diarienummer 42/17

HERRLJUNGA KOMMUN

KOMMUNSTYRELSEN
Gunnar Andersson (M)

Ordförandeskrivelse
2021-08-17
DNR KS 263/2020 388

Ordförandeskrivelse gällande medborgarförslag om att upphäva beslut gällande ställplatser för husbil vid Orraholmen

Sammanfattning

2020-12-30 inkom Kent Johansson med ett medborgarförslag om

- att upphäva tidigare beslut (KF§7/2018-02-13) gällande ställplatser för husbilar på Orraholmen.

I medborgarförslaget finns tre platser som förslagsställaren ser som mer lämpade

1. Grusparkeringen vid hembygdsparken
2. Gamla guldgrävarlägret vid Nossan
3. Folketspark vid skoghälla

- Förslagsställaren förordar dock grusplanen vid hembygdsparken.

Beslutsunderlag

Ordförandeskrivelse i ärendet daterad 2021-08-17
Tjänsteskrivelse i ärendet daterad 2021-03-29
Kommunfullmäktige § 23/2021-02-23
Medborgarförslag inkommit 2020-12-30
Kommunfullmäktige § 7/2018-02-13

Ordförandens förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige

- Punkt 1 i medborgarförslaget avslås.
- Tekniska nämnden ges i uppdrag att utreda punkt 2 i medborgarförslaget.

Gunnar Andersson (M)
Ordförande kommunstyrelsen

Expedieras till: Kommunfullmäktige, tekniska nämnden
För kännedom till: Förslagsställaren

HERRLJUNGA KOMMUN

KOMMUNSTYRELSENS FÖRVALTNING
Claes-Håkan Elvesten

Tjänsteskrivelse
2021-03-29
DNR KS 263/2020 388

Svar på medborgarförslag om att upphäva beslut gällande ställplatser för husbil vid Orraholmen

Sammanfattning

2020-12-30 inkom Kent Johansson med ett medborgarförslag om

- att upphäva tidigare beslut (KF § 7/2018-02-13) om motion från Elin Alavik (L), gällande ställplats för husbilar på Orraholmen.

I medborgarförslaget finns tre platser angivna som är mer lämpliga.

1. Grusparkeringen vid Hembyggdparken
2. Gamla guldgrävarlägret vid Nossan.
3. Vid folkets park, Skoghälla.

- Förslagsställaren förordar dock grusparkeringen vid Hembygdsparken.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse i ärendet daterad 2021-03-29
Medborgarförslag, inkommit 2020-12-30
KF § 7/2018-02-13
Motion från Elin Alavik (L) 2015-04-17

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige

- Punkt 1 i medborgarförslaget beviljas.
- Tekniska nämnden ges i uppdrag att utreda punkt 2 i medborgarförslaget.
  - Utredningen ska undersöka huruvida tidigare avsatta medel (100 tkr) i tekniska nämndens budget för 2021 avseende ställplats på Orraholmen kan användas för att finansiera en lösning enligt medborgarförslaget punkt 2.

Claes-Håkan Elvesten
Gata/Parkchef

Expedieras till: Kommunfullmäktige, tekniska nämnden

HERRLJUNGA KOMMUN

KOMMUNSTYRELSENS FÖRVALTNING
Mirjana Lind

Tjänsteskrivelse
2021-03-29
DNR KS 263/2020 388

Bakgrund

Motion inkom 2015-04-17 från Elin Alavik (L). Motionen föreslog att:
”Herrljunga kommun skyndsamt ser över möjligheterna att anrätta enklare ställplatser vid strategiskt utvalda platser i vår kommun.

Herrljunga kommun samlar in information om eventuella privata eller föreningsägda platser/campingplatser och tydliggör dem på hemsida och i ev. annat turistmaterial.”

Beslut togs i KF 2018 (KF § 7/2018-02-13) att tillstyrka motionen, och att projektet ”Ställplatser på Orraholmen” startas.

2020-12-30 inkom ett medborgarförslag om att tidigare beslut om ställplatser på Orraholmen(KF § 7/2018-02-13) upphävs.

Ekonomisk bedömning

Kostnaderna för att uppför en husbilsparkering på Orraholmen (100 tkr), enligt tidigare beslut (KF § 7/2018-02-13) finns avsatta i Tekniska nämndens budget för 2021.
Dessa föreslås i stället användas för att uppföra en husbilsparkering enligt det nya medborgarförslaget.

Motivering av förslag till beslut

En husbilsparkering på någon av de platser som föreslås i medborgarförslaget blir mer centralt belägna. Tillgång till service som toalett och vatten kan eventuellt samordnas med de föreningar som redan i dag finns verksamma på de föreslagna platserna.

KF § 23 DNR KS 263/2020 388

Medborgarförslag om att upphäva beslut gällande ställplatser för husbil vid Orraholmen

Sammanfattning

Följande medborgarförslag inkom 2020-12-30 från Kent Johansson;

" Idag finns någon typ av beslut om att inrätta tre ställplatser för husbil vid Orraholmen, på ytan där Gula huset stod.

Mitt förslag är att omedelbart upphäva detta beslut eftersom det är praktiskt svårgenomförbart på grund av vägfråga och säkerhet m.m..
Jag förslår att kommunen i stället snabbt går igenom tre andra alternativ som uppställningsplatser. Samtliga dessa skulle med lite god vilja kunna vara på i bruk innan sommaren.
Alternativ 1. Förlängning Harabergsgatan, Ytan grusad använd som parkering idag, nära till samhället, fin natur, ev. kan kommunen träffa avtal med hembygdsföreningen om tillgång till toa, tillsyn m.m.
Alternativ 2. Gamla guldgrävarlägret, ytan behöver rättas till, nära till samhället, fin natur, ev kan kommunen träffa avtal med hembygdsföreningen om tillgång till toa, tillsyn m.m. En väg att korsa för att komma till Haraberget. **Alt. 2B** Gamla UNOX området
Alternativ 3. Egentligen flera alternativ, Vid Skoghälla, Grusplanen, Folkets park, Uppgrusning av ytan mellan grusplan och vägen till idrottsplatsen. Ev. avtal med Folketspark om tillsyn m.m.
Mitt förslag Alternativ 1. Snabbast att genomföra, stör inte mycket, lätt att ta sig dit, vacker välskött natur med spegeldammen m.m. vandringsled mot Orraholmen, Enkelt att ta sig in till tätorten för att handla m.m. Går att ordna ganska många platser, möjlighet att framgent utöka med aktiviteter som kanot, cykling m.m. Samtliga förslag tre också en unik möjlighet att marknadsföra kommunen."

I kommunfullmäktige frågar ordföranden om ärendet överlämnas till kommunstyrelsen för beredning och finner att så sker.

KOMMUNFULLMÄKTIGES BESLUT

1. Ärendet överlämnas till kommunstyrelsen för beredning.

Expedieras till: Kommunstyrelsen
För kännedom till:

Ärende 22

HERRLJUNGA KOMMUN
Kommunstyrelsen
2020 -12- 30
Dnr 263/2020 Beteckning 388

Herrljunga kommun

Medborgarförslag.

Ställplatser för husbil

Idag finns någon typ av beslut om att inrätta tre ställplatser för husbil vid Orraholmen, på ytan där Gula huset stod.

Mitt förslag är att omedelbart upphäva detta beslut eftersom det är praktiskt svårgenomförbart på grund av vägfråga och säkerhet m.m..

Jag förslår att kommunen i stället snabbt går igenom tre andra alternativ som uppställningsplatser. Samtliga dessa skulle med lite god vilja kunna vara på i bruk innan sommaren.

Alternativ 1. Förlängning Harabergsgatan, Ytan grusad använd som parkering idag, nära till samhället, fin natur, ev. kan kommunen träffa avtal med hembygdsföreningen om tillgång till toa, tillsyn m.m.

Alternativ 2. Gamla guldgrävarlägret, ytan behöver rättas till, nära till samhället, fin natur, ev kan kommunen träffa avtal med hembygdsföreningen om tillgång till toa, tillsyn m.m. En väg att korsa för att komma till Haraberget. **Alt. 2B** Gamla UNOX området

Alternativ 3. Egentligen flera alternativ, Vid Skoghälla, Grusplanen, Folkets park, Upp grusning av ytan mellan grusplan och vägen till idrottsplatsen. Ev. avtal med Folketspark om tillsyn m.m.

Mitt förslag Alternativ 1. Snabbast att genomföra, stör inte mycket, lätt att ta sig dit, vacker välskött natur med spegeldammen m.m. vandringsled mot Orraholmen, Enkelt att ta sig in till tätorten för att handla m.m. Går att ordna ganska många platser, möjlighet att framgent utöka med aktiviteter som kanot, cykling m.m.

Samtliga förslag tre också en unik möjlighet att marknadsföra kommunen.

Herrljunga 20201230

Kent Johansson

[redacted]

[redacted]a [redacted]5

Alternativ 1 Förlängningen av Harabergsgatan (grusplanen som ses på bilden)

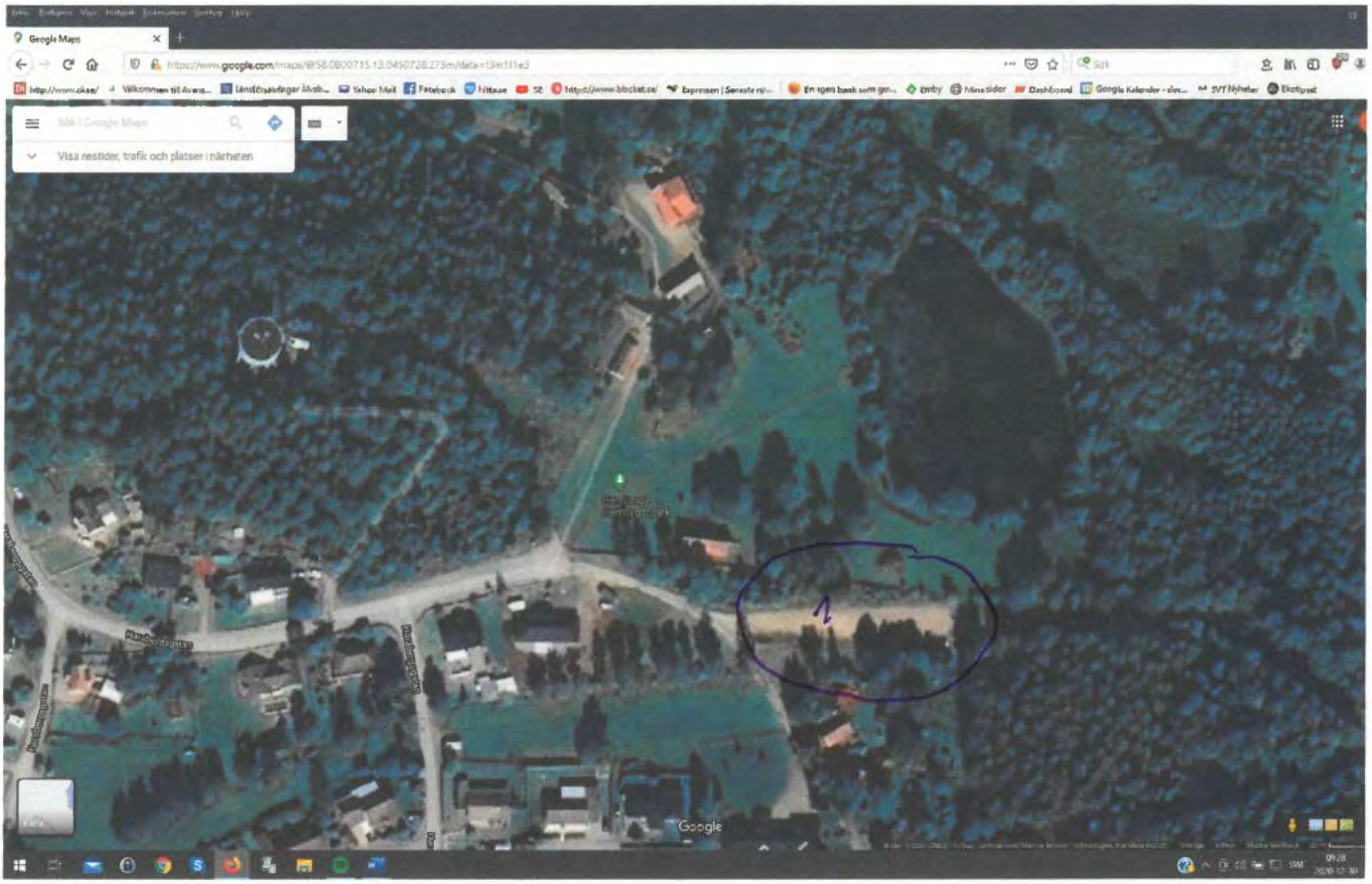

Alternativ 2. Gamla guldgrävarlägret korsningen storgatan Vedumsvägen

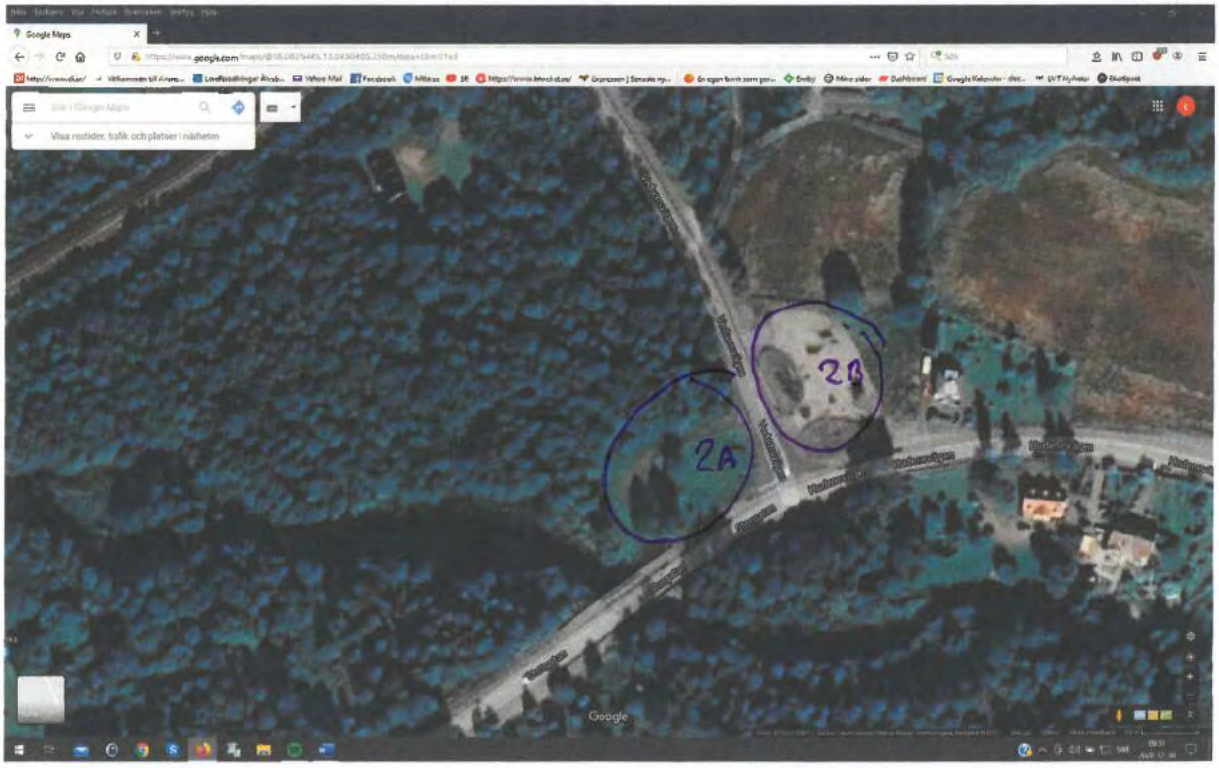

Alternativ 3. Skoghälla-Folkets park

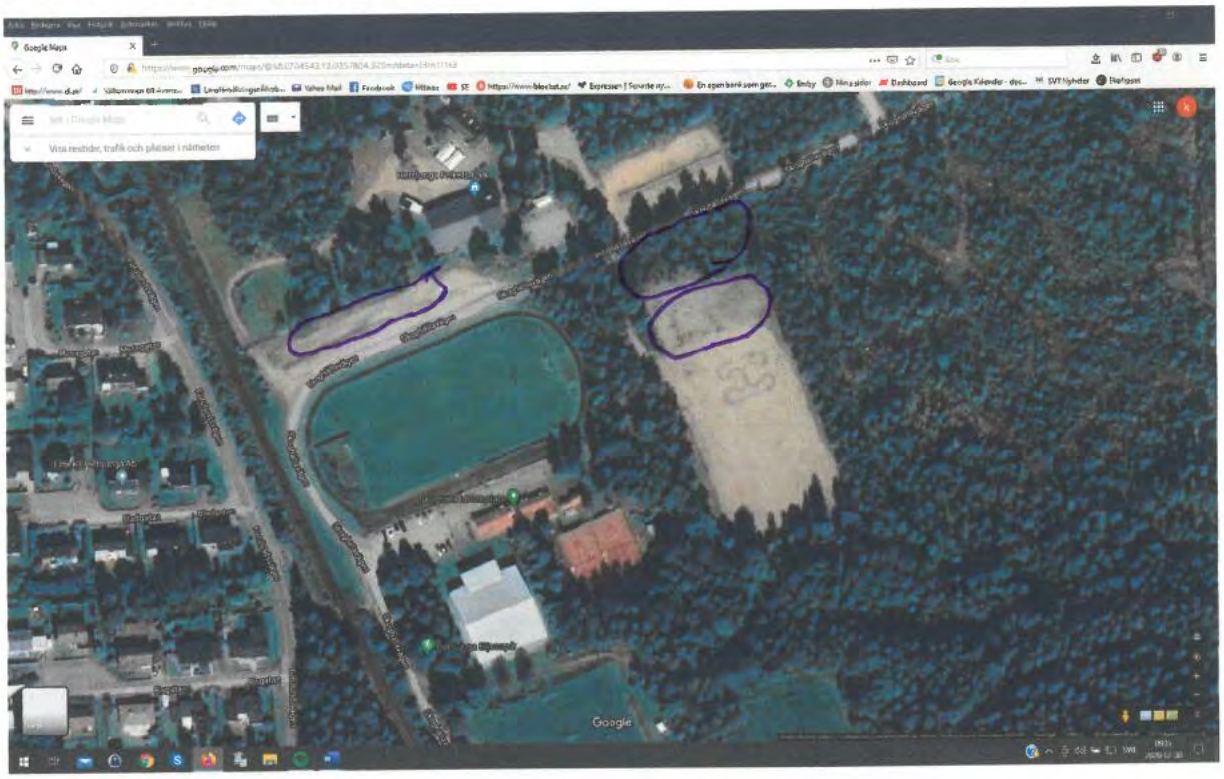

KF § 7
KS § 7

DNR KS 97/2017 471

Svar på motion om att erbjud kommunala ställplatser till husbilsgäster för att främja besöksnäringen i kommunen

Sammanfattning

Motion inkom från Elin Alavik (L(FP)), 2015-04-17 och föreslår att;

- *Herrljunga kommun skyndsamt ser över möjligheterna att anrätta enklare ställplatser vid strategiskt utvalda platser i vår kommun Herrljunga kommun samlar in information om eventuella privata eller föreningsägda ställplatser/campingplatser och tydliggör dem på hemsida och i ev. annat turistmaterial."*

Kommunens tätorter är normalt VA-område och uppkoppling till kommunalt vatten och avlopp är förenad med en anslutningsavgift. Utanför tätorten har kommunen inte
samma tillgång till vatten och avlopp. För att inte kostnaderna ska bli för höga bör ställplatser därför anläggas utanför tätorten, men i anslutning till befintliga anläggningar med vatten och avlopp. En sådan befintlig anläggning, som är möjlig är på Orraholmen "Gula huset".
Kostnaden beräknas till 100 tkr. I investeringsbudget finns avsatta medel för mindre gatuanläggningar. Delar av dessa medel bedöms inte behövas under 2017 och är därför möjliga att omdisponera för ändamålet ställplatser

Beslutsunderlag

Motion "erbjuda ställplats till husbilsgäster för att främja besöksnäringen i kommunen"

Förslag till beslut

Tekniska nämndens förslag till beslut:

- 100 tkr investeringsmedel omdisponeras från projektet mindre gatuanläggningar till ställplatser husbilar på Orraholmen.
- Projektet ställplatser husbilar på Orraholmen startas.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förvaltningens förslag till beslut antas och finner att så sker.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

1. 100 tkr investeringsmedel omdisponeras från projektet mindre gatuanläggningar till ställplatser husbilar på Orraholmen.
2. Projektet ställplatser husbilar på Orraholmen startas.

I kommunfullmäktige bifaller Christina Abrahamsson (M) förslaget.

Fortsättning KF § 7

Ordföranden frågar om kommunstyrelsens förslag till beslut antas och finner att så sker.

KOMMUNFULLMÄKTIGES BESLUT

1. 100 tkr investeringsmedel omdisponeras från projektet mindre gatuanläggningar till ställplatser husbilar på Orraholmen.
2. Projektet ställplatser husbilar på Orraholmen startas.
3. Motionen anses därmed besvarad.

TN § 56 KS 24/2021 351

Svar på medborgarförslag om cykelväg längs med väg 1927 mellan Eggvena skola och Fölene kyrka

Sammanfattning

Den 25 januari 2021 inkom Ronny Norrman med ett medborgarförslag om att kommunen utreder kostnaderna för och beslutar om byggnation av cykelväg längs med väg 1927 mellan Eggvena skola och Fölene Kyrka. Föreslagen sträckning berör statligt vägnät. Kommunen har inte rådighet att i egen regi bygga utmed statligt vägnät utan får vart fjärde år möjlighet att ansöka om åtgärder. Byggnation finansieras till 50% av kommunen. Senast prioriterades föreslagen sträckning som tredje prioritet i kommunens inspel, och ingick som en delsträcka i det som prioriterades i andra hand. Kostnaden uppskattades preliminärt till 30,5 miljoner kronor.

Utanför vägområde har kommunen möjlighet att bygga cykelväg i egen regi och behöver då inte heller följa de krav som finns för statligt vägnät. Cykelvägen får då inte påverka statlig väg gällande geoteknik, vattenavrinning eller annat.
Förvaltningarna föreslår att motionen avslås med hänsyn till att föreslagen sträckning inte är genomförbar i kommunal regi. Kostnaden måste därför utredas av Trafikverket, och detta har inte prioriterats i den regionala processen.
I kommunen finns stora behov av ett utbyggt cykelvägnät på landsbygden. Förvaltningen menar att aktuellt behov, att på ett säkrare sätt än idag knyta samman Eggvena med Herrljunga tätort för oskyddade trafikanter, bör utredas tillsammans med övriga behov när kommunens cykelstrategi uppdateras. Lämplig sträckning kan då utredas om behovet bedöms vara prioriterat.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse i ärendet daterad 2021-05-06
Karta på föreslagen sträcka
Medborgarförslaget inkommet 2021-02-23

Förslag till beslut

Förvaltningens förslag till beslut:

- Kommunfullmäktige föreslås avslå medborgarförslaget med hänsyn till att föreslagen sträcka inte ingår i kommunalt väghållarskap.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förvaltningens förslag till beslut antas och finner att så sker.

Tekniska nämndens förslag till kommunfullmäktige

1. Medborgarförslaget avslås.

Expedieras till: Kommunfullmäktige

KF § 24 DNR KS 24/2021 351

Medborgarförslag om sommarcykelväg längs med väg 1927

Sammanfattning

Följande medborgarförslag inkom 2021-01-25 från Ronny Norrman;

" Eggvena och Fölene är en levande landsbygd i Herrljunga. Att bo i landsbygden kan ibland vara ett privilegium. Slippa all stress som kan uppstå i ett centralt samhälle. Men det kan också ha sina nackdelar.
Oftast är vägarna på landsbygden av sämre kvalitet. Dom blir oftast lappade istället för ordentligt lagade. Saknaden av vägbelysning kan vara stor ibland.
Dessa vägar skall delas av bilister, cyklister, ridande, gående, lastbilar och jordbruksmaskiner av olika storlekar. De som är mest oskyddade är ju gående och cyklister. P g a avsaknaden av en ordentlig vägren eller CG.

Kostnaden för en sommarcykelväg är enormt mycket billigare än en ordinarie CG men erbjuder en väldigt bra säkerhet för gående/cyklister. En Sommarcykelväg längs med väg 1927 mellan Eggvena skola - Fölene Kyrka
skulle lösa många problem. Cyklar/går man till Fölene kyrka och använder väg 1920 upp till Väg 181 och dess befintliga cykel och gångväg har man en väldigt säker väg för gående/cyklister till Herrljunga från Eggvena."

Jag vill följande:

- Att fullmäktige ger Tekniska nämnden i uppdrag ta fram kostnaderna för en sommarcykelväg längs med väg 1927 mellan Eggvena Skola - Fölene Kyrka
- Att fullmäktige ger Tekniska nämnden i uppdrag att ta fram kostnaderna för en ordinarie CG längs med väg 1927 mellan Eggvena Skola - Fölen Kyrka.
- Att fullmäktige ger Tekniska nämnden i uppdrag att skicka utredningarna till kommunstyrelsen för beslut av byggande av en sommarcykelväg mellan Eggvena skola och Fölene kyrka längs med väg 1927."

I kommunfullmäktige frågar ordföranden om ärendet överlämnas till tekniska nämnden för beredning och finner att så sker.

KOMMUNFULLMÄKTIGES BESLUT

1. Ärendet överlämnas till tekniska nämnden för beredning.

Expedieras till: Tekniska nämnden
För kännedom till:

Medborgarförslag: En Sommarcykelväg längs med väg 1927

Eggvena och Fölene är en levande landsbygd i Herrljunga.
Att bo i landsbygden kan ibland vara ett privilegium.
Slippa all stress som kan uppstå i ett centralt samhälle.
Men det kan också ha sina nackdelar.

Oftast är vägarna på landsbygden av sämre kvalitet
Dom blir oftast lappade istället för ordentligt lagade
Saknaden av vägbelysning kan vara stor ibland.

Dessa vägar skall delas av bilister,cyklister,ridande,gående,
lastbilar och jordbruksmaskiner av olika storlekar.

De som är mest oskyddade är ju gående och cyklister. P g a avsaknaden av
en ordentlig vägren eller CG.

Att anlägga en CG mellan Eggvena Skola och Ölltorps industriområdet
anses vara alldeles för dyrt för Herrljunga kommun samt att vägen inte anses tillräckligt farlig.

Det finns andra alternativ som kan jämställas med en normal Cykel och Gångväg.

Det är vad Trafikverket kallar ”Sommarcykelväg”.

En sommarväg är följande:

- Öppen för gång- och cykeltrafik men normalt inte moped
- Normalt inte belagd med asfalt
- Behöver inte ha en konstruerad överbyggnad för att bära tunga fordon
- Ej krav på snöröjning och halkbekämpning
- Betydligt billigare anläggningskostnad än GC-väg
- Billigare drift och underhåll än GC-väg
- Smal och följer terrängen utan specificerade utformningskrav
- Bör vara skyltad (främst eventuellt inskränkt drift, och med destination samt upplysning om huruvida länk ingår i stråk)
- Inte fullständiga krav på anpassning till funktionshindrades behov
- Vanligtvis obelyst

Källa:2019-180 Sommarcykelväg-utformning och råd.pdf (Utgiven av Trafikverket).
Se bilaga

Kostnaden för en sommarcykelväg är enormt mycket billigare än en ordinarie CG
men erbjuder en väldigt bra säkerhet för gående/cyklister .

En Sommarcykelväg längs med väg 1927 mellan Eggvena skola - Fölene Kyrka
skulle lösa många problem. Cyklar/går man till Fölene kyrka och använder väg 1920 upp till Väg 181 och dess befintliga cykel och gångväg har man en väldigt säker väg för gående/cyklister till Herrljunga från Eggvena.

Jag vill följande:

Att fullmäktige ger Tekniska nämnden i uppdrag ta fram kostnaderna för en sommarcykelväg längs med väg 1927 mellan Eggvena Skola - Fölene Kyrka

Att fullmäktige ger Tekniska nämnden i uppdrag att ta fram kostnaderna för en ordinarie CG längs med väg 1927 mellan Eggvena Skola - Fölen Kyrka.

Att fullmäktige ger Tekniska nämnden i uppdrag att skicka utredningarna till kommunstyrelsen för beslut av byggande av en sommarcykelväg mellan Eggvena skola till Fölene kyrka längs med väg 1927.

Ronny Norrman
[redacted]

2021-01-25

Ronny Norrman

TRAFIKVERKET

Ärende 23

Sommarcykelväg, utformning och råd

Trafikverket
E-post: trafikverket@trafikverket.se
Telefon: 0771-921 921

Dokumenttitel: Sommarcykelväg utformning och råd
Författare: Svante Berg
Dokumentdatum: 2019-11-01
Version: 1
Kontaktperson: Morteza Ghoreishi

Publikationsnummer: 2019:180
ISBN: 978-91-7725-532-1

Sammanfattning

Det byggs cirka 15–30 mil cykelvägar per år med statliga medel. Trafikverket svarar för cykelvägar längs nationella vägar medan respektive länsstyrelse eller region prioriterar cykelvägar i framför allt länsplanerna. Alla dessa parter, som alltså har ett delat ansvar för att prioritera nya vägar för cykeltrafik, har intresse av att alternativet sommarcykelvägar belyses.

En sommarcykelväg är en enklare friliggande förbindelse utan krav på vinterunderhåll, främst avsedd för gående och cyklister. Utformning avgörs från fall till fall men vanligen gäller detta:

- Öppen för gång- och cykeltrafik men normalt inte moped
- Normalt inte belagd med asfalt
- Behöver inte ha en konstruerad överbyggnad för att bära tunga fordon
- Ej krav på snöröjning och halkbekämpning
- Betydligt lägre anläggningskostnad än GC-väg
- Billigare drift och underhåll än GC-väg
- Smal och följer terrängen utan specificerade utformningskrav
- Bör vara skyltad (främst eventuellt inskränkt drift samt upplysning om destination och huruvida vägen ingår i stråk)
- Inte fullständiga krav på anpassning till funktionshindrades behov
- Vanligtvis obelyst

Projektet föreslår följande inriktning och utformning för sommarcykelvägar utifrån erfarenheter, studier av befintliga objekt och tillgängligt underlag:

Planeringsförutsättningar:

Inriktningen är separerad GC-väg men undantag kan medges utmed mötesfri väg som inte är motorväg, där GCM-väg får vara utformad som Sommarcykelväg efter motivering och beställarens godkännande.

Utmed mötesfri väg som inte är motorväg kan GCM-väg utformas som Sommarcykelväg vid låga GC-flöden (under 20 ÅDT). Vid högre flöden bör andra åtgärder övervägas. Vid ringa flöden (under 10 ÅDT) är gång- och cykel på vägren normalt alternativet.

Vid planering av mötesfri väg som inte är motorväg bör beställaren låta utreda möjligheterna att hänvisa cykeltrafiken till annan närliggande ”allmän” väg.

Utformning

Sommarcykelväg bör vara utformad enligt följande:

- Bredden bör vara minst 2,0 m.
- Linjeföringen i horisontal och vertikalled bör anpassas till befintligt landskap.
- Avstånd till fast föremål ska överstiga 0,25 m.
- Om sommarcykelväg ingår som länk i ett stråk bör vägvisning ske på samma sätt som stråket.
- Bör skyltas med ”Väg underhålles ej vintertid”
- Ej krav på belysning

Vägteknik

Rekommendationer för konstruktion av Sommarcykelväg:

- Konstruktionen är inte avsedd för att kunna nyttjas av tunga fordon.
- Dimensionerande trafikbelastning som ska avgöras, i varje enskilt fall.
- Hårdgjord yta med stenmjöl (0/2 till 0/8) rekommenderas.
- Kan utformas med tätande bärlager på 50 mm och 50 mm gruslager (stenmjöl).
- Lokala massor kan användas.
- Normalt ej belagd med asfalt.

En utveckling av texten i TRVR Väg skulle kunna lyda:

Sommarcykelväg: Enkel konstruktion avsedd för gång- och cykeltrafik, framför allt i landsbygd. Konstruktionen är inte avsedd för att kunna nyttjas av tunga fordon.

Om GC-vägen ej vinterväghålls, så kallad sommarcykelväg, ska beslut tas, om vilken dimensionerande trafikbelastning som ska användas, i varje enskilt fall. Lokala massor kan användas. Ytan bör hårdgöras med grus (exvis stenmjöl 0/2 till 0/8).

Drift och underhåll

Sommarcykelväg ska normalt inte vinterväghållas. Speciellt stenmjöl har visat sig ha goda egenskaper med relativt lite krav på underhåll. Exempelvis svarar en kommun att ”... underhållet varit minimalt. Det är nästan tvärtom, dvs. att de blir hårdare och bättre”.

Slutord

Sommarcykelväg kan vara en effektiv åtgärd för att separera gående- och cyklister längs med statligt vägnät. Det finns goda exempel och erfarenheter framförallt hos kommunala väghållare på utformning. För att sommarcykelväg skall bli en åtgärd är det viktigt att styrande dokument uppdateras med krav och råd för sommarcykelväg. Projektet har tagit fram sådana förslag. Fortsatt kunskapsinhämtning bör fokusera på konstruktion och egenskaper hos en sommarcykelväg, exempelvis bör beläggning med stenmjöl studeras vidare.

Innehållsförteckning

1 Projektets mål, bakgrund 6
2 Vad är en "Sommarcykelväg"? 7
3 Litteraturinventering 8
4 Trafiksäkerhet 10
5 Markfrågan, Finansiering och lite Juridik 13
6 Förutsättningar för Sommarcykelväg 15
7 Objekt 17
8 Vägteknik 19
9 Drift och underhåll 24
10 Utformning av Sommarcykelväg, VGU 25
11 Fortsatt utveckling 28

1 Projektets mål, bakgrund

1.1 Projektmål

Syfte med projektet är ökad tillgänglighet för gående och cyklister vid låga GC-flöden på landsbygd i anslutning till framför allt mötesseparerade vägar.

Målet är att föreslå och utforma Alternativ Cykelväg (sommarcykelväg) samt utvärdera effekter av dessa.

Ursprungligen var planen att tillsammans med Trafikverket ta fram lämpliga åtgärder samt implementera och utvärdera dessa på lämpliga objekt. Projektresultat skulle vara sammanställning av erfarenheter, förslag till utformning av sommarcykelväg liksom effektiva hållbara lösningar för cyklister på landsbygd. Då lämpliga försöksobjekt inte fanns fokuserade projektet i stället på befintliga sommarcykelvägar och har utifrån erfarenheter från dessa utarbetat råd och förslag på utformning i denna slutrapport.

1.2 Bakgrund

Det byggs cirka 15–30 mil cykelvägar per år med statliga medel. Trafikverket svarar för cykelvägar längs nationella vägar medan respektive länsstyrelse eller region prioriterar cykelvägar i framför allt länsplanerna. Alla dessa parter, som alltså har ett delat ansvar för att prioritera nya vägar för cykeltrafik, har intresse av att alternativet sommarcykelvägar belyses. När vägar byggs om till mötesfria 2+1-vägar och parallellväg saknas upplever cyklisterna en ökad otrygghet. Det bör studeras i vilken utsträckning enkla och billiga sommarcykelvägar kan vara en lämplig åtgärd i dessa fall.

1.3 Metod

Den ursprungliga strategin var att tillsammans med Trafikverket ta fram lämpliga objekt och föreslå åtgärder som kunde implementeras och utvärderas. Projektet skulle bistå med förslag på utformning på objektsnivå för 1-2 objekt, för-projektering, deltagande på arbetsmöten och före/efter studie på 1-2 objekt. Då de objekt som projektet studerade i inte implementerades som ”sommarcykelväg” blev det inte möjligt att utvärdera dessa åtgärder enligt plan.

Då lämpliga försöksobjekt inte fanns fokuserade projektet i stället på befintliga sommarcykelvägar och har utifrån erfarenheter från dessa utarbetat råd och förslag på utformning i denna slutrapport.

2 Vad är en "Sommarcykelväg"?

Det har funnits flera benämningar på en gång- och cykel-väg (GC) där innebörden har varit att försöka beskriva en enklare friliggande GC-väg där gång och cykling är möjlig, men inte året runt eftersom den saknar vinterväghållning. I utformningssammanhang beskrivs sommarcykelväg så här:

- Öppen för gång- och cykeltrafik men normalt inte moped
- Normalt inte belagd med asfalt
- Behöver inte ha en konstruerad överbyggnad för att bära tunga fordon
- Ej krav på snöröjning och halkbekämpning
- Betydligt billigare anläggningskostnad än GC-väg
- Billigare drift och underhåll än GC-väg
- Smal och följer terrängen utan specificerade utformningskrav
- Bör vara skyltad (främst eventuellt inskränkt drift, och med destination samt upplysning om huruvida länk ingår i stråk)
- Inte fullständiga krav på anpassning till funktionshindrades behov
- Vanligtvis obelyst

Beskrivningen ska inte ses som ”krav” på utformning. Då sommarcykelväg inte funnits som vägtyp eller definierats i trafiklagstiftning kan olika utformningar och lokala varianter förekomma, beroende på exempelvis geoteknik, materialtillgång, topografi etc.

Det har även diskuterats andra benämningar som exempelvis cykelstig. Projektet rekommenderar att fortsatt använda benämningen sommarcykelväg med följande definition:

”En enklare friliggande förbindelse utan krav på vinterunderhåll, främst avsedd för gående och cyklister. Utformning avgörs från fall till fall.”

3 Litteraturinventering

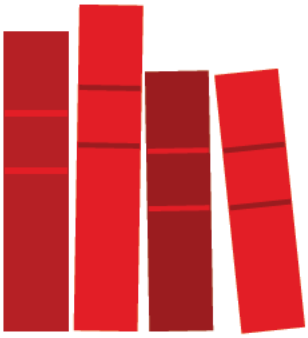

I projektet har en begränsad litteraturinventering genomförts. Inventeringen har främst begränsats till Sverige med undantag av en genomgång av Danmarks regelverk.

Det är rapporten ”Sommarcykelvägar – huvudstudie” (VV 2008:78) som varit och är främsta kunskapskällan i Sverige för sommarcykelvägar. Rapporten slog fast:

”Vi föreslår att sommarcykelväg införs som en ny produkt för Vägverket och får bli ett samlingsbegrepp för enklare cykelvägar av skilda slag. För att bedöma om sommarcykelväg är rätt åtgärd och vilken typ som passar bäst, föreslår vi att en bedömningslista nyttjas och utvärderas i ett tidigt skede.” Man föreslog vidare att: ” Vägar och gators utformning, VGU och ATBväg bör kompletteras med sommarcykelväg (m a p utformning, utförande och nyttjande). I ”Vägar och gators utformning”, VGU bör särskild omsorg läggas på när sommarcykelvägar bör nyttjas i samband med mötesfria 2+1-vägar.” I rapporten hoppades man vidare på att ”markfrågan” skulle kunna lösas med anläggningslagen: ” Beslut kring om anläggningslagen kan komma att nyttjas istället för väglagen (vid utbyggnad av sommarcykelvägar) bör bevakas. Och därigenom enklare förfarande för väghållaren.” Rapporten är fortfarande aktuell och innehåller bra exempel samt erfarenheter av olika utformningar av sommarcykelvägar.

Projektet ”Cykling och gående vid större vägar” (TRV FoI 2249) har främst studerat olika former av separering av cykling och gående. I rapporten finns exempel på olika former av vägrenseparering och utformning av passager. En del av resultaten är implementerade i VGU, exempelvis utformning av passage på mötesfri väg, se Figur 1.

När det gäller vägteknik är det framförallt VTI som dokumenterat byggnation samt drift- och underhållsaspekter av cykelinfrastruktur. I ”Cykelvägars standard – En kunskapssammanställning med fokus på drift och underhåll (Niska 2011, rapport 726) tar man bl a upp olika aspekter med grusbeläggning: ”Också en välpackad grusbeläggning ger en hård och jämn yta väl anpassad för cykling. Fördelarna med en grusbeläggning är att den inte är benägen att spricka, att den är enkel att reparera och att den smälter bra in i omgivningen (Jolicoeur et al., 2003)” (Niska, 2011).

Man diskuterar vidare nackdelarna med en grusbeläggning, ”... exempelvis:

- Har dålig motståndskraft mot erosion och snöröjning.
- Ytan mjuknar väsentligt vid kraftigt regn och under snösmältningen och tar veckor att torka upp på våren.
- Upplevs ofta mer ojämn och därmed inte bekväm att cykla på.
- Lösa stenar ökar rullmotståndet och därmed cyklisternas ansträngning (förhindrar användandet av in-lines).
- Minskad friktion, vilket ökar risken för omkullkörningar.
- Damm kan fastna på olika cykeldelar (kedja, kugghjul, etc.) och skada dem.”

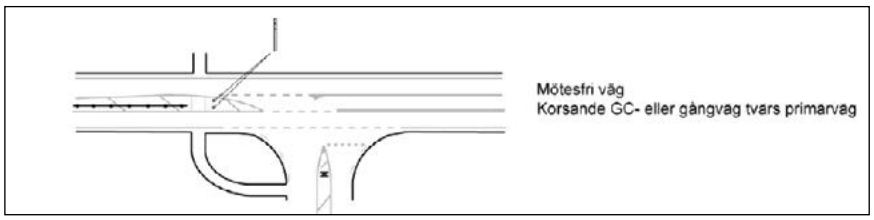

Figur 1. Utformning av passage på mötesfri väg (källa VGU Råd för Vägars och gators utformning, figur 4.2-2)

När det gäller avrinning och tvärfall anges: ”För en asfalterad cykelväg krävs ett minsta tvärfall på 2 % och för en grusad cykelväg krävs åtminstone 3 % (Jolicoeur et al., 2003)” (Niska, 2011).

Det finns ett antal projekt med närliggande problemställning när det gäller vägteknik. Projektet tog via Statens geotekniska institut (SGI) kontakt med OPTIMASS som syftade till att använda befintliga massor vid vägbyggnation, dock utan att kunna etablera ett samarbete.

Danmark

Danmark har delvis andra förutsättningar än Sverige, främst klimatet men även geologi vilket påverkar byggnation, drift och underhåll. Det kan dock vara av intresse att studera Danmarks utformningsråd gällande ”cykelsti” för att jämföra med svenska råd. I Danmark regleras utformningen av Vejdirektoratet i ”Planlægning af veje og stier i åbent land”.

Utformning av ”cykelstier” sammanfattas:

- Dubbelriktade ”cykelstier” anläggs med 2,5 bredd. Vid få trafikanter 2,0 m.
- Är ”cykelsti” avgränsad av räcke, träd eller fasta föremål, breddtillägg på 0,3 m.
- Skiljeremsa minst 1,0 m. Vid ”starkt” trafikerade vägar upp till 3,0 m.

Figur 2. Exempel på belagd ”cykelsti” i Danmark (källa: Vejdirektoratet)

4 Trafiksäkerhet

De senaste åren har det genomförts mycket forskning med fokus på cyklisters trafiksäkerhet. När det gäller sommarcykelvägar finns det dock ingen statistik över olyckor då, "vägtypen" varken finns i STRADA eller NVDB.

En viktig kunskapskälla är rapporten "Analys av dödsolyckor med fotgängare och cyklister på statligt vägnät" (Folksam 2017). Från den rapporten kan man dra slutsatsen att är separering att föredra ur trafiksäkerhetssynpunkt då mer än 70 procent av analyserade olyckor i Folksams rapport skett på vägar med vägren under 1 m. Dock var endast en dödsolycka i studien på en 2+1 väg. Generellt bedöms antalet olyckor som få på sommarcykelvägar som till antalet är få och där flödet är lågt. En sommarcykelväg som innebär separering av gående och cyklister bör öka trafiksäkerheten framförallt för allvarliga olyckor där motorfordon ofta är inblandade.

Rapporten sammanfattas nedan:

– Under de senaste 5 åren har drygt 20 cyklister och 45 fotgängare omkommit i trafiken varje år.

4.1 Analys av dödsolyckor med fotgängare och cyklister på statligt vägnät (Folksam 2017)

Folksams rapport och analys av dödsolyckor med fotgängare och cyklister på statligt vägnät ger värdefull kunskap om olycksbilden på det statliga vägnätet.

"Under de senaste 5 åren har drygt 20 cyklister och 45 fotgängare (exkl. självmord) omkommit i trafiken varje år. Av dessa sker i genomsnitt var tredje på statliga vägar. Kunskapen om dödsolyckor med oskyddade trafikanter är sämre på det statliga vägnätet än på kommunala gator. ... "

"Den vanligaste olyckssituationen för cyklister var att de cyklade längs vägen vid sidan av den, medan den vanligaste olyckssituationen för fotgängare var att de korsade vägen. De flesta fotgängare och cyklister blev påkörda av en personbil och på vägar med en skyltad hastighet på 70 till 90 km/h. Merparten av cyklisterna omkom i dagsljus (71 %), medan merparten av fotgängarna omkom då det var mörker (62 %). Obduktionsrapporter och andra underlag visade att 43% av cyklisterna skulle överlevt om de hade haft cykelhjälm på sig. En stor andel av dödsolyckorna med fotgängare och cyklister bedömdes kunna undvikas med fordonssystem, såsom autobroms och autostyrning med detektion av fotgängare och cyklister. De infrastrukturåtgärder som bedömdes vara mest effektiva var:

- separerade gång- och cykelbanor,
- intrångsskydd och
- hastighetssäkrade gång, cykel- och mopedpassager (GCM-passager).

Vad gäller suicid så visade resultaten att intrångsskydd har stor potential att förhindra dödsfallen, men även autobroms och autostyrning har en potential."

" Figurerna 4 och 5 beskriver var någonstans inom vägområdet dödsolyckorna med cyklister och gående på det statliga vägnätet inträffade. I merparten av dödsolyckorna blev den oskyddade påkörd på körbanan (61 %),

antigen genom att korsa vägen (31 %) eller gå längs med den (30 %). Cirka 14 % av de oskyddade blev påkörda på vägrenen, oftast när de gick eller cyklade längs med vägen. Cirka 7 % av fallen skedde vid ett övergångställe, cykelöverfart eller passage. Dock skedde inga dödsolyckor vid ett hastighetssäkrat övergångställe."

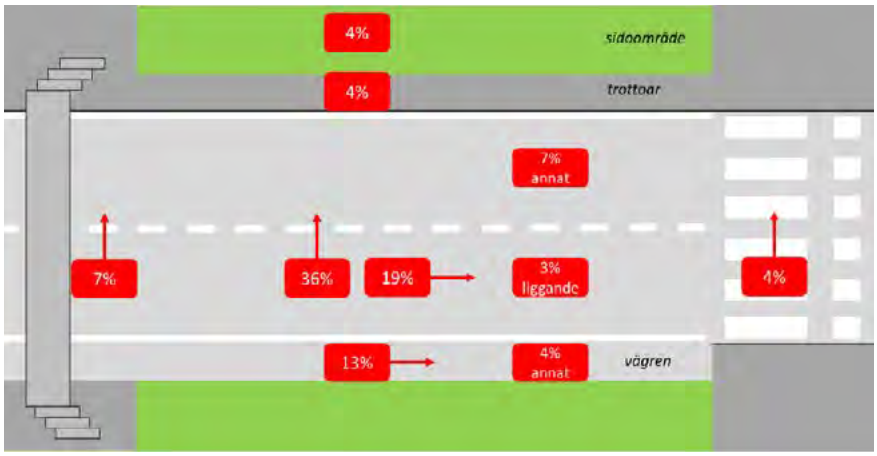

Figur 3. Var fotgängare blev påkörda, (källa Folksam 2017).

"Det vanligaste olycksscenariet bland gående var när den gående skulle korsa en väg (36 %). I 4 fall (ca 3 %) gick en fotgängare över en statlig väg utan att använda en befintlig gångtunnel eller bro (eller annan befintlig lösning för att säkert ta sig över vägen). I 6 fall (8 %) blev en fotgängare påkörd i samband med fordonshaveri eller tidigare trafikolycka. I 5 fall var den påkörda på väg till eller från en busshållplats, varav 3 fall till skolan. I ytterligare 4 fall var den påkörda personen på väg till eller från skolan."

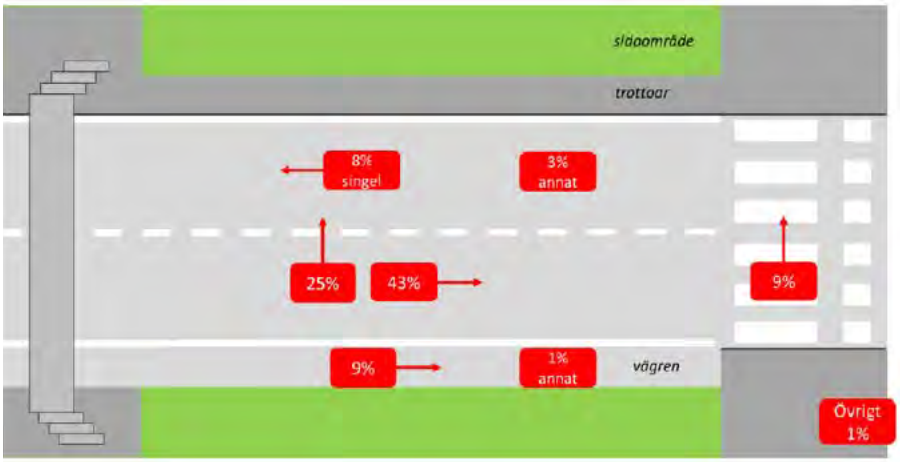

Figur 4. Var cyklister blev påkörda, (källa Folksam 2017).

En fjärdedel skedde då cyklisten korsade vägen. I 9 % av fallen skedde olyckan vid en passage eller överfart.

Åtgärder

Rapporten går även igenom åtgärder och bedömer potentialen av dem:

"Den högsta potentialen för cyklister var att bygga separata GC-banor, med en tidsmässigt stabil potential på ca 50 %. Potentialen av hastighetssäkrade GCM-passager är stabilt på 22–25 % till 2030 för att sedan minska något på grund av implementering av autobroms för oskyddade. Drygt hälften

av denna potential kommer från helt nya hastighetssäkrade passager, dvs. det fanns inte någon passage vid olyckstillfället. Hastighetssäkrade passager hade stor potential på vägar med ÅDT > 4 000, nästan 40 %, även om denna potential förväntas minska år 2050 pga den höga implementeringen av autobroms och/eller autostyrning. Cirkulationsplatser och tunnlar eller broar hade också en relativt hög potential på drygt 20 %."

	Gående (n=75)	Cyklister (n=76)	
		överlevt med hjälm	ej överlevt med hjälm
Enbart vägåtgärder	9 %	5 %	13 %
Väg- eller fordonsåtgärder	71 %	21 %	47 %
Enbart fordonsåtgärder	20 %	4 %	3 %
Inga åtgärder	0 %	1 %	5 %
Summa	100 %	32 %	68 %

Figur 5. Översikt åtgärder, (källa Folksam 2017).

– Få dödsolyckor sker utanför själva vägbanan, d.v.s. på en trottoar eller i sidoområdet.

"Resultatet för gående var liknande. Analysen i steg 3 visade att potentialer av vägåtgärder var relativt stabila över tid. Den största potentialen var hos separata GC-banor, ca 30 % utifrån dagens olyckor (2011–2015) och förväntas minska på ett liknande sätt som för cyklister. Till skillnad från cykelolyckor baseras denna potential till största del på helt nya hastighetssäkrade passager."

"Analysen av dödsolyckor med gående på statliga vägar med ÅDT > 4 000 visade att fram till 2030 skulle hastighetssäkrade passager ha störst potential, ca 30 %. Denna potential baseras mest på helt nya passager (drygt 20 %). Dock förväntas nyttan av hastighetssäkrade passager minska år 2050 till 13 % på grund av implementeringen av autobroms och/eller autostyrning. Intrångsskydd bedömdes vara relevant i ca 20 % av fallen med en något högre potential år 2050."

"Få dödsolyckor skedde utanför själva vägbanan, d.v.s. på en trottoar eller i sidoområdet. Dessa olyckor skedde ofta i samband med tekniska haverier (t.ex. däckbyte) eller sladdande fordon som träffade oskyddade trafikanter. Mer än 80 % av olyckorna skedde i glesbebyggda områden. Endast 14 fotgängare och 14 cyklister omkom inom tätbebyggt område inom det statliga vägnätet. Inom tätbebyggt område blev 93% av cyklisterna och 65% av de gående påkörda på körbana.

Folksams rapport ger viktig kunskap om dödsolyckor för gående och cyklisters på det statliga vägnätet."

Folksams rapport och analys ger värdefull kunskap om olycksbilden på det statliga vägnätet.

4.2 STRADA (Swedish Traffic Accident Data Acquisition)

Då det inte finns en klass eller benämning om sommarcykelväg i STRADA eller NVDB har det inte gått att göra en analys med STRADA. Det finns i STRADA variabler såsom "ej tättbebyggt område" men bortfallet har bedömts för stort för att kunna användas till en analys.

5 Markfrågan, Finansiering och lite Juridik

Det har sedan 1970-talet funnits en diskussion om markåtkomst samt om hur finansiering och byggande av cykelvägar utanför tätbebyggt (detaljplanelagt) område ska ske. Generellt ansvarar Trafikverket för cykelvägar längs nationella vägar, medan respektive länsstyrelse eller region prioriterar cykelvägar i framför allt länsplanerna. Kommuner svarar främst för cykelvägar inom detaljplanelagt område.

Det är Väglagen (1971:948) som reglerar allmänna vägars byggande, vägrätt, drift, m.m. Cykelbanor/ -vägar utan direkt koppling till bilväg betecknas där inte som väg enligt väglagens definition. Lagrummet för ”cykelinfrastruktur” är därmed inte detsamma som för allmän väg. Det innebär exempelvis att det är svårt att med Väglagens vägrätt nyttja mark för en cykelväg, och det finns inte samma expropriationsmöjlighet som för allmänna vägar.

Genom åren har det diskuterats om och hur markåtkomst kan lösas för cykelinfrastruktur.

Det senaste initiativet är ett tilläggsuppdrag till nationell plan (N2018/03462/TIF) som Trafikverket fick den 31 maj 2018. Det lyder:

” Trafikverket ska utreda om, och i så fall hur, frågan om markåtkomst utgör ett hinder för tillkomsten av cykelvägar eller i genomförandet av regionala cykelplaner och vid behov lämna förslag till regeländringar. Sveriges Kommuner och Landsting bör involveras i arbetet. Nuvarande indelning av väghållaransvaret ska beaktas och kvarstå oförändrad.”

Trafikverket utreder frågan, men troligt är att Trafikverkets tolkning utifrån detta är att kravet på funktionellt samband till nationell eller regional väg ska finnas kvar oförändrat i framtiden. I den revidering av Riktlinje cykel TDOK 2017:0496 som genomförts under 2018 har Trafikverket försökt tydliggöra möjligheten till finansiering av cykelvägar längs regionala och nationella vägar.

Trafikverket har i en intern riktlinje (TDOK 2017:0496) lagt fast en princip för åtgärder som omfattar cykelvägar på det statliga vägnätet. Ställningstagandet lyder:

- Kommuner bekostar cykelvägar där de är väghållare. Det finns dock möjligheter för dem att söka statlig medfinansiering.
- Cykelvägar längs regionalt vägnät (tydligt funktionellt samband): regional plan bekostar projektering och produktion av cykelvägar.
- Cykelvägar längs nationellt vägnät som inte är motorväg: nationell plan bekostar projektering och produktion av cykelvägar i direkt anslutning till nationellt stamvägnät (tydligt funktionellt samband) i det fall behov av cykelväg finns.
- Cykelvägar längs nationellt vägnät som är motorväg eller annan väg med förbud för gång och cykeltrafik:

- Inom tättbebyggda områden ska cykelväg i första hand knytas till kommunalt eller regionalt angränsade vägnät (finansieras enligt de första två punkterna ovan).
- I landsbygd ska cykelväg i första hand knytas till regionalt angränsande vägnät. (finansieras enligt regional plan).
- Eventuella avsteg från detta ska prövas av PLnp i varje särskilt fall.

Med detta som grund kommer Trafikverket att utreda om det kvarstår obeaktade frågor om markåtkomst som kan vara hinder för att anlägga cykelvägar utanför tätbebyggt område.

Det har även skrivits en motion ”Markåtkomst och cykelinfrastruktur för ökad cykling” (Motion 2018/19:1400) som riksdagen ställt sig bakom och beslutat att ”... regeringen ska återkomma med ett lagändringsförslag som får följden att expropriationsmöjligheten för att anlägga och utveckla nationella och regionala cykelleder förbättras ...”.

Sammanfattningsvis konstateras att det idag inte finns samma expropriationsmöjlighet för cykelvägar som för allmänna vägar. Det krävs antingen en lagändring eller en annan tolkning av Väglagen där ”allmän samfärdsel” även kan gälla enbart gång- och/eller cykeltrafik.

När det gäller finansiering av cykelväg (i detta fall sommarcykelväg) kan den ske via nationell och/eller länsplan med kravet att den ska ligga nära allmän väg (funktionellt samband). Ändring av tolkningen av funktionellt samband behövs dock för att ”få använda statliga medel utanför vägrummet”.

6 Förutsättningar för Sommarcykelväg

När lämpar sig en sommarcykelväg? Det enkla svaret är när väghållare behöver separera GC från allmän väg och GC-flöden inte motiverar en GC-väg. Nedan diskuteras förutsättningar utifrån flöde, effektivitet och ett försök till att bedöma potential för sommarcykelväg.

6.1 Flöde

När är då GC-flöden sådana att de inte motiverar en GC-väg? Länge har man använt värdeord som ”ringa”, ”låga” och ”höga” men även lokalisering som ”centrum”, ”mellan” och ”ytter” om GC-flöden. I projektet Cykelflöden (Trafikverket 2017) togs en modell fram utifrån flödesmätningar, se Tabell 1 .

Tabell 1. Cykelflöden på ”landsbygd” utifrån avstånd och tätorts storlek, källa Effektkatalogen

	Qc Avstånd tätort		
Tätort storlek	0–3 km	3–9 km	9–15 km
Under 1000	15	10	2
1000–5000	30	15	3
5000–10000	50	25	5
10000–15000	75	35	10

Utifrån framtagen modell ses att flödena är under 10 ÅDT mer än 9 km från tätort och under 20 mellan 3-9 km från tätort med upp till 5000 invånare. Det är värt att notera att framför allt mätningar på landsbygd var få, speciellt i blandtrafik, och det saknades helt serier över året. Förmodligen är därmed framför allt cykel-flöden över året överskattade. Det saknas modell för gående-flöden.

6.2 Effektivitet

Ett sätt att motivera en åtgärd är att göra en samhällsekonomisk bedömning av åtgärden där kostnader och nyttor vägs emot varandra. Då det saknas underlag för att göra en SEB enligt Trafikverkets ”regelverk” för en sommarcykelväg har en enkel kalkyl gjorts för att visa på grova skillnader mellan åtgärderna GC-väg och sommarcykelväg. Det kan inte nog understrykas att det är grova antaganden, men kalkylen har samma bas och värdering genom att GC-kalk har använts, se Tabell 2.

Tabell 2. Jämförelse mellan åtgärder och nettonuvärdeskvot (NNK), baserat på GC-kalk.

Åtgärd	Inv kostnad (kr/km)	Flöde Före JA	Flöde Efter UA	NNK	Nyttor (kr)	Kommentar
GC-väg (Cykelbana)	3 000 000	20	24	-0,99	35 552	Exkl DoU
Sommarcykelväg (Cykelbana)	500 000	20	24	-0,96	29 431	Exkl DoU, lägre reshastighet.

Man kan konstatera att med låga (20 ÅDT) GC-flöden är inte GC-väg samhällsekonomiskt lönsam. Trots den betydligt lägre investeringskostnaden är inte heller sommarcykelväg samhällsekonomiskt lönsam.

6.3 Potential

Sommarcykelväg är lämplig åtgärd där man inte kan motivera GC-väg längs med statligt vägnät på ”landsbygd”. Aktuella vägtyper är främst mötesfria vägnätet (2+1) men även tvåfältsvägar kan vara lämpliga. Utifrån flöden och effektivitet föreslås följande inriktning:

Utmed mötesfri väg som inte är motorväg kan GCM-väg utformas som sommarcykelväg vid låga GC-flöden (under 20 ÅDT). Vid högre flöden bör andra åtgärder övervägas.

Det innebär att om man är mer än 9 km från tätort eller mer än 3 km från tätort under 5 000 invånare är sommarcykelväg en åtgärd om separering eftersträvas. Vid lägre flöden är gång- och cykel på vägren normalt alternativet.

7 Objekt

Tanken var att några objekt skulle studeras med åtgärden sommarcykelväg. Då inte sommarcykelväg blev aktuellt där kunde inte denna studie genomföras. Nedan följer en kort sammanfattning av dessa objekt.

Väg 56, Katrineholm–Bie

Trafikverket planerar att bygga om väg 56 på sträckan mellan Katrineholm och Bie till 2+1-väg med mitträcke, ca 10 km. På uppdrag av Trafikverket har Sweco tagit fram förslag på lämplig placering och utformning av en eventuell gång- och cykelväg mellan Katrineholm och södra infarten till Bie samt genomfört en utredning kring lämplig position för en planskild korsning, se Figur 6.

I projektet studerades olika sektioner för de olika alternativen. Sommarcykelväg skulle gå på ny bank längs med väg 56, se Figur 7.

Figur 6. Föreslagen sträckning och placering av planskild passage (källa PM Ny gång- och cykelväg Väg 56, Katrineholm–Bie).

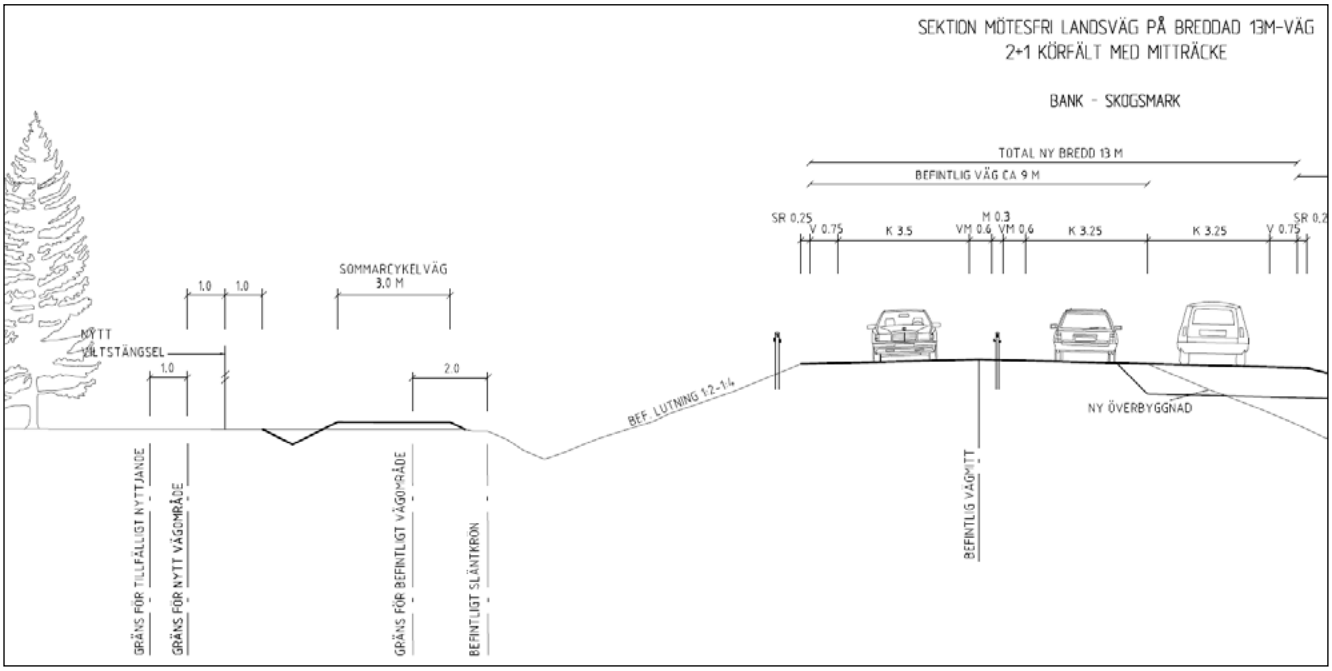

Figur 7. Exempel på sektion med sommarcykelväg, 3,0 m bred. (källa PM Ny gång- och cykelväg Väg 56, Katrineholm–Bie).

Det gjordes en kostnadskalkyl på de olika utformningsförslagen. GC-väg med belysning kostnadsberäknades till ca 15 miljoner kr medan sommarcykelväg utan belysning beräknades till ca 3 miljoner kr, se Tabell 3.

Slutsatsen blev att man inte valde att gå vidare med en separerad gång- och cykelväg då det inte ansågs motiverat ur samhällsekonomiskt perspektiv. Intressant var att man tog fram kostnadsförslag på en sommarcykelväg med en kostnad på ca 300 kr/m jämfört med en GC-väg som kan kosta 5 ggr så mycket (inkl belysning), 1 500 kr/m.

Typsektion ny gång- och cykelväg	Typ	Anläggnings-kostnad (kr)	Kostnad för belysning
Alternativ 1	Utan separerad gång och cykelväg	0	
Alternativ 2	Meg gång- och cykelväg separerad med bred skiljeremsa	10 980 000	3 910 000
Alternativ 3	Med gång- och cykelväg separerad med smal skiljeremsa	11 700 000	3 910 000
Alternativ 4	Meg gång- och cykelväg separerad med räcke	10 780 000	3 910 000
Alternativ 5 (B=2,0M)	Separerad sommarcykelväg	2 650 000	2 970 000
Alternativ 5 (B=3,0M)	Separerad sommarcykelväg	3 470 000	2 970 000

Tabell 3. Sammanställning av kostnader för sträckan Strängstorp–Bie (källa PM Ny gång- och cykelväg Väg 56, Katrineholm–Bie).

7.1 Andra objekt

Ett flertal andra objekt var aktuella men diskussioner och möten ledde inte till några konkreta åtgärder som sommarcykelväg. Projektet fick därför inrikta sig på andra källor, främst erfarenheter från kommunala väghållare såsom Örebro, Falun och Uppsala. Dessa erfarenheter finns redovisade i kapitlen nedan.

8 Vägteknik

Sommarcykelväg ska konstrueras som en "enklare friliggande förbindelse utan krav på vinterunderhåll främst avsedd för gående och cyklister". Det har funnits sparsamt med råd om konstruktion och vägteknik för sommarcykelvägar, tanken är att det ska lösas och anpassas från plats till plats. Man kan jämföra det med att bygga en skogsbilväg där befintliga massor används.

8.1 Regelverk

l Trafikverkets regelverk för vägteknik finns regler för dimensionering av GC-väg som i princip innebär att GC-vägen skall dimensioneras för underhållsfordon (även bredd) samt utryckningstrafik. TRVK Väg (TRV 2011:072) säger:

" Överbyggnad till gång- och cykelväg som ska trafikeras av enstaka fordon med högst 8 tons axellast ska beräknas för en enstaka last om 40 kN. Lasten är jämnt fördelad över en kvadratisk yta med sidorna 200 mm,", se Figur 8.

Figur 8. Prov med last, 40 kN (källa TRVR Väg)

Det innebär att en konstruktion med överbyggnad ska tåla ett driftfordon för vinterväghållning, därmed blir den relativt dyr. För sommarcykelväg finns följande text:

"Cykelstig[1]: Enkel konstruktion avsedd för gång- och cykeltrafik på framför allt landsbygd. Konstruktionen är inte avsedd för att kunna nyttjas av något tungt fordon

Om GC-vägen ej vinterväghålls, så kallad cykelstig, ska beslut tas, om vilken dimensionerande trafikbelastning som ska användas, i varje enskilt fall."

I TRVR Väg finns inte mer riktlinjer för sommarcykelväg utan dimensionering sker "... i varje enskilt fall".

8.2 Beläggning, konstruktion

Sommarcykelväg ska normalt inte beläggas med asfalt. Slitlager bör vara hårdgjort för att underlätta cykling. Man har använt olika fraktioner av grus för att få en hårdgjord yta. Det har visat sig att stenmjöl, 0/2 till 0/8, har bra egenskaper för en sommarcykelväg. Ytan blir relativt hård och därmed lättare att cykla på jämfört med grövre grussorter. Grövre grussorter bör undvikas, se Figur 9.

1. I TRVR Väg användes ordet "cykelstig", förslaget är att byta det till sommarcykelväg så det stämmer med VGU.

Figur 9. Exempel på sommarcykelväg med "grövre" grus (förmodligen 0-16 mm) som upplevs svår att cykla på.

För konstruktion av överbyggnad är det svårt att ge allmänna råd för sommarcykelväg. För GC-väg finns det förslag på uppbyggnad av överbyggnad, se Figur 10. Den är dock med slitlager av bitumen (asfalt).

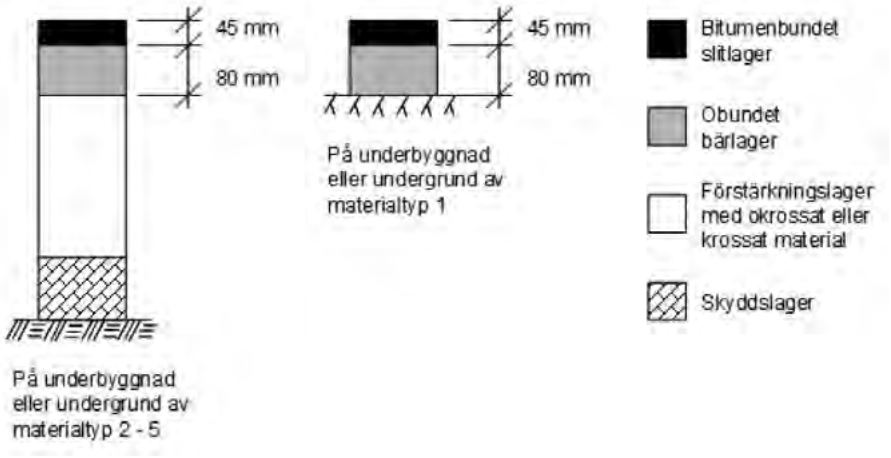

Figur 10. Uppbyggnad av överbyggnad GC-väg, (källa ATB Väg 2005).

För sommarcykelväg finns det exempel med tätande bärlager (stenmjöl) 50 mm, bärlager 100 mm och förstärkningslager 150 mm, ibland även med geotextilmatta. Det är dock en dyrare konstruktion men kan beroende på bärighet möjliggöra plogning med lättare fordon (tjälad mark) Beroende på underbyggnad räcker det dock ofta med tätande bärlager på 50 mm och 50 mm tjockt gruslager (stenmjöl). För en sommarcykelväg med slitlager av stenmjöl finns exempel på att det kan räcka med befintlig underbyggnad. För alla konstruktioner är det viktigt att underbyggnaden är så jämn som möjligt och att de olika lagren packas samt översta lagret vältas för att få en jämn yta.

8.3 Stenmjöl (sandigt GRUS)

Stenmjöl är det finaste materialet som tas fram vid krossning. Kornstorleken benämns ”sandigt GRUS” men i produktion som 0/2, 0/4 eller 0/8 där beteckningen avser minsta och största kornstorleken i millimeter. Stenmjöl används vid fogning av marksten och plattor, justeringar, jordförbättring med mera.

Figur 11. Stenmjöl på sommarcykelväg, förmodligen 0-4 mm.

Det har gjorts flera gång- och cykelvägar i kommunal regi med stenmjöl. Man har använt stenmjöl med inblandning av silt (okänd fraktion). Stenmjöl finns i olika fraktioner som exempelvis 0/2, 0/4 eller 0/8. Stenmjöl har den egenskapen att det blir relativt hård och ”binder” ihop till en hårt packad yta, se Figur 11. Beläggningen är tillräckligt flexibel och spricker inte vid tjällyft. Stenmjöl har många goda egenskaper som gör det lämpligt för sommarcykelvägar. För att undvika risk för punktering bör man undvika stenmjöl med ”vassa” stenar.

En analys av SGI av en beläggning med stenmjöl, typ Figur 11, visade på följande fraktionsindelning, se Figur 12.

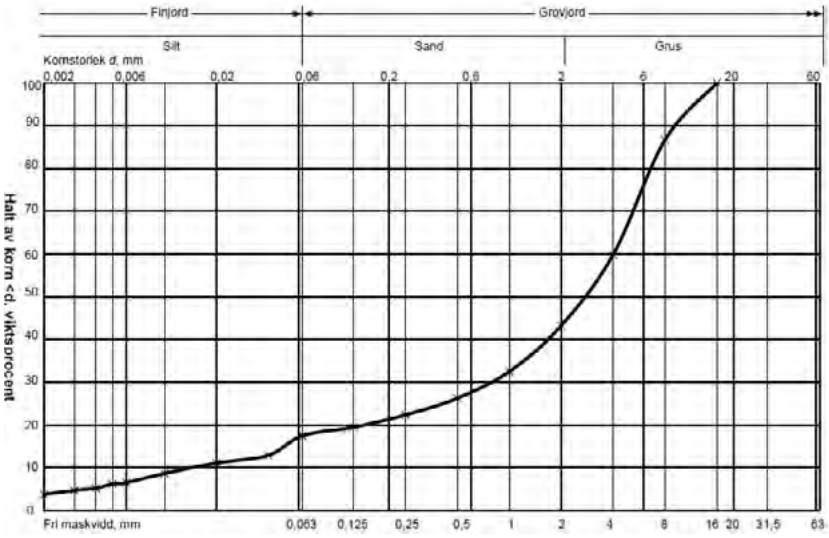

Figur 12. Kornfördelning och fraktionsindelning av stenmjöl (sandig Grus), källa SGI.

Speciellt bra är förmodligen stenmjöl med naturligt eller inblandad kalk, det benämns ibland som ”kalkpark” eller kalkgrus. Stenmjöl med kalk ”brinner” ihop och kan t o m snöröjas med lättare fordon. Det finns exempel på sträckor med kalkgrus som efter 4–5 år har en bra hårdgjord yta för cykling med minimalt underhåll, se Figur 13.

Erfarenheter från kommunala väghållare har visat att stenmjöl med kalk (kalkgrus) är:

- ett tåligare slitlager på park- och vissa GC-vägar
- har fördelen att det brinner ihop
- får en hårdare yta än traditionellt bergkross
- hård bra yta för cykling
- mindre ogräs som inte tål högt pH, se Figur 15.
- Avvattning har fungerat bra, är inte lika känsligt för utspolning vid regnväder som traditionellt 0/8 grus.
- på obelysta vägar ”lyser” materialets ljusa färg (beror på stenart).

Figur 13. Beläggning av stenmjöl med kalk (kalkgrus), förmodligen 0-4 mm.

Se nedan ett exempel på stråk med stenmjöl (kalkgrus) på befintlig underbyggnad, ytan är efter 4–5 år fortfarande hård, fri från ogräs och relativt ”ljus”, se Figur 14.

Figur 14. Exempel på stråk med kalkgrus på befintlig underbyggnad.

Figur 15. Stenmjöl med kalk, växligheten har svårt att etablera sig i den hårda beläggningen.

Erfarenheter från kommunal väghållare efter 4–5 år med stenmjöl (kalkgrus) är goda. När väggrus innehållande kalk brinner ihop blir beläggningen så pass hård att det inte är några större problem att snöröja den med maskiner. Det gäller dock även ”vanlig” grusväg om tjälen kommer före snön så att vägkroppen hinner frysa ihop. Extrakostnaden för kalkgruset var då jobbet gjordes försumbar, det var transporten som stod för kostnaderna då gruset var en restprodukt. Arbetet är relativt enkelt med en lastmaskin som är utrustad med laser och hyvel för att sprida ut och packa gruset. Justering och avtäckning av ogräs bör göras innan. Vid goda markförhållanden kan stenmjöl på befintlig mark fungera bra även om överbyggnad saknas. Dock bättre om den utformas med tätande bärlager på 50 mm och 50 mm tjockt gruslager (stenmjöl). För kortare passager kan gummiduk vara ett alternativ.

Analys av en sträcka med ”kalkgrus” visade på 30 % (viktprocent) av grundämnet Calcium och en högre finjordshalt, ”sandigt, lerigt GRUS”, se Figur 16, jämfört med ”sandigt GRUS”, se Figur 12.

Totalt sett är stenmjöl ett lämpligt och relativt billigt material för sommarcykelvägar. Extra bra verkar kalkgrus vara då det har speciella fördelar för en sommarcykelväg.

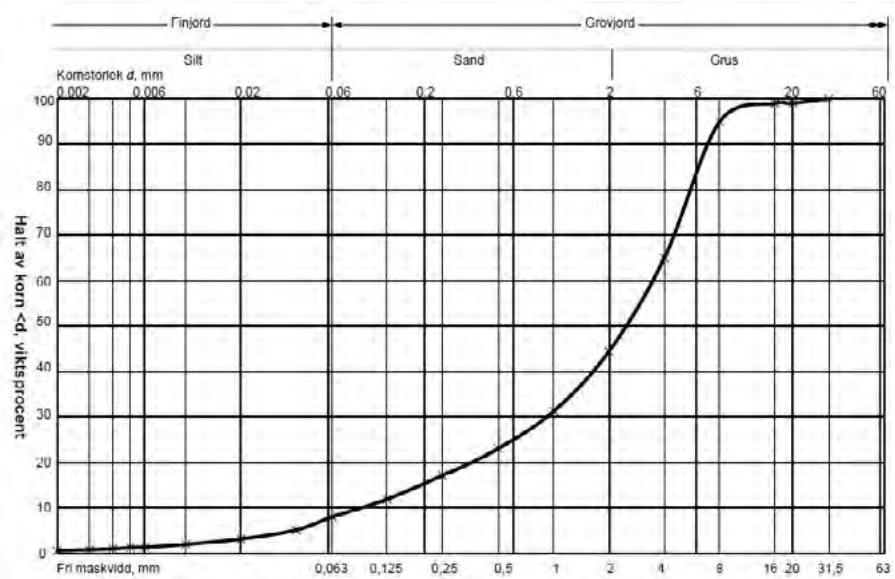

Figur 16. Kornfördelning och fraktionsindelning av stenmjöl (sandigt, lerigt GRUS) med hög halt av calcium, källa SGI.

8.4 Asfalt

En sommarcykelväg är normalt inte belagd med asfalt. Asfalt ger en god textur (jämnhet) för cykling. Asfalt kräver ett underlag med god bärighet, överbyggnad med förstärknings- bär- och slitlager. Om man ska använda asfalt ställer det därmed krav på konstruktionen för att undvika exempelvis tjällyft, sprickbildning etc. I södra delen av Sverige med rätt förhållanden kan man använda asfalt med enklare överbyggnad, se Figur 10.

Det finns dock exempel på sträckor där man fått problem med sprickbildning pga. rötter etc. Dessa kan utgöra en fara för cyklister då kanterna på sprickorna är hårda, se Figur 16.

Figur 16. Exempel på sprickbildning i asfalt pga rötter. Upplevs som svårcyklat pga kraftiga vibrationer.

Utifrån erfarenheter med asfalt rekommenderar projektet ej asfalt på sommarcykelväg. Detta på grund av krav på överbyggnad, kostnad och risk för sprickbildning.

8.5 Sammanfattning

Det ligger i sakens natur att det är svårt att ge rekommendation om konstruktionen för en sommarcykelväg då en grundförutsättning är att platsanpassa konstruktionen. Projektet rekommenderar dock utifrån erfarenheter av sommarcykelvägar:

- Konstruktionen är inte avsedd för att kunna nyttjas av tunga fordon.
- Dimensionerande trafikbelastning ska avgöras i varje enskilt fall.
- Hårdgjord yta med stenmjöl, (0/2 till 0/8) rekommenderas.
- Kan utformas med tätande bärlager på 50 mm och 50 mm gruslager (stenmjöl).
- Lokala massor kan användas.
- Normalt ej belagd med asfalt.

En eventuell utveckling av texten i TRVR Väg skulle kunna lyda:

”Sommarcykelväg: Enkel konstruktion avsedd för gång- och cykeltrafik framför allt i landsbygd. Konstruktionen är inte avsedd för att kunna nyttjas av tunga fordon. Om GC-vägen ej vintervägh̊alls, så kallad sommarcykelväg, ska beslut om dimensionerande trafikbelastning tas i varje enskilt fall.”

Då det svårt ställa krav på ytan så rekommenderas att texten ”Ytan bör hårdgöras med grus (ex stenmjöl 0/2 till 0/8)” bör hamna i VGU, se förslag VGU. Då det svårt ställa krav på ”Lokala massor kan användas” är det en rekommendation som måste avgöras från fall till fall.

9 Drift och underhåll

En sommarcykelväg är en enklare konstruktion utan krav på vinterunderhåll. Generellt skall underhållet vara begränsat på denna typ av väg. Då bredden är begränsad eller överbyggnaden svag är fyrhjulingar ett alternativ vid drift- och underhållsåtgärder. Beroende på val av konstruktion och slitlager kan man dela upp underhållet för belagd (asfalt) och ej belagd (grus) sommarcykelväg.

9.1 Grus

Beroende på kvalitet kan väghållare behöva göra underhållsåtgärder som t ex:

- Gruslager kan behöva ”hyvlas” med jämna mellanrum
- Påfyllning av grus för att kompensera ev. utspolning
- Rensning av växlighet och rötter

Speciellt stenmjöl har visat sig ha goda egenskaper med relativt lite krav på underhåll, exempelvis svarar en kommun att ”... underhållet varit minimalt. Det är nästan tvärtom, dvs. att de blir hårdare och bättre. Problemet på sikt kan vara igenväxning från sidorna, mycket lövförna och sättningar på grund av dåligt underlag”

9.2 Asfalt

Om man valt asfalt som slitlager och ej dimensionerat för GC-väg kan man behöva göra åtgärder som t ex:

- Ta bort rötter och växlighet som förstör asfalten.
- Se över sprickbildning

10 Utformning av Sommarcykelväg, VGU

Utformning av sommarcykelväg skall anpassas till platsen, därav är det viktigt att krav på utformning inte hindrar genomförandet men samtidigt ställer krav på det som viktigast för en sommarcykelväg. Dessa krav och råd bör ingå i Trafikverkets regelverk VGU. Sommarcykelväg har nämnts i olika versioner av VGU men aldrig definierats utan man har hänvisat till andra dokument. Detta har gett sommarcykelväg låg status och en anledning till att det varit svårt att genomföra åtgärden.

Nedan följer en genomgång av gällande VGU förslag på text till VGU utifrån projektets underlag och analys. Under arbetet har Trafikverket gett ut en remissversion av VGU, även den redovisas.

10.1 VGU 2015 (gällande version)

I VGU 2015 har man nämnt ”Sommarcykelväg” men inte definierat utan hänvisat till rapport VV Publikation 2008-76 Sommarcykelvägar. I TRVR står:

Kapitel 1.2.4 Sommarcykelväg

En sommarcykelväg utgör en enkel förbindelse utan krav på vinterunderhåll. Gång- och cykelstigens utformning avgörs från fall till fall. Se vidare VV Publikation 2008–76, Sommarcykelvägar.

10.2 Förslag ny text i VGU

Utifrån underlag, erfarenheter och diskussioner har projektet följande förslag på text till VGU. Texten baserar sig delvis på remissversionen av VGU, se kapitel 10.3 VGU 2018 remissversion.

Utifrån strukturen i VGU föreslås följande text:

Krav:09:02

VGU, Begrepp och grundvärden

Sommarcykelväg

En enklare friliggande förbindelse utan krav på vinterunderhåll, främst avsedd för gående och cyklister. Utformning avgörs från fall till fall.

Krav:09:101

VGU, KRAV

Kap 5.10 Särskild hänsyn till oskyddade trafikanter

Generell inriktning är att utpekade cykelstråk eller i övrigt vid större cykelflöden bör separering ske på egen bana eller lokalvägnät. Särskild hänsyn ska tas till barn.

Längs mötesfria vägar är miniminivån vägrensseparering. Miniminivån är främst aktuell om det inte är fråga om utpekade stråk och om det handlar om lägre flöden.

Utmed mötesfri väg som inte är motorväg kan GCM-väg utformas som sommarcykelväg vid låga GC-flöden (under 20 ÅDT).

Vid ringa flöden (under 10 ÅDT) är gång- och cykel på vägren normalt alternativet.

Kap 7.2.3 Friliggande GCM-väg

... Undantag kan medges utmed mötesfri väg som inte är motorväg, där GCM-väg får vara utformad som Sommarcykelväg efter motivering och beställarens godkännande.

Avstånd till fast föremål ska överstiga 0,25 m.

Passage vid Sommarcykelväg utformas enligt VGU (se kap 4.2.4.1.1 Mötesfri väg).

Råd:09:101

VGU, RÅD

7.2.3 Friliggande GCM-väg

Sommarcykelväg bör vara utformad enligt följande:

- Bredden bör vara minst 2 m.
- Normalt inte belagd med asfalt.
- Slitlager, bör vara hårdgjord, exempelvis väggrus (stenmjöl, 0/2 eller 0/4).
- Linjeföringen i horisontal och vertikalled bör anpassas till befintligt landskap.
- Om sommarcykelväg ingår som länk i ett stråk bör vägvisning ske på samma sätt som för stråket.
- Bör skyltas med ”Väg underhålls ej vintertid”
- Ej krav på belysning.

Vid planering av mötesfri väg som inte är motorväg bör beställaren låta utreda möjligheterna att hänvisa cykeltrafiken till annan närliggande ”allmän” väg.

Se vidare VV Publikation 2008–76 Sommarcykelvägar.

10.3 VGU 2018 remissversion

I VGU 2018 remissversion rådsdelen har följande text implementerats:

Krav:09:101 VGU

Kapitel 7.2.3 Friliggande GCM-väg

GCM-väg ska ha bredd ≥2,5 m.

Utmed mötesfri väg som inte är motorväg och där gående och cykeltrafik inte är hänvisad till annan närliggande väg, ska GCM-väg finnas. Undantag kan göras vid små gång- och/eller cykelflöden genom anläggande av vägrenar, se avsnitt 7.2.1, efter motivering och Beställarens godkännande.

GCM-väg ska vara utformad enligt krav för friliggande GCM-väg i tätort, se avsnitt 8.8 Friliggande GCM-vägar i huvudnät, förutom 8.8.1.1, Separering

av gående från cykeltrafik, och 8.8.1.2 Bredd och indelning. Undantag kan medges utmed mötesfri väg som inte är motorväg, där GCM-väg får vara utformad som Sommarcykelväg efter motivering och Beställarens godkännande. GCM-väg ska vid korsande väg ha sikt säkrad enligt krav som för GCM-korsning i tätort, avsnitt 10.3.10.2 Siktområde.

Sommarcykelväg ska ha säkerhetszon för cykeltrafik, se avsnitt 8.8.1.4 Sidoområde. Sommarcykelväg ska vid korsande väg ha sikt säkrad enligt krav som för GCM-korsning i tätort, avsnitt 10.3.10.2 Siktområde.

Råd:09:101 VGU

Kapitel 7.2.3 Friliggande GCM-väg

Breddbehovet kan utredas med hjälp av dimensionerande trafiksituation, DTS, i Krav:09:102 VGU .

Sommarcykelväg bör vara utformad enligt följande:

- Bredden bör vara minst 2,5 m.
- Beläggningen bör vara asfalt om sommarcykelvägen har potential som pendlingsstråk.
- Linjeföringen i profil bör om möjligt inte vara sämre än intilliggande väg.

Se vidare VV Publikation 2008–76 Sommarcykelvägar.

Vid planering av mötesfri väg som inte är motorväg bör Beställaren låta utreda möjligheterna att hänvisa cykeltrafiken till annan närliggande förbindelse.

10.4 Alternativ till Sommarcykelväg

Vad är alternativen till sommarcykelväg? Det befintliga vägnätet kan användas om det inte är för högtrafikerat. Om man har ett vägnät ”vid sidan av” kan man öka tillgängligheten för GC genom att anlägga en ”bygdeväg” på befintlig väg. Projektet ”Fördjupat experiment med 2-1-vägar, Bygdeväg” har tagit fram och föreslagit denna ”vägtyp” som nu finns i remissversionen av VGU.

Förslaget från projektet är att bygdeväg är möjlig med följande planeringsförutsättningar:

- Vägar med lokal funktion
- Ej funktionellt prioriterat vägnät
- Ej högtrafikerad väg, flöden under 2 000 ÅDT (årsdygnsmedeltrafik)
- Bedömd potential för cykling finns
- Hastighet är <= 70 km/h med inriktning VR 60
- Hastighetsdämpande åtgärder bör prövas.

Projektet har tagit fram förslag på utformning på ”VGU-nivå” vilket sammanfattas:

- Dubbelriktad körbana med fast bredd på sträcka: 3,0, 3,25 eller 3,5 meter beroende av totala vägbredden.
- Vägren varierar från 1,0 till 2,0 meter
  - Rekommenderad vägrensbredd är 1,3 m.

  - För att kunna cykla i bredd krävs minst 1,70 meter.
- Vägmarkering M2 med bredd 0,2 m
- Vägren utmärks med M2 kantlinje och ”normal” vägrenskörning gäller:
  - ”Markeringen anger en körbanas yttre gräns”
- Vägmärke A5 används vid behov kompletterat med T4 samt T1.
  - A5. Varning för avsmalnande väg, Märket anger att vägen eller körbanan smalnar av.
  - T4. Fri bredd och T1. Vägsträckas längd

Figur 17. Exempel på utmärkning av bygdeväg, notera informationsskylt i bakgrunden. Den gamla ursprungliga vägmarkeringen är synlig i början på objektet.

Om man skall hänvisa cykeltrafiken till en bygdeväg bör man beakta drift, underhåll och omledning.

I remissversionen av VGU finns denna utformning nu som en vägtyp, se vidare remissversion av VGU.

11 Fortsatt utveckling

Sommarcykelväg kan vara ett bra alternativ när man skall separera gående och cyklister. För fortsatt utveckling är dessa områden intressanta:

- Utveckling och analys av beläggning som stenmjöl
  - Speciellt av intresse är kalkgrus
- Konstruktion av vägkropp för sommarcykelväg
- Utveckling av drift och underhåll av sommarcykelväg
- Markfrågan, hur kan den långsiktigt lösas?
- Trafikanters behov, hur upplevs sommarcykelvägar?

Bilagor

PM Analys av stenmjöl

Statens geotekniska institut

KORNFÖRDELNING FRAKTIONSINDELNING 1981

Uppdragsnamn: Stenmjöl **Beställare: Svante Berg, Movea Trafikkonsult AB**			Diagram 1(2) Dnr 7.1-1901-0007:33
Ankomstdatum 191011	Provtagningsredskap -	Laboratorieundersökning Datum 191015--1016 Utförd av OA	Datum 191024 Teknisk ledare FB

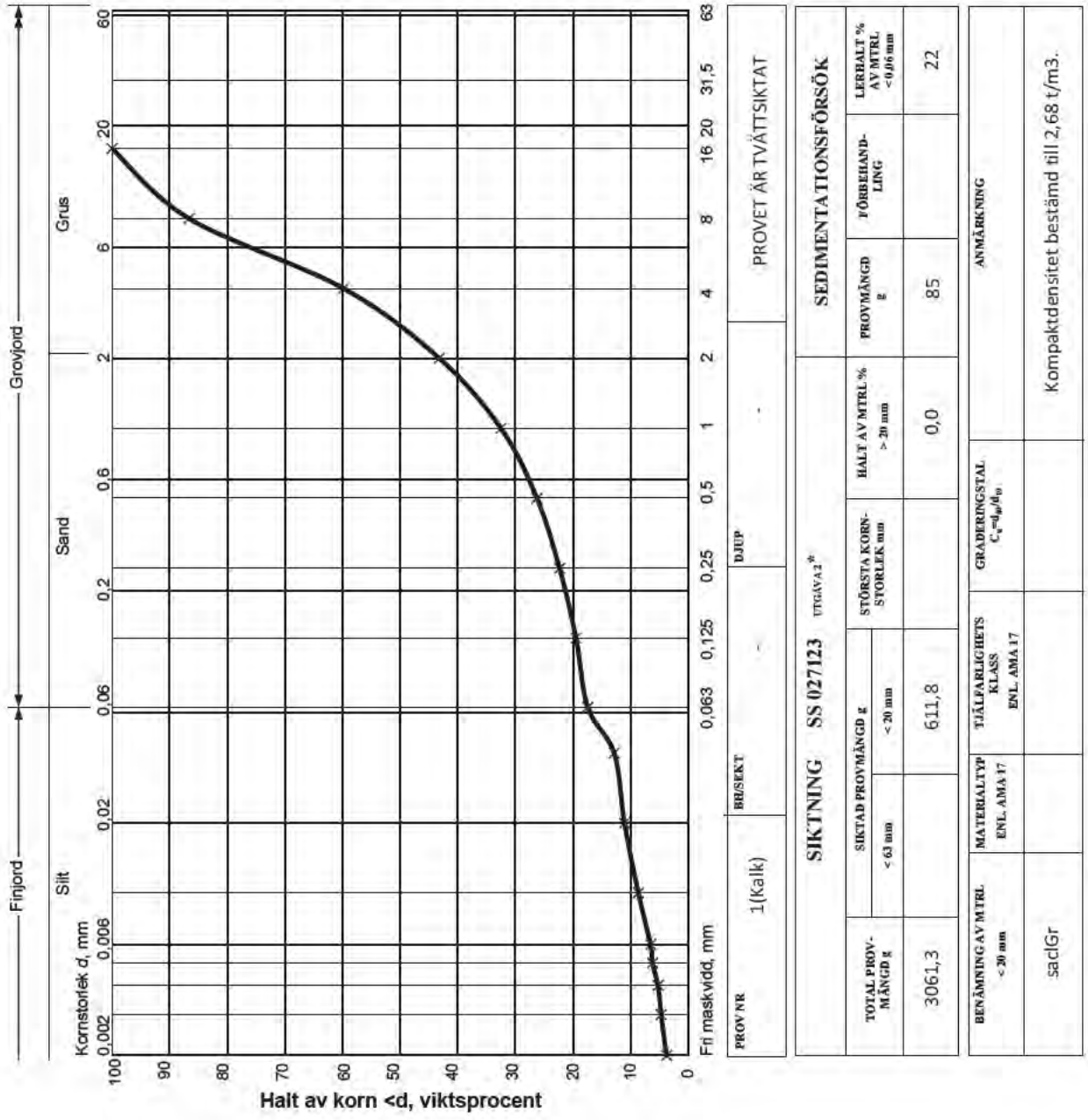

*Standarden upphävd 2005-06-07
Mätosäkerhet siktning (0,063-63 mm): ± 2,9 %. Mätosäkerhet sedimentationsanalys (0,002-0,06 mm): ± 0,6 %
Programversion 1.2

Statens geotekniska institut
581 93 Linköping, telefon 013-20 18 00, telefax 013-20 19 14

Ärende 23

Statens geotekniska institut

KORNFÖRDELNING FRAKTIONSINDELNING 1981

Uppdragsnamn: Stenmjöl **Beställare: Svante Berg, Movea Trafikkonsult AB**			Diagram 2(2) Dnr 7.1-1907-0007:33
Ankomstdatum 191011	Provtagningsredskap -	Laboratorieundersökning Datum 191015--1016 Utförd av OA	Datum 191024 Teknisk ledare FB

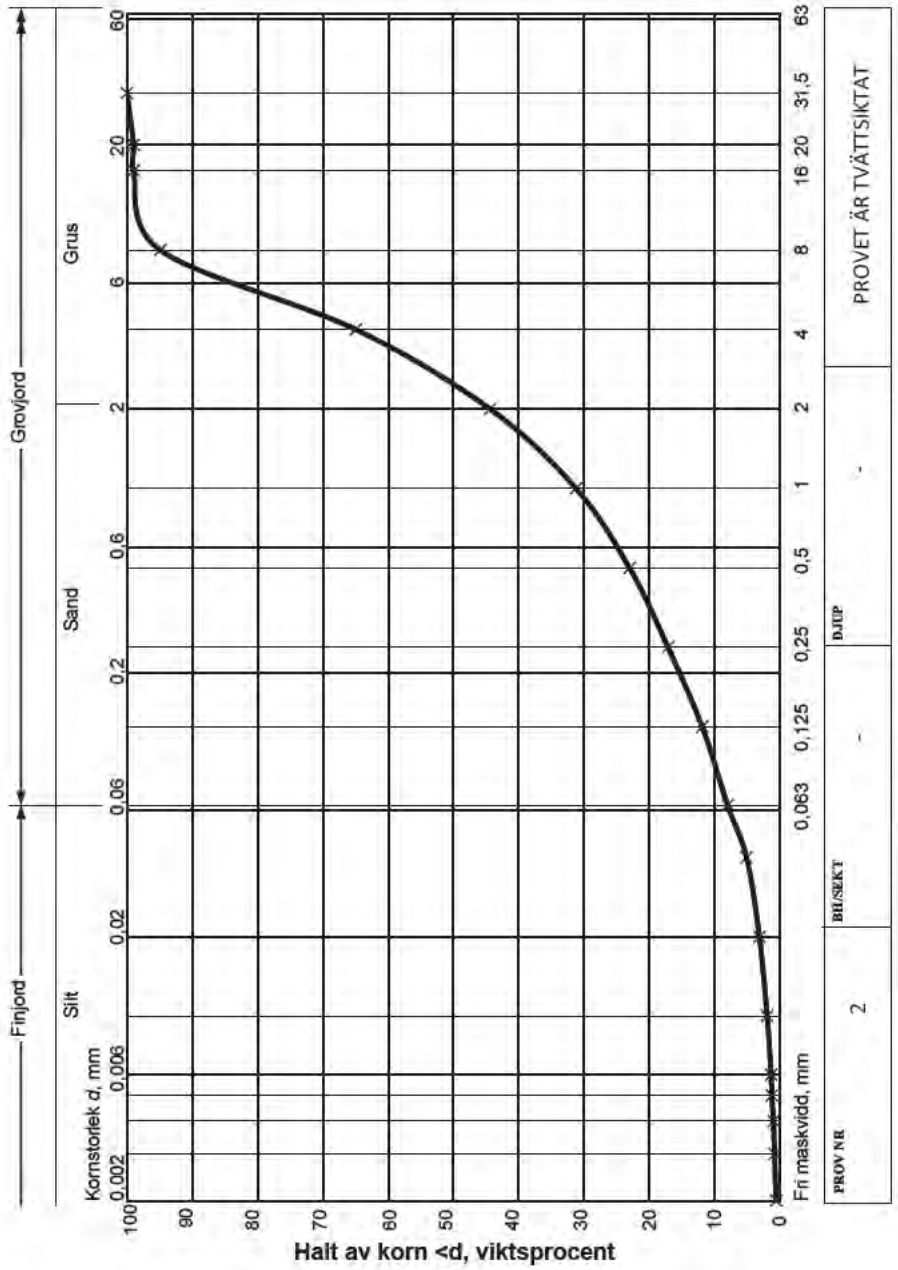

PROVET ÄR TVÄTTSIKTAT

PROV NR	BIL/SEKT	DJUP
2	-	-

SIKTNING SS 027123 UTGÅVA2*

TOTAL PROVMÄNGD g	SIKTAD PROVMÄNGD g		STÖRSTA KORNSTORLEK mm	HALT AV MTRL % > 63 mm
	< 63 mm	< 20 mm		
2616	2616	518,7		0,0

SEDIMENTATIONSFÖRSÖK

PROVMÄNGD g	FÖRBEHANDLING	LERHALT % AV MTRL < 0,06 mm
83		7,7

BENÄMNING AV MTRL < 63 mm	MATERIALTYP ENL. AMA 17	TJÄLFARLIGHETS KLASS ENL. AMA 17	GRADERINGSTAL $C_c=d_{60}/d_{10}$	ANMÄRKNING
saGr				Kompaktdensitet bestämd till 2,66 t/m3.

*Standarden upphävd 2005-06-07
Mätosäkerhet siktning (0,063-63 mm): ± 2,9 % Mätosäkerhet sedimentationsanalys (0,002-0,06 mm): ± 0,6 %
Programversion 1 2

Statens geotekniska institut
581 93 Linköping, telefon 013-20 18 00, telefax 013-20 19 14

Rapport

L1932152

Sida 1 (2)

1ZF5UXBNET4

Ankomstdatum **2019-10-21**
Utfärdad **2019-10-31**

SGI
Johannes Kikuchi

Olaus Magnus Väg 35
581 93 Linköping
Sweden

Projekt **Saknas**

Analys: MF7

Er beteckning	**190196 Prov 1 Kalk**
Provtagare	**OA**
Provtagningsdatum	**2019-10-17**
Labnummer	U11662400

Parameter	Resultat	Enhet	Metod	Utf	Sign
Malning stålfat *	**ja**	ArbMom	1	I	JOLU
TS *	**99.7**	%	2	W	TV
Ca *	**306000**	mg/kg TS	3	S	SVS

ALS Scandinavia AB
Aurorum 10
977 75 Luleå
Sweden

Webb: www.alsglobal.se
E-post: info.lu@alsglobal.com
Tel: + 46 920 28 9900
Fax: + 46 920 28 9940

Dokumentet är godkänt och digitalt signerat av

Huimin Chen
2019.10.31 17:17:59
ALS Scandinavia AB
Client Service
huimin.chen@alsglobal.com

Rapport

L1932152

1ZF5UXBNET4

	Metod
1	Provberedning malning stålfat.
2	Analys enligt SS 02 81 13-1 Torrsubstansbestämning.
3	Provet har torkats vid 105°C. Torrsubstans har utförts enligt svensk standard SS 28113: 1981. Torkat prov har smälts med $LiBO_2$ och lösts upp i HNO_3 enligt ASTM D3682:2013 och ASTM D4503:2008. Bestämning av LOI (loss on ignition) är utförd vid 1000°C. Analys med ICP-SFMS har skett enligt SS EN ISO 17294-2: 2016 samt EPA-metod 200.8: 1994. Notera att rapporteringsgränser kan påverkas om det t.ex. finns behov av extra spädning pga provmatrisen men även om provmängden är begränsad.

	Godkännare
JOLU	Jonas Fjellvind
SVS	Svetlana Senioukh
TV	Tiina Vikeväinen

	Utf[1]
I	Man.Inm.
S	ICP-SFMS
W	Våtkemi

* efter parameternamn ind kerar icke ackrediterad analys.

Denna rapport får endast återges i sin helhet, om inte utfärdande laboratorium i förväg skriftligen godkänt annat.
Resultaten gäller endast det identifierade, mottagna och provade materialet.
Beträffande laboratoriets ansvar i samband med uppdrag, se aktuell produktkatalog eller vår webbplats www.alsglobal.se

Den digitalt signerade PDF filen representerar orginalrapporten. Alla utskrifter från denna är att betrakta som kopior.

[1] Utförande teknisk enhet (inom ALS Scandinavia) eller anlitat laboratorium (underleverantör).

ALS Scandinavia AB
Aurorum 10
977 75 Luleå
Sweden

Webb: www.alsglobal.se
E-post: info.lu@alsglobal.com
Tel: + 46 920 28 9900
Fax: + 46 920 28 9940

Dokumentet är godkänt och digitalt signerat av

Huimin Chen 2019.10.31 17:17:59
ALS Scandinavia AB
Client Service
huimin.chen@alsglobal.com

TRAFIKVERKET. PUBLIKATIONSNUMMER: 2019:180. ISBN: 978-91-7725-532-1. UTGÅVA:1. NOVEMBER 2019.

TN § 52 TK 70/2021 385

Svar på medborgarförslag om fler grillplatser i kommunen

Sammanfattning

Medborgarförslag om fler grillplatser inkom den 2021-02-08 från Yvonne Stenqvist. Förslagsställaren önskar fler grillplaster på följande platser:

- Prästbron-Vedumsvägen
- Haraberget
- Grästorpasjön

Kommunfullmäktige överlämnade förslaget till tekniska nämnden för beredning (KF § 25/2021-02-23).

Punkt 1: Anlägga en grillplats vid Prästbron/Vedumsvägen en plats för fika och grill skapar ytterligare en samlingspunkt ut i naturen för våra medborgare ser tekniska nämnden som en positiv lösning.

Punkt 2: Haraberget sköts av Herrljunga Hembygdsförening. Dialog förs med förening om upprustning av området.

Punkt 3: Grästorpasjön sköts av Fölene Navet och ligger på privat mark. Därför är det inte aktuellt att bygga ytterligare bord och bänkar på denna plats.

Kostnad för anläggande av grillplats vid Prästbron/Vedumsvägen beräknas till 25 tkr och bedöms rymmas inom ram för 2021.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse i ärendet daterad 2021-05-24
Kommunfullmäktige § 25/2021-02-23
Medborgarförslag inkommet 2021-02-08

Förslag till beslut

Förvaltningens förslag till beslut:

- Kommunfullmäktige föreslås bevilja punkt 1 i medborgarförslaget att anlägga grillplats vid Prästabron/Vedumsvägen.
- Kommunfullmäktige föreslås avslå punkt 2 och 3 i medborgarförslaget.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förvaltningens förslag till beslut antas och finner att så sker.

Tekniska nämndens förslag till kommunfullmäktige

1. Punkt 1 i medborgarförslaget att anlägga grillplats vid Prästabron/Vedumsvägen beviljas.
2. Punkt 2 och 3 i medborgarförslaget avslås.

Expedieras till: Kommunfullmäktige

KF § 25 DNR KS 45/2021 351

Medborgarförslag om fler grillplatser i kommunen

Sammanfattning

Följande medborgarförslag inkom 2021-02-08 från Yvonne Stenqvist;

"I dessa Corona tider behövs det mer platser till att fika och grilla ute i naturen. Jag är ute 2 gånger per dag och möter massor med folk. Skulle vilja ha på dessa platser:

1. Prästbron-Vedumsvägen: 2 bord med bänkar, vindskydd (högre än det i Orraholmen i takhöjd när man sitter) en murad grillplats (nära vattnet) och att man håller efter gräset där.
2. Haraberget: bord och bänkar längst med dammen (det som finns är söndriga) vindskydd, bord och bänkar vid grillplatsen.
3. Grästorpasjön: fler bord och bänkar, vindskydd (är cirka 10 20 bilar varje dag där)"

I kommunfullmäktige frågar ordföranden om ärendet överlämnas till tekniska nämnden för beredning och finner att så sker.

KOMMUNFULLMÄKTIGES BESLUT

1. Ärendet överlämnas till tekniska nämnden för beredning.

Expedieras till: Tekniska nämnden
För kännedom till:

HERRLJUNGA KOMMUN
Kommunstyrelsen
2021-02-08
Dnr 45/2021 Beteckning 365

2021/0202

Medborgarförslag:

I dessa corona tider behövs det mer platser till att fika o grilla på ute i naturen. Jag är ute 2ggr/dag och möter massor med folk. Skulle vilja ha på dessa platser:

1. Prästabron – Vedomsvägen 2 bord med bänkar, vindskydd (högre än det i örraholmen i fakhöjd när man sitter) en murad grillplats (nära vattnet) och att man håller efter gräset där.
2. Hörraberget: bord o bänkar längst med dammen (de som finns är söndriga) vindskydd och bord och bänkar vid grillplatsen.
3. Grästorpasjön fler bord och bänkar, vindskydd (är ca 10-20 bilar varje helgdag där)

Yvonne Stenqvist [redacted]

[redacted]

SN § 81 DNR SN 57/2021

Svar på motion om anhörigstöd

Sammanfattning

Kommunfullmäktige gav den 23 februari socialnämnden i uppdrag att bereda en motion från Socialdemokraterna avseende anhörigstöd (KF § 26/2021-02-23). I motionen finns följande yrkanden:

- Herrljunga kommun utreder volymbehov, organisation för, och finansiering av en relevant och tillräcklig insats för anhörigstöd i vår kommun.
- Om behov identifieras som ej omhändertaget, inför denna funktion inom lämplig förvaltning.

Socialnämnden fattade 2021-02-04 beslut om ett driftäskande för 2022 avseende en anhörigsamordnare (1åa) med följande beskrivning:
Alla kommuner i Sjuhärad har en anhörigsamordnare som arbetar förebyggande och stödjande för att ta hand om de som vårdar anhöriga i hemmet eller på annat sätt. Detta är en ambitionshöjande äskande men förvaltningen skulle ha stor nytta av denna tjänst i det förebyggande arbetet när det gäller alla målgrupper så som missbruk, äldre, funktionshinder mm. Denna person kan också arbeta lotsande för ökad service och dessutom få människor till rätt instans. Denna person skulle serva hela kommunen även om den var anställd under socialförvaltningen, och skulle således även kunna stödja föräldrar i skolan för barn med NPF-diagnoser.

Förvaltningen har under våren 2021 påbörjat en rekrytering av en anhörigsamordnare som finansieras av statsbidrag under 2021. Ordföranden anser att beskrivna beslut och påbörjad rekrytering besvarar punkterna i motionen.

Beslutsunderlag

Ordförandeskrivelse i ärendet daterad 2021-05-27
Kommunfullmäktige § 26/2021-02-23

Förslag till beslut
Ordförandens förslag till beslut:

- Motionen anses besvarad.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om ordförandens förslag till beslut antas och finner att så sker.

Socialnämndens förslag till kommunfullmäktige

1. Motionen anses besvarad.

Expedieras till: Kommunfullmäktige

KF § 26 DNR KS 34/2021 760

Motion om anhörigstöd

Sammanfattning

Följande motion inkom 2021-02-05 från Socialdemokraterna;

” 1 juli 2009 infördes en bestämmelse i socialtjänstlagen (5 kap.10 §) som säger att "socialnämnden ska erbjuda stöd för att underlätta för de personer som vårdar en närstående som är långvarigt sjuk eller äldre eller som stödjer en närstående som har funktionshinder".

I dagsläget är Herrljunga kommun den ENDA kommunen som inte svarar upp mot skall-kravet i SoL-lagstiftningen från 2009. Att i det egna hemmet vårda och ha tillsyn till en närstående är ett mycket krävande uppdrag. Det ställer ofta krav under dygnet alla timmar, och begränsar i samma omfattning en möjlighet till ett eget liv. Det är oändligt värdefullt att dessa människor finns för sina anhöriga, i den stund de avlastar den kommunala omvårdnaden. Denna anhörigvård kommer dock inte utan ett pris, för den vårdande.

Här har kommunerna ett krav att svara upp till det stöd den hemvårdande behöver för att orka med sitt frivilliga åtagande. Hade vi inte haft alla dessa anhörigvårdande i vår kommun, hade hemtjänsten och i flera fall SÄBO fått ta hand om den vårdkrävande. Här är det en ekonomisk såväl som medmänsklig vinst i att se till att det finns en stödfunktion tillgänglig för att vårdformen i det egna hemmet ska fungera.”

Vi yrkar därför på:

1. Herrljunga kommun utreder, volymbehov, organisation för, och finansiering av en relevant och tillräcklig insats för anhörigstöd i vår kommun.
2. Om behov identifieras som ej är omhändertaget, inför denna funktion inom lämplig förvaltning.

I kommunfullmäktige frågar ordföranden om ärendet överlämnas till socialnämnden för beredning och finner att så sker.

KOMMUNFULLMÄKTIGES BESLUT

1. Ärendet överlämnas till socialnämnden för beredning.

Expedieras till: Socialnämnden
För kännedom till:

Motion. Anhörigstöd.

2021-02-03

1 juli 2009 infördes en bestämmelse i socialtjänstlagen (5 kap.10 §) som säger att "socialnämnden ska erbjuda stöd för att underlätta för de personer som vårdar en närstående som är långvarigt sjuk eller äldre eller som stödjer en närstående som har funktionshinder".

I dagsläget är Herrljunga kommun den ENDA kommunen som inte svarar upp mot skall-kravet i SoL-lagstiftningen från 2009.

Att i det egna hemmet vårda och ha tillsyn till en närstående är ett mycket krävande uppdrag. Det ställer ofta krav under dygnet alla timmar, och begränsar i samma omfattning en möjlighet till ett eget liv.
Det är oändligt värdefullt att dessa människor finns för sina anhöriga, i den stund de avlastar den kommunala omvårdnaden.
Denna anhörigvård kommer dock inte utan ett pris, för den vårdande.
Här har kommunerna ett krav att svara upp till det stöd den hemvårdande behöver för att orka med sitt frivilliga åtagande.
Hade vi inte haft alla dessa anhörigvårdande i vår kommun, hade hemtjänsten och i flera fall SÄBO fått ta hand om den vårdkrävande.
Här är det en ekonomisk såväl som medmänsklig vinst i att se till att det finns en stödfunktion tillgänglig för att vårdformen i det egna hemmet ska fungera.

Vi yrkar därför på:

1. Herrljunga kommun utreder, Volymbehov, Organisation för, och finansiering av en relevant och tillräcklig insats för Anhörigstöd i vår kommun.

2. Om behov identifieras som ej är omhändertaget, inför denna funktion inom lämplig förvaltning.

Mats Palm. Oppositionsråd (S).

Anette Rundström. V-Ordf SN (S)

Carina Fredriksen. Ledamot SN (S)

Björn Wilhelmsson. V-Ordf Kf (S)

TN § 50 TK 67/2021 384

Svar på medborgarförslag om utbyggnad av två discgolfbanor i kommunens tätorter

Sammanfattning

Medborgarförslag om utbyggnad av discgolfbanor i Herrljungas två tätorter inkom från Fredrik Olsson den 2020-08-31. Kommunfullmäktige överlämnade medborgarförslaget till tekniska nämnden för beredning (KF § 17/2021-02-23).

Anläggning av två 12 hålsbanor i Herrljungas två tätorter beräknas kosta 400 tkr. I beräkningen ingår markarbeten virke, montering ca 80 tkr /bana, inköp av utrustning och projektering, kartor och skyltar mm ca 120 tkr/bana.

En discgolfbana vänder sig till den breda allmänheten, det vill säga en större andel av våra medborgare än vad många andra mer krävande aktiviteter. Att skapa områden i Herrljunga kommun för aktivitet som förbättrar möjlighet till rekreation och välbefinnande ger en positiv effekt till medborgare.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse i ärendet daterad 2021-05-25
Medborgarförslag inkommit 2020-08-31
Kommunfullmäktige § 114/2020-09-15

Förslag till beslut

Förvaltningens förslag till beslut:

- Kommunfullmäktige föreslås bevilja medborgarförslaget gällande utbyggnad av discgolfbanor.
- Anläggningskostnad tas med till investeringsbudget för tekniska nämnden 2022-2024.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förvaltningens förslag till beslut antas och finner att så sker.

Tekniska nämndens förslag till kommunfullmäktige

1. Medborgarförslaget beviljas.
2. Anläggningskostnad tas med till investeringsbudget för tekniska nämnden 2022 2024.

Expedieras till: Kommunfullmäktige

KF § 17
KS § 204 DNR KS 181/2020 384

Förslag till ändrat beredningsorgan för svar på medborgarförslag om utbyggnad av två discgolfbanor i kommunens tätorter

Sammanfattning

Följande medborgarförslag inkom 2020-08-31 från Fredrik Olsson;
"Discgolf (Frisbeegolf) är en ny och populär sport, och den ökar.
Flera kommuner runt om oss har hakat på detta och byggt eller bidragit till byggandet av 18-hålsbanor. Alingsås, Vårgårda och Falköping, alla har dom banor i sina kommuner. Discgolf är en sport där verkligen alla kan delta, även oavsett eventuella funktionsvariationer. Att under trevliga former komma ut i naturen i en rolig tävling med vänner eller i tävling är ett stort lyft för folkhälsan. Eftersom banorna kan läggas i anslutning till tätorten och att startkostnaden är låg, är detta något som bidrar till att aktiviteten ökar i hela landet. Herrljunga kommun bör, eventuellt i samverkan med föreningslivet, bidra till att vi får Discgolfbanor vid tätorterna. Jag föreslår att kommunen planerar och budgeterar för en utbyggnad av två Discgolfbanor i kommunen vid våra två tätorter."

Kommunfullmäktige överlämnade genom kommunfullmäktige § 114/2020-09-15 ärendet till kommunstyrelsen för beredning.

Beslutsunderlag

Presidieskrivelse i ärendet daterad den 2020-11-27
Kommunfullmäktige § 114/2020-09-15
Medborgarförslag inkommet 2020-08-31

Förslag till beslut

Presidiets förslag till beslut:

- Återremittera medborgarförslaget till kommunfullmäktige för en överlämning till Tekniska nämnden för beredning.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om presidiets förslag till beslut antas och finner att så sker.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

1. Medborgarförslaget återremitteras och överlämnas till tekniska nämnden för beredning.

I kommunfullmäktige frågar ordföranden om kommunstyrelsens förslag till beslut antas och finner att så sker.

KOMMUNFULLMÄKTIGES BESLUT

1. Medborgarförslaget överlämnas till tekniska nämnden för beredning.

Ärende 26

HERRLJUNGA KOMMUN
Kommunstyrelsen
2020 -08- 31
Dnr Beteckning
181/2020 384

Till Herrljunga kommun.

Medborgarförslag.

Discgolf (Frisbeegolf) är en ny och populär sport, och den ökar.
Flera kommuner runt om oss har hakat på detta och byggt eller bidragit till byggandet av 18-hålsbanor.
Alingsås, Vårgårda och Falköping, alla har dom banor i sina kommuner.

Discgolf är en sport där verkligen alla kan delta, även oavsett eventuella funktionsvariationer.
Att under trevliga former komma ut i naturen i en rolig tävling med vänner eller i tävling är ett stort lyft för folkhälsan.
Eftersom banorna kan läggas i anslutning till tätorten och att startkostnaden är låg, är detta något som bidrar till att aktiviteten ökar i hela landet.
Herrljunga kommun bör, eventuellt i samverkan med föreningslivet, bidra till att vi får Discgolfbanor vid tätorterna.

Jag föreslår att kommunen planerar och budgeterar för en utbyggnad av två Discgolfbanor i kommunen vid våra två tätorter.

Fredrik Olsson.
Herrljunga.

[redacted]

TN § 49 TK 122/2021 351

Svar på motion om åtgärder för att förbättra trafik-och parkeringssituationen vid Eriksbergs skola

Sammanfattning

Det inkom en motion från Ove Severin den 2021-04-19 om inköp av fastigheten ERIKSBERG 4:6 (se bilaga 1) för att på fastigheten kunna tillskapa fler parkeringsplatser som personal i skolan och förskolan kan nyttja samt avlämningsplatser för de som lämnar barn vid skolan. Kommunfullmäktige överlämnade motionen till tekniska nämnden (KF § 66/2021-04-20).

Inköp utav fastigheten ERIKSBERG 4:6 skulle medföra en kostnad för kommunen i samband med fastighetsinköp samt diverse markarbeten för att iordningställa ett 20-tal parkeringsplatser. Utvändiga ytor skulle även behöva skötsel och förvaltning av kommunen vilket även det medför en ökad kostnad i samhällsbyggnadsförvaltningens budget för drift och underhåll. Skolan och förskolan har utifrån framtida elevantal heller inte något behov av mer yta vare sig in- eller utvändigt vilket medför att fastigheten skulle stå outnyttjad även i kommunens ägo.

Genom att se över befintliga ytor på kommunens tomtmark vid skolan skulle det istället kunna tillskapas fler platser och bättre ytor för på- och avlämning som inte försvårar trafiksituationen för skolbuss eller övrig trafik som passerar förbi Eriksberg skola.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse i ärendet daterad 2021-05-24
Kommunfullmäktige § 66/2021-04-20

Förslag till beslut

Förvaltningens förslag till beslut:

- Motionen avslås.
- Kommunfullmäktige förslås ge tekniska nämnden i uppdrag att se över och på sikt tillskapa fler avlämningsplatser i anslutning till skolgården vid de parkeringsplatser som finns idag. Detta som ett led att generellt förbättra trafiksituationen utanför Eriksbergs skola.

Lilli-Ann Grindsiö föreslår att motionen beviljas i sin helhet.

Beslutsgång

Ordföranden ställer förvaltningens förslag till beslut mot Lilli-Ann Grindsiös förslag och finner att tekniska nämnden beslutar i enlighet med förvaltningens förslag till beslut.

Tekniska nämndens förslag till kommunfullmäktige

1. Motionen avslås.

Fortsättning TN § 49

2. Tekniska nämnden ges i uppdrag att se över och på sikt tillskapa fler avlämningsplatser i anslutning till skolgården vid de parkeringsplatser som finns idag. Detta som ett led att generellt förbättra trafiksituationen utanför Eriksbergs skola.

Reservation

Lilli-Ann Grindsiö (M) reserverar sig mot beslutet.

Expedieras till: Kommunfullmäktige

KF § 66 DNR KS 115/2021 351

Motion angående åtgärder för att förbättra trafik-och parkeringssituationen vid Eriksbergs skola

Sammanfattning

Följande motion lämnades till kommunfullmäktige från kristdemokraterna genom Ove Severin:

"*Den rådande parkeringssituationen vid Eriksbergs skola har uppmärksammats av boende i Eriksberg som påtalat att parkeringsplatsen ej tillgodoser det behov som finns för skolans verksamhet samt att parkering ibland sker på närliggande privat fastighet i området. Man har också påpekat att den fastighet som tidigare hörde till skolan men som såldes i samband med ombyggnationen står outnyttjad och förfaller i nära anslutning till skolans område.*"

- Kristdemokraterna vill därför att Kommunfullmäktige i Herrljunga ger Tekniska nämnden i uppdrag att undersöka möjligheten att köpa in fastigheten" ERIKSBERG 4:6" då fastigheten är obebodd utan el, vatten och avlopp (tidigare använd som förskola) samt utreda kostnader för inköp och iordningställande av fastigheten till personalparkering och avlämningsplats för föräldrar som lämnar sina barn vid skolan. På detta sätt skulle personal, föräldrar, barn och besökare kunna undvika att passera över landsvägen till fots till och från skolan samt förskolan. Eventuell del av fastigheten som inte behövs för parkering kan användas för att utöka skolans och förskolans område för uteaktivitet.

Vi önskar att denna utredning görs skyndsamt för att parkeringssituationen i Eriksberg skall kunna åtgärdas inom snar framtid.

Beslutsgång

I kommunstyrelsen frågar ordföranden om ärendet överlämnas till tekniska nämnden för beredning och finner att så sker.

KOMMUNFULLMÄKTIGES BESLUT

1. Ärendet överlämnas till tekniska nämnden för beredning.

Ärende 27

2021-04-18

Till Kommunfullmäktige i Herrljunga

Motion angående åtgärder för att förbättra trafik- och parkeringssituationen vid Eriksbergs skola.

Den rådande parkeringssituationen vid Eriksbergs skola har uppmärksammats av boende i Eriksberg som påtalat att parkeringsplatsen ej tillgodoser det behov som finns för skolans verksamhet samt att parkering ibland sker på närliggande privat fastighet i området. Man har också påpekat att den fastighet som tidigare hörde till skolan men som såldes i samband med ombyggnationen står outnyttjad och förfaller i nära anslutning till skolans område.

Kristdemokraterna har tagit upp parkeringssituationen i Bildningsnämnden. Bildningsförvaltningen har haft samtal med tekniska förvaltningen, som i samtal meddelat bildningsförvaltningen att viss åtgärd har gjorts på platsen, denna åtgärd anser dock Kristdemokraterna inte är tillräcklig för att vi skall få en god trafiksäkerhet för personal, barn och föräldrar vid skolan. Ett hus i skolans närområde som förfaller och inte utnyttjas är i sig också ett problem, både estetiskt och miljömässigt, då behovet av en trygg, säker och inbjudande närmiljö för skolor bör vara ett prioriterat mål för Herrljunga kommun.

Kristdemokraterna vill därför att Kommunfullmäktige i Herrljunga ger Tekniska nämnden i uppdrag att undersöka möjligheten att köpa in fastigheten " ERIKSBERG 4:6" då fastigheten är obebodd utan el, vatten och avlopp (tidigare använd som förskola) samt utreda kostnader för inköp och iordningställande av fastigheten till personalparkering och avlämningsplats för föräldrar som lämnar sina barn vid skolan. På detta sätt skulle personal, föräldrar, barn och besökare kunna undvika att passera över landsvägen till fots till och från skolan samt förskolan. Eventuell del av fastigheten som inte behövs för parkering kan användas för att utöka skolans och förskolans område för uteaktivitet.

Vi önskar att denna utredning görs skyndsamt för att parkeringssituationen i Eriksberg skall kunna åtgärdas inom snar framtid.

Kristdemokraterna i Herrljunga.

Genom:

Ove Severin

Boråsregionen
Sjuhärads kommunalförbund

Plats och tid	Digitalt kl 9.00-11.20
Beslutande	Ulf Olsson (S) Borås Stad, Ordförande Bengt Hilmersson (C) Vårgårda, 1:e vice ordförande Stefan Carlsson (S) Svenljunga, 2:e vice ordförande Michael Plogell (FR) Bollebygd Annette Carlson (M) Borås Stad Gunnar Andersson (M) Herrljunga Tomas Johansson (M) Mark Anders Brolin (S) Tranemo Roland Karlsson (C) Ulricehamn
Ersättare	Lars-Erik Olsson (S) Bollebygd Kerstin Hermansson (C) Borås Stad Niklas Arvidsson (KD) Borås Stad Mats Palm (S) Herrljunga Jessica Rodén (S) Mark Johan Björkman (M) Svenljunga Lennart Haglund (C) Tranemo Wiktor Öberg (M) Ulricehamn Tony Willner (S) Vårgårda
Adjungerade	Christofer Bergenblock (C) Varberg §§ 47-51 Jana Nilsson (S) Varberg Anna Svalander (L) Ingemar Basth (MP) §§ 35-51 Crister Spets (SD) Jan-Olof Sundh (V) Mikael Levander (NU)
Övriga deltagare	Magnus Haggren, Förbundsdirektör Linda Bergholtz, Administrativ chef Rebecca Strömberg, Administratör Karin Björklind, Regionutvecklare §§ 33-39 Anna Laang, Teamchef Projekt och Tillväxt §§ 33-35 Ellen Lageholm, Regionutvecklare §§ 33-35 Annica Berglund, Business Region Borås §§ 33-35 Mikael Szanto, Projektledare §§ 33-35 Sandra Johansson, Miljöstrategisk samverkan §§ 33-35 Monica Holmgren, Kommunchef Bollebygd Magnus Nilsson, Kommunchef Svenljunga Carita Brovall, Kommunchef Tranemo Gustaf Olsson, Kommunchef Ulricehamn §§ 35-51

Utses att justera Bengt Hilmersson (C) Vårgårda

Omfattning §§ 33-51

Underskrifter

Sekreterare
Linda Bergholtz (Jun 14, 2021 15:40 GMT+2)
Linda Bergholtz

Ordförande
Ulf Olsson (Jun 11, 2021 09:16 GMT+2)
Ulf Olsson

Justerare
Bengt Hilmersson (Jun 14, 2021 00:30 GMT+2)
Bengt Hilmersson

Boråsregionen
Sjuhärads kommunalförbund

Innehåll

§ 33 Fastställande av dagordning ... 4
§ 34 Val av justerare ... 4
§ 35 Utvecklingsstrategi för Sjuhärad 2021-2030 ... 5
§ 36 Regional transportinfrastrukturplan ... 6
§ 37 Samråd 3 ny stambana Göteborg-Borås ... 7
§ 38 Avsiktsförklaring mellan parterna i stråksamverkan Göteborg-Borås ... 8
§ 39 Ordförandebeslut ÅVS 180 ... 9
§ 40 Ledamot Västra Stambanegruppen ... 11
§ 41 Ordförandebeslut Elektrifieringslöfte ... 12
§ 42 Reviderat gymnasiesamverkansavtal ... 13
§ 43 Tertialrapport efter april samt prognos 2021 ... 14
§ 44 Inriktningsdokument samt val Närvårdssamverkan Södra Älvsborg ... 15
§ 45 Strategidagar ... 16
§ 46 Förbundsdirektör informerar ... 17
§ 47 Övrig information ... 18
§ 48 Återkoppling från VästKoms styrelse och BHU ... 19
§ 49 Anmälningsärenden ... 20
§ 50 Övriga frågor ... 21
§ 51 Nästa sammanträde äger rum den 10 september 2021 kl 9.00-12.00 ... 21

§ 33 Fastställande av dagordning

Beslut

Dagordningen fastställs

§ 34 Val av justerare

Beslut

Bengt Hilmersson (C) utses att jämte ordförande justera dagens protokoll

Boråsregionen
Sjuhärads kommunalförbund

§ 35 Utvecklingsstrategi för Sjuhärad 2021-2030

Diarienummer: 2020/SKF0188

Beslut

Utvecklingsstrategi för Sjuhärad 2021–2030 antas och översänds till medlemskommunerna för information

Sammanfattning

Utvecklingsstrategi för Sjuhärad anger riktningen för det delregionala utvecklingsarbetet 2021–2030 och samspelar med den regionala utvecklingsstrategin för samma period. Arbetet samordnades med Boråsregionens arbete med att ta fram en regional struktur- och framtidsbild där tre utmaningar identifierats; kompetensförsörjning, infrastruktur och digitalisering. Strategin vänder sig till alla parter som arbetar för regional utveckling och ska fungera som vägledning och inspiration för kommunerna och andra aktörer. Strategin styr kommunalförbundets prioriteringar inom det regionala utvecklingsarbetet och fördelningen av delregionala utvecklingsmedel.

Strategin har tagits fram i nära och bred dialog med de åtta medlemskommunerna genom dialogmöten med de kommunala nätverken, kommunledningar, kommunal referensgrupp, kommunchefsnätverket och i några politiska kommunstyrelser. Dialog och samtal har även förts med externa aktörer och samarbetspartners.

Utvecklingsstrategin består av fem fokusområden; En innovativ och konkurrenskraftig delregion, Strategisk kompetensförsörjning, En socialt hållbar delregion, En cirkulär och hållbar framtid och Hållbar samhällsplanering. Fokusområdena är utvalda utifrån identifierade behov och fokuserar på de områden där vi ser att samarbete bidrar till något större än vad var och en kan åstadkomma var för sig. Fokusområdena samspelar med den regionala utvecklingsstrategins långsiktiga prioriteringar och kraftsamlingar. Strategin lyfter också upp kopplingen till Agenda2030 och vilka globala hållbarhetsmål som fokusområdena bidrar till att uppfylla. Med stöd av strategin och dess prioriteringar kan kommuner och kommunalförbund, tillsammans med organisationer, näringsliv och högskolan, initiera olika satsningar för att stimulera utveckling.

Expedieras till

Medlemskommunerna

§ 36 Regional transportinfrastrukturplan

Beslut

Informationen tas till dagens protokoll

Sammanfattning

Information om nuläge samt fortsatt tidplan för arbetet med regional transportinfrastrukturplan.

Boråsregionen
Sjuhärads kommunalförbund

§ 37 Samråd 3 ny stambana Göteborg-Borås

Diarienummer: 2020/SKF0114

Beslut

Direktionen beslutar att presidiet justerar slutligt förslag till skrivelse och därefter översänder föreslaget yttrande som eget yttrande i ärendet

Sammanfattning

Trafikverket har upprättat ett samrådsunderlag för Göteborg-Borås, en del av nya stambanor. Detta är samråd nummer tre och synpunkter ska lämnas senast 11 juni 2021. Boråsregionen väljer att besvara samrådsremissen för att visa på den enighet som råder kring vikten av en ny stambana mellan Göteborg och Borås. Förbundet arbetar aktivt i samverkan med närliggande kommuner, Västra Götalandsregionen, statliga myndigheter och lokalt, regionalt, nationellt och internationellt näringsliv för en snabb utbyggnad av järnvägskapaciteten mellan Borås och Göteborg.

Boråsregionen står bakom den formulering som är framtagen inom den politiska samrådsgruppen för Göteborg – Borås i samband med samråd 1.

Boråsregionen vill betona följande

- Det högst prioriterade förslaget som presenteras i samråd 3 ligger helt i linje med de prioriteringar förbundet framfört både under lokaliseringsarbetet och i tidigare samråd.
- Tempot i det fortsatta arbetet behöver fortsatt vara högt för att möjliggöra en tidig byggstart.
- I kommande förslag till nationell plan är det viktigt att inkludera projektet Göteborg – Borås som helhet, att det ryms inom kommande planperiod 2022–2033 samt är fullt finansierat. Dessutom behöver förstärkningsåtgärder på befintlig Kust till kustbana samt kopplingspunkten vid Mölnlycke ingå.
- För att uppnå en överflyttning av resenärer till tåg vid de nya stationerna behöver kopplingar från närliggande kommuner ses över och kompletteras. Det är viktigt att de nya stationerna utvecklas till attraktiva kollektivtrafiknoder.
- Vikten av en fortsatt utbyggnad av ny järnväg mot Jönköping och Stockholm via Ulricehamn.
- I det fortsatta arbetet behöver ett triangelspår söder om Borås utredas för att koppla samman den regionala trafiken mellan Borås, Ulricehamn och Jönköping.

Yttrandet kompletteras med skrivningar gällande bytesmöjligheter till övriga tågbanor från Borås C, fortsatt utredning av kopplingspunkt väster om Bollebygd samt omformulering i stycket Fortsättning österut.

Expedieras till

Trafikverket
Medlemskommunerna

§ 38 Avsiktsförklaring mellan parterna i stråksamverkan Göteborg-Borås

Beslut

Informationen tas till dagens protokoll

Sammanfattning

Inledande information gällande eventuell avsiktsförklaring mellan parterna i stråksamverkan Göteborg-Borås.

Boråsregionen
Sjuhärads kommunalförbund

§ 39 Ordförandebeslut ÅVS 180

Diarienummer: 2021/SKF0107

Beslut

Direktionen ställer sig bakom vidtagen åtgärd

Sammanfattning

Trafikverket har skickat ut remiss om åtgärdsvalsstudie väg 180 till berörda kommuner och kommunalförbund. Boråsregionen Sjuhärads kommunalförbund har i sin tur skickat ut remissen till samtliga medlemskommuner och har efter remisstiden sammanställt ett gemensamt svar vilket godkänts genom ordförandebeslut.

Boråsregionens synpunkter

Väg 180 är en viktig väg för både person- och näringslivets transporter, den är en länk mellan två delregioner och har potential att på sikt stödja utvecklingen till att dagens två arbetsmarknadsregioner Göteborg och Borås växer samma till en. Förbättringar på väg 180 ger positiva effekter för resor även med start och målpunkter utanför Borås och Alingsås och gynnar därmed hela Sjuhärad.

Det är positivt att studien är fokuserad på störningar i boendemiljö och trafiksäkerhet då åtgärder som leder om trafiken från bostadsgator till det större vägnätet bidrar till ett mer effektivt transportsystem.

Det viktigaste åtgärdsförslaget ur det regionala perspektivet är en ny väg Sandhult – Viared, främst för tung trafik. Att näringslivets transporter trafikerar bostadsgator gynnar varken transportörerna eller de boende och det påverkar klimatutsläppen negativt. Dessutom ökar slitaget på vägbanan då det mindre vägnätet inte är anpassat för höga trafikflöden eller tung trafik. Att leda trafik utanför bostadsområden ger mindre störningar i boendemiljöer och avlastar dessutom de centrala delarna av Borås. Den nya dragningen av väg 180 till Viared kommer förhoppningsvis också leda till att färre lastbilstransporter använder väg 1758 (Töllsjövägen) som alternativ färdväg mellan väg 180 och väg 27/40.

På sikt ger också den nya vägsträckningen möjlighet till verksamhetsetableringar i Storskogen inom Bollebygds kommun, där Töllsjövägen och väg 180 möts. Med ett nytt verksamhetsområde förändras vägens funktion från att vara en genomfartspassage till en målpunkt. På sikt stödjer detta utvecklingen mot målet om en gemensam arbetsmarknadsregion för Borås och Göteborg.

Ett argument för att påskynda en ny vägsträckning är Trafikverkets pågående arbete med att omvandla vägar med bärighetsklass 1 (BK1, max 64 tons bruttovikt) till bärighetsklass 4 (BK4, max 74 tons bruttovikt). Utan en ny vägsträckning kommer detta att innebära att det blir ännu tyngre fordon på väg 180 genom centrala delar av staden, vilket Borås inte kommer att tillåta på de befintliga vägar och broar som inte är anpassade för dessa tyngre fordon. Den nya vägsträckningen bör därför utformas för direktanslutning av tung trafik till väg 40 för bärighetsklass BK4.

Väg 180 utgör en tätortsinfart i både Alingsås och Borås och för att uppnå målet om en arbetsmarknadsregion behövs god framkomlighet i infarterna till bägge städerna. I studien är infarten till Borås tätort utredd, men det saknas motsvarande utredning för infarten till Alingsås. Utredningsområdet är satt till korsningen där väg 180 möter E20 Alingsås (ej rondellen). En kompletterande studie för den infartsträckan behöver genomföras.

Boråsregionen
Sjuhärads kommunalförbund

§ 40 Ledamot Västra Stambanegruppen

Diarienummer: 2021/SKF0118

Beslut

Direktionen beslutar enligt valberedningens förslag

Sammanfattning

Enligt beslut i Direktionen 2021-04-16 ska Direktionen utse en ledamot till Västra Stambanegruppen.

Valberedningen föreslår Annette Carlson (M) till ordinarie ledamot och Stefan Carlsson (S) till ersättare i Västra Stambanegruppen.

Expedieras till

Skaraborgs kommunalförbund

§ 41 Ordförandebeslut Elektrifieringslöfte

Diarienummer: 2021/SKF0121

Beslut

Direktionen ställer sig bakom vidtagen åtgärd

Sammanfattning

Regeringens elektrifieringskommission, ledd av infrastrukturminister Thomas Eneroth, har som syfte att påskynda elektrifieringen av godstransporter på väg. Utöver en nationell plan ska man också ta fram regionala elektrifieringslöften från aktörer i de regioner som har stora godsflöden. Västra Götalandsregionen har fått uppdraget att koordinera ett samlat elektrifieringslöfte från aktörer i Västra Götaland som planerar att bidra till elektrifieringen.

Boråsregionen Sjuhärads kommunalförbund har fått förfrågan om att vara med i det samlade elektrifieringslöftet från Västra Götaland. Tidshorisonten har varit kort och redan den 25 maj 2021 ska en färdigredigerad text vara insänd till Regeringskansliet. Löftena kommer att presenteras av infrastrukturministern vid en pressträff omkring 1 juni 2021.

Förslaget är att Boråsregionen Sjuhärads kommunalförbund antar ett samlat elektrifieringslöfte för kommunalförbundet tillsammans med medlemskommunerna. Förslag på löfte har tagits fram av Västra Götalandsregionen och ett tillägg har gjorts utifrån synpunkter från Beredning Hållbar regional utveckling Sjuhärad, BH7. Beredningen föreslog presidiet att anta förslag till formulering av elektrifieringslöfte. Förslaget ska kompletteras med en kort beskrivning av vad som redan görs inom området elektrifiering i Boråsregionen.

Förslag på elektrifieringslöfte:

”Boråsregionen Sjuhärads kommunalförbund avser tillsammans med medlemskommunerna, inom Klimat2030 och Fossilfri Boråsregion, att stötta aktörer och verka för en accelererad elektrifiering av godstransporter inklusive samverkan för en tillräcklig elnätskapacitet. Vidare att verka för att förse vägar i Sjuhärad med laddinfrastruktur och för tunga fordon och förutsättningar för ett utbyggt nät av vätgastankstationer.”

Boråsregionen
Sjuhärads kommunalförbund

§ 42 Reviderat gymnasiesamverkansavtal

Diarienummer: 2021/SKF0119

Beslut

Direktionen rekommenderar medlemskommunerna att godkänna det reviderade gymnasiesamverkansavtalet för Sjuhärad

Sammanfattning

Sedan höstterminen 2011 har elever som är boende i någon av Sjuhärads medlemskommuner och som ska påbörja sina studier inom ungdomsgymnasiet, möjlighet att som förstahandssökande fritt söka program och skola i någon av kommunerna. Detta blev möjligt genom det samverkansavtal som undertecknades av dåvarande kommunalråd och som fortfarande gäller för ungdomsgymnasiernas verksamhet i denna region.

Avtalstext kräver regelbunden översyn och sedan en längre tid tillbaka har gymnasiesamverkans-avtalet i Sjuhärad inte varit överensstämmande med den praxis som utvecklats i samverkan. Utöver detta är dokumentet inte heller språkligt uppdaterat utifrån nuvarande lagtext. Skolchefsgruppen i Sjuhärad har därmed arbetat fram en reviderad version av nuvarande avtalstext, en justering som bland annat ska förtydliga skolchefsgruppens uppdrag och ansvar men även ekonomiska villkor och förutsättningar.

Det reviderade samverkansavtalet ska kompletteras med ett antal bilagor som krävs för samverkan kring exempelvis det kommunala aktivitetsansvaret (KAA) för elever i behov av särskilt stöd samt för de regler och förhållningssätt som ska gälla kring gemensam antagning. Utöver dessa dokument har bilageförslag även formulerats kring överlämning när en elev byter skola samt rutiner och ansvar när en elev flyttar.

Tillsammans med det fokusdokument som KP-rådet tagit fram speglar avtalet den samverkan som krävs i Sjuhärad, där gymnasieverksamheten är en viktig del i kompetensförsörjningsarbetet.

Expedieras till

Medlemskommunerna
Skolchefsgruppen

Boråsregionen
Sjuhärads kommunalförbund

§ 43 Tertialrapport efter april samt prognos 2021

Diarienummer: 2021/SKF0120

Beslut

Tertialrapport efter april samt prognos 2021 godkänns och översänds till medlemskommunerna för information

Sammanfattning

Enligt förbundsordningen ska kommunalförbundet överlämna uppföljning per första tertialet till medlemskommunerna. Förbundet har, förutom sin bas- och projektverksamhet, ansvar för verksamheterna Business Region Borås, Dataskyddsombud, Medarbetarcentrum, Navet science center samt Närvårdssamverkan Södra Älvsborg.

Kommunalförbundets prognos inkluderat samtliga verksamheter för helåret 2021 är ett underskott om knappt 1 000 tkr. Underskottet härrör från Navet science center som fortfarande påverkas av rådande pandemi.

Mot bakgrund av den underskottsprognos som redovisas inom Navet science center har styrgruppen för Navet 2021-05-25 beslutat att ge verksamhetschefen i uppdrag att arbeta vidare för att nå en ekonomi i balans.

Flera av verksamheterna uppvisar överskott under perioden, vilket kan förklaras av lägre kostnader till följd av ej genomförda aktiviteter. Alla kopplade till den pågående pandemin. Prognosen är dock ett nollresultat på helår. Verksamheterna förbundskansli samt administration ska ses som en helhet, uppdelningen är ny i årets budget. Projektverksamhetens överskott härrör till fleråriga projekt och dessa medel kommer att flyttas med vid årets slut. Detsamma gäller eventuellt överskott inom Närvårdssamverkan, enligt gällande styrmodell för Närvårdssamverkan.

Medarbetarcentrums underskott beror på minskade intäkter för sålda tjänster samt ökade personalkostnader. Prognosen är ett nollresultat.

Som angavs i budgeten kommer förbundet under 2021 att få en pensionskostnad av engångskaraktär motsvarande knappt 1,5 mnkr. Detta till följd av den beräkningsmodell som råder gällande förmånsbestämd ålderspension, FÅP. Det finns därmed en risk att förbundet kommer att uppvisa ett underskott vid årets slut. Det beräknade egna kapitalet vid ingången av 2021 är knappt 10 mnkr, det finansiella målet är att eget kapital ska uppgå till minst 4 mnkr. Marginalen i eget kapital innebär att ett eventuellt underskott om 1,5 mnkr inte är någon risk för förbundets verksamhet i stort. Då kostnaden inte är möjlig att påverka och av engångskaraktär, bör synnerliga skäl anses föreligga.

Expedieras till

Medlemskommunerna

Boråsregionen
Sjuhärads kommunalförbund

§ 44 Inriktningsdokument samt val Närvårdssamverkan Södra Älvsborg

Diarienummer: 2021/SKF0122

Beslut

Direktionen föreslår det delregionala politiska samrådet att revidera inriktningsdokumentet för Närvårdssamverkan Södra Älvsborg avseende den kommunala politiska representationen och därefter ge kommunerna i uppdrag att utse representanter till Närvårdssamverkan från och med 2022-01-01

Sammanfattning

Närvårdssamverkan syftar i grunden till att förbättra och säkra vårdövergångarna mellan vårdgivarna. Invånarna ska ges tillgång till hälso- och sjukvård på lika villkor. Med en sammanhållen vårdkedja ska individen inte påverkas när ansvaret för vården delas mellan vårdgivarna eller övergår från en vårdgivare till en annan.

För att säkerställa effektiva vårdprocesser där ansvarsgränser och arbetssätt tar hänsyn till individens behov finns i Västra Götaland en modell med vårdsamverkansområden. Närvårdssamverkan Södra Älvsborg organiserar samtliga vårdgivarnivåer där det uttalade syftet är att samverkan ska ske på lägsta effektiva nivå.

Modellen för vårdsamverkan i Södra Älvsborg regleras av ett politiskt fastställt inriktningsdokument, vilket senast var föremål för revidering under 2018 för att gälla under perioden 2019 – 2022.

Enligt nu gällande inriktningsdokument är kommunerna i det delregionala politiska samrådet, DPS, representerade av ledamöterna i Boråsregionens politiska beredning Välfärd och Kompetens. Trots att samverkan idag upplevs som både effektiv och ändamålsenlig, följer inte den kommunala representationen utgångspunkten om att samverkan ska ske på lägsta effektiva nivå. För att följa intentionerna med Närvårdssamverkans syfte bör istället kommunerna utse egna representanter till det delregionala politiska samrådet.

Förslaget är att inriktningsdokumentet revideras utifrån ovanstående samt att nuvarande val av kommunala politiska ledamöter avslutas 2021-12-31. Samtidigt ges kommunerna ett uppdrag att välja nya representanter till Närvårdssamverkan from 2022-01-01.

Expedieras till

Delregionalt politiskt samråd
Medlemskommunerna

§ 45 Strategidagar

Beslut

De planerade strategidagarna flyttas till 7-8 oktober på grund av rådande omständigheter

Boråsregionen
Sjuhärads kommunalförbund

§ 46 Förbundsdirektör informerar

Beslut

Informationen tas till dagens protokoll

Sammanfattning

Revidering av nuvarande samverkansavtal gällande ***naturbruksutbildningarna*** pågår. Förslaget är att samma principer kring eleversättningar som råder i befintligt avtal skall gälla även framledes.

Fortsatt fokus på ***Gryning vård AB***

På medlemskommunernas initiativ kommer det att göras en satsning kring ***gemensamt e-arkiv.***

Ett förslag gällande eventuell fortsättning på ett gemensamt arbete kring ***Praktikplatsen.se*** är under framtagande.

Den nya överenskommelsen med Västra Götalandsregionen gällande ***delregionala utvecklingsmedel*** kräver viss omställning på förbundet.

Navet öppnar igen för allmänheten den 12 juni

Boråsregionen
Sjuhärads kommunalförbund

§ 47 Övrig information

Beslut

Informationen tas till dagens protokoll

Sammanfattning

Arbetet med att utreda utökad ägarkrets för Mediapoolen fortgår.

Boråsregionen
Sjuhärads kommunalförbund

§ 48 Återkoppling från VästKoms styrelse och BHU

Beslut

Informationen tas till dagens protokoll

Sammanfattning

Direktionen delges information från de senaste mötena med BHU och VästKoms styrelse.

Boråsregionen
Sjuhärads kommunalförbund

§ 49 Anmälningsärenden

Beslut

Redovisningen av delegationsbeslut godkänns

Sammanfattning

Följande delegationsbeslut anmäls till Direktionen

Datum	Beslut	Delegat
2101-2105	1. Sju avtal mellan Medarbetarcentrum och Borås Stad	Verksamhetschef MC
2101-2103	2. Tre avtal mellan Medarbetarcentrum och Tranemo kommun	Verksamhetschef MC
2103	3. Två avtal mellan Medarbetarcentrum och Marks kommun	Verksamhetschef MC
210324	4. Avtal mellan Navet science center och Skolverket gällande Programmera i tidigare åldrar 2021	Biträdande verksamhetschef Navet
2104-2105	5. Tre avtal mellan Medarbetarcentrum och Svenljunga kommun	Verksamhetschef MC
210429	6. Tilldelningsbeslut direktupphandling Trygg elförsörjning	Teamchef Projekt och Tillväxt
210513	7. Tjänsteköp projektledare Tidig upptäckt, tidiga insatser	Förbundsdirektör

Boråsregionen
Sjuhärads kommunalförbund

§ 50 Övriga frågor

Beslut

Inga övriga frågor anmäldes till dagordningen

§ 51 Nästa sammanträde äger rum den 10 september 2021 kl 9.00-12.00

Boråsregionen Direktionsprotokoll 2021-06-04

Final Audit Report 2021-06-13

Created:	2021-06-09
By:	Linda Bergholtz (linda.bergholtz@borasregionen.se)
Status:	Signed
Transaction ID:	CBJCHBCAABAAY1JAu7Y6MmMKy7um9ygOfVrS6QKo5B9E

"Boråsregionen Direktionsprotokoll 2021-06-04" History

Document created by Linda Bergholtz (linda.bergholtz@borasregionen.se)
2021-06-09 - 1:39:31 PM GMT- IP address: 148.160.240.2

Document e-signed by Linda Bergholtz (linda.bergholtz@borasregionen.se)
Signature Date: 2021-06-09 - 1:40:35 PM GMT - Time Source: server- IP address: 148.160.240.2

Document emailed to Ulf Olsson (ulf.olsson@boras.se) for signature
2021-06-09 - 1:40:37 PM GMT

Email viewed by Ulf Olsson (ulf.olsson@boras.se)
2021-06-09 - 2:22:32 PM GMT- IP address: 94.234.54.165

Email viewed by Ulf Olsson (ulf.olsson@boras.se)
2021-06-11 - 7:15:05 AM GMT- IP address: 94.234.52.181

Document e-signed by Ulf Olsson (ulf.olsson@boras.se)
Signature Date: 2021-06-11 - 7:16:06 AM GMT - Time Source: server- IP address: 94.234.54.165

Document emailed to Bengt Hilmersson (bengt.hilmersson@vargarda.se) for signature
2021-06-11 - 7:16:07 AM GMT

Email viewed by Bengt Hilmersson (bengt.hilmersson@vargarda.se)
2021-06-13 - 10:24:09 PM GMT- IP address: 31.210.248.93

Document e-signed by Bengt Hilmersson (bengt.hilmersson@vargarda.se)
Signature Date: 2021-06-13 - 10:30:36 PM GMT - Time Source: server- IP address: 31.210.248.93

Agreement completed.
2021-06-13 - 10:30:36 PM GMT

Adobe Sign

Boråsregionen
Sjuhärads kommunalförbund

§ 43 Tertialrapport efter april samt prognos 2021

Diarienummer: 2021/SKF0120

Beslut

Tertialrapport efter april samt prognos 2021 godkänns och översänds till medlemskommunerna för information

Sammanfattning

Enligt förbundsordningen ska kommunalförbundet överlämna uppföljning per första tertialet till medlemskommunerna. Förbundet har, förutom sin bas- och projektverksamhet, ansvar för verksamheterna Business Region Borås, Dataskyddsombud, Medarbetarcentrum, Navet science center samt Närvårdssamverkan Södra Älvsborg.

Kommunalförbundets prognos inkluderat samtliga verksamheter för helåret 2021 är ett underskott om knappt 1 000 tkr. Underskottet härrör från Navet science center som fortfarande påverkas av rådande pandemi.

Mot bakgrund av den underskottsprognos som redovisas inom Navet science center har styrgruppen för Navet 2021-05-25 beslutat att ge verksamhetschefen i uppdrag att arbeta vidare för att nå en ekonomi i balans.

Flera av verksamheterna uppvisar överskott under perioden, vilket kan förklaras av lägre kostnader till följd av ej genomförda aktiviteter. Alla kopplade till den pågående pandemin. Prognosen är dock ett nollresultat på helår. Verksamheterna förbundskansli samt administration ska ses som en helhet, uppdelningen är ny i årets budget. Projektverksamhetens överskott härrör till fleråriga projekt och dessa medel kommer att flyttas med vid årets slut. Detsamma gäller eventuellt överskott inom Närvårdssamverkan, enligt gällande styrmodell för Närvårdssamverkan.

Medarbetarcentrums underskott beror på minskade intäkter för sålda tjänster samt ökade personalkostnader. Prognosen är ett nollresultat.

Som angavs i budgeten kommer förbundet under 2021 att få en pensionskostnad av engångskaraktär motsvarande knappt 1,5 mnkr. Detta till följd av den beräkningsmodell som råder gällande förmånsbestämd ålderspension, FÅP. Det finns därmed en risk att förbundet kommer att uppvisa ett underskott vid årets slut. Det beräknade egna kapitalet vid ingången av 2021 är knappt 10 mnkr, det finansiella målet är att eget kapital ska uppgå till minst 4 mnkr. Marginalen i eget kapital innebär att ett eventuellt underskott om 1,5 mnkr inte är någon risk för förbundets verksamhet i stort. Då kostnaden inte är möjlig att påverka och av engångskaraktär, bör synnerliga skäl anses föreligga.

Expedieras till

Medlemskommunerna

Boråsregionen
Sjuhärads kommunalförbund

Budgetuppföljning januari – april 2021

Förbundets samlade verksamhet

Tkr	*Budget 2021*	*Periodiserad Budget 2104*	*Verkligt Utfall 2104*	*Periodiserat Utfall 2104*	*Prognos 2021*
Verksamhetens intäkter	51 327	17 109	11 924	10 287	50 845
Verksamhetens kostnader	-85 455	-28 485	-21 357	-20 967	-85 966
Avskrivningar	-524	-175	0	-161	-524
Verksamhetens nettokostnader	-34 652	-11 551	-9 433	-10 841	-35 645
Medlemsavgifter	35 002	11 668	12 021	12 022	35 002
Finansiella intäkter	0	0	0	0	0
Finansiella kostnader	-350	-117	-31	-147	-350
Resultat före extraordinära poster	0	0	2 557	1 034	-993
Extraordinära intäkter	0	0	0	0	0
Extraordinära kostnader	0	0	0	0	0
Periodens resultat	**0**	**0**	**2 557**	**1 034**	**-993**

Förbundskansli

Tkr	*Budget 2021*	*Periodiserad Budget 2104*	*Verkligt Utfall 2104*	*Periodiserat Utfall 2104*	*Prognos 2021*
Verksamhetens intäkter	572	191	269	269	572
Verksamhetens kostnader	-4 146	-1 382	-1 770	-1 770	-4 146
Avskrivningar	-40	-13	0	0	-40
Verksamhetens nettokostnader	-3 614	-1 205	-1 501	-1 501	-3 614
Medlemsavgifter	3 964	1 321	1 321	1 321	3 964
Finansiella intäkter	0	0	0	0	0
Finansiella kostnader	-350	-117	-31	-147	-350
Resultat före extraordinära poster	0	0	-211	-327	0
Extraordinära intäkter	0	0	0	0	0
Extraordinära kostnader	0	0	0	0	0
Periodens resultat	**0**	**0**	**-211**	**-327**	**0**

Boråsregionen
Sjuhärads kommunalförbund

Administration

Tkr	*Budget 2021*	*Periodiserad Budget 2104*	*Verkligt Utfall 2104*	*Periodiserat Utfall 2104*	*Prognos 2021*
Verksamhetens intäkter	1 603	534	729	729	1 603
Verksamhetens kostnader	-2 721	-907	-719	-719	-2 721
Avskrivningar	0	0	0	0	0
Verksamhetens nettokostnader	-1 118	-373	10	10	-1 118
Medlemsavgifter	1 118	373	373	373	1 118
Finansiella intäkter	0	0	0	0	0
Finansiella kostnader	0	0	0	0	0
Resultat före extraordinära poster	0	0	383	383	0
Extraordinära intäkter	0	0	0	0	0
Extraordinära kostnader	0	0	0	0	0
Periodens resultat	**0**	**0**	**383**	**383**	**0**

Välfärd och kompetens

Tkr	*Budget 2021*	*Periodiserad Budget 2104*	*Verkligt Utfall 2104*	*Periodiserat Utfall 2104*	*Prognos 2021*
Verksamhetens intäkter	2 303	768	812	812	2 303
Verksamhetens kostnader	-6 600	-2 200	-2 061	-2 079	-6 600
Avskrivningar	0	0	0	0	0
Verksamhetens nettokostnader	-4 297	-1 432	-1 249	-1 267	-4 297
Medlemsavgifter	4 297	1 432	1 432	1 432	4 297
Finansiella intäkter	0	0	0	0	0
Finansiella kostnader	0	0	0	0	0
Resultat före extraordinära poster	0	0	183	165	0
Extraordinära intäkter	0	0	0	0	0
Extraordinära kostnader	0	0	0	0	0
Periodens resultat	**0**	**0**	**183**	**165**	**0**

Boråsregionen
Sjuhärads kommunalförbund

Utvecklingsmedel och projekt

Tkr	*Budget 2021*	*Periodiserad Budget 2104*	*Verkligt Utfall 2104*	*Periodiserat Utfall 2104*	*Prognos 2021*
Verksamhetens intäkter	33 879	11 293	4 089	4 089	33 879
Verksamhetens kostnader	-43 506	-14 502	-6 774	-6 774	-43 506
Avskrivningar	0	0	0	0	0
Verksamhetens nettokostnader	-9 627	-3 209	-2 685	-2 685	-9 627
Medlemsavgifter	9 627	3 209	3 563	3 563	9 627
Finansiella intäkter	0	0	0	0	0
Finansiella kostnader	0	0	0	0	0
Resultat före extraordinära poster	0	0	878	878	0
Extraordinära intäkter	0	0	0	0	0
Extraordinära kostnader	0	0	0	0	0
Periodens resultat	**0**	**0**	**878**	**878**	**0**

Business Region Borås

Tkr	*Budget 2021*	*Periodiserad Budget 2104*	*Verkligt Utfall 2104*	*Periodiserat Utfall 2104*	*Prognos 2021*
Verksamhetens intäkter	600	200	993	331	993
Verksamhetens kostnader	-1 958	-653	-687	-687	-2 351
Avskrivningar	0	0	0	0	0
Verksamhetens nettokostnader	-1 358	-453	306	-356	-1 358
Medlemsavgifter	1 358	453	453	453	1 358
Finansiella intäkter	0	0	0	0	0
Finansiella kostnader	0	0	0	0	0
Resultat före extraordinära poster	0	0	759	97	0
Extraordinära intäkter	0	0	0	0	0
Extraordinära kostnader	0	0	0	0	0
Periodens resultat	**0**	**0**	**759**	**97**	**0**

Boråsregionen
Sjuhärads kommunalförbund

Dataskyddsombud

Tkr	*Budget 2021*	*Periodiserad Budget 2104*	*Verkligt Utfall 2104*	*Periodiserat Utfall 2104*	*Prognos 2021*
Verksamhetens intäkter	0	0	0	0	0
Verksamhetens kostnader	-2 447	-816	-738	-738	-2 447
Avskrivningar	0	0	0	0	0
Verksamhetens nettokostnader	-2 447	-816	-738	-738	-2 447
Medlemsavgifter	2 447	816	816	816	2 447
Finansiella intäkter	0	0	0	0	0
Finansiella kostnader	0	0	0	0	0
Resultat före extraordinära poster	0	0	78	78	0
Extraordinära intäkter	0	0	0	0	0
Extraordinära kostnader	0	0	0	0	0
Periodens resultat	**0**	**0**	**78**	**78**	**0**

Medarbetarcentrum

Tkr	*Budget 2021*	*Periodiserad Budget 2104*	*Verkligt Utfall 2104*	*Periodiserat Utfall 2104*	*Prognos 2021*
Verksamhetens intäkter	401	134	143	143	401
Verksamhetens kostnader	-2 889	-963	-1 093	-1 093	-2 889
Avskrivningar	0	0	0	0	0
Verksamhetens nettokostnader	-2 488	-829	-950	-950	-2 488
Medlemsavgifter	2 488	829	829	829	2 488
Finansiella intäkter	0	0	0	0	0
Finansiella kostnader	0	0	0	0	0
Resultat före extraordinära poster	0	0	-121	-121	0
Extraordinära intäkter	0	0	0	0	0
Extraordinära kostnader	0	0	0	0	0
Periodens resultat	**0**	**0**	**-121**	**-121**	**0**

Boråsregionen
Sjuhärads kommunalförbund

Navet science center

Tkr	*Budget 2021*	*Periodiserad Budget 2104*	*Verkligt Utfall 2104*	*Periodiserat Utfall 2104*	*Prognos 2021*
Verksamhetens intäkter	11 169	3 723	3 789	3 403	10 210
Verksamhetens kostnader	-18 097	-6 032	-6 452	-6 044	-18 131
Avskrivningar	-484	-161	0	-161	-484
Verksamhetens nettokostnader	-7 412	-2 471	-2 663	-2 802	-8 405
Medlemsavgifter	7 412	2 471	2 470	2 471	7 412
Finansiella intäkter					
Finansiella kostnader					
Resultat före extraordinära poster	0	0	-193	-331	-993
Extraordinära intäkter					
Extraordinära kostnader					
Periodens resultat	**0**	**0**	**-193**	**-331**	**-993**

Närvårdssamverkan Södra Älvsborg

Tkr	*Budget 2021*	*Periodiserad Budget 2104*	*Verkligt Utfall 2104*	*Periodiserat Utfall 2104*	*Prognos 2021*
Verksamhetens intäkter	800	267	1 100	511	884
Verksamhetens kostnader	-3 091	-1 030	-1 063	-1 063	-3 175
Avskrivningar	0	0	0	0	0
Verksamhetens nettokostnader	-2 291	-764	37	-552	-2 291
Medlemsavgifter	2 291	764	764	764	2 291
Finansiella intäkter	0	0	0	0	0
Finansiella kostnader	0	0	0	0	0
Resultat före extraordinära poster	0	0	801	212	0
Extraordinära intäkter	0	0	0	0	0
Extraordinära kostnader	0	0	0	0	0
Periodens resultat	**0**	**0**	**801**	**212**	**0**

§ 35 Utvecklingsstrategi för Sjuhärad 2021-2030

Diarienummer: 2020/SKF0188

Beslut

Utvecklingsstrategi för Sjuhärad 2021–2030 antas och översänds till medlemskommunerna för information

Sammanfattning

Utvecklingsstrategi för Sjuhärad anger riktningen för det delregionala utvecklingsarbetet 2021–2030 och samspelar med den regionala utvecklingsstrategin för samma period. Arbetet samordnades med Boråsregionens arbete med att ta fram en regional struktur- och framtidsbild där tre utmaningar identifierats; kompetensförsörjning, infrastruktur och digitalisering. Strategin vänder sig till alla parter som arbetar för regional utveckling och ska fungera som vägledning och inspiration för kommunerna och andra aktörer. Strategin styr kommunalförbundets prioriteringar inom det regionala utvecklingsarbetet och fördelningen av delregionala utvecklingsmedel.

Strategin har tagits fram i nära och bred dialog med de åtta medlemskommunerna genom dialogmöten med de kommunala nätverken, kommunledningar, kommunal referensgrupp, kommunchefsnätverket och i några politiska kommunstyrelser. Dialog och samtal har även förts med externa aktörer och samarbetspartners.

Utvecklingsstrategin består av fem fokusområden; En innovativ och konkurrenskraftig delregion, Strategisk kompetensförsörjning, En socialt hållbar delregion, En cirkulär och hållbar framtid och Hållbar samhällsplanering. Fokusområdena är utvalda utifrån identifierade behov och fokuserar på de områden där vi ser att samarbete bidrar till något större än vad var och en kan åstadkomma var för sig. Fokusområdena samspelar med den regionala utvecklingsstrategins långsiktiga prioriteringar och kraftsamlingar. Strategin lyfter också upp kopplingen till Agenda2030 och vilka globala hållbarhetsmål som fokusområdena bidrar till att uppfylla. Med stöd av strategin och dess prioriteringar kan kommuner och kommunalförbund, tillsammans med organisationer, näringsliv och högskolan, initiera olika satsningar för att stimulera utveckling.

Expedieras till

Medlemskommunerna

Borasregionen
Sjuhärads kommunalförbund

Utvecklingsstrategi för Sjuhärad 2021 – 2030

Meddelande 3

Förord

Det regionala utvecklingsarbetet i Sjuhärad ska inriktas på hur vi tillsammans utvecklar vår delregion utan att äventyra kommande generationers behov.

Utvecklingsstrategi för Sjuhärad anger riktningen för det delregionala utvecklingsarbetet 2021-2030 och samspelar med den regionala utvecklingsstrategin för samma period. Strategin vänder sig till alla parter som arbetar för regional utveckling och ska fungera som vägledning och inspiration.

Strategin har tagits fram av Boråsregionen Sjuhärads kommunalförbund i nära och bred dialog med de åtta medlemskommunerna samt externa aktörer och samarbetspartners.

Vi hoppas att alla som arbetar för Sjuhärads utveckling vill vara med och bidra till uppfyllandet av utvecklingsstrategin!

Borås, juni 2021

Ulf Olsson

Ordförande

Boråsregionen Sjuhärads kommunalförbund

Magnus Haggren

Förbundsdirektör

Boråsregionen Sjuhärads kommunalförbund

Innehållsförteckning

INLEDNING

Förord.....2

Sjuhärads profil.....4

Strategins mål.....5

Strategins syfte.....6

Gränsöverskridande samverkan.....7

Strategins utgångspunkter.....8

FEM FOKUSOMRÅDEN

En innovativ och konkurrenskraftig delregion.....10

Strategisk kompetensförsörjning.....12

En socialt hållbar delregion.....14

En cirkulär och hållbar framtid.....16

Hållbar samhällsplanering.....18

UPPFÖLJNING OCH UTVÄRDERING.....20

Sjuhärads profil

Sjuhäradsbygden är en benämning på södra Västergötland. Bygden omfattar historiskt de sju häraderna Gäsene, Ås, Veden, Bollebygd, Mark, Kind och Redväg. Numera räknas kommunerna Bollebygd, Borås, Herrljunga, Mark, Svenljunga, Tranemo, Ulricehamn och Vårgårda till Sjuhärad.

Sjuhärad är ett kuperat inlandsområde där många sjöar samsas med skog, vackra hagar och ängsmark. Tack vare de naturliga förutsättningarna har hemslöjd och hantverk varit framträdande. Småföretagande och entreprenörsanda är viktiga drivkrafter och en lång tradition av kringresande försäljare, så kallade knallar, har lagt grunden till ett näringsliv med företagaranda och affärsbegåvning. Dagens näringsliv präglas av klusterområden inom textil, digital handel, logistik, resursåtervinning och högteknologiska fordonslösningar.

Civilsamhället är en stark kraft i sjuhäradskommunerna. Många byalag och hembygdsföreningar vårdar en historia och utgör en stark kreativ faktor. De bidrar till gemenskap och en plattform för lokala initiativ. Även inom besöksnäringen finns ett väl utvecklat och dynamiskt samarbete.

Det är något speciellt med Sjuhäradsbygden. Framåtanda har sedan generationer bidragit till regionens försörjning. Här tillvaratas idéer och verksamheter utvecklas och expanderar. I Sjuhärad kan du utbilda dig, arbeta och leva ett gott liv.

Strategins mål

Tillsammans utvecklar vi Sjuhärad

och är en del av omställningen till ett hållbart och konkurrenskraftigt Västra Götaland

Genom att stärka delregionens attraktions- och konkurrenskraft bidrar vi till att Sjuhärad är ett bra område att bo, arbeta och verka i.

Vi främjar innovation och hållbar tillväxt genom gränsöverskridande samverkan och ett tydligt och långsiktigt Sjuhäradsperspektiv.

Strategins syfte

Strategin lyfter fram prioriterade områden vi ska samverka kring för att skapa ett hållbart samhälle.

Strategin fungerar som vägledning och inspiration för alla parter som bidrar till utvecklingsarbetet och grundar sig i det gemensamma ansvaret för regional utveckling.

Strategin pekar ut riktningen och beskriver fokusområden, viktiga inriktningar och önskvärda effekter där takten i omställningen behöver öka fram till 2030.

Gränsöverskridande samverkan

Strategin fokuserar på de områden där vi ser att samarbete bidrar till något större än vad var och en kan åstadkomma var för sig.

Tvärsektoriell samverkan med aktörer från offentlig sektor, det privata näringslivet och det civila samhället är en förutsättning för att lyckas med strategin.

Med stöd av strategin och dess prioriteringar kan kommuner och kommunalförbund, tillsammans med organisationer, näringsliv och högskolan, initiera olika satsningar för att stimulera utveckling.

Strategins utgångspunkter

VISION DET GODA LIVET - Utgångspunkten för vårt arbete är Västra Götalandsregionens vision om Det goda livet. Visionen är styrande och framtagen av Västra Götalandsregionen i samverkan med de 49 kommunerna och andra aktörer. Visionen om det goda livet står för god hälsa, arbete och utbildning, trygghet, gemenskap och delaktighet i samhällslivet, en god miljö där vi värnar de förnybara systemen, möter behoven hos barn och ungdomar och skapar uthållig tillväxt och ett rikt kulturliv.

REGIONAL UTVECKLINGSTRATEGI FÖR VÄSTRA GÖTALAND 2021 – 2030 - Arbetet med framtagandet av Utvecklingsstrategi för Sjuhärad har skett parallellt med framtagandet av regional utvecklingsstrategi för Västra Götaland 2021–2030. Den delregionala strategins fokusområden ligger i linje med den regionala utvecklingsstrategin och synliggörs under varje fokusområde.

AGENDA 2030 – De 17 globala hållbarhetsmålen omfattar samtliga tre dimensioner av hållbar utveckling; den ekonomiska, den sociala och den miljömässiga. Agenda 2030 tydliggör att hållbar utveckling är avgörande för vår gemensamma framtid och att alla tre dimensionerna måste samverka. Det regionala utvecklingsarbetet ska bidra till att nå de globala hållbarhetsmålen och till en hållbar utveckling. Samspelet med de globala målen synliggörs under varje fokusområde.

Fem fokusområden

Strategin har fem strategiska fokusområden för perioden 2021–2030.

Fokusområdena ska peka ut riktningen för utvecklingen som nås genom gemensamma initiativ, samverkan och satsningar.

Varje fokusområde innehåller en inledande text som definierar området, tre viktiga inriktningar och tre önskvärda effekter.

En innovativ och konkurrenskraftig delregion

Strategisk kompetensförsörjning

En socialt hållbar delregion

En cirkulär och hållbar delregion

Hållbar samhällsplanering

DIGITALISERING
Digitalisering genomsyrar alla fokusområden och bör ses som ett verktyg för att genomföra satsningar i linje med utvecklingsstrategin. Digitalisering är ett prioriterat område som medlemskommunerna lyft fram inom ramen för arbetet med en gemensam framtidsbild.

En innovativ och konkurrenskraftig delregion

En förutsättning för att Sjuhärad ska vara innovativt och konkurrenskraftigt är satsningar inom flera olika områden som samspelar med varandra. Det handlar om strategisk kompetensförsörjning, forskning- och innovationsmiljöer, god infrastruktur och satsningar på omställningen till ett hållbart och digitalt samhälle.

Förmågan att attrahera människor och företag till vårt område är i hög grad sammankopplad med förutsättningarna för långsiktig utveckling och ett konkurrenskraftigt näringsliv i framkant.

Sjuhärad förknippas med kreativitet, handlingskraft och förmåga till anpassning efter omständigheterna. Delregionen präglas också av ett gott företagsklimat och en stark innovationskraft. Här utvecklar vi nya innovationer och kluster inom områden som följer samhällets snabba utveckling.

SAMSPEL TILL REGIONAL UTVECKLINGSSTRATEGI 2021-2030 – Fokusområdet kopplas till den långsiktiga prioriteringen Stärka innovationskraften

En innovativ och konkurrenskraftig delregion

Meddelande 3

VIKTIGA INRIKTNINGAR

- Öka samarbetet inom branschkluster i privat och offentlig verksamhet
- Stärka kopplingen mellan företag i delregionen och akademi, forskning och innovationsmiljöer i hela Västra Götaland
- Stimulera företagens och övriga organisationers förmåga till omställning inför nya förutsättningar

ÖNSKVÄRDA EFFEKTER

- Goda förutsättningar för att ta oss an gemensamma utmaningar genom kontinuerliga samverkansplattformar
- Fler företag startas upp och växer i delregionen
- Livskraftiga företag som ligger i framkant inom innovation och hållbarhet

Strategisk kompetensförsörjning

Tillgången på kompetens är en förutsättning för att samhället ska utvecklas och för att Sjuhärad ska vara attraktivt. Vi ska möta arbetsmarknadens utmaningar gällande kompetensförsörjning samtidigt som vi ställer om till ett hållbart samhälle. Detta kräver nya kunskaper inom digitalisering och att vi skapar nya möjligheter för forskning och innovation.

Genom strategisk kompetensförsörjning skapar vi förutsättningar för god tillgång till arbetskraft med rätt kompetens utifrån arbetsmarknadens behov och ger ökade förutsättningar för individers möjligheter till egen försörjning.

Sjuhärad har ett brett utbud av utbildningsmöjligheter och delregionen ska även fortsättningsvis vara nationellt och internationellt ledande inom flertalet områden med profilutbildningar inom exempelvis e-handel, logistik och textil.

SAMSPEL TILL REGIONAL UTVECKLINGSSTRATEGI 2021-2030 - Fokusområdet kopplas till den långsiktiga prioriteringen Bygga kompetens och kraftsamlingen Fullföljda studier

Strategisk kompetensförsörjning

VIKTIGA INRIKTNINGAR

- Fördjupa samverkan kring strategisk kompetensförsörjning
- Öka förutsättningarna för att tillgodose arbetsmarknadens behov och för att människor ska finna vägar till studier, arbete och egen försörjning
- Främja omställningen på arbetsmarknaden genom att stimulera forskning och utveckling samt ett livslångt lärande

ÖNSKVÄRDA EFFEKTER

- Sjuhärad kännetecknas av ett utbildningssystem som anpassar sig efter arbetsmarknadens behov
- Sjuhärads arbetsmarknad har tillgång till arbetskraft med rätt kompetens och invånarna har goda möjligheter till egen försörjning
- Sjuhärads arbetsgivare lockar till sig kompetens genom att erbjuda attraktiva arbetsplatser

En socialt hållbar delregion

Meddelande 3

En socialt hållbar delregion innebär att invånarna har jämlika förutsättningar att leva ett gott liv och delta i samhällslivet. Social hållbarhet lägger grunden till en fungerande demokrati och ökar samhällets möjligheter att möta oförutsedda händelser.

Utvecklingsarbetet i Sjuhärad ska skapa förutsättningar för god och jämlik hälsa i hela delregionen och bidra till att alla medborgare känner sig inkluderade.

För att lyckas med att skapa jämlika förutsättningar för alla inom Sjuhärad krävs en tvärsektoriell samverkan med aktörer från offentlig sektor, det privata näringslivet och det civila samhället.

SAMSPEL TILL REGIONAL UTVECKLINGSSTRATEGI 2021-2030 - Fokusområdet kopplas till den långsiktiga prioriteringen Öka inkluderingen och kraftsamlingen Fullföljda studier

En socialt hållbar delregion

VIKTIGA INRIKTNINGAR

- Satsningar för att främja samverkan mellan kommun och region inom välfärdsområdet
- Skapa förutsättningar för alla medborgare att känna samhörighet och delta i arbets- och samhällslivet genom bland annat digital inkludering
- Främja arbetet att omsätta FN:s barnkonvention från teori till praktik

ÖNSKVÄRDA EFFEKTER

- God och jämlik hälsa för alla inom Sjuhärad
- Invånarna har goda möjligheter till egen försörjning och en jämlik samhällsservice oberoende av bostadsort
- Barnets bästa beaktas i alla lägen

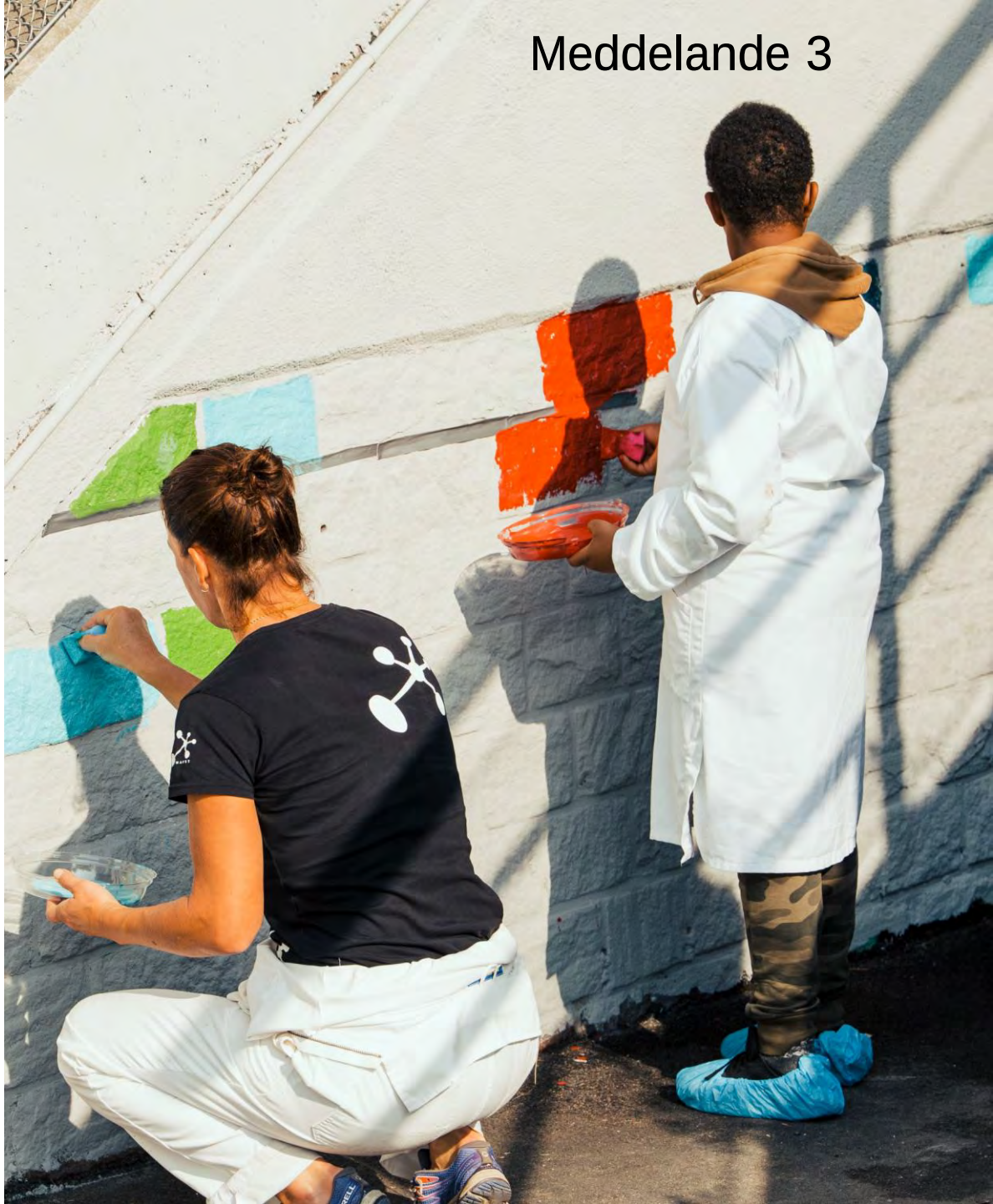

En cirkulär och hållbar framtid

Två stora samhällsutmaningar vi står inför globalt, nationellt och lokalt är effekterna av klimatförändringen och hotet mot den biologiska mångfalden. En förutsättning för att Sjuhärad ska vara attraktivt är att vi bidrar till hållbar utveckling utan att äventyra kommande generationers möjligheter till ett gott liv.

En del i omställningen till ett hållbart samhälle är att arbeta för cirkulära affärsmodeller. Det innebär att vi skapar produkter, material och ekonomi med syfte att optimera resursanvändandet. Sjuhärad är nationellt ledande inom cirkulära affärsmodeller i textil och design.

Ett väl utvecklat samarbete mellan offentlig sektor, akademi, forskning och det lokala näringslivet lägger grunden till goda förutsättningar för innovationer och fortsatt positionering inom området. Detta ska vi fortsätta utveckla tillsammans för att nå en hållbar och cirkulär framtid.

SAMSPEL TILL REGIONAL UTVECKLINGSSTRATEGI 2021-2030 - Fokusområdet kopplas till det övergripande samt kraftsamlingarna elektrifiering och cirkulära affärsmodeller

En cirkulär och hållbar framtid

Meddelande 3

VIKTIGA INRIKTNINGAR

- Skapa förutsättningar till omställning mot cirkulära affärsmodeller genom att stimulera innovationer inom cirkulär produkt-och affärsutveckling
- Stimulera omställning till ett fossiloberoende samhälle
- Skapa förutsättningar för ekologisk hållbarhet

ÖNSKVÄRDA EFFEKTER

- Resurser används effektivt och uttaget av icke förnybara resurser är begränsat
- En delregion med mindre miljö- och klimatpåverkan
- Sjuhärad präglas av en välmående miljö med rik natur, rent vatten och ren luft

Hållbar samhällsplanering

Samhällsplaneringen har en viktig roll i att skapa ett hållbart samhälle som tillgodoser människors behov av en god livsmiljö. Att knyta samman Sjuhärad med övriga regionen och öka närheten med våra grannregioner är viktigt för att skapa en attraktiv region.

En hållbar samhällsplanering leder till en innovativ och konkurrenskraftig delregion och tillsammans arbetar vi för en region utan etableringsgränser.

Sjuhärad ska fortsätta utvecklas utifrån våra lokala förutsättningar genom ett dynamiskt samspel mellan land och stad med målsättning att minska påverkan på klimat och miljö. Infrastrukturen är en viktig del i arbetet för att öka platsers förutsättningar att utvecklas.

Arbetet ska fortsätta präglas av en öppen och konstruktiv dialog mellan medlemskommunerna, Västra Götalandsregionen och andra myndigheter och aktörer.

SAMSPEL TILL REGIONAL UTVECKLINGSSTRATEGI 2021-2030 - Fokusområdet kopplas till den långsiktiga prioriteringen Knyta samman Västra Götaland

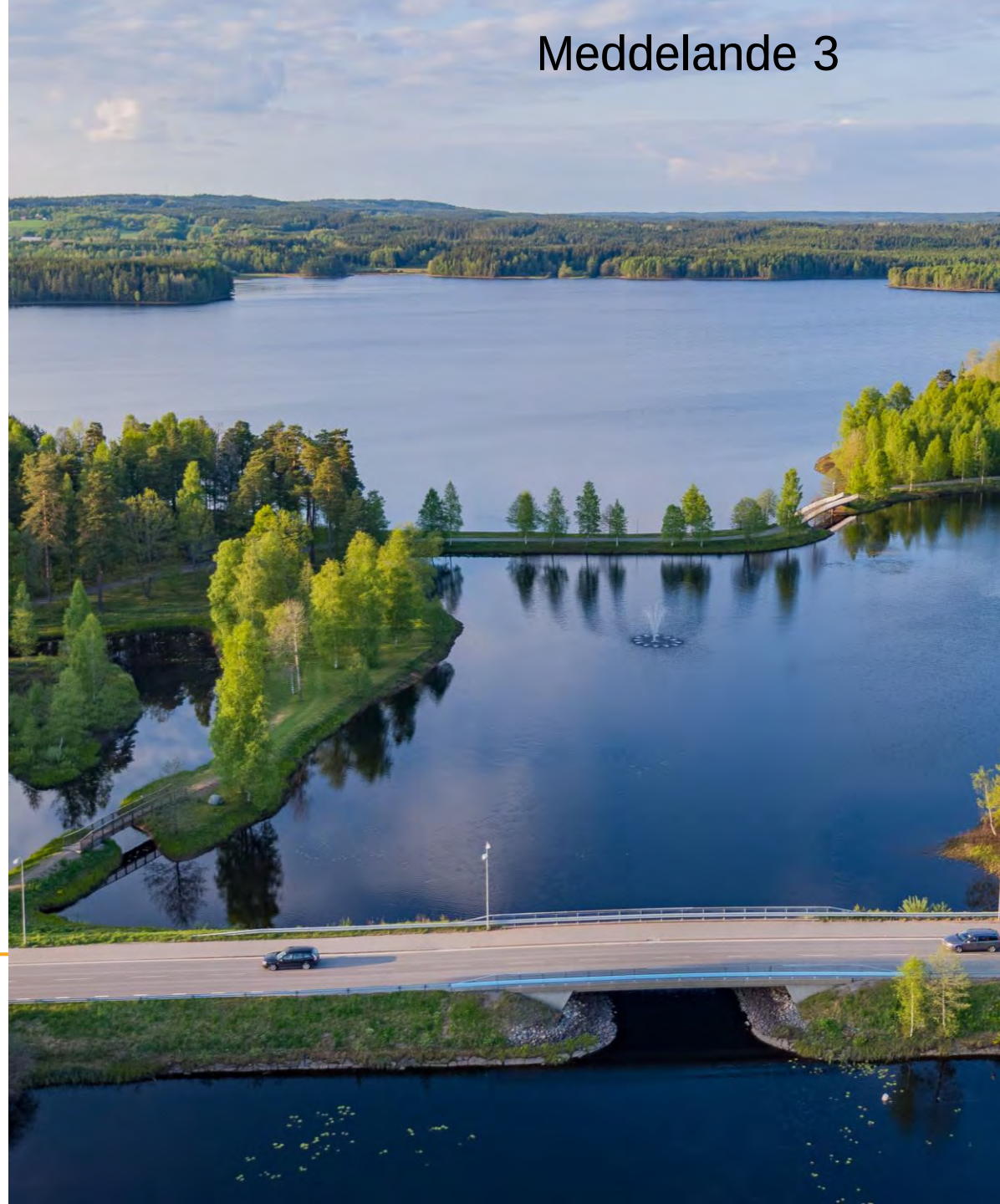

Hållbar samhällsplanering

Meddelande 3

VIKTIGA INRIKTNINGAR

- Utveckla det gränsöverskridande samarbetet mellan våra medlemskommuner, regionen och grannregioner inom samhällsplanering och infrastruktur
- Skapa förutsättningar för attraktiva och hållbara boendemiljöer i hela delregionen
- Samordna planering för hållbara transporter samt skapa förutsättningar för hållbar mobilitet i glesa strukturer

ÖNSKVÄRDA EFFEKTER

- Sjuhärad präglas av en fungerande infrastruktur och är en attraktiv delregion att leva och verka i
- Sjuhärads invånare har god tillgång till attraktiva och hållbara boendemiljöer
- Sjuhärad har ett sömlöst och sammanhållet transportsystem

Uppföljning och utvärdering

UPPFÖLJNING

De fem utvalda fokusområdena kommer att följas upp genom indikatorer kopplade till fokusområdenas tre önskvärda effekter.

I kommunalförbundets verksamhetsberättelse redovisas hur målen i fokusområdena har uppfyllts. Insatserna som bidrar till att uppfylla målen ska årligen presenteras för Boråsregionens Direktion och Västra Götalandsregionen.

Kommunalförbundet ska utifrån överenskommelsen om delregionala utvecklingsmedel årligen lämna in underlag för uppföljning av medlens användning med fokus på effekter till Västra Götalandsregionen.

Syftet är att följa upp insatser och prioriteringar utifrån utvecklingsstrategin med utgångspunkt att skapa ett lärande och gemensam planering i det regionala utvecklingsarbetet.

HALVTIDS- OCH SLUTUTVÄRDERING

En halvtidsutvärdering av den delregionala utvecklingsstrategin kommer att göras 2025 i samband med översynen av den regionala utvecklingsstrategin för Västra Götaland. En slututvärdering planeras efter programperiodens slut.

Meddelande 3

UTVECKLINGSSTRATEGI 2021 - 2030 SJUHÄRAD

Foto

Sida 1 - Andreas Natt & Dag, Limmared

Sida 4 - Anna Sigge, Textile Fashion Center i Borås

Sida 6 - Annica Berglund, Åsundenleden i Ulricehamn

Sida 7 - Orban Alija, iStockphoto

Sida 10-11 - Suss Wilén, Högskolan i Borås

Sida 12-13 - Tranemo kommun

Sida 14-15 - Johfors productions, No Limit festival i Borås

Sida 16-17 - Sara Brenne, Nyhagens trädgård i Marks kommun

Sida 18-19 - Andreas Natt & Dag, Dalstorp

Sida 21 – Mats Bogren, Världscupen i Ulricehamn

Boråsregionen
Sjuhärads kommunalförbund
www.borasregionen.se

KF § 69
KS § 72

DNR KS 154/2019 899

Svar på motion om framtagande av koldioxidbudget för Herrljunga kommun

Sammanfattning

Mats Palm (S) inkom 2019-06-26 med en motion om att ta fram en koldioxidbudget för Herrljunga kommun som kan skapa ett tydligt politiskt ramverk för hur kommunen på ett effektivt sätt kan uppnå Parisavtalets mål. Inom ramen för kommunens arbete med Klimat 2030 antog Herrljunga kommun i december 2020 ett åtagande om att under 2021 anta en koldioxidbudget för kommunen. Förvaltningen föreslår därför att motionen godkänns och att pengar avsätts för genomförande. Västra Götalandsregionens regionstyrelse har beslutat att anta en koldioxidbudget för hela regionen, utifrån en rapport sammanställd av Uppsala universitet (Anderson et al. 2019). Förvaltningen föreslår att Herrljunga kommun låter ta fram motsvarande rapport för kommunen, och utifrån denna antar en koldioxidbudget för det geografiska området Herrljunga kommun med regelbunden revidering utifrån hur utvecklingen fortskrider. Denna kan användas som ett kommunikativt verktyg som kan underlätta för både beslutsfattare och medborgare. Att ta fram en koldioxidbudget ger inget facit till exakt vad vi behöver göra för att begränsa koldioxidutsläppen, men när den antas politiskt ger den en grund att luta sig mot i andra beslutsprocesser genom att visa att påverkan på koldioxidutsläpp är en viktig faktor att ta med i bedömningarna.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse i ärendet daterad 2021-04-08
Kommunfullmäktige § 145/2019-09-16
Motion om koldioxidbudget daterad 2019-06-26

Förslag till beslut

Förvaltningens förslag till beslut:

- Motionen beviljas
- 40 000 kronor beviljas från kommunstyrelsens utvecklingsmedel år 2021 för att finansiera framtagande av koldioxidbudget för det geografiska området Herrljunga kommun.
- Hänsyn tas till kostnad för löpande uppföljning och visualisering av koldioxidbudgeten i kommande års budgetar för kommunstyrelsen. I dagsläget är kostnaden för detta 20 000 kr/år.

Mats Palm (S) bifaller kommunstyrelsens förslag till beslut.

Jacob Brendelius (SD) föreslår att motionen avslås.

Beslutsgång

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att kommunstyrelsen beslutar i enlighet med förvaltningens förslag till beslut.

Fortsättning KF § 69
Fortsättning KS § 72

Kommunstyrelsens beslut

1. 40 000 kronor beviljas från kommunstyrelsens utvecklingsmedel år 2021 för att finansiera framtagande av koldioxidbudget för det geografiska området Herrljunga kommun.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

1. Motionen beviljas.
2. Hänsyn tas till kostnad för löpande uppföljning och visualisering av koldioxidbudgeten i kommande års budgetar för kommunstyrelsen. I dagsläget är kostnaden för detta 20 000 kr/år.

Reservation

Jacob Brendelius (SD) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag.

I kommunfullmäktige bifaller Mats Palm (S) kommunstyrelsens förslag till beslut.

Jacob Brendelius (SD) föreslår att motionen avslås.

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att kommunfullmäktige beslutar i enlighet med kommunstyrelsens förslag till beslut.

KOMMUNFULLMÄKTIGES BESLUT

1. Motionen beviljas.
2. Hänsyn tas till kostnad för löpande uppföljning och visualisering av koldioxidbudgeten i kommande års budgetar för kommunstyrelsen. I dagsläget är kostnaden för detta 20 000 kr/år.

Reservation

Sverigedemokraterna reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag.

Tolkförmedling Väst

PROTOKOLL
Direktionen
2021-05-28
Dnr 21/0001-2

§ 440 Återbetalning av eget kapital

Beslut

Direktionen beslutar att upphäva tidigare beslut avseende återbetalning av eget kapital (§432).

Sammanfattning

Direktionen beslutade på direktionsmötet 26 mars 2021 om att återbetala eget kapital till förbundets medlemmar. En omprövning av nyttjandetiden avseende immateriella tillgångar kommer att göras i samband med delårsbokslutet 2021. Detta innebär att förutsättningarna för avskrivningarna kommer att förändras och det egna kapitalet förväntas nyttjas. Därmed föreslås det tidigare beslutet upphävas avseende återbetalning av eget kapital.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande
- § 432 Återbetalning av eget kapital, dnr 21/0014-2

Beslutet ska skickas till

Förbundsmedlemmarna

Återbetalning av eget kapital

Förslag till beslut

Direktionen beslutar att upphäva tidigare beslut avseende återbetalning av eget kapital (§432).

Sammanfattning av ärendet

Direktionen beslutade på direktionsmötet 26 mars 2021 om att återbetala eget kapital till förbundets medlemmar. En omprövning av nyttjandetiden avseende immateriella tillgångar kommer att göras i samband med delårsbokslutet 2021. Detta innebär att förutsättningarna för avskrivningarna kommer att förändras och det egna kapitalet förväntas nyttjas. Därmed föreslås det tidigare beslutet upphävas avseende återbetalning av eget kapital.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande
- §432 Återbetalning av eget kapital, dnr 21/0014-2

Beslutet ska skickas till

Förbundsmedlemmarna

Åsa Fröding
Förbundsdirektör

BMN § 24 B 11/2021 306

Månadsuppföljning per april

Sammanfattning
Bygg- och miljönämnden redovisar en negativ avvikelse mot budget om 700 tkr för helåret, vilket är 100 tkr bättre än föregående prognos.

Nettoavvikelse från budget per april är -424 tkr, störst negativ avvikelse har räddningstjänst följt av miljö. Miljöenheten har en negativ avvikelse på personalkostnader, räddningstjänsten redovisar negativ avvikelse både på personalkostnader och övriga kostnader.

Beslutsunderlag
Tjänsteskrivelse i ärendet daterad 2021-05-12

Förslag till beslut
Förvaltningens förslag till beslut:
- Månadsuppföljning per april godkänns.
- Förvaltningen återkommer med förslag på åtgärder för att kunna hålla sig inom ramen för tilldelat kommunbidrag.
- Avvikelsen rapporteras vidare till kommunstyrelsen.

Beslutsgång
Ordföranden frågar om förvaltningens förslag till beslut antas och finner att så sker.

Bygg- och miljönämndens beslut
1. Månadsuppföljning per april godkänns.
2. Förvaltningen återkommer med förslag på åtgärder för att kunna hålla sig inom ramen för tilldelat kommunbidrag.
3. Avvikelsen rapporteras vidare till kommunstyrelsen.

Expedieras till Kommunstyrelsen

Boråsregionen
Sjuhärads kommunalförbund

§ 37 Samråd 3 ny stambana Göteborg-Borås

Diarienummer: 2020/SKF0114

Beslut

Direktionen beslutar att presidiet justerar slutligt förslag till skrivelse och därefter översänder föreslaget yttrande som eget yttrande i ärendet

Sammanfattning

Trafikverket har upprättat ett samrådsunderlag för Göteborg-Borås, en del av nya stambanor. Detta är samråd nummer tre och synpunkter ska lämnas senast 11 juni 2021. Boråsregionen väljer att besvara samrådsremissen för att visa på den enighet som råder kring vikten av en ny stambana mellan Göteborg och Borås. Förbundet arbetar aktivt i samverkan med närliggande kommuner, Västra Götalandsregionen, statliga myndigheter och lokalt, regionalt, nationellt och internationellt näringsliv för en snabb utbyggnad av järnvägskapaciteten mellan Borås och Göteborg.

Boråsregionen står bakom den formulering som är framtagen inom den politiska samrådsgruppen för Göteborg – Borås i samband med samråd 1.

Boråsregionen vill betona följande

- Det högst prioriterade förslaget som presenteras i samråd 3 ligger helt i linje med de prioriteringar förbundet framfört både under lokaliseringsarbetet och i tidigare samråd.
- Tempot i det fortsatta arbetet behöver fortsatt vara högt för att möjliggöra en tidig byggstart.
- I kommande förslag till nationell plan är det viktigt att inkludera projektet Göteborg – Borås som helhet, att det ryms inom kommande planperiod 2022–2033 samt är fullt finansierat. Dessutom behöver förstärkningsåtgärder på befintlig Kust till kustbana samt kopplingspunkten vid Mölnlycke ingå.
- För att uppnå en överflyttning av resenärer till tåg vid de nya stationerna behöver kopplingar från närliggande kommuner ses över och kompletteras. Det är viktigt att de nya stationerna utvecklas till attraktiva kollektivtrafiknoder.
- Vikten av en fortsatt utbyggnad av ny järnväg mot Jönköping och Stockholm via Ulricehamn.
- I det fortsatta arbetet behöver ett triangelspår söder om Borås utredas för att koppla samman den regionala trafiken mellan Borås, Ulricehamn och Jönköping.

Yttrandet kompletteras med skrivningar gällande bytesmöjligheter till övriga tågbanor från Borås C, fortsatt utredning av kopplingspunkt väster om Bollebygd samt omformulering i stycket Fortsättning österut.

Expedieras till

Trafikverket
Medlemskommunerna

Boråsregionen
Sjuhärads kommunalförbund

Yttrande
Datum: 2021-06-08
Diarienummer: 2020/SKF0114

Karin Björklind, Regionutvecklare
karin.bjorklind@borasregionen.se
Telefon: 0766-08 41 12

Yttrande till Trafikverket
Trafikverket, ärendenummer TRV 2021/23920

Yttrande Samråd 3 Ny stambana Göteborg-Borås

Boråsregionen Sjuhärads kommunalförbund (Boråsregionen) har möjlighet att lämna synpunkter i samråd 3 för ny järnväg Göteborg-Borås, en del av nya stambanor, senast den 11 juni. Samråd 3 innehåller samrådsunderlag för lokaliseringsutredningen och beskriver Trafikverkets förslag på rangordning av korridorer och stationslägen för den nya järnvägen Göteborg – Borås.

Boråsregionen väljer att besvara samrådsremissen för att visa på den enighet som råder kring vikten av en ny stambana mellan Göteborg och Borås. Förbundet arbetar aktivt i samverkan med närliggande kommuner, Västra Götalandsregionen, statliga myndigheter och lokalt, regionalt, nationellt och internationellt näringsliv för en snabb utbyggnad av järnvägskapaciteten mellan Borås och Göteborg.

Längs stråket Göteborg-Borås pågår sedan ett antal år ett omfattande arbete med att utveckla den regionala samhällsplaneringen. Tillsammans har kommuner och kommunalförbund utarbetat en gemensam målbild för bostadsbyggande, näringslivsutveckling och social hållbarhet i stråket. Det råder full politisk enighet om målbilden och akademi, näringsliv, kommuner och Västra Götalandsregionen är alla involverade i arbetet. En integrerad och utbyggd järnvägstrafik är en förutsättning för att nå målen.

Boråsregionen står bakom den formulering som tidigare är framtagen inom den politiska samrådsgruppen för Göteborg – Borås

”En tidig byggstart är prioriterat. Den anläggning som är beslutad och finansierad i gällande nationell plan 2018–2029 ska planläggas. Detta innebär att lokaliseringsutredningen Göteborg-Borås ska drivas i enlighet med Trafikverkets positionspapper daterat 2018-10-05, där korridorer utformas och prövas utifrån stationsorterna Mölndal, Landvetter flygplats och Borås.
Vid korridorvalet öster om Mölnlycke bör en framtida station vid Landvetter södra, på bibana alternativt huvudspår, inte omöjliggöras. För att skapa tydlighet i vad som ska planläggas och säkerställa förutsättningar för av Trafikverket redovisad tidplan, ska eventuellt tillkommande station vid Landvetter södra planläggas och finansieras separat.”

Boråsregionens synpunkter på samrådsremiss 3

Ny järnväg Göteborg - Borås är Boråsregionens högst prioriterade infrastrukturobjekt och förbundet är positiv till det högst prioriterade förslaget som presenteras i samråd 3. Förslaget ligger helt i linje med de prioriteringar förbundet framfört både under lokaliseringsarbetet och i tidigare samråd. Med en restid på 35 minuter, ett centralt stationsläge i Borås, stationsläge under Landvetter flygplats och vidare via Mölndal uppnås såväl hållbarhet som stora och viktiga samhällsnyttor.

Behovet av att erbjuda hållbara resor och minska belastningen på befintlig transportinfrastruktur är akut och därför är det viktigt att Trafikverket i det kommande förslaget till nationell plan inkluderar projektet Göteborg – Borås som helhet och att det ryms inom kommande planperiod 2022 – 2033.

För att realisera utformningen på det sätt som Trafikverket presenterar i samråd 3 är det viktigt att beslut om finansieringen medger det. Dessutom behöver förstärkningsåtgärder på befintlig Kust till kustbana samt kopplingspunkten vid Mölnlycke ingå i kommande nationell plan. Det är också viktigt att det fortsatta arbetet fortsätter i ett högt tempo för att möjliggöra en tidig byggstart.

Det är viktigt att de nya stationerna utvecklas till attraktiva kollektivtrafiknoder som skapar möjligheter för resenärer att på ett smidigt sätt byta mellan olika regionala tågbanor eller andra hållbara färdmedel. Boråsregionen anser därför att Trafikverket i det fortsatta arbetet utreder formerna för byten i syfte att uppnå en ökad tillgänglighet för resenärer i hela regionen.

Förstärkningsalternativet
Det är positivt att Trafikverket inom ramen för åtgärdsvalsstudien stråket Göteborg-Borås har utrett förstärkningar på den befintliga kust till kustbanan mellan Göteborg-Borås, samt den koppling som föreslås mellan befintlig bana vid Mölnlycke. I korthet innebär det att med mindre åtgärder stärka kapaciteten på befintlig järnväg mellan Göteborg-Borås och koppla samman den med en ny stambana vid Mölnlycke. Med förstärkningsalternativet i kombination med ny stambana kan resandet öka från dagens 7 miljoner kollektivtrafikresor/år till 17–19 miljoner resor/år. För att detta ska kunna genomföras är det angeläget att projektet ny stambana Göteborg – Borås kompletteras med förstärkningsalternativet i samband med den revidering av nationell plan som nu pågår.

För att nå den fulla potentialen av en ny stambana och ett ökat resande anser Boråsregionen att förstärkningsalternativet bör kompletteras med möjligheter att tillföra ytterligare en kopplingspunkt mellan Kust till kustbanan och den nya stambanan väster om Bollebygds tätort.

Fortsättning österut
Det är viktigt att påbörja den fortsatta utbyggnaden mot Jönköping och Stockholm via Ulricehamn för att möjliggöra för pendlingsresor och på så sätt få arbetsmarknadsregioner att växa samman. Lokaliseringsutredningen Göteborg-Borås har uppdraget att koppla ihop de två största städerna i Västra Götaland. I Borås föreslås två alternativa stationslägen (B11A och B4). Boråsregionen tillstyrker förlaget då båda alternativen möjliggör vidare utbyggnad av ny järnväg till Jönköping via Ulricehamn.

En möjlighet för lokaliseringen av järnvägssträckan österut är att anlägga ett triangelspår som kopplar ihop den regionala trafiken mellan Ulricehamn, Jönköping och Borås på befintlig station i Borås C. Spåret följer Kust till kustbanans sträckning från Borås C för att därefter kopplas på huvudbanan sydost om Borås. Denna sträcka finns inte med i de kvarvarande korridoralternativ inom utredningsområdets östra del men behöver utredas i det fortsatta arbetet.

SN § 79 DNR SN 95/2021

Driftskostnader och behov på nya Hagens demenscentrum

Sammanfattning

Planering och projektledning pågår för utbyggnaden av Hagens äldreboende till ett demenscentrum. Utbyggnaden medför att 48 nya demensplatser skapas på Hagen. För ledning av projektet finns ett antaget projektdirektiv som är det styrdokument som riktar sig till projektledaren och utgör underlag för projektering och genomförande av projektet i sin helhet. I projektdirektivet framgår befogenheter, avgränsningar, förväntningar och resurser för projektet. I beslutat projektdirektiv fanns inget underlag för driften av nya Hagen. Förvaltningen har tagit fram en skrivelse med information om kommande behov och driftskostnader när nya Hagen tas i full drift, vilket kan vara ett stöd i kommande budgetprocess.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse i ärendet daterad 2021-05-18
Skrivelse om nya Hagens driftskostnader daterad 2021-05-18

Förslag till beslut

Förvaltningens förslag till beslut:

- Socialnämnden lägger informationen till handlingarna och skickar informationen vidare till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förvaltningens förslag till beslut antas och finner att så sker.

Socialnämndens beslut

1. Informationen läggs till handlingarna och skickas vidare till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige (bilaga 1, SN § 79/2021-06-08).

Expedieras till: Tekniska förvaltningen
För kännedom till: Kommunstyrelsen, kommunfullmäktige

Drift nya Hagen

2021-05-18

Inledning

Demens är ett samlingsnamn och en diagnos för en rad symptom som yttrar sig på olika sätt vanligen försämras minnet och förmågan att planera och genomföra vardagliga sysslor. Språk, tidsuppfattning och orienteringsförmåga är andra s k *kognitiva förmågor* som påverkas negativt.

Flera har utåtagerande beteende som kräver mänsklig närvaro för att avleda och skydda övriga boende. Personal måste finnas tillgänglig för att kunna ge stöd och hjälp oavsett tid på dygnet. Personer med demenssjukdom eller demensliknande tillstånd behöver i regel omfattande vård- och omsorgsinsatser, på natten såväl som på dagen. De behöver ofta hjälp av personalen vid oro och för personlig omvårdnad. Vissa kan inte lämna sängen utan hjälp av personal, medan andra vandrar runt nattetid. Det innebär att bemanningen måste vara sådan att personal finns tillgänglig för att ge det stöd och den hjälp de äldre behöver, när de behöver det. Det måste också finnas den kompetens som behövs.

Inspektionen för vård och omsorg (IVO) har under flera år uppmärksammat att bemanningen återkommande är otillräcklig nattetid på äldreboenden runt om i landet. Detta har även lyft i årliga rapporter till regeringen 2019, 2018, 2017 och 2016 om allvarliga konsekvenser när hjälp och stöd inte finns tillgängligt.

På boendena ska det finnas personal dygnet runt som utan dröjsmål kan uppmärksamma om en boende behöver hjälp och stöd. IVO ser vid tillsyn att boendeenheter lämnas helt obemannade under långa perioder. När personalen lämnar avdelningen låser de ofta dörren för att de äldre inte ska kunna gå ut och därmed gå vilse eller skada sig. Men när personalen lämnar en låst demensavdelning eller en avdelning där det vistas personer som inte på egen hand kan öppna dörren, är de boende att betrakta som inlåsta (om de inte utan dröjsmål kan få assistans med att öppna dörren eller få annan hjälp och stöd). Det är en åtgärd som saknar stöd i lagen och inte rimmar med kraven på integritet, värdigt liv och god kvalitet.

1. Antalet platser

Idag finns 31 demensplatser på Hagen samt 22 platser på Hemgården, d.v.s. totalt 53 demensplatser i kommunen. Tidvis har fler platser tillskapats, men dessa har saknat finansiering i budget. Efter ombyggnationen av Hagen kommer det finnas 79 demensplatser på Hagen. I dagsläget är det oklart vad som kommer att hända med demensavdelningarna på Hemgården, men inom ramen för den här rapporten antas att det i alla fall inte finns några demensplatser där. Netto utökas alltså antalet demensplatser med 26 i kommunen.

Tabell 1. Antal demensplatser i kommunen

	Idag	*Sen*	*Förändring*
Hagen	31	79	48
Hemgården	22	0	-22
Totalt	**53**	**79**	**26**

Utöver demensplatserna finns idag även 8 korttidsplatser på Hagen, vilket kommer att bli 9. Den dagträff som idag bedrivs på Stationsvägen kommer att flytta in på nya Hagen, och kompletteras med 3 växelvårdsplatser.

EL-H S

Tabell 2. Övriga platser på Hagen

	Idag	*Sen*	*Förändring*
Korttidsplatser	8	9	1
Dagträff	-	-	-
Växelvård	0	3	3
Totalt	**8**	**12**	**4**

För kommunen som helhet ökar alltså antalet demensplatser med 26, 3 växelvårdsplatser, plus 1 korttidsplats, sammanlagt 30 platser.

2. Befintlig budget

Kostnaderna för särskilt boende utgörs till 70% av personalkostnader. De kostnader som inte är personalkostnader får också sägas vara förhållandevis fasta och svåra att påverka i någon större omfattning.

Diagram 1. Kostnader särskilt boende – Budget 2021

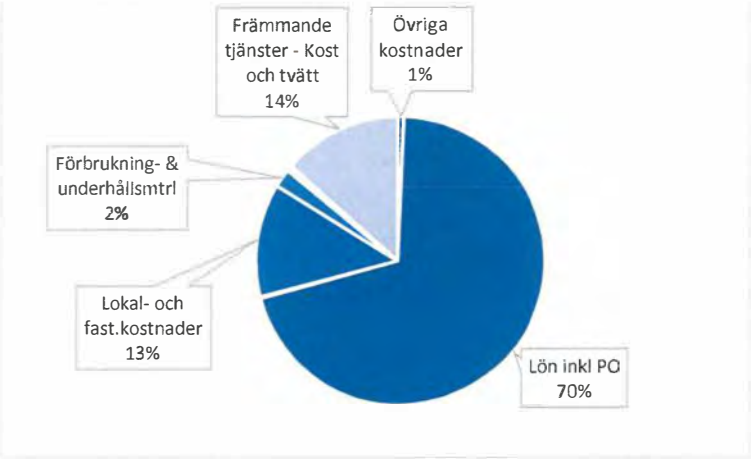

Dagens personalbudget baseras på nyckeltalet *0,64 årsarbetare/demensplats.* Korttidsvården är utöver detta förstärkt med 0,5 årsarbetare. Motsvarande tal för de somatiska platserna är *0,53 årsarbetare/plats*. Nattbemanningen ingår inte i dessa nyckeltal, utan den beräknas istället utifrån hur många personer som krävs varje natt för att kunna hålla en god uppsikt över boendet. I dagsläget är det 3 personal/natt på Hagen och 4 personal/natt på Hemgården. Natten är inte heller uppdelad utifrån demens/somatik/korttidsvård, utan utifrån lokal Hagen/Hemgården.
För tydlighetens skull kan sägas att enheten *årsarbetare* i det här sammanhanget inte är det samma som en heltidstjänst, utan en heltidstjänst som ersätts vid frånvaro, d.v.s. inkl. semestervikarie och en viss mängd sjukvikarier.

Tabell 3a. Personalbudget i årsarbetare 2021

Dag	*Platser*	*Budget (ÅA)*
Demens	53	33,92
Korttid	8	5,62
Somatik	29	15,37
Totalt	**90**	**54,91**

Natt	*Platser*	*Budget (ÅA)*
Hagen	39	5,77
Hemgården	51	7,71
Totalt	**90**	**13,48**

Tabell 3b. Personalbudget Hagen och Hemgården 2021, 2020 års lönenivå

	Budget (ÅA)	*Budget Tkr/ÅA*	*Budget Tot, tkr*
Dag	54,91	578	31 836
Natt	13,48	712	9 592
Totalt	**68,39**	**605**	**41 428**

Faktisk kostnad per årsarbetare varierar på grund av lönenivå och ålder, då fler semesterdagar ger högre vikariekostnader. På grund av högre OB-ersättning är kostnaden per årsarbetare också högre för nattbemanningen. Dessa genomsnittsbelopp för dag- respektive nattbemanning används dock för beräkning av framtida kostnad.

3. Kommande budgetbehov

Alla belopp i kommande avsnitt är angivna i 2020 års pris- och lönenivå. Beroende på när kostnadsökningen inträffar behöver alltså beloppen räknas upp till pris- och lönenivån för aktuellt år.

Enligt planen tillskapas 48 demensplatser, uppdelat på fyra avdelningar med 10 platser och en med 8 platser. Dessutom planeras 3 växelvårdsplatser i anslutning till de nya lokalerna för dagträffen, samt en korttidsplats till. Beräkningen av kommande budgetbehov bygger på samma personaltäthet som idag (*0,64),* med undantag för den avdelningen med 8 platser. Det är helt enkelt inte möjligt att bemanna mindre än 5,76 utan att det blir ensamarbete, och då blir det en personaltäthet på 0,72. 5,76 årsarbetare motsvarar alltså två personal från morgon till kväll varje dag.
Möjligheten att även bygga 10 platser i den avdelningen begränsas av tomtens kapacitet.

De 3 växelvårdsplatserna motsvarar 1,92 årsarbetare, men då är tanken att de enbart avser att komplettera dagträffens bemanning med kvällspersonal.

Verksamheten bedömer att det kommer krävas 8 personal/natt, det vill säga 5 fler eller 9,63 årsarbetare mer än idag vid full drift. Detta innebär en högre personaltäthet nattetid än idag, motsvarande 1 person/natt, 1,92 ÅA eller 1 367 tkr/år. Det har genomförts ytterligare en analys för att se om det går att minska nattbemanningen till en lägre nivå. Slutsatsen är dock att utifrån kraven från IVO som ni kunde läsa om i inledningen får man inte lämna en demensavdelning obemannad och då krävs en bemanning om minst 8 personal. På Hemgården idag går det att gå runt på en lägre personalbemanning då personalen kan lämna de somatiska avdelningarna obemannade där finns inte lika höga krav på bemanning som på demensavdelningar därav högre personaltäthet när vi renodlar ett boende till demens.

Totalt beräknas personalkostnaderna på Hagen öka med 26 4622 tkr för 48 demensplatser, 1 korttidsplats och 3 växelvårdsplatser. Detta är en högre personalkostnad/plats än idag.

FL AS

Tabell 4. Personalbudget nya Hagen full drift

	Platser	ÅA/plats	ÅA, tot	Kostnad (tkr)	Tkr/plats
Enehagen	11	0,64	7,04		
Björkhagen	11	0,64	7,04		
Ekhagen	9	0,64	5,76		
Ny	10	0,64	6,40		
Ny	10	0,64	6,40		
Ny	10	0,64	6,40		
Ny	10	0,64	6,40		
Ny	8	0,72	5,76		
Furuhagen korttid	8	0,64	5,62		
Korttid (Ny)	1	0,64	0,64		
Växelvård (Ny)	3	0,64	1,92		
Natt	*39*	*0,15*	5,77		
Natt (Ny)	*52*	*0,19*	9,63		
Befintlig budget	**39**	***0,80***	**31,23**	**19 494**	**500**
Nya platser	**52**	***0,84***	**43,55**	**26 462**	**509**
Totalt	**91**	***0,82***	**74,78**	**45 956**	**505**

Som planeringen ser ut i dagsläget så flyttas demensplatserna på Hemgården till Hagen när de nya avdelningarna står färdiga, och det finns i dagsläget inga planer på vad det ska finnas för verksamhet där istället. Budgeten för demensplatserna på Hemgården kan alltså tas bort/flyttas över till Hagen.

Tabell 5. Delfinansiering, platser från Hemgården

	Platser	ÅA/plats	ÅA, tot	Kostnad (tkr)	Tkr/plats
Hemgården					
demens	-22	0,64	-14,08	-7 765	
Natt	-22	*0,18*	-3,86	-2 748	
Totalt	**-22**	***0,81***	**-17,94**	**-10 513**	**478**

Utöver personalbudget för direkt bemanning så innebär fler anställda att ytterligare en enhetschef kommer behöva tillsättas för att ha ett rimligt antal anställda per chef. Kostnaden för en chef uppskattas till ca 765 tkr.

Lokalkostnader

Hyran kommer att beräknas av Tekniska framförallt utifrån investeringsutfallet. Även lokalvård och vaktmästerikostnader beräknas av Tekniska, samt hur dessa påverkas på Hemgården vid utflytt.

Kosten

Den största kostnadsposten efter personal- och hyreskostnader är kosten. Dygnskostnadspriset/plats 2020 var 174,60 kr, vilket ger en årskostnad på 63,7 tkr/plats. Till det kommer 29 tkr per avdelning i pedagogiska måltider. Kostnaden täcks huvudsakligen av den måltidsavgift som de boende betalar på 5005 kr/månad (60,1 tkr/år). Om kostpriset påverkas på något annat sätt än ordinarie uppräkning behöver undersökas av Tekniska.

RL AS

Övriga kostnader

Budget för övriga kostnader på befintliga avdelningar på Hagen uppgår till 1 272 tkr 2020, eller 32 tkr/plats. Det rör sig främst om tvätt, förbruknings och skyddsmaterial, och det kan antas att kostnaden utvecklas proportionerligt utifrån antalet platser.

Omsorgsavgifter

De boende betalar en avgift för den omsorg de får i boendet. Den uppgår år 2020 till 2 125 kr/månad, men sätts ner utifrån den individuella inkomsten och avgiftsutrymmet. I nuläget räknar vi med ca 830 kr/månad och boende i budget.

Hyresintäkter

Vilken hyra kommunen ska ta ut av de boende behöver utredas närmare.

Sammanfattning budgetbehov

Sammanfattningsvis ökar driftsnettokostnaderna, i 2020 års pris- och lönenivå, med 18,8 mnkr (se bilaga) exklusive lokalkostnader vid full drift. Beroende på i vilken takt boendet tas i drift uppstår kostnaderna i olika "trappsteg". Som exempel finns i tabellbilagan ett scenario där boendet tas i drift i tre steg. Steg 1 öppnar 3 avdelningar med 10 platser styck samt växelvården med 3 platser, samtidigt som de demensplatser som idag finns på Hemgården stänger. Netto tillkommer alltså 11 platser i steg 1. Därefter öppnar resterande två avdelningar i steg 2 och 3.

De olika budgetposterna hanteras på lite olika sätt för Socialnämndens tilldelning i kommunbudgeten. Merparten av finansieringen sker genom den demografimodell som kommunen tillämpar. Den del som gäller lokalkostnader och hyresintäkter hanteras dock separat, genom att nämnden får täckning för faktiska ökade respektive minskade nettokostnader. Detta innebär i scenariot i tabellbilagan att Socialnämnden får tilldelning för de fulla ökade kostnaderna för hyra, lokalvård och vaktmästeri vid driftstart. Sedan får nämnden avdrag för ökade hyresintäkter i takt med att fler avdelningar öppnar.

Övriga kostnader, framförallt personalkostnader, finansieras av demografimodellen. Dessa kostnader förväntas öka med 17,5 mnkr i och med att nya Hagen tas i drift. Demografitilldelningen är mellan åren 2021-2030 30,5 mnkr i 2020 års prisnivå, utifrån nuvarande befolkningsprognos och en ökning av antalet över 80 år med 277 individer. Med andra ord tas 57% av demografitilldelningen i anspråk för de nya platserna på Hagen, och 13,0 mnkr återstår för att hantera övriga behov som uppstår till följd av att antalet äldre blir fler, till exempel inom somatiskt boende, hemtjänst samt hälso- och sjukvård. Detta kan jämföras med de ca 36% av vård- och omsorgsbudgeten som idag går till SÄBO demens och korttidsvård.

RL AS

Hagen - Nya platser	Vid öppnande		Steg 2		Steg 3		Totalt – full drift		Hanteras i kommunbudget genom:
Intäkter									
Hyresintäkter	34 platser	??	10 platser	??	8 platser	??	54 platser	??	Föränd.kost pga inv
Kostavgifter	34 platser	2 043 tkr	10 platser	601 tkr	8 platser	481 tkr	54 platser	3 125 tkr	Demografimodell
Omsorgsavgifter	34 platser	340 tkr	10 platser	100 tkr	8 platser	80 tkr	54 platser	520 tkr	Demografimodell
Summa intäkter		**2 383 tkr**		**701 tkr**		**561 tkr**		**3 645 tkr**	
Kostnader									
Lön EC								765 tkr	Demografimodell
Lön dagpersonal	21,76 åa	12 577 tkr	6,40 åa	3 699 tkr	5,76 åa	3 329 tkr	33,92 åa	19 606 tkr	Demografimodell
Lön nattpersonal	5,79 åa	4 122 tkr	1,92 åa	1 367 tkr	1,92 åa	1 367 tkr	9,63 åa	6 857 tkr	Demografimodell
Hyreskostnad		??						??	Föränd.kost pga inv
Lokalvård		??						??	Föränd.kost pga inv
Vaktmästeri		??						??	Föränd.kost pga inv
Kost	34 platser	2 224 tkr	10 platser	666 tkr	8 platser	539 tkr	54 platser	3 370 tkr	Demografimodell
Övriga kostnader	34 platser	1 088 tkr	10 platser	320 tkr	8 platser	256 tkr	54 platser	1 664 tkr	Demografimodell
Summa kostnader		**20 012 tkr**		**6 052 tkr**		**6 256 tkr**		**31 497 tkr**	
Hemgården – platser utgår									
Intäkter									
Hyresintäkter	-22 platser	-1 296 tkr							Föränd.kost pga inv
Kostavgifter	-22 platser	-1 322 tkr							Demografimodell
Omsorgsavgifter	-22 platser	-220 tkr							Demografimodell
Summa intäkter		**-2 838 tkr**							
Kostnader									
Lön dagpersonal	-14,08 åa	-7 758 tkr							Demografimodell
Lön nattpersonal	-3,86 åa	-2 760 tkr							Demografimodell
Kost	-22 platser	-1 459 tkr							Demografimodell
Övriga kostnader	-22 platser	-704 tkr							Demografimodell
Summa kostnader		**-12 681 tkr**							

	Vid öppnande		Steg 2		Steg 3		Totalt – full drift	
Netto Hagen	+34 platser	17 628 tkr	+ 10 platser	5 351 tkr	+ 8 platser	5 696 tkr	+52 platser	27 852 tkr
Netto Hemgården	-22 platser	-9 843 tkr	-	-	-	-	-22 platser	-9 843 tkr
Netto totalt	**+12 platser**	**7 785 tkr**	**+10 platser**	**5 351 tkr**	**+ 8 platser**	**5 696 tkr**	**+30 platser**	**18 832 tkr**
Därav demografifinansierat		***6 489 tkr***		***5 351 tkr***		***5 696 tkr***		***17 536 tkr***

SN § 76 DNR SN 16/2021

Uppföljning av handlingsplan för att hantera utmaningar i budget och verksamhetsplan 2021

Sammanfattning
Socialnämnden har gett socialförvaltningen i uppdrag att uppdatera framtagen handlingsplan i samband med månadsuppföljningarna per den sista april, sista juli och sista oktober, med de åtgärder och konsekvenser som behöver vidtas för att få en budget i balans 2021.

Vid sammanställning av helårsprognos för 2021 per slutet av april har nya utmaning framkommit. Det handlar framför allt om kostnader för insatser enligt LSS, som sticker ut jämfört med den prognos som gjordes vid budgetårets ingång. Det finns också en risk för tillkommande kostnader för bemanningssjuksköterskor under semesterperioden. Alla ordinarie tjänster är dock tillsatta.

Beslutsunderlag
Tjänsteskrivelse i ärendet daterad 2021-05-24

Förslag till beslut
Förvaltningens förslag till beslut:
- Socialnämnden antar den uppdaterade handlingsplanen för att hantera utmaningar i budget och verksamhetsplan 2021.

Beslutsgång
Ordföranden frågar om förvaltningens förslag till beslut antas och finner att så sker.

Socialnämndens beslut
1. Den uppdaterade handlingsplanen för att hantera utmaningar i budget och verksamhetsplan 2021 antas.

För kännedom till: Kommunstyrelsen

HERRLJUNGA KOMMUN

SOCIALFÖRVALTNINGEN
Sandra Säljö

Tjänsteskrivelse
2021-05-24
DNR SN 26/2021

Uppdaterad handlingsplan per april, för att hantera utmaningar i budget och verksamhetsplan 2021

Sammanfattning

Socialnämnden har gett socialförvaltningen i uppdrag att uppdatera framtagen handlingsplan i samband med månadsuppföljningarna per den sista april, sista juli och sista oktober, med de åtgärder och konsekvenser som behöver vidtas för att få en budget i balans 2021.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse i ärendet daterad 2021-05-24

Förslag till beslut

Socialnämnden antar den uppdaterade handlingsplanen för att hantera utmaningar i budget och verksamhetsplan 2021.

Sandra Säljö
Socialchef

Expedieras till:
För kännedom till: Kommunstyrelsen

Bakgrund

Socialnämnden har gett socialförvaltningen i uppdrag att ta fram en handlingsplan som presenterar de åtgärder och konsekvenser som måste vidtas för att få en budget i balans 2021 och beslutat att den ska uppdateras och rapporteras i samband med månadsuppföljningarna per den sista april, sista juli och sista oktober 2021.

Förvaltningen vidtog under 2020 ett flertal olika åtgärder för att nå målet med en budget i balans. Den handlingsplan som upprättades under 2020 i syfte att följa upp åtgärder för budget i balans följts upp och kontinuerligt justerats under hela budgetåret.

Ett beslut som fattades under 2020 om anställnings- och inköpsstopp har kvarstått under hela första kvartalet 2021.

Nedan presenteras de omständigheter som socialförvaltningen bedömer är huvudsakliga utmaningar och som är kända just nu. Eftersom socialförvaltningen arbetar med biståndsbedömda beslut som förändras efter faktiska behov hos kommunens medborgare, beslut som förvaltningen enligt lag är skyldiga att verkställa, kan förändringar i behovsunderlaget påverka prognosen.

Tillkommande utmaningar vid prognos per den siste april 2021

Vid sammanställning av helårsprognos för 2021 per den siste april framkommer följande utmaningar. Det är framförallt kostnaderna för insatser enligt LSS som sticker ut jämfört med den prognos som gjordes vid budgetårets ingång. Dessa finns beskrivna nedan under placeringskostnader.

Det finns också en risk för tillkommande kostnader för bemanningssjuksköterskor under semesterperioden men glädjande är att alla ordinarie tjänster är tillsatta.

.

Utmaningar och möjligheter – uppdaterad per den siste april 2021

1. PANDEMI – CORONA

- KOSTNADER PÅ GRUND AV PANDEMIN

Under 2020 har kommunen kunnat återsöka Corona-relaterade kostnader. Kommunen har under mars-juli 2020 fått täckning för dessa kostnader med 90%. Corona-relaterade kostnader förväntas fortsätta genereras under 2021 för bland annat skyddsutrustning, provtagning, smittspårning, vaccination och eventuella utökade personalkostnader.

Vidtagna och planerade åtgärder februari: Förvaltningen bevakar utvecklingen och kommer att återsöka medel för dessa kostnader om den möjligheten erbjuds även under 2021.

Planerade åtgärder per april: Medel för 2020 om 1700 tkr som inkom i januari 2021 används för att täcka corona-relaterade kostnader. Per sista april uppgår dessa kostnader till 1200 tkr. Förvaltningens förhoppning är att kostnaderna avstannar något men om kostnaderna fortsätter på samma höga nivå beräknas kostnaderna uppgå till 3600 tkr. Förvaltningen fortsätter att bevaka om nya statsbidrag tillkommer för att täcka dessa kostnader samt använder befintligt statsbidrag inom äldreomsorgen för att täcka kostnaderna.

2. VÅRD OCH OMSORG

- SÄBO

Den nyöppnade SÄBO-enheten för demens på Solhagen har ingen driftsbudget. Verksamheten är helt beroende av aviserade statsbidrag för 2021. Medel har tilldelats i budget för förändringar enligt demografiska förändringar i befolkningen för 2021. Demografimodellen visar dock på ett mindre behov än vad som är faktiskt behov hos medborgarna i kommunen vilket medför att faktiska kostnader inte täcks av de tillskjutna medlen.

Planerade och vidtagna åtgärder per februari: På grund av lediga demensplaster på Hemgården och Hagen har Solhagen stängts under februari månad. De kostnader som Solhagen genererar 2021 uppskattas till ca 1 500 tkr och kommer att finansieras via statsbidrag för vård och omsorg av äldre.

Planerade och vidtagna åtgärder per april: Prognosen är en budget i balans per sista april.

- HEMTJÄNST

Hemtjänst har under året 2020 stadigt minskat. Förvaltningen vet dock inte om det rör sig om ett minskat behov hos befolkningen i Herrljunga eller om det rör sig om att de äldre inte vill ha hjälp av hemtjänstpersonal i Coronatider då rädslan finns att bli smittad. Om pandemin lägger sig under 2021 kan det finnas ett ökat behov av hemtjänst igen.
Behov finns av att fortsatt se över och skapa strukturer för att kunna schemalägga optimalt. Behov finns även av att samplanera i syfte att använda befintliga personalresurser så effektivt som möjligt över enhetsgränserna.

Planerade och vidtagna åtgärder per februari: Dialog med de tre hemtjänstcheferna har skett via månadsuppföljningar. I månadsuppföljning februari framkommer att hemtjänsten Ljung återigen uppvisar ett underskott. Nytt möte har genomförts för genomlysning tillsammans med EC, VC och controller. Vid denna genomlysning framkommer en viss övertalighet som hanteras genom att inte ersätta en personal som slutar i mars. Åtgärder är att planera ut resurspassen i samplanering inom hela hemtjänst. Hemtjänsten Ljung skall införa fasta schema då detta underlättar planeringen. Hemtjänstenheterna totalt visar en prognos i nivå med budget. Samlokalisering av hela hemtjänsten till Herrljunga planeras. Alla tre EC skall fortsätta arbeta tillsammans för att planera ut resurspass gemensamt.

Planerade och vidtagna åtgärder per april: Företaget Ensloution kommer att göra en genomlysning av kostnader per brukare inom hemtjänsten. Prognosen är en budget i balans per sista april.

3 INDIVID OCH FAMILJEOMSORGEN (IFO)

- PERSONALBUDGET IFO

IFO har haft mycket svårt att behålla personal över tid. Personalomsättningen har stadigt fortsatt under 2020 och fortsätter in i 2021. För att klara verksamhetens ansvar utan att ta in konsulter har en viss överanställning gjorts på förvaltningen med 2 socialsekreterartjänster. Det framgår tydligt dock utifrån belastningen på handläggarna att dessa tjänster skulle behöva permanentas för att; få en rimlig arbetsbelastning, våra medarbetare ska vilja stanna kvar och för att undvika att behöva ta in konsulter. Det finns idag inte budgetmedel till 2 överanställningar. Socionomer är ett bristyrke vilket också gjort att kostnaderna för fastanställda socionomer dessutom stadigt har ökat.

Vidtagna åtgärder: En genomgång av befintliga personalresurser inklusive tjänstledigheter har gjorts. Enligt denna beräkning klarar verksamheten att inrymma de överanställningar som gjorts. Det förutsätter dock att beviljade tjänstledigheter under 2021 kvarstår. Under de första kvartalet 2021 har verksamheten utrymme för att till viss del täcka vakanser med konsulter vilket kommer att rymmas inom budget.

Som ett led i att komma tillrätta med den höga personalomsättningen är den pågående processen kring att tillgodose IFOs behov av ändamålsenliga lokaler en viktig faktor. Om avtal om nya lokaler görs under 2021 kommer det att medföra en högre kostnad. Den eventuellt ökade kostnaden kommer att tas med i driftsäskanden till 2022. Beslut har fattats om nya lokaler för IFO vilket kommer att ge oss möjlighet att skapa en god arbetsmiljö och därmed minska risken för att den faktorn påverkar personalomsättningen negativt.

IFO har haft två socialsekreterartjänster bemannade med konsulter under pågående rekryteringar av flertalet olika tjänster. Från och med april finns inga konsulter i verksamheten. Flera av de vakanser som fanns runt årsskiftet är nu tillsatta och några är redan på plats.

Planerade åtgärder februari: Fortsatt genomgång av personalbudget med anledning av den överanställning som finns på IFO. Under det fortsatt arbetet med personalbudgeten hålls en av dessa extra tjänster vakant.

IFO ska planera för och genomföra byte av lokaler. Ett roligt och inspirerande arbete men också ett arbete som kräver resurser. I dagsläget bedömer förvaltningen att nödvändiga resurser ska kunna hanteras inom ram och genom det nya hyresavtalet.

Planerade åtgärder april: Högarbetsbelastning på barn och familj gör att konsultkostnader kvarstår fram till sista juni. Nya omfattandekostnader tillkommer för IFOs lokaler bl.a. brand-, inbrott- och personlarm samt IT-infrastruktur är några av de tillkommande delarna.

- PLACERINGSKOSTNADER

IFOs budget för placerade barn, om inga nya placeringar alls tillkommer under 2021, kan budgeten för familjehemsplacerade barn hållas, tillkommer en placering håller inte budget. Förvaltningen saknar helt gummiband. Lika gäller för placeringar på HVB för både barn och vuxna, tillkommer ytterligare placering finns ingen möjlighet att klara budgeten.

Planerade åtgärder januari: Kostnaderna för placeringar följs i månadsuppföljningar där prognosen justeras månadsvis. Prognos januari 2021 ligger på – 1100 tkr/år.

Vidtagna åtgärder och nuläge per den siste februari:
Ett konsulentstött familjehem har övergått i eget kontrakterat familjehem vilket både sänker kostnaderna och möjliggör ett ökat kvalitativt och nära samarbete mellan handläggare och familjehem. Tidigare har kommunen haft två jourhemsplatser, en utav dessa platser är nu uppsagd. Köpta insatser i form av gruppbostad ökar och prognostiserad årskostnad per februari är 1 500 tkr, vilket beror på en tillkommande placering samt en befintlig som omplacerats hösten 2020 och inte tillskjutits medel i budget. Dessa kostnader konteras under IFO vuxen Korttidsvistelse prognostiseras ett underskott på 1 200 tkr beroende på tillkommande ärenden. Flera av dessa är ej verkställda ännu, men är prognostiserade att starta upp under 2021. Dessa kostnader konteras under IFO vuxen. Prognos per den siste februari visar ett underskott på –1900 tkr totalt för alla placeringar (barn, vuxen och LSS).

Planerade åtgärder per februari: Kostnaderna för placeringar följs i månadsuppföljningar där prognosen justeras månadsvis. Det pågår ett arbete med att se över framtida insatser inom LSS på hemmaplan.

Planerade åtgärder per april: Höga placeringskostnader kvarstår och nya kostnader har tillkommit, prognos per sista april visar ett underskott på -6100 tkr/år. Sedan februari har barn och familj ett nytt stort ärende tillkommit samt en mor-barnplacering som utgör grund för det utökade underskottet om -1100 tkr. Resterande underskott utgörs av dels ett omfattande ärende inom LSS samt kostnader för internat och korttidsvistelse (LSS) som i prognos uppgår till -4600 tkr/år.

- ÖPPNA INSATER PÅ HEMMAPLAN

Förvaltningen har som mål att arbeta hem barn som kan bo hos sina vårdnadshavare det skulle kunna bidra till en budget i balans. Dock är det komplicerat och svårt att arbeta hem barn som har varit placerade och det kräver ett gediget arbete på hemmaplan med bland annat familjebehandling. Herrljunga kommun har idag enbart 2 behandlare och deras tid tas i stort sett i anspråk av nya ärenden där verksamheten försöker att arbeta intensivt för att undvika nya placeringar. För att klara att ta hem placeringar krävs ett mycket omfattande arbete med familjen på plats i hemmet och oron finns att verksamheten inte har resurser att arbeta på det sätt som krävs för att klara det. Efter gjord inventering kan det konstateras att verksamheten har medarbetare som har gedigen erfarenhet och kompetens och goda förutsättningar för att kunna tillhandahålla kvalitativa och evidensbaserade insatser i hemmet. Tyvärr medger inte nuvarande personalresurs den utvecklingen fullt ut. För att dels kunna öka kvaliteten på insatserna och för att kunna minska kostnader för placeringar ser förvaltningen att det finns ett stort behov av att utöka personalresurserna för behandlingsinsatser.

Planerade och vidtagna åtgärder: Projekt Framtidsresan kommer under 2021 att fokusera på att skapa förutsättningar för att kunna nyttja befintliga personalresurser fullt ut.

Beslut har fattats om att tillfälligt utöka behandlingsteamet med en tjänst under 2021 med förhoppningen att äskandet om utökning i budget 2022 för denna tjänst godkänns så att den tjänsten kan permanentas. Denna kostnad finns ej med i prognosen än.
Beslut har också fattats om att tillsammans med berörda medarbetare utreda förutsättningarna för att skapa ett sammanhållet behandlingsteam och det arbetet har pågått sedan årsskiftet. Projektledare för Framtidsresan kommer att ha en samordnarroll för det pågående utvecklings- och förändringsarbetet för att skapa ett sammanhållet behandlingsteam.

Planerade åtgärder per april: Fortsatt uppföljning av pågående arbete.

4 SOCIALT STÖD

- ÖKAT ANTAL ÄRENDEN

Antalet socialpsykiatriska ärenden har ökat lavinartat under 2020. I december 2020 fanns 45 ansökningar hos biståndshandläggarna som rörde socialpsykiatri, merparten gäller stöd till unga vuxna med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar. Målgrupp med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar har förvaltningen lite erfarenhet av att arbeta med. Den senaste tiden har andelen personer med boendestödsbeslut ökat och då verksamheten redan nu kan räkna på beviljade timmar som personalen måste utföra så saknar socialt stöd 1 tjänst i budget. Förvaltningen vet inte om detta är en tillfällig ökning utifrån Corona.

Planerade och vidtagna åtgärder februari: Förvaltningen har omfördelat 250 tkr till boendestöd men det förväntas inte täcka den prognostiserade kostnadsökningen. Kostnaderna följs vid månadsvisa uppföljningar och justeringar görs löpande.

Prognos per den siste februari ligger oförändrat på -500 tkr/år. Enheten har i början av året sett en liten minskning av ärenden till boendestödet men enheten tror dock inte trenden är långvarig utan räknar med att en ökning kommer att ske igen. Minskningen beror delvis på att det varit vakant på socialsekreterartjänsten som handlagt de socialpsykiatriska ärendena samt en naturlig rörlighet hos individerna. Socialt stöd ser att en ev ökning nu är förskjuten till LSS servicebostad istället och ett intensivt arbete pågår för att planera om övertaliga resurser till det förändrade behovet.

Planerade åtgärder för stöd och resursenheten är att dels fördela ut statsbidrag som kan täcka del av underskott samt att fortsätta och förbättra resursplaneringen.

Planerade åtgärder per april: Statsbidrag har fördelats ut på stöd och resurs. Prognosen per sista april är på boendestödet är -200 tkr/år.

- NYA BESLUT OM BOENDE MED SÄRSKILD SERVICE enl LSS

Det finns pågående ansökningar som förväntas leda till att det tillkommer fyra nya beslut om bostad med särskild service enligt LSS. De personer som får insatsen beviljad kommer sannolikt att erbjudas boende på servicebostaden under våren. Om individerna tackar ja till erbjudandet av boende kommer det eventuellt uppstå ett utökat behov av personalresurser vilket verksamheten idag saknar budgetmedel till.

Planerade och vidtagna åtgärder: Utvecklingen följs kontinuerligt och planering görs för att kunna tillgodose eventuellt tillkommande behov. Prognos per den siste februari 2021 ligger oförändrat på -500 tkr/år. Personalkostnaderna följs noggrant och i dagsläget klarar boendet sitt uppdrag med i befintlig personal. Enhetschefen resursplanerar mellan servicebostad och boendestöd utifrån förändrade behov. Antalet tillkommande beslut ser ut att minska till två, men kan komma att ändras över tiden. Fortsatt intensivt arbete med att fördela om resurser när ett överskott uppstår samt att minska intaget av bokade timvikarier.

Planerade åtgärder april: Nästegårdsgatan prognostiserar ett underskott på 200 tkr som utgörs främst av ökade personalkostnader som tillsatts i ett ärende.

- KONTAKTPERSONER/LEDSAGNING/AVLÖSNING enl LSS/SoL

Antalet beviljade insatser i form av kontaktpersoner, ledsagning och avlösning fortsätter att öka. Kostnaden för ökningen ryms inte i budget.

Planerade och vidtagna åtgärder: En inventering kommer att göras under januari-februari för att få en bättre bild av vilka behov de tillkommande insatser har för att på bästa sätt kunna tillgodose dem. Inventeringen kommer också bidra till att beslut kan tas om eventuella behov av åtgärder. Prognos per den siste februari 2021 ligger oförändrad på -100 tkr/år. Kostnaderna följs månadsvis och förslag på att göra om anställningar inom främst ledsagning och avlösning finns för att spara kostnader. I dagsläget är det 100 timmar som ej har verkställts. Dessa kostnader finns ej med i prognosen per februari.

Planerade åtgärder per april: Prognosen är oförändrad. En fördubbling har dock skett inom insatserna korttidstillsyn för skolungdom (kts), ledsagning och avlösarservice. Vilket genererar en prognos på -500 tkr. Behoven har ökat hos målgruppen vilket förvaltningen inte kan påverka.

- PERSONLIG ASSISTANS

Funktionshinder har under december fått ett nytt personligt assistansärende. Det nya ärendet genererar ingen ersättning från Försäkringskassan då det grundläggande behovet understiger 20 timmar vilket medför att hela kostnaden enligt lag hamnar hos kommunen.
Kostnaden är ca 1200 tkr på årsbasis och ryms inte i budget, det saknas helt budgetmedel för att täcka den ökade kostnaden.

Planerade och vidtagna åtgärder februari: Nya beslut om personlig assistans är ett myndighetsbeslut som inte kan verkställas på annat sätt. Den utökade kostnaden kommer att tas med i driftsäskandet inför 2022. Prognos januari 2021 ligger på underskott om 1200 tkr/år.

Prognos per den siste februari ligger på -1400 tkr/år. Anledningen till ökningen av underskottet är att Försäkringskassan dragit ner antalet beviljade timmar i ett annat assistansärende. Personen har överklagat Försäkringskassans beslut och förvaltningen kommer att läsa Försäkringskassans beslut för att se om förvaltningen behöver ompröva beslutet utifrån eventuella nya uppgifter.

Planerade åtgärder per april: Prognos kvarstår på -1400 tkr/år.

Möjligheter

Förvaltningen ser förutom utmaningar även en del möjligheter som skulle kunna medföra effektiviseringar och bättre förutsättningar för att kunna nå budget i balans.

- Hemtjänsttimmarna fortsätter att minska – detta följs månadsvis.

- Samlokalisering av planerare och bemanning inom hemtjänst ger resultat – planering pågår.
- Färre timvikarier används då förvaltningen ökat sina heltidsanställda – detta följs månadsvis.
- Heltidsresan fortsätter med samplanering och utbildningsinsatser – effekterna följs månadsvis. Som exempel kommer utbildningsinsatser för våra enhetschefer i att använda Timecare för optimal schemaläggning att genomföras.
- Översyn av hemsjukvårdsbeslut.
- Översyn av samlokalisering sjuksköterskor.
- Översyn av samlokalisering hemtjänst.
- Stabilitet i chefsgruppen gör att förvaltningen kan få lugn och ro och möjlighet att arbeta strategiskt i flera frågor.
- Övertagande av tvätten ger möjligheter till människor som uppbär försörjningsstöd att komma ut i arbete.
- Framtidsresan, projekt på IFO, kan hitta möjligheter som medför ett bättre resursutnyttjande och erbjuda kvalitativa insatser.
- Arbetet pågår med att få de barn som kan flytta hem med stöd istället för att vara placerade
- Arbetet med att rekrytera egna familjehem istället för konsulentstödda fortgår
- Översyn av arvode till familjehem/kontaktpersoner med flera pågår
- Aviserade statsbidrag till familjehemsplacerade barn skulle kunna vara en möjlighet
- Handläggningsprocessen gällande bistånd behöver ses över och riktlinjerna behöver kvalitetssäkras.
- Systematiskt kvalitetsarbete blir ett fokusområde för 2021 och arbetet har påbörjats med att hitta strukturer för att kunna följa verksamheternas resultat på ett strukturerat sätt.
- Nya mål för förvaltningen
- Beslut har nu fattats som möjliggör att IFO ska få tillgång till nya lokaler. Avtal med ny fastighetsägare kommer att skrivas inom kort. Nya lokaler skapar förutsättningar för en god arbetsmiljö så att våra medarbetare vill stanna kvar, vinster finns också att samlokalisera med biståndsbedömare.
- Mini Marias uppstart har fördröjts och nu ligger startdatum vid månadsskiftet mars/april. Mini Maria kommer att kunna er bjuda familjebehandling och behandling för ungdomar med beroendeproblematik. En behandling på hemmaplan som Herrljunga är med att bekosta och därmed också få tillgång till.

HERRLJUNGA KOMMUN

PROTOKOLL

2021-05-20

Kommunala Pensionärsrådet/Rådet för funktionshindrade

Sammanträdesdatum: **2021-05-20**

Plats: Teams

Tid: kl. 09.00-09.50

Närvarande:
Eva Larsson, ordförande socialnämnden
Anette Rundström, vice ordförande socialnämnden
Gunnar Andersson, ordförande kommunstyrelsen
Kjell Nyvaller, FUB
Birgitta Larsson, PRO Herrljunga
Margareta Edmundsson, PRO Herrljunga
Ulla Knutsson, PRO Herrljunga
Stig Björkman, SPF
Ingbrith Torstensson, SPF
Li Nyström Johansson, folkhälsostrateg
Karin Carlsson, Herbo
Christer Johansson, Herbo
Mariana Andersson, sekreterare

Anmält förhinder:
Rolf Kry, SPF
Anne-Marie Ulvebro, PRO Gäsene
Börje Aronsson, ordförande tekniska nämnden
Sandra Säljö, socialchef

§ 1 Mötet öppnades

Ordföranden hälsar alla välkomna.

§ 2 Närvarokontroll

Närvarokontroll gjordes.

HERRLJUNGA KOMMUN

PROTOKOLL

§ 3 Val av justerare

Stig Björkman, SPF valdes till justerare.

§ 4 Dialog om Förebygga ensamhet hos äldre

Li Johansson Nyström, folkhälsostrateg presenterar förslag om arbete med att förebygga ensamhet hos äldre, för vilket folkhälsorådet har avsatta medel under år 2021. Arbetet leds av Li och det efterfrågas en arbetsgrupp med representanter från organisationerna samt medarbetare från socialtjänsten. Arbetet kommer att indelas i olika steg och börjar med behovsinventering och förslag på insatser som sedan genomförs och slutligen följs upp. Omfattning av mötestid för arbetsgruppen är 8–10 timmar.
Ingbrith Torstensson, SPF, Birgitta Larsson, PRO Herrljunga och Ulla Knutsson, PRO Herrljunga anmäler intresse till arbetsgruppen. Christer Johansson är kontaktperson gentemot Herbo. Det föreslås att involvera Folkets park i detta arbete, där finns bra lokaler, boulebanor mm.

§ 5 Dialogformer mellan verksamheten och organisationerna

Ärendet utgår på grund av sjukdom och flyttas till nästkommande möte.

§ 6 Svar på frågor angående tvätten; Kan personer som har hemtjänst lämna in tvätt samt om kostnaden ingår i högkostnadsskyddet?

Frågan om tvätt kan lämnas in är under fortsatt beredning och tas upp på nästa möte.
Kostnader för tvätt ingår ej i högkostnadsskyddet för omsorg.

§ 7 Information om nationell utredning angående fast omsorgskontakt i hemtjänsten

Ärendet utgår på grund av sjukdom och flyttas till nästkommande möte.

§ 8 Socialförvaltningen informerar

Ärendet utgår på grund av sjukdom och flyttas till nästkommande möte.

HERRLJUNGA KOMMUN

PROTOKOLL

§ 9 Herbo informerar om trygghetsboende och pågående arbete

Christer Johansson och Karin Carlsson från Herbo informerar om pågående arbete och planering för trygghetsboende. Herrljunga kommun har utlyst en markanvisningstävling i två steg på området Lyckan. Herbo har deltagit i steg 1 och nu blivit ombedda att inlämna förslag i steg 2, förslaget är ett trygghetsboende. Ytterligare två aktörer kommer att lämna förslag. Utvärdering kommer att ske 1 juli.

Trygghetsboendet kommer att följa Boverkets normer. Minst en familjemedlem ska vara 65 år eller äldre. Boendet ska inrymma bostäder samt gemensamma utrymmen för måltider, samvaro, hobby och rekreation. Det ska finnas en trygghetsvärd i eller anslutning till boendet, detta kan bedrivas på olika sätt.

Till varje lägenhet kommer att finnas en inglasad balkong och som standard ingår förråd, diskmaskin och tvättmaskin till varje lägenhet.

I gemensamhetslokalen kommer att finnas ett kök, en storbilds-TV och ett gemensamt bibliotek. Det kommer också att finnas ett övernattningsrum att hyra.

Planeras vidare för trivsamma grönytor med fruktträd och bärbuskar, upphöjda täppor för odling, grillplats, inglasat uterum/vinterträdgård och en generös utebelysning.

Fråga har ställts till kommunens fastighetschef om det går att nyttja delar av gamla sporthallen för gym, relax och snickarbod.

Det planeras för 23–25 lgh och kostnader för gemensamma ytor kommer att fördelas på alla lägenheterna. Hyresnivåer är ej kända i nuläget.

På pensionsmyndighetens hemsida finns information om bostadstillägg samt möjligheter att göra en preliminär beräkning för att se om man har rätt till bostadstillägg, https://www.pensionsmyndigheten.se/for-pensionarer/ekonomiskt-stod/berakna-for-att-se-om-du-har-ratt-till-bostadstillagg.se

Herbo önskar fortsatt dialog med organisationerna PRO och SPF och kommer att kalla till möte före sommaren där man vill få veta de tre viktigaste punkterna att beakta för ett trygghetsboende.

Fråga ställs om vad som planeras för Slöjdaren när socialtjänsten lämnar dessa lokaler. Herbo informerar att det planeras för seniorboende med lägenheter för 60+ samt en mindre gemensamhetslokal.

Fråga ställs angående lägenheterna på Sveagatan som från början var tänkt för målgruppen 65+ samt personer med funktionsnedsättning, men idag nyttjas för andra målgrupper. Herbo svarar att målgruppen har fått vidgats för att fylla lägenheterna.

§ 10 Övriga frågor

a. Fråga från FUB – När planerar kommunen att öppna Daglig verksamhet enligt LSS för alla som är beviljade denna insats? Vilken annan insats erbjuds som sysselsättning? Flera mår dåligt och saknar sysselsättning.

Jennie Turunen, verksamhetschef Socialt stöd har meddelat att verksamheten utvärderar löpande det aktuella läget och planerar för att öppna så snart smittspridningen går ner/stabiliserar sig. Just nu är smittspridningen fortsatt hög och för att kunna hålla de rekommenderade avstånden i verksamheten bedöms att de fortsatt kommer ha begränsad verkställande av daglig verksamhet men att det omprövas regelbundet. Andra insatser erbjuds under tiden med tex telefonsamtal, promenader mm. Verksamheten planerar även för att kunna anordna aktiviteter för samtliga utomhus.

b. När öppnar man Nyhagas matservering? Det är väldigt efterfrågat, finns gott om plats, borde inte vara några problem att hålla avstånd.

Kostchef Irene Andersson har meddelat att de har planer på att öppna den 7 juni men det kommer vara begränsat antal platser i förhållande till restriktionerna som är.

§ 11 Avslutning

Ordförande tackar för deltagandet och avslutar mötet.

Nästa möte är den 23 september. Frågor/ärenden anmäls till sekreteraren senast 8 september.

Vid protokollet:

Mariana Andersson
Sekreterare

Eva Larsson
Ordförande

Justeras:

Stig Björkman
SPF

HERRLJUNGA KOMMUN

NOSSAN FÖRVALTNINGSAKTIEBOLAG
KONSTITUERANDE STYRELSESAMMANTRÄDE

2021-03-29

Protokoll nr 83
Konstituerande styrelsesammanträde Nossan Förvaltningsaktiebolag

Närvarande:
Styrelse: Gunnar Ingvarsson, Anders Andersson, Lena Bertilsson
Ordförande: Gunnar Ingvarsson

Tjm: Linda Rudenwall (VD)

Plats: Herrljunga kommunhus

Tid: 2021-03-29 kl. 10:45-12:00

1. **Styrelsesammanträdets öppnande**
   Beslut: Mötet förklarades öppnat av ordförande.

2. **Att jämte ordförande utse två justerare av dagens protokoll**
   Beslut: Anders Andersson och Lena Bertilsson valdes att justera dagens protokoll

3. **Protokoll från ordinarie bolagsstämma**
   Beslut: Styrelsen lägger protokollet till handlingarna.

4. **Firmateckning och attestbehöriga**
   Bemyndigande att teckna bolagets firma får endast ske två i förening. Styrelsen får inte bemyndiga annan än styrelseledamot och VD att teckna bolagets firma.

   Beslut: Ordförande och en av styrelsens ledamöter eller VD bemyndigas att i förening teckna bolagets firma.
   Ordförande: Gunnar Ingvarsson
   Styrelseledamöter: Anders Andersson och Lena Bertilsson
   VD: Linda Rudenwall

5. **Arbetsordning för styrelsen**
   Beslut: Styrelsens arbetsordning fastställs.

6. **VD instruktion**
   Beslut: VD-instruktionen fastställs.

7. **Sammanträdesplan 2021**
   Beslut: Sammanträdesplan 2021 fastställs.

8. **Rätten att utkvittera medel, signera utbetalningar och hantera post**
   Beslut:
   Styrelsen i Nossan Förvaltnings AB godkänner att utkvittering av bankmedel, signering av

utbetalningar samt uttag från Nossans bankkonto får verkställas av två av följande tjänstemän i förening:

Redovisningsassistent 591022-5977 Lennart Berglind
Redovisningsassistent 650603-5663 Ingela Larsson
Redovisningsansvarig 780912-2406 Johanna Eliasson
VD/ekonomichef 760127-0460 Linda Rudenwall

Styrelsen i Nossan förvaltning AB godkänner att posthantering får verkställas av följande tjänstemän:

Redovisningsassistent 591022-5977 Lennart Berglind
Redovisningsassistent 650603-5663 Ingela Larsson
Redovisningsansvarig 780912-2406 Johanna Eliasson
VD/ekonomichef 760127-0460 Linda Rudenwall

9. **Undertecknande av lånehandlingar**
Beslut:
Styrelsen för Nossan Förvaltningsaktiebolag beslutar om nytecknande av lån.

Upphandling av lån godkänns för följande:
Styrelsens ordförande och VD tecknar nya lån i förening.

Omsättning av redan befintliga lån:
VD alternativt kommunens ekonomichef bemyndigas att omsätta redan befintliga lån för bolagets räkning, dvs låna upp motsvarande belopp som förfaller till betalning.

10. **Övrigt**
Det PM som Nossan har tagit emot från PwC föreslås skickas ut till koncernens bolag för att vidta de åtgärder som föreslås. Återrapport till Nossan på nästkommande ägardialog.

Beslut: Nossans styrelse beslutar att skicka PM:et till koncernens bolag och sätta upp punkten återrapport till nästa ägardialog.

Vid protokollet,

Linda Rudenwall

Justeras,

Gunnar Ingvarsson
Styrelseordförande

Anders Andersson
Styrelseledamot

Lena Bertilsson
Styrelseledamot

HERRLJUNGA KOMMUN

Arbetsordning för styrelsen i Nossan Förvaltningsaktiebolag

1. Inledning

1.1.

Styrelsens uppgifter och arbete i Nossan Förvaltningsaktiebolag ("Bolaget") regleras av aktiebolagslagen ("2005:551")("ABL") samt av Bolagets bolagsordning samt upprättat Ägardirektiv. För sitt arbete har styrelsen fastställt föreliggande arbetsordning, vilken ska gälla som obligatorisk för styrelsens arbete från och med denna dag till dess att den revideras genom styrelsens beslut.
Enligt särskilt ägardirektiv ska Bolaget upprätthålla och utveckla helhetssyn i bolagskoncernen. Samordning och samverkan ska ske i de fall där vinst kan uppstå för kommunkoncernen som helhet.

2. Konstituerande styrelsesammanträde

2.1. Konstituerande styrelsesammanträde ska hållas i omedelbar anslutning till ordinarie bolagsstämma eller om ny styrelse valts vid extra bolagsstämma, i omedelbar anslutning till sådan extra bolagsstämma.

2.2. Vid konstituerande styrelsesammanträde ska följande ärenden upptas till behandling

- Fastställande av arbetsordning
- Fastställande av arbetsinstruktion för verkställande direktör
- Beslut avseende firmateckning i Bolaget
- Fastställande av attest- och delegationsordning

3. Sammanträdesfrekvens

Styrelsen ska sammanträde minst 4 gånger per år.

Budgetsammanträde ska ske i december.

Bokslutssammanträde ska för Nossan Förvaltningsaktiebolag och koncernen senast ske i mars månad.

Ordförande ska tillse att sammanträde hålls när det behövs för verksamheten.

Härutöver ska sammanträde hållas om minst en styrelseledamot eller VD begär det.

4. Kallelse

Kallelse till sammanträde ska ske senast 6 arbetsdagar före sammanträdet.

Kallelse sker digitalt eller på annat sätt om styrelsen så beslutar.

Till kallelsen bifogas underlag för beslutspunkter.

5. Sammanträde

Sammanträdesplan ska senast fastställas i december för nästkommande år. Sammanträde ska hållas i Herrljunga kommun.

5.1. Bolagets revisorer ska delta vid det styrelsesammanträde där koncernens bokslut ska behandlas. Vid detta styrelsesammanträde ska revisorn föredra sina slutsatser, observationer och förslag efter genomförd revision.

6. Protokoll

6.1. Protokollförare är VD för Bolaget.

Protokoll ska föras på sådant sätt som anges i 8 kap. 24 och 25 §§ ABL.
Protokoll ska således undertecknas av den som varit protokollförare.
Protokoll i Nossan Förvaltningsaktiebolags styrelse ska undertecknas av samtliga ledamöter.

Protokoll ska föras i nummerföljd.

VD ansvarar för att protokoll förvaras på betryggande sätt.

6.2. Protokoll ska föras noggrant, varvid de beslut som styrelsen fattar ska antecknas.

Överväganden som styrelsen gör vid beslut ska antecknas.

Föredragningspromemorior och annat styrelsematerial, vilket legat till grund för beslut, ska i valda relevanta delar antecknas i protokollet eller bifogas i sin helhet till protokollet.

Handlingar som bifogas protokollet ska anges i nummerföljd.

6.3. Protokoll ska snarast skrivas ut och justeras av ledamöterna och därefter tillställas samtliga styrelseledamöter.

7. Styrelsens uppgifter

7.1. Bolagets styrelse ska behandla och fatta beslut i bland annat följande ärenden med hänsyn tagen till Bolagsordning, gemensamt ägardirektiv och särskilt ägardirektiv.

7.2. Bolagets styrelse ska tillse att kommunfullmäktige i Herrljunga kommun bereds tillfälle att ta ställning, innan sådana beslut i verksamheten, vilka är av större principiell betydelse eller annars av större vikt, fattas.

Styrelsen förutsätts fatta beslut i samförstånd, ordförande har inte utslagsröst vid lika röstetal.

7.3. Tillsättande resp. avsättande av verkställande direktör.

7.4. Lönesättning samt vid årsskifte lönerevision av verkställande direktör.

7.5. Antagande av skriftliga instruktioner, i enlighet med 8 kap. 7 § ABL avseende arbetsfördelningen mellan å ena sidan styrelsen och å andra sidan den verkställande direktören och de andra organ styrelsen eventuellt inrättar.

7.6. Ärenden avseende Bolagets organisation och förvaltningen av Bolagets angelägenheter, såvitt dessa frågor inte avser frågor som rör den löpande förvaltningen enligt kap 8. 29 § ABL, vilka handhas av den verkställande direktören.

7.7. Ärenden av principiell beskaffenhet eller i övrigt av stor vikt.

7.8. Försäljning av fast egendom

7.9. Fastställa bolagets strategiska mål samt budget för kommande år.

7.10. Återkommande upprätta årsredovisning och bokslut för Bolaget och koncernen samt övriga lagstadgade ekonomiska rapporter inkl. delårsrapporter samt avlämnande av prognoser till ägarna.

7.11. Antagande av skriftliga instruktioner, i enlighet med kap. 8 § 4, 2 st. ABL, avseende när och hur, sådana uppgifter som behövs för styrelsens fortlöpande bedömning av Bolagets och, i förekommande fall, koncernens ekonomiska situation ska samlas in och rapporteras till styrelsen.

7.12. Besluta om firmatecknare.

7.13. Investeringsram för varje budgetår och andra ekonomiska åtaganden och avtal överstigande ett år, i den mån dessa inte delegerats till den verkställande direktören.

7.14. Regelbundet fastställa och revidera attestinstruktioner, delegationsordning och övriga instruktioner.

7.15. Utfärdande av kallelse till ordinarie och eventuella extra bolagsstämmor i enlighet med vad som föreskrivs i ABL och bolagsordningen.

7.16. Upptagande av lån och lämnande av säkerhet inklusive inteckningsuttag.

7.17. Kontroll av Bolagets verksamhet samt bevakning av att dess policys efterföljs.

7.18. Kontroll av att Bolaget följer gällande lagar, förordningar och andra föreskrifter.

7.19. Samtliga viktiga överenskommelser, vilka binder Bolaget för en längre period än ett år och som inte är ett led i den löpande förvaltningen av Bolaget och som har ett avgörande inflytande på Bolaget.
Beslut om sådana överenskommelser ska beslutas av Bolagets styrelse på förslag av den verkställande direktören.

8. Verkställande Direktörens ansvar inför styrelsen

Verkställande direktör ska;

8.1. Regelbundet till styrelsen lämna redogörelse för Bolagets utveckling avseende ekonomisk ställning och andra väsentliga frågor.

8.2. Handha löpande hantering av bolagets verksamhet och därmed tillhörande administration samt löpande ärenden, i enlighet med instruktion för verkställande direktör.

9. Beslutsförhet

För att styrelsen ska vara beslutsför måste minst hälften av styrelseledamöterna vara närvarande, om inte ett högre deltagande krävs enligt lag.

10. Årsstämma

Ordförande ska förbereda röstlängd och dagordning till årsstämman. Övriga styrelseledamöter ska vara väl förberedda för att kunna svara på eventuella frågor som kan uppkomma, studerat avlämnad årsredovisning samt känna till vilka ämnen som kommer att tas upp på årsstämman.

11. Arbetsfördelning

11.1. Styrelseordförandens arbetsuppgifter

Styrelseordföranden ska sammankalla till styrelsemöten, upprätta dagordning, leda styrelsearbetet, upprätta arbetsordning och avtal för löpande förvaltningsåtgärder.

11.2. Bokföring, ekonomiredovisning, årsredovisning

Ansvarig för kontroll av att bokföringen sker enligt god redovisningssed är styrelsen.

För ledning och administration av löpande förvaltningsåtgärder ska avtal upprättas mellan Nossan Förvaltningsaktiebolag och Herrljunga kommun.

12. Medelsförvaltning

Ansvarig för kontroll av hur Bolagets medel förvaltas är styrelsen.

13. Ekonomiska förhållanden

Ansvarig för kontroll av Bolagets ekonomiska förhållanden i övrigt är styrelsen.

14. Arbetsmiljö

Ansvarig för kontroll av Bolagets arbetsmiljöarbete är styrelsen. Dotterbolagen ansvarar för sitt arbetsmiljöarbete.

15. Presskommunikéer och offentliga uttalanden

15.1. Styrelsen ska utan onödigt dröjsmål erhålla kopior av presskommunikéer som sänts ut av Bolaget. Dessa personer ska även hållas informerade av den

verkställande direktören avseende frågor som rör Bolaget, vilka kan förväntas vara av allmänt intresse.

15.2. Bolagets styrelseledamöter, ska med undantag för styrelsens ordförande, samråda med styrelsens ordförande, före eventuella offentliga uttalanden om Bolagets verksamhet.

Vid varje händelse av offentligt intresse ska styrelsen utse ansvarig för mediakontakter.

16. Sekretess

Varje ledamot ska hantera sekretessbelagda uppgifter avseende Bolaget och dess verksamhet samt dess dotterbolag, i enlighet med gällande lagstiftning och annan författning.

För Nossan Förvaltningsaktiebolags styrelse

2021- 03-29

Ordförande

Styrelseledamot

Styrelseledamot

HERRLJUNGA KOMMUN

Instruktion för Verkställande Direktör, VD-instruktion, Nossan Förvaltningsaktiebolag

1. **Inledning**
   Denna instruktion gäller den verkställande direktören, nedan även kallad VD, i Nossan Förvaltningsaktiebolag, org nr. 556637-5746, nedan kallat Bolaget. Instruktionen är fastställd vid Nossan styrelsesammanträde 2020-03-30.

2. VD:n ska enligt kapitel 8 i aktiebolagslagen sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar. Denna instruktion begränsar inte VD:s ansvar för bolagets verksamhet, enligt aktiebolagslagen, ABL.
   VD ska på grund av ABL:s regler och styrelsens beslut följa nedanstående riktlinjer och anvisningar.
   Därutöver ska VD även följa särskilda riktlinjer och anvisningar från styrelsen, vilka meddelas för VD:s verksamhet eller ett speciellt ärende.

3. Den löpande förvaltningen avser
   a. Leda bolagets verksamhet
   b. Verkställa styrelsens beslut
   c. Ingå för den löpande driften erforderliga avtal, där bolagets åtaganden ej överstiger fyra prisbasbelopp eller i övrigt är av större betydelse
   d. Besluta i eventuella personalärenden
   e. Förvalta bolagets likvida medel och besluta om upplåning
   f. Fullgöra arbetsgivarens förhandlings- och informationsskyldighet enligt medbestämmandelagen, MBL
   g. Fullgöra arbetsgivarens förpliktelser avseende arbetsmiljöansvar
   h. Då så är påkallat avskriva fordringsbelopp ej överstigande fyra prisbasbelopp
   i. Besluta om rättsliga åtgärder i händelse av tvist vari bolaget utgör part
   j. Pröva om handlingar kan lämnas ut till allmänheten i enlighet med ägardirektiv

4. VD skall fatta beslut i förvaltningsfråga som annars ankommer på styrelsen om styrelsens beslut ej kan avvaktas utan väsentlig olägenhet för bolaget. Om det är möjligt skall beslutet föregås av samråd med styrelsens ordförande. Styrelsen skall så snart som möjligt underrättas om åtgärden.

5. VD skall sörja för att bolagets bokföring fullgörs i överenskommelse med lagar och god redovisningssed samt att medelförvaltningen sköts på betryggande sätt.

6. VD skall omedelbart underrätta styrelsens ordförande när anledning förekommer att styrelsen tar ställning till viss uppkommen fråga.

7. VD skall fortlöpande informera styrelsen om för bolaget viktiga förhållanden.

8. VD skall i samråd med styrelsens ordförande bereda styrelseärenden och föredra dessa vid styrelsens sammanträden.

9. VD skall i god tid före början av varje nytt räkenskapsår och senast under december månad upprätta och underställa styrelsen förslag till årsbudget.

10. VD äger rätt att inom ramen för sin behörighet delegera beslutanderätt till annan tjänsteman inom bolaget samt att utfärda fullmakt. VD skall utöva erforderlig kontroll över hur sådana befogenheter utnyttjas. För beslut som fattas med stöd av delegation ansvarar VD.

11. VD ansvarar för att interna rutiner i den interna kontrollen följs.

12. VD ska närvara vid bolagsstämmor och styrelsemöten.

13. VD får ej handlägga frågor rörande avtal mellan VD och bolaget. Detsamma gäller ifråga om avtal och tredje man om VD i frågan har väsentligt intresse som kan vara stridande mot bolagets intressen.

Herrljunga kommun
2021-03-29

Ordförande
Nossan Förvaltningsaktiebolag

VD
Nossan Förvaltningsaktiebolag

HERRLJUNGA KOMMUN

NOSSAN
FÖRVALTNINGSAKTIEBOLAG
LINDA RUDENWALL
STYRELSESAMMANTRÄDE
SAMMANTRÄDESPLAN 2021

2020-10-20

Sammanträdesplan 2021, fastställd vid styrelsesammanträde 2020-11-03

Månad	Datum Kl 10.00-12.00 Om inget annat anges	Styrelsemöte/ Ägardialog	Årsstämma Noteringar Ärenden
Feb	1 Kl. 13-17	KS presidie Ägardialog	Ordf + VD i respektive bolag Redovisning till KS utifrån KS uppsiktsplikt Aktuella ägarfrågor i koncernen Kallelse kommer från KS
Feb	8 (reservmöte)	Styrelsemöte	Kallelse till bolagsstämma – kommunens representant Planering bokslut och stämmor
Mars	8	Styrelsemöte	Inför årsstämma Bokslut Årsredovisning Koncernredovisning Revisorerna Inriktning för ombuden till bolagsstämmorna
Mars	29		Bolagsstämma Nossan
Maj	18	Styrelsemöte + Nossans Ägardialog Finansråd, 2 ggr/år, sammankallas före ägardialogen	Ordf + VD i bolagen Aktuella ägarfrågor i koncernen Finanspolicy Koncernkonto Prognos helår
Okt	4 Kl. 13-17	KS presidie Ägardialog	Ordf + VD i bolagen Redovisning till KS utifrån KS uppsiktsplikt Aktuella ägarfrågor i koncernen Kallelse kommer från KS
Okt	18	Styrelsemöte + Nossans Ägardialog Finansråd, 2 ggr/år, sammankallas före ägardialogen	Ordf + VD i bolagen Aktuella ägarfrågor i koncernen Koncernkonto Prognos helår Fastställande av internkontrollplan Budgetförutsättningar Affärsplaner Fastställa årsagenda
Dec	6	Styrelsemöte	Beslut koncernbidrag Budget Uppföljning internkontroll

Protokoll nr 84
Styrelsesammanträde Nossan Förvaltningsaktiebolag

Närvarande:

Styrelse: Gunnar Ingvarsson, Anders Andersson, Lena Bertilsson
Ordförande: Gunnar Ingvarsson

Tjm: Linda Rudenwall (VD)

Inbjudna: Ordförande och VD för
Herrljungabostäder AB
Ordförande: Karin Carlsson
VD: Christer Johansson

Herrljunga Elektriska AB med dotterbolag
Ordförande: Claes Unosson
VD: Anders Mannikoff

Plats: Teams
Tid: 2021-05-18 kl. 10:00-12:00

1. **Styrelsesammanträdets öppnande**
   Beslut: Mötet förklarades öppnat av ordförande.

2. **Godkänna dagordningen**
   Beslut: Dagordningen godkändes.

3. **Att jämte ordförande utse två justerare av dagens protokoll**
   Beslut: Anders Andersson och Lena Bertilsson valdes att justera dagens protokoll

4. **Ägardialoger med bolagen**
   - Återrapport finansrådet (detta äger rum precis före ägardialogen)
   - Pågående och planerad verksamhet
   - Ekonomi/prognos 2021
   - Bolagens arbete med kommunens mål och direktiv (ex Herbos uppdrag av fullmäktige)
   - Genomfört och pågående arbete med synpunkterna från koncernredovisningen, PwC

   Herrljunga Elektriska
   VD rapporterade kring verksamheterna; elnät, fjärrvärme, el-/energiteknik, stadsnät, VA, affärsstöds- och ekonomifunktion. Elnät har ett lite större projekt på gång, vilket kommer att krävas något höjd limit. El/Energiteknik, hög efterfrågan på dessa tjänster. Den kraftiga efterfrågan (post-corona) gör att behov finns av rekrytering. Det har märkts av att personalstyrkan haft en hel del frånvaro, vilket gjort att det är lite svårt att bedöma behovet av nya medarbetare på längre sikt.
   Altorps vattenverk, officiell invigning kommer efter sommaren.

Året har startat bra för HEAB och prognosen är att minst nå budget (6,3 Mkr). Herrljunga Vatten har startat något svagare men får draghjälp av taxehöjningen som började gälla 2021-04-01. Prognosen är att nå budget (360 kkr).

Herrljunga Elektriska rapporterar hur de arbetar mot ägardirektiv och hur väl målen uppfylls mot dessa. Utifrån revisionens synpunkter har åtgärder satts in för att uppfylla de synpunkter som kommit från PwC. VD för Elektriska har skickat in skriftligt svar på de frågeställningar som uppkommit i bokslutet.

Herrljungabostäder
VD rapporterade om nuläge och framtid för bolagets verksamhet. Något som är glädjande är att arbetet nu kommit igång med systematisk hyressättning. Hyresnivåer per fastighet kommer att genomföras istället för varje lägenhet. Elbilsladdning är något som bolaget ser över, 5 fastigheter kommer att påbörjas. VD informerade om stambyten och andra renoveringar. Snart behöver arbetet påbörjas mer intensivt, har tappat fart under pandemin. Yttre underhåll och åtgärder genomförs just nu, bland annat målning av fastigheter samt nya balkonger. Ny avfallsförordning kom i början av året. Bolaget ser över några fastigheter som behöver utveckla sorteringen. Snart 100 % täckning på sopsorteringen.

Ekonomi, följer budget. Uppvärmningen var lite dyrare denna säsong än tidigare. För övrigt ser ekonomin bra ut och är enligt plan.

Arbetet med mål och direktiv: VD rapporterade om pågående arbete med uppdraget från Kommunfullmäktige. Under januari 2021 flyttade nya hyresgäster in i postens gamla lokaler, 6 st lägenheter. Ytterligare 4 lägenheter tillskapas på Armaturvägen i Annelund, slutbesiktning i juli 2021.
Nästa projekt som är på gång är att tillskapa 7 nya lägenheter och en gemensamhetslokal på Hantverksgatan. Socialförvaltningen lämnar lokalerna och byggstart för de nya lägenheterna är september 2021. Planerad inflyttning mars 2022. Möjligheter för att bygga lägenheter på vinden undersöks. Kontakter har tagits med Pipelife samt att upphandling av ramavtal just nu genomförs för villor, parhus, kedjehus och radhus. Detta kan förkorta tiden när behov uppstår.
Kvarteret Lyckan, en markansvisningstävling är utlyst. Herbo är en av tre som gått vidare. Planerat är 25 lägenheter för trygghetsboende. Planerad inflyttning är juni 2022.
Med de pågående projekten och planerad verksamhet uppfyller Herrljungabostäder uppdraget.

Arbetet med PwCs kommentarer: VD gick igenom bolagets arbete med de punkter som noterats. Underhållsplaner arbetar bolaget intensivt med och har långsiktiga planer för vilket underhåll som behöver hanteras. Övriga punkter har bolaget arbetat med och punkterna kring loggar kommer att hanteras.

Övrigt
Ordförande för Nossans styrelse tackar bolagen för återrapporten och kan konstatera att verksamheterna bedrivs i enlighet med de direktiv och uppdrag som bolagen har genom ägardirektiv och andra tilldelade uppdrag via Kommunfullmäktige.

Ägardialog slut, fortsättning på styrelsemötet

5. **Utfall och prognos Nossan 2021**
   Utfallet för perioden samt prognosen visar att ekonomin är i balans mot budget.

   Beslut: Styrelsen godkänner den ekonomiska redovisningen

6. **Information och planering hösten 2021**
   VD meddelar sin avgång samt informerar tillsammans med ordförande om planeringen inför höstens verksamhet. Ett extra styrelsemöte sätts in den 14/6 kl 10. Teamslänk är utskickad till styrelsen.

   Beslut: Styrelsen tar emot informationen och beslutar att ge ordförande och VD i uppdrag att se över de administrativa åtgärder som behöver genomföras inför att VD avslutar sitt uppdrag. Styrelsen beslutar om ett extrainsatt styrelsemöte den 14/6 kl 10.

7. **Information köpet Trollabo 1:16**
   VD och ordförande informerar om genomförandet av köpet av fastigheten Trollabo 1:16.

   Beslut: Styrelsen tar emot informationen.

8. **Avslut**
   Ordförande avslutar mötet.

Vid protokollet,

Linda Rudenwall

Justeras,

Gunnar Ingvarsson	Anders Andersson	Lena Bertilsson
Styrelseordförande	Styrelseledamot	Styrelseledamot

Nossan Förvaltningsaktiebolag
556637-5746

RESULTATRÄKNING

	Budget 2021	Utfall april	Prognos 2021	Utfall fg år 2020
Nettoomsättning	0	0	4 000	4 000
Företagsförsäkringar	-15 000	-15 093	-15 093	-14 696
Styrelsearvoden	-100 000	0	-100 000	-99 106
Revisionsarvoden	-65 000	56 250	-65 000	-48 563
Redovisningstjänster	-10 000	0	-10 000	-25 672
Administrativa kostnader	0	0	0	0
Övriga förvaltningskostnader	-650 000	-11 328	-650 000	-600 000
Rörelseresultat	**-840 000**	**29 829**	**-840 093**	**-788 037**
Finansiella poster:				
Utdelning andelar dotterbolag	0	0	0	0
Lämnade koncernbidrag	0	0	0	0
Koncernbidrag	*1 080 000*	*0*	*1 075 413*	*1 033 000*
Övriga ränteintäkter	60 000	16 170	64 680	64 680
Räntekostnader och liknande resultatposter	-300 000	-47 438	-300 000	-277 571
Summa finansiella poster	**840 000**	**-31 268**	**840 093**	**820 109**
Resultat efter finansiella poster	**0**	**-1 439**	**0**	**32 072**
Skatt på årets resultat	0	-	-	-7 056
ÅRETS RESULTAT	**0**	**-1 439**	**0**	**25 016**

Flik 1

Lånesammanställning och likvida medel kommunkoncern

	maj-19	okt-19	maj-20	okt-20	maj-21
Koncernen inkl Industrifastigheter					
Låneskuld	391	389,8	388,05	386,63	451,13
Kapitalbindning	2,08	2,07	2,1	2,26	2,27
Räntebindning	1,5	1,54	1,53	1,74	1,78
Snittränta (senaste 12 månaderna)	0,46	0,52	0,55	0,53	0,47
Likvida medel (inkl kommunen)		49 mnkr	32 mnkr	19 mnkr	59 mnkr
checkräkningskredit 20 tillkommer vid behov					
Herrljunga kommun					
Låneskuld					50
Kapitalbindning					1,45
Räntebindning					1,08
Snittränta (senaste 12 månaderna)					0,15
Likvida medel (inkl kommunen)					45,6 mnkr
checkräkningskredit 20 tillkommer vid behov					
Nossan Förvaltningsaktiebolag					
Låneskuld	59,6	59,6	59,6	59,6	59,6
Kapitalbindning	1,71	1,39	2,56	2,25	1,87
Räntebindning	1,4	1,18	2,41	2,16	1,8
Snittränta (senaste 12 månaderna)	0,34	0,39	0,45	0,47	0,44
Likvida medel (limit 12 mnkr)		-9,0 mnkr	-8,9 mnkr	-9,2 mnkr	-9,7 mnkr
Herrljunga Bostäder					
Låneskuld	145,2	143,8	142,1	140,68	139,18
Kapitalbindning	2,09	2,02	1,53	2,38	2,67
Räntebindning	2,07	2,02	1,53	2,38	2,65
Snittränta (senaste 12 månaderna)	0,57	0,58	0,6	0,61	0,59
Likvida medel (limit 15 mnkr)		10,9 mnkr	9,3 mnkr	9,8 mnkr	3,2 mnkr
Industrifastigheter					
Låneskuld	156,3	156,3	156,3	156,3	156,3
Kapitalbindning	1,98	2,21	2,27	2,07	2,11
Räntebindning	0,67	1,03	0,91	0,73	0,87
Snittränta (senaste 12 månaderna)	0,24	0,32	0,4	0,43	0,37
Likvida medel (limit 2,3 mnkr)		-1,3 mnkr	12,3 mnkr	2,2 mnkr	3,5 mnkr
Herrljunga Elektriska					
Likvida medel (limit 12,5 mnkr, högre tillf)		-2,4 mnkr	0,3 mnkr	-5,0 mnkr	16,6 mnkr
Herrljunga Vatten					
Låneskuld	30	30	30	30	46
Kapitalbindning	3,27	2,84	3,09	2,63	2,99
Räntebindning	3,27	2,84	3,09	2,63	2,99
Snittränta (senaste 12 månaderna)	1,36	1,47	1,25	0,88	0,64

HERRLJUNGABOSTÄDER AB
SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

556508–0909
Protokoll nr 3 **2021-06-01**

Plats och tid	Företagets kontor Torget 2 D Herrljunga kl.16:30		
Beslutande	Karin	Carlsson	
	Ragnar	Emanuelsson	
	Kent	Johansson	
	Finn	Svensson	
	Henrik	Berner	
Övriga deltagande	Christer	Johansson	
	Annbritt	Koch	§ 19–23
Justeringsperson	Ragnar	Emanuelsson	
Underskrift	Sekreterare		§ 19–28

Christer Johansson

Ordförande

Karin Carlsson

Justeringsperson

Ragnar Emanuelsson

§ 19 Ordförande förklarar mötet öppnat.

§ 20 Ragnar Emanuelsson utses till justeringsperson.

§ 21 Fastställande av dagordning

§ 22 Föregående protokoll gicks igenom och läggs till handlingarna

§ 23 Tertialrapport 1 2021

Tertialrapport 1 2021 presenteras av ekonomiansvarig Annbritt Kock.

BESLUT
Styrelsen för Herrljungabostäder AB beslutar att godkänna erhållen rapport. Bilaga 1.

§ 24 Affärsplan-mål

Genomgång och diskussion om planens mål.

BESLUT
Affärsplanen antogs 2020-11-23. Efter beslut tagna i Kommunfullmäktige beslutar styrelsen för Herrljungabostäder AB att revidera och godkänna de ekonomiska målen i enlighet med Kommunfullmäktiges beslut. Bilaga 2.

§ 25 Byggnation

VD informerar om pågående byggnation och projekteringar avseende Armaturvägen, TB-huset, ramavtal småhus samt trygghetsboende.

BESLUT
Styrelsen för Herrljungabostäder AB beslutar att senast 2021-07-01 lämna in förslag på byggnation av trygghetsboende enligt markanvisningstävlingen på kvarteret Lyckan.

§ 26 Projekt trygghetsboende

BESLUT
Styrelsen för Herrljungabostäder AB beslutar att förlänga Ordförande Karin Carlssons pågående projektuppdrag med 50 timmar till och med 2022-06-30. Bilaga 3.

§ 27 Rapporter och information

Låneportfölj. Bilaga 4
Uthyrningsrapport. Bilaga 5
Underhållsrapport. Bilaga 6
Ägardialog
Personal

BESLUT
Styrelsen för Herrljungabostäder AB beslutar att godkänna erhållna redovisningar enligt bilaga 4–6 samt muntliga framställningar.

§ 28 Övriga frågor

Ordförande rapporterade från möte 2021-05-20 med KPR, Kommunala pensionärs- och funktionshinderrådet, där VD och ordförande deltog och informerade om företagets planer på trygghetsboende.

§ 29 Ordföranden förklarar mötet avslutat.

RSK

Meddelande 13

HERRLJUNGABOSTÄDER AB jan-april ÅR 2021

RESULTATRÄKNING tkr tom APRIL

riktlinje 33,3% /ABK

	Konto	Budget 2021	% av budget	2021-04-30		
*	Hyresintäkter (budget 1 %)	41 196	33%	**13 760**		
	Lokaler	995	44%	**441**		
	Garage-p-platser	689	35%	**242**		
	Outhyrt	-837	30%	**-253**		
	Övriga intäkter	670	43%	**291**		
	Summa Intäkter	42 713	**34%**	**14 481**		
	Underhåll och reparationer	-9 450	29%	**-2 729**		
*	Driftskostnader	-2 425	38%	**-916**		inkl fastank adm
	Yttre skötsel	-1 370	29%	**-400**		
	Fastighetsskatt Taxvärden 2017	-850	33%	**-280**		
*	Uppvärmning/El	-6 894	46%	**-3 152**		
	Vatten/Renhållning	-3 296	30%	**-1 005**		
*	Försäkringar	-1 565	17%	**-261**		bytt försäkrbolag (E extra i budget)
	Kabeltv	-334	31%	**-102**		
*	Administration	-5 946	28%	**-1 660**		se drift
	Avskrivningar	-4 467	33%	**-1 452**		
	Ränteintäkter	5	40%	**2**		
	Koncernbidrag	-200	33%	**-66**		
	Borgensavgift	-420	33%	**-138**		
	Räntekostnader	-934	15%	**-144**		
	Summa kostnader	-38 146	32%	***-12 303***		
	RESULTAT FÖRE SKATT	4 567	**48%**	***2 178***	0	

Kommentarer:

Intäkter:

Kostnader:

**Drift, inkl. fastighetsankuten adm (löner , uthyrning , mm)*

**Uppvärmning/el: Kalla månader jan-mars+ april*

**Försäkringar; -Bytt försäkringsbolag till Länsförsäkringar*

** Administration lägre än budget , då vi nu mer klargör "eget arbete - samt fastighetsanknuten adm)- Fastbas? Byta kntplan?*

BALANSRÄKNING tkr

TILLGÅNG	2021-04-30	2020-12-31	SKULDER	2021-04-30	2020-12-31
Anläggningstillgångar			Eget kapital		
Materiella anläggn.tillgångar +			**Bundet eget kapital**	14 800	*14 800*
Inventarier, verktyg	186 709	*180 816*	Aktiekapital	262	*262*
Pågående arbete	4 305	*9 750*	Reservfond		
	191 014	*190 566*	**Fritt eget kapital**		
Finansiella anläggningstillgångar			Balanserad vinst eller förlust	14 279	*10 820*
Andelar i intresseföretag	40	*40*	resultat	2 178	*3 459*
Uppskjuten skattefordran	1 863	*1 863*			
SUMMA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR	**192 917**	***192 469***	**SUMMA EGET KAPITAL**	**31 519**	***29 341***
Omsättningstillgångar			**Obeskattade reserver**		
Kortfristiga fordringar			Ackumulerade överavskrivningar	288	*288*
Kundfordringar	26	*60*	Periodiseringsfonder	5 293	*5 293*
Övriga fordringar	988	*1 208*	**Avsättningar**		
Förutbet. Kostn och upplupna intäkter	1 003	*1 365*	Avsättningar (latent skatteskuld)	0	*0*
			Långfristiga skulder		
			Övriga skulder till kreditinstitut	138 544	*139 486*
			Skulder till koncernföretag	13 200	*13 200*
Kassa och bank	3 608	*6 944*	**Kortfristiga skulder**		
			Skulder till kreditinstitut	2 851	*2 851*
Summa omsättningstillgångar	**5 625**	***9 578***	Leverantörsskulder	2 248	*4 458*
			Skatteskulder	97	
			Övriga kortfr. skulder	743	*2 185*
			Upplupna kostn, förutbet. Intäkter	3 759	*4 945*
SUMMA TILLGÅNGAR	198 542	202 047	***SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER***	198 542	*202 047*

HERBO

Herrljungabostäder AB

556508–0909

AFFÄRSPLAN

Inledning

Kommunfullmäktige behandlar och antar politiska program för de verksamhetsområden som kommunen ska vara engagerad i framöver samt utformar bolagsordning och ägardirektiv för de kommunägda bolagen.

Styrelsen för Herrljungabostäder är dess högsta förvaltande organ och utses av kommunfullmäktige i kommunen. Styrelsen har rätt att inom ramen för de mål och direktiv som fastställts av ägarna förvalta tillgängliga medel för att förverkliga verksamhetens ändamål. Beslut inom styrelsen skall ske utifrån företagsmässiga principer.

Syftet med Herrljungabostäders verksamhet är enligt ägardirektiven att bygga och förvalta attraktiva och prisvärda bostäder på bostadsområden i kommunen.

Affärsidé

Herrljungabostäder ska erbjuda hyresgäster i Herrljunga kommun ett brett urval av attraktiva bostäder med olika typer av upplåtelseform. Med en hög service, genomgripande miljöfokus och ett omsorgsfullt underhåll ska Herrljungabostäder vara förstahandsvalet för ett tryggt och långsiktigt boende.

Byggnation av bostäder

Herrljunga kommun arbetar aktivt för att öka antalet invånare och har tagit fram en utvecklingsplan för hur detta ska bli möjligt. Några exempel på konkurrensfördelar i kommunen är trygghet, skolundervisningen, barnomsorgen ett rikt föreningsliv och centralt läge i regionen med bra kommunikationsmöjligheter. Kommunens satsning öppnar upp för en ökad inflyttning varför det är av stor vikt att Herrljungabostäder under de kommande fem åren fortsätter undersöka möjligheterna till byggnationer för att vara redo att möta efterfrågan.

Fokusområden

Social hållbarhet

Kundfokus
Herrljungabostäder lägger stor vikt vid att alla kunder ska känna sig nöjda med sin boendesituation vilket avspeglas tydligt i de fokusområden som satts upp för den kommande femårsperioden. Upprustning och anpassning av bostadsbeståndet är avsett att ha direkt positiv inverkan på kundernas trivsel.

Medarbetare
Att ständigt ha en hög kompetensnivå bland medarbetare samt ett motiverande arbetsklimat bidrar ytterligare till ökad nöjdhet bland kunderna då en stor del av arbetsstyrkan dagligen är i kontakt med de boende.

Ekologisk hållbarhet

Fortsatt fokus kommer att läggas på miljö och långsiktig hållbarhet samtidigt som Herrljungabostäder arbetar kontinuerligt med att minska den negativa miljöpåverkan.

Ekonomisk hållbarhet

Att möta efterfrågan på nya bostäder är en viktig och stor utmaning. I Herrljunga kommun är andelen äldre invånare förhållandevis stor vilket påverkar vilken typ av boenden som efterfrågas. Med utgångspunkt i det behöver fokus de kommande åren ligga på bostäder för denna grupp för att på så sätt bidra till en ökad flyttrotation i syfte att frigöra småhus till marknaden.

Social hållbarhet

Socialt ansvar
Herrljungabostäder ska bidra till att Herrljunga kommuns utveckling stärks med långsiktig inriktning på ett hållbart samhälle. Herrljungabostäder skall även ta ansvar för integration och social sammanhållning genom att aktivt främja sammansättningen av hyresgäster i bostadsområden.

Kundfokus
För att Herrljungabostäder ska ge sina kunder det trivsamma boendet som eftersträvas är det viktigt att kundbemötandet är på högsta nivå.
Herrljungabostäder jobbar med människors hem, därför kräver verksamheten att medarbetarna är engagerade och tar ansvar. De ska sprida en välkomnande och omhändertagande känsla bland kunderna. Alla kunder ska behandlas lika och ett bra kundbemötande är en självklarhet för varje medarbetare. För att öka boendekvalitén ska medarbetarna arbeta utifrån en underhållsplan där de blir uppdaterade om vad som ska göras.
Herrljungabostäder ska även ge de boende inflytande över sin bostad och över den närmaste omgivningen.

Medarbetare
Herrljungabostäder strävar efter att ha motiverade, välutbildade medarbetare som ska ha möjlighet att kunna påverka sina arbetsuppgifter. Samtliga medarbetare ska genom delaktighet och insyn stimuleras att aktivt delta i utvecklingen av Herrljungabostäder. Kompetensutveckling skall ingå som en naturlig del i verksamheten och genom att kontinuerligt erbjuda medarbetarna vidareutbildning minskar behovet av externa tjänster och underhåll- och reparationskostnader kan minimeras.

Sociala mål

Socialt ansvar

- *Varje år skall minst 2 st. avstämningsmöten med Socialförvaltningen genomföras.*

Kundfokus

- *En kundundersökning (NKI) skall genomföras vart tredje år.*
- *Anmälda serviceärenden skall ha en genomloppstid som understiger 1,9 arbetsdagar.*

Personal

- *Nöjdmedarbetarundersökning (NMI) ska genomföras årligen.*

Ekologisk hållbarhet

Minskad miljöpåverkan
Herrljungabostäder ska bidra till att Herrljunga kommuns utveckling stärks med långsiktig inriktning på ett hållbart samhälle. Detta innebär att största möjliga miljöhänsyn ska genomsyra alla verksamhetsområden samt medarbetare och hyresgäster. Herrljungabostäder är, och har länge varit, en av pionjärererna inom flera olika områden av miljöarbete.

Miljömedvetenhet bland medarbetare och kunder skall öka genom spridning av kunskap samt ett aktivt deltagande från alla parter. Att skapa ett hållbart tankesätt hos hyresgästerna är en viktig del för att kunna minska miljöpåverkan. Ett sätt att göra det på är genom indivuduell mätning av hushållens energiförbrukning vilket ger incitament för ett minskat energianvändande.

Arbetet med att installera energisnål utrustning och användandet av miljövänliga produkter kommer även fortsatt vara en självklarhet i företaget. Detta är planerat att uppnås genom att upprätthålla och förbättra återvinning, följa upp energiförbrukning månadsvis, sänka kostnader för källsortering genom att verka för att minska antalet restbehållare samt löpande informera och motivera kunderna att förbättra sin källsortering. Dessutom kommer ytterligare möjligheter till effektivisering att undersökas, till exempel införande av kall- och varmvattenmätning i fastigheter som idag endast har värmemätning.

Herrljungabostäder ska sträva efter att söka de mest energieffektiva, förnyelsebara och miljövänliga lösningarna så som t.ex. solceller som ett energialstrande komplement i de fall där så är möjligt. En positiv effekt av arbetet mot ett hållbart samhälle är de ekonomiska vinster miljöinsatser många gånger medför.

Miljömål

- *Installation av energisnål utrustning i minst en fastighet per år.*
- *Installation av elbilsladdning i 5 stycken fastigheter 2021.*
- *Förstudie förnybar energi.*
- *Aktivt arbeta med miljöhusgruppen minst 2 ggr/år i syfte att kunderna skall informeras och motiveras att kontinuerligt förbättra sin källsortering och andra miljöinsatser.*

Ekonomisk hållbarhet

Affärsmässighet och stark ekonomi

Enligt ägardirektiven ska Herrljungabostäder drivas enligt affärsmässiga principer samt genom långsiktighet arbeta för att kommunens risktagande som ägare ska minimeras och bolagets kreditvärdighet ska öka. Det är av största vikt att bolaget både kort- och långsiktigt har en stark ekonomi och uppfattas som attraktivt på marknaden. Som ett led i detta skall bland annat fortsatt planering av byggnation ske, i första hand till de båda tätorterna Herrljunga och Ljung. Standardhöjningar av badrum och kök skall prioriteras och utföras i relation till kunders betalningsförmåga.

Ekonomiska mål

- ***I beslut KF § 82/2020-06-16 ändrades avkastningskravet i särskilt ägardirektiv för Herrljungabostäder AB från 3 % till 2 % från och med 2020 till och med 2029 under förutsättning att nybyggnation av 64 lägenheter sker under den aktuella tidsperioden***
- *Soliditeten skall hållas på en nivå som överstiger 15 %.*
- *Flyttrotationen ska understiga 20 %.*
- *Högsta vakansgrad 2 %*
- ***Avsättningen** för underhåll av befintligt bostadsbestånd ska uppgå till minst 180 SEK/m²/år.*

Revidering 2021-06-01 är markerad med fetstil.

PROJEKTPLAN - TRYGGHETSBOENDE hos Herrljungabostäder AB

Beslut datum	2020-09-21, 2020-11-23, 2021-02-22, 2021-06-01

Bakgrund	I Idéprogram för Herrljungabostäder AB har följande fokusområde antagits. Att möta efterfrågan på nya bostäder är en viktig och stor utmaning. I Herrljunga kommun är andelen äldre invånare förhållandevis stor vilket påverkar vilken typ av boende som efterfrågas. Med utgångspunkt i det behöver fokus de kommande åren ligga på bostäder för denna grupp.
Uppdrag	Att undersöka förutsättningarna för byggnation av ett trygghetsboende i Herrljunga tätort.
Avgränsning	Ej upphandling, byggprojektering
Tidsåtgång	50 timmar
Kostnad	Enl. arvodesreglemenete faställt av Herrljunga kommun KS § 185/2018-11-19
Projektansvarig	Christer Johansson
Deltagare	Karin Carlsson
Startdatum	2020-09-21
Slutdatum	2022-06-30
Förlängning	Enligt beslut 2020-11-23 förlängning med 50 timmar till och med 2021-03-31 Enligt beslut 2021-02-22 förlängning med 50 timmar till och med 2021-06-30 Enligt beslut 2021-06-01 förlängning med 50 timmar till och med 2022-06-30
delmoment 1	Inhämta andra kommuners erfarenheter av liknande projekt, planering av studiebesök för styrelse och tjänstemän.
delmoment 2	Kommunicera med: pensionärsföreningar i Herrljunga, socialförvaltningen, Sveriges Allmännytta.
delmoment 3	Identifiera målgruppens behov och önskemål. Uppskatta efterfrågan på trygghetsboende.
Uppföljning	Vid styrelsemöte
Mål	Bistå med gedigna underlag inför beslutet om byggande av trygghetsboende.

Lånesammanställning och likvida medel

Affärsreferens	Lånebelopp	Startdatum	Slutdatum	Låntagare	Räntetyp	Räntesats	Marginal
KI_112918	9 757 275,00	2019-09-06	2024-10-02	HERRLJUNGABOSTÄDER AB	Fast	0,3400%	
KI_128316	14 078 190,00	2020-12-01	2028-09-11	HERRLJUNGABOSTÄDER AB	Fast	0,6000%	
KI_128317	27 150 000,00	2020-10-21	2027-09-10	HERRLJUNGABOSTÄDER AB	Fast	0,5000%	
KI_135309	10 777 525,00	2021-06-01	2025-05-12	HERRLJUNGABOSTÄDER AB	Fast	0,3600%	
KI_75545	11 896 025,00	2015-08-28		HERRLJUNGABOSTÄDER AB	Rörlig		0,1400%
KI_93851	24 000 000,00	2017-12-18	2022-06-01	HERRLJUNGABOSTÄDER AB	Fast	0,6300%	
KI_93852	20 547 500,00	2017-12-18	2021-09-15	HERRLJUNGABOSTÄDER AB	Fast	0,4500%	
KI_95033	28 000 000,00	2018-01-22	2023-02-22	HERRLJUNGABOSTÄDER AB	Fast	0,9900%	
KI_99063	11 437 525,00	2018-06-01	2021-06-01	HERRLJUNGABOSTÄDER AB	Fast	0,3400%	

Herrljunga Bostäder					
Låneskuld	145,2	143,8	142,1	140,68	139,18
Kapitalbindning	2,09	2,02	1,53	2,38	2,67
Räntebindning	2,07	2,02	1,53	2,38	2,65
Snittränta (senaste 12 månaderna)	0,57	0,58	0,6	0,61	0,59
Likvida medel (limit 15 mnkr)		10,9 mnkr	9,3 mnkr	9,8 mnkr	3,2 mnkr

HERRLJUNGABOSTÄDER AB

2021-05-20

Centrum	Lgh-nummer		Utflyttad	Hyra	Kostnad
Styrbjörn 1	109-1-1142	3	2021-07-31	8 637	0
Boken 7	110-1-1312	1	2021-07-31	3 315	0
Styrbjörn 7	111-2-2133	2	2021-06-30	4 318	0
Styrbjörn 7	111-2-2311	2	2020-06-30	3 969	0
Violen 12,13	112-1-1332	3	2021-07-31	5 932	0
Violen 12,13	112-2-2311	4	2021-06-30	6 948	0
Violen 12,13	112-3-3111	4	2021-06-30	6 544	0
Vetet 1	113-1-4222	3	2021-07-31	5 832	0
Vetet 1	113-1-4321	3	2021-06-30	5 832	0
Vetet 1	113-2-5322	1	2021-07-31	3 858	0
Vetet 1	113-4-7321	2	2021-06-30	4 986	0
Vetet 1	113-6-3121	3	2021-07-31	5 649	0
Vetet 1	113-6-3122	1	2021-06-30	3 726	0
Vetet 1	113-6-3312	2	2021-06-30	4 393	0
Vetet 1	113-6-3412	2	2021-07-31	4 696	0
Flugsnapparen	114-2-4211	4	2021-07-31	6 613	0
Falken 3	115-1-1132	1	2021-07-31	3 423	0
Köpmannen 1	116-1-1221	3	2021-07-31	5 593	0
Vingen 1	123-1-1006	3	2021-07-31	5 615	0
Vingen 1	123-2-1009	3	2021-05-31	5 336	0
Blåklinten 5	130-5-1008	1	2021-07-31	4 952	0
Blåklinten 5	130-6-1011	1	2021-03-31	4 952	4 952
Slöjdaren 5	150-6-1121	3	2021-08-31	7 036	0
Enen 17	154-1-1122	4	2021-08-31	7 896	0
Mimer 19	158-5-1118	1	2021-06-30	4 601	0
Hagen 16	159-1-1121	2	2021-07-31	6 070	0
Hagen 16	159-1-1123	2	2021-08-31	6 070	0
Linden 2	201-1-1122	3	2021-01-31	8 804	8 804
					13 756 Månadens tomhyreskostnad

Annelund-Ljung					
Ljung 1:201, Karinsdal	162-1-1111	2	2021-08-31	5679	0
Ljung 16:2	230-1-1311	1	2021-07-31	3792	0
Ljung 1:202	231-1-1111	1	2021-08-31	4470	0
Annelund 6:4	234-1-1211	1	2021-08-31	3788	0
Annelund 6:4	234-1-1411	1	2021-08-31	3555	0
					13 756 Månadens tomhyreskostnad
				168 243	

Kommentarer

Ovanligt många uppsägningar på Vetet 1 det har även varit svårare att hyra ut lägenheter i det området, orsak svår att säga men tyvärr många som söker har svag ekonomi.

Tre av fyrorna är idag erbjudna till personer som har näringslivsförtur svar väntas under vecka 21.
Av de lägenheter som finns med i sammanställningen har det gått ut erbjudande till svar väntas v 21 samt att flera av lägenheterna har varit ute på vår hemsida vid flera tillfällen men få eller inga sökande.
Lägenheten på Blåklinten 5 som varit tillgänglig sedan maj efter renovering har det inte varit någon sökande till.

En del som flyttar ifrån oss flyttar till andra kommuner som Vårgårda, Alingsås, Ulricehamn, Göteborg.
En del har köpt hus i Herrljunga samt flyttar till andra privata hyresvärdar i Herrljunga.

Ingalill Unér

2021-06-01

HERBO

Underhållsrapport Herrljungabostäder AB

Färdigställda projekt:

Byte branddörrar källare Nästegårdsgatan 8
Beläggningsarbeten Gustavsbergsgatan
Miljörum Lönnen 3
Miljöhus Arvidsgårdsgatan 6

Pågående/kommande projekt:

Etapp 1 stambyte kök, badrum Torggatan 5 (vilande)
Relining avlopp Villagatan 6 (vilande)
Fönsterbyte S. Parkgatan 13 (vilande)
Fasadrenovering Karinsdal, Stationsvägen 16 (Omfattande)
Takfot Armaturvägen 12-20
Miljöhus Villagatan 6
Fasad och taktvätt Stenbyvägen 1 och 3
Montering av balkonger Arvidsgårdsgatan 6
Målning fasad Storgatan 20
Målning fasad Storgatan 44
Renovering fasadpanel, målning Krusbärsvägen
Renovering fasadpanel, målning Hallonvägen
Renovering fasadpanel, målning Elvägen
Byte kv, vv och vvc ledningar Torggatan 10
Besiktning/översyn brandskydd, skyltning och nödbelysning hela beståndet

HERRLJUNGA KOMMUN

Herrljunga
Måndag den 31 maj 2021

Verksamhetsdialog 2021-05-31

Närvarande digitalt via Microsoft Teams
Gunnar Andersson (M), ordförande kommunstyrelsen
Mats Palm (S), 2:e vice ordförande kommunstyrelsen
Bert-Åke Johansson (S), vice ordförande bildningsnämnden
Ior Berglund, kommundirektör
Annica Steneld, bildningschef
Moa Andersson, nämndsamordnare

Syfte och upplägg

Verksamhetsdialogmöten är en del av kommunstyrelsens uppsiktsplikt över nämnderna enligt kommunallagen 6 kap. 1 §. I dialogerna deltar kommunstyrelsens presidium, nämndernas presidier, kommundirektör, ekonomichef, nämndernas förvaltningschefer och controllers.

Maj månads verksamhetsdialoger består av analys av 2020 i form av jämförelser som är viktiga och relevanta för att beskriva förvaltningarnas resultat och utfall samt genomgång av nyckeltal som är av särskild vikt för analys och omvärldsbevakning. Dialogen inkluderar även en ekonomisk uppföljning per 2021-04-30 med prognos för 2021 samt övriga väsentliga händelser under året som påverkar resultatet. Avslutningsvis följs arbetet med internkontroll för 2020/2021 upp.

Bildningsnämnden

Analys 2020

Bildningsnämnden redovisade för verksamhetsåret 2020 ett resultat på 4 324 tkr. Resultatet beror bland annat på lägre personalkostnader då två förskoleavdelningar pausades under hösten 2020 samt lägre personalkostnader än budgeterat inom fritidsverksamheten. Andra orsaker bakom resultatet är överskott från fritidsavgifter samt färre köpta studieplatser inom gymnasiesärskolan än budgeterat. Resultatet består även av obudgeterade statsbidrag och återbetala sjuklönekostnader till följd av covid-19 pandemin.

Resultat & utfall 2020

Resultat totalt cirka 4500tkr överskott. Resultatet har justerats på grund av volymantal, nämnden hade ett egentligt överskott om cirka 9000 tkr. Verkligt utfall med volym i åtanke var cirka 4000tkr. Bildningsnämnden valde att göra en omprioritering på grund av förväntad högre volym under 2021.

HERRLJUNGA KOMMUN

Herrljunga
Måndag den 31 maj 2021

Resultat	**4500tkr**
Volymjustering	-8500tkr
Utfall 2020	-4000tkr
Tidigare överskott	2000tkr
Avskrivning	2000tkr
Utgående balans	**0kr**

Budgettilldelning 2021

Bildningsnämnden har mellan 2020 och 2021 haft en stor minskning av volym om drygt 10 000 tkr. Detta till följd av politisk prioritering för att minska påverkan av pandemin och på grund av förväntad volymökning följande år. Nämnden har sett en minskad effekt av underskott och volymförändring för 2020 till och med 2021.

Kunskapskällan 2020

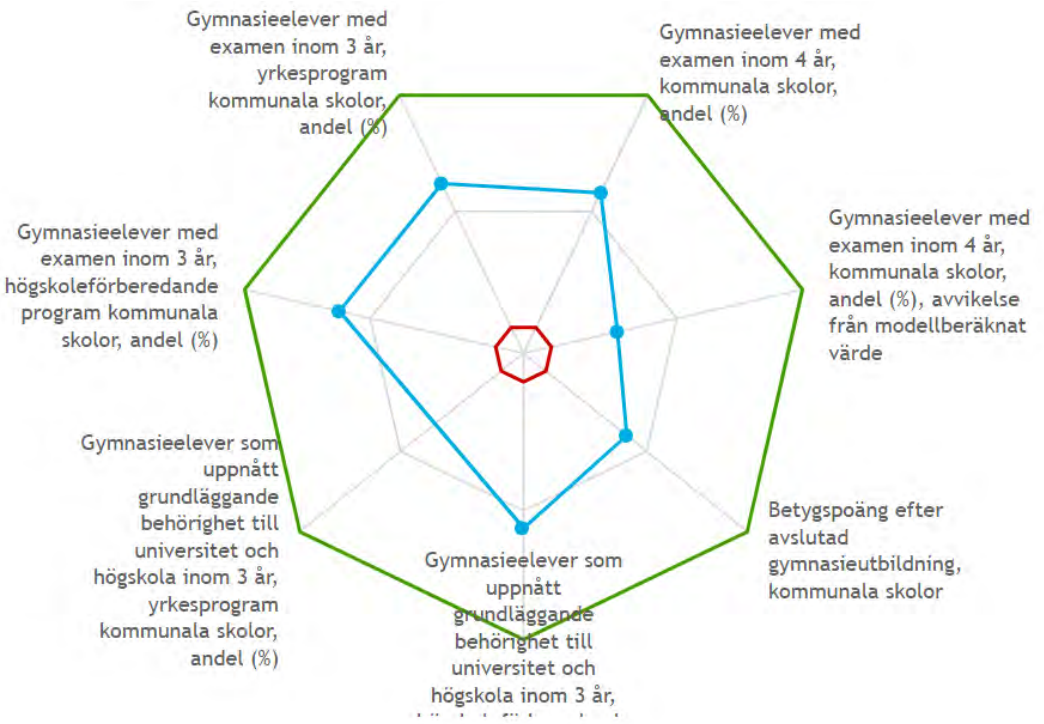

HERRLJUNGA KOMMUN

Herrljunga
Måndag den 31 maj 2021

Kunskapskällan 2014–2020

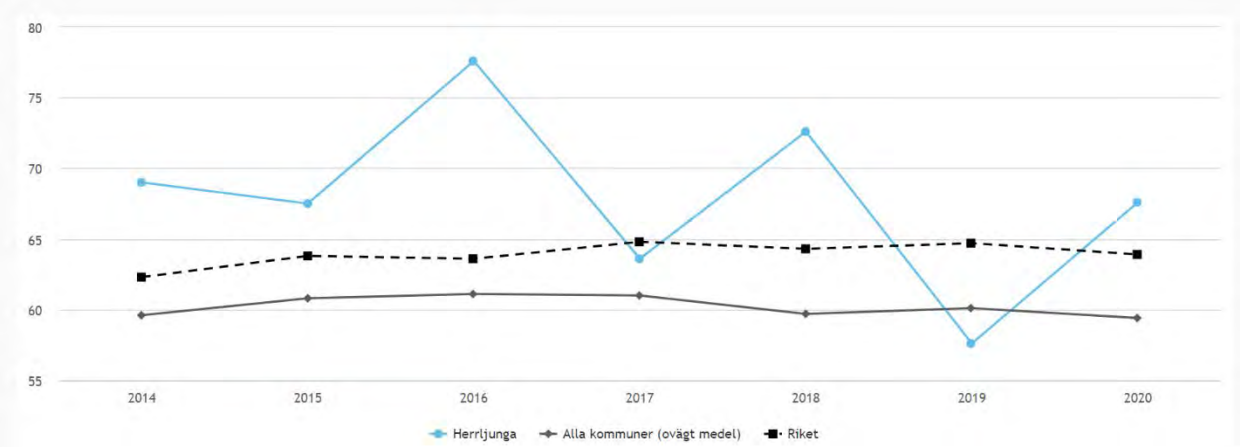

Gymnasieelever med examen inom 3 år, kommunala skolor, andel (%)

Yrkesprogrammen är Kunskapskällans styrka, dessa har legat över genomsnittet sedan 2014. Skolans utvecklingsområden är de högskoleförberedande programmens meritvärden samt det ökande antalet ansökningar till Kunskapskällans program.

Grundskolan 2020

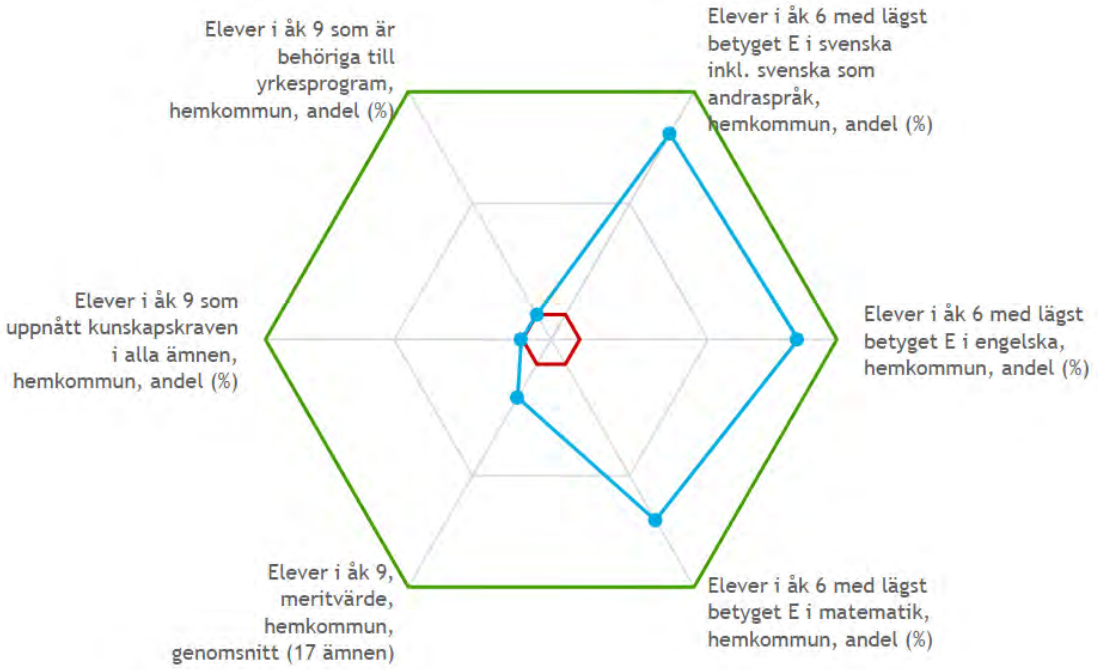

HERRLJUNGA KOMMUN

Herrljunga
Måndag den 31 maj 2021

Årskurs 9 1998-2020

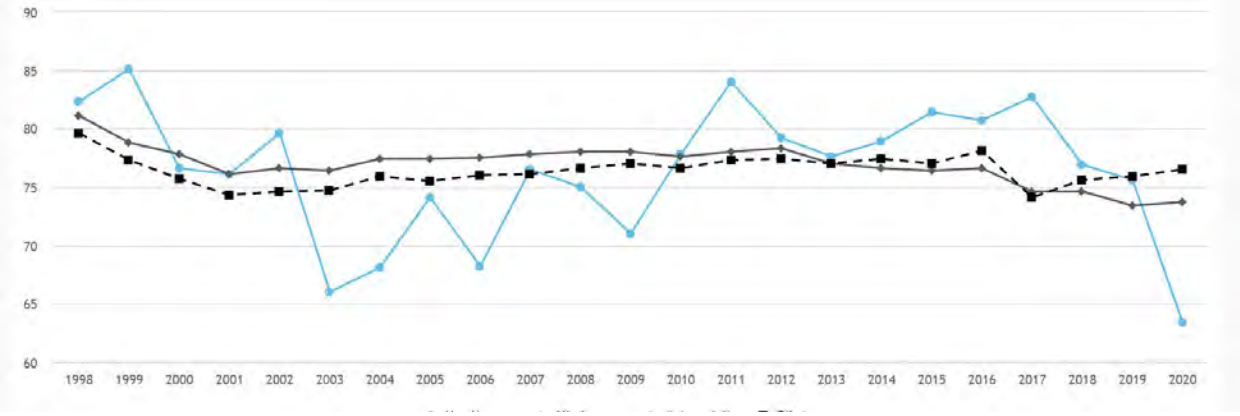

Elever i årskurs 9 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen, hemkommun, andel (%)

Meritvärde årskurs 9 1998-2020

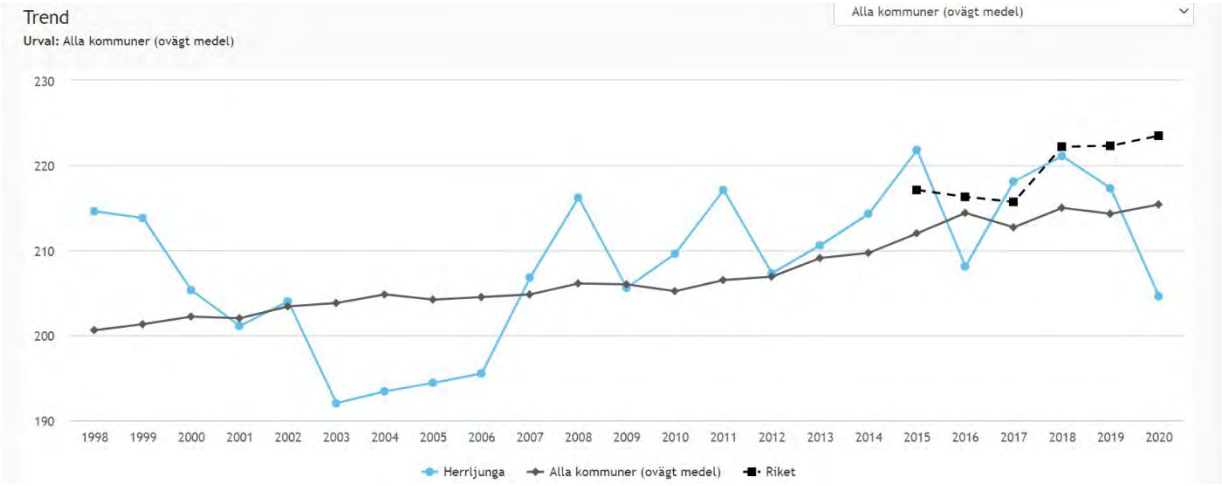

HERRLJUNGA KOMMUN

Herrljunga
Måndag den 31 maj 2021

Mjuka värden

Område	2018	2020
Elever i åk 9: Jag känner mig trygg i skolan, positiva svar, andel (%)	87,7	79,2
Elever i åk 9: Jag kan nå kunskapskraven i skolan om jag försöker, positiva svar, andel (%)	100	94,3
Elever i åk 5: Jag känner mig trygg i skolan, positiva svar, andel (%)	93.4	89.4
Elever i åk 5: Jag är nöjd med min skola som helhet, positiva svar, andel (%)	91,8	91.6

Kultur

Prioriterat mål	Målindikator	Bokslut 2018	Bokslut 2019	Mål 2020	Utfall 2020-12-31
1.2 Herrljunga kommuns kulturutbud ska vara rikt och varierat	Antal boklån per barn/ elev och år, för barn/ elever 0–17 år, ska öka.	14,4	11,14	14.5	10,8
	Antalet kulturarrangemang för vuxna ska årligen vara 40 st eller fler.		106	>40	80
	Totalt antal deltagare i kulturskolans aktiviteter.			255	282
	Antalet unika individer som deltar i kulturskolans verksamhet.			152	208

Kulturverksamheten har tvingats anpassa sig efter det rådande pandemiläget under 2020 men trots detta har biblioteket, kulturhuset och kulturskolan lyckats genomföra många aktiviteter i anpassad form. Eleverna vid kulturskolan har främst haft digital undervisning, konserter och uppträdanden har genomförts via digitala forum,

HERRLJUNGA KOMMUN

Herrljunga
Måndag den 31 maj 2021

Ekonomisk uppföljning per 2021-04-30

AOMR	År Budget	År Prognos	År Diff Helår
30 Nämnd	461	461	0
31 Förvaltningsledning	24 619	24 470	149
32 Förskola	52 765	50 966	1 799
33 Fritidshem	18 141	17 240	901
34 Grundskola	90 735	93 484	-2 749
35 Grundsärskola	5 209	5 209	0
36 Gymnasieskola	38 094	38 094	0
37 Gymnasiesärskola	3 584	3 684	-100
38 Vuxenutbildning	5 560	5 560	0
39 Kultur och Fritid	7 117	7 117	0
	246 283	246 284	0

Förskoleverksamheten har ett överskott till följd av ett av ett minskat antal barn samt på grund av statsbidraget – Mindre barngrupper (250 tkr)

Grundskolan har högre personalkostnader som beror på att Fyrskolan har haft en inflytt av många nya elever med individuellt stödbehov, ökade sjuklöner i verksamheten samt ökade vikariekostnader. Även Altorpskolan har elever med stödbehov, man har därför anställd tre elevassistenter á 8000 tkr.

Fritidshem har ett överskott om 900 tkr. Grundskola och fritidsverksamhet under samma rektor.

Gymnasiet har ett reviderat skolskjutsavtal.

Ekonomisk uppföljning 2021 vs 2020-04-30

AOMR	Förändring Utfall fg år	Förändring Utfall innev. år	Förändring Förändring
30 Nämnd	154	118	36
31 Förvaltningsledning	7 236	9 041	-1 805
32 Förskola	18 087	17 095	992
33 Fritidshem	6 003	5 637	-366
34 Grundskola	32 748	34 896	-2 149
35 Grundsärskola	1 706	1 652	53
36 Gymnasieskola	14 126	14 128	-2
37 Gymnasiesärskola	770	1 326	-556
38 Vuxenutbildning	1 832	2 300	-468
39 Kultur och Fritid	2 345	2 823	-478
	85 007	89 018	-4 743

Förändringen under posten förvaltningsledning beror på lönekostnader för administration samt kvalitetsstrateg. IT-kostnader för digitalisering.

Underskottet beror på personalkostnader till följd av sjukdom och elevstöd.

Kostnadsstruktur över tid, långt kvar på året.

IT kostnader, osäkerhet att gå från köpta datorer till leasing, kostnad för support.

HERRLJUNGA KOMMUN

Herrljunga
Måndag den 31 maj 2021

Internkontroll 2020/2021

Ansvarig Nämnd	Risk i process/ rutin/system	Kontrollmoment	Risk- och väsentlighets-bedömning[1]	Ansvar för kontroll och rapportering	Uppnått resultat
BN	Rättvisande redovisning	Kontroll av representationskonton	2	Controller	Avvikelse förekommer då syfte och deltagare inte alltid är angivet på fakturan.
BN	Volymuppföljning mot barn/elevpeng (snitt under perioden)	Vid delår och årsbokslut	4	Controller	Verksamheterna har tilldelats för mycket budgetmedel utifrån verkligt antal barn- och elevantal.
BN	Kontroll av register	Kontroll av GDPR och sekretesshandlingar	6	Handläggare	8 avvikelser har konstaterats i samband med skattning.
BN	Myndighetsbeslut	Uppföljning av överklagande beslut	4	Bildningschef Handläggare	Ett myndighets-beslut har överklagats till Förvaltningsrätten.
BN	Kötid till förskolan	Uppföljning av kötider	12	Bildningschef	Utav årets 88 placeringar var alla placerade inom 4 månader (100%)

Ansvarig Nämnd	Risk i process/ rutin/system	Kontrollmoment	Risk- och väsentlighets-bedömning[1]	Ansvar för kontroll och rapportering	Uppnått resultat
BN	Rättssäkra betyg	Skillnad slutbetyg och nationellt prov. Myndighetsutövningen i samband med betygssättning.	8	Utvecklingsledare, Bildningschef	Inga nya siffror för året 2020 finns att tillgå till följd av nationellt beslut
BN	Att rutinerna för skolpliktsbevakning inte följs.	Att rutiner för närvarokontroll följs och att relevanta åtgärder sätts in. Sker en gång per år.	8	Utvecklingsledare Bildningschef	52 anmälningar har inkommit under 2020. Rutinerna efterlevs.
BN	Andel elever som ansökt och har rätt till modersmålsundervisning som erhåller modersmålsundervisning	Årsbokslut	6	Utvecklingsledare	Vi erbjuder inte M undervisning till alla som har rätt till det. Inte heller i minoritetsspråk.

HERRLJUNGA KOMMUN

Herrljunga
Måndag den 1 juni 2021

Verksamhetsdialog 2021-06-01

Närvarande digitalt via Microsoft Teams
Gunnar Andersson (M), ordförande kommunstyrelsen
Mats Palm (S), 2:e vice ordförande kommunstyrelsen
Eva Larsson (C), ordförande socialnämnden
Anette Rundström (S), vice ordförande socialnämnden
Ior Berglund, kommundirektör
Sandra Säljö, socialchef
Moa Andersson, nämndsamordnare

Syfte och upplägg

Verksamhetsdialogmöten är en del av kommunstyrelsens uppsiktsplikt över nämnderna enligt kommunallagen 6 kap. 1 §. I dialogerna deltar kommunstyrelsens presidium, nämndernas presidier, kommundirektör, ekonomichef, nämndernas förvaltningschefer och controllers.

Maj månads verksamhetsdialoger består av analys av 2020 i form av jämförelser som är viktiga och relevanta för att beskriva förvaltningarnas resultat och utfall samt genomgång av nyckeltal som är av särskild vikt för analys och omvärldsbevakning. Dialogen inkluderar även en ekonomisk uppföljning per 2021-04-30 med prognos för 2021 samt övriga väsentliga händelser under året som påverkar resultatet. Avslutningsvis följs arbetet med internkontroll för 2020/2021 upp.

Socialnämnden

Analys 2020

Socialnämnden hade 2020 ett negativt resultat på -8012 mkr, en stor påverkansfaktor för detta var covid-19pandemin. Andra orsaker var att SÄBO-platser öppnades utan driftsbudget, ökade kostnader för placeringar, konsultkostnader för socionomer och sjuksköterskor samt chefsomsättning innan 2019. Chefsstyrkan blev fulltalig först 2020. Ökat samarbete mellan socialförvaltningen och bildningsförvaltningen för att fånga upp barn i ett tidigare skede.

Ekonomisk uppföljning per 2021-04-30

Händelser som påverkar resultatet 2021 är externa LSS-placeringar, nya placeringar av barn i HVB-hem, nya placeringar av barn i familjehem samt mor och barn placeringar. Andra påverkansfaktorer är ökade kostnader på Servicebostad LSS, nytt assistansärende på LSS samt individ- och familjeomsorgs flytt till nya lokaler.

Socialförvaltningens chefer ska göras delaktiga i de processer som drivs övergripande och förvaltningens chefer genomgår just nu en utbildningssatsning på tillitsbaserat ledarskap. Just nu arbetar socialförvaltningen med en omfattande översyn av hemtjänsten. Hemtjänsten är för dyr och en fördjupad analys kommer att ske under 2021 för att

HERRLJUNGA KOMMUN

Herrljunga
Måndag den 1 juni 2021

identifiera vad som är kostnadsdrivande och därmed också kunna genomföra befogade åtgärder. Hagens Särskilt boende (SÄBO) står inför en omfattande utbyggnad till ett demenscentrum där sjuksköterskor och rehab kommer att samlokaliseras.

Individ och familjeomsorgens (IFO) lokaler står inför ombyggnad och en flytt efter sommaren. Flera komplicerande faktorer så som IT infrastruktur, brandlarm, inbrottslarm och överfallslarm som måste hanteras har tillkommit. Fortsatt genomför förvaltningen ett arbete för stabilitet på IFO för att minska personalomsättningen. IFO arbetar också för att klara fler uppdrag på hemmaplan istället för att köpa vård.

Ansvarsområde	Ansvar	Föreg. år Ack Utfall	Ack Utfall	Ack Budget	År Budget	År Prognos	År Diff
40 Nämnd	400 Nämnd	178	167	186	559	559	0
Summa Nämnd		**178**	**167**	**186**	**559**	**559**	**0**
41 Förvaltningsledning	410 Förvaltningsledning	3 549	3 237	4 072	11 806	9 506	2 300
Summa Förvaltningsledning		**3 549**	**3 237**	**4 072**	**11 806**	**9 506**	**2 300**
42 Individ och familjeomsorg	420 Individ och familjeomsorg	439	1 440	715	1 954	1 754	200
42 Individ och familjeomsorg	421 IFO vuxen och bistånd	8 081	4 591	8 691	25 587	24 987	600
42 Individ och familjeomsorg	422 IFO BoF	10 805	6 795	5 487	16 080	18 280	-2 200
Summa Individ och familjeomsorg		**19 325**	**12 826**	**14 893**	**43 621**	**45 021**	**-1 400**
44 Vård och omsorg	440 Vård och omsorg	14 162	13 902	14 871	44 239	43 939	300
44 Vård och omsorg	441 Hemtjänst Herrljunga Landsbygd	715	280	542	1 528	1 428	100
44 Vård och omsorg	442 Hemtjänst Herrljunga tätort	1 349	1 229	1 691	5 076	4 877	200
44 Vård och omsorg	443 Hemtjänst Ljung	1 271	552	600	1 677	1 677	0
44 Vård och omsorg	444 Korttidsenhet och bemanning	4 035	3 571	3 843	11 704	11 354	350
44 Vård och omsorg	445 Hagen säbo	4 923	5 035	4 821	14 431	14 281	150
44 Vård och omsorg	446 Hemgården demens	5 194	5 544	5 504	16 267	16 467	-200
44 Vård och omsorg	447 Hälso och sjukvård	6 927	6 420	7 349	21 796	22 146	-350
44 Vård och omsorg	448 Hemgården omvårdnad	2 657	2 778	2 657	7 910	7 910	0
Summa Vård och omsorg		**41 234**	**39 311**	**41 878**	**124 627**	**124 078**	**550**
46 Socialt stöd	460 Socialt stöd	988	784	762	2 173	2 173	0
46 Socialt stöd	461 Funktionshinder	5 450	5 433	4 685	14 061	15 961	-1 900
46 Socialt stöd	463 Stöd och resurs	2 830	2 377	2 767	8 140	8 840	-700
46 Socialt stöd	467 Sysselsättning	2 076	2 119	2 243	6 303	5 903	400
Summa Socialt stöd		**11 345**	**10 712**	**10 457**	**30 677**	**32 877**	**-2 200**
		75 631	66 253	71 486	211 290	212 040	-750

Internkontroll 2020/2021

Kontrollpunkterna i socialnämndens internkontrollplan bygger främst på resultat och brister från kvalitetsberättelser och patienssäkerhetsberättelser. Ambitionen har varit att det ska finnas en röd tråd på de områden som ska kontrolleras och förbättras. Underlag till kontrollområden kan också bygga på resultat från andra granskningar som SAS/MAS genomfört inom ramen för rutinen för egenkontrollen samt i övrigt indikationer på bristområden. Vissa kontrollområden i Intern kontrollplan återkommer under flera år, då det har varit viktigt att över tid, se en hållbarhet i att förbättringar skett och kvarstår.

Nytt för 2021 är att SAS/MAS varje månad har kvalitetsmöten med enhetscheferna. Vid dessa möten analyseras de resultat som inkommit eller så analyseras resultat på uppdrag av förvaltningsledningen. Förvaltningsledningen har kvalitetsmöten varje månad där inkomna

HERRLJUNGA KOMMUN

Herrljunga
Måndag den 1 juni 2021

resultat analyseras och analyser och resultat från enhetscheferna gås igenom. Ett stort arbete pågår för att förstå resultaten av kvalitet och ekonomi. Förvaltningen har skapat ett sammanhåller avvikelsesystem.

Ett exempel på internkontroll som sker utöver de kontrollpunkter som står i internkontrollplanen är kontroll av hemtjänstens höga kostnader, biståndsbedömares beslut, inkomna resultat i Kolada, antalet personal hos brukare i hemtjänst kommer att mätas oftare i egen regi samt dokumentgranskning.

HERRLJUNGA KOMMUN

Herrljunga
Onsdag den 2 juni 2021

Verksamhetsdialog 2021-06-02

Närvarande
Gunnar Andersson, ordförande kommunstyrelsen
Mats Palm (S), 2:e vice ordförande kommunstyrelsen
Ior Berglund, kommundirektör
Joakim Strömdahl, samhällsbyggnadschef
Börje Aronsson, ordförande tekniska nämnden
Jarl Barkenfelt, vice ordförande tekniska nämnden
Linnea Nilsson, nämndsamordnare

Syfte och upplägg

Verksamhetsdialogmöten är en del av kommunstyrelsens uppsiktsplikt över nämnderna enligt kommunallagen 6 kap. 1 §. I dialogerna deltar kommunstyrelsens presidium, nämndernas presidier, kommundirektör, ekonomichef, nämndernas förvaltningschefer och controllers.

Maj månads verksamhetsdialoger består av analys av 2020 i form av jämförelser som är viktiga och relevanta för att beskriva förvaltningarnas resultat och utfall samt genomgång av nyckeltal som är av särskild vikt för analys och omvärldsbevakning. Dialogen inkluderar även en ekonomisk uppföljning per 2021-04-30 med prognos för 2021 samt övriga väsentliga händelser under året som påverkar resultatet. Avslutningsvis följs arbetet med internkontroll för 2020/2021 upp.

Tekniska nämnden

Analys 2020

Tekniska förvaltningen redovisade för verksamhetsåret 2020 ett positivt resultat på 8 920 tkr. Inom förvaltningsledningen fanns vakanser och en outnyttjad buffert. Inom gata- och parkavdelningen blev det en lägre kostnad än budgeterat för snö- och halkbekämpning. Fastighetsavdelningen hade vakanser och en del underhåll kunde inte utföras till följd av detta. Fritidsverksamheten var stängd under en stor del av året på grund av covid-19-pandemin, och även måltid- och lokalvårdsenheterna påverkades påtagligt av det rådande läget. Tvätteriverksamheten landade på ett underskott som budgeterat. Renhållningsavdelningen följde budget.

Verksamheten har påverkats och fått omstruktureras med anledning av covid-19-pandemin. Under 2020 har flera nya tjänster tillsatts, vilket inneburit en uppstartsfas för dessa chefer och medarbetare. Förvaltningen har också arbetat med förberedelser inför sammanslagning och fastställande av samhällsbyggnadsförvaltningen. Tvätteriverksamheten har under året flyttats organisatoriskt till socialförvaltningens arbetsmarknadsenhet.

HERRLJUNGA KOMMUN

Herrljunga
Onsdag den 2 juni 2021

Jämförelse mellan år

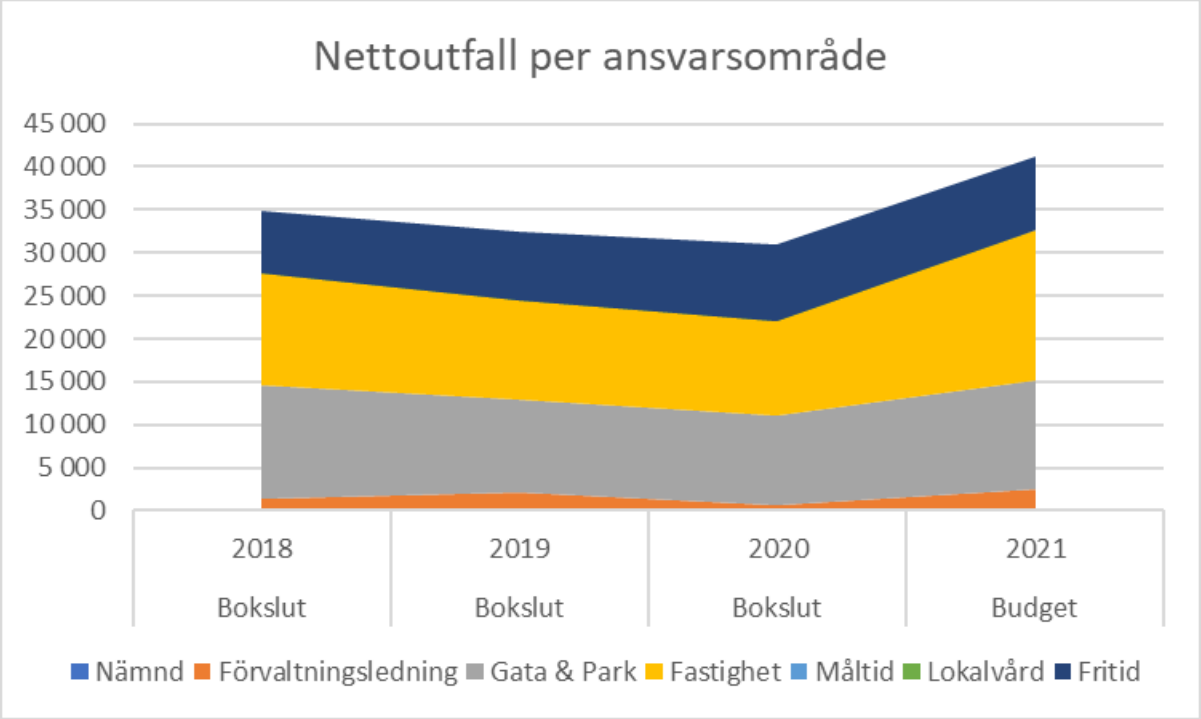

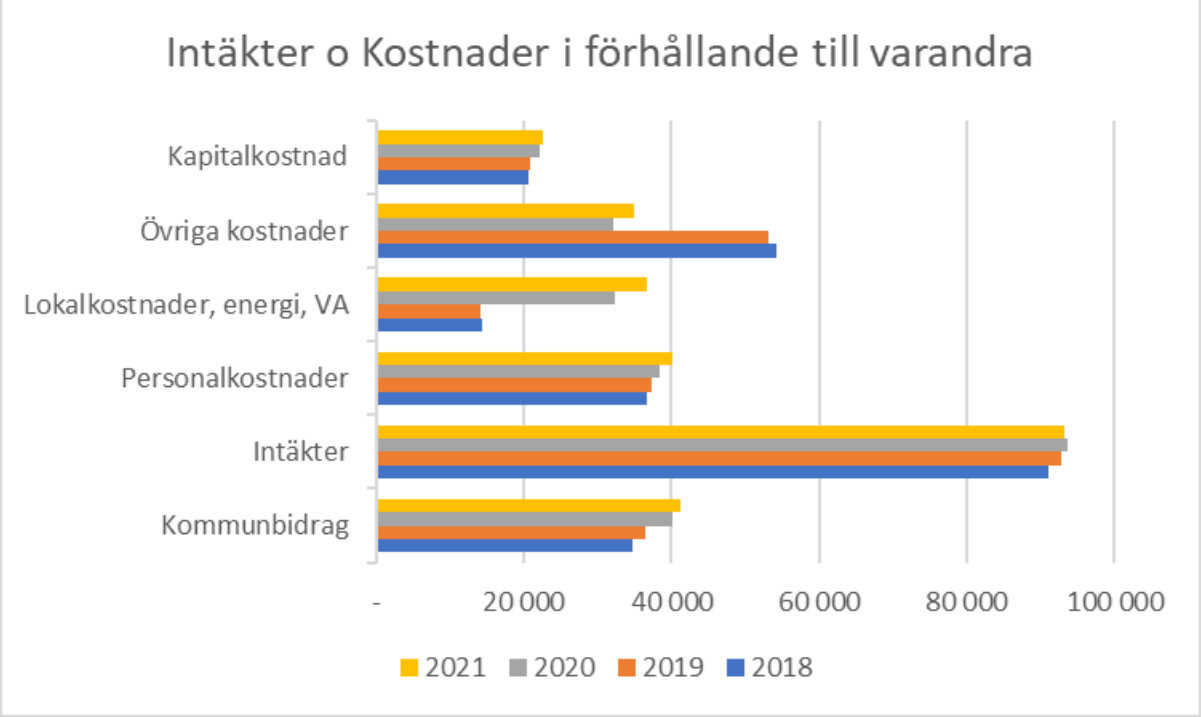

HERRLJUNGA KOMMUN

Herrljunga
Onsdag den 2 juni 2021

Prognos 2021

Ansvarsområde	År Rev Budget 2021	Prognos 202104	Avvikelse Helår 2021
Teknisk nämnd	275	275	0
Förvaltningsledning	2 320	1 820	500
Gata Park	12 583	12 583	0
Fastighet	17 533	17 333	200
Måltid	0	0	0
Tvätten	-	-	-
Lokalvård	0	0	0
Fritid	8 451	9 101	-650
Summa Skattefinansierad del	**41 163**	**41 113**	**50**
Renhållning	0	-300	300
Summa taxefinansierad del	**0**	**-300**	**300**

Ekonomisk uppföljning per 2021-04-30

Friskvårdscenter har precis öppnat i begränsad omfattning från att ha varit helt stängd. Idrottshallarna står fortfarande tomma. Fastighetsavdelningen har fortsatt en vakant tjänst, men rekrytering pågår. Underskottet på fritidsavdelningen regleras mot en buffert på förvaltningsledningen. Renhållning gjorde en omfattande taxehöjning till 2021.

Aspekter som påverkar ekonomin:

- Covid-19-pandemin påverkar fortfarande verksamheten.
- Lokalvården har från och med i år större möjligheter att fördela om timmar och personal mellan städområden, vilket på sikt förväntas ge en effektivare verksamhet.
- Med anledning av gymnasieskolans distansstudier delas färre portioner skolmåltider ut, en kostnad som regleras mot bildningsnämnden terminsvis.
- Vintern 2021 har kostat något mer än budgeterat, både vad gäller snö- och halkbekämpning samt el- och värmekostnader.
- Tvätteriverksamheten har omplacerats till socialnämnden.
- Ersättning för sjuklöner till och med april.

HERRLJUNGA KOMMUN

Herrljunga
Onsdag den 2 juni 2021

Jämförelse av prognos 2020-2021

Ansvarsområde	Prognos avvikelse Helår 2021	Prognos avvikelse 202004	Avvikelse 202012	Ack utfall 202104	Ack utfall 202004
Teknisk nämnd	0	0	69	61	76
Förvaltningsledning	500	270	1 586	195	662
Gata Park	0	0	1 497	4 533	3 306
Fastighet	200	0	5 395	5 322	4 443
Måltid	0	0	1 102	-20	163
Tvätten	-	-270	-232	-	131
Lokalvård	0	0	627	-164	368
Fritid	-650	0	-1 125	3 374	3 062
Summa Skattefinansierad del	**50**	**0**	**8 920**	**13 302**	**12 210**
Renhållning	300	0	-100	-458	1 246
Summa taxefinansierad del	**300**	**0**	**-100**	**-458**	**1 246**

Jämförelse av utfall per april 2020-2021

Ansvarsområde	Ack utfall 202104	Ack utfall 202004	avvikelse mellan åren	Not
Teknisk nämnd	61	76	-15	
Förvaltningsledning	195	662	-467	intäkt skog T1 2021 400
Gata Park	4 533	3 306	1 226	snöröjning högre 2021
Fastighet	5 322	4 443	880	snö, el, fjärrvärme
Måltid	-20	163	-183	skolmåltider lägre lokalkostn
Tvätten	-	131	-	
Lokalvård	-164	368	-532	lägre lönekostn, förbr mtrl
Fritid	3 374	3 062	313	lägre intäkter 1000 tkr, lägre kostn 700 tkr
Summa Skattefinansierad del	**13 302**	**12 210**	**1 092**	
Renhållning	3	1 246	-1 243	höjd taxa=högre intäkter, lägre kostn ÅVC, Tumberg, slam
Summa taxefinansierad del	**3**	**1 246**	**-1 243**	

HERRLJUNGA KOMMUN

Herrljunga
Onsdag den 2 juni 2021

Internkontroll 2020/2021

Förvaltningen och nämnden bedriver ett kontinuerligt arbete med internkontroll, bland annat på följande sätt:

- Månads-/dialogmöten mellan förvaltningschef och enhetschefer
- Målarbete och aktiviteter
- Ekonomiuppföljning per enhet med enhetschefer och controller
- Information med fördjupningsområden till nämnd
- Arbete med internkontrollplan

Internkontrollplan för tekniska förvaltningen 2020

Risk i rutin/process/system	Kontrollmoment	Resultat av kontrollen
Fel kost till personer i behov av specialkost	Stickprov av egenkontroll	2 st avvikelser har identifierats
Kontroll av efterlevnad på ingångna ramavtal	Stickprov av protokoll samt uppföljningsmöten	Inga fel, rapporterade
Uppföljning av kontanthantering Simhall och Kök	Stickprov av kassahantering	Goda rutiner för kost, inga fel identifierade. Fritid ingen handkassa kvar.

Internkontrollplan för tekniska förvaltningen 2021

Risk i rutin/process/system	Kontrollmoment	Resultat av kontrollen
Kontroll av efterlevnad på ingångna ramavtal och driftavtal	Stickprov av slumpmässigt uttagna fakturor för uppföljning av efterlevnad mot avtal. 3 fakturor per verksamhet 4 ggr/år	2 st avvikelser har identifierats, under kontroll, förklaringar fanns på båda.
Identifiera ansvarsområden inom respektive verksamhet där sårbarheten är stor och backup saknas	Halvårsvis per enhet på ledningsgrupp	Arbete pågår
Bristande omvärldsbevakning/utbildning hämmar utveckling och kompetens inom organisationen	Halvårsvis per enhet på ledningsgrupp.	Arbete pågår

Sveriges Kommuner och Regioner

MEDDELANDE FRÅN STYRELSEN NR 7/2021

Vårt ärendenr:
21/00659

2021-06-18

Kommunstyrelserna
Regionstyrelserna

Meddelande från styrelsen - Förbundsavgift år 2022 till Sveriges Kommuner och Regioner

Ärendenr: 21/00659

Förbundsstyrelsens beslut

Styrelsen för Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) har vid sammanträde 2021-06-18 beslutat

att fastställa avgiftssatsen till 0,1137 promille till Sveriges Kommuner och Regioner

att även år 2022 ge en rabatt på 10 procent till kommuner med fler än 200 000 invånare och till regioner med fler än 1 000 000 invånare

att kommunicera ut beslutet till Kommunstyrelserna och Regionstyrelserna

Bakgrund

Efter tre år med sänkt promillesats mellan åren 2015-2017 lämnades promillesatsen oförändrad under 2018-2019. År 2020 beslutade förbundet att ändra linje och lämna förbundsavgiften oförändrad i kronor. Samma princip gällde 2021. För år 2022 föreslår kansliet att promillesatsen fastställs till 0,1137, vilket innebär att förbundsavgiften blir 531 mkr, d.v.s. en ökning med 9 mkr jämfört med 2021.

Förbundsavgift redovisad per medlem i **bilaga 1.**

Sveriges Kommuner och Regioner

Anders Knape
Ordförande

Sveriges Kommuner och Regioner
Post: 118 82 Stockholm, *Besök:* Hornsgatan 20
Tfn: växel 08-452 70 00, *Fax:* 08-452 70 50
Org nr: 222000-0315, info@skr.se, www.skr.se

Förslag till förbundsavgift 2022, per medlem

	Avgift 2022, kronor
Medelskattekraft 2021 fastställd	233 600
Befolkning riket 2020	10 378 483
Avgiftssats promille	0,1137

Region	Avgift 2022, kronor
Stockholm	57 175 000
Uppsala	10 307 000
Södermanland	7 950 000
Östergötland	12 411 000
Jönköping	9 693 000
Kronoberg	5 372 000
Kalmar	6 535 000
Gotlands kommun	
Blekinge	4 229 000
Skåne	33 201 000
Halland	8 936 000
Västra Götalands	41 458 000
Värmland	7 514 000
Örebro	8 120 000
Västmanland	7 363 000
Dalarna	7 641 000
Gävleborg	7 640 000
Västernorrland	6 498 000
Jämtland	3 481 000
Västerbotten	7 257 000
Norrbotten	6 631 000

Kommun	Avgift 2022, kronor
Upplands Väsby	1 253 000
Vallentuna	906 000
Österåker	1 237 000
Värmdö	1 206 000
Järfälla	2 152 000
Ekerö	767 000
Huddinge	3 003 000
Botkyrka	2 519 000
Salem	448 000
Haninge	2 480 000
Tyresö	1 291 000
Upplands-Bro	799 000
Nykvarn	298 000
Täby	1 929 000
Danderyd	868 000
Sollentuna	1 964 000
Stockholm	23 369 000
Södertälje	2 656 000

Nacka	2 820 000
Sundbyberg	1 399 000
Solna	2 212 000
Lidingö	1 275 000
Vaxholm	315 000
Norrtälje	1 688 000
Sigtuna	1 311 000
Nynäshamn	765 000
Håbo	583 000
Älvkarleby	253 000
Knivsta	507 000
Heby	373 000
Tierp	567 000
Uppsala	5 588 000
Enköping	1 226 000
Östhammar	590 000
Vingåker	243 000
Gnesta	302 000
Nyköping	1 516 000
Oxelösund	318 000
Flen	437 000
Katrineholm	924 000
Eskilstuna	2 844 000
Strängnäs	987 000
Trosa	378 000
Ödeshög	141 000
Ydre	99 000
Kinda	266 000
Boxholm	145 000
Åtvidaberg	303 000
Finspång	579 000
Valdemarsvik	205 000
Linköping	4 376 000
Norrköping	3 812 000
Söderköping	388 000
Motala	1 159 000
Vadstena	198 000
Mjölby	741 000
Aneby	181 000
Gnosjö	255 000
Mullsjö	195 000
Habo	334 000
Gislaved	787 000
Vaggeryd	385 000
Jönköping	3 784 000
Nässjö	838 000
Värnamo	917 000
Sävsjö	311 000
Vetlanda	730 000
Eksjö	473 000

Tranås	502 000
Uppvidinge	252 000
Lessebo	230 000
Tingsryd	329 000
Alvesta	537 000
Älmhult	475 000
Markaryd	275 000
Växjö	2 518 000
Ljungby	755 000
Högsby	153 000
Torsås	190 000
Mörbylånga	410 000
Hultsfred	376 000
Mönsterås	354 000
Emmaboda	249 000
Kalmar	1 869 000
Nybro	538 000
Oskarshamn	720 000
Västervik	972 000
Vimmerby	416 000
Borgholm	288 000
Gotland	3 190 000
Olofström	354 000
Karlskrona	1 769 000
Ronneby	781 000
Karlshamn	861 000
Sölvesborg	463 000
Svalöv	379 000
Staffanstorp	687 000
Burlöv	510 000
Vellinge	980 000
Östra Göinge	398 000
Örkelljunga	277 000
Bjuv	416 000
Kävlinge	852 000
Lomma	662 000
Svedala	603 000
Skurup	426 000
Sjöbo	515 000
Hörby	417 000
Höör	445 000
Tomelilla	363 000
Bromölla	339 000
Osby	351 000
Perstorp	199 000
Klippan	470 000
Åstorp	426 000
Båstad	408 000
Malmö	8 313 000
Lund	3 348 000

Landskrona	1 230 000
Helsingborg	3 965 000
Höganäs	720 000
Eslöv	905 000
Ystad	821 000
Trelleborg	1 218 000
Kristianstad	2 290 000
Simrishamn	511 000
Ängelholm	1 139 000
Hässleholm	1 383 000
Hylte	284 000
Halmstad	2 754 000
Laholm	690 000
Falkenberg	1 222 000
Varberg	1 734 000
Kungsbacka	2 254 000
Härryda	1 014 000
Partille	1 049 000
Öckerö	344 000
Stenungsund	717 000
Tjörn	429 000
Orust	405 000
Sotenäs	243 000
Munkedal	280 000
Tanum	343 000
Dals-Ed	127 000
Färgelanda	177 000
Ale	844 000
Lerum	1 140 000
Vårgårda	316 000
Bollebygd	252 000
Grästorp	152 000
Essunga	151 000
Karlsborg	186 000
Gullspång	138 000
Tranemo	315 000
Bengtsfors	255 000
Mellerud	247 000
Lilla Edet	378 000
Mark	927 000
Svenljunga	285 000
Herrljunga	251 000
Vara	426 000
Götene	350 000
Tibro	299 000
Töreboda	246 000
Göteborg	13 940 000
Mölndal	1 859 000
Kungälv	1 248 000
Lysekil	383 000

Uddevalla	1 510 000
Strömstad	352 000
Vänersborg	1 052 000
Trollhättan	1 575 000
Alingsås	1 106 000
Borås	3 020 000
Ulricehamn	656 000
Åmål	330 000
Mariestad	652 000
Lidköping	1 072 000
Skara	497 000
Skövde	1 509 000
Hjo	246 000
Tidaholm	341 000
Falköping	884 000
Kil	321 000
Eda	227 000
Torsby	307 000
Storfors	106 000
Hammarö	443 000
Munkfors	99 000
Forshaga	305 000
Grums	240 000
Årjäng	266 000
Sunne	354 000
Karlstad	2 519 000
Kristinehamn	643 000
Filipstad	280 000
Hagfors	306 000
Arvika	689 000
Säffle	410 000
Lekeberg	224 000
Laxå	150 000
Hallsberg	425 000
Degerfors	256 000
Hällefors	183 000
Ljusnarsberg	125 000
Örebro	4 157 000
Kumla	580 000
Askersund	304 000
Karlskoga	804 000
Nora	284 000
Lindesberg	628 000
Skinnskatteberg	116 000
Surahammar	268 000
Kungsör	232 000
Hallstahammar	436 000
Norberg	152 000
Västerås	4 132 000
Sala	607 000

Fagersta	353 000
Köping	695 000
Arboga	372 000
Vansbro	181 000
Malung-Sälen	269 000
Gagnef	276 000
Leksand	419 000
Rättvik	293 000
Orsa	183 000
Älvdalen	187 000
Smedjebacken	288 000
Mora	544 000
Falun	1 581 000
Borlänge	1 393 000
Säter	296 000
Hedemora	410 000
Avesta	614 000
Ludvika	708 000
Ockelbo	156 000
Hofors	254 000
Ovanåker	310 000
Nordanstig	252 000
Ljusdal	502 000
Gävle	2 731 000
Sandviken	1 044 000
Söderhamn	679 000
Bollnäs	712 000
Hudiksvall	999 000
Ånge	246 000
Timrå	477 000
Härnösand	667 000
Sundsvall	2 641 000
Kramfors	481 000
Sollefteå	502 000
Örnsköldsvik	1 484 000
Ragunda	138 000
Bräcke	165 000
Krokom	399 000
Strömsund	305 000
Åre	318 000
Berg	189 000
Härjedalen	267 000
Östersund	1 700 000
Nordmaling	189 000
Bjurholm	63 000
Vindeln	145 000
Robertsfors	180 000
Norsjö	105 000
Malå	80 000
Storuman	155 000

Sorsele	65 000
Dorotea	67 000
Vännäs	239 000
Vilhelmina	174 000
Åsele	74 000
Umeå	3 459 000
Lycksele	327 000
Skellefteå	1 935 000
Arvidsjaur	163 000
Arjeplog	72 000
Jokkmokk	129 000
Överkalix	88 000
Kalix	419 000
Övertorneå	112 000
Pajala	159 000
Gällivare	464 000
Älvsbyn	214 000
Luleå	2 088 000
Piteå	1 120 000
Boden	746 000
Haparanda	255 000
Kiruna	602 000

Sveriges Kommuner och Regioner

MEDDELANDE FRÅN STYRELSEN NR 6/2021

Vårt ärendenr:
21/00494

2021-06-18

Kommunstyrelserna
Regionstyrelserna

Meddelande från styrelsen - Sammanträdesplan för Sveriges Kommuner och Regioner 2022

Ärendenr: 21/00494

Förbundsstyrelsens beslut

Styrelsen för Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) har vid sammanträde den 2021-06-18 beslutat om sammanträdesplan år 2022 för styrelsen, beredningar och delegationer enligt följande:

Beredningar/Delegationer/AU	**Styrelse**
27 januari	28 januari
10 mars	11 mars
21 april	22 april
19 maj	20 maj
9 juni	10 juni
22 sep	23 sep
27 oktober	28 oktober
17 nov	18 nov
15 dec	16 dec

Februari, juli och augusti är mötesfria.

Sveriges Kommuner och Regioner

Anders Knape
Ordförande

Sveriges Kommuner och Regioner
Post: 118 82 Stockholm, *Besök:* Hornsgatan 20
Tfn: växel 08-452 70 00, *Fax:* 08-452 70 50
Org nr: 222000-0315, info@skr.se, www.skr.se